

**KONGRESS
2014**
VI UTVECKLAR
MÄNNISKOR
OCH INDUSTRI

PROTOKOLL

Innehållsförteckning

Dagordningens punkt 1 – Kongressens öppning

Förbundsordförande Anders Ferbes hälsningsanförande	7
Parentation	8
Förbundsordförandens tal	11

Dagordningens punkt 2 – Rapport från fullmaktsgranskningskommittén

Fullmaktsgranskningskommitténs rapport	17
Beslut	18

Dagordningens punkt 3 – Upprop

Beslut	19

Dagordningens punkt 4 – Beslut om dagordning

Beslut	33
Förbundsstyrelsens förslag till dagordning	34

Dagordningens punkt 5 – Beslut om arbetsordning

Beslut	36
Förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning	36

Dagordningens punkt 6 – Val av kongressens funktionärer

a) ordförande	39
b) sekreterare	39
c) kongressberedning	39
d) röstkontrollanter	39
e) protokollsjusterare	39

Dagordningens punkt 7 – Behandling av verksamhet

Föredragning Leif Håkansson	41
Beslut	42
Granskningskommitténs rapport och förslag	42

Dagordningens punkt 8 – Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud

Beslut	47

Dagordningens punkt 9 – Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

Föredragning Anna Jensen Naatikka	48
Beslut	49
Förslag till valordning	49

Dagordningens punkt 10 – Val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

a) förbundsordförande	51
b) vice förbundsordförande	51
c) förbundssekreterare	51
d) avtalssekreterare	51
e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen	52
f) revisorer	53
g) ledamöter till kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor	54
h) ordförande till granskningskommittén	54
i) sekreterare till granskningskommittén	54
j) ledamöter till granskningskommittén	55

Dagordningens punkt 11 – Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

a) ersättare för förbundsfunctionärerna i förbundsstyrelsen	56
b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen	56
c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen	57
d) ordinarie ledamöters personliga ersättare	58
e) ersättare för revisorer	59
f) ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor	59
g) ersättare för ledamöter i granskningskommittén	60

Dagordningens punkt 12 – Beslut om valordning för val av valberedning

Granskningskommitténs förslag	61
Beslut	61

Dagordningens punkt 13 – Nominering till valberedning

a) ordförande	62
b) sekreterare	62
c) ledamöter	62

Dagordningens punkt 14 – Val av valberedning

a) ordförande	63
b) sekreterare	63
c) ledamöter	63

Dagordningens punkt 15 – Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Utlysande av nomineringstid	66

Dagordningens punkt 16 – Val av ersättare för ledamöter i valberedningen	
Beslut	69
Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats	
Paneldebatt	70
Föredragning Veli-Pekka Säikkälä	71
Avtalsrörelse	
Utlåtande och motioner A1–A12, utom A1 4:e att-satsen samt A2 2:a och 3:e att-satserna	75
Beslut	86
Lönebestämmelser	
Utlåtande och motioner A13–A41 och A1 4:e att-satsen	87
Beslut	102
Arbetsstidsförkortning	
Utlåtande och motioner A42–A66 samt A2 2:a och 3:e att-satserna	103
Beslut	117
Övertid och andra arbetstidsfrågor	
Utlåtande och motioner A67–A91	118
Beslut	135
Inhyrning och anställningstrygghet	
Utlåtande och motioner A92–A109	136
Beslut	149
Övriga avtalsfrågor	
Utlåtande och motioner A110–A120	150
Beslut	158
Arbetsrättsliga frågor	
Utlåtande och motioner A121–A125	159
Beslut	165
Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal	
Utlåtande och motioner A126–A133	166
Beslut	172
Hållbart arbete	
Utlåtande och motioner A134–A147	174
Beslut	185

Arbetsmiljö

Utlåtande och motioner A148–A163 samt C32 2:a och 3:e att-satserna	186
Beslut	200

Avtalsförsäkringar

Utlåtande och motioner A164–A219 och B246 2:a att-satsen	201
Beslut	235

Dagordningens punkt 18 – Vår organisation

Paneldebatt	236

Organisationsavsnittet

Föredragning Marie Nilsson	237

Medlemskapets värde

Utlåtande och motioner B1–B6	241
Beslut	247

Information och opinionsbildning

Utlåtande och motioner B7–B15	248
Beslut	255

Fackliga studier

Utlåtande och motioner B16–B23 samt B24 4:e och 5:e att-satserna	256
Beslut	263

Fackligt-politiskt arbete

Utlåtande och motioner B24–B30, utom B24 4:e och 5:e att-satserna	264
Beslut	270

Stadgefrågor

Föredragning Bjarne Rasmussen	272
Beslut avseende § 14 mom. 6 och § 15 mom. 2	273
Föredragning Marie Nilsson	274
Beslut avseende § 14 mom. 7	274
Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna	275
Förslag till nya stadgetexter	287
Utlåtande och motioner B31–B61 och B 215 2:a att-satsen	303
Beslut	328

Övriga organisationsfrågor

Utlåtande och motioner B62–B75	330
Beslut	345

Ekonomiavsnittet	
Föredragning Ulf Andersson	346
Medlemsavgift och medlemsförsäkringar samt ekonomikommitténs rapport	
Utlåtande och motioner B200–B246, utom B215 2:a att-satsen och B246 2:a att-satsen	350
Ekonomikommitténs rapport	377
Beslut	406
Andra ekonomi- och avgiftsfrågor	
Utlåtande och motioner B247–B255	408
Beslut	415
Dagordningens punkt 19 – Vårt samhälle	
Paneldebatt	416
Föredragning Anders Ferbe	417
Internationell solidaritet och övergripande samhällsfrågor	
Utlåtande och motioner C1–C39, utom C32 2:a och 3:e att-satserna	420
Beslut	460
Social trygghet, pension och livsarbets tid	
Utlåtande och motioner C40–C79	462
Beslut	493
Omställning, a-kassa och bemanning	
Utlåtande och motioner C80–C147	495
Beslut	549
Program för arbetsmarknaden	
Beslut	551
Fastställt program för arbetsmarknaden	552
Dagordningens punkt 20 – Handlingslinjer	
Vår arbetsplats, föredragning Anders Ferbe	566
Beslut	568
Vår organisation, föredragning Anders Ferbe	568
Beslut	569
Vårt samhälle, föredragning Anders Ferbe	569
Beslut	569
Fastställande av handlingslinjer	570
Beslut	570
Fastställda handlingslinjer	571

Dagordningens punkt 21 – Kongressens uttalanden	
Beslut	579
Uttalande om Vitryssland	579
Uttalande om industripolitik	580
Bidra till fackligt organisationsarbete i Bangladesh	581
Uttalande för en ny politik	581
Dagordningens punkt 22 – Firmateckning	
Beslut	583
Dagordningens punkt 23 – Beslut om stadgarnas ikraftträdande	
Beslut	584
Dagordningens punkt 24 – Andra frågor	
Föredragning Anders Ferbe	585
Valaktivitet	586
Dagordningens punkt 25 – Kongressens avslutning	
Avtackningar	587
Tacktal av Berth Thulin från avgående förbundsstyrelse- ledamöter	590
Kongressordföranden förklarar IF Metalls tredje ordinarie kongress avslutad	591
Bilagor	
Tal av Karl-Petter Thorwaldsson	593
Tal av Jyrki Raina	604
Tal av Michael Vassiliadis	608
Tal av Olle Ludvigsson	612
Tal av Stefan Löfven	616

Industrifacket Metalls tredje ordinarie kongress

Dagordningens punkt 1 Kongressöppning

Välkommen

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Kongressdeltagare! På förbundsstyrelsens vägnar hälsar jag er alla varmt välkomna till IF Metalls tredje ordinarie kongress.

IF Metall är förbundet mitt i många industriarbetares vardag. Tillsammans är vi ungefär 325 000 medlemmar på 12 000 arbetsplatser runt om i landet. För även om landets statsminister inte ser oss, eller industrin, så kan vi upplysa honom om att vi finns och i högsta grad är livskraftiga. Vi är inte basically gone.

Vi vet alla att industrin är det lok som drar välfärdståget. Industrin är kort sagt vårt och Sveriges levebröd. Det är också därför vi har valt vårt gemensamma kongresstema ”Vi utvecklar människor och industri”.

För vi gör skillnad för människor. Vi är tillsammans 33 000 förtroendevalda som gör skillnad för våra medlemmar i förhandlingar, i arbetsmiljöarbete, i fackliga studier, för att utveckla arbetsorganisationen eller via stöd och hjälp på många andra områden.

Med ett engagemang som brinner för rättvisa och solidaritet och med våra gemensamma fackliga värderingar, visioner och mål för ögonen hittar vi lösningar och åtgärder på svåra problem. Och det mina vänner, det gör skillnad i människors vardag!

Att vara förtroendevald är det finaste man kan vara. Att få andras förtroende för att föra deras talan, för att påverka och för att inspirera är stort.

Ni 300 ombud har fått medlemmarnas förtroende att företräda dem på vår kongress. Ni ska påverka, lyssna, debattera och ställa krav. Ert ansvar är brett för ert uppdrag gäller inte bara vad som är bäst för de närmaste arbetskamraterna, den egna arbetsplatsen eller den egna avdelningen.

Nej, ert uppdrag omfattar hela IF Metalls bästa och de beslut som vi fattar under dessa dagar kommer att påverka oss alla och hela förbundet. Ja, de har också betydelse för hela samhället och för vår omvärld. Det är ni, 300 kongressombud, som har huvudrollen i dag och under de kommande tre dagarna. Känn er stolta över det förtroende ni fått av era kamrater. Sträck på er!

IF Metall kan och ska påverka. Vi ska inte kunna rundas. Tillsammans är vi starka och tillsammans ska vi forma framtiden!

Äntligen kongress!

Jag hoppas att ni, liksom jag, känner förväntan och glädje inför de här fyra dagarna. För kongressen är även ett tillfälle att ta till oss nya intryck. Därför finns här i dag ett stort antal gäster som jag med glädje välkomnar.

Vi har bland annat nästan 50 internationella gäster från cirka 20 länder, eller 5 kontinenter. Det visar att IF Metall är en del av ett mycket större sammanhang. Vår solidaritet är gränslös. Ett speciellt välkommen riktar vi till er som tagit er hit från hela världen. Välkommen också till drygt 50 svenska gäster. Systrar och bröder som vi samarbetar och samverkar med i dag och i morgon.

Vi har även här i dag många pensionärer som tidigare jobbat inom förbundet. Varmt välkomna. Av dessa är fem före detta förbundsordföranden – Anders Stendalen, Arne Lökken, Uno Ekberg, Leif Ohlsson och Göran Johnsson. Ni får med er vitalitet representera alla pensionärers erfarenhet.

Jag vill också välkomna representanter för massmedia som finns med oss under dagarna.

Jag ser fram emot paneldiskussionerna och dess möjligheter att vidga vyerna och jag hoppas att många medlemmar tycker till via Facebook och Twitter.

Vi kommer under kongressen att få lyssna på LO:s ordförande Karl-Petter Thorwaldsson, generalsekreterare Jyrki Raina från Industri All – Global Union. På måndag kommer flera talare för att lyfta det viktiga EU-valet och höstens val, däribland Socialdemokraternas ordförande, tillika förbundsmedlem, Stefan Löfven.

De här fyra dagarna blir fyllda med allvar och tyngd. Det är många viktiga beslut som ska fattas. Men insprängt i allvaret ska vi också umgås och skratta tillsammans.

Kongressdeltagare! Låt mig än en gång önska er alla riktigt varmt välkomna och med detta förklarar jag IF Metalls tredje ordinarie kongress öppnad.

Parentation

Under den gångna kongressperioden har många kamrater lämnat oss för alltid. En del efter ett långt liv i kamp för människovärde och solidaritet. Andra har ryckts bort mitt i en oavslutad gärning.

Gemensamt för dem alla är att livet ägnades åt ett målmedvetet arbete för fackliga och politiska rättigheter i Sverige och ute i världen.

Det är inte möjligt att nämna samtliga, men vi minns dem alla med värme och stor saknad och sänder en tanke till deras anhöriga.

Lars Lindmark avled i maj 2011. Han var klubbordföranden på Duni Blå som efter idogt fackligt arbete blev ombudsman i Fabriks och sedan Industrifackets avdelning i Halland.

I december 2011 avled Per Olof Ödman. Han arbetade på Rexolin i Helsingborg och var aktiv i avdelningen. Efter en tid som ombudsman för Socialdemokraterna gick Per Olof tillbaka till Fabriks och var ombudsman i Örebro. De sista åren arbetade han på Industrifackets avdelning i Skövde.

Benny Lissbol började som lokalombudsman i Metalls avdelning i Mora 1995. Dalmasen Benny var IF Metalls avdelningar i Dalarna trogen tills han gick bort mitt i sin gärning februari 2012.

I maj 2012 avled Berndt Eriksson. Berndt var svarvaren från Alfa Laval i Lund som efter en tid som ombudsman i LO-distriktet Skåne blev förhandlingsombudsman på Metalls förbunds kontor. Några år innan sin pensionering flyttade Berndt tillbaka till Skåne och var ombudsman på Metalls Malmöavdelning.

Per-Owe Fredriksson arbetade på Bacho innan han började som ombudsman i Metalls avdelning i Lidköping och sedan i Mariestad. Därefter blev det åter Lidköping och IF Metalls avdelning Västra Skaraborg, där han var verksam när han gick bort i maj 2012.

I augusti 2012 avled Roland Bengtsson. Han var verkstadsarbetaren från Hässleholms Verkstäder som blev lokalombudsman i Metalls avdelning i Gusum. Därefter blev det Norrköping och Ängelholm innan han återkom till Hässleholm och avdelningen där.

Agne Follin arbetade på Kalmar Industries, där han var ordförande i verkstadsklubben innan han blev ombudsman i Västra Kronoberg. Strax efter att han tillträtt som ombudsman insjuknade Agne och gick bort i oktober 2012.

Lars Berg lämnade oss också i oktober det året. Lars, även kallad två meter Berg, arbetade på Facit-Halda och var ordförande i Metalls avdelning i Svängsta. Därefter blev Lars ombudsman i Metalls avdelning Olofström.

Bertil Olsson arbetade på Blackstone och var ordförande i Metalls avdelning i Sölvesborg. Efter en period på LO kom Bertil till Metalls förbunds kontor och arbetade med studie- och organisationsfrågor. Innan sin pensionering flyttade Bertil tillbaka till Blekinge och blev facklig-politisk samordnare i länet. Bertil avled i november 2012.

Det gjorde även Birger Andersson som i många år arbetade på Gustavsberg, där han också var klubbordförande. Birger blev ombudsman på Fabriks avdelning i Gustavsberg och därefter avdelningen i Stockholm.

I maj 2013 gick Sven Hjelte bort. Sven var klubbordförande på K J Erikssons Knivfabrik innan han blev ombudsman i Metalls avdelning i Mora. Sven var avdelningen trogen fram till sin pensionering.

Arne Larsson var klubbordförande på Asea i Jönköping och ordförande i Metallavdelningen. Han flyttade sedan för att bli lokalombudsman i Metalls avdelning i Lindesberg. Arne gick bort i juli 2013.

Metalls tidigare biträdande förbundsordförande Arne Angelöf avled i oktober samma år. Han var klubbordförande på Nordiska Armaturfabriken i Linköping innan han där blev ombudsman. Först som lokalombudsman sedan som förbundsombudsman. Efter några år som ekonomichef valdes Arne till förbundssekreterare i Metall och 1986 till biträdande förbundsordförande, en post han innehade fram till sin pensionering.

I november 2013 gick Jan Svärd bort. Janne började som utredare på Metalls förbunds kontor för att efter några år börja arbeta med sina hjärtefrågor; ledarutveckling, jämställdhets- och hbtq-frågor.

Olle Winkler gick hastigt bort i december 2013. Olle var gruppordförande på ABB Robotics innan han blev ombudsman i Metalls avdelning i Västerås och sedan i IF Metalls avdelning Mälardalen.

Samma månad avled Wiking Höök. Wiking var journalist från Dalarna som började på tidigare Metallarbetaren 1965. År 1970 blev han redaktionssekreterare på tidningen och 1980 informationsombudsman på Metalls förbundskontor fram till sin pensionering.

I februari i år gick Åke Lindh bort. Åke var fackligt aktiv på Alfa Laval i Södertälje innan han började som ombudsman på Metalls förbundskontor. Efter att under många år ha arbetat med studier, organisationsfrågor och förhandlingar blev han kassaföreståndare för Metalls Arbetslöshetskassa.

I mars i år avled Dan Holmsten. Efter arbete som lokalombudsman i Metalls avdelning Ådalen och därefter Södra Hälsingland kom han till Metalls förbundskontor som organisationsombudsman. Som samordnare för flera Metallkongresser blev Dan också känd bland många kongressombud.

I april i år gick Ronald Larsen Keidong hastigt bort. Ronald var sjömannen som steg iland i Oxelösund i mitten av 1960-talet och började arbeta på SSAB. Han blev ombudsman på Fabriks avdelning i Stockholm. Och efter en period i Södertälje blev det avdelningen i Trelleborg/Malmö fram till pensioneringen.

I 14 år och fram till sammanslagningen av förbunden var Tony Evervall från Stockholm kongressvald revisorsuppleant i Metall. Tony arbetade på Volvo Truck Center och var också revisor i Stockholmsavdelningen fram till sin pension. Tony gick bort i april.

I februari i år gick Kari Koskela bort. Kari var en facklig trotjänare från Blekinge. Han var handledare och agitator, klubbordförande på Finnveden i Olofström och ledamot i avdelningsstyrelsen för Metalls avdelning Västra Blekinge. Kari får representera alla de förtroendevalda som gått bort under kongressperioden.

Marcello Malentacchi gick bort i maj 2013. Marcello kom som 17-åring från Italien till Sverige och började arbeta på Volvo i Göteborg där han snart blev fackligt aktiv. Efter en tid som ombudsman på Metalls förbundskontor började Marcello arbeta på Internationella Metallfederationen, där han 1989 valdes till generalsekreterare. Ett uppdrag han innehade till sin pensionering 20 år senare.

Marcello får representera alla de internationella vänner som avlidit under kongressperioden.

Vi minns också de 16 kamrater som omkommit på våra arbetsplatser sedan förra kongressen.

Dessutom har runt om i världen kamrater offrat sina liv i kampen för fackliga och politiska fri- och rättigheter. Det händer varje dag någons i världen.

Vi hedrar dem alla för deras solidaritet och arbete i kampen för en rättvisare och bättre värld.

Harry Martinsson skrev:

”Varje djup sorg har en förlorad glädje till föremål.
Tappa inte bort denna riktning.
Låt inte sorgen glömma sitt ärende.
Sorgen är den djupaste ära som glädjen kan få.”

Vi tackar alla bortgångna kamrater för deras insatser och hedrar dem genom att fortsätta arbetet för rättvisa, solidaritet och jämlikhet. Våra kondoleanser går till de anhöriga. Inte minst till anhöriga till de gruvarbetare som mist sina liv i Turkiet.

Vi lyser frid över deras minne och ägnar dem en stunds tystnad.

Föbundsordförandens tal

Kongressdeltagare! IF Metalls kongress är fyra dagar av intensivt arbete för utveckling och förändring i vår fackliga verkstad. I vår verkstad bygger vi vidare på värden om frihet, rättvisa, jämlikhet, jämställdhet och solidaritet. Vår tilltro till alla människors lika värde är orubblig. Våra värderingar ger oss sammanhang till tidigare generationers fackliga kamp under 126 år.

Vi tar kampen vidare om hur medlemmarnas arbetsvardag, arbetsplats och löner ska kunna utvecklas och förbättras. Och hur vi vill se industrins utveckling och vilket slags Sverige, Europa och värld vi vill ha.

I vår fackliga verkstad blir ritningar och planer testade inför verklighetens behov och möjligheter. Med färdighet och kunskap slipas och uppgraderas de för att kunna förändra på tusentals arbetsplatser. Några kallar det att vara pragmatisk och anpasslig. Vi kallar det leveranssäkerhet till våra medlemmar – i jobbet, i deras vilja till ett bättre samhälle.

Vi vill, vi kan, vi törs utmana. Vi visar att vi kan hitta lösningar också på svåra frågor. På samma sätt som våra medlemmar löser produktionens eller ingenjörens problem.

Vi är tillsammans vår gemensamma styrka för förändring. Med den skapar vi kraft i svåra förhandlingar och vid tuffa utmaningar. Med den förändrar och utvecklar vi.

Med Joe Hills ord: ”Det är kraft i vårt förbund”.

Vi i IF Metall vill framåt, därför ser vi behoven av kamp för jobben, för en arbetsmarknadspolitik och för ett långt mycket bättre omställningsstöd.

Sedan förra kongressen har tiotusentals medlemmar drabbats av varsel och uppsägningar. Säffle, Vara, Norrköping och Långshyttan är bara några exempel på orter som drabbats hårt. Där och på många andra orter har våra medlemmar kastats ut i arbetslöshet. De möts av en arbetsförmedling som på regeringens uppdrag ska jaga arbetslösa i stället för att jaga jobb. De möts av en a-kassa som ger halva lönen i ersättning.

När jag pratar med drabbade medlemmar måste jag erkänna att jag blir förtvivlad. När Terese, låt oss kalla henne det, på Asko Cylinda i Vara berättade om sin oro. Hur ska nu hon och hennes man klara sig? Vad ska de säga till barnen? Hur går det med huset? Då, i samtal med Terese och många andra drabbade känner jag ilska och tyvärr också vanmakt.

Ni har också mött dem och säkert känt samma sak. Terese, Juan, Johanna, Carlos, Börje. Namnen varierar, men de är alla duktiga industriarbetare som fått beskedet att de inte längre behövs.

Kongresskamrater, arbetslösheten är en tragedi för alla dem som drabbas. Den är ett slöseri med mänskliga och samhällliga resurser. Den är ett gissel och den är oacceptabel. Terese, Juan, Johanna, Carlos, Börje och alla andra behövs. Därför, kamrater, står kampen för jobben allra först!

Vårt samhälle ska bygga på att aktivt ta till vara människors vilja och kunskap. Eller som Olof Palme uttryckte det: "Arbete är grunden för all välfärd och folkets vilja till arbete är nationens viktigaste tillgång."

På åtta år har arbetslösheten ökat från 6 till drygt 8 procent. Hundratusen ytterligare är arbetslösa. Samtidigt finns det arbetsplatser som har svårt att rekrytera. Problem att rekrytera och arbetslöshet finns sida vid sida inom samma postnummerområden.

Långtidsarbetslösheten har tredubblats. Fas 3 växer, och närmar sig 40 000. Och 162 000 ungdomar drabbas brutalt av att inte få jobb, mitt i klivet ut i vuxenlivet. Arbetsmarknadspolitiken har havererat och i ett läge då engagemang hade behövts har regeringen tvingat arbetsförmedlingen att jaga arbetslösa istället för att jaga nya jobb.

Och vad säger då regeringen till alla som är drabbade av arbetslöshet? Säger de: "Förlåt för att vi i varje läge valde att sänka skatten, i stället för att tänka på dig?"

Nej, kamrater, de säger ingenting. De vill inte tala om arbetslösheten.

Utom nyligen. Då gav landets finansminister ett besked. Med skärpa betonande han att arbetslösheten inte fick sjunka för snabbt – det skulle ju kunna leda till inflation. Men, hallå ... för oss som vet att Sveriges inflation befinner sig på minustal och att vi har 400 000 arbetslösa känns uttalandet ovanligt korkat, till och med för att komma från Anders Borg.

Det är falsk matematik, finansministern. Eller för att säga som Peps Persson, och nej jag lovar att jag ska inte sjunga, "Ska de' va så svårt att fatta att det e falsk matematik, som gör den fattige så fattig o den rike så förbannat rik".

Nej, de säger inte förlåt till arbetslösa som fått det mycket sämre. Inte heller till alla i Fas 3. Inte heller till oss industriarbetare som under sju år fick betala 15 418 kronor i extra hög a-kasseavgift. Sammantaget har vi betalat in 4 miljarder. Våra medlemmars pengar har finansierat deras skattesänkningar. Det är skamligt!

Men till sist fick vi dock alliansregeringen att plocka bort denna straffavgift. Då kallade de det för en satsning på ungdomsjobb. Ja, säga vad man vill om alliansen, men visst sinne för självironi har de i alla fall.

Kongressdeltagare, det är hög tid för en aktiv jobbpolitik. Vårt krav är, ge arbetsförmedlingen i uppdrag att jaga jobb i stället för arbetslösa. Höj a-kassan. Skrota Fas 3. Byt ut Borg. Sätt in Magda.

Vi är IF Metall som vill framåt och därför ser vi behoven för industrins utvecklingskraft.

Styrkan i Sveriges ekonomi bygger på industrin, på jobb med hög produktivitet. På den grunden skapas värden för en gemensam god välfärd. Industrins utvecklingskraft handlar om spetsteknik. Om kunskap och kompetens. Om industrins viktigaste tillgång, industriarbetarna.

Vi vill se en nyindustrialisering. Vi vill se en aktiv industripolitik. Vi vill utveckla människor och industri. Därför har vi tagit fram ett tiopunktsprogram för nyindustrialisering av Sverige. Det är en strategi för industriell styrka och förnyelse med satsningar på avancerad industriproduktion med hållbara arbeten och produkter och som ger nya industrijobb.

Vi vet vad politiskt ointresse för industrin betyder. Avsaknaden av en industripolitik de senaste åtta åren kan mätas i 130 000 färre direkt anställda i industrin. Så illa är det. Det är priset för regeringens passivitet. Med vårt tiopunktsprogram kan en kommande S-ledd regering skapa den aktiva industripolitik Sverige så väl behöver.

Vi i IF Metall vill framåt. Därför ser vi behoven av att satsa på hållbara arbeten och arbetsmiljön och jag hade nog tänkt mig att när vi så småningom här på måndag får Stefan hit så ska vi väl kunna leverera både ett industripolitiskt program och ett arbetsmarknadspolitiskt program, så att han har något att pyssla med de första dagarna efter valvinsten den 14 september. Han vet inte om det, så berätta inte det för honom.

För drygt en månad sedan fick vi resultaten från vår arbetsmiljöundersökning. Det var en chock! 65 procent av våra medlemmar uppger att de fått någon form av besvär av sitt arbete. Nästan varannan, 44 procent, av kvinnorna har belastningsskador. Siffrorna berättar om industrins verklighet. Om kortsiktiga vinstintressen. Om ett arbetsliv där människor blivit en slit och slängprodukt.

Men kamrater, vi kan inte bara titta på verkligheten. Vi måste förändra den. Vi ska öka satsningarna på bättre arbetsmiljö med utbildning och fler skyddsombud. Vi ska särskilt fokusera på kvinnornas situation på arbetsplatsen. Vi visar handling.

Men även arbetsgivarna måste kliva fram. De måste lyfta blicken från excelarken och kvartalsrapporterna och inse behoven av varaktiga förändringar för att bryta trenden med allt mer utarmade arbeten. Vi accepterar inget annat.

I siffrorna ser vi också effekterna av en regering som vägrar satsa. Neddragningar på resurserna till arbetsmiljö skadar människor. God arbetsmiljö handlar om att människor och arbetsplatser ska må bra. Om produktiva timmar på produktiva arbetsplatser. Om trygghet, uppskattning och möjlighet till utveckling.

Därför vill jag se en industri som tar tåten för att utveckla hållbara arbeten, förbättrar arbetsorganisation, utvecklar lönesystem, satsar på kompetensutveckling och satsar på jämställdhet. Därför vill jag se en industri som kommer till rätta med det växande antalet osäkra anställningar.

Vi i IF Metall vill framåt, inte bakåt. I svensk industri behöver tryggheten öka, inte minska.

Vi är IF Metall och vi vill framåt för ett jämställt Sverige.

Klassklyftorna i Sverige växer. Med detta följer en underordning och orättvisor mellan män och kvinnor. Orättvisorna syns i statistiken över vem som får de osäkra anställningarna, vem som har minst chans till utveckling i jobbet. Och det är kvinnorna som drabbas värst på jobbet. För ett jämställt arbetsliv spelar därför utvecklingen på varje enskild arbetsplats en helt avgörande roll.

Men, även trygghetssystemens svagheter drabbar hårdast dem som är mest utsatta i arbetslivet. Utförsäkringarna och bristen på rehabiliteringsstöd drabbar först arbetslivets kvinnor.

Vår strävan är ett bättre fungerande Sverige med ökad jämställdhet. Därför kamrater ska vi i IF Metall under den kommande kongressperioden fokusera på våra kvinnliga medlemmars situation på jobbet och i förbundet. Den ska bli bättre. Den ska utvecklas. Den gör vi verkstad av. Det löftet ger vi varandra.

Vi i IF Metall vill framåt, därför vill vi ha en lönebildning i balans.

Vi hör tongångarna från arbetsgivarsidan. Om decentralisering i stället för riksavtal. Om lagstadgade minimilöner och urgröpta kollektivavtal. Om hur en del tar massarbetslösheten som intäkt för att minska anställningsskyddet, öka antalet osäkra anställningar och dumpa lönerna.

Framväxten av sifferlösa avtal är det enskilt största hotet mot våra medlemmars reallöneutveckling och stabilitet. Och visst är det märkligt att detta kommer i den politikerledda sektorn, kommun och stat.

Låt oss vara tydliga, låt oss vara tydliga på kongresen. IF Metall kommer att försvara rikstäckande kollektivavtal med löneökningar. Vi vill att lika lön för likvärdiga arbeten ska gälla, och detta oavsett ålder, kön eller etnicitet. Och, jag har sagt det förr och säger det igen; sifferlösa avtal hör inte hemma på svensk arbetsmarknad!

Vi är IF Metall som vill framåt och därför vill vi ha ett sammanhållet och solidariskt Sverige.

Vi ser och upplever revorna i välfärden och den sociala tryggheten. Vi ser och upplever farorna med ett Sverige som går sönder.

Reinfeldt sade i regeringsförklaringen: "Sverige ska vara ett land som håller ihop". Men hur gick det? Jo, efter den regeringsförklaringen har vi fått åtta år av misskötsel och växande klyftor. Internationell jämförelse visar att klyftorna i Sverige växer snabbast i hela OECD-området. Ett övertydligt resultat av regeringens politik.

Att klyftorna ökar berättade också Vetenskapens Värld om i måndags kväll. Under en timme visade de hur växande klyftor påverkar vår hälsa, skolgång och liv. Hur en tunnelbanefärd i Stockholm mellan olika stadsdelar visar skillnad på fem års livslängd. Ökande klyftor är ingen åsikt – det är en vetenskap.

När klyftorna ökar sätts jämställdhet, jämlikhet och allas lika chanser på undantag. Många blir bestulna på sin frihet och framtidstro. Stig Dagerman skrev: "För tider utan hopp finns inget värre fängelse än framtiden".

I arbetslöshetens spår växer det ojämlika samhället. Det drabbar vuxna och det drabbar barn och ungdomar.

I det ögonblick ett litet barn känner att hon inte får samma möjligheter – mamma och pappa har inte pengar till skolresan, avgiften till knattelagets fotbollsturnering blir för betungande, skolan vägrar läxhjälpen och hänvisar till rut – ja då falnar gnistan, självförtroendet sviktar och vi får ett samhälle som tidigt sorterar in i över- och underordnade.

I Björklunds skola försämras elevernas resultat år för år och arbetarungar behöver ingen högre utbildning. I stället gallras de ut och stämpas som andrasortering redan innan de förlorat sina mjölkötänder. Det gör ont att leva i ett sådant samhälle. Eller som Dogge Doggelito summerade det förra året i Aftonbladet: "Alla vi som betalar skatt i Sverige har blivit blåsta på nuet, framtiden och vår sociala trygghet".

Och när de rikas välstånd ökar på bekostnad av dem som redan har det svårt minskar också gemenskapen och förtroendet mellan människor. Då ökar fördomar, sociala spänningar och risken för våld. Fascister, rasister och nazister tågar åter på Europas gator.

I Sverige spelar Sverigedemokraterna cyniskt på människors oro och känsla av maktlöshet. De ställer människor mot varandra och med det angriper de oss alla. Kongresskamrater, låt oss vara tydliga. Sverigedemokraterna är ett rasistiskt och främlingsfientligt parti som vi alltid ska bekämpa. De är också ett högerparti som i nästan varje viktig fråga för löntagarna ställer sig på alliansregeringens sida.

En röst på Sverigedemokraterna är således både en röst för rasism och främlingsfientlighet och för fortsatt alliansstyre. Därför kamrater, låt oss ge varandra löftet att göra allt vi kan, överallt och i alla sammanhang; Sverigedemokraterna ska inte bli representerade i EU. Och i höst ska de förpassas ut ur riksdag, kommuner och landsting och förpassas till den historiska avskrädeshög där de hör hemma.

Kongressdeltagare! Våra hjärtan brinner för trygghet, jämställdhet, rättvisa, jämlikhet och solidaritet. Vi vet att minskade klyftor leder till ett bättre samhälle för alla. Vi accepterar inte att fler förpassas till samhällets skuggsida för att de som står i solen ska få lite extra ljus. Vi hyser inte minsta förståelse för dem som hävdar att vägen framåt för Sverige går via lägre löner, sämre kollektivavtal och slitsammare arbetsmiljö.

Vi vill i stället ha ett samhälle där det finns utrymme för alla. Där alla behövs. Oavsett kön, ålder, födelseort, sexuell läggning eller bostadsort. Vi är övertygade om att en bättre framtid är möjlig. Vi är övertygade om alla människors lika värde och rätt.

Vi anser att arbetslösheten ska bekämpas, inte de arbetslösa. Vi vet att klyftorna kan minska och att välfärden kan stärkas. Vi vet att industrin kan bli än mer framgångsrik och vi vet att alla människor kan växa.

Och kamrater, det bästa av allt. Vi är IF Metall och vi har framtids-
tro. För nu ska alliansregeringen gå mot sitt slut. I september ska vi
sätta vi punkt, eller för att uttrycka det med kungens ord, vi vänder
blad.

Till regeringen säger vi därför: Med er politik har arbetslösheten
ökat, skolan försämrats och bostadsbristen blivit akut. Ni håller inte
måttet, ni klarar inte det som krävs. Nu behövs en politik för jobb, till-
växt och solidaritet!

Nu kamrater, drar vi igång vår fackliga verkstad. Nu skapar vi ett
rödare Europa. Nu sveper vi tillsammans bort den trötta borgerliga
regeringen och väljer svetsaren och förbundskamraten Stefan Löfven
till ny statsminister. Nu gäller det, kamrater! Nu ger vi järnet.

Tack så mycket!

Under kongressöppningen medverkade:

Fanbärare från samtliga IF Metalls lokalavdelningar och förbunds-
kontoret

Peter Carlsson & Blå Grodorna

Kulturinslag under kongressdagarna:

Jacke Sjödin

Camilla Lärkfors och Maria Abrahamsson

Kongressen sjöng under kongressdagarna:

Bandiera Rossa

Arbetets söner

Internationalen

Dagordningens punkt 2

Rapport från fullmaktsgranskningskommittén

Föredragning

Jan Eriksson, fullmaktsgranskningskommitténs ordförande: Ordförande, kongressombud! Undertecknade har erhållit förbundsstyrelsens uppdrag att tjänstgöra som fullmaktsgranskningskommitté. Vi har tagit del av förbundsmeddelande 2013/6, 2013/49 och 2013/50, samtliga organisationsärenden. Vi har även tagit del av de valprotokoll och ändringsbesked som upprättats och sänts till förbundskontoret.

Det har inte funnits anledning till erinran mot vidtagna åtgärder i anslutning till val av ordinarie ombud och ersättare. Enligt valprotokollet har ombuden erhållit det antal godkända röster som erfordras.

De röstkort som har utfärdats för ombud och förbundsstyrelse stämmer med den deltagarförteckning som finns i kongressens handbok med följande undantag:

Ombud

Avdelning 3 Norra Västerbotten, Ingrid Hanke ersätts av Albert Vonkavaara.

Avdelning 5 Höga Kusten, Anna Fryksten ersätts av Barbro Brix.

Avdelning 15 Stockholms län, Tore Larsson ersätts av Malena Danell.

Avdelning 16 Mälardalen, Jorge Flores ersätts av Eine Ikonen.

Avdelning 19 Östra Värmland, Lena Dahlsberg ersätts av Johan Olsson.

Avdelning 28 Västra Skaraborg, Christer Andreasson ersätts av Mikael Hernborg.

Avdelning 28 Västra Skaraborg, Mikael Gustavsson ersätts av Karl Wiktorsson.

Avdelning 30 Bohuslän-Dal, Reine Johansson ersätts av Sandra Lindberg.

Avdelning 36 Göteborg, Linda Bergström ersätts av Dennis Adehög.

Avdelning 38 Östra Småland, Thina Andersson ersätts av Leine Johansson.

Avdelning 41 Kalmarsund, Stefan Jönsson ersätts av Peter Vencel, avdelning 44 Halland.

Avdelning 48 MittSkåne, Johnny Andersson ersätts av Kent Holmer.

Avdelning 48 MittSkåne, Jan Forslund ersätts av Filberth Karlsson.

Avdelning 48 MittSkåne, Hans Lennartsson ersätts av Tommy Bengtsson.

Avdelning 51 Sydvästra Skåne, Johnny Nilsson ersätts av Vlasta Corduneanu.

Avdelning 51 Sydvästra Skåne, Mikael Nilsson ersätts av Bo Lindquist.

Förbundsstyrelsen

Tonnie Andersson ersätts av Carita Spångberg.

Jamal El-Haj ersätts av Hans-Åke Mårtensson.

Monika Theodorsson ersätts av Christer Persson.

Anställda ombudmän, centrala och lokala, har prickats av vid inregistreringen.

Följande permissioner har beviljats:

Ombud

Björn Lugn, ombud 27 Östra Skaraborg, måndagen den 19 maj.

Björn Thiele, ombud 32 Högländet, fredagen den 16 maj till klockan 14.00.

Centrala ombudsmän

Bo Andersson, till och med söndagen den 18 maj.

Rosalie Andersson, hela kongressen.

Håkan Hammarström, från lördagen den 17 maj klockan 15.00 till söndagen den 18 maj klockan 08.00.

Malin Hammarström, från fredagen den 16 maj klockan 16.00 till lördagen den 17 maj klockan 15.00.

Lars Magnor, till och med lördagen den 17 maj.

Lokala ombudsmän

Åsa Etelämäki, avdelning 3 Norra Västerbotten, fredagen den 16 maj hela dagen.

Per-Erik Johansson, avdelning 4 Södra Västerbotten, från lördagen den 17 maj klockan 09.00 till söndagen den 18 maj klockan 11.00.

Inga-Len Kjellin, avdelning 10 Dalarna, hela kongressen.

Helena Burén, avdelning 16 Mälardalen, hela kongressen.

Lovisa Lyly, avdelning 18 Örebro län, hela kongressen.

Leif Andersson, avdelning 29 Norra Älvsborg, hela kongressen.

Anne-Li Rygren, avdelning 36 Göteborg, från söndagen den 18 maj klockan 15.00 till kongressens slut.

Mikael Nilsson, avdelning 37 Gotland, lördagen den 17 maj klockan 10.00–17.00.

Per Persson, avdelning 44 Halland, hela kongressen.

Patrik Larsson, avdelning 46 Blekinge, hela kongressen.

Magnus Jeppsson, avdelning 51 Sydvästra Skåne, hela kongressen.

Vi föreslår att kongressen godkänner denna rapport samt de röstkort som förbundsstyrelsen har utfärdat.

Stockholm den 16 maj 2014

Jan Eriksson Bo Karlsson

Roland Larsson Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** fullmaktsgranskningskommitténs rapport.

Dagordningens punkt 3

Upprop

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Med beaktande av fullmaktsgrensningsskommitténs rapport och kongressens beslut under dagordningspunkt 2 samt den avprickning som gjorts vid dagens inregistrering, som visar övriga närvarande, föreslår jag kongressen besluta att uppropet därmed är verkställt och att godkänna detsamma.

Kongressen beslutade

att **godkänna** uppropet.

1 Malmfälten

Beatrice Agerlind Ingman
Niklas Eriksson
Mikaela Lind
Tomas Nordmark
Roger Norman
Lina Nyberg
Emilia Töyrä

2 Norrbotten

Mats Bäcklund
Tomas Karlsson
Mikael Larsson
Karin Lindgren
Torgny Lundmark
Lennart Thörnlund
Heino Wahter

3 Norra Västerbotten

Roland Antonsson
Jimmy Faltin
Jan Marklund
John Scheutz-Nilsson
Sara Strömberg
Albert Vonkavaara

4 Södra Västerbotten

Carola Andersson
Hans Andersson
Martin Berglund
Åsa Dahlsten
Christer Eriksson
Gunnar Pettersson

5 Höga Kusten

Barbro Brix
Martin Böhlenius
Birgitta Petersson
Lennart Önblad

6 Mellersta Norrland

Stefan Frölander
Christer Håberg
Roger Kristofersson
Roger Lindell
Eleonor Lubell
Lars Sundin

7 Södra Norrland

John Olov Erickson
Patrick Fästh
Simon Lindqvist
Kjell Persson
Hans Svedberg
Andreas Wiström

9 Västra Gästrikland

Renate Almén
Johnny Fröjd
Farshid Ghaffarnejad
Patrik Lundqvist
Agneta Strand
Marianne Sund

10 Dalarna

Monica Enarsson
Lars Halvarson
Peter Ilar
Anneli Norlin
Malin Persson
Per Svantes
Pär Unander

12 Uppland

Christian Aune
Linda Ekvall
Mikael Herrgård
Jonas Lennström
Jessica Smedjegård
Håkan Ståhlberg
Maria Östberg

13 Bergslagen

Jesper Andersen
Maria Andersson
Niclas Bergström
Tony Bölja
Sven-Erik Källman
Patrik Sundin
Håkan Svensson
Leif Westberg
Anna Westerfors

14 Värmland

Jan Andersson
Ann-Kristin Axelsson
Agneta Eklund
L-G Blåvitt Eloffsson
Tomas Holgersson
Lillemor Hulting
Rune Johansson
Lena Nilsson
Per-Olov Ronacher
Stefan Åström

15 Stockholms län

Zemka Curic
Malena Danell
Maria Grehagen Hedberg
Michael Gustafsson
Maria Gustavson
Catharina Hellerstedt
Therese Jonsson
Johan Järvklo
Eva-Lena Lange
Stefan Leiding
Sait Mohammad Mbai
Dragan Mitrasinovic
Andreas Narkun
Markku Sandelin
Per Svensson

16 Mälardalen

Leif Eriksson
Daniel Flodqvist
Robert Fredriksson
Tobias Hellberg Söderhäll
Caroline Holmstedt
Eine Ikonen
Tony Lundin
Susanne Malm
Sirpa Mäkipää
Leif Norkvist
Ann-Charlotte Palmqvist
Lundblad
Magnus Riikonen
Vonna Rådeström
Allan Sandström
Michael Wallbom

18 Örebro län

Pia Ahlström
Börje Andersson
Mårten Karlsson
Beatrice Klarqvist
Tommy Kragh
Ronny Larsson
Mats Pettersson
Robert Roos
Elisabeth Sjögren
Peter Wetterberg

19 Östra Värmland

Mats Thomas Gren
Palle Hansen
Cristina Hjalmarsson
Mikael Johansson
Jari Nevanoja
Johan Olsson
Camilla Sânebo Hellman

22 Sörmland

Anneli Färnqvist
Jimmy Gustavsson
Erika Larsson
Stefan Larsson
Johan Lindvall
Daniel Lönnqvist
Christoffer Ryder
Gerardo Vergara Gonzalez

26 Östergötland

Erika Andersson
Magnus Andersson Lindwall
Niklas Aus
Jasmin Cosic
Ludwig Fungmark
Daniel Hellkvist
Hannu Hietala
Sofia Parkko
Jenny Pettersten
Magnus Pihl
Johan Sjöholm
Mikael Sääf
Camilla Söderholm
Göran Ulván
Gunnel Wilhelmsson

27 Östra Skaraborg

Helena Almberg
Lars Ask
Per Granström
Jan Hanna
Liselotte Lehnér
Martin Linnarsson
Björn Lugn
Marie Olsson
Lina Skoglund

28 Västra Skaraborg

Per-Agne Andersson
Nils Farken
Marita Gustafsson
Poul Hansen
Mikael Hernborg
Camilla Johansson
Karl Wiktorsson

29 Norra Älvsborg

Dan Andersson
Malin Edvardsson
Olof Eriksson
Marie Freiholtz
Tony Gustafsson
Mikael Kullberg
Dennis Ljunggren

30 Bohuslän-Dal

Patrik Andersson
Mats Ilhällen
Stefan Jansson
Annika Josefson
Sandra Lindberg
Gunilla Nordberg
Tomas Stefan Svanberg

32 Höglandet

Aneth Amundson
Ole Bak Mikkelsen
Isabelle Filipsson
Göran Häll
Björn Thiele
Martin Wiberg

33 Vätterbygden

Tobias Borgström
Johan Florin
Bengt Landström
Bo Rothzén
Johnny Wismén
Annika Ögren

34 Borås

Robert Andersson
Karin Berger
Christer Forsmark
Kjell Fridäng
Niclas Hillestrand
Monika Jonsson
Cecilia Kochan
Marie Lindqvist
Magnus Persson
Simon Ryndal

36 Göteborg

Dennis Adehög
Ulf Albinsson
Henry Andersson
Ingegerd Andersson
Glenn Bergström
Martin Björkman
Khuanla Chaldaryaem
Katarina Frid
Madlen Gunnarsson
Markus Hallén
Ove Holmström
Eivind Hörsdal Simonsen
Linda Jansson
Samir Ljutic
Jessica Norberg
Steve Norrman
Carlos Rebelo Da Silva
Karl-Henrik Rosberg
Martin Sunemar
Tero Juhani Virtanen
Sebastian Wessman

37 Gotland

Per Olof Fallden
Linus Gränsmark

38 Östra Småland

Jenny Ilke Hjelm
Leine Johansson
Mikael Johansson
Fredrik Jonasson
Per-Erik Lyggemark
Joakim Rylin
Camilla Stridh
Pierre Tornedal

40 Västbo-Östbo

Susanne Andersson
Kajsa Gustavsson
Malin Hildinge Mickelsson
Tom Honkala
Fredrik Johansson
Besim Matoshi
Anette Myrvold
Djuro Vrsajkovic
Kenth Williamsson

41 Kalmarsund

Jens Hermansson
Jarkko Pekkala
Simon Petersson
Anders Randell

43 Kronoberg

Tomas Blomster
Anders Bolin
Nathalie Folkunger
Camilla Hallin
Stefan Jönsson
Ulf Karlsson
Marko Kosonen
Stefan Pedersen

44 Halland

Jacob Dranvik
Martin Eriksson
Morgan Fagerström
Anders Friebe

Lilli Istenes
Göran Rickardsson
Peter Vencel
Emma Åkesson

46 Blekinge

Ingvar Andersson
Pia Eklundh
Petrus Eriksson
Lennie Håkansson
Jan Anders Lindfors
Annette Rydell
Fredrik Svensson
Sabahudin Varenikic
Susanne Öhrn

47 Östra Skåne

Kent Johansson
Helena Nordh
Axel Olsson
Lars Olsson
Mikael Rosén

48 MittSkåne

Tommy Bengtsson
Tanja Hedegård
Kent Holmer
Filberth Karlsson
Ronny Nilsson

49 Nordvästra Skåne

Hans Berg
Susanne Blid
Karin Eriksson
Niklas Klang
Tony Petersson
David Wasberger
Caroline Wegner
Besnik Zeneli

51 Sydvästra Skåne

Vlasta Corduneanu
Elvira Hadzimesinovic
Gert Jakobsson
Lars-Eric Jönsson
Ferenc Kovacs
Bo Lindquist
Roger Olsson
Jolanta Payne
Jörgen Persson
Mikael Widéen

Förbundsstyrelsen

Anders Ferbe, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbunds-
kontoret
Lea Skånberg, förbundskontoret
Ingemar Andersson, 4 Södra
Västerbotten
Monica Benjaminsson, 34 Borås
Lis Erixon, 38 Östra Småland
Anna Fernebro, 49 Nordvästra
Skåne
Lena Fornstedt, 22 Sörmland
Bert Johansson, 2 Norrbotten
Hans-Åke Mårtensson, 49 Nord-
västra Skåne
Jan Nilsson, 15 Stockholms län
Christer Persson, 15 Stockholms
län
Jenny Pahlsson Andersson,
26 Östergötland
Bjarne Rasmussen, 19 Östra
Värmland
Carita Spångberg, 33 Vätterbygden
Mikael Sällström, 36 Göteborg
Berth Thulin, 16 Mälardalen
Ulf Andersson, förbundskontoret,
adjungerad
Maria Bäckström, förbunds-
kontoret, adjungerad

Yvonne Kindström, förbunds-
kontoret, adjungerad

Revisorer

Bo Karlsson, 3 Norra Västerbotten
Peter Krantz, 36 Göteborg
Roland Larsson, 15 Stockholms län

Granskningskommittén

Kent Eriksson, 5 Höga Kusten
Hannu Hakala, förbunds-kontoret
Leif Håkansson, 29 Norra Älvsborg
Jonas Larsson, 26 Östergötland

Valberedningen

Glenn Abrahamsson, 15 Stock-
holms län
Anna Jensen Naatikka, 9 Västra
Gästrikland
Ulf Jonsson, 38 Östra Småland
Pär-Ola Olausson, 27 Östra
Skaraborg
Anders Ovemar, 5 Höga Kusten
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Lena Storm, 14 Värmland

Lokala ombudsmän

1 Malmfälten

Mikael Enback
Daniel Eneslätt
Lars Kiviniemi

2 Norrbotten

Björn Andersson
Ann-Christine Lindehag
Sundström
Sari Lindvall
Thomas Lundberg
Jörgen Näsström

3 Norra Västerbotten

Åsa Etelämäki

Per Lindbäck
Tommy Lundmark
Lars Sundström

4 Södra Västerbotten

Per-Erik Johansson
Tomas Lundmark
Billy Moström

5 Höga Kusten

Krister Asplund
Göran Nilsson
Hans Öberg

6 Mellersta Norrland

Conny Hansson
Leif Wiklund
Åsa Windahl
Susanne Östh

7 Södra Norrland

Tony Erixon
Bengt-Olof Hedman
Markus Kristiansson
Veronica Pettersson

9 Västra Gästrikland

Jimmy Bergsman

10 Dalarna

Bo Hansson
Mattias Karlsson
Magnus Röhnisch

12 Uppland

Anette Berg
Gunilla Hamrin
Peter Lydell
Mika Muhonen

13 Bergslagen

Olof Långberg
Tobias Olofsson
Paula Söderholm

14 Värmland

Lars-Erik Axelsson
Per Hyytiäinen
Peter Karlsson
Thomas Rehn
Kenneth Wåhlund

15 Stockholms län

Lars Blomberg
Ann-Christine Erlandsson
Piret Hammarbäck
Conny Ingelsson
Georgios Kontorinis
Thomas Lörnbo
Stefan Olsson
Cintra Paegle Löthén
Kaj Sandholm
Ola Sjösten
Håkan Sundman

16 Mälardalen

Tommy Eriksson
Göran Johansson
Thomas Larsson
Marie Lönn
Peder Lönn
Johan Nilsson
Mikael Sandberg

18 Örebro län

Peder Boström
Ulf Carlson
Patrick Kihlberg

19 Östra Värmland

Lars-Olov Andersson
Tomas Lindkvist
Marina Åslund

22 Sörmland

Claes Holm
Magnus Leijon
Lars Wedin

26 Östergötland

Håkan Bergenhav
Tomas Landberg
Eric Rynestad
Zoran Stanic
Jan-Erik Svenblad
Maria Swanborg
Joel Zenkert

27 Östra Skaraborg

Bo Junefjäll
Mattias Skoglund
Veronica Söderlund

28 Västra Skaraborg

Robert Bengtsson
Anders Bill

29 Norra Älvsborg

Ann Johansson
Per Källvik

30 Bohuslän-Dal

Kent Bursjö
Anneli Ivarsson
Mikael Johansson
Lennart Pettersson

32 Höglandet

Anna Björklund
Yngve Eriksson
Richard Katisko

33 Vätterbygden

Maria Hörnsten
Lars Nilsson
Dick Wredberg

34 Borås

Thomas Bergh
Peter Johansson
Pauli Kalervo Kuitunen
Benny Sjöhem
Marie Söderhagen
AnnSofi Tureson

36 Göteborg

Carina Cajander
Bengt Fager
Jan Nilsson
Torbjörn Rigemar
Anne-Li Rygren
Inga-Lill Samuelsson
Ronny Svensson

37 Gotland

Mikael Nilsson

38 Östra Småland

Erik Fransson
Marcus Kvarnberg
Tomas Söreling

40 Västbo-Östbo

Annelie Borgström
Nicklas Gustavsson
Zandra Hultin
Angelika Lang
Anette Petersson

41 Kalmarsund

Carl Uhlin
Michael Vejrum
Camilla Wedin

43 Kronoberg

Fredrik Ekstrand
Leif Fantenberg
Helén Loo
Peter Severinsson

44 Halland

Micael Arnström
Tony Hansen
Micael Nilsson
Tony Stané

46 Blekinge

Oscar Dyberg
Patrik Larsson
Bo Svensson
Yngve Svensson

47 Östra Skåne

Catrine Sunesson
Jerry Söderkvist
Anders Throbäck

48 MittSkåne

Andréas Dahlberg
Ulrica Malmberg
Per Nilsson

49 Nordvästra Skåne

Lennart Fredriksson
Kenth Hellqvist
Berner Lundgren
Christina Lundin
Mattias Rosberg
Jenny Tillander

51 Sydvästra Skåne

Mikael Andersson
Jörgen Hagesveen
Mikael Håkansson
Claudia Nilsson
Henrik Nilsson
Johan Sandberg

Centrala ombudsmän

Ingemar Almtæg
Erik Andersson
Anders Andersson
Tommy Andersson
Ola Asplund
Tomas Axelsson
Berit Bengtsson
Susanne Berglund
Birgit Birgersson-Brorsson

Eva-Lena Danielsson
Darko Davidovic
Erik Dullbo
Bengt Eriksson
Jan Eriksson
Carina Ferbe
Lars-Erik Folkesson
Bengt Forsling
Anders Fredriksson
Peter Fröven
Martin Gunnarsson
Anna Gustafsson
Malin Hammarström
Håkan Hammarström
Agneta Hartzell
Hans Karlbom
Stig-Åke Karlsson
Michael Kinell
Leena Kyhlros
Gunnar Larsson
Erland Lindkvist
Conny Lundberg
Lars Magnor
Kent Mohlin
Marie Nilsson
Annika Nilsson
Roger Nilsson
Sven Olander
Ronny Olsson
Magnus Palmgren
Hans Palmqvist
Gina Persson
Anne Sandberg
Hermine Schimann
Ulf Sjödin
Mats Svensson
Kristoffer Sydlén
Tomas Söderström
Angelica Teiffel
Christian Teiffel

Tommy Thunberg Bertolone
Paula Thunberg Bertolone
Michaela Tinnerholm
Carin Wallenthin
Stefan Wiberg
Olle Åkerlund

Svenska gäster

Akademikerförbundet SSR

Heike Erkers

Byggnads

Johan Lindholm

Dagens arbete

Helle Klein

GS

Per-Olof Sjöo

Handels

Susanna Gideonsson

Hotell- och restaurangfacket

Ella Niia

IF Metall Finans AB

Gunnar Orméus

IF Metalls arbetslöshetskassa

Maria Svahn Högberg

Industrifacket Metall Fastighets AB

Anders Wensfelt

Kommunal

Annelie Nordström

Livsmedelsarbetareförbundet

Gerald Lindberg

LO

Tomas With

Olof Palmes Internationella Center

Jens Orback

Pappers

Jan-Henrik Sandberg

PwC

Sune Johnson

Socialdemokratiska riksdagsmän

Tomas Eneroth

Hans Hoff

Jan-Olof Larsson

Raimo Pärssinen

Seko

Janne Rudén

SWHAP

Heidi Lampinen

John Viner

Svenska Elektrikerförbundet

Ronny Wenngren

Swedbank

Joakim Jonsson

Unionen

Cecilia Fahlberg

Peter Hellberg

Övriga gäster**Tidigare förbundsordförande**

Uno Ekberg

Göran Johnsson

Arne Lökken

Leif Ohlsson

Centrala ombudsmäns pensionärsförening

Göte Larsson

Lokala ombudsmäns pensionärsförening

Bo Johansson

1:e ersättare FS

Jonas Andersson

Magnus Bergqvist

Ulla Brännström

Göran Gustafsson

Stefan Hultman

Roger Lamell

Kennet Carlsson

Lars Olof Petersson

Karl Sahlin

2:e ersättare FS

Robert Emanuelsson

Björn Olsson

Bo Pettersson

Camilla Wahlström

Ersättare granskningskommittén

Linda Andersson

Joachim Norelius

Ersättare revisorer

Christin Sjöroos

Lönekommittén

Thomas Andersson

Internationella gäster**Industri All Europa**

Michael Vassiliadis

Ulrich Eckelmann

Industri All Global

Jyrki Raina

Industrianställda i Norden

Jens Bundvad

Australien**AWU**

Russ Collison

Belgien**ABVV Metaal**

Caroline Petitjean

ACV-CSC Metea

Marc De Wilde

Brasilien

CNM/CUT

Marcelle Cardoso Candil

Colombia

Industri All Colombia

Igor Kareld Diaz Lopez

Danmark

3F

Mads Andersen

CO-industri

Arne Sørensen

Dansk Metal

Claus Jensen

Finland

Metallityöväen Liitto ry

Riku Aalto

Jari Hakkarainen

Frankrike

FTM-CGT

Stephane Lovisa

FGMM-CFDT

Blandine Landas

Norge

Fellesforbundet

Arve Bakke

Atle Høie

Industri Energi

Leif Sande

Ryssland

MMWU

Svetlana Boeva

Anna Kostyakova

RCWU

Andrey Kovalenko

Alexander Sitnov

Schweiz

Unia

Renzo Ambrosetti

Slovakien

OZ Kovo

Monika Hrusecka

Emil Machyna

Spanien

CCOO de Industria

Juan Blanco Blanco

MCA-UGT

Carlos Romero

Javier Urbina

Sydafrika

Num

Mike Fafuli

Piet Matosa

Numsa

Andrew Nditshe Chirwa

Skhumbuzo Phakathi

Tjeckien

OS Kovo

Jiri Marek

Dana Sakarova

Tyskland

IG BCE

Michael Wolters

Stephanie Albrecht

IG Metall

Marlene Roth

Michael Schmidt

USA

IAMAW

Owen Herrnstadt

UAW

Dave Perkins

Gary Speth

USW

Michael Bolton

Vitryssland

REP

Gennadi Fedynich

Leonid Shukin

Österrike

PRO-GE

Peter Shissler

Övriga kongressdeltagare

Mats Abrahamsson

Bea Tigerhielm

Förbundspersonal

Anna Almqvist

Annika Andersson

Katarina Arpfors Koorn

Marinette Ask

Johan Brandting

Mimmi Cataldo

Helen Cederlid

Cathrine Edlund

Elisabeth Edström

Helena Ek

Maja-Malin Ekelöf

Conny Eklöf

Maria Englund

Ewa Eriksson

Helena Eriksson

Raija Fri

Nevena Gaco

Britt Gomez

Maria Gustafsson

Gunilla Gustavsson

Lena Hagman

Berit Howe

Mikael Hägg

Magnus Jansson

Gunilla Jonsson

Pekka Kammonen

Ingrid Karlsson

Ann-Christin Kårestad

Annette Lack

Josefine Larsson

Christina Ledin

Margita Lindblom

Linda Lindström

Anneli Lundberg

Maria Lundgren

Tomas Marminge

Göran Nilsson

Carina Norman

Kristian Ohlsson

Ellika Olsson Aas

Eva Olsson

Annika Orbert

Lotta Oscarsson

Herborg Petersen

Lotta Pettersson

Erica Sjölander

Stefan Sjöquist

Mats Sjöström

Gunnar Strand

Carina Sundling

Bibbi Tegelström

Marja Tiippana

Seija Tiippana

Helena Timonen

Ann-Marie Unghagen

Snezana Vejzovic

Helena Wiberg

Per Wiktorsson
Elisabeth Zetterberg
Alexandar Zuza
Kristin Åberg
Birgitta Öhrn

Dagordningens punkt 4 Beslut om dagordning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsens förslag till dagordning finns på sidorna 4–5 i beslutsboken. Förbundsstyrelsen vill anmäla att under dagordningspunkt 24 Andra frågor kommer frågan Valaktivitet att behandlas. Förbundsstyrelsen föreslår vidare att presidiet får i uppdrag att leda kongressens arbete med utgångspunkt i den preliminära tidsplanen, men att presidiet får möjlighet att ändra i dagordningen om det är nödvändigt för kongressens arbete. Jag föreslår kongressen besluta att godkänna förslaget till dagordning och den föreslagna hanteringen av densamma.

I debatten deltog:

Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

Hans Anderssons förslag att motionerna C138, C139 och C142 flyttas från dagordningspunkt 19 och i stället behandlas under dagordningspunkt 17, avsnittet Inhyrning och anställningstrygghet.

Hans Anderssons förslag att motion C133 flyttas från dagordningspunkt 19 och i stället behandlas under dagordningspunkt 18, avsnittet Information och opinionsbildning.

Anders Ferbes förslag om bifall till förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till dagordning i de delar där inga motförslag förelåg

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens förslag att motionerna C133, C138, C139 och C142 behandlas under dagordningspunkt 19.

Protokollsanteckning

Votering begärdes av Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten.

Dagordning

1. **Kongressens öppning**
2. **Rapport från fullmaktsgranskningskommittén**
3. **Upprop**
4. **Beslut om dagordning**
5. **Beslut om arbetsordning**
6. **Val av kongressens funktionärer**
 - a) ordförande
 - b) sekreterare
 - c) kongressberedning
 - d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar
 - e) protokollsjusterare
7. **Behandling av verksamhet**
 - a) granskningskommitténs rapport
 - b) förbundsstyrelsens berättelser för 2011, 2012 och 2013 års verksamheter
 - c) beslut om ansvarsfrihet
8. **Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud**
9. **Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté**
10. **Val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté**
 - a) förbundsordförande
 - b) vice förbundsordförande
 - c) förbundssekreterare
 - d) avtalssekreterare
 - e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen
 - f) revisorer
 - g) ledamöter till kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor
 - h) ordförande till granskningskommittén
 - i) sekreterare till granskningskommittén
 - j) ledamöter till granskningskommittén
11. **Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté**
 - a) ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen
 - b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
 - c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
 - d) ordinarie ledamöters personliga ersättare
 - e) ersättare för revisorer

- f) ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor
- g) ersättare för ledamöter i granskningskommittén

12. Beslut om valordning för val av valberedning

13. Nominering till valberedning

- a) ordförande
- b) sekreterare
- c) ledamöter

14. Val av valberedning

- a) ordförande
- b) sekreterare
- c) ledamöter

15. Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

16. Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

17. Vår arbetsplats

18. Vår organisation, inklusive stadgar och ekonomifrågor

19. Vårt samhälle

20. Handlingslinjer

21. Kongressens uttalanden

22. Firmateckning

23. Beslut om stadgarnas ikraftträdande

24. Andra frågor

25. Kongressens avslutning

Dagordningens punkt 5 Beslut om arbetsordning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning finns på sidorna 6–8 i beslutsboken. Under rubriken Behandling av förslag till stadgeförändringar vill förbundsstyrelsen göra ett tillägg. Förslaget avseende § 14 mom. 7 som handlar om antalet ersättare för ledamöter i valberedningen behöver behandlas före dagordningspunkt 12. Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna behandlas därmed vid fyra tillfällen i stället för tre.

Jag föreslår kongressen besluta att godkänna förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning med den redovisade kompletteringen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning med redovisad komplettering.

Arbetsordning

Ordförande

Kongressen väljer fyra ordförande som växelvis leder förhandlingarna. Ordförandena bör försöka få behandlingen av en pågående fråga avslutad innan kongressen ajourneras för till exempel lunch, middag och avslutning av kvällsplenum. Ordförandena har därför rätt att lägga förslag om att debatten avslutas samt föreslå tidsbegränsning för talarna. Sådana förslag kan även läggas av kongressens övriga deltagare. Om tjänstgörande ordförande vill delta i debatten ska han/hon överlåta åt annan ordförande att leda förhandlingarna.

Sekreterare och justerare

Kongressen väljer en huvudsekreterare och fyra övriga sekreterare, som tillsammans med administrativ personal från förbundskontoret för kongressens beslutsprotokoll. Detta ska bland annat återge förslag och beslut, vilka som deltagit i debatten, handlingslinjer samt tal. Tre justerare väljs att justera protokollet. Deltagarna ska så fort det är möjligt efter kongressen erhålla ett justerat protokoll.

Kongressberedning

Kongressen väljer en kongressberedning bestående av nio ledamöter: Ordförande från förbundskontoret, sju kongressombud som ledamöter samt en anställd från förbundskontoret som sekreterare. Då många förslag läggs i en fråga, eller då det finns andra skäl att inte direkt avgöra frågan, avslutas den första behandlingen med att frågan remitteras till kongressberedningen. Sedan utredning i frågan genomförts, eller lagda förslag sammanjämkats, utarbetar kongressberedningen ett förslag som föreläggs kongressen.

Omröstningar

Kongressen väljer fyra röstkontrollanter för slutna val. Omröstning sker öppet med acklamation, enkel majoritet gäller. Rösträtten är personlig och kan därmed inte överlåtas till annan. Om ordföranden har svårt att bedöma vilket förslag som erhållit majoritet, eller om något ombud begär det, ska votering ske. Votering kan ske genom försöksvotering med uppsträckt röstkort eller genom digital rösträkning. Vid digital rösträkning används den personliga läsplattan. Vid lika röstetal avgör tjänstgörande ordförande med utslagsröst. Den som begär votering ska uppge sitt namn.

För personval gäller slutna omröstning i alla de fall där fler är föreslagna än det antal som ska väljas. Vid alla personval måste den som blir vald ha fått fler än hälften av alla avgivna godkända röster. Om inte det antal kandidater som ska väljas uppnår det röstetalet sker omval mellan de två som fått flest röster. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Föredragning och förslag

Ordet begärs skriftligt. Tiden för varje talare, utom för föredragande, är begränsad till fyra minuter om inte kongressen beslutar annat. Alla förslag och yrkanden i samband med debatt ska avges från talarstol och skriftligt via den personliga läsplattan. Förslag bör avges i början av debatten. Efter att kongressen beslutat avsluta debatten får inga ytterligare förslag i frågan läggas. Reservationer ska avges skriftligt senast 15 minuter efter det att beslut fattats.

Behandling av handlingslinjer

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer debatteras under de tre motionsblocken. Detta sker i tre delar inom respektive område. Först med en film från en medlems vardag, därefter ett panelsamtal med inbjudna deltagare samt avslutningsvis efter debatt om avsnittets motioner och utlåtanden via en debatt kring slutsatserna i handlingslinjerna.

Om kongressbehandlingen föranleder ändringar av handlingslinjerna får kongressberedningen återkomma till kongressen med justerat förslag.

Behandling av program för arbetsmarknaden

Förbundsstyrelsens förslag till program för arbetsmarknaden kommer att behandlas under dagordningens punkt 19. Att-satserna i programmet kommer att behandlas efter debatt om avsnittets motioner och utlåtanden, men innan behandlingen av berörda slutsatser i handlingslinjerna.

Behandling av förslag till stadgeförändringar

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna behandlas vid tre tillfällen: Förslaget om förändring av § 14 mom. 6 behandlas innan dagordningens punkt 9. Övriga förslag till förändringar behandlas under dagordningens punkt 18 avsnittet stadgefrågor, förutom för-

slaget till förändring av § 11 mom. 6 som behandlas under dagordningens punkt 18 avsnittet Medlemsavgift och medlemsförsäkringar.

Dagordningens punkt 24 Andra frågor

Frågor under dagordningens punkt 24 Andra frågor måste anmälas vid dagordningens fastställande för att kunna behandlas av kongressen.

Permission

Permission begärs och motiveras skriftligt hos kongressens ordförande. För att permission ska beviljas av presidiet krävs att särskilda skäl föreligger. Beviljade permissioner noteras i protokollet.

Åhörare

Medlemmar i förbundet, och övriga som fått inträdeskort, äger tillträde till kongresslokalen i mån av utrymme om inte kongressen vid behandling av viss fråga beslutar om annan ordning.

Kongressens arbetstider

<i>Dag</i>	<i>Fm.</i>	<i>Em.</i>	<i>Kvällsplenum</i>
Fredagen den 16 maj	11.30-13.00	14.15-17.00	
Lördagen den 17 maj	09.00-12.00	13.00-17.00	18.00-
Söndagen den 18 maj	09.00-12.00	13.00-17.00	
Måndagen den 19 maj	09.00-12.00	13.00-16.00	

Presidiet kan till kongressen lägga förslag om förändring av arbetstiderna.

Dagordningens punkt 6

Val av kongressens funktionärer

a) ordförande

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till ordförande för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Madlen Gunnarsson, 36 Göteborg

Lennie Håkansson, 46 Blekinge

Peter Johansson, 34 Borås

Emma Åkesson, 44 Halland

b) sekreterare

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till sekreterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Helena Eriksson, förbundskontoret, huvudsekreterare

Berit Bengtsson, förbundskontoret

Annika Nilsson, förbundskontoret

Sven Olander, förbundskontoret

Stefan Wiberg, förbundskontoret

c) kongressberedning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till kongressberedning för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Anders Ferbe, förbundskontoret, ordförande

Erica Sjölander, förbundskontoret, sekreterare

Renate Almén, 9 Västra Gästrikland

Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten

Daniel Hellkvist, 26 Östergötland

Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg

Roger Olsson, 51 Sydvästra Skåne

Karl-Henrik Rosberg, 36 Göteborg

Camilla Stridh, 38 Östra Småland

d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till röstkontrollanter vid slutna omröstningar för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Jan Eriksson, förbundskontoret, sammankallande

Bo Karlsson, revisor

Peter Krantz, revisor

Roland Larsson, revisor

e) protokollsjusterare

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till protokollsjusterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Sirpa Mäkipää, 16 Mälardalen

Robert Roos, 18 Örebro län

Per Svensson, 15 Stockholms län

Jag föreslår kongressen besluta att bifalla förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Dagordningens punkt 7 Behandling av verksamhet

- a) granskningskommitténs rapport
- b) förbundsstyrelsens berättelser för 2011, 2012 och 2013 års verksamheter
- c) beslut om ansvarsfrihet

Föredragning

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommitténs uppgift är att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden. Detta görs utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som kommittén vill ta del av samt genom att kongressens ombud enligt stadgarna § 14 mom. 9 ges tillfälle att lämna synpunkter på den verksamhet som genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har getts förbundets avdelningar.

På kongressen ska granskningskommittén föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Utifrån detta uppdrag har den av Industrifacket Metalls andra ordinarie kongress utsedda granskningskommittén granskat förbundets verksamhet för åren 2011, 2012 och 2013.

Granskningskommitténs rapport återfinns i sin helhet i kongressens beslutsbok, sidorna 9–13, som sedan en tid tillbaka varit tillgänglig för ombud och andra och som jag inte avser att beröra här.

Dock har granskningskommittén, efter det att rapporten lämnats in, erhållit ytterligare en fråga från ett antal medlemmar. Denna berör avsnittet ”Vår organisation och starkt medlemskap” under rubriken ”Starka tillsammans i praktiken” i våra Handlingslinjer och rör frågan om att IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande organ lokalt och centralt. Anmälarna är framför allt missnöjda med avdelningens arbete i denna fråga och det finns anledning att fundera över om det är en fråga för granskningskommittén så som den är formulerad. Men eftersom ”Det goda exemplet” och ett ständigt pågående påverkansarbete är viktigt för att nå framgång, och inte minst mot bakgrund av att målet i denna fråga som det formuleras i Handlingslinjerna inte uppnåtts, vill granskningskommittén uppmana den kommande förbundsstyrelsen att ytterligare intensifiera arbetet med att få avdelningar och klubbar att få fler kvinnliga förtroendevalda på poster i organisationen.

Granskningskommitténs granskning av förbundsstyrelsens verksamhet under kongressperioden har inte resulterat i att kommittén finner någon anledning att rikta någon kritik mot förbundsstyrelsen för dess förvaltning av förbundets verksamhet under kongressperioden. Granskningskommittén tillstyrker ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

I debatten deltog:

Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten

Kongressen beslutade

att **godkänna** granskningskommitténs rapport

att **godkänna** förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för 2011, 2012 och 2013

att **bevilja** förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Protokollsanteckning

Gunnar Pettersson underströk, utan något yrkande, vikten av granskningskommitténs slutsatser angående korttidsavtalet samt möjligheten att följa kongressmotioners behandling i avtalsrådet.

Granskningskommitténs rapport

Inledning

Granskningskommittén för Industrifacket Metall, utsedd av förbundets andra ordinarie kongress, avger härmed sin rapport till förbundets tredje ordinarie kongress.

Granskningskommitténs uppdrag

Kommittén uppfattar att uppdraget är att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som kommittén tagit del av samt kongressombudens och avdelningarnas insända yttranden efter kommitténs förfrågan. På kongressen ska granskningskommittén föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Granskningskommitténs sammansättning

Ordförande	Leif Håkansson	29 Norra Älvsborg
Sekreterare	Hannu Hakala	Förbundskontoret

Ledamöter	Kent Eriksson	5 Höga Kusten
	Jonas Larsson	26 Östergötland
	Camilla Stridh	38 Östra Småland
	Morgan Fagerström	44 Halland

Ersättare	Joachim Norelius	10 Dalarna
	Linda Andersson	26 Östergötland

Revisorer	Bo Karlsson	3 Norra Västerbotten
	Roland Larsson	15 Stockholm
	Peter Krantz	36 Göteborg

Granskningskommitténs arbetssätt

Kommittén har haft sex sammanträden omfattande en till två dagar. Kommitténs granskning har utförts genom granskning av förbundsstyrelsens verksamhet och beslut om:

- Förbundets verksamhet 2011, 2012 och 2013.
- Industrifacket Metalls andra ordinarie kongress; kongressbesluten och förbundsstyrelsens uppföljning av dessa.
- Dispenser och avvikelser från förbundets stadgar.

Kommittén har även träffat representanter för förbundsledningen för kompletterande information samt gett kongressens ombud möjlighet att i enlighet med förbundets stadgar § 14 mom. 9 lämna synpunkter på den verksamhet som har genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har getts förbundets avdelningar.

Granskningskommitténs synpunkter efter genomförd granskning

Förbundsstyrelsen har under kongressperioden fattat beslut i ett mycket stort antal frågor med anledning av förbundets andra ordinarie kongress. Det har gällt motioner och förslag som kongressen beslutat om, av kongressen fastställda handlingslinjer, samt i genomförandet av den dagliga fackliga verksamheten i förbundet. Vid en betraktelse av de olika uppföljningsdokumenten kan man konstatera att det är en imponerande verksamhet som genomförs i förbundet under en kongressperiod.

Vid förbundets andra ordinarie kongress fattades beslut rörande 555 (591) att-satser varav 110 (159) bifölls, 149 (198) avslogs, 184 (180) beaktades och 112 (54) sändes vidare till avtalsrådet. Samtliga att-satser har tagits om hand och redovisats till granskningskommittén. Samma sak gäller de av kongressen beslutade Handlingslinjerna. Granskningskommittén har med anledning av sin granskning ställt frågor till förbundsstyrelsen och fått nöjaktiga svar på samtliga, förutom motion A57 1:a att-satsen som kongressen beslutade att skicka till partistyrelsen, vilket inte går att utläsa att så har skett. Däremot hänvisas till att frågan bereds av LO i en särskild grupp. Granskningskommittén har på grund av detta ställt fråga om varför man inte sänt kongressbeslutet vidare till partistyrelsen, men utan att få något svar vilket kommittén menar är ett anmärkningsvärt agerande.

Granskningskommittén förde inför Industrifacket Metalls andra ordinarie kongress diskussioner med ansvarig för avtalsfrågorna och fick då löfte om att det i framtiden ska finnas ett heltäckande system för att följa upp de motioner som av kongressen hänvisas till avtalsrådet. Kommittén kan konstatera att det inför denna granskning finns ett sådant system och man får nu möjlighet att följa även dessa motioner hela vägen från kongressen till avtalsrådet, och i många fall vidare till förhandlingsdelegationerna.

I samband med denna granskning har dock kommittén konstaterat att många motioner av avtalsrådet hänförs vidare till förhandlingsdelegationerna, där dessa endera oftast inte tar upp dem eller inte når

resultat i förhandlingarna. Granskningskommittén anser att detta, utifrån motionärens synpunkt, inte är en helt tillfredsställande ordning. Detta kan, i och med långa avtalsperioder i förhållande till kongressens placering, innebära att lång tid förflyter från motion till uppföljning. Det kan också vara så att en medlem som skrivit en motion till förbundets högsta beslutande organ, får svårt både för att följa och förstå att hans/hennes fråga slutligen avgörs av en handfull personer i en förhandlingsdelegation. Granskningskommittén föreslår därför att förbundsstyrelsen ser över hanteringen av just avtalsmotioner under kongressperioden.

Granskningskommittén har även denna gång studerat hanteringen av förbundets stadgar. Här kan noteras att det fattats avsevärt färre sådana beslut under den senaste kongressperioden jämfört med förbundets inledande år. Granskningskommittén ser inte anledning att ta upp dessa frågor i rapporten men vill ändå påpeka vikten av att skrivningarna i förbundets stadgar är aktuella i förhållande till tillämpningen av desamma.

Granskningskommittén har endast fått svar från en (1) avdelning och inget kongressombud på det brev som sänts till kongressens ombud och till avdelningarna.

Dock har vi under kongressperioden mottagit en fråga huruvida beslut fattat av förbundsstyrelsen i en remiss strider emot kongressens beslut eller inte. Båda dessa frågor handlar om förbundsstyrelsens hantering av så kallat korttidsarbete i förhållande till motion B1 som förbundets andra ordinarie kongress biföll.

Korttidsarbete

Granskningskommittén har mottagit två frågor angående beslut som förbundsstyrelsen fattat kring frågan om så kallat korttidsarbete. Dels är det en fråga angående det gemensamma remissvaret som förbundet tillsammans med GS, Unionen med flera lämnade i februari 2012, dels är det en fråga rörande förbundsstyrelsens beslut om ”Korttidsarbete utan statligt stöd” som förbundsstyrelsen fattade den 20 november 2013. I båda fallen begärs att granskningskommittén ska undersöka huruvida dessa strider mot 2011 års kongressbeslut rörande motion B1 ”Öppningsklausuler i kollektivavtalen”. I sin granskning har kommittén valt att först behandla varje att-sats för sig, och därefter gjort en helhetsbedömning. Kommittén har varit i kontakt med både klaganden och representanter för förbundsstyrelsen i förarbetet till denna granskning. Motion B1 ”Öppningsklausuler i kollektivavtalen” hade följande förslag i tre att-satser till kongressen:

”Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag:

att verka för att frågor som innebär betydande inskränkningar av gällande rättigheter inte ska kunna förhandlas fram på lokal nivå

att fortsätta strida för att öppningsklausuler inte skrivs in i kollektivavtalen

att krisavtal med den konstruktionen som uppfanns 2009 inte tillåts utgöra en norm inför framtida lågkonjunkturer.”

Till detta lämnade förbundsstyrelsen ett utlåtande som avslutades med att man föreslog bifall till motion B1. Kommitténs bedömning av de olika att-satserna i förhållande till "Korttidsarbete utan statligt stöd" följer nedan.

Första att-satsen: Denna att-sats anger att förbundsstyrelsen ska verka för en viss situation, men den anger inte att man inte i något sammanhang får träffa överenskommelse i frågan. Dessutom lämnar formuleringen "betydande inskränkningar" ett ganska vitt tolkningsutrymme omkring vad som verkligen är just betydande inskränkningar. Det blir så att säga upp till betraktaren vad som blir avgörande. Kommittén har här fört ett visst resonemang omkring nivån på det som är alternativet till korttidsarbete, nämligen arbetslöshet och därpå följande ersättning från a-kassan. Där har kongressen uttalat att Industriefacket Metalls krav ska vara 80 procent, vilket innebär att nivån på den ersättning som erhålls genom korttidsarbete är högre, vilket i sin tur skulle motsäga begreppet "betydande inskränkningar".

Man kan inte heller säga att "Korttidsarbete utan statligt stöd" ger rätten att förhandla fram inskränkningar av gällande regler lokalt eftersom överenskommelsen centralt sätter en gräns för hur lågt man får gå.

Granskningskommittén anser därför inte att "Korttidsarbete utan statligt stöd" strider mot kongressens beslut i första att-satsen.

Andra att-satsen: Granskningskommittén anser att begreppet "öppningsklausuler" är avsevärt vidare än vad som regleras i "Korttidsarbete utan statligt stöd". Korttidsarbete reglerar i princip enbart nedgång i arbetstid med påföljande inkomstminskning i samma omfattning ner till en viss nivå och under en viss tid. Med öppningsklausuler avses oftast möjlighet att lokalt både förhandla bort rättigheter och sänka ersättningsnivåer som är reglerade i det centralt tecknade kollektivavtalet, på både kort och lång sikt.

Granskningskommittén anser därför inte att "Korttidsarbete utan statligt stöd" strider mot kongressens beslut i andra att-satsen.

Tredje att-satsen: Denna att-sats menar kommittén är svårare att ha en enhetlig uppfattning om. Ska man rakt av tolka begreppet krisavtal i förhållande till korttidsarbete, kan man säga att i och med att det senare införs i kollektivavtalet blir det ett verktyg bland alla andra vi har i det fackliga arbetet och inte något som kräver en kris för att tillämpas, dock ska det råda någon form av ekonomiska svårigheter som gör att man har en glidning åt det håll motionen avser.

Ser man sedan till begreppet konstruktion finns det likheter mellan det så kallade krisavtalet från 2009 och "Korttidsarbete utan statligt stöd" men också skillnader. Till exempel skiljer sig nivåerna på arbets- och inkomstminskningen åt mellan de olika avtalen. När det slutligen gäller huruvida så kallade krisavtal med den konstruktion som utformades 2009 tillåts att utgöra norm för framtida lågkonjunkturer, menar granskningskommittén att med "Korttidsarbete utan statligt stöd" har man öppnat upp för att det är detta avtal som kan komma att utgöra norm.

Granskningskommittén anser därför att ”Korttidsarbete utan statligt stöd” utifrån en total bedömning måste anses strida mot kongressens beslut i tredje att-satsen.

Vid den slutliga bedömningen av frågan måste också helheten bedömas. Då måste man också väga in osäkerheten kring och lösningarna i Ålö Cylinderfallet och Uppbördsavtalet. Detta var frågor som inte var aktuella vid kongressen 2011 och inte kunde förutses av någondera parten. Granskningskommitténs sammanfattande slutsats blir därför att det inte finns anledning att klandra förbundsstyrelsen för dess hantering av frågan om ”Korttidsarbete utan statligt stöd”. Granskningskommittén vill dock betona att huruvida ”Korttidsarbete utan statligt stöd” strider mot kongressens beslut, inte påverkas av det förhållandet att det har behandlats i avtalsrådet.

Mot bakgrund av ovanstående och enligt samma principer finner granskningskommittén inte heller att det finns skäl att klandra förbundsstyrelsen i fråga om det remissvar rörande korttidsarbete som lämnades tillsammans med GS, Unionen med flera i februari 2012.

Granskningskommittén har i granskningen av frågorna kring korttidsarbete varit decimerad eftersom ett antal av kommitténs ledamöter deltog i det sammanträde i avtalsrådet som beslutade rekommendera förbundsstyrelsen att anta avtal om ”Korttidsarbete med och utan statligt stöd”. Dessa ledamöter har därför inte deltagit i denna del av kommitténs arbete. Med hänvisning till denna situation anser kommittén att man för framtiden bör ha en ordning som inte gör det möjligt för personer att både ha uppdrag i organ som fattar beslut eller rekommenderar någon annan att fatta visst beslut och samtidigt ha en granskande roll.

Granskningskommitténs slutsats

Kommitténs granskning av förbundets verksamhet och förbundsstyrelsens förvaltning har inte resulterat i att kommittén finner någon anledning att kritisera förbundsstyrelsen för förvaltningen av förbundet under den gångna kongressperioden. Granskningskommittén tillstyrker därmed ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Granskningskommittén föreslår kongressen besluta

att godkänna granskningskommitténs rapport

att godkänna förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2011, 2012 och 2013

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Dagordningens punkt 8

Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud

Föredragning

Ulf Andersson, förbundskontoret: Kongressombud! Enligt stadgarna § 14 mom. 11 ska kongressen fastställa arvoden för förbundsstyrelsens ledamöter samt för förbundsrevisorerna och kongressombuden.

Förbundsstyrelseberedningen föreslår:

- att förbundsstyrelsens i produktionen verksamma ledamöter, liksom revisorerna, får ett årsarvode motsvarande ett halvt prisbasbelopp
- att ersättare för förbundsstyrelseledamot, liksom ersättare för revisor, får ett mötesarvode motsvarande en tiondel av ordinarie ledamots respektive revisors årsarvode.

Förbundsstyrelsen föreslår:

- att kongressombud får ett kongressarvode uppgående till 2 200 kronor, utöver ersättning enligt resereglemente.

Jag yrkar bifall till förslagen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förslagen om arvoden.

Dagordningens punkt 9

Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

Föredragning

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Innan vi går in på valen vill jag nämna något om valberedningens arbete och de förslag vi lägger fram. Kongressen 2011 fattade beslut om att målet var tredje kvinna i beslutande organ skulle vara uppfyllt 2014. Det har varit valberedningens ledstjärna.

Utöver jämställdhetsperspektivet har vi strävat efter en så bred representativitet som möjligt utifrån geografiska och branschmässiga förhållanden, relationer mellan små och stora företag, åldersstruktur, etnisk bakgrund samt kompetens.

Det har kommit in totalt 428 nomineringar vilket tyvärr är en kraftig minskning jämfört med 2011 års kongress. Av inkomna nomineringar har 418 kommit från avdelningarna och 10 från förbundskontoret. Totalt har 78 personer nominerats till 70 uppdrag. Det är 36 avdelningar som har nominerat och det finns nominerade personer från 33 avdelningar, vilket innebär att 4 avdelningar saknar nominerade.

När det gäller jämställd representation fanns bland de inkomna nomineringarna 34 procent kvinnor, men efter att valberedningen tilllämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater är andelen kvinnor 36 procent. Tyvärr har vi inte lyckats få någon förnyingsprocess till denna kongress. Genomsnittsåldern i förbundet är 43 år och valberedningens förslag har en genomsnittsålder på 47 år. Valberedningen har dock i sitt arbete även haft kongressen 2017 i åtanke för att på sikt kunna nå en lägre genomsnittsålder.

När det gäller fördelningen av avtalsområden har valberedningen strävat efter en någorlunda jämn fördelning utifrån antalet medlemmar på olika avtalsområden och som framgår är det Teknikavtalet IF Metall som dominerar.

Ser vi till den geografiska spridningen över landet gällande alla uppdrag som ska nomineras, är det fyra avdelningar som saknar nominerade.

Detta är de förutsättningar som valberedningen har haft att utgå ifrån och som har lett till de förslag som valberedningen har lagt fram. Nuvarande valberedning vill dock inför nästa kongress göra medskicket att andelen som nomineras behöver öka för att det ska bli fler kandidater att utgå ifrån.

Efter att kongresshandlingarna och valberedningens folder distribuerats till ombuden har valberedningen fått ytterligare en avsägning. Johnny Nilsson, 51 Sydvästra Skåne, har återtagit sina nomineringar till såväl revisor som ersättare för revisor.

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 sluten omröstning. Vad avser val av ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen föreslår dock valberedningen att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas. I övrigt föreslår val-

beredningen kongressen besluta att godkänna valordningen och valberedningens rapport samt att ge valberedningen i uppdrag att efter genomfört val av förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare återkomma med förslag till arbetande ledamöters personliga ersättare.

Jag yrkar bifall till valberedningens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valberedningens förslag.

Förslag till valordning

Valberedningens sammansättning

För att förbereda 2014 års val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté valde 2011 års kongress följande valberedning:

Anna Jensen Naatikka, 9 Västra Gästrikland, ordförande

Thomas Hurtig, 49 Nordvästra Skåne

Ulf Jonsson, 38 Östra Småland

Jan Nilsson, 36 Göteborg

Mikael Romell, 18 Örebro län

Lena Storm, 14 Värmland

Per Svensson, 15 Stockholms län

Lennart Thörnlund, 2 Norrbotten

Anne Sandberg, förbundskontoret, sekreterare

Till ersättare valdes:

Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg

Anders Ovemar, 5 Höga Kusten

Lars Sonestedt, 26 Östergötland

Valberedningens sammanträden

Valberedningen har haft fem sammanträden, tre under 2013 och två under 2014, varav två genomfördes under två dagar.

Vid det första sammanträdet behandlades valberedningens ansvarsområden och arbetsformer samt utlysandet av nomineringarna. Vid övriga sammanträden har valberedningen gått igenom inkomna nomineringar och fastställt valberedningens förslag samt färdigställt information till kongressombuden.

I samband med tvådagarsmötet i oktober hade valberedningen samtal med två av de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen. Dessa två valdes utifrån kriterierna man/kvinna och olika långa mandatperioder i förbundsstyrelsen. Samtalet handlade om deras erfarenheter av uppdraget i syfte att öka valberedningens kunskap om hur en ny respektive erfaren ledamot upplever sitt uppdrag.

Under kongressperioden har Thomas Hurtig, 49 Nordvästra Skåne, Jan Nilsson, 36 Göteborg, och Mikael Romell, 18 Örebro län, av sagt sig uppdraget, varför samtliga ersättare har trätt in som ordinarie ledamöter i valberedningen från första mötet.

Från och med den 1 februari 2014 ersattes Anne Sandberg, förbunds-kontoret, av Glenn Abrahamsson, förbunds-kontoret, som sekreterare i valberedningen.

Valberedningens arbete och förslag

Valberedningen har med sitt förslag försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån:

- Geografisk och branskmässig hänsyn.
- Relation mellan små och stora företag.
- Könsmässig fördelning – öka andelen kvinnor.
- Åldersstruktur – stimulera förnyingsprocessen.
- Etnisk bakgrund.
- Kompetens och intresse hos de nominerade.

Vid kongressen 2011 beslutades att målet var tredje kvinna i beslutande organ ska vara uppfyllt 2014. Detta har varit en ledstjärna i valberedningens arbete. I det förslag som valberedningen nu lägger fram är 36 procent kvinnor.

De nominerade som valberedningen inte föreslår till uppdraget har tillfrågats om de vill kvarstå som nominerade. De som valt att kvarstå är tillsammans med dem som valberedningen föreslår presenterade i valberedningens förslag.

Valberedningens förslag är i samtliga delar enhälligt.

Valordning

Valberedningen har i sitt förslag till val enligt stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 3 försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån vad som beskrivits ovan. Valberedningen har även utnyttjat möjligheten att lämna egna förslag till nomineringar. Med det förfarandet är valordningen given och framgår av dagordningspunkterna 10 och 11.

Valförfarande

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 sluten omröstning i de fall där fler är föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas. Slutna val sker via den personliga läsplattan.

Vad avser val av ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen föreslår dock valberedningen att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas. Valförfarandet sker då enligt följande ordning:

Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

1. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
2. Valberedningen ges i uppdrag att, efter val av ordinarie ledamöter och ersättare, återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.
3. Valberedningen ges i uppdrag att, efter val av ordinarie ledamöter och ersättare, återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

a) val av förbundsordförande

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsordförande.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Anders Ferbe.

Valberedningen föreslår att Anders Ferbe väljs till förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Anders Ferbe till förbundsordförande.

b) val av vice förbundsordförande

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till vice förbundsordförande.

En person ska väljas och två personer har nominerats, nämligen Per-Erik Johansson, 4 Södra Västerbotten, och Marie Nilsson, förbunds-kontoret.

Per-Erik Johansson har återtagit sin nominering.

Valberedningen föreslår att Marie Nilsson väljs till vice förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Marie Nilsson till vice förbundsordförande.

c) val av förbundssekreterare

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundssekreterare.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Monika Theodorsson.

Valberedningen föreslår att Monika Theodorsson väljs till förbundssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Monika Theodorsson till förbundssekreterare.

d) val av avtalssekreterare

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till avtalssekreterare.

En person ska väljas och en har nominerats, nämligen Veli-Pekka Säikkälä.

Valberedningen föreslår att Veli-Pekka Säikkälä väljs till avtalssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Veli-Pekka Säikkälä till avtalssekreterare.

Tack

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Tack kamrater! Detta är överväldigande! Vi är ju vana att bråka och slåss med arbetsgivare och motparter om både det ena och det andra och att på det här sättet bli vald, det är enormt stort för oss alla fyra.

Jag har fått i uppdrag att tacka för förtroendet. Det känns ända in i hjärtat. Det är lite svårt att hålla sinnen i styr. Ett varmt tack från Marie, Pekka, Monika och mig själv.

Vi är bara tre på scenen och det beror på att Monika olyckligtvis är sjuk. Men jag vet att hon sitter på andra sidan en kamera. Nu ska vi inte ha henne med live, men jag vill be att vi vänder oss om och vinkar mot den kamera som lyser rött. Då vinkar vi åt Monika. Hej Monika! Grattis! Jag träffade Monika i går och lovade framföra hennes varma och innerliga tack. Hon är minst lika stolt som vi andra och kommer snart att vara tillbaka.

Det andra jag vill säga är att vi är ett lag, vi är ett team. Vi försöker att göra saker och ting så klokt och precist som möjligt och vi försöker att leda förbundet som en gemensam, kollektiv ledning tillsammans med förbundsstyrelse och förbundsstyrelseberedning.

Sedan känner ni ju oss och vet att vi inte är ofelbara. Vi kommer säkert även under den här kongressperioden att göra fel och misstag. Men ni ska veta att i våra hjärtan brinner intensitetens låga för IF Metall, för våra medlemmar och förtroendevalda. När vi gör fel – berätta det för oss! I den händelse vi gör något som är rätt och bra – berätta det gärna för någon annan!

Vi hade egentligen planerat att sjunga en stump men avtalssekreteraren vägrade och vi kom fram till att det kan nog vara lika bra. Vi framför i stället ett oerhört varmt och innerligt tack. Nu startar jobbet i vår fackliga verkstad för att förändra morgondagen.

Tack så hemskt mycket kamrater!

e) val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 21 personer har nominerats.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Sofia Amløh, 22 Sörmland, Jonas Andersson, 48 MittSkåne, Anders Friebe, 44 Halland, Martin Gunnarsson, 40 Västbo-Östbo, Roger Lamell, 12 Uppland, Kjell Persson, 7 Södra Norrland, Karl Sahlin, 13 Bergslagen, och Emma Åkesson, 44 Halland, nominerade. Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att följande 13 personer väljs till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation:

Ingemar Andersson, 4 Södra Västerbotten
Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg
Monica Benjaminsson, 34 Borås
Jamal El-Haj, 51 Sydvästra Skåne
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Robert Fredriksson, 16 Mälardalen
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Bert Johansson, 2 Norrbotten
Stefan Leiding, 15 Stockholms län
Jenny Pahlsson Andersson, 26 Östergötland
Bjarne Rasmussen, 19 Östra Värmland
Carita Spångberg, 33 Vätterbygden
Mikael Sällström, 36 Göteborg

Kongressen beslutade med acklamation
att **bifalla** valberedningens förslag.

f) val av revisorer

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsrevisorer.

Tre personer ska väljas och fem personer har nominerats, nämligen Lars Halvarson, 10 Dalarna, Bo Karlsson, 3 Norra Västerbotten, Peter Krantz, 36 Göteborg, Roland Larsson, 15 Stockholms län, och Johnny Nilsson, 51 Sydvästra Skåne.

Lars Halvarson och Roland Larsson, och senare även Johnny Nilsson, har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater och föreslår Christin Sjöroos, 15 Stockholms län, till förbundsrevisor.

Valberedningen föreslår att följande tre personer väljs till förbundsrevisorer och att valet sker med acklamation:

Bo Karlsson, 3 Norra Västerbotten
Peter Krantz, 36 Göteborg
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Kongressen beslutade med acklamation
att **bifalla** valberedningens förslag.

auktoriserad revisor

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Enligt stadgarna ska kongressen utse auktoriserad revisor.

Jag föreslår att Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB utses att utföra revisionen under kommande kongressperiod, med auktoriserade revisorn Sune Johnson som tills vidare huvudansvarig.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valberedningens förslag.

g) val av ledamöter till kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ledamöter till kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor.

Tre personer ska väljas och fem personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Lennie Håkansson, 46 Blekinge, och Emma Åkesson, 44 Halland, nominerade. Båda har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor samt att valet sker med acklamation:

Thomas Andersson, 12 Uppland

Ulla Heikkilä, 40 Västbo-Östbo

Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

h) val av ordförande till granskningskommittén

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ordförande i granskningskommittén.

En person ska väljas och en person är nominerad, nämligen Kent Bursjö, 30 Bohuslän-Dal.

Valberedningen föreslår kongressen besluta att till ordförande i granskningskommittén välja Kent Bursjö, 30 Bohuslän-Dal, och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

i) val av sekreterare till granskningskommittén

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till sekreterare i granskningskommittén.

Enligt stadgarna § 14 mom. 9 är det förbundsstyrelsen som föreslår sekreterare.

En person ska väljas och föreslagen är Jan Eriksson, förbunds-kontoret.

Valberedningen föreslår att Jan Eriksson väljs till sekreterare i granskningskommittén och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

j) val av ledamöter till granskningskommittén

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ledamöter i gransknings-kommittén.

Fyra personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de fyra som valberedningen föreslår är Linda Andersson, 26 Östergötland, Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg, och Joachim Norelius, 10 Dalarna, nominerade. Samtliga har återtagit sina nomine-ringar.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ledamöter i granskningskommittén och att valet sker med acklamation:

Kent Eriksson, 5 Höga Kusten
Morgan Fagerström, 44 Halland
Jonas Larsson, 26 Östergötland
Camilla Stridh, 38 Östra Småland

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

Dagordningens punkt 11

Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer, lönekommitté och granskningskommitté

a) val av ersättare för förbundsfunctionärerna i förbundsstyrelsen

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för förbundsfunctionärerna i förbundsstyrelsen.

Sex personer ska väljas och sex personer har nominerats, samtliga förbundskontoret.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för förbundsfunctionärerna, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation.

Lea Skånberg
Christer Persson
Carin Wallenthin
Bengt Forsling
Angelica Teiffel
Gunnar Larsson

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

b) val av förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 29 personer har nominerats.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater och föreslår Sofia Amløh, 22 Sörmland, till förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation.

Sofia Amløh, 22 Sörmland
Jonas Andersson, 48 MittSkåne
Ulla Brännström, 3 Norra Västerbotten
Kennet Carlsson, 36 Göteborg
Göran Gustafsson, 26 Östergötland

Catharina Hellerstedt, 15 Stockholms län
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Anneli Norlin, 10 Dalarna
Björn Olsson, 46 Blekinge
Lars-Olof Petersson, 43 Kronoberg
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Camilla Wahlström, 5 Höga Kusten
Emma Åkesson, 44 Halland

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

c) val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Efter det att valberedningen lagt sitt förslag till val av förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen återstår 17 nominerade.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Christian Borén, 26 Östergötland, Fredrik Holmgren, 13 Bergslagen, Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland, och Hans-Åke Mårtensson, 49 Nordvästra Skåne, nominerade. Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation.

Erika Andersson, 26 Östergötland
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Karin Berger, 34 Borås
Robert Emanuelsson, 36 Göteborg
Anders Friebe, 44 Halland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Östra Småland
Stefan Johansson, 18 Örebro län
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Tomas Nilsson Tervahauta, 1 Malmfälten
Göran Persson, 14 Värmland
Kjell Persson, 7 Södra Norrland
Magnus Riikonen, 16 Mälardalen
Siv Vidberg, 16 Mälardalen

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

d) ordinarie ledamöters personliga ersättare

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen föreslår att arbetande ledamöters personliga förste och andre ersättare placeras enligt följande och att valet sker med acklamation.

för Ingemar Andersson, 4 Södra Västerbotten

Camilla Wahlström, 5 Höga Kusten

Tomas Nilsson Tervahauta, 1 Malmfälten

för Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg

Björn Olsson, 46 Blekinge

Karin Berger, 34 Borås

för Monica Benjaminsson, 34 Borås

Lars-Olof Petersson, 43 Kronoberg

Lars Ask, 27 Östra Skaraborg

för Jamal El-Haj, 51 Sydvästra Skåne

Emma Åkesson, 44 Halland

Magnus Riikonen, 16 Mälardalen

för Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne

Jonas Andersson, 48 MittSkåne

Anders Friebe, 44 Halland

för Robert Fredriksson, 16 Mälardalen

Anneli Norlin, 10 Dalarna

Göran Persson, 14 Värmland

för Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland

Sofia Amlöh, 22 Sörmland

Kjell Persson, 7 Södra Norrland

för Bert Johansson, 2 Norrbotten

Ulla Brännström, 3 Norra Västerbotten

Tomas Karlsson, 2 Norrbotten

för Stefan Leiding, 15 Stockholms län

Catharina Hellerstedt, 15 Stockholms län

Siv Vidberg, 16 Mälardalen

för Jenny Pahlsson Andersson, 26 Östergötland

Göran Gustafsson, 26 Östergötland

Erika Andersson, 26 Östergötland

för Bjarne Rasmussen, 19 Östra Värmland

Karl Sahlin, 13 Bergslagen

Stefan Johansson, 18 Örebro län

för Carita Spångberg, 33 Vätterbygden

Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo

Jenny Ilke Hjelm, 38 Östra Småland

för Mikael Sällström, 36 Göteborg
Kennet Carlsson, 36 Göteborg
Robert Emanuelsson, 36 Göteborg

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

e) val av ersättare för revisorer

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för revisorer.

Tre personer ska väljas och fem personer har nominerats, nämligen Sten-Åke Ek, 43 Kronoberg, Lars Halvarson, 10 Dalarna, Johnny Nilsson, 51 Sydvästra Skåne, Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, och Christin Sjöroos, 15 Stockholms län.

Joakim Samuelsson och Christin Sjöroos, och senare även Johnny Nilsson, har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater och föreslår Linda Andersson, 26 Östergötland, till ersättare för revisorer.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för revisorer och att valet sker med acklamation:

Lars Halvarson, 10 Dalarna
Sten-Åke Ek, 43 Kronoberg
Linda Andersson, 26 Östergötland

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

f) val av ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor.

Tre personer ska väljas och tre personer har nominerats, nämligen Mats Bäcklund, 2 Norrbotten, Lennie Håkansson, 46 Blekinge, och Emma Åkesson, 44 Halland.

Emma Åkesson, 44 Halland, har återtagit sin nominering.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga skyldighet att komplettera och föreslår Renate Almén, 9 Västra Gästrikland, till ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för ledamöter i kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation.

Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Lennie Håkansson, 46 Blekinge
Renate Almén, 9 Västra Gästrikland

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

g) val av ersättare för ledamöter i granskningskommittén

Anna Jensen Naatikka, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för ledamöter i granskningskommittén.

Fyra personer ska väljas och fyra personer har nominerats, nämligen Linda Andersson, 26 Östergötland, Jimmy Faltin, 3 Norra Västerbotten, Niklas Johansson, 15 Stockholms län, och Joachim Norelius, 10 Dalarna.

Linda Andersson, 26 Östergötland, har återtagit sin nominering.

Valberedningen har tillämpat sin stadgemässiga skyldighet att komplettera och föreslår Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, till ersättare för ledamöter i granskningskommittén.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för ledamöter i granskningskommittén, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation.

Joachim Norelius, 10 Dalarna
Jimmy Faltin, 3 Norra Västerbotten
Niklas Johansson, 15 Stockholms län
Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

Dagordningens punkt 12

Beslut om valordning för val av valberedning

Föredragning

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Tid för nominering av ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare i valberedningen utlyses under pågående kongress enligt stadgarna § 14 mom. 7. Rätt att nominera personer till valberedningen har kongressen – med undantag av sekreterare, som nomineras av förbundsstyrelsen. Med kongressen avses samtliga röstberättigade.

Samtliga medlemmar i IF Metall är valbara, förutom de personer som denna kongress tidigare har valt till uppdrag enligt stadgarna § 14 mom. 6 och med den begränsning om verksamma i produktionen som anges i § 14 mom. 7. Nominering sker digitalt. Av nomineringen ska framgå den nominerades namn och avdelningsnummer.

Granskningskommittén föreslår i enlighet med stadgarna § 14 mom. 7 följande valordning för val av valberedningens ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare:

1. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av ordförande. Kongressen beslutar om ordförande till valberedningen.
2. Enligt stadgarna § 14 mom. 7 föreslår förbundsstyrelsen val av sekreterare. Kongressen beslutar om sekreterare till valberedningen.
3. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av sju ledamöter. Kongressen beslutar om ledamöter till valberedningen.
4. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av fem ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen. Kongressen beslutar om ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Kongressen beslutade under dagordningspunkt 18 att godkänna förslag om förändring av stadgarna § 14 mom. 7 innebärande en utökning av antalet ersättare för ledamöter i valberedningen från tre till fem. Beslutet återfinns på sidan 274.

Dagordningens punkt 13 Nominering till valberedning

a) ordförande

b) sekreterare

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen utlyser nominering av ordförande och sekreterare till valberedningen.

Jag vill påminna om att det enligt stadgarna § 14 mom. 7 endast är förbundsstyrelsen som har rätt att föreslå sekreterare.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 10.00 lördagen den 17 maj 2014.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av ordförande och sekreterare till valberedningen utlystes klockan 16.00 fredagen den 16 maj och förklarades, efter en halvtimmes förlängning, avslutad klockan 10.30 lördagen den 17 maj.

c) ledamöter

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen påbörjar nomineringen av sju ledamöter till valberedningen.

Jag vill påminna om skrivningen i stadgarna § 14 mom. 7 att av det totala antalet ordinarie ledamöter ska minst sju vara verksamma i produktionen. Eftersom både Anna Jensen Naatikka och Glenn Abrahamsson, som valts till ordförande respektive sekreterare i valberedningen, är ombudsmän är enbart personer verksamma i produktionen möjliga att nominera.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 16.00 lördagen den 17 maj 2014.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av sju ledamöter till valberedningen utlystes klockan 13.10 och avslutades klockan 16.00 lördagen den 17 maj.

Dagordningens punkt 14

Val av valberedning

a) ordförande

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén har mottagit 149 nomineringar från 26 avdelningar.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Anna Jensen Naatikka, 9 Västra Gästrikland.

Granskningskommittén föreslår att Anna Jensen Naatikka, 9 Västra Gästrikland, väljs till ordförande i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

b) sekreterare

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén har mottagit sex nomineringar men endast en av dessa är stadgeenlig.

Granskningskommittén föreslår att Glenn Abrahamsson, förbunds-kontoret, väljs till sekreterare i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

c) ledamöter

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Efter avslutad nominering har granskningskommittén gått igenom inkomna nomineringar. 1 112 nomineringar har inkommit. Sju personer ska väljas och tretton har nominerats. Två personer har återtagit sina nomineringar. Därefter återstår elva nominerade.

Utöver de som granskningskommittén föreslår är Marie Lindqvist, 34 Borås, Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland, Per-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg, och Lars Sonestedt, 26 Östergötland, nominerade.

Granskningskommittén föreslår att följande sju personer väljs till ledamöter i valberedningen:

Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten

Mikael Andersson, 49 Nordvästra Skåne

Ulf Jonsson, 38 Östra Småland

Roger Lindell 6 Mellersta Norrland

Lena Nilsson, 14 Värmland

Ulf Ström, 18 Örebro län

Per Svensson, 15 Stockholms län

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten
Mikael Andersson, 49 Nordvästra Skåne
Ulf Jonsson, 38 Östra Småland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Lena Nilsson, 14 Värmland
Ulf Ström, 18 Örebro län
Per Svensson, 15 Stockholms län

Marie Lindqvist, 34 Borås
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammansräkning den 17 maj 2014 över kongressens val av sju ledamöter till valberedningen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	0
Antal avgivna röster	317

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten	316 röster
Lena Nilsson, 14 Värmland	284 röster
Ulf Jonsson, 38 Östra Småland	278 röster
Mikael Andersson, 49 Nordvästra Skåne	272 röster
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland	252 röster
Ulf Ström, 18 Örebro län	236 röster
Per Svensson, 15 Stockholms län	213 röster

Närmast i röstetal kom:

Lars Sonestedt, 26 Östergötland	127 röster
Marie Lindqvist, 34 Borås	98 röster
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg	89 röster
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland	54 röster

Stockholm den 17 maj 2014

Jan Eriksson

Bo Karlsson

Peter Krantz

Roland Larsson

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av sju ledamöter till valberedningen.

Dagordningens punkt 15

Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen påbörjar nomineringen av fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 09.30 söndagen den 18 maj 2014.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av fem ersättare till valberedningen utlystes klockan 22.45 lördagen den 17 maj och förklarades avslutad klockan 09.30 söndagen den 18 maj.

Dagordningens punkt 16

Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Ordförande, kongresskamrater. Efter avslutad nominering har 760 nomineringar inkommit angående ersättare för ordinarie ledamöter i valberedningen.

18 personer har nominerats och 5 ska väljas. En nominering avser person som tidigare har valts till ordinarie ledamot och en avser person som enligt stadgarna § 14 mom. 7 inte är valbar. Efter att 7 nominerade har återtagit sina nomineringar återstår 9 personer.

I sitt förslag har granskningskommittén tagit hänsyn till kön, ålder, utländsk härkomst, geografisk spridning, antal nomineringar och nominerande avdelningar.

I egenskap av valberedning inför val av valberedning föreslår granskningskommittén kongressen att till ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen välja:

Marie Lindqvist, 34 Borås
Jessica Norberg, 36 Göteborg
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge

Övriga nominerade som har valt att kvarstå vid sin nominering är:

Maria Andersson, 13 Bergslagen
Therese Jonsson, 15 Stockholms län
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Per Unander, 10 Dalarna

Samtliga uppräknade redovisas i bokstavsordning utan annan inbördes ordning.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag och ber att få återkomma med förslag om turordning för inträde vid ordinarie ledamots förfall.

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Marie Lindqvist, 34 Borås
Jessica Norberg, 36 Göteborg
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge

Maria Andersson, 13 Bergslagen
Therese Jonsson, 15 Stockholms län
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Per Unander, 10 Dalarna

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 18 maj 2014 över kongressens val av fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	1
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Jessica Norberg, 36 Göteborg	290 röster
Marie Lindqvist, 34 Borås	288 röster
Lars Sonestedt, 26 Östergötland	270 röster
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg	260 röster
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge	246 röster

Närmast i röstetal kom:

Maria Andersson, 13 Bergslagen	89 röster
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland	63 röster
Per Unander, 10 Dalarna	36 röster
Therese Jonsson, 15 Stockholms län	33 röster

Stockholm den 18 maj 2014

Jan Eriksson Bo Karlsson

Peter Krantz Roland Larsson

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Beslut om inbördes ordning

Leif Håkansson, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår, med hänsyn tagen till tidigare erfarenhet av valberedningsarbete och könsmässig fördelning, att ersättarna inträder i följande ordning:

Lars Sonestedt, 26 Östergötland

Marie Lindqvist, 34 Borås

Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg

Jessica Norberg, 36 Göteborg

Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Dagordningens punkt 17

Vår arbetsplats

Paneldebatt

Som inledning till dagordningspunkten visades en 5-minuters introduktionsfilm på temat Vår arbetsplats. I filmen medverkade medlemmen Katrine Lidåker, som även deltog i panelen.

Därefter inleddes paneldebatten. Följande personer deltog i panelen:

Helle Klein, chefredaktör för Dagens Arbete, moderator

Katrine Lidåker, medlem, anställd vid Proton Lightning

Henrik Östberg, Senior Advisor vid Boliden

Marcus Lundell, förändringsledare, IF Metall Stockholms län

Föredragning

Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen: Ordförande och kongressombud. Vi ska nu behandla avsnitt A vår arbetsplats. Vi har 219 motioner med tillhörande handlingslinjer. De här frågorna berör våra medlemmar väldigt konkret.

Det handlar om hur vi ska bedriva avtalsrörelse, lönebildning, lönebestämmelser, arbetstidsförkortning, övriga arbetstidsfrågor samt andra viktiga avtalsbestämmelser.

Det handlar om arbetsmiljö och ett hållbart arbete samt om våra avtalsförsäkringar, som är viktiga för tryggheten när olyckan är framme.

När det gäller avtalsmotionerna finns konkreta, detaljerade förslag på löneökningsbestämmelser, ob-ersättningar, avtalsförsäkringar osv.

Kongressen är vårt tyngsta och viktigaste beslutsorgan. De beslut som tas på en kongress binder oss under kongressperioden och jag skulle vilja säga att de är skrivna i sten. Därför, kamrater, är det också väldigt viktigt att vi är nogga med vilka beslut vi tar.

Kongressen tar beslut om motionernas att-satser, inte om brödtexten, och om dessa är på en hög detaljeringsnivå så innebär det att handlingsutrymmet i förhandlingar begränsas på ett sätt som kan omöjliggöra förhandlingslösningar som går i linje med motionens syfte.

Av den anledningen har förbundsstyrelsen valt att föreslå att flera av de kloka förslag som finns i motionerna överlämnas till avtalsrådet för vidare behandling. Detta gör också att vi kan få en samlad bild och prioriteringar av våra krav vid tidpunkten för riksavtalsförhandlingarna utifrån de förutsättningar som råder just då. Det är ganska långt framåt i tiden om det är så att vi förhandlar om ett och ett halvt år.

Den andra anledningen är mer förhandlingstaktisk. De beslut och prioriteringar som tas av kongressen blir också kända för våra motparter, vilket minst sagt kan bli problematiskt. Det innebär helt enkelt att de vet vilka krav vi vill få igenom och priset för de kraven ökar då ganska markant.

IF Metall ser inte bara på när förändringens vind blåser och reagerar med brandkårsuttryckningar. Nej, vi arbetar aktivt med att ta fram idéerna. Detta gör vi därför att IF Metall har både ambitionen och kunskapen av att utveckla både människor och industri.

En effektiv produktion ska genomföras med aktiv medverkan från IF Metall på alla nivåer. Vi ska stärka industriarbetarnas status och innehåll. För det behöver vi en sund lönebildning som ger förutsättningar för reallöneökningar, god internationell konkurrenskraft och full sysselsättning. För det behöver vi hållbara arbetsmiljöer där arbetare inte riskerar liv och lem. Vi har nolltolerans mot dödsolyckor på arbetet.

Alla måste få möjligheten att arbeta ett helt yrkesliv med bibehållen fysisk och psykisk hälsa. Vi ska ha utvecklande arbeten där lärande och utveckling står i centrum. Vi ska ha en arbetsorganisation där folk inte slits ut och slängs ut.

Vi ska ha ett arbete där hjärnan är med hela dagen. Det innebär att vi ska ha en utveckling i arbetet som går hand i hand med utveckling i lön. På det sättet skapar vi en konkurrenskraftig industri till gagn för alla löntagare i vårt land.

Vi ska reglera våra löner och anställningsvillkor genom kollektivavtal. Kollektivavtalet är en grundpelare i det fackliga arbetet. Innehållet i kollektivavtalet har vi direkt påverkan på. Vi behöver inte springa till politiker och ställa frågor. Kollektivavtalet är därför vårt främsta verktyg för att reglera löner och andra anställningsvillkor. I handlingslinjerna slår vi fast att vi ska teckna kollektivavtal inom alla våra områden där vi har medlemmar.

IF Metall ska, antingen genom förtroendevalda eller ombudsmän, medverka vid lönerevisioner på varje liten arbetsplats, dels för att säkra avtalsinnehållet men det är också ett viktigt arbete för att höja organisationsgraden.

I varje avtalsrörelse förhandlas om villkor och lön. Grunderna för löneförhandlingar kräver ett stabilt ramverk.

Industriavtalet har de senaste 15 åren tjänat väl som styråra för lönebildningen genom att den konkurrensutsatta sektorn har varit normerande, vilket är en grundpelare i den solidariska lönepolitiken. Det har för löntagarna inneburit reallöneökningar i genomsnitt med mer än två procent per år. Jämför detta med perioden innan Industriavtalet som mest gav luft i plånboken.

Målet om reallöneökningar till alla möter i dag två stora utmaningar.

För det första måste det bli fart på tillväxten. I dag är tillväxten inom industrin och i hela ekonomin i Sverige betydligt lägre än under den första delen av Industriavtalets period.

För det andra måste kollektivavtalens ställning bevaras och helst stärkas, vilket kräver en stark och hög organisationsgrad.

Efter de många åren med Industriavtalet finns det en tendens att glömma bort tidigare erfarenheter av långtgående splittring i fackföreningsrörelsen och urholkad konkurrenskraft i industrin. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen med oro på en utveckling med så kallade sifferlösa avtal. Dessa finns främst bland tjänstemannagrupper.

När de sifferlösa avtalen ökar riskerar vi att få allvarliga bekymmer med att försvara rikstäckande kollektivavtal med löneökningar som alla får del av. Vi riskerar då att hamna i en situation där ojämlikheten, ojämställdheten och orättvisorna ökar. Följden blir att Sverige lämnar den nuvarande framgångsrika lönebildningsmodellen och att det i längden bara finns förlorare.

IF Metall måste därför fortsätta att bemöta de utmaningar som finns för en väl fungerande lönebildning. IF Metall ska även i fortsättningen kräva så bra avtalsinnehåll och löneökningar som möjligt utan att för den skull äventyra konkurrenskraften och jobben.

På 2011 års kongress stod jag i talarstolen och berättade om att vi ihop med andra fack och arbetsgivare nästan var klara med en rapport hur man hanterade finanskrisen i andra länder. Det visade sig att 23 av

27 EU-länder hade system för så kallat korttidsarbete, vilket resulterade i färre uppsägningar än i Sverige.

Jag sade också att jag hade förhoppningen att vi lite senare kommer att kunna presentera ett gemensamt förslag med arbetsgivarna om hur korttidsarbete skulle kunna vara i Sverige. Jag kan nu konstatera att vårt envisa och metodiska arbete i två avtalsrörelser, samt påtryckningar i det politiska systemet har resulterat i att vi från och med den 1 januari i år har en lagstiftning om korttidsarbete, där staten är med och tar ansvar.

Lagen och de avtal om korttidsarbete som vi har träffat med våra motparter samt avtalslösningen om trygghet och flexibilitet i stålindustrin är viktiga byggstenar för att skapa trygghet för våra medlemmar i ekonomiska kriser. Dessa avtal minskar också arbetsgivarnas behov av otrygga anställningsformer för att möta svängningar i produktionen.

I mitten av 1990-talet beslutade de två förbunden Metall och Industrifacket att förkorta arbetstiden med 100 timmar. Arbetstidsförkortningen har nått olika långt i våra avtal. Konstruktionen för arbetstidsförkortning är också olika på de olika avtalsområden utifrån de önskemål som medlemmarna har och utifrån branschernas olika förutsättningar.

Arbetstidsförkortningen har inte varit gratis, det har bekostats med löneutrymme och flexibilitet. I den senaste avtalsrörelsen träffades det i stålindustrin en överenskommelse om att använda en del av arbetstidsförkortningen till trygghet och flexibilitet. Det innebär att våra medlemmar, när det är mindre att göra på stålindustrin, kan behålla sin anställningstrygghet.

På andra avtalsområden träffades avtal om deltidspension. Detta innebär en rättighet att från 60 års ålder att trappa ned på deltid och vi har också påbörjat en finansiering för att möjliggöra detta i realiteten.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att kravet om 100 timmars arbetstidsförkortning står oförändrat även den kommande kongressperioden. Detta innebär att arbetstidsförkortningen kommer att finnas med i våra kommande avtalskrav. Därför föreslår förbundsstyrelsen avslag för andra krav om utökad arbetstidsförkortning, så som permisjonsbestämmelser osv. som konkurrerar med kravet på 100 timmars arbetstidsförkortning.

När det gäller arbetstidsfrågor i övrigt är de hänvisade till avtalsrådet.

På avsnittet arbetsmiljö och hållbara arbeten finns ett 30-tal motio-
ner.

Bra arbetsmiljöer och hållbara arbeten är avgörande för att våra medlemmar ska orka ett helt arbetsliv. Det är också viktiga faktorer för en konkurrenskraftig industri.

IF Metall accepterar inte dödsolyckor på jobbet. Arbetsolyckor och arbetsrelaterade sjukdomar måste minska kraftigt. Tyvärr kan vi se att arbetsmiljöfrågorna har prioriterats ned av den sittande regeringen. Under alliansregeringens tid har anslagen till arbetsmiljöfrågor minskat med mer än en halv miljard kronor.

Nej, vi behöver förbättra det förebyggande arbetsmiljöarbetet och arbetet med att göra riskbedömningar och rapportera tillbud. Det systematiska arbetsmiljöarbetet måste bli bättre på alla arbetsplatser.

Kvinnorna drabbas än hårdare och är över representerade i gruppen med belastningsskador. Förutom att kvinnorna har de mest monotona arbetsuppgifterna så har de också de lägsta lönerna. Värst är det för kvinnorna i tvättindustrin. Detta duger inte, vi måste bli mycket bättre.

Därför har vi bjudit arbetsgivarorganisationer till ett möte för att börja ett gemensamt arbete inom tvätterierna för att komma till rätta med problemen. Det är några av förbundets viktigaste uppgifter att slå vakt om en god arbetsmiljö för våra medlemmar och att skapa hållbara arbetsplatser.

IF Metall ska utse skyddsombud på varenda arbetsplats. Alla förtroendevalda ska ta del i arbetet för en bättre arbetsmiljö och det är samtligas ansvar att arbeta för hållbara arbeten.

Med de orden yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A1–A219.

Utlåtande

Avtalsrörelse – motionerna A1–A12, utom A1 4:e att-satsen samt A2 2:a och 3:e att-satserna

I motionerna A1–A5 föreslås, med lite olika formuleringar, att IF Metall i kommande avtalsförhandlingar ska kräva så höga löneökningar att löneskillnaderna mellan IF Metallarna och dem som tjänar mest ska minska, att löneandelen ska öka på vinsternas bekostnad samt att huvuddelen av löneökningen ska ske via riksavtalen. Vidare föreslås att förbundsstyrelsen ska förklara sig beredd att gå ut i konflikt för att förverkliga målsättningen att höja löneandelen på vinsternas bekostnad, att aktivt verka för att få även andra fackförbund, både i Sverige och internationellt, att eftersträva en höjning av löneandelen på vinsternas bekostnad samt att förbundsstyrelsen själva eller via avtalsrådet årligen inför medlemmarna ska redovisa hur förhållandet mellan löner och vinster förändras inom IF Metalls avtalsområden och i det svenska samhället i stort.

I motion A3 föreslås förutom att vi ska kräva kraftiga löneökningar också att vi ska kräva kortare arbetstid. Frågor om arbetstidsförkortning behandlas i avsnittet Arbetstidsförkortning.

Under den första delen av 1990-talet befann sig Sveriges ekonomi, svensk industri och svensk fackföreningsrörelse i ett mycket bekymmersamt läge. Reallönerna och industriproduktionen hade i stort sett stått stilla under de 20 föregående åren. Det utgick höga nominella löneökningar som i huvudsak förhandlades lokalt, men som sedan åts upp av hög inflation. Svensk ekonomi var ur funktion och statens budget uppvisade stora underskott. Arbetslösheten rusade i höjden.

I slutet av 1980-talet och fram till mitten av 1990-talet förändrades de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen radikalt. Kapitalmarknaderna avreglerades såväl nationellt som internationellt. Sverige fick en självständig riksbank som skulle värna prisstabiliteten. Ett inflationsmål infördes och Sverige fick en rörlig växelkurs.

Bland arbetsgivarna ville en del att kollektivavtalen helt skulle tas bort och ersättas med individuella avtal. Från borgerligt håll hördes röster om att strejkrätten måste begränsas och lagen om anställningsskydd (LAS) förändras.

För att möta denna situation bildade dåvarande Metall, Sif och Civilingenjörskörbundet 1992 en gemensam front gentemot dåvarande Verkstadsföreningen. Försvaret av riksavtalen inleddes. Syftet var att hävda kollektivavtalen och riksavtal med löneökningar. Avtalsrörelserna 1993 och 1995 handlade om att riksavtalen med löneökningar skulle finnas kvar.

År 1996 anslöt sig också de andra industrifacken till samarbetet. Facken inom industrin hade skapats och de första fackliga initiativen togs till det som 1997 resulterade i Industriavtalet.

Ökad reallön och stärkt konkurrenskraft blev det övergripande målet med starka kollektivavtal som ett viktigt verktyg. Strategin

behövde justeras. Lönebildningen måste ha de nya samhällsekonomiska förutsättningarna som utgångspunkt. Det blev nödvändigt att utgå från det gällande inflationsmålet och att beakta lönebildningens effekter på sysselsättningen.

Internationaliseringen av kapitalmarknaderna gjorde att företagens avkastningskrav blev än mer internationella. Därför blev det ännu viktigare att de första normerande avtalen träffades mellan parterna inom industrin. Med Industriavtalet skapades ordning och reda i riksavtalsförhandlingarna och en möjlighet för parterna inom den internationellt konkurrensutsatta sektorn att ta det ansvar och den ledarroll för lönebildningen som krävdes.

Devisen ”I takt med Europa” myntades. ”I takt med Europa” underströk det internationella beroendet och innebär att lönerna i Sverige bör öka i ungefär samma takt som i våra viktiga konkurrentländer i Europa. Efterhand kompletterades detta betraktelsesätt med att en avstämning bör göras om situationen i Sverige är bättre eller sämre än i jämförbara länder. Är situationen bättre kan lönerna öka något snabbare, men är den sämre bör lönerna öka lite långsammare.

Reallönerna i Sverige har sedan Industriavtalet undertecknades ökat väsentligt mer än decennierna innan, omkring 2 procent per år under perioden 1998–2012 och också mer än i de flesta jämförbara viktiga konkurrentländerna. Huvuddelen (två tredjedelar) av löneökningarna har under denna period förhandlats fram genom löneökningar i riksavtalen. De nominella löneökningarna har ökat omkring 0,5 procent mer här än i Västeuropa, samtidigt som inflationen har legat cirka 0,5 procent under inflationsmålet.

Att detta varit möjligt beror på att tillväxten, industriproduktionen och produktiviteten har ökat mer i Sverige. Exempelvis fördubblades värdet av svensk industriproduktion från mitten av 1990-talet fram till finanskrisen. Det är den reala ekonomins utveckling som bestämmer utrymmet för långsiktigt hållbara reallöneökningar. Efter finanskrisen har löneökningarna varit lägre med anledning av den sämre ekonomiska utvecklingen. Trots detta har reallönerna ökat då inflationen har legat på historiskt låga nivåer.

Bortser man från de konjunkturella svängningarna har vinstnivåerna i svensk industri varit ungefär desamma under hela Industriavtalsperioden. I dag är vinstnivåerna i svensk industri lägre än de har varit i genomsnitt under Industriavtalsperioden.

Målet om ”reallöneökningar till alla” möter i dag två stora utmaningar. För det första måste det bli fart på tillväxten. I dag är tillväxten inom industrin och i hela ekonomin i Sverige betydligt lägre än under den första delen av Industriavtalsperioden och det är bekymmersamt. För det andra måste kollektivavtalens ställning bevaras eller helst stärkas, vilket kräver en stark organisation. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen med oro på en utveckling med så kallade sifferlösa avtal (främst bland breda tjänstemannagrupper i offentlig sektor). Båda utmaningarna kräver ett ökat fackligt samarbete såväl i Sverige som internationellt.

Löneutvecklingen för olika grupper av anställda inom industrin följs kontinuerligt upp av förbundens ekonomer och statistiker. Industrianställda tjänstemäns löner ökade snabbare än industriarbetarlönerna kring millennieskiftet. Bland annat steg lönerna för tjänstemän inom it-sektorn snabbt, innan it-kraschen i början av 2000-talet. I början av 2000-talet förändrades också sammansättningen av kategorin tjänstemän. Andelen civilingenjörer ökade i förhållande till andelen lägre tjänstemän, vilket höjde snittet för hela tjänstemannagruppen.

Men om vi bortser från dem högst upp i toppen, företagsledarna, har löneskillnaderna mellan olika anställningsgrupper i industrin sedan 2000-talets början inte ökat. Det är ett resultat av att IF Metall och andra förbund i varje avtalsrörelse tar fajten för att försvara avtalens lägstalöner och för att få lönekonstruktioner som innebär att det inte bara är grupper med marknadskrafterna i ryggen som får löneökningar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A1 1:a–3:e att-satserna, A2 1:a och 4:e–6:e att-satserna samt A3–A5 anses beaktade.

I motionerna A6 och A7 1:a att-satsen föreslås att de större avtalens förhandlingar även fortsättningsvis ska stötta de mindre. Vidare föreslås i motion A7 2:a att-satsen att alla IF Metalls avtal ska löpa ut samtidigt, i syfte att få större möjlighet till gemensamma krav och starkare avtal.

Genom Industriavtalet, samarbetet med tjänstemännens fackliga organisationer inom industrin och LO-samordningen har vi bevarat riksavtalen och kollektivavtalens ställning. Det är en styrka att facken kan uppträda gemensamt i förhandlingarna gentemot arbetsgivarna. Industriavtalets förhandlingsordning betonar vikten av koordination för att stärka industrins normerande roll, bland annat genom att flera av industrins förbundsavtal kan träffas nära i tiden.

I avtalsförhandlingarna 2013 förhandlade förbundet på sju olika kollektivavtalsområden samtidigt. Det är en styrka att agera på detta sätt, då en stor majoritet av våra medlemmar berörs direkt av förhandlingarna. Det skapar en stor delaktighet när flera avtalsområden samtidigt får ta ställning i avtalsfrågor och det sätter större tryck på våra motparter när vi förhandlar gemensamt inom flera avtalsområden.

IF Metall har i dag 43 avtalsområden. Av praktiska skäl är det inte möjligt att förhandla på alla dessa exakt samtidigt, men förbundsstyrelsens uppfattning är att vi även i kommande avtalsförhandlingar i möjligaste mån ska samordna förhandlingarna tidsmässigt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A6 och A7 1:a att-satsen anses beaktade samt att motion A7 2:a att-satsen avslås.

I motion A8 föreslås att kravet på lokal konflikträtt bör drivas i varje avtalsförhandling, att yrkande om lokal strejkrätt ska framföras till LO:s kommande kongress samt att LO ska genomföra en 24-timmars politisk strejk med kravet att fackföreningens fredsplikt ska upphöra vid brott mot ingångna avtal från arbetsgivarens sida.

I motion A9 föreslås att utreda införande av begränsad strejkrätt på lokal nivå med styrning från den lokala förbundsavdelningen.

I motionerna A8 och A9 föreslås mycket långtgående förändringar av den svenska modellen. Förslagen innebär i sin förlängning att samordningen inom LO och Facken inom industrin läggs åt sidan och att vår nuvarande riksavtalsmodell byts ut mot en företagsavtalsmodell. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inte behov av att utreda frågan ytterligare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A8 och A9 avslås.

I motion A10 föreslås att medlemsomröstning ska ske innan riksavtalen godkänns och gärna på det sätt som görs i Danmark. I motion A11 föreslås att utreda möjligheterna att låta medlemmarna via röstning direkt besluta om avtalstecknande samt att en strategi ska tas fram i syfte att stärka gemenskapen inom IF Metallkollektivet.

En avtalsrörelse innebär ofta både långa och svåra processer. Inom förbundet och tillsammans med andra fackliga organisationer ska vi i varje avtalsrörelse försöka träffa så bra avtal som möjligt med våra motparter.

Styrkan i denna process är vår samlade kunskap och att vi, via en rad olika aktiviteter, skapar en så hög delaktighet som möjligt. Därför genomförs IF Metallträffar, strategiträffar, ordförandeträffar och liknande både före, under och efter en avtalsrörelse. I slutskedet av en avtalsrörelse förfogar vi över olika verktyg såsom övertids- och nyanställningsblockad, strejk och medlemsomröstningar.

Frågan om medlemsomröstning om riksavtal har utretts ett flertal gånger. I samband med detta har internationella utblickar gjorts, bland annat på det danska systemet. Förbundsstyrelsen ser i nuläget ingen anledning att utreda frågan igen.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att en obligatorisk medlemsomröstning inte leder till bättre förhandlingsresultat. I stället ger den nuvarande ordningen en god handlingsfrihet till avtalsråd, förhandlingsdelegationer och förbundsstyrelse att vid speciella tillfällen kunna använda medlemsomröstning. Motionernas krav på medlemsomröstning innebär också att avtalsrådets roll som rådgivande organ till förbundsstyrelsen i avtalsfrågor skulle få minskad betydelse eller helt upphöra.

Förbundsstyrelsen anser att det är en ständig strategisk uppgift att stärka IF Metallkollektivet. Detta sker genom uppmuntran till delaktighet och engagemang genom IF Metallträffar, organisering, studieverksamhet, opinionsbildning, medlemsundersökningar m.m.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A11 2:a att-satsen anses beaktad samt att motionerna A10 och A11 1:a att-satsen avslås.

I motion A12 föreslås att fler så kallade stupstockar ska förhandlas fram i nästa avtalsrörelse. Förbundsstyrelsen är i grunden positivt inställd till förslaget, men anser att det i avtalen ska finnas en god balans mellan dispositiva och normerande bestämmelser. Stupstockarna ska konstrueras på ett sätt som ger incitament för de

lokala parterna att hitta konstruktiva lösningar på frågor som är lämpliga att förhandla om på lokal nivå. Detta innebär att den lokala fackliga organisation som är närmast medlemmen får verktyg som ger en förhandlingsposition. Det skapar i sig bra förutsättningar för den lokala verksamheten.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A12 överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna A1 1:a–3:e att-satserna, A2 1:a och 4:e–6:e att-satserna, A3–A6, A7 1:a att-satsen och A11 2:a att-satsen beaktade

att överlämna motion A12 till avtalsrådet

att avslå motionerna A7 2:a att-satsen, A8–A10 och A11 1:a att-satsen.

Avtalsrörelse – motionerna A1–A12

Motion A1

Avdelning 13 Bergslagen

Lönebildningsmodell

Gapet mellan dem som tjänar mest och dem som tjänar minst ökar. Toppdirektörer har 46 industriarbetarlöner enligt en LO-rapport för 2011. År 1980 var skillnaden fem arbetarlöner enligt LO. Av en OECD-rapport framgår att Sverige är ett av de länder där inkomstskillnaderna ökar snabbast.

Även lönegapet mellan arbetare och tjänstemän ökar enligt LO. Tjänstemän tjänar nu 43 procent mer än arbetare vilket är en skillnad på 10 000 kronor i månaden. Det blir ett alltmer ojämnt samhälle. Vi får en elit och en underklass som tjänar allt mindre. Det vi tidigare talat om som tvåtredjedelssamhällen i andra länder börjar vi få här i Sverige också, säger Karl-Petter Thorwaldsson till Dagens Arbeta.

År 1994 var skillnaden 4 300 kronor mellan tjänstemän och arbetare. Gapet har alltså ökat med 137 procent fram till 2012.

Sedan 1997 har Facken inom industrin kommit överens med arbetsgivarna om Industriavtalet som reglerar möjligheterna att ta ut löneökningar utifrån konkurrenskraft och inflation. Men eftersom andra än industriarbetarna får högre löneökningar står vi tillbaka för att upprätthålla låg inflation. Vi förhandlar numera med vår motpart för att tillskansa oss så låga löneökningar som möjligt. Men löneökningar utgör bara en liten del av alla orsaker till inflation och facken måste därför minska sitt fokus på inflationsdämpande löneavtal.

När arbetsgivarna höjer priserna mer än vad löneökningarna motiverar skapar det inflation. Ökade vinster ger inflation. I det sammanhanget blir det dubbelt märkligt att vi ska stå tillbaka med lönehöjningar för att det inte ska bli luft i plånboken, som det så ofta heter.

IF Metall räknar in de lokala så kallade löneglidningarna när man redovisar statistik för löneökningar och reallöneökningar för hela förbundet. Tyvärr finns det arbetsgivare som avlönar precis enligt centrala avtalet fast de har möjlighet att höja lönerna mer. Med en sådan ordning, att förbundsledningen räknar in de goda arbetsgivarnas höjning i de centrala uppgörelsernas låga nivåer, blir det ju så att facket företräder de förmedlade i stället för de svaga.

Det behövs en ny lönebildningsmodell eller ett annat sätt att använda nuvarande modell. Vi måste komma till en situation där skillnaden mellan IF Metallarnas löner och lönerna för de personalkategorier som nämns ovan inte ökar. Löneökningar för dem som har låg lön i stället för dem med högst lön gynnar sysselsättningen eftersom efterfrågan ökar när levnadsstandardhöjningar möjliggörs.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsammans med LO skapa löneökningar som är så stora att löneskillnaderna minskar mellan IF Metallarna och dem som tjänar mest

att förhandla fram centrala avtal med så pass höga löneökningar att löneglidningen minskar och flertalet får rejäla löneökningar

att hitta ett annat angreppssätt på lönebildningen än att ha låg inflation som lönehöjningsmål

att riksavtalen i framtiden bestäms i kronor och inte som nu i procent.

Motion A2

Medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Ta strid för en större löneandel

SVT:s program Lönesänkarna visade hur vinsterna under tre decennier har ökat i förhållande till lönerna. Samma utveckling konstaterades redan 2008 i rapporten "Facit efter 10 år med Industriavtalet" från Facken inom industrin. Två år senare visade Transports ordförande Lars Lindgren i dåvarande LO-tidningen hur Industriavtalets låga lönelöft utarmat de offentliga finanserna, genom att vinster beskattas lägre än löner. Enligt Lindgren var detta skattebortfall redan då dubbelt upp mot Alliansens skattesänkningar. Utvecklingen kommer obönhörligen att fortsätta i samma riktning så länge Facken inom industrin håller fast vid Industriavtalet och dess "märke".

Jag har utvecklat resonemanget ytterligare på Göteborgs-Postens debattsida den 17 augusti 2013 och menar att fackföreningsrörelsen har ett tungt ansvar för att den permanenta svältkuren för vår gemensamma sektor nu får ett slut. Detta kan ske dels genom större lönelöft, dels genom att arbetstiden förkortas med bibehållen lön. En sådan facklig offensiv bör samordnas internationellt för att undvika att företagen spelar ut arbetare i olika länder mot varandra.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att krav i avtalsförhandlingarna i fortsättningen ska formuleras med den uttalade målsättningen att löneandelen ska öka på vinsternas bekostnad

att resa kravet på lagstiftning om sex timmars arbetsdag med bibehållen lön

att skyndsamt inleda ett kraftfullt opinionsarbete till stöd för denna målsättning och detta krav

att förklara sig beredd att gå ut i konflikt för att förverkliga målsättningen att höja löneandelen på vinsternas bekostnad

att aktivt verka för att få även andra fackförbund, i Sverige såväl som internationellt, att eftersträva en höjning av löneandelen på vinsternas bekostnad

att själva eller via avtalsrådet årligen inför medlemmarna redovisa hur förhållandet mellan löner och vinster förändras inom IF Metalls avtalsområden och i hela det svenska samhället.

Motion A3

Medlem Thomas Dahlén avdelning 36 Göteborg

Kraftiga löneökningar och kortare arbetstid

Löneutvecklingen för en svensk arbetare har bromsats radikalt sedan slutet av 1970-talet. Fördelningsmässigt jämfört med kapitalägarna ligger vi på 1910 års nivå. Denna utveckling måste givetvis brytas och förbytas i en intensiv kampanj för höjda löner samt för kortare och mänskligare arbetstider.

Samhällsekonomiskt kan vi då se fram emot en språngartad positiv utveckling. Större köpkraft motverkar inte bara den kapitalistiska krisen. Det ger även ett enormt tillskott till statskassan i form av högre skatteintäkter.

Vi måste förkasta det felaktiga och helt ovetenskapliga argumentet att det är löneutvecklingen som påverkar inflationen. Det handlar bara om en rättvis omfördelning av produktivitetsoökningarna. Ett nollsummespel vad gäller inflationen men en stor vinst för oss arbetare och samhällsekonomin.

En positiv effekt av kortare arbetstid är lägre arbetslöshet och därmed trygghet för tusentals nu arbetslösa. Samhällets vinster på minskad arbetslöshet är odiskutabel.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsrörelser kräva kraftiga löneökningar och kortare arbetstid.

Motion A4

Stenarbetarnas fackklubb i Bjärlöv avdelning 47 Östra Skåne

Våra avtal

Vi har med stort intresse sett dokumentärfilmen "Lönesänkarna" som sänts i SVT. Här avslöjas med eftertryck myten att låga lönelöft ger fler jobb i landet.

Det enda det resulterat i är ett berikande av aktieägare och att kapital flyttas utomlands. Vanligtvis så tvärsäkra nationalekonomer påträffades med fingrarna i syltburken och tvingades erkänna detta faktum. Denna kritik drabbar även vår förbundsledning.

Vi stenarbetare anser att rejäla generella lönelöft är bra för Sverige. Det ökar den inhemska efterfrågan och det ger ökade skatteintäkter till kommuner och landsting vilket i sin tur ger möjlighet att försvara välfärdspolitiken.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ändra kurs inför kommande avtalsförhandlingar och mobilisera medlemmar till kamp för rejäla lönelöft.

Motion A5

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Ta kamp för rejäla centrala lönelöft

Under de senaste årens löneutveckling har arbetarkollektivet tappat i lön jämfört med tjänstemän och chefer. Löneskillnaderna mellan de olika grupperna på arbetsmarknaden har accelererat och vi ser inga tendenser till att vi lyckas ändra på detta.

Orsakerna är flera. Dels är det företagets strategi att begränsa de lokala löneökningarna för arbetare och dels är det arbetarrörelsens oförmåga att försvara de landvinningar som gjordes fram till 1980-talet.

Effekterna av ökade löneskillnader är flera. Det handlar om den faktiska devalveringen av vårt arbete jämfört med andra yrkeskategorier inom industrin men också om ett kraftigt minskat förtroende hos våra medlemmar för fackföreningens förmåga. Riskerna för accelererande medlemstapp är väldigt stor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande avtalsförhandlingar kräva löneökningar som förutom reallöneökningar kompenserar för de inkomstskillnader som skapats mellan arbetare och tjänstemän inom industrisektorn.

Motion A6

Avdelning 12 Uppland, 22 Sörmland

Starka avtal tillsammans

I avtalsrörelsen 2013 fick små avtal draghjälp av större i förhandlingarna. Bland annat fick Tekoavtalet hjälp genom att förhandlingsdelegatio-

nen på Teknikavtalet vägrade förhandla om inte Tekoavtalets förhandling också startade. Denna utveckling är positiv och det vill vi se mer av. För att detta ska fungera behöver förhandlingarna pågå samtidigt och därför bör avtalen också löpa ut samtidigt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de större avtalens förhandlingar även fortsättningsvis stöttar de mindre.

Motion A7

Medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland

Starka avtal tillsammans

I avtalsrörelsen 2013 fick små avtal draghjälp av större i förhandlingarna. Bland annat fick Tekoavtalet hjälp genom att förhandlingsdelegationen på Teknikavtalet vägrade förhandla om inte Tekoavtalets förhandling också startade. Denna utveckling är positiv och det vill vi se mer av. För att detta ska fungera behöver förhandlingarna pågå samtidigt och därför bör avtalen också löpa ut samtidigt.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de större avtalens förhandlingar även fortsättningsvis stöttar de mindre

att alla IF Metalls avtal löper ut samtidigt för större möjlighet till gemensamma krav och starkare avtal.

Motion A8

Medlem Tommy Hjertberg avdelning 1 Malmfälten

Stärk handlingskraften lokalt – bort med ensidig fredsplikt

Arbetsgivarsidan har de senaste 25 åren gått fram med häftiga omläggningar av sin verksamhet, ägarbyten och uppdrivna lönsamhetsmål. Från och med 2008 har detta satts i system och många av förbundets medlemmar har förlorat sina jobb.

Detta har minskat möjligheterna att förbättra medlemmarnas villkor via centrala förhandlingar. I stort sett alla arbetsvillkor förhandlas lokalt, tillämpningen av riksavtal sätts lokalt, omläggningar, omstruktureringar, nedläggningar av verksamhet och drift beslutas och genomförs lokalt och vi står helt tandlösa eftersom fredsplikt råder i alla dessa fall.

Dessutom kan en arbetsgivare bryta mot ingångna avtal utan att riskera mer än ett skadeståndsanspråk, samtidigt som fackföreningen fortsätter att vara bunden av fredsplikt. För att rädda medlemmarnas jobb och villkor är det i dag helt nödvändigt att kunna ta konflikt lokalt och även att kunna ta till sympatiåtgärder.

Därför bör kongressen ge ett besked om att den lokala fackliga verksamheten behöver stärkas genom att göra en aktiv yttring för att återinföra möjligheten till lokala konfliktåtgärder, särskilt lokal strejkrätt.

För att lokal konflikt rätt ska bli verkningsfull krävs även att lagstiftningen ändras i fråga om effekterna av avtalsbrott från arbetsgivarens sida.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i varje avtalsförhandling driva kravet på lokal konflikt rätt

att framföra yrkande till LO:s kommande kongress om att införa lokal strejkrätt

att begära av LO att en 24-timmars politisk strejk genomförs med kravet att fackföreningens fredsplikt ska upphöra vid brott mot ingångna avtal från arbetsgivarens sida.

Motion A9

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten

Lokal strejkrätt

Vi upptäcker år efter år en nonchalans från företagen när det gäller löneförhandling med de lokala parterna. Trots höga vinster hos bolagen delas det bara ut lokal lönepott till de högsta cheferna och vinsten äts upp av aktieägarna. Man glömmer bort IF Metalls medlemmar som enbart ses som en kostnad och inte som en resurs. Det här gäller inte bara lönefrågan utan även bemanningen och de allmänna anställningsvillkoren.

Den centrala löneöverenskommelsen är inte konstruktivt bidragande till den lokala förhandlingen. Vi vill därför ha vår strejkrätt tillbaka på lokal nivå med styrning och hjälp från den lokala avdelningen. Våra vapen behöver vässas då maktförhållandet på arbetsplatserna inte är jämlikt. Det största vapnet behöver motioneras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda införande av begränsad strejkrätt på lokal nivå med styrning från den lokala förbundsavdelningen.

Motion A10

Klubben vid Ekets Mekaniska AB avdelning 48 MittSkåne

Medlemsomröstning

Det är med stor besvikelse som vi har gått igenom vår nya uppgörelse mellan IF Metall och Teknikarbetsgivarna för tiden 1 april 2013–31 mars 2016.

Att vi inte fick mer i lönehöjning kan vi stå ut med, framför allt om vi får en reallöneförbättring under avtalstiden. Men att ta från vår tid-

bank utan att vi på något sätt hört att man skulle sänka denna tycker vi är anmärkningsvärt. Tvärtom, vi skulle ju begära mer tid.

Delpensionspremier köper vi men vem bestämmer? Vi har inte hört ett ljud om att det var aktuellt med några delpensionspremier.

Vi önskar att något liknande inte ska upprepas i framtiden och att medlemsomröstning ska genomföras innan avtalen godkänns.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsomröstning ska ske innan riksavtalen godkänns och gärna på det sätt som görs i Danmark.

Motion A11

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Tillsammans är vi starka

IF Metall är en demokratisk organisation, även om flera medlemmar tvivlar. Många medlemmar saknar inflytande och tilltro inför förbundets agerande i många frågor. Detta i sig innebär inte att förbundsrepresentanter gör ett dåligt arbete. Däremot slås vi alltsom oftast av det faktum att abstraktionerna i informationsflödet begränsar vår organisations sammanhållning och styrka.

Medlemmen vet inte i tillräckligt stor utsträckning vilken motpart förbundsrepresentanter möter. IF Metall är en kamporganisation och som sådan måste tydligheten över vem motparten är från centralt håll vara otvetydig. En gemensam fiende enar kollektivet. En god strategi behöver tas fram för att förstärka IF Metallkollektivets gemenskap.

Om vi dessutom kan stärka den demokratiska processen i organisationen så står vi starkare och mer enade inför framtiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheterna till att låta medlemmarna via röstning direkt besluta om avtalstecknande

att en strategi tas fram i syfte att stärka IF Metallkollektivets gemenskap.

Motion A12

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Skriv in fler stupstockar i avtalet

För att lyckas i lokala förhandlingar krävs både det ena och det andra. Ett bra hjälpmedel att använda är en stupstocksregel. En stupstock tvingar parterna till förhandlingsbordet och gör att våra förtroendevalda får förhandlingsvana.

Det finns alldeles för få stupstockar i Teknikavtalet, och kanske även i övriga avtal. Vi vill att förbundet i nästa avtalsrörelse gör vad man kan för att få in fler stupstockar i avtalstexten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandla in fler stupstockar i nästa avtalsrörelse.

I debatten deltog:

Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Veli-Pekka Säikkälä, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A1–A12, utom A1 4:e att-satsen samt A2 2:a och 3:e att-satserna.

Martin Berglunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A9.

Gunnar Petterssons förslag om bifall till motion A11 1:a att-satsen.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A11 1:a att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A1–A12, utom A1 4:e att-satsen samt A2 2:a och 3:e att-satserna, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A11 1:a att-satsen.

Utlåtande

Lönebestämmelser – motionerna A13–A41 och A1 4:e att-satsen

Avtalen är en produkt av de avtalskrav som har mejslats fram ur krav från IF Metallträffar och motioner som behandlats av såväl kongresser som avtalsråd. För att nå framgång i förhandlingar är det viktigt med samordning, både med LO-förbunden och med tjänstemännen inom industrin. Trots att stora delar av innehållet i IF Metalls 43 riksavtal är lika, finns det också stora skillnader mellan avtalen. Det beror på att avtalslösningar har konstruerats utifrån de speciella förhållanden som råder inom respektive bransch. Ett avtalskrav som är viktigt på något av våra avtalsområden kan vara mindre angeläget på något annat. Kraven på förändringar i avtalen väger också olika vid en prioritering. För att kunna göra en samlad bedömning och prioritering av avtalskraven är det viktigt att det görs i nära samband med kommande avtalsförhandlingar, på IF Metallträffar, avtalsråd och i förbundsstyrelsen.

I motionerna A1 4:e att-satsen och A13–A20 föreslås att löneökningar i de centrala avtalen ska uttryckas i kronor och ören i stället för i procent.

Redan i dag anges löneökningstalet i flera av förbundets avtal i kronor och ören medan det i andra avtal anges som procentsats. Fördelen med att ange löneökningen i kronor och ören är att det ger lika mycket till dem som arbetar på företag med lägre löneläge som till dem som arbetar på företag med högre löneläge. Det kan också uttryckas som att de lägre avlönade får mer procentuellt än de högre avlönade.

Det är dock inte helt bekymmersfritt att ange löneökningen enbart som kronor i våra avtalskrav. När IF Metall ställer sina krav preciserade i kronor och ören kommer vår omgivning (arbetsgivare, andra fack, Medlingsinstitutet med flera) att räkna om kostnaden till procent. När IF Metall sedan träffar normerande avtal och dessa uttrycks nominellt är det denna löneökningnivå som andra förbund med högre lönenivåer kommer att hänvisa till, men omräknat i procent.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att löneökningsskravet ställs uttryckt i en kombination av procent och kronor, dvs. x procent dock lägst y kronor. Med den konstruktionen får de lägst avlönade medlemmarna en högre procentuell löneökning samtidigt som medlemmar på avtalsområden med högre löneutrymme inte "lämnar ifrån sig" löneutrymme till andra grupper.

När avtal har träffats är det förbundsstyrelsens uppfattning att löneökningen ska redovisas i endera kronor eller procent, utifrån de traditioner och mål som prioriteras på det aktuella avtalsområdet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A1 4:e att-satsen och A13–A20 överlämnas till avtalsrådet.

Teknikavtalet IF Metall

I motionerna A21, A22 och A24 föreslås förändringar i övergångsbestämmelserna i Teknikavtalet IF Metall. I motion A25 föreslås att man på alla avtalsområden ska fördela lönen lika till alla om man inte kommer överens.

Inom förbundet finns det olika bestämmelser om löneökningar och hantering av eventuella pottor. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt med ett starkt lokalt fackligt inflytande över löneökningarnas fördelning. Stupstocksbestämmelser bör vara konstruerade så att de främjar tillkomsten av lokala avtal om lönesystem. Utgångspunkten i lönesystemen ska vara att individens utveckling i arbete ska ge utveckling i lön.

I motion A23 föreslås att lägstalönerna i tim- och ackordslönebilagan i Teknikavtalet IF Metall ska harmoniera med månadslönen genom att lägsta utgående timlön ska motsvara månadslön/175.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A21–A25 överlämnas till avtalsrådet.

Samhallavtalet

I motionerna A26 och A27 föreslås att mångkunnighetstillägget i Samhallavtalet inte ska tas bort när man avancerar och får ett högre arbetsuppgiftstillägg.

I kollektivavtalet för Samhall bortfaller mångkunnighetstillägget när man flyttas upp i en högre lönenivå. Detta innebär inte att lönen sänks då det i avtalet är reglerat att man trots förändringen ska behålla tidigare utgående lön. Förslaget skulle till skillnad från i dag ge en löneökning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A26 och A27 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A28 föreslås att arbetsuppgiftstillägget i Samhallavtalet aldrig ska kunna sänkas utom vid individens egen förskyllan.

Lönebestämmelserna i kollektivavtalet Samhall består av en grundlön som alla får. Utöver det kan man få ett arbetsuppgiftstillägg 1–4, utifrån vilken arbetsuppgift man till övervägande del utför. Om arbetsuppgifter förändras så att de nya är mindre kvalificerade med ett annat arbetsuppgiftstillägg som följd, får man ett omplaceringstillägg.

Att få behålla arbetsuppgiftstillägg för arbetsuppgifter som inte längre finns kvar kräver förändringar i kollektivavtalets lönebestämmelser.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A28 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A29 föreslås att Samhallavtalet ändras så att Samhallanställda får möjlighet att arbeta till 67 år.

Att kollektivavtalsreglera rätten att kvarstå i anställning på Samhalls område är inte möjligt eftersom Samhall är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. De som är anvisade från Arbetsförmedlingen till ett

arbete på Samhall är av den anledningen också undantagna reglerna i lagen om anställningsskydd.

Skulle lagstiftningen för arbetsmarknadspolitiken, a-kassan och sjukförsäkringen förändras, så att det är möjligt att kvarstå i anställning till 67 års ålder, är det förbundsstyrelsens uppfattning att frågan bör omprövas även för anställda i Samhall.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A29 avslås.

I motionerna A30–A41 föreslås att olika ersättningar ska höjas i kollektivavtalen och att andra ska tillföras. Inför riksavtalsförhandlingarna och fastställande av avtalskrav kommer det alltid upp ett antal frågor som berör höjningar av ersättningar i kollektivavtalen knutna till de allmänna villkoren samt införande av nya regleringar med tillhörande ersättningar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A30–A41 överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att överlämna motionerna A1 4:e att-satsen, A13–A28 och A30–A41 till avtalsrådet

att avslå motion A29.

Lönebestämmelser – motionerna A13–A41

Motion A13

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Solidariska centrala avtal

Inom arbetarrörelsen har ökade inkomstklyftor aldrig varit något att eftersträva. Solidaritet och ökad jämlikhet har varit honnörsord. Alla har vi likadana behov i livet. Procentuella lönellyft ökar självklart skillnaden mellan dem som tjänar 19 000 respektive 27 000 kronor i månaden, även med ett lägsta lön-tillägg.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i fortsättningen bara skriva centrala avtal i kronor och med extra höjning för de lägst avlönade.

Motion A14

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Kronor eller procent

Inkomstskillnaderna i samhället ökar och IF Metall som förbund väcker opinion mot denna utveckling.

Löneökningar inom IF Metalls eget Teknikavtal är baserade på procentsatser. Detta bidrar i sig till ökade löneskillnader mellan med-

lemmar beroende på var i landet de bor och mellan olika företag. Detta borde gå emot förbundets värderingar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att löneökningar i Teknikavtalet ska vara i kronor och ören.

Motion A15

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Lön

Teknikavtalet har ett stort spann mellan dem som tjänar minst och dem som tjänar mest. Vid en procentuell uppgörelse ökar detta lönegap och det är det vi sett hända under flera års tid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nästa avtalsuppgörelse sker i kronor och ören och inte i procent.

Motion A16

Avdelning 38 Östra Småland

Lönepåslag i kronor och inte i procentsats

Vi anser att procentsats inte ska användas när vi talar om avtalsrörelsens lönepåslag. Det är en orättvisa som vi gemensamt måste agera emot.

Vi vill införa lönepåslag i kronor i stället. Lönepåslag i procent blir mer till dem som tjänar mer och mindre till dem som tjänar mindre.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lönepåslag sker i kronor

att avtalstext bara ska handla om kronor i förhandlingsform vid avtalsrörelser.

Motion A17

Avdelning 41 Kalmarsund

Satsningar i kronor och ören för att höja lågavlönade medlemmar i Teknikavtalet

I senaste avtalsrörelsen ställde sig IF Metall bakom LO-samordningens krav på 2,8 procent eller 700 kronor i löneökning för dem som tjänar under 25 000 kronor i månaden. Det resulterade efter förhandlingar i krav på en låglönesatsning för dem som tjänar mindre än genomsnittet för en industriarbetare.

Inom Teknikavtalet är det stor skillnad på löner i olika företag. I företag med högt lönesnitt garanteras de anställda högre löner än i fö-

retag med lågt lönesnitt. Eftersom lönerna uppräknas i procent ökar de garanterade löneskillnaderna hela tiden när år efter år läggs samman. Avtalskonstruktionen gör att skillnaderna ökar över tid inom avtalsområdet.

Denna avtalskonstruktion har bidragit till att löneskillnaderna i Teknikavtalet mellan medlemmar och mellan olika regioner i landet skiljer sig mycket åt. De som drabbas av detta är anställda i företag med lågt lönesnitt och främst slår det mot dem med låga löner. Det drabbar också kvinnor mer eftersom kvinnor generellt har lägre löner än män men också för att de oftare har mindre kvalificerade arbetsuppgifter.

För att vi ska kunna utjämna löneskillnaderna mellan arbetsplatser och regioner och stärka lågavlönades och kvinnors löner måste vi se över hur vi kan ändra avtalskonstruktionen i Teknikavtalet. En lösning skulle kunna vara satsningar i kronor och ören som gäller för alla eller för dem som ligger under snittet för industriarbetare i Teknikavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande förhandlingar i Teknikavtalet förhandla fram en lägsta pott i kronor per företag som är likvärdig den ökning som snittet på avtalsområdet ger i kronor.

Motion A18

Avdelning 46 Blekinge

Lönepåslag i kronor och ören

I många avtalsrörelser och sedan många år har löneökningar utgått i procent. Det har resulterat i ökad lönespridning. Hur man än väljer att argumentera för procenträkning är det i slutändan kronorna som räknas och som gäller för konsumtionen.

Lönespridningen som blir mellan kollektivanställda och tjänstemän är också en önskad effekt. Vi vet ju alla att löneutrymmet uppstår ur produktionsresultatet. Förbundet ”bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde” och att då förespråka procent-satser där högavlönade får mest och lägre avlönade får minst, går emot förbundets egna stadgar § 2 mom. 1. Vart tog solidariteten vägen?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att löneökningar i våra centrala avtal ska anges i kronor och ören.

Motion A19

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Låglönesatsning i Teknikavtalet

I senaste avtalsrörelsen ställde sig IF Metall bakom LO-samordningens krav på 2,8 procent eller 700 kronor i löneökning till dem som tjänar

under 25 000 kronor i månaden. Detta resulterade efter förhandlingar i krav på en låglönesatsning till dem som tjänar mindre än genomsnittet för en industriarbetare.

Inom Teknikavtalet är det stor skillnad på lönerna mellan olika företag. På företag med högt lönesnitt garanteras de anställda högre löner än i företag med lågt lönesnitt. Eftersom lönerna räknas upp i procent ökar de garanterade löneskillnaderna hela tiden, när år efter år av olika ökningar läggs samman. Denna avtalskonstruktion gör att skillnaderna ökar över tid inom avtalsområdet.

Avtalskonstruktionen har bidragit till att löneskillnaderna i Teknikavtalet mellan medlemmar och mellan olika regioner i landet skiljer sig mycket åt. De som drabbas av detta är anställda på företag med lågt lönesnitt och främst slår det mot dem som har låga löner. Det drabbar också kvinnor mer, eftersom kvinnor rent generellt har lägre löner än män men också för att de ofta har mindre kvalificerade arbetsuppgifter.

För att vi ska kunna utjämna löneskillnaderna mellan arbetsplatser och mellan regioner och stärka lågavlönades och kvinnors löner måste vi se över hur vi kan ändra avtalskonstruktionen i Teknikavtalet. En sådan lösning kan vara satsningar i kronor och ören som gäller för alla eller för dem som ligger under snittet för industriarbetare i Teknikavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande förhandlingar i Teknikavtalet förhandla fram en lägsta pott i kronor per företag som är likvärdig den ökning snittet på avtalsområdet ger i kronor.

Motion A20

Avdelning 13 Bergslagen

Lönebildning

Vi märker att klyftorna i samhället ökar mer och mer. De som tjänar mest drar hela tiden ifrån dem som tjänar minst.

IF Metall bidrar själva till detta fenomen genom att de centrala avtalen blir i procent. Detta får till följd att företag med ett högre snitt hela tiden drar ifrån företag med ett lägre snitt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de centrala avtalen i framtiden görs i kronor och ören i stället för som i dag, i procent.

Motion A21

Avdelning 44 Halland

Individgarantin Teknikavtalet

När våra centrala kollektivavtal har låg eller ingen individgaranti försvårar det för våra verkstadsklubbar att genomföra lokala lönerrevisioner. Det skapar utrymme för godtycklig löneutläggning där arbetsgivaren ofta väljer att bara lägga ut minsta möjliga löneökning generellt, samtidigt som man använder övrigt utrymme till att premiera efter egna subjektiva bedömningar.

Genom att öka den generella delen vid de tillfällen man inte når en överenskommelse om löneökningar så att den blir ”lejonparten” av löneökningen tror vi att man skulle kunna få en mer rättvis lönebildning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vid utebliven lokal överenskommelse ska individgarantin i Teknikavtalet utgöra minst 85 procent av lönepotten.

Motion A22

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Individgarantin

Vår klubb har hamnat i den obekväma sitsen att företaget i varje löneförhandling vill förhandla bort individgarantin. Om vi inte går med på detta så är de inte villiga att erbjuda någonting utöver den förhandlade potten.

Vi vill därför att båda parter ska godkänna förslaget innan en lönehöjning under individgarantin ges.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tydliggörs att individgarantin inte kan tolkas som dispositiv.

Motion A23

Avdelning 44 Halland

Lägsta utgående lön Teknikavtalets tim- och ackordslönebilaga

En del arbetsgivare väljer att tillämpa tim- och ackordslönebilagan utifrån ett krasst ekonomiskt ställningstagande. Om man tillämpar lägsta lön enligt timlön hamnar man på 94,72 i lönegrupp 1. Om man har ”tur” och arbetar på en arbetsplats med månadslön hamnar motsvarande ingångslön på 102,10.

Nu kan ”vän av ordning” säga att ingen ligger i lönegrupp 1, men ack vad man bedrar sig. Tanken i tim- och ackordslönebilagan kan vara att man förutsätter ackordsarbete, men det kräver dock att vi begär ackord. Något som inte alltid ses positivt på från medlemmarnas sida.

För att råda bot på den möjlighet som arbetsgivare har i dag kan man införa en lägsta utgående lön i tim- och ackordslönebilagan där ackordsarbete inte sker enligt formeln månadslön/175.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tim- och ackordslönebilagan har en lägsta utgående timlön motsvarande månadslön/175 i de fall ackordsarbete inte sker.

Motion A24

Avdelning 44 Halland

Löneprinciper

Vid lokala löneförhandlingar fördelas lönepott och genomförs löneöversyn olika beroende på om man har lönesystem eller inte. I ett lönesystem vandrar och utvecklas man vilket gör att man inte åter på det löneutrymme som framförhandlats. Det gör att när en arbetstagare får fler och mer avancerade arbetsuppgifter sker en naturlig löneglidning.

På arbetsplatser utan lönesystem sker som regel löneutvecklingen i dessa fall genom pottfördelning och/eller nyttjande av löneöversynsutrymme. Detta har många arbetsgivare upptäckt varför man väljer att säga upp lönesystem utan att vilja komma överens om nya.

Självklart ska man inte tära på löneutrymmet i de fall man får en ökad kompetens eller får sig tilldelat nya avancerade arbetsuppgifter. En utveckling och effektivisering på arbetsplatsen skapar i sig ett löneutrymme som betalar löneglidning.

Avtalens löneprinciper bör därför tydliggöras så att kompetensökning och utveckling lönesätts utanför avtalets lönepotter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lönepotter inte får användas vid lönejustering som beror på ökad kompetens eller nya arbetsuppgifter.

Motion A25

Klubben vid Fagerhults Belysning AB avdelning 33 Vätterbygden

Nytt avtal avseende löneprinciperna

När våra centrala parter gjort upp om löneavtalet gör man i sedvanlig ordning en lokal förhandling om resultatet från den centrala förhandlingen. När man vid den lokala förhandlingen inte kommer överens kan arbetsgivaren ensidigt lägga ut den procentuella delen som överenskommits centralt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs en stupstock för lönefördelningar som innebär att om man inte kommer överens så ska lönen fördelas lika.

Motion A26

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Lön och arbetsuppgifter, Samhallavtalet

Enligt § 7 i Samhallavtalet har medarbetare grundlön, arbetsuppgiftstillägg och eventuellt mångkunnighetstillägg.

Utgångspunkten för lönesättningen i Samhallavtalet är en gemensam grundlön, med inplaceringstillägg för arbetsuppgifter. Utöver detta kan arbetstagaren få mångkunnighets- och erfarenhetstillägg.

Det finns två mångkunnighetstillägg. Ett tillägg utbetalas när den anställde utvecklats genom att lära sig och är beredd att arbeta med minst en annan arbetsuppgift i samma lönenivå.

Tillägg nummer två utbetalas när den anställde utvecklas genom att lära sig och är beredd att arbeta med en arbetsuppgift inom en högre lönenivå.

Har den anställde två tillägg är de större än löneskillnaden mellan de olika nivåerna i arbetsuppgiftstilläggsnivåerna.

En person som till exempel är inplacerad i arbetsuppgiftstillägg två och har mångkunnighetstillägg ett och två riskerar en lönesänkning om den tar på sig mer avancerade arbetsuppgifter som gör att den hamnar i arbetsuppgiftstillägg tre.

Anledningen är att personen då sannolikt kommer att förlora sina mångkunnighetstillägg på grund av skrivningen i avtalet. Detta är en konstig ordning som inte ger motivation att utvecklas i arbetet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att mångkunnighetstillägget inte tas bort när medarbetare ökar sin kompetens i arbetet och avancerar till ett högre arbetsuppgiftstillägg.

Motion A27

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Arbetsuppgiftstillägg i Samhallavtalet

Enligt § 7 i Samhallavtalet har medarbetare grundlön, arbetsuppgiftstillägg och eventuellt mångkunnighetstillägg.

Den som till exempel är inplacerad i arbetsuppgiftstillägg två och har mångkunnighetstillägg ett och två, riskerar en lönesänkning om den tar på sig mer avancerade arbetsuppgifter som gör att den hamnar i arbetsuppgiftstillägg tre.

Anledningen till detta är att man då sannolikt kommer att förlora sina mångkunnighetstillägg på grund av skrivningen i avtalet. Detta är en konstig ordning som inte ger motivation att utvecklas i arbetet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att mångkunnighetstillägget i Samhallavtalet inte tas bort när medarbetare ökar sin kompetens i arbetet och avancerar till ett högre arbetsuppgiftstillägg.

Motion A28

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Samhallavtalets lönesystem

I Samhallavtalets § 7 Lön och arbetsuppgifter mom. 2 a står det att beroende på vilken arbetsuppgift en anställd till övervägande del av arbetstiden beräknas arbeta med, utgår ett arbetsuppgiftstillägg.

Problemet med den skrivningen är att om arbetsuppgiften försvinner från Samhall så kan inte arbetaren arbeta med den arbetsuppgiften längre. Risken är då stor att det bara blir enklare arbetsuppgifter kvar, vilket innebär att vederbörande får sänkt lön.

Vi tycker inte att det går ihop med Samhalls målsättning att de ska utveckla människor. En anställd blir inte mindre kompetent bara för att arbeten försvinner eftersom kompetensen fortfarande finns kvar hos individen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsuppgiftstillägget i Samhallavtalet aldrig kan sänkas utom vid individens egen förskyllan.

Motion A29

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Trygghetssystem/pension

De som går under Samhallavtalet får endast jobba tills de fyller 65 år. I andra avtal får man jobba till 67 år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra i Samhallavtalet så att anställda får möjlighet att arbeta till 67 år.

Motion A30

Avdelning 38 Östra Småland

Semester och möjlighet till rekreation

Våra medlemmar arbetar dagligen med höga krav att prestera; bättre resultat på mindre tid, mer vinst åt företagen och mer krav på prestation av arbetstagaren. Många känner sig otillräckliga efter en dag på

arbetet på grund av stress och att målen känns nästintill omöjliga att nå.

År 1938 fick vi två veckors lagstadgad semester och i dag har vi rätt att ta ut fyra veckors sammanhängande semester. Det är en välbehövlig ledighet.

Tyvänn märker vi av att flera av våra medlemmar inte kan använda sin semester till det ändamål som är andemeningen med den.

Vi har en lägsta semesterersättning som ska ge en garanti, men ändå känner många att det blir jobbigt att ha semester. Barnen är hemma från skola eller dagis och behöver en extra måltid varje dag. En dagtids- eller 2-skiftsanställd får en hundralapp extra i månaden. Det räcker inte för att göra det lilla extra med barnen.

Fattigdomen har ökat från 4 procent 1995 till 9 procent 2010. Vi behöver förbättra för våra medlemmar och vara ett föredöme för samhällets medborgare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att semesterersättningen ska öka ansevärt

att värna om medlemmarnas hälsa genom ökad möjlighet till dräglig rekreation.

Motion A31

Klubben vid Fagerhults Belysning AB avdelning 33 Vätterbygden

Nytt avtal avseende sparande av semesterveckor

I dag ser behovet av semester annorlunda ut än tidigare. Efterfrågan av långledighet har ökat då medlemmarna bland annat vill åka på långresor. Detta medför ett behov av att få spara överskjutande semester till sex semesterveckor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en arbetstagare som har rätt till fler än 20 betalda semesterdagar får spara överskjutande semesterdagar till sex semesterveckor.

Motion A32

Avdelning 46 Blekinge

Kraftigt höjd semesterersättning

För flertalet av våra medlemmar utgör semesterlönen obetydligt mer än den normala lönen. När alla fasta kostnader är betalda blir det inte så pass mycket över att man kan ha råd att göra speciellt mycket extra på sin semester.

De flesta av oss har ett mycket betungande arbete som gör att vi skulle behöva både rekreation och avkoppling samt kunna kosta på oss någon resa.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge avtalsrådet i uppdrag att verka för att en kraftigt höjd semesterersättning utbetalas i samband med semestern.

Motion A33

Medlem Shwan Hamak avdelning 28 Västra Skaraborg

Övertid

Arbetsmarknaden ser i dag annorlunda ut jämfört med vad den har gjort tidigare. Många pendlar långa sträckor till arbetet och fritiden styrs av arbetsgivaren genom planerad övertid. När denna planerade övertid då ställs in efter att man har anlänt till arbetsplatsen, så kan det innebära kostnader för arbetstagaren. Då är det rimligt att arbetsgivaren får ersätta att man som arbetstagare har fått stå till arbetsgivarens förfogande.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en ersättning för inställelse för övertid betalas av arbetsgivaren för planerad övertid, som sedan ställs in efter att arbetstagaren har inställt sig på arbetsplatsen

att en reseersättning införs för inställelse till planerad övertid som sedan inte genomförs efter att arbetstagaren har inställt sig på arbetsplatsen, vilket gäller övertid som inte är i anslutning till ordinarie arbetstid.

Motion A34

Avdelning 46 Blekinge

Ob-tillägg och övertidsersättning

I Teknikavtalet IF Metall § 5 "ersättning för arbete på obekvämtid och övertid" finns en regel om att ob-tillägg och övertidsersättning inte kan utbetalas samtidigt.

Det finns andra avtal, exempelvis Allokemiska, där man betalat ut dessa ersättningar samtidigt. På vårt företag har vi i alla tider gått efter Allokemiska avtalet och fått denna ersättning. Men sedan fick man för sig att gå över till Teknikavtalet och då har våra medlemmar inte den betalningen i dag. Det tycker man är orättvist. Varför ska det vara olika i avtalen?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge förhandlingsdelegationerna i kommande avtalsrörelser i uppdrag att verka för en förändring så att ob-tillägg och övertidsersättning kan utbetalas samtidigt på alla våra avtalsområden.

Motion A35

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Högre ob på fredag kväll och fredag natt

I dagens samhälle upplever de flesta att helgen börjar på fredag och många ser fredagskvällen som en tid att umgås med familj och vänner. Därför är det rimligt att den högre ob-ersättning som utbetalas vid helgarbete även gäller från fredag kväll.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ob-ersättning i våra riksavtal för helg börjar gälla redan från fredag kväll.

Motion A36

Avdelning 44 Halland

Ob-ersättning i Tekoavtalet

I Tekoavtalet utgår samma ersättningsbelopp under kvällar och nätter. De flesta som arbetar 3-skift upplever obehaget av nattarbete som betydligt värre jämfört med kvällar.

I vissa avtal har man reglerat detta, exempelvis i Teknikavtalet där man har två olika vardagsersättningar. Vidare har Tekoavtalet starten på helgens ob-ersättning klockan 06.00 på lördag och 00.00 på helgdag. Detta uppfattas som fel då man i dagens samhälle börjar "fira helg" fredag eftermiddag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ytterligare en specificerad ob-ersättningstid klockan 22.30–06.00

att ob-ersättning under helger börjar klockan 18.00 dag före lördag och helgdag.

Motion A37

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Ersättning för arbete på obekvämtid, nattarbete

Alla vet att nattarbete inte är bra för hälsa och välmående. Nattarbete är inget att sträva efter. Vi vill att arbetsgivaren så långt det är möjligt förlägger arbetet till dagtid.

I dag kan arbetsgivaren planera arbete under nattens timmar till en alltför låg merkostnad. För att få arbetsgivaren att i större utsträckning planera arbetet under dagens timmar föreslår vi höjd ersättning för nattarbete. Det måste kosta mer!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa höjda ersättningar för nattarbete i det centrala kollektivavtalet.

Motion A38

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Höghöjdsarbete

På de företag som bygger och serverar vindkraftverk utförs mycket arbete på hög höjd med säkerhetsutrustning. En fråga som kommer upp är vad det är för skillnad mellan att arbeta under jord och att arbeta på hög höjd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det i Teknikavtalet § 4 mom. 3:4 läggs till följande text efter underjordsarbete: ”eller vid höghöjdsarbete där det fordras säkerhetsutrustning”.

Motion A39

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Höghöjdsarbete

Vi har många medlemmar som arbetar på hög höjd och denna grupp ökar ständigt.

I våra avtal har vi reglerat villkoren för underjordsarbete. Det borde vi göra också för arbete på hög höjd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i Teknikavtalets § 4 mom. 3:4 lägga till höghöjdsarbete som fordrar säkerhetsutrustning.

Motion A40

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Köldtillägg

Bland våra medlemmar som arbetar inom betongindustrin finns en grupp som arbetar utomhus sommar som vinter med lastning av produkter. Dessa medlemmar har stora bekymmer med sträng kyla under vinterhalvåret.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i Byggnadsämnesavtalets § 13 införa köldtillägg för dem som arbetar i sträng kyla.

Motion A41

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ob-tillägg söndag kväll

Driftpersonal som arbetar skift inom Stål- och metallavtalet har inte ob-tillägg efter klockan 22.00 på söndag fram till måndag morgon klockan 06.00. Under den tiden får man bara ob-ersättning som om det vore vanlig vardag. Detta är inte rättvist. De andra inom LO har helg-ob hela söndag kväll/natt till måndag morgon.

Vi vill att frågan behandlas som en rättvisefråga gentemot de andra förbunden och att samma ob-regler ska gälla alla inom LO. Således ska nattskift mellan helgdag och nästkommande vardag betalas med helg-ob ända fram till efterföljande vardags morgon.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ob-tillägg införs i våra avtal fram till måndag morgon då man går av sitt skift.

I debatten deltog:

Aneth Amundson, 32 Höglandet
Simon Petersson, 41 Kalmarsund
Kenth Williamsson, 40 Västbo-Östbo
Mikael Johansson, 38 Östra Småland
Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen
Susanne Öhrn, 46 Blekinge
Lilli Istenes, 44 Halland
Göran Ullván, 26 Östergötland
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Mats Ihällen, 30 Bohuslän-Dal
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A13–A41 och A1 4:e attsatsen.

Aneth Amundsons, Simon Peterssons, Göran Ullváns och Kenth Williamssons förslag om bifall till motion A19.

Sven-Erik Källmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A20.

Aneth Amundsons och Lilli Istenes förslag om bifall till motion A24.

Mats Ihällens förslag om bifall till motionerna A26–A28.

Mikael Johanssons förslag om bifall till motion A30.

Tomas Karlssons förslag att motion A41 ska anses beaktad.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A19 och A26–A28.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A13–A41 och A1 4:e att-satsen i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A24, A28 och A41

att efter rösträkning med röstsiffrorna 162 mot 149 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A19

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A26, A27 och A30.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A19 begärdes av Simon Petersson, 41 Kalmarsund.

Votering avseende motionerna A26 och A27 begärdes av Sandra Lindberg, 30 Bohuslän-Dal.

Votering avseende motion A30 begärdes av Mikael Johansson, 38 Östra Småland.

Utlåtande

Arbetstidsförkortning – motionerna A42–A66 samt A2 2:a och 3:e att-satserna

De tidigare förbunden Industrifacket och Metall fattade på 1990-talet beslut om målsättningen att samtliga avtal skulle innehålla 100 timmars arbetstidsförkortning per år. Frågan har varit föremål för behandling och beslut på flera kongresser sedan dess utan att inriktningen har förändrats. Förbundsstyrelsens uppfattning är att detta mål ska gälla också under kommande kongressperiod. Beslutet ligger till grund för allt resonemang kring olika former av förkortning av arbetstid och det är vägledande för hur utlåtandetexten har formulerats i följande avsnitt.

I motion A42 föreslås att IF Metall ska förhandla om deltidspensionsavtalet så att våra medlemmar får möjlighet att vara lediga halvårsvis.

Våra befintliga avtal om deltidspension innehåller inga hinder för att träffa överenskommelser om ledighet halvårsvis.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A42 anses beaktad.

I motionerna A43–A66 tas olika former för arbetstidsförkortning upp. Allt ifrån nuvarande arbetstidsförkortningsmodeller till nya i form av sex-timmars arbetsdag, utökade permissionsbestämmelser eller längre semesterledighet föreslås.

Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan olika avtalsområden. Det kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning genom tidbank, livsarbetstidspremie, rätt till delpension och avtal om trygghet och flexibilitet. Syftet med alla dessa konstruktioner är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att träffa avtal om hur man lokalt vill använda sig av utrymmet. Det här är modeller som respektive avtalsområde har valt att använda sig av. Att fastslå endast en modell anser inte förbundsstyrelsen önskvärt. Det är inte heller relevant i dessa sammanhang att välja ut en viss form av skiftarbete som föremål för ett arbetstidsförkortningskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna A43 4:e att-satsen, A44 1:a att-satsen, A46 och A47 1:a att-satsen, att motionerna A43 1:a att-satsen och A49 1:a att-satsen anses beaktade samt att motionerna A43 2:a och 3:e att-satserna, A44 2:a–4:e att-satserna, A45, A47 2:a att-satsen, A48 och A49 2:a att-satsen avslås.

Motion A2 2:a och 3:e att-satserna samt motionerna A50–A55 handlar om införande av sex-timmars arbetsdag. I motionerna A56–A61 föreslås olika förändringar av permissionsbestämmelserna. Motionerna A62–A66 handlar om utökning av semesterledigheten via lag eller avtal.

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning är det inte ett prioriterat mål att införa sex-timmars arbetsdag. En förkortning av arbetstiden till sex timmar från nuvarande åtta timmar skulle innebära en di-

rekt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex-timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar eller andra förbättringar skulle då inte finnas inom ramen för ett sådant förslag, inom överskådlig tid. Det skulle även inkräkta på förbundets krav på 100 timmars arbetstidsförkortning, på samma sätt som utökningar av permissionsbestämmelserna skulle göra eller utökning av semesterledighet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A2 2:a och 3:e att-satserna och A50–A66 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna A43 4:e att-satsen, A44 1:a att-satsen, A46 och A47 1:a att-satsen

att anse motionerna A42, A43 1:a att-satsen och A49 1:a att-satsen beaktade

att avslå motionerna A2 2:a och 3:e att-satserna, A43 2:a och 3:e att-satserna, A44 2:a–4:e att-satserna, A45, A47 2:a att-satsen, A48, A49 2:a att-satsen och A50–A66.

Arbetstidsförkortning – motionerna A42–A66

Motion A42

Gruppstyrelse 32 Volvo avdelning 36 Göteborg

Deltidspension

Vid de senaste avtalsförhandlingarna kom vi överens med arbetsgivarna om att man som anställd ska kunna få deltidspension vilket är en bra sak. Om vi har uppfattat avtalet på rätt sätt så är det på dags- och veckobasis som man planerar sin deltidspension ihop med arbetsgivaren.

Däremot så är det mindre bra att den inte är tillräckligt flexibel då rättigheten endast prövas mot en halvtidstjänst. Deltidspensionen borde i stället prövas utefter förutsättningar och önskemål i det enskilda fallet. Till exempel menar vi att det borde vara möjligt att komma överens med arbetsgivaren om att kunna vara deltidsledig exempelvis sex månader och sedan arbeta de kommande sex månaderna och om man inte kommer överens få detta förslag till delpension prövat enligt högre instans.

Världen och folks vanor har förändrats och tidigare så fanns det så kallade friåret. Det var ett utmärkt sätt för anställda att få tid för sig själva samt att skapa arbetstillfällen för arbetslösa ungdomar. Om vi kan få till i vårt avtal rätten till halvårsvisa deltidjobb så öppnar vi även upp möjligheterna att få in arbetslösa ungdomar som då kan skaffa sig yrkeserfarenhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förhandla om deltidspensionsavtalet så att det blir möjligt för våra medlemmar att vara lediga halvårsvis.

Motion A43

Avdelning 46 Blekinge

Arbetstidsförkortning Teknikavtalet IF Metall

Efter nya avtal om delpension upplever allt fler medlemmar att man blivit bestulen på delar av sin fritid och den minskade arbetstid som man såväl behöver inom våra områden i industrin i dag.

Med bibehållen arbetstidsförkortning och utökad sådan för att minska årsarbetstiden, minskar också belastningen på arbetstagarna och man "håller" längre. Missbruk sker också genom uttag i pengar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetstidsförkortningen ska tas ut i ledighet

att delpensionen finansieras utanför arbetstidsförkortningen genom avtalspensionen

att arbetstidsförkortningen ska minska årsarbetstiden

att målet på 100 timmar kvarstår.

Motion A44

Medlem Jan Johansson avdelning 3 Norra Västerbotten

Arbetstidsförkortning

I ett allt mer stressat samhälle blir vår fritid ytterst värdefull. Trots ett beslut från Metalls kongress 1995, som stipulerade att vi ska uppnå 100 timmars arbetstidsförkortning, så har IF Metall förhandlat bort flera timmar av arbetstidsförkortningen i årets avtalsrörelse. Vinningen av detta nya avtal, där man kan gå tidigare i pension om man inte orkar hela arbetslivet, är svår att se. Redan tidigare fanns möjlighet att antingen bli sjukskriven på hel- eller deltid eller få sjukpension på hel- eller halvtid om man inte orkade arbeta fram till pensionen. Det känns som att vi har förhandlat bort flera arbetstidsförkortningstimmar för att få något vi redan hade.

Jag föreslår kongressen besluta

att kravet om att komma upp till 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå

att prioritet sätts på att ta igen de timmar som vi förlorade i årets avtalsrörelse

att komma upp till 80 timmars arbetstidsförkortning innan 2018
att 120 timmars arbetstidsförkortning ska vara det nya målet.

Motion A45

Avdelning 13 Bergslagen

Minskning av arbetstiden vid intermittert 3-skift

Att nattarbete inte är bra för hälsa och välmående torde vara välkänt för alla och envar.

Vid intermittert (ej kontinuerligt) 3-skiftsarbete drabbas arbetarna av de veckovisa skiftbytena. De får låg ekonomisk kompensation och hög veckoarbetstid. Då den bästa kompensationen för denna påfrestning är vila anser vi att veckoarbetstiden bör sänkas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att veckoarbetstiden vid intermittert 3-skiftsarbete sänks i våra centrala kollektivavtal.

Motion A46

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetstidsförkortning

Våra medlemmar är mycket positiva till att arbetstidsförkortningen utökas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fortsätta utöka arbetstidsförkortningen.

Motion A47

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetstidsförkortning

Utveckla arbetstidsförkortningen!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka arbetstidsförkortningen

att arbetstidsförkortningen ökar med 100 procent under en 10-årsperiod.

Motion A48

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Arbetstidsförkortning

Med dagens slimmade organisationer och höga arbetstempo, behöver vi på något sätt kompensera med bland annat kortare arbetstid.

Vi anser att man försämrade riksavtalet när man tog från arbetstidsförkortningen för att kunna genomföra deltidspensionen i kollektivavtalet. Vi tycker inte att man ska byta bort sådant som vi har för att genomföra något annat.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fortsätta driva målet på 100 timmars arbetstidsförkortning, genom att minska den faktiska arbetstiden (årsarbetstiden).

Motion A49

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetstidsförkortning

Ett pågående forskningsprojekt vid Karolinska Institutet och Stockholms universitet visar att sänkt arbetstid från 40 timmar per vecka till 37,5 timmar per vecka har minskat sjukfrånvaron med 11 procent, att jämföra med en kontrollgrupp där sjukfrånvaron under motsvarande period i stället har ökat.

Det finns ett kongressbeslut från Metallindustriarbetareförbundet 1995 på att arbetstidsförkortningen ska uppgå till 100 timmar per år. I den senaste avtalsrörelsen överlät vi en del av arbetstidsförkortningen till deltidspensionsavsättningar. Detta innebär att arbetstidsförkortningen har gått ned från 94 minuter per vecka till 82 minuter per vecka och det måste anses vara ett steg i fel riktning.

Arbete med deltidspension är essentiellt för att vi ska orka leva ett värdigt liv efter att vi har gått i pension. Vi måste däremot ha som avsikt att inte betala för våra egna förbättringar genom att till exempel ta från arbetstidsförkortningen och därmed försämra arbetsmiljön.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att återuppta arbetet med att verka för ökad arbetstidsförkortning

att separera arbetet med arbetstidsförkortningen från deltidspensionen.

Motion A50

Medlem Patrick Pizarro avdelning 36 Göteborg

Sextimmars arbetsdag på våra arbetsplatser

I september 2013 uppgick arbetslösheten till 7,5 procent. Det innebär att 381 600 personer saknar ett jobb att gå till. På fyra år har 185 personer mist sina liv runt om i landet, på grund av ett undermåligt

säkerhetstänk från olika arbetsgivare, där vinst är det primära. Dagligen skadas arbetsskamrater allvarligt på våra arbetsplatser och långa arbetspass, stress och press är vardag.

År 1919 sänktes arbetstiden till åtta timmars arbetsdag. Fram till 1970-talet kortades arbetstiden stegvis till 40 timmars arbetsvecka, som lagstodgades 1973. Att införa sextimmars arbetsdag i två skift på dagtid med bibehållen lön ökar inte bara trivselen på våra arbetsplatser, det ökar antalet arbetstillfällen och sänker arbetslösheten, men även antalet arbetsolyckor och sjukskrivningar. Företagen ökar även sin produktivitet och effektivitet, det kan Toyotacenter i Mölndal intyga.

Det börjar bli dags att vi som fackförening tar vårt ansvar och raderar dödsolyckor och allvarliga skador på våra arbetsplatser runt om i landet och att vi arbetare ges möjlighet att ägna våra nära och kära mer tid. Det är dags att IF Metall visar sin styrka, tar ansvar, tar striden som fackförening för sextimmars arbetsdag på våra arbetsplatser!

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att sextimmars arbetsdag med bibehållen lön drivs på nationell nivå inför nästa avtalsförhandlingar

att verka för att sextimmars arbetsdag genomförs i tvåskift inom industrin, som analyseras efter tre års tid

att tillsätta en arbetstidskommitté som studerar genomförandet av sextimmars arbetsdag i två skift

att tillsätta en arbetsgrupp som utreder konsekvenserna för ett eventuellt införande av sextimmars arbetsdag.

Motion A51

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetstider

För att förbättra livskvaliteten och för att kunna orka jobba längre så föreslår vi att det införs sex timmars arbetsdag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa sex timmars arbetsdag.

Motion A52

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetstid

I nuläget är metallarbetare i princip utslitna vid 59,1. Tunga och monotona arbeten sliter hårt på kroppen och långa arbetsdagar är förödande för våra medlemmar.

Förkortning av dagsarbetstiden skulle kunna medföra att fler personer orkar arbeta fram till pensionsåldern. Därutöver kan man uppnå

stora samordningsvinster i samhället beträffande kollektivtrafik i glesbygd m.m. genom en förkortning av dagsarbetstiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om genomförande av sex timmars arbetsdag för alla.

Motion A53

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Sex timmars arbetsdag

Ett pågående forskningsprojekt vid Karolinska Institutet och Stockholms universitet visar att sänkt arbetstid från 40 till 37,5 timmar per vecka har minskat sjukfrånvaron med 11 procent. Detta kan jämföras med en kontrollgrupp där sjukfrånvaron under motsvarande period i stället har ökat.

Många jobbar i dag deltid helt enkelt för att arbetsgivarna inte vill anställa på heltid. Med sex timmar som heltidsnorm skulle fler få möjlighet till heltid och egen försörjning.

I alla år har vi bland annat hört att vi inte har råd med detta, det kommer inte att kunna genomföras och det är parternas sak att avtala om arbetstider och löner. När vi för över ett halvt sekel sedan genomförde reformen från tio till åtta timmars arbetsdag lät det på samma sätt.

Sex timmars arbetsdag löser många problem med arbetslöshet och med livskvalitet samt innebär att vi orkar jobba längre in i ålderdomen och framför allt orkar leva ett drägligt liv efter arbetets slut. Det är inte en utopi, det är framtidens melodi.

Detta skulle ge oss och våra barn och barnbarn en helt annan möjlighet till hälsa och balans i livet än dagens arbetsliv erbjuder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via lag och avtal förkorta arbetsdagen för heltidsarbetande till sex timmar per arbetsdag.

Motion A54

Avdelning 1 Malmfälten, medlem Lennart Önblad, Dennis Fredriksson, Bengt-Erik Forss, Mattias Uhlin, Andreas Jakobsson avdelning 5 Höga Kusten

Arbetstid

Ungdomsarbetslösheten är hög och offentlig och privat sektor anställer inte fler än de behöver.

Arbetsstillfällena kommer inte att räcka till alla och med lägre arbetstid ökar behovet av att anställa och fler arbeten ger mer köpkraft. Behoven av varor och tjänster ökar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex timmars arbetsdag med bibehållen lön införs för att få in ungdomar i arbete.

Motion A55

Avdelning 48 MittSkåne

Inför sextimmars arbetsdag

Sextimmars arbetsdag bör diskuteras på vår kongress. Det har varit och är en fråga som har ventilerats på många ställen i vårt avlånga land. Några har varit emot men desto fler ser fördelar med kortare arbetstid.

Arbetslösheten stiger och en större andel av våra ungdomar kommer inte in i arbetslivet. Män och kvinnor stressar för att få livspusslet att gå ihop. Stressrelaterade sjukdomar breder ut sig. Både korta och långa sjukskrivningar har ökat samtidigt som många svårt sjuka utförsäkras.

Det finns flera försök med sextimmars arbetstid som visar att sjukskrivningarna minskar, hälsan förbättras, arbetsglädjen och arbetskapaciteten ökar.

I alla år har man hört att vi inte har råd. Men så lät det även när vi gick från tio till åtta timmar för över femtio år sedan.

Som representanter för arbetarrörelsen måste vi våga ta beslut. Med till exempel ett successivt införande med 15–30 minuter i taget skulle reformen kunna vara genomförd inom åtta år. Det skulle ge oss, våra barn och barnbarn helt andra möjligheter till hälsa och balans i livet än det som dagens arbetsliv erbjuder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sextimmars arbetsdag införs i Sverige snarast möjligt.

Motion A56

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Sex timmars arbetsdag

Arbetarrörelsen har sedan 1970-talet diskuterat sex timmars arbetsdag. LO:s kongress 2012 beslöt att fortsätta driva kravet på 30-timmarsvecka som ett långsiktigt mål, med ett förbehåll: ”Kravet måste dock vägas mot andra mål och genomföras vid rätt tillfälle och i lämplig omfattning”.

I september 2012 beslutade även Transportarbetareförbundets kongress att driva frågan om 30-timmarsvecka.

Även vår tidigare statsminister Göran Persson menar att 8-timmarsdagen är en fälla vi gått in i och förespråkar 6-timmarsdag.

Vi kunde jobba allt mer smart och effektivt, men någonstans på vägen händer det att vi säger att nu kan vi inte fortsätta med kortare

arbetstid längre eftersom det är ekonomiskt vansinnigt. Okej, men varför är det en ekonomisk naturlag, vad hände som gjorde att det blev den nya sanningen? sa Persson till GP i vintras. Vissa saker bara blir den nya sanningen.

Oavsett politisk majoritet i riksdagen de senaste decennierna har arbetslösheten legat på en oacceptabelt hög nivå. Nu är den runt 8 procent. Innan den borgerliga alliansen vann valet 2006 förde den socialdemokratiska regeringen en väsentligt bättre arbetsmarknadspolitik, men lyckades trots detta inte få ned arbetslösheten till de låga nivåer vi hade på 1960- och 1970-talen.

Tunga jobb, färre antal personal, ökad stress och större krav på individen gör att människor inte klarar att arbeta åtta timmar och i bland mer per dag utan att det ger resultat av förslitningar. Många är de som inte orkar jobba till pensionsdagen. Den verkliga pensionsåldern för LO-arbetare är cirka 59 år. Med kortare arbetsdag ökar förutsättningen för att vi ska orka jobba tills vi blir 65.

I en del av vårt förbunds avtal finns arbetstidsförkortning vilket i dag ger strax under sex timmars arbetstidsförkortning per månad. Vid de senaste avtalsförhandlingarna omvandlades en del av värdet till en möjlig deltidspension. Trots att dessa avtal funnits sedan 1998 har det inte sänkt arbetstiden nämnvärt.

Det är väl bra att ha någon timme ledigt i månaden, men den förslitning fysiskt och psykiskt som många drabbas av under åtta timmars arbetsdag ett helt arbetsliv igenom kan omöjligt vilas bort med ledighet som kan tas ut när tid ges och definitivt inte genom att spara tills man blir pensionär enligt livsarbetstidsprincipen.

På Socialdemokraternas Framtidskongress 1997 konstaterades att ”en sänkt dagarbetstid inte endast skulle ge effekter på arbetslösheten utan även medverka till minskade förslitningar och därmed färre arbetsskador. En kortare arbetsdag ger förutsättningar för ett rikare liv för den enskilde genom ett större välmående och en längre fritid”.

En annan viktig aspekt är produktivitet och hållbar utveckling. I dag lever vi redan över jordens kapacitet och en ökad tillväxt klarar jorden inte. Ett sätt att minska miljöpåverkan är att minska arbetstiden, eftersom det finns ett proportionellt förhållande mellan arbetstid och miljöpåverkan. I stället för att ta ut produktionsökningen i pengar för mer konsumtion borde vi ta ut den i tid.

Den samlade arbetarrörelsens inställning måste vara att alla arbetstagare ska omfattas av en sänkt arbetstid, därför måste det lagstiftas.

I Sverige fick vi den första arbetstidslagen 1919. I och med denna lag fick fackföreningsrörelsen igenom kravet på åtta timmars arbetsdag och 48 timmars arbetsvecka ett krav som funnits sedan slutet av 1800-talet.

Från 1960 och fram till 1971 sänktes arbetsveckan från 48 till 40 timmar. Nu är det hög tid att vi tar tag i frågan och arbetar för en lagstiftning om sex timmars arbetsdag gällande alla arbetstagare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en sänkning av dagarbetstiden till sex timmar snarast införs för alla arbetstagare och att det kommer till stånd genom lagstiftning, vilket kan ske stegvis.

Motion A57

Avdelning 46 Blekinge

Permission

Enligt Teknikavtalet IF Metall § 11 får man betald permission vid nära anhörigs begravning och det är en bra förmån. I dag kremeras många för att läggas i minneslund eller för att urnan ska sättas i jord några veckor efter begravningen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i Teknikavtalet IF Metall § 11 införa rätt till permission även vid urnnedsättning eller spridning av aska.

Motion A58

Klubben vid Purus Polymer avdelning 47 Östra Skåne

Utökade permissionsregler

Vi anser att dagens permissionsregler bör utökas till att även omfatta barnbarn.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att permission beviljas vid barnbarns frånfalle och begravning.

Motion A59

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal

Permission vid barnbarns dödsfall

I våra kollektivavtal finns rätt till permission vid dödsfall i familjen, vilket också täcker mor- och farföräldrar.

I dag har föräldrar rätt till permission vid barns dödsfall. Dock finns inte denna rätt för mor- och farföräldrar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätten till permission för mor- och farföräldrar vid deras barnbarns dödsfall införs.

Motion A60

Avdelning 32 Höglandet

Permission vid urnnedsättning

Det har under lång tid varit möjligt att få betald permission vid begravning. I dagens samhälle avslutas de flesta begravningar med ett farväl vid kistan, och någon vecka senare sker urnnedsättning. Vid detta tillfälle har vi i dag inte rätt till betald permission.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det blir betald permission även på dag för urnnedsättning.

Motion A61

Klubben vid Fagerhults Belysning AB avdelning 33 Vätterbygden

Urnedsättning

Med nuvarande begränsning i permissionsavtal har man inte möjlighet att följa den avlidne till sista vilan vid urnnedsättning. Vid urnnedsättning har man först begravning i kyrkan, därefter forslas kistan till krematoriet som inom två veckor kremerar den avlidne. Därefter beställer anhörig en urnnedsättning. Man följer på så sätt den avlidne till sista vilan liksom man gör vid kistbegravning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att permissionsreglerna i Teknikavtalet möjliggör ledighet med bibehållen lön i högst en dag för nära anhörigs begravning, gravsättning och urnnedsättning.

Motion A62

Avdelning 13 Bergslagen

Prioritera kravet på sex veckors semester

Industriarbetarna har halkat efter i semesterfrågan. Utvecklingen har gått mot allt tuffare prestationskrav, rationaliseringar, ökade produktivitetskrav och oregelbundna arbetstider men samtidigt har en svensk industriarbetare i dag bland de sämsta semestervillkoren.

Den sammanhängande sommarsemestern är hotad. Globaliseringen gör att produktionen i allt högre grad bedrivs året runt utan sommaruppehåll. Den gamla hederliga industrisemestern, salig i åminnelse, finns inte längre och i dagens slimmade organisationer är rätten till en lång sammanhängande semesterledighet allt mer ifrågasatt från arbetsgivarhåll. Medicinskt sett krävs 3–4 veckors sammanhängande ledighet för att kroppen ska få möjlighet att varva ner och bryta till exempel skiftcykelmönster gällande sömn och mage. Det är dags att stärka semesterrätten!

För oss som var med i arbetslivet på 1980-talet var den successivt införda sjätte semesterveckan en välkommen reform. Vi hann få 28 dagars semester innan krispaketet som Allan Larsson och Ingvar Carlsson lade fram, avskaffade dem igen i slutet av 1980-talet. Löftet var att de skulle återinföras så snart ekonomin tillät. Det är nu 25 år sedan och det är hög tid att IF Metall åter prioriterar kravet på sex veckors semester för industriarbetarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex veckors semester införs.

Motion A63

Avdelning 9 Västra Gästrikland

En sjätte semestervecka

På 1990-talet påbörjades en utökning mot den sjätte semesterveckan men på grund av dåliga statsfinanser kom den av sig. I dag hörs det fler och fler röster i fikarummen om varför en del kommunanställda har sex veckor och inte vi.

Vi jobbar med arbetstidsförkortning i olika former, men många pratar om att man vill ha mer semester. En av anledningarna är att det upplevs svårare för arbetsgivaren att säga nej till önskad semester än annan arbetstidsförkortning.

Många företag har också slimmat sina organisationer och det sliter på människor vilket gör att framför allt våra äldre medlemmar börjat prata om utökad semester. Många av våra medlemmar arbetar skift i krävande arbetsmiljöer och tanken på att förlägga vår vila i slutet av arbetslivet, genom deltidspensioner, kanske inte alltid är det optimala. Vi behöver ha paus i vår allt mer komplicerade vardag även mitt i arbetslivet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett arbete för en sjätte semestervecka i semesterlagen påbörjas

att även våra kollektivavtal förstärks i frågan.

Motion A64

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Semester

Produktivitetens målen har skjutit i höjden och folk behöver mer ledig tid att återhämta sig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka antalet betalda semesterdagar.

Motion A65

Klubben vid Linde Maskiner avdelning 18 Örebro län

Extra semester

Vi anser att IF Metallare som i många fall har slitit tungt inom industrin i många år är berättigade till en extra semestervecka per år.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att den som är 55 år eller äldre ska vara berättigad till en extra semestervecka per år.

Motion A66

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Semester

Fler semesterdagar för personer över 40 år ska införas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att två extra semesterdagar vid fyllda 40 år och ytterligare tre extra semesterdagar vid fyllda 50 år ska införas.

I debatten deltog:

Lennart Önblad, 5 Höga Kusten

Susanne Öhrn, 46 Blekinge

Tomas Svanberg, 30 Bohuslän-Dal

Fredrik Johansson, 40 Västbo-Östbo

Johnny Fröjd, 9 Västra Gästrikland

Göran Häll, 32 Höglandet

Dan Andersson, 29 Norra Älvsborg

John Olov Erickson, 7 Södra Norrland

Jesper Andersen, 13 Bergslagen

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg

Poul Hansen, 28 Västra Skaraborg

Karin Eriksson, 49 Nordvästra Skåne

Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län

David Wasberger, 49 Nordvästra Skåne

Kent Holmer, 48 MittSkåne

Ingvar Andersson, 46 Blekinge

Monica Enarsson, 10 Dalarna

Annette Rydell, 46 Blekinge

Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten

Patrik Lundqvist, 9 Västra Gästrikland

Kent Johansson, 47 Östra Skåne
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Per Svantes, 10 Dalarna
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A42–A66 samt A2 2:a och 3:e att-satserna.

Ingvar Anderssons förslag om bifall till motion A43.

Poul Hansens förslag om bifall till motion A48.

Martin Berglunds förslag om bifall till motionerna A49 1:a att-satsen och A53.

Lennart Öhnblads, Hans Anderssons, Martin Berglunds och Dan Anderssons förslag om bifall till motion A54.

Kent Holmers förslag om bifall till motion A55.

Karin Erikssons och David Wasbergers förslag om bifall till motion A56.

Susanne Öhrns och Annette Rydells förslag om bifall till motion A57.

Tomas Svanbergs, Dan Anderssons, John Olov Ericksons, Susanne Öhrns, Monica Enarssons, Patrik Lundqvists, Kent Johanssons och Per Svantes förslag om bifall till motion A58.

Khuanla Chalardyaems och Maria Grehagen Hedbergs förslag att överlämna motion A58 till avtalsrådet.

Fredrik Johanssons, Göran Hälls och Susanne Öhrns förslag om bifall till motion A60.

Fredrik Johanssons förslag om bifall till motion A61.

Jesper Andersens förslag om bifall till motion A62.

Johnny Fröjds och Per Svantes förslag om bifall till motion A63 1:a att-satsen och att motion A63 2:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.
Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion A64.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A48, A49, A53–A57 och A60–A64 samt ändringsförslag att överlämna motion A58 till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A42–A66 samt A2 2:a och 3:e att-satserna i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A43, A48, A49 1:a att-satsen, A53–A57, A60–A62, A63 och A64

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens ändringsförslag att motion A58 överlämnas till avtalsrådet.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A58 begärdes av Göran Häll, 32 Höglandet.

Utlåtande

Övertid och andra arbetstidsfrågor – motionerna A67–A91

I motionerna A67–A78 behandlas arbetsgivarens rätt att beordra övertid, individens rätt att avstå övertid, begränsningsregler i övertidsuttaget, regler för återförbar tid, varseltid innan övertid beordras, individens rätt att få ut övertid i ledighet samt att det ska finnas regler vid inställt övertidsarbete.

År 2008 beslutade IF Metalls avtalsråd att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att förbereda frågeställningar kring övertid i ett samlat grepp. Vid avtalsrådets möte 2009 lämnade arbetsgruppen en rapport. Arbetsgruppen behandlade fyra olika områden i rapporten: Inflytande, begränsning av övertid, regelverk och betalning.

Av rapporten framgår att problemen inte är lika på alla avtalsområden eller i alla branscher och att problemen med individens inflytande över övertiden är störst inom monterande verksamheter där produktionen utförs på taktade löpande band (oftast Teknikavtalet IF Metalls område). Då problemställningen ser olika ut på olika avtalsområden bör avtalskrav och lösningar anpassas utifrån de omständigheter som råder på respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A67–A78 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A79 föreslås att avtalstexter om regler för tidbank ska förstärkas. I motion A81 3:e att-satsen föreslås att förbundsstyrelsen i kommande avtalsförhandlingar om Teknikavtalet IF Metall ska verka för att överföring från tidbank till pensionspremie enbart ska förfogas över av arbetstagaren.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna A79 och A81 3:e att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

I motion A81 1:a att-satsen föreslås en minskning av tiden i den så kallade korridoren i arbetstidsparagrafen i Teknikavtalet IF Metall. I motionerna A80 och A81 2:a att-satsen föreslås att utökning av arbetstidskorridoren i Teknikavtalet IF Metall ska stoppas. I motion A82 föreslås att förbundet ska uttala att arbetstidskorridoren nu har nått sitt absoluta tak.

Tillkomsten av den så kallade arbetstidskorridoren är bland annat en följd av arbetsgivarens krav på flexibilitet ställt i relation till våra krav om arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A80, A81 1:a–2:a att-satserna och A82 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A83 föreslås att Teknikavtalet IF Metall ska ändras så att individuella arbetstidsöverenskommelser inte kan träffas utan den lokala fackliga organisationens godkännande.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att frågan om inflytande över arbetstiden alltid är en viktig facklig fråga som bör behandlas i samband med avtalsrörelser.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A83 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A84 föreslås att arbetsgivare vid behov ska tvingas omplacera skiftarbetare till dagtid, exempelvis från 60 år. I motion A85 föreslås att i lag och avtal minska kravet på den anställde att utföra skiftarbete efter fyllda 60 år.

Många av våra medlemmar har svårt att orka jobba kvar fram till pensionen beroende på den fysiska och psykiska arbetsmiljön. Därför var det viktigt att införa Livsarbetstidspremien och bestämmelserna om rätten till delpension i våra kollektivavtal. Dessa båda förbättringar samt fortsatta ansträngningar för att förbättra arbetsmiljön och nå ett Hållbart arbete är angelägna även framöver.

Det är vare sig önskvärt eller realistiskt att arbetsgivaren ska tvingas omplacera någon från skiftarbete till dagtid utifrån att man uppnått en viss ålder. Frågan om individens inflytande över krav på skiftarbete bör därför behandlas i kommande avtalsrörelse.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A84 avslås och att motion A85 överlämnas till avtalsrådet.

I motionerna A86–A91 föreslås att medlemmar via avtal eller lag ska få rätt till sex månaders tjänstledighet för att pröva nytt arbete.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att möjlighet till tjänstledighet för att pröva nytt arbete innebär att arbetsgivarens motkrav på mer flexibilitet i arbetslivet, genom visstidsanställningar och inhyrning, kommer att öka. Att erbjuda någon en otrygg anställning med anledning av att någon annan är tjänstledig är ingen väg att gå och ingen önskvärd utveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A86–A91 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionerna A67–A83 och A85 till avtalsrådet att avslå motionerna A84 och A86–A91.

Övertid och andra arbetstidsfrågor – motionerna A67–A91

Motion A67

Klubben vid Albany International, klubben vid SCA Falkenberg avdelning 44 Halland

Begränsning av beordrad övertid i samband med varsel/arbetsbrist

I Tekoavtalets § 3 mom. 5:1 är parterna överens om att arbetsgivaren begär att övertidsarbete utförs. När man har situationen att företaget varslat om uppsägningar på grund av arbetsbrist eller då man vidtagit uppsägningar och återanställningsrätt finns, uppfattas det som stötande att man samtidigt kan beordra övertidsarbete.

Självklart finns det lägen där övertid fordras även i dessa situationer, men den självklara rätten att kräva övertid anser vi måste begränsas.

Ett sätt att göra detta är att tillföra § 3 mom. 5:2 en text som kräver godkännande av den fackliga organisationen vid övertidsarbete i samband med varsel och under återanställningstid. Det skulle ge den lokala fackliga organisationen möjlighet att bedöma om det finns skäl till uppsägningar samt att bevaka att de arbetstillfällen som försvunnit inte kompenseras med ökat övertidsuttag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Tekoavtalets § 3 mom. 5:2 tillförs texten: I samband med varsel på grund av arbetsbrist samt då återanställningsrätt föreligger ska den lokala fackliga organisationen godkänna övertidsarbete.

Motion A68

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Övertid

Arbetsgivaren har i dagsläget rätt att kräva ut medlemmar på övertid, utan förhandling med facket. När det gäller kollektiv produktionsövertid ska dock förhandling ske. Men i teorin kan arbetsgivaren kräva ut övertid varje dag inklusive lördag och söndag tre månader i sträck utan förhandling, så länge inte övertiden överskrider 50 timmar i månaden och dygnsvilan/veckovilan upprätthålls.

Detta är inte acceptabelt, vår fritid är helig och bör vara något som ska förhandlas om. Vi säljer vår arbetsinsats enligt arbetstidsmättet på cirka åtta timmar per dag. Det ska inte vara upp till arbetsgivare, som i de flesta fall sitter i en hög maktposition gentemot medlemmen, att bestämma vad medlemmen ska göra på sin fritid. Många medlemmar upplever obehag när de blir påtvingade övertid och vågar inte säga nej av rädsla för repressalier.

Kollektivet ska inte behöva kröka rygg och vara ett gummiband, för att arbetsgivare inte sköter planering och anställningar eller på annat sätt orsakar onödigt övertid. Om arbetsgivaren skulle vara tvungen att förhandla om övertiden, skulle det kunna vara ett incitament för att anställa fler i stället för att tvinga ut medlemmar på övertid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren ska ha förhandlingsskyldighet när IF Metalls medlemmar begärs ut på övertid.

Motion A69

Avdelning 26 Östergötland

Övertid Teknikavtalet

I dag har vi en skyldighet att jobba övertid upp till 150 timmar. Därefter kan arbetsgivaren avtala med den enskilde arbetstagaren om ytter-

ligare 50 timmar utan den lokala arbetstagarorganisationens vetskap. Många arbetstagare gör upp om ytterligare 50 timmar för att de inte törs säga ifrån och känner sig pressade att ställa upp, framför allt om de dessutom har en visstidsanställning. Detta kan leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Vi vill att den lokala arbetstagarorganisationen ska informeras innan ett avtal träffas med den enskilde arbetstagaren, så att vi kan ta en diskussion om hans/hennes välbefinnande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren ska underrätta den lokala arbetstagarorganisationen innan en enskild överenskommelse om övertid enligt Teknikavtalet träffas.

Motion A70

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Övertid

I dag kan arbetsgivaren beordra dig att jobba övertid. Övertidsuttaget ökar från år till år, man ska jobba längre innan pensionen och i samhället i stort har tempot ökat.

De flesta industriarbetare kan inte längre jobba till pensionsåldern, på grund av tempot och de slimmade organisationerna inom industrin. Våra medlemmar ska också må bra efter en arbetsdag och inte vara helt slutkörda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid ska vara frivillig.

Motion A71

Avdelning 15 Stockholms län

Inflytande över sin fritid

På flera företag används övertidsarbete frekvent för att klara av produktionen. Då den större delen av produktionen är baserad på linjärbete, bland annat inom bilindustrin, innebär övertidsarbetet att i princip alla inom ett visst område behöver stanna kvar för att produktionen ska fungera.

Möjligheten att beordra övertid används på ett sätt som av medlemmarna uppfattas som ett missbruk. Det totala antalet övertidstimmar håller sig på säkert avstånd från de gränser som Teknikavtalet IF Metall anger då det sker genom allt ifrån tolv minuter till två timmar per tillfälle.

Att flera dagar i veckan bli beordrade att arbeta övertid och få vetskap om detta före sista rasten på ordinarie arbetstid är en stark psy-

kisk påfrestning. När medlemmarna går till arbetet vet de aldrig på förhand när arbetsdagen kommer att ta slut. Människor känner sig livegna och oavsett om detta är ett arbetssätt som är ytterst ovanligt på andra håll i landet, så är det en verklighet för många människor i vår närhet.

Även om ytterligare begränsningar skulle upprättas gällande antalet timmar per månad eller år som övertidsarbete kan ske skulle grundproblemet för oss ändå bestå. Grundproblematiken är den extremt sneda maktfördelning som råder.

Vår ståndpunkt är att arbetarens behov av rekreation och fritid bör väga tyngre än arbetsgivarens behov av övertid.

I Teknikavtalet IF Metall framgår det i avtalskommentarerna att övertidsarbete kan ske då ”särskilt behov finnes”. Det framgår dock inte i avtal eller avtalskommentarer vad detta begrepp innebär.

Arbetstidslagens definition av övertidsarbete är tydlig med när övertid får användas. Det framgår i propositionen till nämnda lag att: ”För uttag av allmän övertid krävs att särskilda skäl föreligger. Allmän övertid får tillgripas för att tillgodose vissa tillfälliga mer extraordinära behov av ökat arbetstidsuttag”. Genom att tydliggöra att kollektivavtalets begrepp övertid inte är tänkt att vidga begreppet från arbetstidslagen får vi bättre möjligheter att stävja den användning av övertid som vi tar upp i denna motion.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna får större bestämmanderätt över de timmar som ligger utanför ordinarie arbetstid.

Motion A72

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län

Övertid

Vi ser i vår dagliga verksamhet att arbetsgivarna allt mer bygger sin verksamhet på att de anställda arbetar mer övertid. Arbetsplatserna är starkt slimmade med precis bemanning. Vid frånvaro eller kortare uppgång klarar man inte verksamheten utan att beordra övertidsarbete med kort varsel. Det är nästan som om vi numera arbetar sexdagarsveckor på vissa arbetsplatser.

Våra medlemmar styr allt mindre över sin fritid och får allt svårare att planera för den. Detta sliter på medlemmarnas hälsa och på den psykosociala arbetsmiljön. Denna utveckling är inte långsiktigt hållbar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få en starkare skrivning av övertidsbestämmelserna i Teknikavtalets kommentarsbok för att möjliggöra för fler att avstå från övertidsarbete på grund av personliga skäl

att arbetsgivarna inte ska kunna återföra tid för kompensationsledighet.

Motion A73

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Övertid

Vi inom IF Metall har under många år strävat efter att minska vår arbetstid i form av arbetstidsförkortning. Detta är positivt då vi har ett tungt och slitsamt arbete. Vi går förmodligen också mot ett längre arbetsliv där det blir än viktigare.

Vi har år 2013 fortfarande inte egenbestämmande fullt ut över vår fritid på ett kraftfullt sätt. Arbetsgivaren kan med mycket kort varsel kräva att vi ska jobba över. Att arbetsgivaren förutom ordinarie arbetstid dessutom äger vår fritid kan inte vara rimligt och är direkt kränkande. Möjligheten till övertid måste kraftigt begränsas till att arbetstagar- en själv kan avgöra om han/hon vill jobba på sin fritid.

Vi måste för att hålla ett helt yrkesliv arbeta mindre tid. Vi vill dessutom ha ett bra liv som pensionärer med en hel kropp utan värk.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid endast sker frivilligt för arbetstagar- en.

Motion A74

Avdelning 13 Bergslagen

Max 150 timmars övertidsuttag

Då bemanningen är minimal på de flesta arbetsplatser och bara minskar, så har övertidsuttaget inom Stål- och metallavtalet bara ökat och fler och fler får jobba, i vårt tycke, alldeles för mycket.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gränsen för övertidsuttag sänks från dagens 200 timmar till 150 timmar i Stål- och metallavtalet.

Motion A75

Avdelning 38 Östra Småland

Kravet på övertid i Teknikavtalet

Kravet på övertidsuttag inom svensk industri ökar alltmer. Pressen på den enskilde anställde har därmed ökat. Möjligheterna att stå emot företagens krav har successivt minskat. Det är få skäl som godtas för att inte jobba övertid.

Möjligheten enligt gällande Teknikavtal att neka övertid är starkt begränsad. Det är först efter 150 timmars övertid som den formella rätten finns.

Vi vill på något sätt minska arbetsgivarens nästan totala makt över övertiden genom ändringar i avtal eller lagstiftning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fortsätta driva frågan om begränsningsregler av kravet på skyldighet att arbeta övertid och att frågan ställs i kommande avtalsförhandlingar

att driva frågan om att den formella rätten att neka övertid sätts till 100 timmar och att frågan ställs i kommande avtalsförhandlingar

att verka för att det totala uttaget av övertid och tiden i flexibilitetsavtal inte överstiger 200 timmar tillsammans på årsbasis och att frågan ställs i kommande avtalsförhandlingar.

Motion A76

Avdelning 48 MittSkåne

Rätten att styra över all övertid över 200 timmar

I dag står det i Svemekavtalet, mom. 5 Övertid, följande: Som övertidsarbete räknas arbete utöver det ordinarie arbetstidsmåttet per dygn.

Varför räknas då inte övertid vid restid in i de 200 timmarna? Varför kan arbetsgivarna sälja in serviceavtal utan att reglera hur de anställda ska klara av jourtid och övertid, men också nattvila och veckovila?

Det kan vara så att servicekillarna jobbat sina åtta timmar om dagen, men blir uppringda för att åka ut och fixa en sak som någon har serviceavtal på. Köra ut tar en timme, fixa saken tar en halvtimme och köra tillbaka igen tar en timme. Man får betalt med övertidsersättning för alla timmarna, men bara en halvtimme journalförs som övertid.

Vi tycker att detta är något som arbetsgivarna har börjat använda sig av mer och mer. Nu måste vi se till att restiden också ska journalföras som övertid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vid nästa avtalsförhandling om Svemekavtalet ska även övertid vid restid journalföras som övertid.

Motion A77

Medlem Uwe Ernst avdelning 47 Östra Skåne

Sänkt övertidstak i våra avtal

I Teknikavtalet finns ett tak på 200 timmar övertid. Medlemmen kan sätta stopp efter 150 timmar. Vi har över 10 procents arbetslöshet i Sverige och 2012 arbetades det övertid motsvarande 333 000 heltidsjobb.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertidstaket ska sänkas till 100 timmar.

Motion A78

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Inflytande över sin fritid

På flera företag används övertidsarbete frekvent för att klara av produktionen. Då den större delen av produktionen är baserad på linearbete, bland annat inom bilindustrin, innebär övertidsarbetet att i princip alla inom ett visst område behöver stanna kvar för att produktionen ska fungera.

Möjligheten att beordra övertid används på ett sätt som av medlemmarna uppfattas som ett missbruk. Det totala antalet övertidstimmar håller sig på säkert avstånd från de gränser som Teknikavtalet IF Metall anger då det sker genom allt ifrån tolv minuter till två timmar per tillfälle.

Att flera dagar i veckan bli beordrade att arbeta övertid och få vetenskap om detta före sista rasten på ordinarie arbetstid är en stark psykisk påfrestning. När medlemmarna går till arbetet vet de aldrig på förhand när arbetsdagen kommer att ta slut. Människor känner sig livegna och oavsett om detta är ett arbetssätt som är ytterst ovanligt på andra håll i landet, så är det en verklighet för många människor i vår närhet.

Även om ytterligare begränsningar skulle upprättas gällande antalet timmar per månad eller år som övertidsarbete kan ske skulle grundproblemet för oss ändå bestå. Grundproblematiken är den extremt sneda maktfördelning som råder.

Vår ståndpunkt är att arbetarens behov av rekreation och fritid bör väga tyngre än arbetsgivarens behov av övertid.

I Teknikavtalet IF Metall framgår det i avtalskommentarerna att övertidsarbete kan ske då "särskilt behov finnes". Det framgår dock inte i avtal eller avtalskommentarer vad detta begrepp innebär.

Arbetstidslagens definition av övertidsarbete är tydlig med när övertid får användas. Det framgår i propositionen till nämnda lag att: "För uttag av allmän övertid krävs att särskilda skäl föreligger. Allmän övertid får tillgripas för att tillgodose vissa tillfälliga mer extraordinära behov av ökat arbetstidsuttag". Genom att tydliggöra att kollektivavtalets begrepp övertid inte är tänkt att vidga begreppet från arbetstidslagen får vi bättre möjligheter att stävja den användning av övertid som vi tar upp i denna motion.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna får större bestämmanderätt över de timmar som ligger utanför ordinarie arbetstid

att det i avtal eller avtalskommentarer tydligare framgår att parterna med avtalstexterna om övertid, inte ämnat förändra när övertid får tillgripas jämfört med vad som framgår av arbetstidslagen och dess förarbeten.

Motion A79

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland

Uttag av tid i tidbank

Tid i tidbank, eller arbetstidsförkortning som vi kallar den, har en stor betydelse för oss arbetare för att kunna finansiera olika behov av ledighet. Ofta upplever vi det som svårt att få ut denna arbetstidsförkortning. Arbetsgivarna säger systematiskt nej då produktionen ofta är kortsiktig och man måste säga till i god tid. Resultatet blir ofta en tvångsförsäljning av timmar i tidbank vid årsskiftet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förstärka avtalstexter i regler för tidbank så att vi i första hand kan få ut denna ledighet när vi har behov av den.

Motion A80

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarund, 43 Kronoberg

Stupstockens försämringar i Teknikavtalet

Under en lång period har stupstocken för arbetstider i det centrala avtalet genomgått förändringar. Ingen av dessa förändringar har inneburit förbättringar. Resultatet har enbart gynnat motparten och gett oss medlemmar inom Teknikavtalet försämringar. Det är alldeles för mycket att ha en arbetstid som kan varieras med 30 minuter per arbetspass. Denna variation kallas korridoren. Aktar vi oss inte kommer denna korridor, som mer liknar en motorväg, att vara lika fylld med medlemmar som arbetar enligt den som E4:an är genom Stockholm vid rusningstid. Det är också så att en försämring i Teknikavtalet riskerar att påverka samtliga avtalsområden.

Många kommenterar stupstockens försämringar med att det är få arbetsplatser som tillämpar den. Det stämmer förvisso, men frågan är ändå lika viktig. Vid en lokal förhandling är det centrala avtalet alltid i spel.

Stupstockens försämringar leder till sämre utrymme för bra lokala överenskommelser. Dessutom finns det ett tak i tidbanken på max 100 timmar vid årsskifte, vilket minskar den anställdes möjlighet att ta ut arbetstidsförkortning och övertid som förts till tidbank. Utan detta tak skulle stupstocken ha ett större värde vid förhandling för vår del.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall stoppa utökning av korridoren i Teknikavtalets § 4 mom. 4:2.

Motion A81

Klubben vid BT Products AB avdelning 26 Östergötland

Stupstockens försämringar i Teknikavtalet IF Metall

Under en lång period har stupstocken för arbetstider i det centrala avtalet genomgått förändringar.

Av dessa förändringar har inga lett till förbättringar. Resultatet har enbart gynnat motparten och försämrat för oss medlemmar inom Teknikavtalet IF Metall. Att ha en arbetstid som kan varieras med 30 minuter per arbetspass är alldeles för mycket. Denna variation kallas för korridoren. Om vi inte aktar oss kommer denna så kallade korridor, som mer liknar en motorväg, vara lika fylld av medlemmar som arbetar enligt den som E4:an är genom Stockholm vid rusningstid. Det är också så att en försämring i Teknikavtalet IF Metall riskerar att påverka samtliga avtalsområden.

Många kommenterar stupstockens försämringar med att det är få arbetsplatser som tillämpar stupstocken. Det stämmer förvisso, men frågan är ändå lika viktig. Vid en lokal förhandling är det centrala avtalet alltid i spel. Stupstockens försämringar leder till ett sämre utrymme för bra lokala överenskommelser.

Dessutom finns ett tak i tidbanken på högst 100 timmar vid årsskifte, vilket minskar individens möjlighet att ta ut arbetstidsförkortning och övertid som förts till tidbank.

Utan detta tak skulle stupstocken ha ett större värde i förhandling för vår del. När arbetsgivaren ensidigt kan minska tidbanken är det lättare att hantera stupstocksreglerna med den arbetstidsförkortning det innebär. I tidigare avtal hade individen själv möjlighet att begära överföring av tid från tidbanken till en pensionspremie, vilket är en bättre ordning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall arbeta för en minskning av korridoren i avtalets § 4 mom. 4:2

att, om detta inte är möjligt, i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall verka för att stoppa utökning av korridoren i avtalets § 4 mom. 4:2

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall verka för att förhandla fram att överföring från tidbank till pensionspremie enbart förfogas av arbetstagaren.

Motion A82

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetstidskorridoren har nått sitt tak

Vid varje tillfälle som arbetstidskorridoren i Teknikavtalet utökats har det skett med ord som "hit men inte längre", "inte en minut till" osv. Det sades när korridoren var 24 minuter. Det sades ännu tydligare när korridoren blev 30 minuter. Men nu hörs det inte längre lika tydligt.

Arbetsgivarnas mål är att få in så mycket tid som möjligt i korridoren, steg för steg. Det var också en av de sista stora frågorna vid förra avtalet. Arbetsgivarna krävde 60 minuter.

Även om stupstocksregeln i avtalet inte tillämpas på så många arbetsplatser har den utökade korridortiden en stor betydelse. Det blir ett alltmer effektivt utpressningsargument i lokala arbetstidsförhandlingar och när "stupstocksflexibiliteten" trots sina brister blir tillräckligt stor kommer allt fler arbetsgivare att säga upp inarbetade arbetstidsavtal till förmån för stupstocken, vilket givetvis kraftigt försvagar den lokala klubbens position.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att principiellt uttala sig om att arbetstidskorridoren nu har nått sitt absoluta tak.

Motion A83

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Individuella arbetstidsöverenskommelser i Teknikavtalet

Enligt Teknikavtalet § 4 mom. 4:3 kan arbetstagare och arbetsgivare enskilt komma överens om att förlägga ordinarie arbetstid till annan tid än vad som gäller enligt mom. 4:1 eller 4:2. Arbetsgivaren är endast skyldig att underrätta klubben om överenskommelsen.

Det kan innebära att arbetsgivaren kan komma att utnyttja arbetstagarens beroendeställning och att klubben tappar en del av sitt inflytande. Man anpassar sällan arbetstiden utifrån arbetstagarens behov. Avtalets nuvarande skrivning minskar det fackliga inflytandet och sätter medlemmen i en näst intill omöjlig situation vad gäller arbetstiderna på arbetsplatsen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra Teknikavtalet så att individuella arbetstidsöverenskommelser inte kan träffas utan den lokala fackliga organisationens godkännande.

Motion A84

Avdelning 46 Blekinge

Skiftarbete och pension

Skiftarbete och arbete på obekväma tider ökar i takt med kraven på tillgänglighet. Människor förväntas jobba dygnet runt och liten hänsyn tas till fritid och familjeliv. Personalinskränkningar i besparingssyfte tär på de anställda och möjligheten att ta ledigt minskar.

Stressymtom är vanliga men ibland svåra att upptäcka. Hälsoriskerna är bekräftade av forskning på många områden, bland annat har sömnforskare sedan länge varnat för vad sömnstörningar kan ställa till med i form av hjärt-kärlsjukdomar, magproblem, övervikt och nu senast ökad risk för diabetes. Nyligen kom ytterligare en rapport. Denna gång från Arbetsmiljöverket om risken för hjärtinfarkt vid skiftarbete. Det är framför allt nattskift som orsakar de största problemen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare vid behov tvingas omplacera skiftarbetare till dagtid exempelvis från 60 år.

Motion A85

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Arbetstider efter 60 år

I de flesta avtal från 2013 finns det skrivningar om att kunna ta ut deltidspension från 60 års ålder eller kanske välja att jobba längre, men på deltid. Detta är positivt och kan ge viktiga yrkesgrupper möjlighet att stanna kvar längre och dessutom ge dem som av olika anledningar behöver det en chans att minska sin arbetstid.

Ett problem för många som påverkar både hur länge det går att arbeta och den framtida hälsan är de allt tyngre skiftformer som blir mer och mer vanliga. Att jobba kvällar, helger och kontinuerligt eller intermittert treskift är tungt för de allra flesta, men det blir också värre med åren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i lag och avtal minska kravet på den anställde att utföra skiftarbete efter fyllda 60 år.

Motion A86

Klubben vid Fagerhults Belysning AB avdelning 33 Vätterbygden

Rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete

Vi som är anställda inom industrin har i dag inte rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete, vilket medför att många begränsas i sin personliga utveckling. I dagens arbetsmarknadsläge vågar medlemmen

inte ta steget till en ny anställning och nya utmaningar. Vi anser att både företag och anställda vinner på möjligheten att pröva annat arbete, så att rätt person hamnar på rätt plats för ett mer stimulerande och effektivare arbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra Teknikavtalet så att IF Metalls medlemmar får rätt till sex månaders tjänstledighet för att pröva annat arbete.

Motion A87

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Tjänstledighet för att pröva annat arbete

Rätten till tjänstledighet i jobbet är i dag relativt begränsad. Som anställd kan man begära tjänstledigt i längst sex månader om man tänker bedriva näringsverksamhet. Kravet är att verksamheten inte konkurrerar med den nuvarande arbetsgivarens. Möjlighet till tjänstledighet gäller också vid studier.

Vidare finns möjlighet till tjänstledigt när den anställde på grund av sjukdom eller arbetsrelaterad skada inte kan erbjudas något arbete på sin ordinarie arbetsplats utan erbjuds arbete på annat företag mer anpassat till sjukdomen/arbetssskadan. Denna möjlighet är relaterad till Försäkringskassan i syfte att skapa rehabiliteringsplatser på andra företag med ersättning från kassan.

Detta är bra men långt ifrån tillräckligt. Vi vill därför komplettera ovanstående områden med en generell rätt till tidsbegränsad tjänstledighet för att kunna pröva annat arbete. Vi anser att en generell rätt att tidsbegränsat vara tjänstledig för att pröva annat arbete skulle innebära ett flertal fördelar för såväl arbetsgivare, samhället och inte minst individen själv. Vi vill nämna några.

Ökad rörlighet på arbetsmarknaden

Fler skulle våga ta steget och pröva något annat arbete om man inte behöver riskera sin befintliga anställningstrygghet.

Anpassning/rehabilitering

Genom att individen ges möjlighet att ta egna initiativ att byta arbete innan större problem uppstår, skulle anpassnings- och rehabiliteringsprocesser kunna förkortas eller i många fall helt undvikas om individen får ett annat, mer lämpligt arbete och kan pröva på utan att behöva säga upp sig direkt.

Ungdomar skulle ges möjlighet till arbete

Genom att bryta upp en stereotyp och trög arbetsmarknad där etablerade arbetstagare lättare skulle våga byta jobb skulle det skapas "luckor" vid tjänstledigheter där arbetsgivare (och samhället) skulle göra det

möjligt för till exempel unga människor att få in en fot på arbetsmarknaden.

Rätt kompetens i företagen

Genom ökad rörlighet skulle företagens möjligheter att hitta rätt kompetens för sin verksamhet avsevärt kunna underlättas.

Individen

Ökade möjligheter att påverka sin situation i arbetslivet kan ge bättre hälsa och arbetstillfredsställelse, större trygghet vid byte av arbetsgivare och större chans till rätt man/kvinna på rätt plats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagändring genomförs som ger möjlighet till tjänstledigt för att pröva annat arbete.

Motion A88

Avdelning 2 Norrbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Tjänstledighet för att pröva nytt arbete

Det finns i dag många medlemmar som vill utveckla sin kompetens och känner att det inte går på den egna arbetsplatsen. Men de vågar inte lämna tryggheten som en tillsvidareanställning innebär för något nytt och osäkert. Med dagens höga arbetslöshet och de försämringar borgarna ställt till med i trygghetssystemen är det stor risk att man stannar kvar på ett jobb där man varken trivs eller presterar bra. Både arbetsgivare, medlemmar och samhället i stort är förlorare i en sådan situation.

För att kraftigt öka rörligheten på arbetsmarknaden och i arbetslivet skulle en lagreglering om tjänstledighet i sex månader för att pröva annat arbete jämställa villkoren för arbetare och tjänstemän, eftersom regeln om tjänstledighet för att bedriva näringsverksamhet redan finns.

Det är även en fråga om makt, att minska vår beroendeställning till vår arbetsgivare. Det borde rimligen vara så att arbetsgivarens incitament att se till att vi trivs, utvecklas och har det bra på jobbet ökar när det blir lättare att pröva andra jobb.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete regleras i lag.

Motion A89

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Tjänstledighet

Som det ser ut i dag är det upp till arbetsgivaren att bevilja tjänstledighet om du vill pröva nytt jobb. Skulle det vara en rättighet, skulle nog fler pröva något annat.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man i avtalen ska kunna få tjänstledigt för att pröva nytt jobb.

Motion A90

Avdelning 15 Stockholms län

Tjänstledighet för att pröva nytt arbete

Det finns i dag många medlemmar som vantrivs på sina arbetsplatser eller känner att de egentligen vill göra någonting annat. Men de vågar inte lämna tryggheten som en tillsvidareanställning innebär för något nytt och osäkert.

Med dagens höga arbetslöshet och de försämringar borgarna ställt till med i trygghetssystemen är det stor risk att våra medlemmar stannar kvar på ett jobb där de varken trivs eller presterar bra. Både arbetsgivare, medlemmar och samhället i stort är förlorare i en sådan situation.

För att uppmuntra våra medlemmar till variation i arbetslivet och ett ökat engagemang vore det önskvärt att kunna få möjlighet till att vara tjänstledig, förslagsvis sex månader, för att pröva annat arbete.

Det är även en fråga om makt, att kunna minska vår beroendeställning till vår arbetsgivare.

Det borde rimligen vara så att arbetsgivarens incitament att se till att vi trivs, utvecklas och har det bra på jobbet ökar när det blir lättare att pröva andra jobb.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i avtal eller lag reglera vår rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete.

Motion A91

Avdelning 13 Bergslagen

Tjänstledighet

Vi anser att det i dag är alltför svårt att få tjänstledigt om man inte kan luta sig mot de ledigheter som man har rätt till enligt lag. Enligt avtalen kan tjänstledighet beviljas om arbetsgivaren finner att så kan ske utan olägenhet för verksamheten. Vi menar att den skrivningen gör det alldeles för lätt för arbetsgivaren att neka.

Det kan i många fall vara utvecklande för arbetstagaren att få pröva på något annat projekt under en viss tid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att samma regler som i lagen (1997:1293) om rätt till ledighet för näringsverksamhet ska tillämpas för tjänstledighet.

I debatten deltog:

Marko Kosonen, 43 Kronoberg
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Nathalie Folkunger, 43 Kronoberg
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Heino Wahter, 2 Norrbotten
Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Stefan Jönsson, 43 Kronoberg
Ulf Karlsson, 43 Kronoberg
Tomas Blomster, 43 Kronoberg
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Elvira Hadzimesinovic, 51 Sydvästra Skåne
Leif Eriksson, 16 Mälardalen
Martin Böhlenius, 5 Höga Kusten
Mikael Johansson, 38 Östra Småland
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Daniel Hellkvist, 26 Östergötland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Lilli Istenes, 44 Halland
Kenth Williamsson, 40 Västbo-Östbo
Johan Lindvall, 22 Sörmland
Leif Norkvist, 16 Mälardalen
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Stefan Pedersen, 43 Kronoberg
Leif Westberg, 13 Bergslagen
Petrus Eriksson, 46 Blekinge
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Martin Sunemar, 36 Göteborg
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Susanne Andersson, 40 Västbo-Östbo
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Christer Persson, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A67–A91.

Lilli Istenes förslag om bifall till motion A67.

Leif Erikssons förslag om bifall till motion A71.

Johan Järvklos förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A71.

Martin Berglunds och Leine Johanssons förslag om bifall till motion A73.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion A75.

Stefan Frölanders och Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion A78.

Leif Norkvists förslag om bifall till motion A79.

Hans Anderssons, Tomas Blomsters, Jasmin Cosics, Monica Enarssons, Nathalie Folkungers, Daniel Hellkvists, Johan Järvklos, Stefan Jönssons, Ulf Karlssons, Marko Kosonens, Besim Matoshis, Ole Bak Mikkelsens, Stefan Pedersens, Martins Sunemars och Kenth Williamssons förslag om bifall till motion A80 samt Kenth Williamssons tilläggsförslag att ”förbundsstyrelsen får i uppdrag att ta fram en strategi för att förbättra vårt förhandlingsläge vid arbetstidsförhandlingar”.

Jasmin Cosics och Stefan Jönssons förslag om bifall till motion A81.

Hans Anderssons, Stefan Jönssons och Roger Lindells förslag om bifall till motion A82.

Martin Böhlenius, Petrus Erikssons, Elvira Hadzimesinovics och Ferenc Kovacs förslag om bifall till motion A87.

Susanne Anderssons förslag om bifall till motion A89.

Hans Anderssons, Martin Böhlenius, Monica Enarssons, Petrus Eriksson, Michael Gustafssons, Elvira Hadzimesinovics, Mikael Johanssons, Ferenc Kovacs, Johan Lindvalls, Gunnar Pettersons, Heino Wahters och Leif Westbergs förslag om bifall till motion A90.

Lars Asks förslag att motion A90 överlämnas till avtalsrådet.

Ferenc Kovacs och Leif Westbergs förslag om bifall till motion A91.

Christer Perssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A67–A91.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A67–A81, A83–A88, A90, A91 samt ändringsförslag om bifall till motion A82 och att motion A89 överlämnas till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A67–A91 i de delar där inga motförslag förelåg inklusive ändringsförslaget om bifall till motion A82

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A67, A71, A73, A75, A78, A79, A89 (som enligt ändringsförslag överlämnas till avtalsrådet) och A91

att **bifalla** motion A80 och Kenth Williamssons tilläggförslag

att **bifalla** motionerna A81 och A90.

Protokollsanteckning

Martin Böhlenius, Petrus Erikssons, Elvira Hadzimesinovic och Ferenc Kovacs återtog under debatten sina förslag om bifall till motion A87.

Lars Ask återtog under debatten sitt förslag att motion A90 överlämnas till avtalsrådet och anslöt sig till Veli-Pekka Säikkäläs ändringsförslag att motion A89 överlämnas till avtalsrådet.

Utlåtande

Inhyrning och anställningstrygghet – motionerna A92–A109

Inom industrin har användningen av visstidsanställningar ökat markant de senaste åren. Under en lång period har företag, delvis till följd av ökad konkurrens, valt att outsourca verksamhet som tidigare drivits i egen regi. Samtidigt har lagar och avtal som reglerar anställningsformer förändrats för att tillmötesgå företagens ökande behov av flexibilitet.

För många anställda har denna utveckling inneburit en ökad otrygghet, vilket förbundsstyrelsen ser allvarligt på. För att öka kunskapen om vilka drivkrafter som ligger bakom förändringarna av formerna för hur arbetskraft anlitas, har Facken inom industrin startat projektet Fackliga förhållningssätt för trygg rörlighet på arbetsmarknaden, som ska vara slutfört i december 2014. Tanken är att projektet ska kunna ligga till grund för ett gemensamt fackligt förhållningssätt på området. I följande avsnitt behandlas motioner som tar upp frågor om inhyrning och anställningstrygghet som har koppling till våra avtal. För ett utvecklat resonemang kring förbundsstyrelsens syn på anställningsformer och inhyrning av personal, se dagordningspunkt 19, utlåtande över motionerna C118–C147.

Kollektivavtalsreglering bemanningsföretag

Motion A92 handlar om att reglera anlitaandet av bemanningsföretag i våra kollektivavtal utifrån förhandlingsordning samt villkoren för inhyrd personal.

Det framgår av medbestämmandelagen (MBL) att arbetsgivaren har skyldighet att primärförhandla med den fackliga organisationen och att ge den information som behövs för att ta ställning till den inhyrning som är aktuell. Villkoren för de inhyrda regleras i Bemanningsavtalet. Förbundsstyrelsens uppfattning är att frågan redan är reglerad i lag och att det därmed inte finns någon anledning till dubbelreglering.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A92 avslås.

I motion A93 föreslås att texten i Utvecklingsavtalet ska ändras så att även inhyrd personal omfattas. I motion A96 föreslås att våra avtal ska kompletteras med att facklig introduktion även ska omfatta inhyrd arbetskraft.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att även bemanningsanställda får facklig information och introduktion. Det är avdelningarna som ansvarar för att detta sker. Det finns i dag möjlighet, inom ramen för MBL § 11 och 38, att förhandla om att klubben på kundföretaget ska få rätt att genomföra facklig introduktion och information för de bemanningsanställda, när ett företag anlitar ett bemanningsföretag. Förbundsstyrelsen anser att frågan är viktig och bör utvecklas vidare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A93 och A96 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A94 1:a att-satsen föreslås att i avtalsförhandlingarna driva att lokala klubbar ska ha rätt att tillämpa förtroendemannalagen (FML) § 7 när de företräder bemanningsanställda på arbetsplatsen. I motion A94 2:a att-satsen föreslås att avdelningarna ska ges rätt att överföra förhandlingsmandat till klubb där bemanningsanställda har sin huvudarbetsplats. I motion A95 föreslås att klubbar ska få lokal företrädesrätt för de bemanningsanställda.

IF Metall anser att det är angeläget att organisera och företräda medlemmar som är anställda inom bemanningsbranschen och att dessa frågor ska prioriteras. IF Metall har därför tagit initiativ till en arbetsgrupp inom LO. Uppdraget är att kartlägga de problem som finns inom Bemanningsavtalets områden. Bland annat finns frågan om lokalt förhandlingsmandat med i arbetet. Under 2014 ska arbetsgruppen lämna förslag till åtgärder.

Förbundsstyrelsen anser att Bemanningsavtalet och arbetssättet för att företräda bemanningsanställda hela tiden måste utvecklas. Då Bemanningsavtalet inte är IF Metalls eget avtal måste denna typ av frågor behandlas gemensamt med övriga LO-förbund.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A94 och A95 anses beaktade.

Trygghet i anställningen är av stor vikt, inte bara för förbundets medlemmar utan också för hela arbetsmarknaden, eftersom det ökar möjligheterna till utveckling och omvandling. Trygga människor är kreativa människor.

Förslaget i motion A97 1:a att-satsen syftar till att stärka förhandlingsrätten och därmed hindra missbruk av tidsbegränsade anställningar. Förslagen i motionerna A99 och A100 syftar till att minska arbetsgivarens möjlighet att stapla tidsbegränsade anställningar på varandra. I motion A102 föreslås att arbetsgivaren måste påvisa vilka kompetenshöjande åtgärder som vidtagits för att undvika avsteg från turordningen vid uppsägning på grund av arbetsbrist. Förslaget i motion A103 innebär att verka för en ändring i Teknikavtalet IF Metall § 9 mom. 2 så att samma regler som i lagen om anställningsskydd (LAS) ska gälla, dvs. att om en arbetsgivare har flera driftsenheter på samma ort ska en gemensam turordning för samtliga enheter på orten fastställas, om arbetstagarorganisationen begär detta senast vid MBL-förhandlingen.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att tillsvidareanställning ska vara huvudregel på arbetsmarknaden. Trots det kan tidsbegränsade anställningar i vissa situationer och i begränsad utsträckning fylla ett behov även på en väl fungerande arbetsmarknad. När antalet tidsbegränsade anställningar blir för många drabbar det dock inte bara de visstidsanställda, utan även tillsvidareanställdas arbetsvillkor påverkas negativt. Den fackliga organiseringen försvåras, tystnaden på arbetsplatsen breder ut sig och utrymmet för en utvecklande arbets-

organisation begränsas. Tidsbegränsade anställningar ska därför inte kunna missbrukas och staplas på varandra under för lång tid.

Enligt LAS gäller som förutsättning för företräde till fortsatt anställning enligt turordningen vid uppsägning på grund av arbetsbrist, att arbetstagaren har tillräckliga kvalifikationer för de kvarvarande eller nya arbetsuppgifterna. Med detta menas att arbetstagaren efter en omplacering ska kunna utföra de nya arbetsuppgifterna inom rimlig tid. Såväl lagen som Teknikavtalet IF Metall utgår från att lokala överenskommelser om turordning kan träffas.

Förbundsstyrelsen anser att kunskap och utveckling är nyckeln till en reell trygghet i anställningen. Om arbetsgivaren ensidigt får välja ut vilka anställda som ska få del av kompetensutveckling blir det i förlängningen också arbetsgivaren som ensidigt kan bestämma vilka som ska sägas upp vid en driftsinskränkning. Om klubben aktivt driver frågan om kompetensutveckling kan arbetsgivarens möjlighet att hävda avsteg från turordningen på grund av otillräckliga kvalifikationer minimeras. Det är för sent att börja engagera sig och hävda uteblivna möjligheter till kompetensutveckling när förhandling om övertalighet står för dörren. Eftersom förslagen innebär ändringar i Teknikavtalet IF Metall § 9 om anställnings ingående och upphörande bör förslagen behandlas i kommande avtalsrörelse.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A97 1:a attsatsen, A99, A100, A102 och A103 överlämnas till avtalsrådet.

I motionerna A97 2:a attsatsen och A98 föreslås att avdelningen ska betraktas som lokal part i samtliga avtal.

För att vi ska nå framgång i vårt fackliga arbete krävs att det finns aktiva medlemmar på våra arbetsplatser. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att avdelningen ska vara lokal part där klubb inte finns.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A97 2:a attsatsen och A98 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A101 föreslås att tillsvidareanställning ska vara 100 procent arbetstid och att detta ska bli norm i våra avtal, eftersom företag nu kan anställa på till exempel 80 procent och hävda att det inte står i vårt avtal att normtiden är 100 procent.

I motionen framhålls ett problem som är vanligt på andra delar av arbetsmarknaden och som behöver tas på allvar.

När det gäller IF Metalls avtalsområden är dock deltidsanställningar ovanliga. Förbundsstyrelsens uppfattning är att tillsvidareanställning på heltid är en norm inom industrin och att deltidsanställningar är sällsynta undantag. Det är viktigt att denna norm upprätthålls även i framtiden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A101 anses beaktad.

I motion A104 föreslås att det ska säkerställas att avtalsturlistor vid driftsinskränkningar följer gällande lag och god sed på arbetsmarknaden.

LAS ger ett stort utrymme för att genom avtalsturlistor göra undantag från turordningsreglerna. Kravet på att ett avtal inte får

strida mot god sed innebär i stort sett att direkt diskriminering av vissa arbetstagare inte får ske. Det finns ingen rättspraxis som ställer krav på att en avtalsturlista ska upprättas enligt objektiva skäl som går att fastställa.

I och med att de lokala parterna kan träffa överenskommelser om turordningen vid uppsägningar vilar ett stort ansvar på våra klubbar och avdelningar. Frågan om avtalsturlistor tas upp vid våra kurser i lag och avtal. Förbundets rådgivning till lokala företrädare är att aldrig gå med på en överenskommelse om turordning som man inte kan försvara och förklara för berörda medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A104 anses beaktad.

I motionerna A105–A109 föreslås ändringar i våra avtalsregler om företrädesrätt till återanställning. Företrädesrätten till återanställning är viktig för att upprätthålla saklig grundbegreppet. Företrädesrätt till återanställning motverkar att arbetsgivare godtyckligt säger upp anställda bara för att ersätta dem med andra arbetstagare eller för att ta tillbaka en del av de tidigare anställda oavsett turordning.

I motion A105 föreslås att företrädesrätten till återanställning ska förlängas till tolv månader. I motionerna A106–A108 föreslås flera ändringar i avtalet om kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF) i syfte att stärka företrädesrätten. I motion A109 föreslås att inhyrda inte ska kunna bemanna arbeten där våra medlemmar har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist.

Företagens möjlighet att anlita inhyrda, när det finns medlemmar med företrädesrätt till återanställning, var en stor fråga i 2010 års avtalsrörelse och reglerades genom KFF. Avtalet om KFF stärker våra medlemmars rätt till återanställning.

Mot bakgrund av kommande avtalsrörelse är det förbundsstyrelsens uppfattning att samtliga frågor rörande företrädesrätt till återanställning i våra avtal ska behandlas bland andra viktiga avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A105–A109 överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna A94, A95, A101 och A104 beaktade

att överlämna motionerna A93, A96–A100, A102, A103 och A105–A109 till avtalsrådet

att avslå motion A92.

Inhyrning och anställningstrygghet – motionerna A92–A109

Motion A92

Avdelning 44 Halland

Kollektivavtalsreglering vid anlitan­de av bemanningsföretag

Innan arbetsgivare beslutar att anlita bemanningsföretag ska man förhandla enligt MBL § 11 och 38. Det händer alltför ofta att man underlåter att följa denna ordning. Konsekvenserna av dessa brott mot MBL är små.

Vissa förbund har skrivit in i sina centrala avtal hur man ska hantera anlita­det av bemanningsföretag. Det gäller bland annat krav på kollektivavtal för det uthyrande företaget, förhandlingsordning lokalt samt genomsnittsförtjänstläge. Styrkan i regleringen via kollektivavtal är väl känd. Avtal mellan parterna förpliktigar och är betydligt starkare än en svag medbestämmandelag.

Det är en principiellt viktig fråga för våra arbetsplatser, oavsett vilket kollektivavtal som gäller, att hanteringen av bemanningsföretag regleras via våra avtal.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att reglera anlita­det av bemanningsföretag i våra kollektivavtal utifrån förhandlingsordning samt villkor för inhyrd personal.

Motion A93

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Facklig information till inhyrd personal

I dag omfattas inte inhyrd personal av facklig information på betald arbetstid på den arbetsplats de är på. Det ställer till problem när den lokala klubben inte har rätt att informera.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att texten i Utvecklingsavtalet ändras så att även inhyrd personal omfattas.

Motion A94

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Klubbarna måste få organisera bemanningsanställda

Andelen bemanningsanställda ökar med 15–20 procent per år. Samtidigt lyckas inte förbundet organisera dem. I dag är mindre än 20 procent av de bemanningsanställda anslutna till IF Metall.

En av de viktigaste orsakerna är att de lokala klubbarna inte har rätt att organisera eller företräda de bemanningsanställda. Det sätt som organisationen fungerar på i dag leder till att de lokala klubbarna blir svagare och att bemanningsanställda inte har någon som företräder dem på arbetsplatsen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i avtalsförhandlingar driva att lokala klubbar ska ha rätt att tillämpa § 7 FML när de företräder bemanningsanställda på arbetsplatsen

att ge avdelningar rätt att överföra förhandlingsmandat till klubb där bemanningsanställda har sin huvudarbetsplats.

Motion A95

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Lokal företrädesrätt för medlemmar anställda i bemanningsföretag

I dagsläget företräds våra medlemmar i bemanningsbranschen av ombudsmän som oftast inte har någon lokal anknytning till arbetsplatsen, oavsett storlek på arbetsplatsen.

För att öka medlemsantalet i bemanningsbranschen bör de arbetsplatser som har egen klubb också få mandatet att företräda samtliga medlemmar på arbetsplatsen.

Den väg vi bör gå är att organisera våra kamrater i denna otrygga bransch och det blir betydligt enklare att öka medlemsantalet om vi på klubbnivå också kan företräda våra kamrater fullt ut. Detta kan vi göra genom ökat inflytande från den lokala fackliga organisationen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att klubbar ska få lokal företrädesrätt för de bemanningsanställda.

Motion A96

Avdelning 44 Halland

Introduktion för bemanningsanställda

I IF Metalls avtal finns en överenskommelse om introduktion för nyanställda på arbetsplatsen. Detta är en viktig del av den första kontakten mellan den nyanställda och den lokala fackklubben.

Denna möjlighet har inte bemanningsanställda på det inhyrande företaget. Introduktion om avtal och facklig organisering finns inte eftersom det inte finns ett anställningsförhållande mellan parterna.

Ett sätt att lösa detta skulle vara att våra avtal kompletteras med att den fackliga organisationen ska ha samma rätt att ge introduktion till bemanningsanställda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att våra avtal kompletteras med att facklig introduktion även ska omfatta inhyrd arbetskraft.

Motion A97

Avdelning 46 Blekinge

Visstidsanställning

Teknikavtalets § 9 mom. 1 Visstidsanställning, sista stycket, innebär att arbetsgivaren, där det inte finns verkstadsklubb, inte behöver förhandla med den fackliga organisationen om visstiden utan kan komma överens direkt med arbetstagaren.

Detta anser vi är fel och leder till missbruk av visstidsanställningar, vilket har visat sig svårt att rätta till. Avdelningen har ju inte rätt att gå in och förhandla i ärendet, har det visat sig i praktiken.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Teknikavtalet § 9 mom. 1 sista stycket ändras så att arbetsgivaren där det inte finns verkstadsklubb ska förhandla med avdelningen om visstidsanställning

att avdelning avses som lokal facklig organisation på arbetsplatser där verkstadsklubb saknas.

Motion A98

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Lokal facklig part

I avtalen som IF Metall tecknar med arbetsgivarorganisationerna anser man att verkstadsklubb ska räknas som lokal facklig part. Arbetsgivaren har en skyldighet att träffa överenskommelse med den lokala fackliga organisationen. Om klubb saknas föreligger ofta endast informationsskyldighet till avdelningen.

Många arbetsgivare struntar i detta och våra avdelningar får svårt att följa upp exempelvis visstidsanställningar. Avdelningarna får ofta långt i efterhand veta att företag brutit mot informationsskyldigheten. Det blir då svårt att hjälpa de medlemmar som haft till exempel företräde eller där missbruk av visstidsanställningar skett.

Förbundet har cirka 1 800 arbetsplatser med klubbar och cirka 10 700 arbetsplatser utan klubb. Våra avtal måste trygga även de arbetsplatser som saknar klubb.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningen ska betraktas som lokal facklig part i samtliga avtal för att få ett likvärdigt verktyg som det klubbarna har.

Motion A99

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Anställningar

I Teknikavtalet IF Metall gäller i dag att om en arbetstagare under en treårsperiod varit anställd hos en arbetsgivare (oavsett anställningsform) i mer än ett år kan den övergå till en tillsvidareanställning.

Detta är för lång tid och arbetsgivarna utnyttjar detta till det yttersta med påföljd att de unga tvingas till otrygga anställningar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en förändring i Teknikavtalet IF Metall införs där en tidsbegränsad anställning får vara längst ett år under en tvåårsperiod innan den övergår till en tillsvidareanställning.

Motion A100

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland, 44 Halland

Anpassa Teknikavtalets regler rörande visstidsanställning till LAS regler

I Teknikavtalet ges i dag arbetsgivaren möjlighet att visstidsanställa IF Metalls medlemmar helt utan övre tidsgräns. I LAS regleras att en arbetstagare som arbetat minst två år under en femårsperiod ska få sin visstidsanställning omvandlad till tillsvidareanställning.

Problemet med nuvarande Teknikavtal är att den lokala fackliga organisationen är bakbunden av § 9 mom. 1 fjärde stycket samt mom. 2 fjärde stycket. Om den lokala fackliga organisationen väljer att ta strid i dessa delar förverkas förtursrätten för medlemmarna till den aktuella anställningsperioden.

Det innebär att ingen fackklubb kan annat än säga ja till förlängningar av visstidsanställningar då det annars skulle kunna rendera i att arbetsgivaren plockar in nytt folk. Det leder också till teoretiskt oändliga visstidsanställningar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att § 9 mom. 2 fjärde stycket i Teknikavtalet stryks.

Motion A101

Avdelning 22 Sörmland

Bekämpande av snedvridna anställningsförfaranden

På SSAB i Oxelösund fanns ett arbetstidsförkortningsavtal, ”krisavtal”, för våra tillsvidareanställda under 2012 och 2013. Detta krisavtal var utformat så att man arbetade 80 procent men fick 90 procent av lönen.

Till semestern anställde SSAB semesterersättare på 80 procent av heltid till 80 procent av lönen. Vi reserverade oss mot företagets beslut och hävdade att man skulle anställa semesterersättarna på heltid och erbjuda dem samma krisavtal som våra egna tillsvidareanställda hade fått. Detta vägrade SSAB att göra. Vi fick heller inte stöd från förbundet centralt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsvidareanställning ska vara 100 procent arbetstid och att detta blir norm i våra avtal, eftersom företag nu kan anställa på till exempel 80 procent och hävda att det inte står i vårt avtal att normtiden är 100 procent.

Motion A102

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Turordningsregler

I ett uppsägningsförfarande blir det allt vanligare att arbetsgivaren hävdar kompetensbrist vid avsteg från turordningen. I de flesta fall är det för sent att i det läget påtala detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man i kommentarerna i Teknikavtalet IF Metall § 9 förstärker skrivningen så att arbetsgivaren måste påvisa vilka kompetenshöjande åtgärder som vidtagits för att undvika avsteg från turordningen.

Motion A103

Avdelning 18 Örebro län

Turordningskrets

Vid företag som har flera driftsenheter på samma ort ska en gemensam turordning vid en driftsinskränkingsförhandling upprättas om vi som arbetstagarorganisation begär det enligt LAS 22 §.

Men i och med Arbetsdomstolens dom 2011:30 så görs det en prejudicerande tolkning av Teknikavtalets § 9 mom. 2 Turordning och företrädesrätt vilket sätter LAS 22 § ur spel och arbetsgivaren kan använda separata turordningar på driftsenheterna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge förbundets avtalsråd och förhandlingsdelegation i uppdrag att verka för en kollektivavtalsförändring så att maktförhållandena återställs och upprätthålls.

Motion A104

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Östra Småland

Först in sist ut

Det finns risk för att klubbar gör avtalsturlistor, eller vid omorganisation mellan områden gör turlistor som inte är förenliga med god sed och lag. Jag skulle därför vilja att förbundet ser över utbildning och/eller hantering för att minimera uppenbara felaktigheter.

Detta kan verka inskränkande för klubbarna, men det finns ett flertal historier om människor med längre anställning och likvärdig kompetens som har fått gå och någon ”kompis” fått vara kvar. Det är därför en aktuell fråga som behöver en bra och snabb lösning.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att säkerställa att avtalsturlistor vid driftsinskränkning följer gällande lag och god sed på arbetsmarknaden.

Motion A105

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland

Försvaret för återanställningsrätten

Tidigare var återanställningsrätten tolv månader, den har nu försämrats till nio månader. Det allvarligaste är dock att företagen i dag har rätt att gå runt återanställningsrätten genom att ta in inhyrda genom bemanningsföretag. Detta gör att hela återanställningsrätten sätts ur spel.

De förbättringar som kom till i 2010 års avtal räcker inte, arbetsgivarnas möjligheter att gå runt återanställningsrätten är för stora. Våra medlemmar kastas ut i arbetslöshet och de skydd och rättigheter de skulle ha, blir ofta bara ett tomt papper.

Som facklig organisation har vi en skyldighet att ge våra mest utsatta medlemmar ett försvar mot godtyckligt agerande från företagen. Därför var vi en gång med och drev igenom återanställningsrätten. Därför är det också vår skyldighet att se till att denna återanställningsrätt fungerar i verkligheten.

Eftersom det är extra svårt att övertyga nuvarande regering om att ändra lagen om anställningsskydd (LAS) till vår fördel blir det vår uppgift att driva dessa krav i nästa avtalsrörelse för att skriva in dessa punkter i kollektivavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återanställningsrätten ska gälla tolv månader.

Motion A106

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Förstärk anställningsskyddet i den kollektivavtalade förstärkta företrädesrätten, KFF

För några år sedan träffades avtal i riksavtalsförhandlingarna om en kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt, KFF. Syftet är att stärka skyddet mot att arbetsgivaren hyr in personal under perioden med företrädesrätt till återanställning.

Detta förstärkta återanställningsskydd bestäms enbart med utgångspunkt i den lagstadgade uppsägningstiden. Eventuella förlängningar som görs av uppsägningstid beaktas inte, vilket innebär att det extra skyddet i form av KFF upphör eller försämras om man förlänger uppsägningstiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att när överenskommelse träffas om förlängd uppsägningstid ska den kollektivavtalade förstärkta företrädesrätten, KFF, förlängas med motsvarande tid.

Motion A107

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Förändring av gällande KFF-regler

Nuvarande regelverk i den kollektivavtalade förstärkta företrädesrätten, KFF, innebär att berörd medlem som omfattas av KFF får den förstärkta företrädesrätten förlagd till en sammanhängande period om som regel sex månader.

Det innebär att en visstidsanställd som arbetar under KFF-perioden (åt tidigare arbetsgivare) inte får sin KFF-tid förlängd med den tid som visstidsanställningen varar. Ett exempel: På en arbetsplats har flera medlemmar först fått sin KFF, sedan visstidsanställning månadsvis i en sammanhängande period om 5,5 månader och därmed förverkad KFF-period.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en förhandlingslösning sker där medlemmar inte förbrukar sin KFF-period under visstidsanställning.

Motion A108

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Kollektivt förstärkt företrädesrätt, KFF

För att man i dag ska omfattas av KFF måste man vara tillsvidareanställd och ha varit det i minst tolv månader. En visstidsanställd med samma eller längre anställningstid omfattas inte av KFF.

Om båda varslas innebär detta att båda enligt LAS äger rätt till återanställning. Men har man haft en tillsvidareanställning anser vi att man har större möjlighet att återfå en tillsvidareanställning, medan en visstidsanställd inte har samma möjlighet. För att ge alla på arbetsmarknaden möjlighet till samma rättigheter vill vi att KFF förändras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla anställda med minst tolv månaders anställning omfattas av kollektivt förstärkt företrädesrätt i de centrala avtalen.

Motion A109

Klubben vid Volvo i Köping avdelning 16 Mälardalen

Försvar för återanställningsrätten

Tidigare var återanställningsrätten tolv månader, den har nu försämrats till nio månader. Det allvarligaste är dock att företagen i dag har rätt att gå runt återanställningsrätten genom att ta in inhyrda genom bemanningsföretag. Detta gör att hela återanställningsrätten sätts ur spel.

De förbättringar som kom till i 2010 års avtal räcker inte, arbetsgivarnas möjligheter att gå runt återanställningsrätten är för stora. Våra medlemmar kastas ut i arbetslöshet och de skydd och rättigheter de skulle ha, blir ofta bara ett tomt papper.

Som facklig organisation har vi en skyldighet att ge våra mest utsatta medlemmar ett försvar mot godtyckligt agerande från företagen. Därför var vi en gång med och drev igenom återanställningsrätten. Därför är det också vår skyldighet att se till att denna återanställningsrätt fungerar i verkligheten.

Eftersom det är extra svårt att övertyga nuvarande regering om att ändra lagen om anställningsskydd till vår fördel, blir det vår uppgift att driva dessa krav i nästa avtalsrörelse, för att skriva in dessa punkter i kollektivavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inhyrda inte ska kunna bemanna arbeten där våra medlemmar blivit uppsagda på grund av arbetsbrist.

I debatten deltog:

Mårten Karlsson, 18 Örebro län
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Jacob Dranvik, 44 Halland
Jimmy Gustavsson, 22 Sörmland
Martin Eriksson, 44 Halland
Camilla Sånebo Hellman, 19 Östra Värmland
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge
Mikael Widéen, 51 Sydvästra Skåne
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Palle Hansen, 19 Östra Värmland
Anna Gustafsson, förbundskontoret
Darko Davidovic, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A92–A109.

Jacob Dranviks förslag om bifall till motion A92.

Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A92.

Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion A93.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion A94.

Jacob Dranviks och Martin Erikssons förslag om bifall till motion A96.

Sabahudin Varenikics förslag om bifall till motion A97.

Gunnar Petterssons förslag om bifall till motion A100.

Jimmy Gustavssons förslag om bifall till motion A101.

Palle Hansens, Camilla Sånebo Hellmans och Mårten Karlssons förslag om bifall till motion A103.

Anna Gustafssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A93, A94 och A96.

Darko Davidovics förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A92, A97 och A101 och A103.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A100.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A92–109 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A92–A94, A96, A97, A100 och A101

att efter rösträkning med röstsiffrorna 163 mot 152 **bifalla** motion A103.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion A103 begärdes av Mårten Karlsson, 18 Örebro län.

Utlåtande

Övriga avtalsfrågor – motionerna A110–A120

I motion A110 föreslås att ta fram ett ekonomiskt regelverk för att kompensera de klubbar som drabbats av inskränkningar av framförhandlade förmåner och driva frågan i nästa avtalsrörelse.

Uppsägning av lokala överenskommelser är ett problem om det sker ensidigt och utan föregående förhandlingar. I avtalsrörelsen 2013 uppmärksammades detta på några av våra riksavtalsområden. I avtalen infördes texter om formerna för tecknande av lokala avtal samt att de lokala parterna bör skriva in vad som händer när den lokala överenskommelsen upphör att gälla.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A110 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A111 föreslås att två UVA-timmar per år ska kunna användas under ordinarie arbetstid och att andra lösningar måste hittas där processen inte tillåter detta.

I Utvecklingsavtalet ges en medlem rätt att på betald tid, högst fem timmar per år, delta i av lokal arbetstagarorganisation anordnade fackliga möten på arbetsplatsen i frågor som rör förhållandet till arbetsgivaren eller i övrigt har samband med den fackliga verksamheten vid företaget. Den tid som tas i anspråk ska enligt Utvecklingsavtalet förläggas så att den ”medför minsta möjliga störning för produktionen eller arbetets behöriga gång”. Detta innebär att medlemmarna erhåller övertidsersättning om UVA-tiden förläggs utanför ordinarie arbetstid, om förutsättningarna för övertid i övrigt är uppfyllda enligt kollektivavtalet.

På många av våra arbetsplatser är det på grund av skiftgång eller andra orsaker inte möjligt att alla medlemmar kan gå på fackliga möten på ordinarie arbetstid. Förbundsstyrelsen anser därför att det är en fråga för lokala överenskommelser när sådana möten ska hållas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A111 avslås.

I motion A112 föreslås förbundsstyrelsen att i partsgemensamma möten med våra motparter tydliggöra problemet med att få ledig tid för det fackliga uppdraget och föra en diskussion kring att det inte finns någon vinnare i denna situation på sikt.

Förbundet för redan diskussioner med våra motparter om vikten av att det lokala fackliga arbetet fungerar, något som enligt förbundsstyrelsens uppfattning skapar en miljö av samförståndsanda mellan fack och arbetsgivare som är bra för alla på arbetsplatsen. Den fackliga organisationen har rätt att ta den tid som behövs för uppdraget enligt förtroendemannalagen. Det är i praktiken inte alltid lätt att hantera då utvecklingen på arbetsplatserna med mer slimmade organisationer gör att den lokala fackliga verksamheten ställs inför stora utmaningar. Därför är det viktigt att det skapas förtroende för det fackliga arbetet när frågan om facklig tid kommer upp.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A112 anses beaktad.

I motion A113 föreslås att vi i kommande avtalsrörelse ska driva att nyanställda medlemmar ska ha rätt att gå medlemsutbildning i IF Metalls regi på betald arbetstid.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att nyanställda medlemmar tidigt får grundläggande fackliga kunskaper. Det gagnar såväl medlemmen som organisationen. Medlemmar har rätt enligt studieledighetslagen till ledighet för att delta i fackliga studier, med ersättning från förbundet. Förbundsstyrelsen anser inte att betalning från arbetsgivaren i samband med medlemsutbildning bör prioriteras i kommande riksavtalsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A113 avslås.

I motion A114 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att 180 dagar blir den grund från vilken man beräknar semesterlönegrundande frånvaro vid föräldraledighet och att detta ska gälla oavsett familjesituation.

Förbundsstyrelsen anser att antalet semesterlönegrundande frånvarodagar vid föräldraledighet bör vara fler för ensamstående föräldrar än för föräldrar med delad vårdnad. Detta för att ensamstående inte har möjlighet att dela på föräldraledigheten med någon och därmed måste ta ut fler dagar. Vidare är det förbundsstyrelsens uppfattning att arbetsgivare bör känna till de anställdas familjesituation för att kunna leva upp till diskrimineringslagens syfte om att underlätta för både kvinnliga och manliga arbetstagare att förena förvärvsarbete och föräldraskap.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A114 avslås.

I motion A115 föreslås att det ska finnas endast en beräkningsmodell i semesterlagen och att det andra semesterlönegrundande intjänandeåret vid långtidssjukskrivningar ska återinföras i semesterlagen.

Semesterlagens två modeller för uträkning av semesterersättning, dvs. 0,43 procent av aktuell månadslön respektive 12 procent av föregående intjänandeårs semesterlönegrundande underlag, är jämförbara nivåmässigt. Genom våra kollektivavtal har vi lyckats att höja semesterlönen/semesterersättningen. IF Metalls mål är att alla medlemmar ska omfattas av kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför inte det finns anledning att prioritera krav på förändring av semesterlagen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A115 1:a att-satsen avslås.

Beträffande förändringen av semesterlagens regler om semesterlönegrundande frånvaro genomfördes den av den borgerliga regeringen trots starka fackliga protester, inte minst från IF Metall. Reglerna i lagen om semesterlönegrundande frånvaro har dessutom direkt effekt i våra kollektivavtal då lagen är normerande på denna punkt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion A115 2:a att-satsen.

I motion A116 föreslås att alla föräldrar ska beredas ledighet för att vara med vid mödravårdsbesök.

Det huvudsakliga syftet med mödravårdsbesök är att följa kvinnans och fostrets utveckling genom graviditeten. Det finns i dag ingen lagstadgad rätt till ledighet för mödravårdsbesök för någon av föräldrarna. Däremot har en kvinnlig arbetstagare rätt till hel ledighet, mammaledighet, i samband med sitt barns födelse under en sammanhängande tid av minst sju veckor innan den beräknade tidpunkten för förlossningen. För att alla föräldrar ska få rätt till ledighet för mödravårdsbesök krävs reglering i lag eller avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A116 överlämnas till avtalsrådet.

Motionerna A117 och A118 behandlar Samhallavtalet. I motion A117 föreslås att IF Metall ska teckna gränsdragningsöverenskommelse med samtliga förbund inom Samhalls avtalsområde. I motion A118 föreslås att det i Samhallavtalet/MBL-avtalet ges möjlighet att genomföra gemensamma informationsträffar för LO-förbunden.

När det gäller motion A118 menar förbundsstyrelsen att de sju avtalsbärande förbunden på Samhall är överens om att man inte behöver flytta sitt medlemskap när man tillfälligt byter arbetsuppgifter inom Samhall.

Vilket förbund som ska ha förhandlings- och avtalsrätt framgår av den organisationsplan som LO:s kongress har beslutat om. Enligt Samhalls utvecklingsavtal finns det redan möjlighet att genomföra gemensamma informationsträffar för de LO-förbund som är avtalsbärare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A118 anses beaktad och att motion A117 avslås.

I motionerna A119 och A120 föreslås att uppbördsavtal ska tecknas med bemanningsföretagen.

Bemanningsavtalet är ett LO-avtal som ägs av 14 förbund som i sin tur tillämpar olika metoder för att få in medlemsavgifter. Vid IF Metalls kongress 2011 togs frågan om uppbördsavtal upp och den skickades vidare till avtalsrådet inför 2012 års avtalsrörelse. IF Metall har därefter lyft frågan, men då den inte är lika prioriterad för alla LO-förbund har det inte varit möjligt att nå någon samsyn. En del avdelningar har därför tagit initiativ till att teckna uppbördsavtal lokalt med de bemanningsföretag där våra medlemmar finns, något som förbundsstyrelsen ser positivt på.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A119 och A120 anses beaktade.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motion A115 2:a att-satsen

att anse motionerna A112 och A118–A120 beaktade

att överlämna motionerna A110 och A116 till avtalsrådet

att avslå motionerna A111, A113, A114, A115 1:a att-satsen och A117.

Övriga avtalsfrågor – motionerna A110–A120

Motion A110

Klubben vid Alimak Hek AB avdelning 3 Norra Västerbotten

Förmåner

Många av våra klubbar har genom åren förhandlat till sig förmåner av olika slag. Det kan till exempel vara högre ob-ersättning eller fria fikaraster. Dessa förmåner har framförhandlats när löneförhandlingarna gått trögt och är i många fall en följd av avstått löneutrymme.

De senaste åren har arbetsgivarna varit väldigt aktiva när det gäller inskränkningar på tidigare nämnda förmåner. Detta är väldigt illa.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett ekonomiskt regelverk för att kompensera de klubbar som drabbats av inskränkningar på framförhandlade förmåner och driva frågan i nästa avtalsrörelse.

Motion A111

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

UVA-timmar

Varje medlem inom IF Metall har rätt till fem UVA-timmar per år på betald arbetstid. UVA-timmarna kan tas ut under arbetstid efter överenskommelse med arbetsgivaren eller efter arbetstidens slut med övertidsersättning.

Arbetsgivarnas vilja att låta IF Metalls medlemmar ta ut UVA-timmar under arbetstid skiftar, allt ifrån att man kan ta alla fem timmarna under arbetstid till att arbetsgivaren konsekvent nekar till att UVA-timmar nyttjas under ordinarie arbetstid, utan måste tas ut med övertidsersättning efter ordinarie arbetstids slut. Detta får de konsekvenserna att många medlemmar inte har möjlighet eller intresse att medverka på möten/information.

Många, ja kanske till och med en övervägande majoritet av våra medlemmar, känner inte till UVA-timmar. Detta är inte acceptabelt! Alla medlemmar måste få chansen att kunna medverka vid facklig information under ordinarie arbetstid, åtminstone en eller två timmar per år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att våra avtal stipulerar att minst två UVA-timmar kan användas under ordinarie arbetstid per år

att där processen inte tillåter uttag av UVA-timmar under ordinarie arbetstid måste andra lösningar eller undantag hittas.

Motion A112

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Tid för fackligt uppdrag

I dag har vi problem med en alltför slimmad bemanning efter de senaste årens rationaliseringar. Ledigheter som finns i förtroendemannalagen och studieledighetslagen har blivit svårare att få beviljad. Detta för med sig att vi får förtroendevalda och medlemmar med alltför dålig facklig kunskap.

I slutänden riskerar detta att leda till att medlemmen inte får den hjälp och service som den har rätt till i sitt medlemskap.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i partsgemensamma möten med våra arbetsgivare tydliggör problemet med att få ledig tid för fackliga uppdrag och för en diskussion om att det inte finns någon vinnare i detta system på sikt.

Motion A113

Avdelning 1 Malmfälten, medlem Mikael Berglund avdelning 5 Höga Kusten

Medlemsutbildning

I dag är den fackliga förståelsen låg bland medlemmar, främst hos unga medlemmar. En lösning är att nyanställda på en arbetsplats som blir medlemmar i IF Metall får erbjudande att gå medlemsutbildning på betald arbetstid. Det skulle gagna både arbetsgivaren och den anställde att förståelsen om hur det fungerar på en arbetsplats ökar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man vid nästa avtalsförhandling skriver in att nyanställda medlemmar har rätt att gå medlemsutbildning i IF Metalls regi på betald arbetstid.

Motion A114

Avdelning 36 Göteborg

Semesterlönegrundande villkor vid föräldraledighet

Semesterlagen från 1977 är en lag som ger den anställde rätt till semester. I lagen regleras också semesterår, semesterledighet och semesterlön samt semesterersättning. Lagen reglerar även hur semesterdagar tjänas in, exempelvis vid föräldraledighet.

Enligt lagen är 120 dagar av en föräldraledighet semesterlönegrundande. För en ensam vårdnadshavare gäller 180 dagar.

Avsikten med att frånvaro är semesterlönegrundande är att det ska ge en grund för betald semester vid återgång i arbete.

Vårt samhälle och medlemmars familjekonstellationer har förändrats på många sätt sedan lagens tillkomst 1977. Alla familjer består

inte av sammanboende mamma, pappa och barn. Att kräva av arbetsgivaren att hålla reda på hur våra medlemmars familjesituationer är eller förändras, är orimligt. Vi kan konstatera och har upptäckt att det blir fel när den semesterlönegrundande frånvaron på grund av föräldraledighet ska beräknas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att 180 dagar blir den grund man beräknar semesterlönegrundande frånvaro på vid föräldraledighet oavsett familjesituation.

Motion A115

Avdelning 10 Dalarna

Semesterlön

Sedan 2010 kan arbetsgivaren välja mellan två olika räknesätt för att få fram vilken semesterlön arbetarna ska ha vid semester. I det mer fördelaktiga räknesättet räknar man med kvoten 0,48 procent och i det andra räknar man med kvoten 0,43 procent, som gör att arbetarna får en lägre semesterlön vid semester. Arbetsgivarna har möjlighet att välja beräkningsmodell.

IF Metall har via kollektivavtalet sett till att arbetarna har 0,8 procent påslag på den lagstadgade semesterlönen för att säkra upp att medlemmarna inte får en sämre semesterlön om arbetsgivaren väljer att räkna ut semesterlönen med den beräkningsmodell som ger en lägre semesterlön. Problemet är att vi har arbetsplatser där arbetsgivarna inte har tecknat kollektivavtal vilket betyder att vi har medlemmar som endast får den lagstadgade semesterlönen. Det skulle vara bättre om den lagstadgade semesterlönen endast hade en beräkningsmodell. Det är den beräkningsmodell som använder beräkningskvoten 0,48 procent, som ger arbetarna en högre semesterlön, som ska gälla.

När den alternativa beräkningsmodellen infördes valde regeringen samtidigt att stryka arbetarnas rätt till det andra intjänandeåret under långtidssjukskrivningar, vilket har lett till att de förlorat rätten till betalda semesterdagar under år tre vid långtidssjukskrivning, oavsett om sjukskrivningen beror på sjukdom, arbetskada eller arbetskada till följd av olycksfall. Denna rättighet behöver återföras till arbetarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det endast ska finnas en beräkningsmodell i semesterlagen och att den beräkningsmodell som ger arbetarna en lägre semesterlön avskaffas

att det andra semesterlönegrundande intjänandeåret vid långtidssjukskrivningar återinförs i semesterlagen.

Motion A116

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 44 Halland

Ledighet vid föräldraskap

Under graviditeten besöker den gravida mamman mödravården. Hon har enligt lag rätt till ledighet för dessa besök. Men någonstans har man glömt att det finns två föräldrar.

Inom vårt förbund finns många pappor som skulle vilja ha samma möjlighet. Även där båda föräldrarna är av samma kön måste möjligheten finnas. Att få vara med och se sitt lilla barn på ett ultraljud måste väl vara en rättighet för båda föräldrarna? IF Metall borde vara en föregångare och kollektivavtala om denna rättighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla föräldrar ska beredas ledighet för att vara med vid mödravårdsbesök.

Motion A117

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten

Gränsdragning (arbetsskyldighet) inom Samhall

Allt sedan bolagiseringen inom Samhall har mer och fler verksamheter strukturerats om till att verka inom service- och tjänstesektorn. På senare tid har dessa verksamheter oftare integrerats inom samma lokalteter som där vi tidigare haft våra traditionella industrienheter.

Då vi tillämpar samma kollektivavtal inom IF Metall, Fastighets, Grafiska, Handels, HRF, Kommunal och Skogs- och Träfacket får vi lokalt allt svårare att dra gränser för i vilken verksamhet den enskilde är arbetsskyldig och vilken organisation man ska tillhöra.

Våra medlemmar som i dag arbetar inom den traditionella industri-sektorn kan med kort varsel bli "tillfälligt" omflyttade till arbetsuppgifter som ligger inom service- och tjänstesektorn. Det kommer leda till att det blir allt svårare att klart definiera vilken facklig organisation som ska organisera den enskilde eftersom man jobbar både inom industri-sektorn och servicesektorn.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att teckna gränsdragningsöverenskommelse med samtliga förbund inom Samhalls avtalsområde.

Motion A118

Avdelning 10 Dalarna

Tvärfacklig information inom Samhall

Hur löser vi problemet med att nå ut med den fackliga informationen på Samhalls alla olika arbetsplatser? Där det finns klubb eller bara ett

fackombud är det inga problem. Men på arbetsplatser där det finns flera förbund blir det problem. Ett förslag är att en gång i kvartalet ha en gemensam tvärfacklig medlemsträff där det ska finnas representanter från de olika förbunden på just den arbetsplats det gäller. Som det är nu så är det bara IF Metalls medlemmar som har medlemsträffar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det i Samhallavtalet/MBL-avtalet ges möjlighet att genomföra gemensamma informationsträffar för LO-förbunden.

Motion A119

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland

Uppbördsavtal för bemanningsbranschen

En stor och växande grupp av våra medlemmar står fortfarande utan uppbördsavtal. Det är dessutom en grupp som är i stort behov av facklig organisering, som vi bör underlätta på alla sätt. Det rör våra kamrater inom bemanningsbranschen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att teckna uppbördsavtal för bemanningsbranschen.

Motion A120

Avdelning 38 Östra Småland

Uppbördsavtal bemanningsbranschen

I överensstämmelse med att bemanningsbranschen är skyldig att underlätta för fackligt arbete borde löneavdrag för fackavgiften ingå. De av våra medlemmar som jobbar inom bemanning är inte alltid stationerade på samma ställe med påföljden att lönen kan skilja sig åt månad för månad. Medlemmarna får då varje månad skicka in löneuppgift till avdelningen.

Det upplevs som krångligt och risken för fel är stor då man endera struntar i att meddela avdelningen eller väljer att inte gå med. Avdrag för fackavgiften direkt på lönen skulle underlätta både för befintliga medlemmar och vid erbjudande om medlemskap.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att teckna uppbördsavtal centralt med bemanningsföretagen.

I debatten deltog:

Leine Johansson, 38 Östra Småland
Gunilla Nordberg, 30 Bohuslän-Dal
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A110–A120.

Monica Enarssons förslag om bifall till motion A115 1:a att-satsen samt bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A115 2:a att-satsen.

Gunilla Nordbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A116.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion A120.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A115 1:a att-satsen och A120.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A110–A120 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A120

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A115 1:a att-satsen.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A115 1:a att-satsen begärdes av Monica Enarsson, 10 Dalarna.

Utlåtande

Arbetsrättsliga frågor – motionerna A121–A125

I motion A121 föreslås att IF Metall ska sluta förhandla direkt eller indirekt åt icke medlemmar i facken samt att IF Metall ska se till att endast medlemmar i facken får ta del av frukterna av IF Metalls förhandlingar.

IF Metall får varken enligt lag eller stadgar företräda oorganiserade. För IF Metall som organisation finns inget att vinna på att företräda oorganiserade. Fackliga organisationer måste däremot bevaka ”kollektivavtalets normerande verkan”. Det betyder att arbetsgivaren inte kan välja vem han eller hon ska tillämpa kollektivavtalets regler för. Kollektivavtalet ska tillämpas för samtliga anställda inom avtalets område. Det är av stor vikt för att värna medlemmarnas villkor eftersom arbetsgivaren därmed inte kan anställa oorganiserade till ett lägre pris för arbete, än det som avtalats i kollektivavtalet.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att IF Metall ska arbeta för att höja organisationsgraden genom att erbjuda en bra facklig verksamhet, snarare än att straffa dem som väljer att inte bli medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A121 1:a att-satsen anses beaktad och att motion A121 2:a att-satsen avslås.

I motion A122 föreslås att förbundsstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för att en arbetsrättslig lag mot kränkande särbehandling införs.

Arbetsmiljölagen föreskriver att arbetsgivaren har ett ansvar för att säkerställa en god arbetsmiljö. Det finns också föreskrifter om kränkande särbehandling. Föreskrifterna tydliggör arbetsgivarens ansvar att organisera arbetet för att, så långt möjligt, förhindra att kränkande särbehandling sker. Det handlar om rutiner, åtgärdsplaner samt stöd och hjälp till drabbade.

De fackliga organisationerna har en viktig roll, inte minst genom skyddsombuden som dagligen arbetar med att skapa ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete, i samverkan med arbetsgivarna. Även arbetskolleger har, enligt arbetsmiljölagen, ett ansvar att verka för en god arbetsmiljö och för att gällande föreskrifter följs.

Problemet är att arbetsmiljölagen är en förvaltningsrättslig lag som reglerar förhållandet mellan staten och arbetsgivaren. Därför kan inte Arbetsmiljöverket (AV), utifrån den roll de har i dag, gå in i individuella ärenden. AV kan bara inspektera hur själva systemen fungerar på arbetsplatsen och till exempel granska hur arbetsgivaren arbetar med att förebygga kränkande särbehandling.

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning är det viktigt att tydliggöra arbetsgivarens ansvar för att förebygga kränkande särbehandling i arbetslivet, liksom ansvaret för en bra psykosocial arbetsmiljö. Det är av denna anledning som IF Metall är aktivt i arbetet med att driva på AV:s arbete med att ta fram nya föreskrifter om den psykosociala arbetsmiljön. Det sker bland annat via direktkontakter med AV, via LO och genom att förbundet medverkar i AV:s samråd.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A122 anses beaktad.

I motion A123 föreslås att förbundsstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för att undantagen i lagen om anställningsskydd (LAS) vid arbetsplatser med mindre än tio anställda ska tas bort.

Reglerna i LAS om att arbetsgivare med högst tio anställda ska få möjlighet att göra undantag i turordningen för två arbetstagare infördes 2001. Det var det borgerliga blocket som drev igenom förändringen med stöd av Miljöpartiet. Som skäl till förändringen angavs bland annat att turordningsreglerna i LAS var för stela och därmed utgjorde ett hinder för små företag att utvecklas.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att företagets tillväxt har väldigt lite med LAS turordningsregler att göra, snarare är tillväxten kopplad till konjunktur- och branschutveckling samt det ekonomiska läget. Förbundsstyrelsen är också skeptisk till att reglerna för LAS ska vara olika beroende på hur många anställda som finns på arbetsplatsen. Vidare anser förbundsstyrelsen att flexibilitet när det gäller anställningar bäst bejakas med ett fungerande omställningssystem som ger trygghet och skapar möjligheter till ett nytt arbete. Dessa synpunkter har förbundet, tillsammans med andra LO-förbund, framfört sedan förändringen infördes.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A123 anses beaktad.

I motion A124 föreslås att förbundsstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för att förtroendemannalagen § 3 formuleras om, med tillägget att arbetsgivaren ska tillhandahålla en tidsenlig datorutrustning med skrivare och internetuppkoppling.

Lagstiftning om vilken teknisk utrustning och vilket kontorsmaterial som arbetsgivaren ska tillhandahålla skulle bli komplicerat med tanke på den ständigt pågående tekniska utvecklingen. Förtroendemannalagen är omdiskuterad och när den diskuteras handlar det snarare om inskränkningar än om utfyllnad. Förbundsstyrelsens uppfattning är att problemet med utrustning inte är av den digniteten att det motiverar förändringar i lag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A124 avslås.

I motion A125 föreslås att förbundsstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för att förbudet mot föreningsrättskränkning även ska gälla förhållandet mellan inhyrd personal och kundföretaget.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att inhyrda ska jämföras med de anställda på kundföretaget och därmed blir reglerna i MBL tillämpliga. MBL tillkom innan det var möjligt att hyra ut arbetskraft, vilket gör att lagstiftaren vare sig inkluderade eller exkluderade inhyrda utifrån arbetstagarbegreppet.

Ett arbete hos en och samma inhyrare, under förhållanden som påminner om en anställning, bör ligga till grund för ett rättsförhållande dem emellan. I dag finns ingen rättspraxis på området. Förbundsstyrelsen anser att krav på reglering i frågan bör ställas först när den har prövats rättsligt och utan framgång.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A125 anses beaktad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta
att anse motionerna A121 1:a att-satsen, A122, A123 och A125
beaktade
att avslå motionerna A121 2:a att-satsen och A124.

Arbetsrättsliga frågor – motionerna A121–A125

Motion A121

Medlem Jan Johansson avdelning 3 Norra Västerbotten

Förhandling åt icke medlemmar

När den moderatledda regeringen höjde a-kasseavgiften till 300 kronor gick en halv miljon medlemmar ur facket. Arbetsgivarna, Svenskt Näringsliv och den borgerliga regeringen försöker krossa facket och fattiggöra dess medlemmar med förslag och lagar som till exempel ”förenkling av studieledighetslagen” som på sikt skulle göra det nästan omöjligt att rekrytera och utbilda nya förtroendevalda. Försämringar i LAS som gör att arbetsgivaren ensidigt kan anställa personer från 0 till 24 månader innebär att utan våra avtal skulle vi vara tillbaka på 1800-talet, då vi stod med mössan i hand och ödmjukt undrade om det fanns några timmars jobb den dagen.

Fler försämringar i LAS är att man vill att våra medlemmar ska kunna avskedas snabbare och billigare, där medlemmen kan förlora både jobb och hundratusentals kronor även om Arbetsdomstolen dömer att arbetsgivaren gjort fel. Reinfeldt efterlyser en låglönemarknad och sänker a-kassan och sjukförsäkringen. Det absolut första som Centerpartiet var med och beslutade om i Alliansen när man tog makten 2006, var att lägga ned Arbetslivsinstitutet och halvera antalet arbetsmiljöinspektörer. Rent krasst har det inneburit att fler av våra kamrater dör på våra arbetsplatser. Centerpartiet har för övrigt gjort helt klart vad man tycker om facklig verksamhet med sin slogan ”Fuck facket forever”. Man har förändrat semesterlagen vilket medfört att vissa medlemmar inom IF Metall kan förlora över 40 000 kronor om man har otur.

Moderaterna har sett till att varje familj som tar ut alla 390 dagarna i föräldraförsäkringen förlorar över 11 000 kronor. Moderaterna, detta självutnämnda nya arbetareparti, har försämrat ekonomiskt för kamrater som gått i pension, förnedrat medlemmar i återvändsgränder som Fas 3, försämrat hela det svenska skolsystemet, reat ut den gemensamt uppbyggda välfärden och försöker ganska framgångsrikt svälta ut kommuner och landsting. Detta har medfört att speciellt våra medlemmar fått vänja sig vid sämre vård, skola och omsorg. Samtidigt har man öst pengar över Svenskt Näringsliv och dess medlemmar likt manna från himlen. Tydligt under parollen att mycket behöver mer.

Regeringen vill slopa hyresregleringen vilket innebär att våra medlemmar knappast kan vara med och bjuda när lägenheterna ska fördelas. Alliansen med Kristdemokraterna i spetsen har sett till att våra medlemmar måste vara med och finansiera ett gåvoskatteavdrag, när

människor som har mer än de behöver väljer att ge bort lite av sitt överflöd men kräver att få pengar tillbaka. Samtidigt har man tagit bort möjligheten för IF Metalls medlemmar att göra avdrag för fackavgiften.

Måste verkligen facken och den samlade arbetarrörelsen få en skriftlig krigsförklaring innan man förstår att fred mellan parterna inte längre råder? Vi måste samla oss och sluta leden. Vi har medlemmar som ifrågasätter varför man ska vara med i facket och mer tid går åt till att försöka behålla gamla medlemmar i stället för att skaffa nya. Enligt IF Metalls egen utredning räknar man med att medlemstappet kommer att vara 2–3 procent per år. Vi måste kraftfullt ta tag i frågan! Vi kan inte längre arbeta med att söka upp potentiella medlemmar. Vi måste ha ett arbetssätt som gör att potentiella medlemmar söker upp oss i stället.

Detta uppnår vi genom att sluta förhandla för icke medlemmar. De ska inte ha vår löneförhöjning, arbetstidsförkortning eller förhandlad flexitid. Vid nyanställningar ska vi kräva att dessa får lägsta lönen inom kollektivavtalet och vid löneförhöjningar ser vi till att dessa icke medlemmar endast får den garanterade personliga löneförhöjningen. När företag säger upp folk, ska turordningen endast gälla för våra medlemmar. På varje punkt måste vi visa att IF Metall värnar stenhårt om sina medlemmar och endast om sina medlemmar.

Jag har inte lyckats hitta någon annan förening, försäkringsbolag, bank, affär eller annat, som förhandlar, ger bonus, återbäring eller andra förmåner, till andra än sina medlemmar eller kunder. Jag köper inte längre de gamla argumenten att vi ska se till att även icke medlemmar ska ha samma förmåner utan att vilja vara med, för att arbetsgivaren inte ska premiera icke medlemmar lönemässigt eller förmånmässigt. Låt arbetsgivarna betala mer om de vill till icke medlemmar. På så sätt har de ju satt ribban för oss. Sedan tror jag inte att arbetsgivarna är intresserade av att betala mer i lön till icke medlemmar, speciellt inte om det blir många. Jag tror inte heller att så många är intresserade av att jobba för en lägre lön, om man vet att man får en massa mer om man går med i facket.

Det är väldigt lätt för oss fackligt-politiskt ideologiskt redan frälsta att förstå varför man ska vara med i facket. Men när det kommer till en fackligt-politiskt normalt ganska oinsatt person som får välja mellan att betala 6 000–8 000 kronor per år för att vara med, eller behålla dessa medel och ändå få samma förmåner, ja till och med behålla jobbet före medlemmar enligt turordningslistan, då är ett medlemskap i facket inte längre lika självklart. Kan vi med handen på hjärtat kalla oss för en kamporganisation längre? Om frågan med ja besvaras, då kamrater är det upp till bevis som gäller.

Jag föreslår kongressen besluta

att IF Metall slutar förhandla direkt eller indirekt åt icke medlemmar i facken

att IF Metall ser till att endast medlemmar i facken får ta del av frukterna av IF Metalls förhandlingar.

Motion A122

Avdelning 44 Halland

Kränkande särbehandling

På många av våra arbetsplatser sker dagligen kränkningar av medlemmar, från såväl arbetsgivare som arbetskamrater. Vissa kränkningar är i dag reglerade via diskrimineringslagen. Det gäller bland annat sexuella kränkningar och kränkningar på grund av etniskt ursprung, ålder eller kön.

Däremot finns ingen laglig reglering som ska förhindra mobbning av människor på våra arbetsplatser. Inom skolan har man skapat ett tydligt regelverk som ställer stora krav på utövaren av verksamheten. Detta bör man kunna applicera även på andra arbetsplatser.

Arbetsgivaren har ett ansvar för att diskriminering inte sker och att den psykosociala miljön är bra. Däremot finns vare sig lag eller avtal som gör att man rättsligt kan driva frågor som rör mobbning på arbetet. Den enda möjliga vägen att få upprättelse, alternativt få en lösning på problemet, är att driva frågan civilrättsligt.

Om man stiftar en arbetsrättslag mot kränkande särbehandling med innebörd att arbetsgivaren har ett ansvar att förhindra mobbning, kan vi som facklig organisation tydligare driva sådana frågor som rättstvisiter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en arbetsrättslag mot kränkande särbehandling införs.

Motion A123

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Lagen om anställningsskydd

I dag har arbetsgivaren rätt att göra undantag för två anställda när det uppstår arbetsbrist och arbetsstyrkan ska minskas i företag med mindre än tio anställda.

Den här regeln slår mycket orättvist och det är inte möjligt att överpröva arbetsgivarens beslut. Undantagsregeln påverkar småföretagen negativt och skapar otrygghet bland de anställda. Det har visat sig att föräldrar i barnfamiljer, framför allt yngre kvinnor, drabbas mycket hårt av de här reglerna.

Vi behöver värna om barnfamiljerna och skapa den trygghet de behöver för att de ska våga bilda familj och på så sätt bidra till att vårt samhälle kan fortsätta att utvecklas.

Medvetna unga människor kan välja bort anställningar i mindre företag då anställningsskyddet är svagare där och detta gäller särskilt unga kvinnor. Det är en jämställdhetsfråga att utjämna skillnaderna i anställningsskyddet i mindre företag och företag med mer än tio anställda.

Lagen om anställningsskydd behöver ändras och den orättvisa undantagsregeln för små företag tas bort.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att undantagen i lagen om anställningsskydd vid arbetsplatser med mindre än tio anställda tas bort.

Motion A124

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Förtroendemannalagen

Enligt förtroendemannalagen § 3 ska arbetsgivaren ge förtroendemannen rätt att disponera en lokal eller annat utrymme. Lagen stödjer inte rätt till dator eller annat kontorsmaterial på bekostnad av arbetsgivaren, trots att vi har stort behov av en dator då mycket material finns på nätet. Förbundet förutsätter att förtroendevalda har en dator.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förtroendemannalagen § 3 formuleras om med tillägg att arbetsgivaren ska tillhandahålla en tidsenlig datorutrustning med skrivare och internetuppkoppling.

Motion A125

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 15 Stockholms län

Föreningsrättskränkning av inhyrd personal

För dem som är anställda på ett företag finns ett uttryckligt förbud i medbestämmandelagen (MBL) för en chef att på något sätt försöka övertala eller hindra en anställd från att prata med facket.

I MBL 1 § anges dock att lagen är tillämplig i förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare eller jämförbar ställning. Med jämförbar ställning inkluderas inte förhållandet mellan inhyrd och kundföretag.

Det står med andra ord chefen på kundföretaget fritt att försöka hindra den inhyrda att utnyttja sin föreningsrätt enligt MBL.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbudet mot föreningsrättskränkning även ska gälla förhållandet mellan inhyrd personal och kundföretaget.

I debatten deltog:

Malena Danell, 15 Stockholms län
Lennart Önblad, 5 Höga Kusten
Emilia Töyrä, 1 Malmfälten
Christer Håberg, 6 Mellersta Norrland
Mikaela Lind, 1 Malmfälten
Martin Eriksson, 44 Halland
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Darko Davidovic, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A121–A125.

Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion A121 1:a att-satsen och att motion A121 2:a att-satsen ska anses beaktad.

Mikaela Linds och Martin Erikssons förslag om bifall till motion A122.

Christer Håbergs förslag om bifall till motion A123.

Lennart Önblads förslag om bifall till motion A124.

Malena Danells och Emilia Töyräs förslag om bifall till motion A125.

Darko Davidovics förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A121 och A124 samt ändringsförslag om bifall till motion A125.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A122 och A123.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A121–A125 i de delar där inga motförslag förelåg inklusive ändringsförslaget om bifall till motion A125

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A121, A123 och A124

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A122.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A122 begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Utlåtande

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal – motionerna A126–A133

Motionerna A126–A128 tar upp förbundets arbete med att teckna lokalavtal. Förbundsstyrelsen tillsatte hösten 2013 en arbetsgrupp med uppgiften att utreda och föreslå rutiner för tecknande av lokalavtal och utlandsavtal, efter förslag från avdelningarna i Mälardalen som också är representerade i arbetsgruppen. I uppdraget ingår även att se över rutinerna på förbundskontoret. Arbetsgruppens förslag ska presenteras under 2014.

Enligt IF Metalls stadgar ska vi kräva kollektivavtal på arbetsplatser där vi har medlemmar. Frågan om formerna för och vilka kollektivavtal vi ska använda oss av vid lokalavtalsteckning behandlades av en särskild arbetsgrupp med anledning av ett kongressbeslut 2008. Arbetsgruppen behandlade även hur vi ska arbeta med att teckna lokala avtal vid bemanningsföretag. I arbetsgruppen deltog representanter från avdelningarna och man enades kring ett förslag om en framtida lösning av de olika lokalavtalsmallar som vi använder i dag. Förslaget fastställdes av förbundsstyrelsen 2009. Förbundsstyrelsen anser inte att den modell och de rutiner som har utarbetats i nuläget behöver ändras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A127 anses beaktad samt att motionerna A126 och A128 avslås.

I motionerna A129 och A132 behandlas struktur, språk och innehåll i våra kollektivavtal, vilket är frågor som ska behandlas i samband med avtalsrörelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A129 och A132 överlämnas till avtalsrådet.

Avtalskommentarer

I motionerna A130 och A133 föreslås att inga gemensamma avtalskommentarer ska utarbetas samt att förbundet ska utarbeta egna kommentarer.

I motion A131 föreslås att ta fram en kommentarsbok för motorbranschen och att denna ska uppdateras vid förändringar i avtalet.

Det finns gemensamma kommentarer inte enbart på Teknikavtalet IF Metall utan även på Stål- och metalls område. Kommentarna har sin utgångspunkt i frågor där de centrala parterna har en gemensam uppfattning om avtalets innebörd, utifrån den rätts- och förhandlingspraxis som har utarbetats över tid. Denna praxis ändras inte om vi eller våra motparter kommenterar avtalen var för sig.

Förbundsstyrelsen ser ett behov av att generellt säkra kunskapen och kompetensen såväl lokalt som centralt när det gäller avtalstolkningar i våra olika avtal. Därför kommer ett arbete att påbörjas för att säkerställa detta. Förbundsstyrelsen vill däremot inte binda sig för formen av en tryckt kommentarsbok.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A131 anses beaktad samt att motionerna A130 och A133 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna A127 och A131 beaktade att överlämna motionerna A129 och A132 till avtalsrådet att avslå motionerna A126, A128, A130 och A133.

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal – motionerna A126–A133

Motion A126

Avdelning 12 Uppland, 15 Stockholms län, 22 Sörmland

Lokalavtalsteckning Bemanningsavtalet

När avtalstecknarna får en avtalsrörelse på ett bemanningsföretag där vi har medlem/medlemmar ställer vi krav på att arbetsgivaren ska följa branschens överenskommelse och teckna kollektivavtal. Vi försöker givetvis få arbetsgivaren att organisera sig i arbetsgivareföreningen *Almega Tjänsteföretagen*, för att få ett avtal som gäller på alla arbetsplatser våra medlemmar blir uthyrda till.

Problemet uppstår när arbetsgivaren inte vill ha avtal eller inte vill gå med i *Almega*. Lagen ger oss inte möjlighet till stridsåtgärder om arbetsgivaren vägrar organisera sig i *Almega*. Vi kan bara ta till stridsåtgärder om arbetsgivaren inte vill teckna hängavtal med *IF Metall*. Svagheten med *Bemanningsavtalet* är att vi som förbund inte har teckningsrätt för ett fullvärdigt hängavtal inom hela LO utan endast inom *IF Metalls* avtalsområde. Det är ett problem vi inte löser själva. Vi måste ligga på LO för att få en förändring. Ett annat problem är när bemanningsföretaget tar egna underleverantörsuppdrag och låter våra medlemmar utföra arbetsuppgifterna. *Bemanningsavtalet* reglerar inte villkoren för våra medlemmar när bemanningsföretaget bedriver egen entreprenad.

Vi kan endast teckna lokalavtal med bemanningsföretag per uppdragsföretag. Det innebär att vi måste teckna nytt avtal med bemanningsföretaget för varje kundföretag våra medlemmar är uthyrda till.

Vi måste tänka på våra medlemmars bästa och försöka skapa system som gör att medlemmarna får största möjliga trygghet. Vi som förbund kan inte ensidigt förändra LO:s regler om lokalavtalsteckning på *Bemanningsavtalet*, men vi kan se till att våra lokalavtal alltid gäller inom *IF Metalls* område.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att *IF Metalls* bemanningsavtalsmall snarast ändras så att avtalet är giltigt på samtliga arbetsplatser inom *IF Metalls* avtalsområden

att förändra LO:s uppgörelse om lokavtal inom bemanning så att de hängavtal som tecknas gäller för alla avtalsområden inom LO, dvs. att hängavtalens täckning motsvarar ett riksavtal.

Motion A127

Avdelning 12 Uppland, 15 Stockholms län, 22 Sörmland

Förändrade rutiner vid kollektivavtalsteckning

IF Metalls Mälardalsavdelningar har ett nära samarbete i avtalsteckningsfrågor för att kunna hjälpa varandra att bli så effektiva som möjligt med kollektivavtalsteckningen. En av förbundets viktigaste frågor är att vi ska teckna kollektivavtal på samtliga arbetsplatser inom IF Metalls avtalsområde och framför allt på de arbetsplatser där vi har medlemmar.

Vi i Mälardalsavdelningarna känner att vi gemensamt måste bli bättre som förbund inom detta område. Mälardalsavdelningarna tecknar cirka 100 avtal om året i våra avdelningar och vi får lägga ned mycket arbete på detta. Vi ser en risk att antalet företag som inte vill teckna avtal med oss ökar om det finns ett val i frågan, dvs. att vi inte varslar företag som säger nej till att följa branschens överenskommelser. Varselstatistiken för IF Metall talar sitt tydliga språk hur förbundet hanterar frågan. Vi väljer nästan alltid andra lösningar än att varsla. Att inte göra någonting i ärendet är också en handling då det oftast slutar med att medlemmen avslutar sitt medlemskap på grund av bristande medlemsnytta. Vi ser att nyckeln till framgång är ökat samarbete mellan avdelningarna och förbundet samt att ärendena drivs i högsta möjliga tempo.

I dag saknas handledning och rutiner för hur detta arbete ska gå till från att vi startar upp ett avtalsteckningsärende tills att förbundet varslar om konflikt. Vi behöver få tydliga riktlinjer hur ett ärende ska hanteras såväl lokalt som centralt, där vi även har egna uppsatta tidskrav för ärendets gång. Om det finns undantag som gör det möjligt att kringgå stadgarnas regler om att alla arbetsplatser inom vårt avtalsområde ska ha kollektivavtal vill vi bli informerade om det så vi inte lägger tiden på fel ärenden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ha tidskrav vid kollektivavtalsteckningsärenden, dvs. påkalla förhandling eller besluta om annan åtgärd inom en månad från att förbundskontoret får ärendet från avdelningen

att kräva kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Motion A128

Avdelning 15 Stockholms län

Hängavtal på alla riksavtal

I dag har vi två modeller när vi ska teckna hängavtal inom IF Metall beroende på om det är ett kollektivavtal som har sitt ursprung i före detta Industrifacket eller före detta Metall. Detta begränsar förbundets möjligheter att nå bästa framgång i avtalsteckningsarbetet.

Att ha hängavtal på riksavtalen är till stor fördel argumentationsmässigt vid kollektivavtalsteckning. Vi kan, som avtalstecknare, hänvisa till branschens framförhandlande regelverk och att det är samma regler oavsett om arbetsgivaren organiserar sig i arbetsgivarföreningen eller om vi tecknar hängavtal. Vi ser även en fördel i att vi inte behöver förhandla om regelverket om arbetsgivaren organiserar sig i ett arbetsgivarförbund.

Vi vill att IF Metall öppnar upp för hängavtal på samtliga avtalsområden där ett arbetsgivarmedlemskap automatiskt blir kopplat till något av våra kollektivavtal (inte avtal som måste kopplas på, till exempel Handel & Metallavtalet, SINF-avtalet).

Förändringen innebär inte att vi ska ta bort IMG-avtalet utan endast öppna upp för hängavtal på samtliga riksavtal med automatisk påkoppling vid medlemskap i arbetsgivarförening.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öppna upp för att teckna hängavtal på samtliga avtalsområden där ett arbetsgivarmedlemskap automatiskt blir kopplat till något av våra kollektivavtal.

Motion A129

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Språkförtydligande

Vi önskar förtydliganden i språk och syfte i formuleringar i Kemiavtalet. Avtalet innehåller vaga uttryck och många ”bör” i texterna som gäller arbetsgivarens ansvar/åtaganden. Återta initiativet i vårt avtal!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att reducera förekomsten av ”bör” i formuleringar i Kemiavtalet som rör arbetsgivarens ansvarsdelar.

Motion A130

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Gemensamma avtalskommentarer

Sedan de gemensamma avtalskommentarerna såg dagens ljus har arbetsgivaren (köparen) fått mer makt och inflytande på svensk arbets-

marknad. En reaktionärt skriven gemensam avtalskommentar gynnar inte arbetarrörelsen oavsett hur samverkansvänlig stämning som rått mellan Teknikföretagen och IF Metall centralt. Lokalt är detta en katastrof.

Förvisso finns argumentet att det allmänna rättsläget inte ger oss det utrymme som vi skulle vilja ha i avtalen, alltså att AD fattar faktiska beslut som ger oss sämre förutsättningar än vad vi skulle vilja ha. Detta argument håller möjligtvis i en central förhandling men den lokala kampen blir svårare om parterna redan är överens om tolkningen av avtalet.

Det är genom avtalstolkningar som möjligheterna finns att flytta fram våra positioner. Det allmänna rättsläget är inte konstant utan något som förändras i takt med att samhället förändras och något vi som arbetarrörelse alltid har kämpat för att förändra till vår fördel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ingen överenskommelse om gemensamma avtalskommentarer för Teknikavtalet tecknas vid nästa avtalsrörelse

att avtalskommentarer hädanefter skrivs i egen regi.

Motion A131

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland, 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland, 27 Östra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg, 41 Kalmarsund, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Ny kommentarsbok Motorbranschavtalet

Inom motorbranschen har det på senare år uppstått ett problem i och med att allt fler ombudsmän med bakgrund inom Motorbranschavtalet uppnått pension. Få nya kommer till och de som ska förhandla på vårt avtalsområde kommer från andra branscher. Vi har erfarit att tolkningar av vårt avtal ofta blir de tolkningar som finns i Teknikavtalet och inte i våra egna skrivningar.

Tidigare fanns en kommentarsbok där man kunde läsa hur man skulle tolka skrivningar i avtalet, på samma sätt som det tidigare fanns en kommentarsbok för Teknikavtalet. Denna bok för motorbranschen har blivit inaktuell då avtalet är helt omgjort och kritik framkommit mot att de tolkningar som finns i den inte skulle hålla juridiskt.

Vi behöver en kommentarsbok framtagen av förbundet och där IF Metalls tolkningar av gällande lagstiftning kring Motorbranschavtalet förklaras på ett sätt som kan göra det lättare för våra små arbetsplatser där endera ensamavdelningsombud, små klubbar eller ombudsmän kan få stöd och hjälp i arbetet med att förbättra villkoren för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta fram en kommentarsbok för Motorbranschavtalet där man förklarar hur förbundet tolkar de olika paragraferna utifrån gällande rättspraxis och hänvisar till aktuella AD-domar och lagar

att kommentarsboken uppdateras när förändringar sker i avtalet.

Motion A132

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Modernare språk i våra avtal

I våra kollektivavtal har vi ett språk som inte känns speciellt modernt. Det är givetvis lätt att kopiera texten år efter år, men detta borde ses över. Det finns en mängd olika ställen, men bland annat på sidan 14 i Kemiska avtalet finns ordet eljest. Våra unga medlemmar har inte en aning om vad det betyder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att snarast utse en grupp inom förbundet som ser över texterna i våra kollektivavtal och verka för förändringar i de delar som känns helt otidsenliga.

Motion A133

Avdelning 44 Halland

Avskaffande av gemensamma avtalskommentarsböcker

Inom bland annat Teknikavtalet har parterna, Teknikföretagen och IF Metall, gemensamt tagit fram kommentarsböcker. Det innebär att förhandlingsutrymmet samt hur tolkningar ska göras har tagits ifrån de lokala parterna. Traditionellt är det viktigt att man möjliggör bästa möjliga villkor utifrån avtalet och de tolkningar man kan göra och förhandla utifrån detta.

Ett fenomen som har uppkommit är att arbetsgivare som inte tillhör ett visst avtalsområde ändå använder Teknikavtalets kommentarsbok. Detta har skett bland annat på Tekoavtalet med motiveringen att det är samma förbundsparter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gemensamma kommentarstolkningar inte ska ske.

I debatten deltog:

Andreas Narkun, 15 Stockholms län
Stefan Jansson, 30 Bohuslän-Dal
Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Jonas Lennström, 12 Uppland
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Peter Ilar, 10 Dalarna
Roger Nilsson, förbundskontoret
Christer Persson, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A126–A133.

Maria Grehagen Hedbergs och Jonas Lennströms förslag om bifall till motion A126.

Andreas Narkuns och Peter Ilars förslag om bifall till motion A128.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion A130.

Stefan Janssons och Stefan Frölanders förslag om bifall till motion A131.

Roger Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A126 och A128.

Christer Perssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A131.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A130.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A126–A133 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** motion A131

att efter rösträkning med siffrorna 165 mot 142 **bifalla** motion A126

att efter votering **bifalla** motion A128

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A130.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion A126 begärdes av kongressordföranden.

Votering avseende motion A128 begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion A130 begärdes av Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten.

Utlåtande

Hållbart arbete – motionerna A134–A147

Hållbart arbete är en sammanhållen strategi för att nå målet om utveckling i arbete för utveckling i lön, samtidigt som vi minskar belastningsskadorna, får jämställda arbetsplatser och de anställda inom industrin får en möjlighet att utveckla sin kompetens och få stimulerande arbetsuppgifter. Hållbart arbete handlar också om att utveckla produktiviteten genom att använda kreativiteten och engagemanget hos de människor som är anställda i industrin. Genom att erbjuda bra och utvecklande arbeten kan industrin bli en attraktiv arbetsplats dit unga människor söker sig.

IF Metall organiserar en mängd branscher med helt olika förutsättningar vad gäller belastning, arbetsinnehåll, kompetenskrav och möjligheter till utveckling. På medlemmarnas arbetsplatser varierar arbetsinnehållet från cykeltider på under en minut, till att arbetsinnehållet är olika från dag till dag. Det är de lokala förutsättningarna som avgör vilka insatser som behövs för att nå målet om varje enskild medlems utveckling och behovet av ökad produktivitet och konkurrenskraft.

I motionerna A134, A146 och A147 2:a att-satsen tas frågan om friskvård upp. I motion A147 2:a att-satsen föreslås att frågan regleras lagstiftningsvägen medan man i motionerna A134 och A146 vill att frågan tas upp i avtalsrörelsen.

Den enskilt största orsaken till att våra medlemmar drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar ligger i hur arbetet är organiserat. Alla människor har ett ansvar för sin egen hälsa, men förbundsstyrelsens uppfattning är att det är viktigt att ställa krav på en god arbetsmiljö och en förbättrad arbetsorganisation. Förbundsstyrelsen menar att friskvård ska ses som ett komplement till andra och mer effektiva åtgärder mot ohälsa i arbetslivet inom ramen för Hållbart arbete. Vilken typ av friskvård som behövs och i vilken omfattning måste fastställas efter de lokala behoven på varje arbetsplats. Frågan om friskvård bör därmed tas upp i avtalsrörelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A134 1:a att-satsen och A146 överlämnas till avtalsrådet samt att motionerna A134 2:a att-satsen och A147 2:a att-satsen avslås.

Motionerna A135 och A136 tar upp frågan om kompetensutveckling, som är en av nycklarna för att nå ett Hållbart arbete och en förutsättning för att företagets konkurrenskraft ska kunna upprätthållas och utvecklas. I de kollektivavtal vi har med våra motparter finns skrivningar om kompetensutveckling. I många av avtalen finns också beskrivet hur de lokala parterna ska arbeta med frågan. Vad som är kompetensutveckling och vilket behov av kompetensutveckling som föreligger varierar väldigt mycket från bransch till bransch, från företag till företag och från individ till individ.

I avtalsrörelsen 2010 drev förbundet, tillsammans med Facken inom industrin, frågan om införande av ett kollektivt kompetens-

sparande, liknande det som finns i till exempel Danmark. Ett individuellt kompetenssparande innebär dock att det tar lång tid innan man har så mycket pengar avsatta att sparandet kan utnyttjas på ett tillfredsställande sätt.

I motion A136 föreslås att det i kompetensutvecklingsavtalen ska finnas en rätt, uttryckt i timmar eller i kronor och ören, till kompetensutveckling. Behovet av kompetensutveckling varierar mellan olika företag, liksom mellan företag inom samma avtalsområde. Det är verksamhetens förutsättningar och den enskilde individens behov som ska styra vilken kompetensutveckling som ska genomföras på företagen. Förbundsstyrelsen vill därför inte fastslå exakta summor eller timmar för kompetensutveckling i våra avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A135 och A136 överlämnas till avtalsrådet.

Motionerna A137–A142 och A147 1:a att-satsen tar upp arbetsorganisatoriska frågor. Hur arbetsorganisationen och arbetsinnehållet ser ut är av stor betydelse för att minska belastningsskadorna inom industrin. Frågan är också viktig för den psykosociala arbetsmiljön. I plattformen för Hållbart arbete som antogs av förbundsstyrelsen 2009, framgår i en av utgångspunkterna att den tid som ska åtgå till arbete i styrda eller bundna arbeten ska vara max 75 procent av arbetstiden. Detta ska inte ses som ett mål i sig, utan som ett första steg för att på sikt minimera den typen av arbeten. Att då ställa krav på 80 procent av arbetstiden, som det föreslås i motion A137 2:a att-satsen, ser förbundsstyrelsen som ett steg tillbaka.

I motion A139 1:a att-satsen föreslås ett avtalskrav på 75 procent, vilket är i linje med förbundets politik på området. Kraven bör anpassas till varje avtalsområdes specifika förutsättningar.

I motionerna A137 1:a att-satsen, A138 och A139 2:a att-satsen föreslås avtalskrav på förbättringar av den psykosociala arbetsmiljön, liksom avtalskrav som ligger i linje med förbundets arbete för att nå ett Hållbart arbete. Exakt hur avtalskraven ska formuleras varierar mellan olika avtalsområden.

I motion A137 3:e att-satsen föreslås att det ska ställas tydliga krav i kollektivavtalen på rotation och kompetensutveckling. Förbundets långsiktiga mål är en befattningsutveckling där våra medlemmar får ett brett arbetsinnehåll och naturligt kan växla mellan olika typer av uppgifter i sitt arbete. Rotation kan vara ett första steg mot detta mål.

I motion A140 föreslås att lagar och avtal ska förbättras, så att den enskilde liksom den fackliga organisationen ges mer inflytande i företagens beslutsprocesser. Inflytandefrågor är alltid viktiga för den fackliga organisationen och det kan finnas skäl att se över våra avtal för att se om vi ytterligare kan flytta fram våra positioner.

Motion A141 handlar om arbetstakten på verkstadsgolvet och om behovet av ett neutralt tidsstudieverktyg för att fastställa en normal arbetstakt. Behovet av tidsstudier varierar mellan olika branscher i förbundet.

I motion A142 föreslås att arbetsgivaren ska eftersträva att tillgodose småbarnsföräldrars behov. Detta skulle innebära en svagare skrivning än den som finns i diskrimineringslagen, där det står att arbetsgivaren ska göra det möjligt att förena föräldraskap med förvärvsarbete.

I motion A147 1:a att-satsen föreslås att alla ska få förutsättningar att arbeta ett helt yrkesliv med fysiken och hälsan i behåll. Det är ett faktum att många medlemmar lämnar arbetslivet före uppnådd pensionsålder, eftersom arbetet många gånger sliter ut människor. Genomsnittlig pensionsålder för IF Metalls medlemmar är knappt 62 år.

Genom att vi på alla nivåer inom förbundet jobbar med Hållbart arbete kommer förutsättningarna för att orka ett helt arbetsliv att öka. I förbundets undersökning ”Industriarbetarnas arbetsvillkor” ser vi hur arbetsinnehållet minskar, medan hårt styrda och bundna arbeten och stress ökar.

I förslaget till nya handlingslinjer är ett av målen att på varje arbetsplats genomföra konkreta åtgärder för att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö. Förbundets satsning på delpension/livsarbetsstidspremier är även det ett sätt att underlätta för människor att klara ett helt arbetsliv.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A142 och A147 1:a att-satsen anses beaktade, att motionerna A137 1:a och 3:e att-satserna och A138–A141 överlämnas till avtalsrådet samt att motion A137 2:a att-satsen avslås.

Yrkesutbildning

I motion A143 föreslås att det ska finnas krav på att visa upp en utbildningsplan när man tar in praktikanter/elever. Att ta in praktikanter/elever faller in under yrkesutbildningsavtalen i många av våra kollektivavtal. Där fastslås att det ska finnas lokala överenskommelser för varje praktikant/elev och att dessa ska innehålla en utbildningsplan. I de fall kollektivavtalen inte reglerar frågan, faller ett sådant förfarande in under MBL. Om utbildningsplan saknas kan det innebära att det finns ett anställningsförhållande och kollektivavtalet ska då tillämpas fullt ut.

I motion A144 föreslås att Motorbranschens yrkesutbildningsavtal ska revideras och att förbundsstyrelsen ska påverka skolans arbete med yrkesvägledning och utbildning av handledare. Detta arbete pågår tillsammans med motparten. När det gäller yrkesvägledning och påverkan på handledning med koppling till gymnasieskolans yrkesprogram är IF Metall aktivt i Skolverkets nationella programråd.

I motion A145 1:a att-satsen föreslås en översyn av Industriarbetsgivarnas kompetensråds (IAKR) framtida roll. Denna översyn sker kontinuerligt och är en del av IAKR:s arbete. I motion A145 2:a att-satsen föreslås att det ska ställas krav på att införa yrkesbevis i kommande avtalsrörelse. Detta krav bör därför diskuteras samtidigt som andra krav inför en kommande avtalsrörelse.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A143, A144 och A145 1:a att-satsen anses beaktade samt att motion A145 2:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna A142–A144, A145 1:a att-satsen och A147 1:a att-satsen beaktade

att överlämna motionerna A134 1:a att-satsen, A135, A136, A137 1:a och 3:e att-satserna, A138–A141, A145 2:a att-satsen och A146 till avtalsrådet

att avslå motionerna A134 2:a att-satsen, A137 2:a att-satsen och A147 2:a att-satsen.

Hållbart arbete – motionerna A134–A147

Motion A134

Avdelning 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Motion och annan friskvård för alla anställda

Nuvarande regler om skattefri motion och annan friskvård har anpassats till att formerna för motion har utvecklats och sättet att utöva motion förändrats och anpassats till behoven som finns ute på våra arbetsplatser.

Det finns ingen fastställd beloppsgräns för hur mycket en skattefri motions- eller friskvårdsförmån högst får kosta. Man bör ta hänsyn till det sammanlagda värdet av dessa förmåner. Vi anser att motions- eller friskvårdsförmånen ska riktas till all personal oavsett anställningsform.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det finns tydliga krav i avtalen på att alla parter ska verka för en förbättrad motions- och friskvårdsverksamhet på alla våra arbetsplatser

att nyttan med motion, friskvård och rätt kost ska prioriteras när parterna på arbetsmarknaden gör upp centrala avtal.

Motion A135

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Kompetensutveckling

I dagsläget känns avtalen för öppna att tolka för arbetsgivarna. Arbetsgivarna menar att även, exempelvis, rotation är kompetensutveckling.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få till ett kompetenskonto för varje anställd som vi årligen har möjlighet att använda för personlig kompetensutveckling

att konkretisera kraven på vad kompetensutveckling innebär.

Motion A136

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Kompetensutveckling

Alla anställda ska få möjlighet till utveckling och utbildning för att utvecklas i sitt arbete. Detta skulle gagna både anställda och företag.

Anställda riskerar sina jobb vid en nedskärning som hänvisar till kompetensbrist och företaget riskerar att utvecklingsarbetet haltar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kompetensutvecklingsavtalet införa en rätt att för varje år ha möjlighet till kompetensutveckling och detta kan gälla i form av timmar/dagar eller kronor.

Motion A137

Avdelning 26 Östergötland

Psykosocial arbetsmiljö

Utvecklingen när det gäller arbete och inflytande går åt fel håll. Vi ser mer och mer att våra medlemmar är bundna på arbetsplatser med väldigt korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Arbets sättet bidrar till att förslitningsskadorna kommer att öka i framtiden och till att våra medlemmar som skadas riskerar att bli uteslutna från arbete. Våra kamrater blir svårplacerade i rehabiliteringsprocessen tack vare att anpassade arbetsuppgifter i stort sett är borta.

De verktyg vi har i dagsläget är otillräckliga. Vi behöver öka inflytandet och på ett bättre sätt kunna styra vårt arbete. Men då krävs det att vi får mer att säga till om avtalsvägen. Vi måste kunna tvinga arbetsgivaren att ta mer hänsyn till rotation, kompetensutveckling och psykosocial arbetsmiljö. Våra medlemmar måste få mer tid för återkoppling och kompetensutveckling, för att förebygga arbetsskador och få en ökad konkurrenskraft inom och utom företaget.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att prioritera den psykosociala arbetsmiljön i kommande avtalsförhandlingar

att i kommande avtalsrörelse driva kravet om begränsning till maximalt 80 procent av arbetstiden vid styrda och taktade liner

att ställa tydliga krav i kollektivavtalen på rotation och kompetensutveckling.

Motion A138

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 15 Stockholms län

Avtala om arbetets innehåll

Vi ser en utveckling mot allt mer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykler och begränsat arbetsinnehåll. Även rotationen begränsas och arbetet utarmas. Chefernas och företagens detaljstyrning har ökat markant.

Detta arbetssätt riskerar också att vi blir många människor som utesluts från våra arbeten. Människor som av olika anledning inte kan rotera fullt på dessa arbeten. Det kan också vara så att kroppen inte orkar med en hel dag i tungt linesarbete.

Det styrda och bundna arbetet innebär även att vi får stora problem att hitta anpassade arbeten för personer som är i behov av rehabilitering. Företagen bryr sig inte om att organisera arbetet med bredd och djup.

Lagar och avtal, till exempel arbetsmiljölagen och Utvecklingsavtalet, har hittills visat sig vara otillräckliga verktyg för att försvara gott arbetsinnehåll och goda utvecklingsmöjligheter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande avtalsrörelse driva frågan om en begränsning av monotont, starkt styrt arbete vid bundna liner enligt intentionerna i utgångspunkterna i förbundets plattform för Hållbart arbete

att i kommande avtalsrörelse driva avtalskrav som ger verktyg och möjlighet för klubbarna att genomföra intentionerna i utgångspunkterna i förbundets plattform för Hållbart arbete.

Motion A139

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Avtala om arbetets innehåll

Det går en farsot inom landets industriföretag. För att uppnå maximal vinst vill företagen pressa de anställda allt mer.

Vi ser en utveckling mot allt mer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Rotation begränsas och arbetet utarmas. Chefernas och företagens detaljstyrning har ökat markant. Många industriarbetare tvingas i dag ”ta av sig huvudet” samtidigt som man tar på sig overallen.

Lagar och avtal, exempelvis arbetsmiljölagen och Utvecklingsavtalet, har hittills visat sig vara otillräckliga verktyg för att försvara gott arbetsinnehåll och goda utvecklingsmöjligheter. Företagen bryr sig inte om att organisera arbete med bredd och djup.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande avtalsrörelse driva frågan om en begränsning till maximalt 75 procent av arbetstiden i styrda och bundna arbeten

att driva avtalskrav som ger arbetsplatserna verktyg att genomföra intentionerna i förbundets plattform om Hållbart arbete.

Motion A140

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ökat inflytande på våra arbetsplatser

Arbetsgivarna har under en längre tid flyttat fram sina positioner mot att få eget bestämmande över frågor som rör kollektivavtalet. Hela tiden hänvisar de till att "Arbetsgivaren leder och fördelar arbetet". En del orsaker till maktförskjutningen är att avtalen har försämrats, verkligheten förändrats och rättsläget försvagats. Det gör att arbetssituationen för många känns hopplös.

Exempelvis har anställningstiderna blivit kortare genom att det öppnas upp för inhyrning och visstidsanställningar. Det skapar stor otrygghet hos både den enskilde och samhället i stort. Inte minst unga människor har på grund av detta svårt att etablera sig på arbetsmarknaden och komma in i LAS-systemet.

Arbetsorganisationerna förändras till att färre personer utför fler arbetscykler på kortare takttider, vilket i många fall har inneburit att arbetsinnehållet har minskat. Det medför att kroppen tar stryk och att arbetsskador, som är svåra att få godkända, uppstår. Forskning visar att våra hjärnor behöver stimulans vilket ofta uteblir när arbetsuppgifterna är monotona. Det i sin tur kan leda till depressioner.

Planeringen av fritiden försvåras genom att arbetsgivaren kan beordra övertid med kort varsel eller genom att kroppen har ont och säger ifrån. Denna situation kan undvikas genom att de fackliga representanterna tillsammans med de anställda får inflytande över arbetsplatsens utformning och hur produktionen läggs upp. När inflytandet över arbetsplatsen minskar kan det vara svårt att hålla det fackliga arbetet vid liv. Det kan upplevas som att facket inte kan påverka.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagar och avtal förbättras så att den enskilde liksom den fackliga organisationen ges mer inflytande i företagets beslutsprocesser.

Motion A141

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Tecknande av nytt tidmätningssavtal

I och med att månadslönen infördes försvann tidmätningssavtal som klockstudie, MTM med flera.

Takttiderna har blivit kortare, fördelningstiderna har minskat eller helt försvunnit och våra medlemmar blir mer och mer låsta vid sina arbetsplatser. Eftersom det inte längre finns något avtal om tidmätning har våra fackligt förtroendevalda svårt att driva dessa frågor när arbetet känns stressigt. Arbetsgivaren kan ensidigt korta takttiderna utan att den fackliga organisationen har ett instrument som kan bevisa att arbetstempot blir för högt.

De kraftiga rationaliseringar som görs i industrin resulterar ofta i ohälsa. Vi ser att ungdomar söker sig bort från industrijobben och utbildar sig inom andra yrken samtidigt som svensk industri behöver välutbildad personal för att kunna vara konkurrenskraftig.

IF Metalls mål måste vara att våra medlemmar ska kunna arbeta i normal arbetstakt med ett anständigt arbetsinnehåll och med utrymme för kortare pauser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett MTM-baserat tidmätningssavtal förhandlas fram för att objektivt mäta arbetstakt oavsett tim- eller månadslön

att ett avtal förhandlas fram med tidmätningssavtalet som grund för att reglera vilken arbetstakt en anställd kan utsättas för.

Motion A142

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Småbarnsföräldrars behov

På grund av rådande arbetssituation för våra medlemmar med barn och familj är det inte alltid så lätt att kombinera arbetsliv och familjeliv med bland annat barnomsorg, fritidsaktiviteter och skola.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företaget ska eftersträva att tillgodose småbarnsföräldrars behov.

Motion A143

Avdelning 1 Malmöfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Utbildningsplan för praktikanter/elever

Vi har många praktikanter/elever ute på våra arbetsplatser som är där för att lära sig yrket. Vi har märkt att det på många arbetsplatser inte finns någon bra eller helt saknas utbildningsplan för dessa praktikanter/elever. Hur ska de kunna lära sig yrket om inte vi kan säkerställa att det ska finnas en plan på vad de ska lära sig när de gör sin praktik/utbildning på våra arbetsplatser?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska vara krav på att visa upp en utbildningsplan när man tar in praktikanter/elever.

Motion A144

Avdelning 15 Stockholms län

Motorbranschens Yrkesutbildningsavtal

Yrkesutbildningsavtalet har inte reviderats på över 20 år med undantag av lönesummor. Föråldrade skolbegrepp som sedan länge försvunnit ur läroplanen, skolpolitiska lagändringar och mycket mera saknas eller är föråldrat i Yrkesutbildningsavtalet.

Vi är därför inte förvånade över att klubbarna har så få utsedda yrkesombud och att det fackliga skolengagemanget i samverkan med företagen är så svagt. Konsekvensen av detta blir stora svårigheter att engagera handledare och påverka att dessa får erforderlig utbildning. Andra konsekvenser är att yrkesombud och arbetsgivare saknar kännedom om avtalsvillkoren och därmed inte följer dem. Kontrakt med skolorna är upprättade att gälla för den arbetsplatsförlagda utbildningen.

Enligt uppgift är en revidering under utarbetande men denna uppgift har mist sin engagerande kraft. Inget verka hända.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att snarast revidera Motorbranschens Yrkesutbildningsavtals innehåll och omgående informera förtroendevalda inom skolfrågor om när ett nytt avtal kan komma till stånd

att verka för att när ett nytt avtal finns satsa på rekrytering av fler yrkesombud inom klubbarna samt på utbildning av dessa

att politiskt påverka gymnasieskolornas ansvar för utbildning av APL-handledare på arbetsplatserna

att politiskt påverka grundskolans erbarmligt svaga yrkesvägledning inom vårt branschområde i synnerhet och inom yrkesförberedande utbildningar i allmänhet.

Motion A145

Avdelning 15 Stockholms län

Utbildning och införande av yrkesbevis för smidesarbetare

Lönerna för smidesarbetarna har historiskt sett varit 25 procent lägre än övriga yrkesgrupper inom byggbranschen. Visserligen finns viss hänvisning i Svemeks avtal för olika lönegrupper beroende på tiden man har varit inom yrket samt det extra kunnande man behöver för att hamna i löneklassen S som är den högsta i vårt avtal. Vi tror att dessa skillnader beror på avsaknaden av dokumentation över vårt yrkeskun-

nande. Denna dokumentation kunde till exempel utformas som ett yrkesbevis likt det som används inom Byggnads.

I nuläget hänvisar man från olika håll, från arbetsgivare och fack, till det enda dokument som finns och det är svetslicensen. Men vårt arbete består inte endast av det. Utan att nedvärdera andra yrkesgruppers svårigheter i deras gebit anser vi oss kunna se att våra svårigheter inte skulle vara mindre.

Kort beskrivet har vi ett oändligt mycket tyngre ansvar med produkterna vi levererar, från tillverkningen på verkstad samt montage. Det är till och med förenat med dödsfara om vårt arbete inte fullgörs på ett yrkesmässigt riktigt sätt. Det gäller till exempel att logistiken, användningen av kran och övriga lyfthjälpmedel samt förband (svets- eller skruvförband) måste utföras högkvalitativt för att klara de hårda krav som ställs. I vårt arbete ingår även utsättning av olika svårighetsgrader som i sig är ett stort ansvarstagande, dels gentemot vårt fortsatta arbete och dels för andra yrkesgrupper.

Vi har vid olika tillfällen försökt att muntligt framföra vår syn på de stora löneskillnader som finns mellan oss och Byggnads, i olika forum men utan någon framgång alls. Man har från fackligt håll hänvisat till lokala uppgörelser vilket bevisligen har misslyckats.

Yrkesutbildningen har de senaste decennierna varit och är mycket undermålig. Vårt fackförbund har ansett sig vara nöjd med att utbilda till fackligt starka medlemmar men har tyvärr inte lagt lika stor vikt vid våra medlemmars yrkesutbildning. Det har man ansett vara ett åtagande som tillhör arbetsgivarna. Den gemensamma roll man har haft ihop med Svemek i före detta Yrkesrådet (numera Industriarbetsgivarens Kompetensråd) har begränsats till några enstaka tävlingar.

Vi anser att förbundet måste ta mycket större ansvar för våra medlemmars yrkesutbildning, för att säkerställa kompetens och konkurrenskraft. Vi tror att ett krav på yrkesbevis där vi som fackförbund står med i utformandet är ett sätt att skapa en högre anslutningsgrad vilket i sin tur leder till en större enighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att se över Industriarbetsgivarens Kompetensråds framtida roll som part i utformningen av framtida utbildningar för att säkerställa höjd utbildningskvalitet

att i kommande avtalsförhandlingar kräva att yrkesbevis införs.

Motion A146

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsgivaransvar för friskvård

Industriarbetare är en yrkesgrupp som tenderar ha mycket förslitnings- och belastningsskador. Friskvårdsansvar för arbetsgivare bör skrivas in i avtal; att förebygga skador och ohälsa i stället för rehab.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via avtalsskrivningen visa på ekonomiskt arbetsgivaransvar för friskvård för de anställda.

Motion A147

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Orka hela arbetslivet

Vi arbetare har i dag arbetsamma och slitsamma jobb. Många orkar inte arbeta ända fram till pensioneringen. Vi måste röra på oss för att kroppen ska hålla ihop.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla får en möjlighet att arbeta ett helt yrkesliv med fysiken och även hälsan i behåll

att alla arbetstagare får en lagstadgad friskvårdstimme per vecka.

I debatten deltog:

Malena Danell, 15 Stockholms län

Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten

Mats Bäcklund, 2 Norrbotten

Eleonor Lubell, 6 Mellersta Norrland

Jasmin Cosic, 26 Östergötland

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg

Bengt Eriksson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A134–A147.

Eleonor Lubells förslag om bifall till motion A135.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A137 2:a att-satsen.

Malena Danells och Khuanla Chalardyaems förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A138.

Åsa Dahlstens förslag om bifall till motion A139.

Mats Bäcklunds förslag om bifall till motion A146.

Bengt Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A135, A137 2:a att-satsen, A139 och A146.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A134–A147 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A135, A139 och A146.

Protokollsanteckning

Jasmin Cosic återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A137 2:a attackatsen.

Utlåtande

Arbetsmiljö – motionerna A148–A163 samt C32 2:a och 3:e att-satserna

Några av förbundets viktigaste uppgifter är att slå vakt om en god arbetsmiljö för våra medlemmar och att arbeta för att skapa attraktiva arbetsplatser för den framtida arbetskraften. IF Metall ska verka för att skyddsombud utses som kan kontrollera och påverka miljön på våra arbetsplatser. Alla förtroendevalda bör ta del i arbetet för en bättre arbetsmiljö och det är samtligas ansvar att arbeta för helheten.

Många av våra medlemmar har i dag slitsamma arbeten vilket gör att de inte klarar att arbeta fram till pensionen. Inom industrin är risken att drabbas av sjukdom klart högre än genomsnittet. Kvinnor inom industrin är i högre grad än män drabbade av både fysiska och stressrelaterade faktorer, beroende på att de oftast tilldelas de mest monotona arbetsuppgifterna. Den vanligaste orsaken är en påfrestande arbetsställning följt av tung manuell hantering och stress i arbetet. Fler arbetsplatser måste få tillgång till kvalificerad och förebyggande företagshälsovård, som även kan medverka i rehabiliteringsprocesser. Alla måste få förutsättningar att arbeta ett helt yrkesliv.

För att lyckas med dessa målsättningar behöver IF Metall gå på offensiven och kräva att regeringen tar sitt ansvar och prioriterar upp arbetsmiljön. Regeringen måste anta en nolltolerans mot dödsolyckor. Arbetsgivarna måste ta sitt ansvar för att förebygga arbetsolyckor och belastningsskador. Fler skyddsombud behöver rekryteras och dessa måste få en bra utbildning. Vidare behöver vi driva fler förhandlingar och vara pådrivande för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fungera. De sammanlagda medlen för arbetslivsforskning bör öka kraftigt i volym samtidigt som det behövs ökade resurser till utbildning av såväl chefer som skyddsombud.

Skyddsombudsrollen och utbildning

I motionerna A148 och A150 3:e att-satsen föreslås att förbundet ska ta fram rekommendationer om utrustning för regionala skyddsombud samt en handlingsplan för utbildning.

Arbetsmiljö- och försäkringsenheten har inlett arbetet med att utforma en rekommendation till avdelningarna när det gäller utrustning, men det är avdelningarnas ansvar att det regionala skyddsombudet har de bästa förutsättningarna och verktygen för att genomföra sitt uppdrag. Det är även avdelningarna som ansvarar för att ta fram och följa upp handlingsplaner.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A148 och A150 3:e att-satsen anses beaktade.

I motionerna A149–A151 och C 32 2:a att-satsen tas frågor upp som berör skyddsombudens utbildning. I motion C32 3:e att-satsen tas upp att antalet regionala skyddsombud behöver öka. I motion A149 föreslås att skyddsombud ska uppdatera sin kompetens i takt med de omval som sker vart tredje år.

Utbildning ska ske efter behov och kontinuerligt, men att sätta ett tidskrav som många gånger är längre än vad som krävs är ingen utveckling att eftersträva. Grundutbildning för regionala skyddsombud bedrivs i LO:s regi genom Runöskolan. IF Metall beställer kursplatser efter behov. Förbundsstyrelsen anser att utbildningen ger en bra grund för att verka som regionalt skyddsombud. De regionala fackliga ombud som beskrivs i motion A150 är exempel på en avdelningsverksamhet som finns i Göteborg och fungerar väl, men som inte finns i alla avdelningar.

I arbetsmiljölagen anges att arbetsgivare och arbetstagare gemensamt svarar för att skyddsombud får erforderlig utbildning. LO och Svenskt Näringsliv har därför ett avtal om finansiering av skyddsombudsutbildningar. IF Metall har en skyldighet att använda dessa medel i ett första skede. IF Metall anser också att resurserna för arbetsmiljöutbildningar bör öka.

Skyddsombudens roll kommer att förstärkas i och med den nya förtroendevaldutbildningen Agera. Utbildningen har stora inslag av ideologi och andra element som är skapade för att ge trygghet i rollen och öka kompetensen bland våra förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det skulle gynna IF Metalls medlemmar om antalet regionala skyddsombud ökade.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C32 3:e att-satsen, att motionerna C32 2:a att-satsen, A150 1:a att-satsen och A151 2:a att-satsen anses beaktade samt att motionerna A149, A150 2:a att-satsen och A151 1:a att-satsen avslås.

I motion A150 4:e att-satsen föreslås att ekonomiska medel till uppdragets behov som inte kan nyttjas i annan del av verksamheten ska öronmärkas. I motion A152 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att LO ska avsätta medel för tvärfackligt arbetsmiljöarbete på lokal och regional nivå. I motion A153 föreslås att arbetsgivarens skyldighet att rapportera nya skyddsombud och den fackliga organisationstillhörigheten till Arbetsmiljöverket (AV) återinförs.

Förbundets regionala skyddsombudsverksamhet finansieras av de RSO-medel som förbundet tilldelas från LO. Dessa medel är "öronmärkta" för den regionala skyddsombudsverksamheten. Utöver detta är det respektive avdelning som ansvarar för ytterligare medel utifrån behov.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt med tvärfackligt arbetsmiljöarbete. Avsättning av medel för tvärfackligt arbetsmiljöarbete är en fråga som avdelningarna ansvarar för, i samverkan med LO-distrikten. I det nya studiesystemet ska förbundet i en högre grad än tidigare använda LO:s och ABF:s studiematerial. Detta för att både möjliggöra tvärfackliga studier och spara resurser. När det gäller tvärfackligt RSO-arbete har förbundet redan aktiviteter genom bland annat bemanningsprojektet. IF Metall driver även frågan om tvärfackliga RSO-konferenser inom ramen för LO-samarbetet.

Som skyddsombud har man ett fackligt uppdrag där man väljs av den fackliga organisationen och medlemmarna på arbetsplatsen. Därefter är det IF Metalls avdelningar/klubbar som registrerar uppdraget i våra uppdragssystem och informerar arbetsgivaren om vilka skyddsombud vi har valt att ha på arbetsplatsen.

Anledningen till att det tidigare rapporterades till AV var att samtliga skyddsombud skulle få tidningen Arbetarskydd hemskickad. När tidningen avvecklades valde AV att ta bort registret eftersom det inte längre fyllde någon funktion. Att återinföra informationskyldigheten till AV enbart för kunna sprida information ser vi inte som behövligt. IF Metall har ett eget informationsansvar för sina förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A150 4:e attsatsen och A152 anses beaktade samt att motion A153 avslås.

Företagshälsovård

I motion A154 föreslås att förbundsstyrelsen ska ges i uppdrag att arbeta för att det införs normer för miniminivå av företagshälsovård, kopplat till antalet anställda eller sysselsatta på arbetsplatsen. I motion A155 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att avtalsförändringar sker, som reglerar att arbetsgivaren ska tillse att avtal med företagshälsovård finns som omfattar alla anställda.

I motion A156 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att förbättringar av företagshälsovården sker. I motion A157 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att lagtexten ändras från ”bör” till ”skall” för att undvika kryphål. I motion A158 1:a attsatsen föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att företagshälsovård ska vara en professionell oberoende expertverksamhet inom området förebyggande arbetsmiljöarbete och arbetslivsinriktad rehabilitering. I motion A158 2:a attsatsen föreslås att företagshälsovård ska vara obligatorisk för alla inom arbetslivet.

På lokal nivå arbetar man redan i dag med att få till stånd uppgörelser om vad företagshälsovården ska erbjuda de anställda utifrån det lokala behovet. Att försöka komma överens om en miniminorm för företagshälsovård skulle däremot innebära en klar försämring. Enligt lag ska företagshälsovården vara behovsanpassad, vilket ger oss ett förhandlingsutrymme när vi inte är överens med motparten. Dessutom finns det i dag så många olika branscher, med skiftande och stora behov, att en reglering skulle riskera att arbetsgivare enbart skulle lägga sig på en miniminivå.

I arbetsmiljölagen anges att ”Arbetsgivaren skall svara för att den företagshälsovård som arbetsförhållandena kräver finns att tillgå” samt att ”Med företagshälsovård avses en oberoende expertresurs inom områdena arbetsmiljö och rehabilitering”. Med det menas att den är obligatorisk för alla arbetsgivare och att den ska vara professionell. Detta innebär också att samtliga anställda formellt omfattas av lagen men att långt ifrån alla har företagshälsovård i praktiken. Därför kan det finnas anledning att avtalsvägen försöka få till stånd

en tydligare skrivning i alla våra kollektivavtal om att företagshälsovård ska vara tillgänglig för alla.

Förbundet medverkar i många olika samråds- och remissgrupper på AV och försöker därmed att påverka på olika sätt när det gäller införandet av nya föreskrifter och förändringar i de redan befintliga. Det finns även möjligheter att via lokala avtal komma överens om villkor för företagshälsovården på respektive företag.

I förbundsstyrelsens förslag till program för arbetsmarknaden som ska behandlas på kongressen, förespråkas att satsningar ska genomföras för att stärka arbetsplatsernas tillgång till företagshälsovård och för att utveckla det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna A156 och A158 1:a att-satsen, att motion A158 2:a att-satsen anses beaktad, att motion A155 överlämnas till avtalsrådet samt att motionerna A154 och A157 avslås.

Ergonomi

I motion A159 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att införa ett bättre och skärpt regelverk för ergonomisk belastning. I motion A160 1:a att-satsen föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att det skrivs in i kollektivavtalet att det ska finnas ergonomiska hjälpmedel om arbetet så kräver. I motion A160 2:a att-satsen föreslås att arbetsgivare ska tillhandahålla rätt utrustning.

En av de allra vanligaste formerna av skada på våra arbetsplatser är just belastningsskada. Många medlemmar vittnar om starkt styrda arbeten, tunga lyft och enformigt arbetsinnehåll. Regelverket om belastningsergonomi finns att läsa i AV:s föreskrift Belastningsergonomi som mycket tydligt beskriver vad en arbetsgivare ska göra. AV ser kontinuerligt över föreskrifterna och skriver om dem efter behov och i samråd med parterna. För närvarande finns ingen översyn inplanerad eftersom föreskriften är ganska ny. Mot denna bakgrund ser inte förbundsstyrelsen anledning att kräva ytterligare skärpningar av innehållet i föreskriften.

I dag regleras behovet av ergonomiska hjälpmedel i föreskrifterna AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och AFS 2012:2 Belastningsergonomi. Här framgår tydligt vilket arbetsgivaransvar som föreligger när det gäller riskbedömning samt åtgärder. Förbundsstyrelsen menar att det är arbetsmiljölagen och föreskrifterna som ska utgöra grunden, men att man via kollektivavtal kan förbättra regelverket ytterligare.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att frågan om rätt utrustning redan är reglerad i AFS 2012:2 Arbetsställningar och arbetsrörelser samt Manuell hantering. I dessa skrivs bland annat ”att arbetsgivaren skall vidta lämpliga åtgärder” som till exempel organisatoriska åtgärder, hjälpmedel, och framför allt ”teknisk utrustning för att undvika att arbetstagarna behöver hantera bördor och laster manuellt”.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A160 2:a att-satsen anses beaktad, att motion A160 1:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet samt att motion A159 avslås.

Övriga arbetsmiljöfrågor

Motion A161 föreslår att förbundsstyrelsen ska verka för att ett avtal upprättas med Svenskt Näringsliv som innebär att alla som ska bli chefer, arbetsledare eller liknande och ha rätten att leda och fördela arbetet ska ha genomgått en grundutbildning i arbetsmiljö, enligt den metodik och tidsram som parterna kommit överens om innan de får leda och fördela arbetet samt att vid avsaknad av grundutbildning i arbetsmiljö ska de snarast framtas rätten att leda och fördela arbetet. Vidare föreslås att tydliga krav ska drivas gentemot våra politiker, i första hand Socialdemokraterna, så att en reglering snarast införs i arbetsmiljölagens tredje kapitel, som en ny paragraf.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att chefer, arbetsledare och liknande har tillräckliga kunskaper i arbetsmiljö. Det är arbetsgivaren som har ansvaret för att samtliga medarbetare har tillräcklig kompetens för att ett väl fungerande, systematiskt arbetsmiljöarbete ska kunna bedrivas.

I AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete framgår det tydligt att de som leder och fördelar arbetet ska ha erforderliga kunskaper i arbetsmiljöarbetet på företaget. Vidare ska arbetsgivare fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

I de flesta av IF Metalls kollektivavtal finns avtal eller riktlinjer om arbetsmiljö som också reglerar detta. Skrivningar om att parterna ska verka för att personal i arbetsledande ställning, skyddsombud och ledamöter i skyddskommittén samt andra befattningshavare som har beslutsfunktioner innehar erforderlig arbetsmiljöutbildning, är exempel på detta.

Däremot anser inte förbundsstyrelsen att vi ska teckna avtal med Svenskt Näringsliv på detta område. IF Metalls medlemmar finns inom ett flertal olika branscher med olika förutsättningar varför avtal ska tecknas med den motpart som är avtalsbärande. Förbundsstyrelsen anser inte heller att vi som fackförbund ska eftersträva möjligheten att avsätta chefer, oavsett orsak. Det skulle innebära att IF Metall fick ett arbetsgivaransvar för chefer vilket vare sig är realistiskt eller önskvärt. I stället är det viktigt att klubbar och avdelningar är drivande i förhandlingar för att teckna lokala arbetsmiljöavtal, där man reglerar mer i detalj vad som ska ingå i de olika funktionernas kompetensutveckling på företaget.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A161 avslås.

I motion A162 föreslås att alla i Samhall ska ges rätt till hälsokontroll från 45 års ålder i kommande avtalsförhandlingar. Då förslaget innebär förändringar i avtalet föreslår förbundsstyrelsen att frågan behandlas i kommande avtalsrörelse.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A162 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A163 föreslås att förbundsstyrelsen ska starta en utredning som undersöker varför elektriker inte drabbas av olyckor i samma utsträckning som övriga yrkesgrupper samt att ta fram en handlingsplan utifrån utredningens resultat.

IF Metall arbetar löpande med arbetsmiljöfrågor tillsammans med de övriga LO-förbunden. I olika arbetsmiljögrupper på LO diskuteras frågor för att alla ska få samma problembild, men också för att sprida goda exempel mellan förbunden. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inte behov av ytterligare utredning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A163 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna A156, A158 1:a att-satsen och C32 3:e att-satsen

att anse motionerna A148, A150 1:a, 3:e och 4:e att-satserna, A151 2:a att-satsen, A152, A158 2:a att-satsen, A160 2:a att-satsen och C32 2:a att-satsen beaktade

att överlämna motionerna A155, A160 1:a att-satsen och A162 till avtalsrådet

att avslå motionerna A149, A150 2:a att-satsen, A151 1:a att-satsen, A153, A154, A157, A159, A161 och A163.

Arbetsmiljö – motionerna A148–A163

Motion A148

Avdelning 9 Västra Gästrikland

De regionala skyddsombudens förutsättningar

Det ska inte ha betydelse i vilken avdelning du är vald som regionalt skyddsombud när det gäller vilka förutsättningar du ska få i ditt uppdrag.

Vi ska heller inte behöva utsättas för risker som beror på att vi är bristfälligt utrustade. Ett exempel kan vara att vi ibland besöker arbetsplatser där det finns krav på personalen att bära skyddsskor, men vi som regionala skyddsombud har våra privata skor under våra besök/skyddsronder eftersom vi inte fått skyddsskor.

Det är viktigt att vi kan ägna oss åt ett gott arbetsmiljöarbete med rätt förutsättningar som är så lika som det går mellan avdelningarna. Det skulle på ett sätt kunna ses som en kvalitetssäkring för uppdraget. Förbundsstyrelsen har tagit beslut att vi från och med 2014 ska använda oss av Fokus när vi jobbar ute på fältet, men det är bara några få regionala skyddsombud som har tillgång till läsplatta eller smartphone från sin avdelning.

Det är inte seriöst att vi har våra privata kläder, privata mailadresser osv. när vi är ute och jobbar på arbetsplatserna. Det ska synas vilket förbund vi kommer ifrån och att vi är skyddsombud och hur alla sedan kan göra för att få kontakt med oss när vi lämnat arbetsplatsen ska vara enkelt att förmedla. Om vi får ett visitkort från arbetsgivaren så är det bra om vi själva också har ett att lämna. Det kan vara ett sätt att stärka uppbyggnaden av en bra relation.

Om det fanns en rekommendation från förbundet kring vilken skyddsutrustning och vilka hjälpmedel som vi regionala skyddsombud kan tänkas behöva i vårt uppdrag så skulle det stärka oss.

IF Metall kräver av regeringen en nolltolerans mot dödsolyckor. Då är det också rimligt att vårt förbund ger oss, som arbetar för att bidra till att nå denna nolltolerans, förutsättningarna och möjligheten att göra ett gott och seriöst jobb utan att vi utsätts för risker i vårt uppdrag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en rekommendation för hur de regionala skyddsombuden ska utrustas när det gäller teknik, kläder m.m.

Motion A149

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Kompetensutveckling för skyddsombud

Ett skyddsombud väljs på tre år. I bästa fall går de nyvalda SO och BAM (Bättre arbetsmiljö) vid valtillfället. Ofta väljs skyddsombud om period efter period, utan att uppdatera sig. Det bör därför införas en obligatorisk kort uppdateringsutbildning för omvalda skyddsombud.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skyddsombud går en uppdateringsutbildning efter tre år som skyddsombud.

Motion A150

Avdelning 36 Göteborg

Regionala skyddsombuds och fackliga ombuds förutsättningar

De regionala skyddsombuden, RSO, har i organisationens intresse flitigt deltagit både vid regionala men inte sällan även vid landsomfattande sammankomster för den samlade kåren RSO. Här har man tagit del av nya rön, fått förkovran i uppdragets behov och delat erfarenheter.

Skrivande motionär som också är RSO har på sina senaste sammankomster snappat upp det faktum att allt inte står rätt till med våra RSO och våra fackliga ombud, RFO, i vår organisation. Det verkar som om utbildningen till de respektive uppdragen uppfattats och lagts på olika nivåer beroende på vilken avdelning man tillhör. Det finns även

skillnader mellan olika individers grundutbildning trots att de tillhör samma avdelning.

Alla nyblivna RSO och RFO bör få likvärdig utbildning och utrustning i alla avdelningar i hela landet. Det vill säga att samma förutsättningar ska ges till uppdraget oavsett vilken avdelning man tillhör.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att grundutbildningen av nya RSO blir enhetlig för hela organisationen

att verka för att grundutbildningen av nya RFO blir enhetlig för hela organisationen

att en handlingsplan gällande utbildning, utrustning och övriga behov upprättas och efterlevs

att öronmärka ekonomiska medel till uppdragets behov som inte kan nyttjas i annan del av verksamheten.

Motion A151

Medlem Carlos Rebelo Da Silva avdelning 36 Göteborg

Finansiering av påbyggnadsutbildningar för skyddsombud

Regeringen har skurit ner på Arbetsmiljöverkets resurser. Tillsammans med de borttagna medlen för kvalificerad skyddsombudsutbildning har detta allvarligt försvårat det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Vi som förbund har ett gemensamt ansvar att tillsammans med arbetsgivarna utbilda våra skyddsombud.

I dag finns ett stort kunskapsbehov inom våra led. Det beror mycket på att arbetsgivarna endast är intresserade av att ge skyddsombud grundläggande skyddsutbildning, som oftast är en köpt tjänst där det saknas ideologi om varför vi stred för skyddsombudsrollen. Den fackliga aspekten på skyddsombudens roll är viktig för framtidens fackliga kamp.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att påbyggnadsutbildning för skyddsombud ska finansieras av förbundet/avdelning

att det ska finnas en återkommande ideologisk koppling till den fackliga kampen och skyddsombudsrollen.

Motion A152

Avdelning 10 Dalarna

Tvärfackligt arbetsmiljöarbete

Våra regionala skyddsombud i avdelning 10 Dalarna har uppfattningen att det är viktigt att arbeta tvärfackligt i arbetsmiljöfrågor. De har till

exempel skapat BAM-nätverket i Dalarna på Facebook som är ett uppskattat forum när det gäller arbetsmiljöfrågor.

Men vi ser ett stort problem och det är att ekonomiskt finansiera tvärfacklighet. Vi anser inte att vi ensamma kan finansiera tvärfackligt arbetsmiljöarbete, utan att det är LO som ska finansiera tvärfackliga aktiviteter. Från LO-distriktets sida säger man att man inte har några medel för att finansiera tvärfackligt arbetsmiljöarbete.

I fjol hade vi ett tvärfackligt arbetsmiljöseminarium på Skyddsombudets dag som var väldigt uppskattat och där cirka 75 personer deltog. I år hade vi tänkt göra en uppföljning på fjolårets succé, men fick ställa in seminariet på grund av att ingen ville finansiera.

Vi vet att det finns ett stort behov och intresse av att verka tvärfackligt i arbetsmiljöfrågor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO ska avsätta medel för tvärfackligt arbetsmiljöarbete på lokal och regional nivå.

Motion A153

Avdelning 36 Göteborg

Registrering av nya skyddsombud

På grund av utebliven rapporteringsskyldighet till Arbetsmiljöverket angående nyregistrering av skyddsombud faller denna information mellan stolarna i många fall. Skyddsombud som gått annan utbildning än genom sitt förbund blir inte automatiskt registrerat som förtroendevald skyddsombud av respektive förbund.

Problem uppstår när respektive avdelning vill nå ut med information och dylikt till skyddsombuden i organisationen. Finns man inte registrerad som skyddsombud så finns det ju heller ingen mottagare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarens skyldighet att rapportera nya skyddsombud och den fackliga organisationstillhörigheten till Arbetsmiljöverket återinförs.

Motion A154

Avdelning 34 Borås

Företagshälsovård

Tillgången till företagshälsovård är omnämnd i arbetsmiljölagen och den ska anlitas i förhållande till arbetsplatsens behov.

Trots denna skrivning är tillgången till kvalificerad, rättssäker och kvalitetssäkrad företagshälsovård mycket varierande.

En skrivning i arbetsmiljölagen om en normerande miniminivå per arbetad timme eller per anställd skulle hjälpa de arbetstagare som arbetar på arbetsplatser med mer begränsat intresse för arbetsmiljö.

På samma sätt som arbetsmiljölagen ger utrymme för olika kriterier för till exempel ventilation, temperatur och belysning i förhållande till vilken typ av arbete som utförs på arbetsstället, skulle en normering av minimitid för företagshälsovård kunna variera i förhållande till vilken typ av arbetsplats det är frågan om.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta för att det införs normer för miniminivå av företagshälsovård kopplat till antalet anställda eller sysselsatta på arbetsplatsen.

Motion A155

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland

Avtal om företagshälsovård i våra kollektivavtal

Regeringen minskar statens bidrag till företagshälsovård från 360 till 30 miljoner kronor. Samtidigt som stödet dras ned görs det om i grunden. Bland annat flyttas ansvaret för stödet från företagen för företagshälsovård till arbetsgivarna.

Med anledning av detta anser vi att det är på sin plats att skrivningarna om företagshälsovård i våra kollektivavtal stärks för att tydliggöra arbetsgivarnas ansvar att med hjälp av företagshälsovård förebygga och undanröja risker för ohälsa i arbetslivet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförändringar sker så avtalen reglerar att arbetsgivaren ska se till att det finns avtal med företagshälsovård som omfattar alla anställda.

Motion A156

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Företagshälsovården har raserats och behöver förstärkas

Den ohälsosituation vi har i dag har delvis sin grund i brister på våra arbetsplatser. Vi ser med oro på en ökande sjukfrånvaro. Alltför mycket mänskligt lidande kommer från dåliga arbetsmiljöer. Alltför många lyfts ur sjukförsäkringen utan att få något som helst stöd för sin rehabilitering tillbaka till arbete.

Det finns inga enkla lösningar för att vända den här utvecklingen utan det behövs en rad olika åtgärder. Vi vill peka på en som vi tror är mycket viktig.

Företagshälsovården är en viktig resurs, inte minst i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. I dag säger arbetsmiljölagen att arbetsgivaren ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga så att arbetare inte

utsätts för ohälsa och olycksfall. En arbetsgivare ska svara för att den företagshälsovård finns att tillgå som bedöms nödvändig med hänsyn till arbetsförhållandena. Med företagshälsovård avses en oberoende expertresurs inom områdena arbetsmiljö och rehabilitering. Företagshälsovården ska särskilt arbeta för att förebygga och undanröja hälsorisker på arbetsplatser samt ha kompetens att identifiera och beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, organisation, produktion och hälsa. I dag har vi en företagshälsovård som enligt lagstiftningen inte är obligatorisk.

De senaste årens undersökningar av orsakerna till sjukfrånvaro visar att mycket har sin grund i förhållandena på arbetsplatserna och då framför allt inom LO-området. Under samma tid har resurserna inom företagshälsovården minskat. Vi har också alltför många dödsolyckor på våra arbetsplatser. Här måste det förebyggande arbetet förstärkas.

Alltför många människor är i dag sjukfrånvarande och många dessutom under alltför lång tid. Oavsett av vilken orsak människor är sjukskrivna är det ändå så att de allra flesta kan återgå till sin ordinarie arbetsplats. Vi tror att en bra företagshälsovård utgör en mycket viktig resurs i detta sammanhang. Tillgång till en bra företagshälsovård med god kvalitet och med en inriktning mot ett förebyggande arbete måste på sikt blir en rättighet för alla anställda. Man kan inte nog betona vikten av det förebyggande arbetet så att människor inte ska behöva drabbas av olika sjukdomar.

Vi anser att det är hög tid att ta sig an den viktiga uppgiften att återuppbygga en bra kvalitetssäkrad företagshälsovård som finns nära arbetsplatserna. Det bör också övervägas om inte företagshälsovården ska vara obligatorisk för alla anställda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbättringar av företagshälsovården sker.

Motion A157

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Företagshälsovård

Alla ska ha rätt till företagshälsovård oavsett storlek på företaget och det ska finnas en minimigräns på vad som ska ingå.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det i lagtexten ändras från ”bör” till ”skall” eftersom många företag missbrukar och ser kryphål i ”bör”.

Motion A158

Avdelning 46 Blekinge

Företagshälsovården

Företagshälsovården är av stor vikt för att förebygga ohälsa och arbets-skador i arbetslivet. En god företagshälsovård kan minska sjukskrivningar och mänskligt lidande. Den socialdemokratiska partikongressen 2001 fattade beslut om obligatorisk företagshälsovård.

Efter partikongressen tillsattes en företagshälsovårdsutredning som lämnade sitt betänkande den 1 december 2004. Utredningen föreslår att en särskild lag om företagshälsovård införs, till vilken det ska hänvisas i arbetsmiljölagen. Den nya lagen lägger fast företagshälsovårdens samhälleliga uppdrag och syftar till att främja utvecklingen av god företags-hälsovård.

I den nya lagen ska med företagshälsovård anses en ”multidisciplinär och professionellt oberoende expertverksamhet inom områdena förebyggande arbetsmiljöarbete och arbetslivsinriktad rehabilitering till stöd för arbetsgivare och arbetstagare i arbetet med att uppnå en god arbetsmiljö i enlighet med bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160)”.

I utredningens förslag för att få ett genomslag av kvalitativ företags-hälsovård införs ett samhälleligt godkännandeförfarande för företags-hälsovårdsenheter. Men det ska vara frivilligt, dvs. inte vara ett krav för att få bedriva företagshälsovårdsverksamhet. Utredningen föreslår inte något krav om obligatorisk användning av företagshälsovården.

Den första företagshälsovårdsutredningen tillsattes 1960. Nu måste det vara färdigutrett om en bra obligatorisk företagshälsovård.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företagshälsovård ska vara en professionellt oberoende expertverksamhet inom området förebyggande arbetsmiljöarbete och arbetslivsinriktad rehabilitering

att företagshälsovård ska vara obligatorisk för alla inom arbetslivet.

Motion A159

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Skärpta regler för ergonomisk belastning

Vi har i dag på många arbetsplatser en dålig ergonomisk arbetsmiljö, vilket gör att våra medlemmar blir utslitna i förtid, ofta med utslitna ryggar, axlar och armar.

Vi ser nu en tydlig trend att arbetsgivarna vill förändra eller har förändrat arbetsorganisationen, till exempel till lean production. Det nya arbetssättet ökar ofta den redan höga ergonomiska belastningen och resultatet blir en ännu större utslagning av våra medlemmar.

Vi tycker att arbetsmiljölagen är alldeles för dålig på området ergonomi och vill ha ett tydligare och skärpt regelverk kring detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ett bättre och skärpt regelverk för ergonomisk belastning.

Motion A160

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ergonomiska hjälpmedel

Just nu finns inget krav på arbetsgivare att tillhandahålla rätt utrustning om de anser att ekonomin inte tillåter det.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det skrivs in i kollektivavtalet att det ska finnas ergonomiska hjälpmedel om arbetet så kräver

att arbetsgivare ska tillhandahålla rätt utrustning.

Motion A161

Klubbarna vid Astra Zeneca Södertälje avdelning 15 Stockholms län

Chefens kunskap i arbetsmiljöfrågor

Ett aktivt arbetsmiljöarbete lönar sig både för samhället och företagen men framför allt för alla enskilda arbetare. För detta mål behövs relevant utbildning. Som det är i dag anser vi att det finns stora brister i hur och när nya chefer får adekvat utbildning inom fältet arbetsmiljö. Vi läser nästan dagligen om arbetsplatsolyckor som genom ökad kunskap kunde ha undvikits och om belastningsskador som får förödande konsekvenser för enskilda.

Därför anser vi att IF Metall behöver driva denna fråga gentemot våra motparter på arbetsgivarsidan för att få till stånd ett avtal som reglerar vilken kompetens en chef ska ha för att få leda och fördela arbetet. Men även mot våra politiker så att detta skrivs in i arbetsmiljölagen och att det därigenom finns möjlighet till skydd för samtliga arbetare i Sverige.

Arbetsplatsolyckor med sjukfrånvaro ökade från 25 879 år 2009 till 30 074 år 2012. Dessutom fick 45 personer sätta livet till på sina arbetsplatser i Sverige.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för ett avtal upprättas med Svenskt Näringsliv som innebär att alla som ska bli chefer, arbetsledare eller liknande och med rätten att leda och fördela arbetet ska ha genomgått en grundutbildning i arbetsmiljö enligt den metodik och tidsram som parterna kommit

överens om innan de får leda och fördela arbetet och att vid avsaknad av grundutbildning i arbetsmiljö ska de snarast fräntas rätten att leda och fördela arbetet

att driva tydliga krav gentemot våra politiker, i första hand Socialdemokraterna, så att detta snarast införs i arbetsmiljölagens tredje kapitel som en ny paragraf.

Motion A162

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Hälsokontroll/företagshälsovård

Alla i Samhall ska ha rätten till hälsokontroll från 45 års ålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsförhandlingar ge alla i Samhall rätt till hälsokontroll från 45 års ålder.

Motion A163

Avdelning 13 Bergslagen

Bättre arbetsmiljö

Nästan allt inom industrin styrs eller drivs av elektricitet. När man tittar på Arbetsmiljöverkets statistik över olyckor kan man konstatera att det är förhållandevis få olyckor där elektriker drabbas, vilket naturligtvis är bra. Men vad beror det på att elektriker inte drabbas av olyckor i samma utsträckning som operatörer och mekaniker inom industrin?

Vi upplever att elektriker redan från skolan har en bättre kunskap om lagar och regler. Många gånger har elektriker också en striktare säkerhetskultur än övriga yrkesgrupper. Detta är mycket intressant ur ett fackligt perspektiv och bör undersökas.

Vad kan vi lära oss av yrkesgruppen elektriker för att bli bättre på arbetsmiljö inom industrin? Vi tror att det finns mycket att lära.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att starta en utredning som undersöker varför elektriker inte drabbas av olyckor i samma utsträckning som övriga yrkesgrupper inom industrin

att ta fram en handlingsplan utifrån utredningens resultat.

I debatten deltog:

Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Kjell Fridäng, 34 Borås
Leif Norkvist, 16 Mälardalen
Anders Randell, 41 Kalmar
Johnny Fröjd, 9 Västra Gästrikland
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Mikaela Lind, 1 Malmfälten
Emilia Töyrä, 1 Malmfälten
Tomas Nordmark, 1 Malmfälten
Lars-Erik Folkesson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A148–A163 samt C32 2:a och 3:e att-satserna.

Anders Randells och Johnny Fröjds förslag om bifall till motion A148.

Mats Bäcklunds, Albert Vonkavaaras, Mikaela Linds, Emilia Töyräs och Tomas Nordmarks förslag om bifall till motion A149.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag om bifall till motion A151 1:a att-satsen.

Leif Norkvists förslag om bifall till motion A155.

Kjell Fridängs förslag om bifall till motion A157.

Mats Bäcklunds förslag om bifall till motion A159.

Lars-Erik Folkessons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A148, A149, A151 1:a att-satsen, A155, A157 och A159.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A148–A163 samt C32 2:a och 3:e att-satserna i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A148, A157 och A159

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A149, A151 1:a att-satsen och A155.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A149 begärdes av Tomas Nordmark, 1 Malmfälten.

Votering avseende motion A151 1:a att-satsen begärdes av Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg.

Votering avseende motion A155 begärdes av Susanne Malm, 16 Mälardalen.

Utlåtande

Avtalsförsäkringar – motionerna A164–A219 och B246 2:a att-satsen

I motion A164 föreslås att avtalsförsäkringen ska omförhandlas, att vi som avstår lönedelar till de olika försäkringarna ska ha fullständig beslutanderätt om vad eventuella överskott ska användas till samt att motionen ska vidarebefordras till LO-kongressen.

AFA-försäkringarna (AGB, AGS, TFA, TGL och FPT) som LO och Svenskt Näringsliv förhandlat fram är förmånsbaserade. Det innebär att arbetsgivaren betalar in en årlig framförhandlad premie som står i förhållande till hur mycket som utnyttjas ur dessa försäkringar.

I en förmånsbestämd försäkring är det den avtalade förmånen som är fastställd. Det är kostnaden för att finansiera den förmånen som de anställda har avstått löneutrymme till.

Om antalet försäkringsfall ökar kommer arbetsgivaren att få betala en högre premie för att bekosta den avtalade förmånen. Arbetsgivaren kan inte hänvisa till den högre kostnaden och kräva att de anställda ska avstå mer i löneutrymme eller få försämrade förmåner. Om antalet försäkringsfall sjunker gäller det omvända, dvs. att vi då inte kan hänvisa till den lägre premien och kräva mer i löneutrymme eller förbättrade förmåner.

När de förmånsbestämda försäkringarna får lägre kostnader uppstår ett överskott. AFA Försäkring har möjlighet att sätta undan delar av detta överskott i reserver, men hur stora reserverna får vara är reglerat i lag. Det medför att om reserverna blir för stora är AFA Försäkring tvingade att upplösa dem. Då uppstår en vinst som ska beskattas.

Under 2000-talet när sjukförsäkringssystemet förändrades och rehabiliteringskedjan infördes, försämrades möjligheten att få sjukpenning och sjukersättning kraftigt och detta har haft stor påverkan på möjligheten att få ut AGS-ersättning. Trots att AGS-försäkringen haft noll i premie de senaste åren har ett stort överskott uppstått.

AFA Sjukförsäkrings AB, där AGS-försäkringen ligger, riskerade att hamna i en skattesituation för de år som blivit överkonsoliderade. LO och Svenskt Näringsliv valde att förhandla om frågan och överenskommelser träffades om att inbetalade avgifter till AGS skulle betalas tillbaka till försäkringstagarna, dvs. till arbetsgivarna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A164 avslås.

I motion A165 föreslås att överskotten från TFA-försäkringen ska bli kvar i AFA och att överskotten ska läggas i en pott för rehabilitering på arbetsplatserna, där arbetsgivarna ska kunna söka pengar för till exempel hjälpmedel och ombyggnationer.

Premien för TFA har under de senaste åren varit 0,01 procent och har inte varit i fokus för överenskommelser om återbetalning av TFA-premien. När det gäller motion A165 2:a att-satsen som föreslår att eventuella överskott ska läggas i en pott för rehabilitering, kan

arbetsgivare redan i dag få ekonomisk ersättning för hälften av kostnaderna när en anställd genomgår arbetslivsinriktad rehabilitering. LO och Svenskt Näringsliv har genom den gemensamma AGS-fonden avsatt medel till individuell rehabilitering.

Arbetsbistånd kan arbetsgivaren eller den anställde ansöka om hos Försäkringskassan, för att kunna återgå i arbete om man är sjukskriven eller för att kunna fortsätta i arbete trots en funktionsnedsättning. Försäkringskassan kan också ge bidrag till reparationer av arbetsbistånd och anpassning av arbetsplatsen. Försäkringskassan ger dock inte bidrag till åtgärder som ingår i arbetsgivarens vanliga ansvar för en bra arbetsmiljö.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A165 anses beaktad.

I motion A166 2:a att-satsen föreslås att de avtalsförsäkringar som gäller fram till 65 år ska fortsätta att gälla om man väljer att jobba längre än 65 år. I motion B246 2:a att-satsen föreslås att de kollektivavtalade försäkringarna ska ha samma villkor fram till det datum då man tar ut sin pension.

Motioner med detta yrkande har behandlats på tidigare kongresser, även på LO-kongresser, och har behandlats positivt. Detta har varit ett krav som legat fast sedan många år. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre arbetskamrater. Förbundet fortsätter att arbeta aktivt med denna angelägna fråga inom LO.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A166 2:a att-satsen och B246 2:a att-satsen anses beaktade.

I motion A167 föreslås att regionala försäkringshandläggare skapas.

En uppgift för avdelningarna enligt stadgarna, är bland annat att utveckla den lokala organisationen så att medlemmarna har nära till och lätt att få kontakt med sitt förbund, genom att bland annat biträda medlemmarna med att förbättra anställningsvillkor, arbetsmiljö, arbetsorganisation, kompetensutveckling och lönesystem, vid arbetsrättsliga tvister och gentemot Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och a-kassan. Avdelningar kan lösa gemensamma angelägenheter genom samverkan. Samverkan kan även ske med andra fackliga organisationer. En avdelning som beslutar om samverkan med andra avdelningar och/eller andra fackliga organisationer kan utan att frånhända sig ansvaret besluta uppdra åt dessa organ att utföra vissa uppgifter. I dessa fall ska verksamheten stadgeregleras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A167 anses beaktad.

Färdolycksfall

I motionerna A168–A172 behandlas problemet med att inkomstförlust inte ersätts vid färdolycksfall från TFA om inte trafikförsäkrat fordon är inblandat. Drabbas man av en olycka på väg till eller från arbetet där inte ett trafikförsäkringspliktigt fordon är inblandat får man inte ersättning för inkomstförlusten enligt villkoren i TFA-försäkringen. Detta kan bli extra märkbart då man dessutom på många

arbetsplatser har friskvårdssatsningar där medlemmar är aktiva och bland annat går eller cyklar till och från arbetet. Att medlemmar som är på väg till och från sina arbetsplatser gåendes, cyklades etc. är oförsäkrade gällande inkomstförlust är problematiskt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A168–A172 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A173 föreslås att ersättning enligt TFA ska gälla sjuklöneperioden och sjukpenningtid även vid färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen. Olycksfall där trafikpliktigt fordon är inblandat ersätts från fordonets trafikförsäkring, alltså inte från TFA, och ersättningen baseras på skadeståndslagens bestämmelser där grundtanken är att den som skadas ska få full ersättning, dvs. försättas i samma ekonomiska situation som om skadan inte hade inträffat. Förbundsstyrelsen anser att ersättning vid färdolycksfall med trafikpliktigt fordon ska ersättas av trafikförsäkringen, inte av TFA.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A173 avslås.

Arbetssjukdom

I motionerna A174, A175 och A178 föreslås att TFA-villkoren ska ändras så att det blir lättare att få en sjukdom klassad som arbetssjukdom och att man ska ersätta för inkomstförlust redan från första dagens arbetsoförmåga. Motionerna A176 och A177 vill vidga villkoren ytterligare så att all ohälsa som uppstår på en arbetsplats ska omfattas av TFA-villkoren.

I TFA-villkoren står i dag att en arbetssjukdom ger rätt till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar har passerat från den dag då skadan visade sig och av Socialförsäkringsbalken förklarats vara en arbetsskada. Dock ger arbetssjukdomar som finns upptagna i förteckning i ILO-konvention nr 121 angående förmåner vid yrkesskada rätt till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar har passerat från det att skadan visade sig. Den nya uppdaterade ILO-listan från 2001 omfattar numera även belastningsskador men används tyvärr inte av AFA Försäkring när arbetssjukdomar regleras. Svenskt Näringsliv hävdar att detta inte kan ske automatiskt, utan att det i så fall måste bli föremål för förhandling.

Förbundsstyrelsen anser det lämpligt att driva krav på att den uppdaterade listan ska användas av AFA Försäkring, för att man lättare ska kunna få en arbetssjukdom godkänd. Fördelen är att AFA Försäkring direkt efter 180 dagar kan göra en självständig prövning, även av belastningsskadorna, utan att behöva vänta på Försäkringskassans prövning.

Förbundsstyrelsen ställer sig tveksam till att utvidga sjukdomsbegreppet ytterligare så att det skulle omfatta all ohälsa som inträffar på arbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A174, A175 och A178 överlämnas till avtalsrådet samt att motionerna A176 och A177 avslås.

Vållande

I motionerna A179 och A180 1:a att-satsen föreslås att vållandedelen i TFA tas bort. Även på IF Metalls kongress 2011 fanns en motion som föreslog att vållandet i TFA-försäkringen skulle tas bort. LO har under avtalsförsäkringsförhandlingarna med Svenskt Näringsliv framfört kravet, men motparterna har inte varit villiga att träffa överenskommelse om vållandefrågan.

Om en arbetssjukdom vållats av en arbetsgivare eller anställd hos arbetsgivare kan ersättning för inkomstförlust och i vissa fall ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) betalas. Den skadade ska själv visa att arbetsgivaren vållat sjukdomen. För att pröva vållande måste skadan vara godkänd som arbetssjukdom av AFA Försäkring eller av Försäkringskassan, vilket gör att vållandefrågan också utgör en del av problematiken för att få en arbetssjukdom godkänd. Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning och anser det olyckligt att vållandet i samband med arbetssjukdomar kvarstår.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A179 och A180 1:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

Rehabilitering

I motionerna A180 2:a att-satsen och A181 föreslås att rehabilitering ska innefatta jobb som finns inom det egna företaget som entreprenörer utför och att LO ska arbeta för ett regelverk där AFA Rehabiliteringsstöd kan användas för omskolning, när medlem inte kan återgå till arbetsuppgifter på den egna arbetsplatsen eller kommer att bli utförsäkrad.

Arbetsgivaren kan få ekonomisk ersättning via AGS-fonden för hälften av sina kostnader när någon anställd genomgår arbetslivsriktad rehabilitering. Förutsättningen är att den anställde omfattas av avtalsgruppsjukförsäkringen AGS samt att det finns ett styrkt rehabiliteringsbehov och en plan för återgång i arbete. Ansökan till AFA görs och där avgörs om ersättning kan utbetalas eller inte.

Anpassnings- och rehabiliteringsverksamheten ska organiseras så att den kan ske i samarbete med de enskilda arbetstagare som berörs av åtgärderna samt med deras företrädare i arbetsmiljöfrågor. Vidare ska verksamheten årligen följas upp. Alla förslag till rehabiliteringsåtgärder ska prövas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A180 2:a att-satsen och A181 anses beaktade.

AGS-dagersättning

Motionerna A182, A183 och A184 1:a att-satsen tar samtliga upp att AGS-dagersättning ska gälla under hela sjukskrivningsperioden fram till att man fyller 65 år eller till dess att man får ett beslut om sjukersättning, då AGS-månadersersättning utbetalas.

AGS-dagersättning utbetalas under sjukpenningtid enligt Socialförsäkringsbalken om den försäkrade i övrigt uppfyller kvalifikationskraven. Ersättning lämnas från och med den 15:e dagen till och med den 360:e dagen i sjukperioden.

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning har motionerna mycket långtgående krav och förslagen skulle innebära stora förändringar i AGS då det även föreslås att AGS ska gälla från första dagen då sjuklön betalas ut.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A182, A183 och A184 1:a att-satsen avslås.

I motion A184 2:a att-satsen föreslås att förbundet tillsammans med LO ska ta upp förhandlingar om förändringar i AGS-villkoren så att den som till exempel gått från hel sjukskrivning till halv och efter en vecka återgår till hel sjukskrivning, kan få en ny period om 360 dagar på den halva man arbetar.

I AGS-villkoren står att om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelserna i försäkringsvillkoren tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden. Denna skrivning gäller från och med den 1 juli 2013.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A184 2:a att-satsen anses beaktad.

I motionerna A185 och A186 föreslås att man ska utöka dagersättningen från 360 dagar till 720 dagar respektive 914 dagar. I dag finns tidsbegränsning i sjukpenningperioden; 364 dagar med sjukpenning på 80-procentsnivå och därefter 550 dagar förlängd sjukpenning på 75-procentsnivå, sammanlagt 914 dagar. Därefter måste den försäkrade vara i annan sysselsättning i 87 dagar innan man återigen kan få en godkänd sjukpenningperiod. Mot bakgrund av att tidsbegränsningarna i socialförsäkringen kan komma att förändras vill inte förbundsstyrelsen låsa sig för specifika tidsgränser.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A185 och A186 avslås.

I motionerna A187–A189 föreslås att AGS-ersättningen ska utbetalas så länge sjukpenning utbetalas. Förbundsstyrelsen anser det rimligt att AGS-dagersättning ska kunna utbetalas längre än 360 dagar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A187–A189 överlämnas till avtalsrådet.

Föräldrapenningtillägget

I motion A190 föreslås att föräldralönen ska kunna utnyttjas vid flera tillfällen utan krav på sammanhängande period.

Svenskt Näringsliv och LO ingick den 30 april 2013 en överenskommelse om att utforma en försäkring om kompletterande föräldrapenning, som ska administreras av AFA Försäkring och som trädde i kraft den 1 januari 2014. Den nya försäkringen ska ersätta alla de i kollektivavtalen överenskomna föräldralönerna. Den nya försäk-

ringen Föräldrapenningtillägget (FPT) utbetalas till den försäkrade under maximalt 180 dagar med föräldrapenning på sjukpenningnivå per födelse eller adoption. Rätt till FPT har anställd under en sammanhängande period enligt föräldraledighetslagen. Anställd har inte rätt till FPT för tid senare än 18 månader efter barnets födelse eller adoption. Vid tolkningstvister inom FPT har det inrättats en nämnd som regleras i AFA Försäkringsvillkor.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A190 anses beaktad.

AGB

I motionerna A191–A196 föreslås på olika sätt villkorsförbättringar i försäkringen om avgångsbidrag (AGB) samt att införa AGB på grund av sjukdom/hälsoskäl. I motionerna A195 och A196 föreslås också att ålderskvalifikationen tas bort i AGB-försäkringen.

Under ett antal kongresser både i IF Metall och inom LO har dessa frågor tagits upp till behandling. I de avtalsförhandlingar om avtalsförsäkringar som föregick LO-kongressen 2012, ingick dessa krav vid förhandlingarna. Resultatet blev att frågorna bereds i en arbetsgrupp tillsammans med omställningsförsäkringen. Det parts-gemensamma arbete som LO och Svenskt Näringsliv inlett med utgångspunkt från dessa krav pågår för närvarande och förbundet inväntar svar från arbetsgruppen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A191–A196 anses beaktade.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

I motionerna A197–A199 föreslås att försäkringen ska gälla under den tid som man arbetar och inte upphöra vid 65 års ålder, att begravningshjälpen höjs till ett basbelopp och att grundbeloppet höjs till åtta basbelopp.

Begravningshjälpen från TGL är ett halvt prisbasbelopp, dvs. 22 250 kronor, och utbetalas till dödsboet. Kostnader för en begravning kan naturligtvis variera men en genomsnittlig kostnad för en begravning uppgår till mellan 18 000 och 26 000 kronor enligt Svenska Begravningsbyråers förbund. Grundbeloppet i TGL fastställs med hänsyn till den avlidnes ålder enligt ett tabellverk där den högsta ersättningen är sex prisbasbelopp, dvs. 267 000 kronor. Detta belopp kan utbetalas om den avlidne var under 55 år och anställd minst 16 timmar i veckan. Samma belopp betalas ut oaktat ålder inom försäkringens ram om det finns barn under 17 år. I AFA-försäkringens villkor framgår att TGL utbetalas till anställd som efter fyllda 65 år och fram till dödsfallet kvarstätt i avlönat arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A197 1:a att-satsen anses beaktad samt att motionerna A197 2:a och 3:e att-satserna, A198 och A199 överlämnas till avtalsrådet.

Premiebefrielseförsäkring

I motion A200 föreslås att utreda och verka för att premiebefrielseförsäkringen vid föräldraledighet ska falla ut automatiskt. I motion A201 föreslås att arbetsgivaren ska anmäla in premiebefrielseförsäkringen vid föräldraledighet till AFA.

När medlemmar anmäler till den nya försäkringen Föräldrapenningtillägget (FPT) kommer de automatiskt även att bli anmälda till premiebefrielsen vid föräldraledighet. Enligt AFA:s försäkringsvillkor kan även arbetsgivaren göra anmälan till FPT och då även till premiebefrielseförsäkringen, dock föreligger det ingen skyldighet för arbetsgivaren att göra detta.

Arbetsgivaren ska däremot intyga att arbetstagaren är anställd och har ansökt om föräldraledighet hos denne. Förbundsstyrelsen anser därmed att frågan är löst.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A200 och A201 anses beaktade.

I motionerna A202 och A203 föreslås att efterskyddet i premiebefrielseförsäkringen ska vara detsamma som efterskyddet i AGS-försäkringen, dvs. 720 dagar.

Premiebefrielseförsäkringen betalar i dag premien till Avtalspension SAF-LO vid sjukdom, arbetsskada och föräldraledighet. Premiebefrielseförsäkringen innebär att premien till Avtalspension SAF-LO samt i förekommande fall där det finns familjeskydd, betalas av försäkringen. Efterskyddet gäller för sjukdom eller olycksfall och är för närvarande 90 dagar. Att utöka efterskyddet från 90 dagar till 720 dagar ser förbundsstyrelsen som ett mycket kostsamt och långtgående krav.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A202 och A203 avslås.

I motion A204 föreslås att inom LO driva frågan om att våra medlemmar ska få fortsatt premiebefrielse även efter att föräldraledighetsdagarna är slut, för att täcka upp pensionsförluster från arbetsgivaren om anledningen till ledighet är fortsatt föräldraledighet tills barnet är åtta år.

Premiebefrielseförsäkringen betalas vid föräldraledighet med föräldrapenning i samband med barns födelse och betalas ut under högst 13 månader. Premiebefrielseförsäkringen utgörs av den pensionsmedförande lönen av den inkomst som förvärvats i anställning och som ligger till grund för fastställande av sjukpenninggrundande inkomst. Förslaget i motion A204 är mycket långtgående då man vill utöka premiebefrielsen till 96 månader (åtta års ålder) och även frikoppla premiebefrielseförsäkringen från beviljad ersättning enligt Socialförsäkringsbalken.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A204 avslås.

I motion A205 föreslås att förbundet ska verka för att Premiebefrielseförsäkringen även omfattar tid med beviljad tillfällig föräldrapenning för vård av barn under tolv år och även omfatta de speciella fall

då tillfällig föräldrapenning beviljas för vård av barn som fyllt 12 men inte 16 år.

LO lyckades att, vid avtalsförsäkringsförhandlingarna 2012, få igenom våra krav på en graviditetspenning. På LO-kongressen 2012 fanns två motioner som förde fram krav på premiefrielse för tillfällig föräldrapenning och som båda bifölls. Samtidigt har tjänstemännen i sin premiebestämda ITP-plan en premiefrielse vid tillfällig föräldrapenning med maximalt 120 dagar per barn och år tills barnet fyllt tolv år.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A205 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A206 föreslås att införa en premiefrielseförsäkring för Livsarbetstidspremie (LP) i de avtal där LP finns. På IF Metalls förra kongress fanns motioner som föreslog att en premiefrielseförsäkring skulle införas i Stål- och metallavtalets Livsarbetstidspremie. Kravet överlämnades till avtalsrådet och där fick Stål- och metalls avtalsdelegation frågan på sitt bord. Delegationen utredde frågan tillsammans med motparten och det konstaterades att en premiefrielse skulle bli alltför kostsam för kollektivet inom avtalet, dvs. att det innebär en lägre pension för medlemmarna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A206 avslås.

Avtalspension SAF-LO

Motionerna A166 1:a att-satsen, A207–A212, A213 2:a att-satsen och A214 2:a att-satsen tar upp åldersgränserna i Avtalspension SAF-LO.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande i Avtalspension SAF-LO oavsett vilken ålder man har och att detta bör regleras i villkoren för Avtalspension SAF-LO.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A166 1:a att-satsen, A207–A212, A213 2:a att-satsen och A214 2:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

I motionerna A213 1:a att-satsen, A214 1:a att-satsen, A 215 och A216 föreslås att vår avtalspension ska betalas in till Fora månadsvis, att Fora ska göra månadsinsättning till de bolag man valt inom traditionell eller fondförsäkring samt att det ska finnas redovisat på lönespecifikationen vid varje tillfälle hur mycket som betalats in till Fora.

LO-kongressen 2008 biföll krav på att införa månadsvisa premieinbetalningar i Avtalspension SAF-LO. Detta krav fanns därför med som ett av de prioriterade kraven i avtalsrörelsen 2011. Resultatet blev att frågan om att införa månadsvisa premieinbetalningar skulle utredas av kollektivavtalsparterna. Utredningen gjordes under 2012 och visade att kostnaderna för införandet var mycket höga och att Svenskt Näringsliv inte var berett att träffa en överenskommelse om månadsinbetalning. I avtalsrörelsen 2013 fanns kravet om månadsinbetalning kvar men Svenskt Näringsliv var fortfarande emot. Förbundsstyrelsen anser att denna fråga är prioriterad även fortsättningsvis.

Motion A216 3:e att-satsen tar upp att det ska finnas redovisat på lönespecifikationen vid varje tillfälle hur mycket som betalats in till Fora. Då detta är en avtalsfråga bör det behandlas bland andra viktiga avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna A213 1:a att-satsen, A214 1:a att-satsen, A215 och A216 överlämnas till avtalsrådet.

I motion A217 föreslås att det skrivs in i kollektivavtalet en förhandlingsskyldighet om att antingen utbetala summan kontant eller att fortsätta inbetalningarna till Fora vid arbete efter 65 års ålder. Förbundsstyrelsen anser att all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande i Avtalspension SAF-LO oavsett vilken ålder man har och att detta bör regleras i villkoren för Avtalspension SAF-LO, inte i förbundets rikstäckande kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A217 avslås.

I motion A218 föreslås att pensionspengar placerade i Avtalspension SAF-LO med övergångsregler ska omfattas av återbetalningsskydd samt att pensionspengar placerade i Avtalspension SAF-LO med övergångsregler ska omfattas av flytträtt.

När LO och Svenskt Näringsliv omförhandlade tjänstepensions-systemet 1996 till Avtalspension SAF-LO förhandlade man även om det gamla systemet Särskild Tilläggs pension (STP). AMF Pension tillhandahöll STP som var en förmånsbestämd tilläggs pension. I STP har det aldrig funnits återbetalningsskydd eller flytträtt. När omförhandlingen om nya Avtalspension SAF-LO gjordes 1996 infördes övergångsregler för dem som intjänat STP. Fortfarande ligger STP kvar i AMF Pension som en särskild post, men har inget med Avtalspension SAF-LO att göra eftersom Avtalspension SAF-LO är en premiebestämd pension där val kan göras till fondförvaltare. LO och Svenskt Näringsliv ansåg att STP inte ska innehålla återbetalningsskydd eller flytträtt eftersom den var förmånsbestämd och inte innehöll möjligheten att välja fondförvaltare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A218 avslås.

I motion A219 föreslås att man inför återbetalningsskydd i delpensionssystemet av samma slag som finns inom avtalspension.

I de delpensionssystem som förbundet har framförhandlat följer alla dessa system valen som medlemmen har gjort i Avtalspension SAF-LO. Har medlemmen gjort ett återbetalningsval i Avtalspension SAF-LO följer det valet även med på delpensionen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion A219 anses beaktad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna A165, A166 2:a att-satsen, A167, A180 2:a att-satsen, A181, A184 2:a att-satsen, A190–A196, A197 1:a att-satsen, A200, A201, A219 och B246 2:a att-satsen beaktade

att överlämna motionerna A166 1:a att-satsen, A168–A172, A174, A175, A178, A179, A180 1:a att-satsen, A187–A189, A197 2:a och 3:e att-satserna, A198, A199, A205 och A207–A216 till avtalsrådet

att avslå motionerna A164, A173, A176, A177, A182, A183, A184 1:a att-satsen, A185, A186, A202–A204, A206, A217 och A218.

Avtalsförsäkringar – motionerna A164–A219

Motion A164

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Avtalsförsäkringar

Avtalsförsäkringar finansieras som en försäkring där överskottet går till arbetsgivarparten, som om det blir underskott ska tillföra medel. Detta skapar en överskottsjakt för att arbetsgivaren ska få tillbaka så mycket som möjligt. Vi ser det som en lönesänkning för oss löntagare.

Förutom återbetalning av tidigare års premieinbetalning har arbetsgivaren inte behövt vidareförmedla löntagarnas premie till avtalad sjukförsäkring sedan 2008. Den avgiften har de för övrigt fått tillbaka. Med återbetalningar har arbetsgivaren till dags dato (2013-10-06) inte förmedlat denna avgift sedan 2004. Så är avtalet skrivet.

Vi anser att denna skrivning måste förhandlas om. Vi måste anpassa försäkringsfinansieringen till de tider som är. De senaste 20 åren har AGS-försäkringen gått med överskott. Då blir frågan: När har arbetsgivarna betalat in mer till försäkringen på grund av att löneavdraget inte har räckt till? Åtminstone inte efter 1993, om det skett innan dess vet vi inte.

Vi anser att överskottet, som inte behövs för att täcka underskott, ska gå till en förbättring av pensionerna. Löntagare som har de lägst värderade arbetsuppgifterna ska inte tvingas att lösa privata pensionsförsäkringar. Vissa kan bli dyrare än vad låginkomsttagare har råd att sätta av. Vi betalar redan en ansevärd summa av lönen till exempelvis PPM och FOLO. Överskottet ska finansiera eventuella framtida underskott.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförsäkringen ska omförhandlas och att vi som avstår lönedelar till de olika försäkringarna ska ha fullständig beslutanderätt över vad eventuella överskott ska användas till

att vidarebefordra denna motion till LO-kongressen.

Motion A165

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Överskott i avtalsförsäkringarna

I dag går allt överskott av inbetald premie till våra avtalsförsäkringar tillbaka till företagen om de inte utnyttjas. Vi måste sätta mera press på företagen angående hur de återbetalda premierna används då det är mycket pengar som går tillbaks till företagen. Vad dessa pengar används till i dag vet vi inte utan det troliga är att pengarna går rakt ned i företagens egna fickor.

I stället för återbetalning till arbetsgivarna borde medlen kunna användas bättre. Om överskotten i TFA blev kvar hos AFA och lades i en pott där arbetsgivare kunde söka pengar till rehabilitering så skulle förutsättningarna att företagen bygger om arbetsplatser, köper in hjälpmedel m.m. öka.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att överskotten från TFA-försäkringen blir kvar i AFA

att överskotten läggs i en pott för rehabilitering på arbetsplatserna där arbetsgivarna kan söka pengar för till exempel hjälpmedel och ombyggnationer.

Motion A166

Avdelning 26 Östergötland

Avtalspensionens övriga villkor och förmåner

I våra kollektivavtal finns regleringar om årlig avsättning till avtalspension SAF-LO. Alla medlemmar får inte del av insättningen, bland annat inte de som väljer att jobba kvar efter 65 år. För att avtalspensionspremien ska betalas in efter 65 års ålder krävs en överenskommelse mellan arbetstagare och arbetsgivare.

Detta känner många inte till. Dessutom vägrar en del arbetsgivare att betala. Det finns inga skäl till att man ska förlora avsättningen till avtalspensionen. Den ska sättas in automatiskt av arbetsgivaren till dess arbetstagaren går i pension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalspensionspremien inbetalas av arbetsgivaren om man väljer att jobba efter 65 år

att de avtalsförsäkringar som gäller fram till 65 år ska fortsätta att gälla om man väljer att jobba efter 65 år.

Motion A167

Avdelning 43 Kronberg

Inför regionala försäkringshandläggare

Den regionala försäkringsverksamheten är i dag bristfällig på många håll. Många avdelningar satsar men har ingen sammanhållande kraft som arbetar med detta gentemot de mindre arbetsplatserna, där det finns ett större behov av att stödja både företagen och framför allt medlemmarna så att våra avtalsförsäkringar behåller sin legitimitet. Även medlemsförsäkringar kan användas mer och det är många medlemmar som i dag inte vet hur de ska göra för att nyttja den försäkring de betalat till.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regionala försäkringshandläggare skapas.

Motion A168

Avdelning 14 Värmland

Bättre villkor i TFA

När trafikförsäkrat fordon är inblandat i färdolycksfall kan ersättning för inkomstförlust under sjukskrivning utges från fordonsförsäkringen. Om inkomstförlust uppstår till följd av olycka på arbetsplatsen betalas inkomstförlust från TFA.

Personer som går eller cyklar till och från jobbet saknar skydd för en eventuell inkomstförlust, eftersom de inte har något inkomstskydd vid färdolycksfall när inte trafikförsäkrat fordon är inblandat.

Alla tjänar på att vi håller oss friska och hälsosamma. För att inspirera anställda till högre grad av vardagsmotion finns det arbetsgivare som ordnar kampanjer och utlottningar för att fler ska gå och cykla till jobbet. Självfallet ska ett fullgott försäkringsskydd finnas även när du går eller cyklar till jobbet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA ger ersättning för inkomstförlust även vid färdolycksfall där inte trafikförsäkrat fordon är inblandat.

Motion A169

Avdelning 47 Östra Skåne

Förbättringar i TFA

Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada, som är att anse som arbetsskada, äger han rätt till ersättning vid arbetsolycksfall och arbetssjukdom enligt de gemensamma försäkringsvillkoren som fastställs i överenskommelser träffade av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Olycksfall vid färd till och från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleddes av och stod i nära samband med arbetet, så kallat färdolycksfall. Däremot berättigar ej färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen ersättning enligt villkoren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vid arbetsoförmåga till följd av arbetsolycksfall där ersättning lämnas under sjuklöneperioden och sjukpenningtiden även ska gälla vid färdolycksfall.

Motion A170

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Färdolycksfall

I villkoren gällande Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) finns det bestämmelser om ersättning gällande färdolycksfall som inte är tillfullo.

Vid färd med trafikförsäkrat motorfordon till arbetsplatsen har de anställda full täckning gällande inkomstförlust, sveda och värk och invaliditet. Används däremot ett färdstätt som inte förstör vårt klimat med växthusgaser är de anställda tämligen oskyddade gällande den inkomstförlust som de drabbas av vid till exempel ett färdolycksfall med cykel.

Vi tycker det är märkligt att Svenskt Näringsliv och LO inte tar mer hänsyn till hur de anställda tar sig till jobbet. Det borde vara så att det är lika viktigt hur mycket växthusgas de bidrar med i färden till arbetet, som hur mycket industrin släpper ut. Som det är i dag är rekommendationerna från parterna att de anställda ska åka bil till arbetet så att de är försäkrade om något händer.

Vi har en medlem som cyklade på en grävling och fick fraktur på ryggkotorna. Han blev inte förklarad, men fick många månaders rehabiliteringstid där han förlorade inkomst enbart för att han valde att cykla till arbetet. Detta kan till slut komma att bli en medial fråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att färdolycksfall med ej trafikförsäkrat fordon ska ersättas enligt samma villkor som om skadan hade skett i arbetet.

Motion A171

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Förbättra villkoren i arbetsskadeförsäkringen (TFA) vid färdolycksfall

Olycksfallsdelen i arbetsskadeförsäkringen fick en väsentlig förbättring den 1 april 2012 när kompensation för inkomstförlust från och med första sjukdagen infördes och självriskan på kostnader i samband med olycksfallet togs bort.

Nu återstår en annan viktig del och det är att förbättra villkoren i färdolycksdelen. Den bör likställas med olycksfallsdelen så att våra medlemmar får full kompensation för inkomstförlust från och med första sjukdagen där också.

Vi anser att det är högst rimligt att villkoren ska likställas med olycksfallsdelen i arbetsskadeförsäkringen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren gällande färdolycksfall ska likställas med olycksfallsdelen i arbetsskadeförsäkringen

att denna försäkringsfråga drivs med högsta prioritet mot berörda parter på arbetsmarknaden.

Motion A172

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland, 28 Västra Skaraborg

TFA § 6, ersättning under akut sjuktid

När trafikförsäkrat fordon är inblandat i ett färdolycksfall kan ersättning för inkomstförlust under sjukskrivning, utges från fordonsförsäkringen. Personer som går eller cyklar till och från jobbet och råkar ut för ett färdolycksfall där inget trafikförsäkrat fordon är inblandat får inte denna ersättning.

Arbetsgivaren vill ha friska och hälsosamma arbetare och ordnar kampanjer för att få fler att gå och cykla till jobbet. Det bör då även ligga i arbetsgivarens intresse att full försäkring gäller vid dessa aktiviteter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra i TFA § 6 till att även färdolycksfall där ej trafikförsäkrat fordon är inblandat ska omfattas av ersättning för inkomstförlust under akut sjuktid.

Motion A173

Avdelning 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Förbättringar i TFA

Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada som är att anse som arbetsskada, har han/hon rätt till ersättning vid arbetsoolycksfall och arbetssjukdom enligt de gemensamma försäkringsvillkor som fastställts i överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Olycksfall vid färd till och från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleds av och står i nära samband med arbetet (färdolycksfall). Men färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen berättigar inte till ersättning enligt villkoren i TFA.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättning enligt TFA ska gälla sjuklöneperiod och sjukpenningtid även vid färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen.

Motion A174

Avdelning 38 Östra Småland

Förändring av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Det är i dag näst intill omöjligt att få en skada som anses vara en arbetssjukdom godkänd av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA), som är en del av AFA.

Ett olycksfall eller en händelse på jobbet som i dag anses vara en arbetssjukdom ska behandlas lika. De uppstår båda på jobbet. Många jobb är i dag monotona och starkt bundna. Det innebär risk för förslitningsskador och det ska man inte behöva straffas för.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om att det ska bli lättare att få en arbetssjukdom godkänd som arbetsskada.

Motion A175

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Förändring av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

I dag är det svårt att få en arbetssjukdom godkänd av Försäkringskassan enligt lagen om arbetsskadeförsäkring. Vid arbetsskada görs bedömningen av TFA, som är en del av AFA Försäkring.

Många jobb i dag är monotona och starkt styrda, vilket innebär stor risk för att förslitningsskador uppstår. Arbetssjukdomar måste få en bättre bedömning och lagstiftningen måste ses över.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska bli mer rättssäkert att få en arbetssjukdom godkänd som arbetsskada.

Motion A176

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Medlemsförsäkringar

Efter den senaste förändringen i arbetsskadeförsäkringen då AFA ska ersätta frånvaro från första dagen har det i vissa avseenden uppstått problem.

I de fall som inte är olycksfall utan mer ett sjukdomstillstånd med till exempel muskelvärk, utmattningssymtom eller belastningsrelaterad

ohälsa är det svårt att bevisa att det är arbetet som orsakat besvären och därför utgår ingen ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsskadeförsäkringen utvidgas så att den gäller all ohälsa som uppstår genom/i arbetet.

Motion A177

Avdelning 22 Sörmland

All sjukdom på jobbet måste räknas som arbetsskada

Vi tycker att det borde vara självklart att händer det något på jobbet, olycka eller inte, så borde det behandlas som en arbetsskada; om man skadar sig på jobbet när man lyfter något tungt för att inte hjälpskap finns och får ont i ryggen, eller om man har en infektion i handen och det blir värre på jobbet.

Förhandla om med AFA så att alla skador på jobbet räknas som arbetsskador!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsskade- och arbetssjukdomsbegreppen i avtalsförsäkringar vidgas till att omfatta alla skador/sjukdomar som kan relateras till arbetsplatsen.

Motion A178

Avdelning 19 Östra Värmland

TFA arbetssjukdom, inkomsttäckning från första dagen

I dag ersätter TFA-försäkringen inkomstförlust från första dagen om man råkar ut för ett olycksfall i arbetet som medför arbetsoförmåga. Om man däremot drabbas av till exempel belastningbesvär som är arbetsrelaterade finns inget skydd för den inkomstförlust man gör om man blir arbetsoförmögen, inte förrän Försäkringskassan godkänner skadan som arbetsrelaterad och beviljar livränta. Oftast har man då varit sjukskriven under lång tid och förlorat mycket inkomst.

Vi kan konstatera att ett antal av våra medlemmar hamnar i den situationen på grund av arbete som inneburit ogynnsam belastning på kroppen, ofta under lång tid. Att som i dag inte få ersättning för inkomstförlusten känns fel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA-försäkringen ändras avseende arbetssjukdom så att inkomstförlust täcks av försäkringen från första dagens arbetsoförmåga.

Motion A179

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

TFA - vållande

Det är svårt att få arbetssjukdomar godkända i dag. Vållandedelen i TFA är ett stort hinder för att få en arbetssjukdom godkänd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vållandedelen i TFA tas bort.

Motion A180

Avdelning 37 Gotland

Bättre försäkringsskydd och högre krav på företag vid rehabilitering

Medlemmar som genom arbetssjukdom kommit ifrån sin ordinarie arbetsplats har fått det betydligt svårare att få rätt i bedömningen av arbetssjukdom. Anmälningarna kompliceras ytterligare av att arbetsgivaren ska anses vållande.

Arbetsskadade som ska komma tillbaka till arbetslivet har inte alltid möjlighet att ta de jobb som finns i det företag där skadan ägde rum. Arbetsförmåga kan dock finnas i jobb som inte är tillgängliga på grund av att arbetsgivaren lagt ut jobben på entreprenad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vållandeutredningen för arbetssjukdomar tas bort

att rehabiliteringen ska innefatta även de jobb som finns inom det egna företaget som entreprenörer utför.

Motion A181

Avdelning 36 Göteborg

Förändring i AFA:s Rehabiliteringsfond

Dagens rehabiliteringskedja lämnar redan utsatta människor med hela ansvaret för sin situation utan att de får något kvalificerat stöd. Rehabiliteringskedjan fokuserar blint på olika tidsgränser men saknar innehåll och tillräckliga åtgärder för att möjliggöra återgång i arbete.

I dag får varken arbetstagare eller arbetsgivare tillräckligt stöd från samhället för att arbetstagare ska kunna återgå i arbete så snart som möjligt. För många sjukskrivna är det inte ens ett realistiskt alternativ att återvända till arbetsuppgifter på den egna arbetsplatsen. För dem återstår enligt dagens system ytterst inget annat än uppsägning. Vi i IF Metall kan inte acceptera en utveckling där människor slås ut från arbetslivet på grund av sjukdom eller skada.

Det är i dag bara möjligt att få ersättning motsvarande halva kostnaden för rehabilitering och insatser som görs förebyggande, eller om den som ska genomgå rehabiliteringen är arbetslös.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO arbetar för ett regelverk där AFA:s Rehabiliteringsstöd kan användas för omskolning när medlemmen inte kan återgå till arbetsuppgifter på den egna arbetsplatsen

att LO arbetar för ett regelverk där AFA:s Rehabiliteringsstöd kan användas för omskolning när medlemmen kommer att bli utförsäkrad.

Motion A182

Avdelning 46 Blekinge

Förbättringar i AGS-villkoren

Många av våra medlemmar har en väldigt tuff och ansträngd vardag och ekonomi. Det kan bero på olika orsaker såsom arbetslöshet och sjukdom.

Om man är sjukskriven har man AGS-dagsersättning i upp till 360 dagar. Får man ett beslut hos Försäkringskassan om sjukersättning får man AGS-månadsbelopp.

För att göra vardagen lite lättare för långtidssjukskrivna kan man förlänga ersättningsperioden i Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS). Ersättningen från AGS borde betalas ut under hela sjukperioden eller fram till att man blir 65 år.

Eftersom Försäkringskassans regler har ändrats vid bedömningen av arbetsförmågan är det i dag färre som är sjukskrivna än för några år sedan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-dagsersättning ska gälla under hela sjukskrivningsperioden fram till att man fyller 65 år eller tills att man får ett beslut om sjukersättning då AGS-månadsersättning utbetalas.

Motion A183

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

AGS-ersättning

Vi kräver att AGS sjukperiod förlängs. Dagens AGS-regler gäller från dag 15 till dag 365. Därefter har man endast sjukpenning från Försäkringskassan att leva på.

De medlemmar som blir sjukskrivna längre än ett år drabbas svårt ekonomiskt. I dag återbetalas dessutom stora belopp till arbetsgivarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS stupstocksregel tas bort och att ersättningen betalas ut under hela sjukperioden.

Motion A184

Avdelning 10 Dalarna

AGS-avtalsgruppförsäkring under hela sjukpenningperioden

Reglerna och tillämpningen av rätten till sjukpenning har förändrats genom åren, men dagersättningen i avtalsgruppförsäkringen AGS är fortfarande som längst 360 dagar i en sjukperiod.

I dagens system kan en sjukskriven få sjukpenning upp till 914 dagar på normal- eller fortsättningsnivå. AGS går in i 360 dagar och sedan har den sjukskrivne bara sin sjukpenning, vilken oftast sänks dag 365, fram tills den sjukskrivne blir friskskriven eller får aktivitets- eller sjukersättning. Beviljas den sjukskrivne aktivitets- eller sjukersättning träder åter AGS in med ett månadsbelopp.

Det är också betydligt vanligare att sjukskrivningsgraden varierar mellan 25, 50, 75 och 100 procent än det varit tidigare. Om man lägger till att det är ytterst få som beviljas sjukersättning så har detta lett till att AGS-försäkringen blivit otroligt billig för arbetsgivarna. Det här är inte bra.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsammans med LO ta upp förhandlingar om förändringar i AGS-villkoren så att dagersättningen gäller hela sjukperioden

att tillsammans med LO ta upp förhandlingar om förändringar i AGS-villkoren så att den som till exempel gått från hel sjukskrivning till halv och efter en vecka återgår till hel sjukskrivning kan få en ny period om 360 dagar på den halva som man har arbetat.

Motion A185

Klubben vid BT Products AB avdelning 26 Östergötland

AGS-försäkringen efter 14 dagars sjukskrivning

I dag har vi en försäkring som kompenserar löneförlust när vi är sjukskrivna efter dag 14 och som ersätter i högst 360 dagar. Därefter har vi en karenstid på minst 5 dagar som den utförsäkrade ska vara frisk och jobba för att kunna få ersättning för en ny period. Vi kan i dag konstatera att pengarna som vi inte använder från försäkringen går tillbaka till arbetsgivarna.

Förslaget är att försäkringen ska gälla från dag 15 och i 720 dagar. Det kommer inte att bli någon extra kostnad eftersom pengarna redan finns. Det är bara att återinvestera premien i försäkringen i stället för att skicka tillbaka den till arbetsgivarna. Utgår vi från dagens regler

kan gruppen som detta berör inte vara så stor, men det skulle vara ett stort stöd för den enskilde medlemmen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förlänga AGS-försäkringen att gälla i upp till 720 dagar under sjukskrivningsperioden.

Motion A186

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland

AGS-ersättning under hela sjukpenningtiden

I dag betalas AGS-dagersersättningen längst till och med dag 360. Efter 364 ersättningsdagar med sjukpenning med normalnivå, kan du efter ansökan beviljas sjukpenning på fortsättningsnivå i ytterligare 550 dagar, då utan AGS-ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-ersättningen ska gälla upp till 914 dagar.

Motion A187

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län

AGS – avtalsgruppsjukförsäkring under hela sjukpenningperioden

Reglerna och tillämpningen om rätten till sjukpenning har förändrats genom åren men dagersättningen i avtalsgruppsjukförsäkringen, AGS, är fortfarande längst 360 dagar i en sjukperiod.

I dagens system kan en sjukskriven få sjukpenning i upp till 914 dagar på normal- eller fortsättningsnivå. AGS går in i 360 dagar och sedan har den sjukskrivne bara sin sjukpenning, vilken oftast sänks vid dag 365, fram till den blir friskskriven eller får aktivitets- eller sjukersättning.

Beviljas den sjukskrivne aktivitets- eller sjukersättning träder åter AGS in med ett månadsbelopp. Det här känns fel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ihop med LO ta upp förhandlingar om förändringar i AGS-villkoren och verka för att dagersättningen gäller hela sjukpenningperioden.

Motion A188

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Rätt till dagersättning från AGS

Vid sjukdom längre än 14 dagar betalas i dag AGS-ersättning till våra medlemmar. Ersättningsperioden är begränsad till 360 dagar. Eftersom

det är ett stort överskott i försäkringen i dag tycker vi att detta ska gå till våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-ersättningen utbetalas så länge sjukpenning utbetalas.

Motion A189

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Rätt till AGS-dagersättning

Vid sjukdom längre än 14 dagar betalas i dag AGS-ersättning till våra medlemmar. Ersättningsperioden är begränsad till 360 dagar. Eftersom det är ett stort överskott i försäkringen i dag tycker vi att detta ska gå ut till våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-ersättningen ska utgå så länge sjukpenning utgår.

Motion A190

Avdelning 26 Östergötland

Förbättring av föräldralön

I dag får man bara utnyttja föräldralönen en gång oavsett om man tar en månad eller upp till sex månader. Den som av olika skäl inte kan ta sex månader sammanhängande går miste om föräldralön för de månader man inte har kunnat utnyttja.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föräldralönen kan utnyttjas vid flera tillfällen utan krav på sammanhängande period.

Motion A191

Avdelning 46 Blekinge

Förbättringar i AGB-villkoren

När våra medlemmar blir uppsagda på grund av arbetsbrist och i övrigt uppfyller villkoren för AGB-ersättning betalas en engångssumma ut som en hjälp för att gå vidare i livet. Har man en av Försäkringskassan beviljad sjukersättning och har anställningen kvar vid uppsägningstillfället är man inte berättigad till AGB.

Vi anser att det inte ska vara någon skillnad om uppsägningen beror på arbetsbrist eller på sjukersättning. AGB-ersättning ska utbetalas oavsett om man var fullt arbetsför eller hade sjukersättning vid uppsägningstillfället.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren i AGB ändras till att även gälla för dem som har en beviljad sjukersättning.

Motion A192

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län

AGB vid hälsofall

I dag får de uppsagda på grund av arbetsbrist ett engångsbelopp från AGB, ett avgångsbidrag. Arbetsbristen ska vara av driftmässiga skäl och får inte bero på att företaget inte har arbetsuppgifter till en person.

Många gånger stöter vi på medlemmar som av olika skäl inte kan arbeta kvar på arbetsplatsen på grund av hälsoskäl. Vi tvingas i många fall förhandla om ett avslut på anställningen eftersom företagen inte har arbetsuppgifter till medlemmen och Försäkringskassan anser att medlemmen skulle kunna arbeta någon annanstans. Försäkringskassan har sina tidsgränser i rehabiliteringskedjan vilket gör att våra medlemmar blir utförsäkrade och inte får någon sjukpenning. För att medlemmen ska få något att leva av använder vi oss i många fall av arbetsbrist för att på så sätt hjälpa medlemmen.

I dag blir medlemmar nekade AGB även om de blir uppsagda på grund av arbetsbrist bara för att den inte beror på driftinskränkning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsammans med övriga LO-förbund verka för att även hälsofallet ger ersättning i AGB.

Motion A193

Avdelning 47 Östra Skåne

Rätt till avgångsbidrag (AGB) även vid sjukdom

Rätten till avgångsbidrag bör gälla även vid sjukdom. Många gånger är det just arbetet som orsakat den arbetsskada/arbetssjukdom som gör att anställningen måste avbrytas.

Om man blir uppsagd beroende på sjukdom eller arbetsskada gäller inte villkoren i vår AFA-försäkring med rätt till avgångsbidrag. Känslan av dubbel bestraffning infinner sig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avgångsbidraget i AFA-försäkringarna ska gälla även vid uppsägning på grund av hälsoskäl.

Motion A194

Avdelning 48 MittSkåne

Rätt till avgångsbidrag (AGB) även vid personliga skäl

Rätten till avgångsbidrag bör även gälla vid sjukdom. Många gånger är det just arbetet som har orsakat arbetsskadan/arbetssjukdomen, som gör att anställningen måste avbrytas.

Men blir man uppsagd på grund av personlig arbetsbrist och alltså inte kan vara kvar på företaget beroende på personliga skäl, då gäller inte villkoren i vår AFA-försäkring avseende rätten till avgångsbidrag. Känslan att bli dubbelt bestraffad infinner sig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avgångsbidraget i AFA-försäkringarna ska gälla även vid arbetsbrist på grund av personliga skäl.

Motion A195

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Förändra AGB-ersättningen

I dag utbetalas inte AGB-ersättning till dem som är under 40 år och uppfyller villkoret för övrigt, inte heller till alla dem som blir uppsagda på grund av hälsoskäl (personlig arbetsbrist).

Dessa två grupper är i lika stort behov av att få lite hjälp på vägen som de som är över 40 år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ålderskvalifikationerna tas bort i AGB-försäkringen

att även uppsägningar på grund av hälsoskäl ska omfattas av AGB-försäkringen.

Motion A196

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Förändra AGB-ersättningen

I dag utgår inte AGB-ersättning för dem som är under 40 år och som uppfyller villkoren för övrigt, inte heller för alla dem som blir uppsagda av hälsoskäl (personlig arbetsbrist).

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ålderskvalifikationen tas bort i AGB-försäkringen

att även uppsägningar på grund av hälsoskäl ska omfattas av AGB-försäkringen.

Motion A197

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Förbättringar i TGL

I Tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) finns försäkringsvillkor som har gällt under lång tid. Villkoren är bra men vi vill modernisera dem till dagens samhälle.

Kostnaden för Tjänstegrupplivförsäkringen är ringa och därför skulle förbättringen hjälpa de drabbade på ett mycket bra sätt i en svår tid och stor sorg.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TGL-försäkringen ska gälla under den tid man arbetar och inte upphöra vid 65 års ålder

att begravningshjälpen höjs till ett basbelopp

att grundbeloppet höjs till åtta basbelopp.

Motion A198

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg

Begravningshjälp

Så länge som vi träffar anhöriga till våra avlidna medlemmar flera gånger per år kommer vi att fortsätta strida för att begravningshjälpen i vår TGL höjs.

Begravningskostnaderna har stigit betydligt mer än vad basbeloppet ökat och detta drabbar de anhöriga i en av de svåraste stunderna i livet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nivån i tjänstegrupplivförsäkringen gällande begravningshjälp höjs till minst ett prisbasbelopp.

Motion A199

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal

Bättre tjänstegruppliv

Vi behöver ett bättre skydd vid dödsfall. Vår tjänstegrupplivförsäkring är baserad på basbelopp och maxbeloppet är 267 000 kronor plus 22 250 kronor i begravningshjälp. Beloppet trappas också ned på grund av ålder om man inte har barn under 17 år.

Vi menar att ersättningen är för låg för att ge den som drabbas en bra möjlighet att lösa praktiska problem och att planera om hushålls-ekonomin om det oväntade händer.

Vi menar att en rimlig ersättning borde motsvara minst två årslöner. Dagens belopp motsvarar cirka 14 månadslöner för en medelinkomsttagare i IF Metall. Detta är för dåligt, våra liv är värda mer!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att successivt höja antal basbelopp i TGL-försäkringen

att värdet av TGL-försäkringen minst bör motsvara cirka två årslöner för en heltidsarbetande medlem

att höja begravningshjälpsbeloppet i TGL till ett helt basbelopp.

Motion A200

Avdelning 36 Göteborg

Automatisk premiefrielse vid föräldraledighet

I dag måste man själv skicka in en anmälan till AFA när man har varit föräldraledig för att pension ska betalas in till tjänstepensionen. Detta missar tyvärr många medlemmar att göra. Inom LO-kollektivet är det många som missar att söka ersättning vid föräldraledighet. Det handlar om cirka 10 000 kronor för en vanlig löntagare under en föräldraledighetsperiod.

Merparten av föräldraledigheten används av kvinnor som generellt har lägre lön än män och därför får lägre pension. När man missar att anmäla premiefrielse blir den redan låga pensionen ännu lägre.

Vi föreslår att detta ska fungera automatiskt, så som bland annat kommuner och landsting hanterar det. PTK har också en automatisk lösning för 750 000 tjänstemän.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda och verka för att premiefrielseförsäkringen vid föräldraledighet ska falla ut automatiskt.

Motion A201

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Premiefrielseförsäkringen hos AFA

När du går på föräldraledighet i dag måste du själv ansöka om premiefrielse hos AFA. Det missar tyvärr många medlemmar att göra. Följden blir att ingen avtalspension betalas under perioden man är föräldraledig. Vi misstänker att stora pensionsbelopp har missats på grund av bristfällig information om detta. Vi tycker att arbetsgivaren ska åläggas att lämna in uppgifter som utlöser premiefrielseförsäkringen när en anställd har sökt föräldraledighet. I dag görs det av arbetsgivaren för föräldralediga tjänstemän.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren anmäler in premiebefrielseförsäkringen vid föräldraledighet till AFA.

Motion A202

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Efterskydd i premiebefrielseförsäkringen

Efterskyddet i premiebefrielseförsäkringen är i dag 90 dagar. Så som arbetsmarknaden ser ut i dag med stora omflyttningar och svårigheter att få tillsvidareanställningar blir våra medlemmar drabbade och kommer i framtiden att få ännu lägre pension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att efterskyddet i premiebefrielseförsäkringen ska vara samma som efterskyddet i AGS-försäkringen, dvs. 720 dagar.

Motion A203

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Efterskydd i premiebefrielseförsäkringen

Efterskyddet är i dag 90 dagar. Som arbetsmarknaden ser ut i dag med stora omflyttningar och svårigheter att få tillsvidareanställning, blir våra medlemmar drabbade och kommer i framtiden få ännu lägre pension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att efterskyddet ska vara samma som efterskyddet i AGS-försäkringen, dvs. 720 dagar.

Motion A204

Avdelning 36 Göteborg

Utöka premiebefrielseförsäkringen

När man är föräldraledig så har man rätt att vara ledig med ersättning från Försäkringskassan. Vid denna ledighet har vi även avtalat fram att arbetsgivaren ska betala in pension via premiebefrielseförsäkringen.

Den som när föräldraledighetsdagarna är slut väljer att gå ned i arbetstid för att kunna fortsätta vara hemma med sina barn på deltid, förlorar mycket pengar i form av framtida pension, eftersom AFA-försäkringen inte täcker upp för annan ledighet än just de dagar som man får i ersättning från Försäkringskassan.

Vi anser att det borde vara möjligt att förhandla fram gemensamt med LO om fortsatt rätt till premiebefrielse om anledningen till ledig-

het är att deltidsskärpa vid föräldraledighet. Den extra kostnad detta medför är redan betald genom att det finns miljontals kronor som inte är utnyttjade av våra medlemmar inom LO-kollektivet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inom LO driva frågan att våra medlemmar får fortsatt premiefrielseförsäkring även efter att föräldraledighetsdagarna är slut, för att täcka upp pensionsförluster från arbetsgivaren om anledningen till ledighet är fortsatt föräldraledighet tills barnet är åtta år.

Motion A205

Avdelning 19 Östra Värmland

Premiefrielse vid tillfällig föräldrapenning för vård av barn

I dag erhålls premiefrielse under viss tid vid föräldraledighet i samband med barns födelse och under viss tid med graviditetspenning. Däremot finns ingen ersättning av förlorad avsättning till tjänstepension under tid med tillfällig föräldrapenning för vård av barn.

Detta medför att man som förälder tappar avsättningen till tjänstepension under all den tid man avstår att arbeta för att i stället vårda sitt sjuka barn. Har man flera barn som ofta är sjuka kan det innebära att man tappar ansevärd del av sin tjänstepension under de år man har rätt till tillfällig föräldrapenning. Totalt kan det innebära stor pensionsförlust för dem som måste avstå arbete för att vårda sitt sjuka barn, speciellt med tanke på att tjänstepension tenderar att bli en allt större del av den totala pensionen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premiefrielseförsäkringen även omfattar tid med beviljad tillfällig föräldrapenning för vård av barn under 12 år

att premiefrielseförsäkringen även omfattar de speciella fall då tillfällig föräldrapenning beviljas för vård av barn som har fyllt 12 men inte 16 år.

Motion A206

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Premiefrielse för livsarbetstidspremierna, LP

I Avtalspension SAF-LO finns en premiefrielseförsäkring för dem som blir långtidssjuka och föräldralediga. I dag saknas en premiefrielse för livsarbetstidspremierna, LP. Det innebär att medlemmar som är långtidssjuka och föräldralediga missgynnas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa en premiefrielseförsäkring för livsarbetsvidspremien, LP, i de avtal där LP finns.

Motion A207

Avdelning 19 Östra Värmland

Åldersgräns avsättning avtalspension

Som det är nu börjar avsättning till avtalspension göras först när man fyller 25 år. Börjar man förvärvsarbete vid 19–20 års ålder innebär det att man inte får medel avsätta under sina första år i yrkeslivet. Som vi vet är det viktigt att tidigt få avsättning av medel till sin pension så att förräntningen blir så långvarig som möjligt. Trenden när det gäller den allmänna pensionen är att den blir lägre och lägre. Vi vill motverka effekten av den minskade allmänna pensionen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen på 25 år för avsättning av medel tas bort i avtalspension.

Motion A208

Avdelning 46 Blekinge

Avtalspension för alla, alla dagar

I dagsläget får man, på en arbetsplats med kollektivavtal, avtalspension först när man fyllt 25 år. Vi anser att det strider mot vår ideologiska värdegrund att personer utesluts från detta system på grund av att man är för ung.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren för avtalspension likställs för alla anställda oavsett ålder.

Motion A209

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Tidigare inträde i avtalspensionen

Den allmänna pensionen har under en längre tid urholkats kraftigt. Avtalspensionen blir därför allt viktigare för alla.

I dag kommer man in i avtalspensionssystemet vid 25 års ålder vilket är alldeles för sent. Det innebär att ungdomar på våra arbetsplatser får arbeta ett antal år utan någon avsättning till sin pension. Varför ska

ungdomarna på våra arbetsplatser behöva vänta på inbetalning till sin pension?

S-kongressen har klart deklarerat att ungdomar inte ska gå arbetslösa eller utan utbildning (90-dagarsregeln). Det vore därför naturligt att sänka den ingångsålder som finns i avtalspensionen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sänka ingångsåldern för avsättning till avtalspensionen.

Motion A210

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Inbetalning av avtalspension

I dag betalar arbetsgivaren in avtalspension fram tills den anställde fyller 65. För de personer som väljer att stanna kvar i arbetslivet betalas inte avtalspension in automatiskt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalspension ska betalas in till dess att den anställde väljer att gå i pension.

Motion A211

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Premien till avtalspensionen

I dag betalas premien till avtalspensionen in till den dag den anställde fyller 65 år. Om en medlem väljer att fortsätta arbeta efter den dagen krävs en lokal förhandling och en välvillig arbetsgivare för att få fortsätta premieinbetalningar.

Den statliga pensionsutredningen föreslår att pensionsåldern ska bli kopplad till medellivslängden och denna har ökat med tiden. Vi kan av detta dra slutsatsen att antalet medlemmar som fortsätter arbeta efter 65 års ålder med tiden kommer att öka. Självklart bör våra medlemmar tjäna in pensionspremier så länge de väljer att arbeta.

Vi tycker också att det är anmärkningsvärt att vi accepterar villkor som i längden lönedumpar vissa grupper på vår arbetsmarknad. Våra medlemmar som är över 65 år blir billigare att anställa än övriga medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premien till avtalspensionen betalas in till och med den dag den anställde väljer att gå i pension.

Motion A212

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Avtalspension

I dag finns en åldersgräns som betyder att intjänande av avtalspension startar vid 25 års ålder. LO-kollektivets medlemmar börjar arbeta mycket tidigare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att helt ta bort den nedre åldersgränsen vid intjänande av avtalspension.

Motion A213

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Avtalspension

Lika självklart som att arbetsgivaren betalar lön och sociala avgifter varje månad, lika självklart borde det också vara med avtalspension från första till sista kronan. Allt för att våra medlemmar ska få en värdig ålderdom.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare betalar in avtalspensionen varje månad

att avtalspensionen betalas in på all inkomst oavsett ålder.

Motion A214

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Avtalspension

Lika självklart som att arbetsgivaren betalar lön och sociala avgifter varje månad, lika självklart borde det vara med avtalspensionen.

Den allmänna pensionen betalas in från första skattekronan oavsett ålder. Lika självklart borde det vara att avtalspension betalas från första till sista kronan. Allt för att våra medlemmar ska få en värdig ålderdom.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren betalar in avtalspensionen varje månad

att avtalspensionen betalas in på all inkomst oavsett ålder.

Motion A215

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Pensionspremier

I dag betalas pensionsandelen till Fora en gång om året. Detta innebär att våra medlemmar missar avkastningen/räntan på inbetalda premier under året.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inbetalningen till Fora sker månadsvis från och med nästa avtalsperiod.

Motion A216

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Avtalspensionsinbetalning som tjänstemännen

AFA-försäkringarna, omställningsförsäkringen och Avtalspension SAF-LO är avtalsförsäkringar. Försäkringarna grundar sig på överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Vi vet att avtalspensionen för tjänstemännen betalas in månadsvis. Men på LO-sidan betalas den in årsvis, i efterhand.

Vi vill sprida riskerna för våra medlemmar, speciellt för dem som valt fondförsäkring. Som det nu är kommer hela det kapital som sparas in på en och samma gång på börsen. Det är en uppenbar risk som vi tar vid ett enda tillfälle att förlora våra sparade kapital. Vi vill med månadsinsättningar till vår avtalspension kunna följa värdet av vårt avtalspensionskapital.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vår avtalspension betalas in till Fora månadsvis

att Fora gör månadsinsättning till de bolag man valt inom traditionell eller fondförsäkring

att det ska finnas redovisat på lönespecifikationen vid varje tillfälle hur mycket som betalats in till Fora.

Motion A217

Avdelning 22 Sörmland

Avtalspension SAF-LO vid arbete efter 65 års ålder

Informationen om Avtalspension SAF-LO vid arbete efter 65 års ålder saknas och många medlemmar går miste om dessa pengar (4,5 procent).

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skriva in en förhandlingsskyldighet i kollektivavtalen om att antingen utbetala summan kontant eller fortsätta inbetalningar till Fora vid arbete efter 65 års ålder.

Motion A218

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Tjänstepension, övergångsregler

Sedan placeringsrätt, flytträtt och återbetalningsskydd infördes på Avtalspension SAF-LO kan vi konstatera att våra yngre medlemmar har ett bra skydd för sina efterlevande och anhöriga.

De medlemmar som har pengar i AMF enligt övergångsregler har dock varken flytträtt eller återbetalningsskydd på dessa pensionspengar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att även pensionspengar placerade i Avtalspension SAF-LO med övergångsregler ska omfattas av återbetalningsskydd

att även pensionspengar placerade i Avtalspension SAF-LO med övergångsregler ska omfattas av flytträtt.

Motion A219

Avdelning 26 Östergötland

Deltidspensionssystemet

Det är bra att kollektivavtalet ger oss en möjlighet att välja deltidspension. Tyvärr saknar deltidspensionssystemet återbetalningsskydd.

Möjligheten bör införas att aktivt avstå arvsvinsten och i stället få återbetalningsskydd som ger anhöriga i händelse av frånfälle, rätt att få ut den lön man har avstått till sitt deltidspensionskonto.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa återbetalningsskydd i delpensionssystemet av samma slag som finns inom avtalspensionen.

I debatten deltog:

Lennart Önblad, 5 Höga Kusten

Nathalie Folkunger, 43 Kronoberg

Susanne Öhrn, 46 Blekinge

Joakim Rylin, 38 Östra Småland

Lars Olsson, 47 Östra Skåne

Christer Eriksson, 4 Södra Västerbotten

Isabelle Filipsson, 32 Höglandet

Pia Eklundh, 46 Blekinge
Susanne Andersson, 40 Västbo-Östbo
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Jari Nevanoja, 19 Östra Värmland
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Patrick Fästh, 7 Södra Norrland
Tom Honkala, 40 Västbo-Östbo
Kjell Persson, 7 Södra Norrland
Petrus Eriksson, 46 Blekinge
Johan Lindvall, 22 Sörmland
Sandra Lindberg, 30 Bohuslän-Dal
Gerardo Vergara Gonzalez, 22 Sörmland
Anette Myrvold, 40 Västbo-Östbo
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Emilia Töyrä, 1 Malmfälten
Djuro Vrsajkovic, 40 Västbo-Östbo
Axel Olsson, 47 Östra Skåne
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Johnny Fröjd, 9 Västra Gästrikland
Lina Nyberg, 1 Malmfälten
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Christoffer Ryder, 22 Sörmland
Tobias Hellberg Söderhäll, 16 Mälardalen
Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg
Roger Norman, 1 Malmfälten
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Annika Nilsson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A164–A219 och B246 2:a att-satsen.

Lennart Önblads förslag om bifall till motion A164 1:a att-satsen samt förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över A164 2:a att-satsen.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A166.

Nathalie Folkungers förslag om bifall till motion A167.

Sandra Lindbergs förslag om bifall till motion A170.

Tobias Hellberg Söderhälls förslag om bifall till motion A172.

Joakim Rylins förslag om bifall till motion A174.

Mats Bäcklunds, Joakim Rylins och Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion A175.

Christoffer Ryders, Gerardo Vergara Gonzalezs och förslag om bifall till motion A177.

Christer Erikssons förslag om bifall till motion A179.

Pia Eklundhs och Susanne Öhrns förslag om bifall till motion A182.

Mats Bäcklunds förslag om bifall till motion A183.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A185.

Pia Eklundhs förslag om bifall till motion A191.

Lars Olssons förslag om bifall till motion A193.

Besnik Zenelis förslag om bifall till motion A195.

Patrick Fäsths förslag om bifall till motion A201.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag om bifall till motion A204.

Jari Nevanojas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A205.

Tomas Karlssons förslag att motion A206 överlämnas till avtalsrådet.

Jari Nevanojas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A207.

Susanne Anderssons, Petrus Erikssons, Johnny Fröjds, Tomas Karlssons, Simon Lindqvists, Ole Bak Mikkelsens, Jari Nevanojas, Lina Nybergs, Axel Olssons, Kjell Perssons, Joakim Rylins, Emilia Töyräs och Sabahudin Varenikics förslag om bifall till motion A208.

Susanne Anderssons, Isabelle Filipssons, Tom Honkalas, Ole Bak Mikkelsens, Jari Nevanojas, Joakim Rylins och Djuro Vrsajkovic's förslag om bifall till motion A209.

Anette Myrvolds förslag om bifall till motion A213 2:a att-satsen.

Anette Myrvolds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A214 1:a att-satsen och förslag om bifall till motion A214 2:a att-satsen.

Tomas Karlssons och Roger Normans förslag om bifall till motion A215.

Tomas Karlssons och Lars Olssons förslag om bifall till motion A216.

Johan Lindvalls förslag att motion A217 överlämnas till avtalsrådet.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A164–A205, A207–A219 och B246 2:a att-satsen samt ändringsförslag att motion A206 överlämnas till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A164–A219 och B246 2:a att-satsen i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive ändringsförslaget att motion A206 överlämnas till avtalsrådet

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A166, A167, A170, A172, A174, A177, A182, A183, A191, A193, A195, A201, A204, A209, A216 2:a och 3:e att-satserna samt A217

att **bifalla** motionerna A208, A213 2:a att-satsen, och A214 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A164 1:a att-satsen, A175, A179, A215 och A216 1:a att-satsen

Protokollsanteckning

Jasmin Cosic, 26 Östergötland, återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A185.

Votering avseende motion A164 1:a att-satsen begärdes av Lennart Önblad, 5 Höga kusten.

Votering avseende motion A175 begärdes av Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten.

Votering avseende motion A179 begärdes av Christer Eriksson, 4 Södra Västerbotten.

Votering avseende motionerna A215 och A216 1:a att-satsen begärdes av Tomas Karlsson, 2 Norrbotten.

Efter förslag från presidiet fastställdes, mellan talarna Isabelle Filipsson och Pia Eklundh, talartiden till två minuter.

Dagordningens punkt 18 Vår organisation, inklusive stadgar och ekonomifrågor

Paneldebatt

Som inledning till dagordningspunkten visades en 5-minuters introduktionsfilm på temat Vår organisation. I filmen medverkade medlemmen Adrian Avdullahu, anställd vid Volvo.

På grund av tidsbrist för kongressen genomfördes inte den planerade paneldebatten.

Föredragning

Marie Nilsson, förbundskontoret: Kongressombud, förbundsstyrelse, åhörare och gäster!

Sedan Industrifacket Metall bildades den 1 januari 2006 har mycket hänt. Förbundet har haft en positiv utveckling på flera områden, men även något som är mindre positivt. År 2006 var vi runt 432 000 medlemmar. I dag är vi drygt 325 000. Alltså ett tapp på över 100 000. Vi har drygt 400 färre företag med medlemmar och kollektivavtal än vad vi hade 2006.

Även strukturen på många av de företag där medlemmarna arbetar har förändrats. Vid bildandet hade förbundet 22 arbetsplatser med fler än 1 000 medlemmar, i dag har det antalet minskat till 14 arbetsplatser.

Det är inte i de stora företagen, i första hand, vår medlemskår har potential att växa. Nej, det är framför allt i de mindre företagen nya presumtiva medlemmar finns och kommer att finnas. Nästan fyra av tio IF Metallmedlemmar finns i dag på mindre arbetsplatser utan klubb. Det är något vi behöver ha med oss när vi planerar för hur vårt förbund ska organiseras och hur vi ska lägga upp vårt arbete i framtiden.

Då förbundet sedan några år tillbaka utarbetat bättre metoder för att mäta den faktiska organisationsgraden på våra arbetsplatser, framträder en tydlig bild.

Det är stor skillnad på organisationsgraden mellan företag med lokal facklig närvaro och företag utan regelbunden facklig närvaro. Organisationsgraden varierar från knappt 60 procent till strax över 90 procent och dessutom kan vi se en del regionala skillnader runt om i landet. Det är förmodligen ingen nyhet för många fackligt aktiva ute i landet, utan något vi sedan tidigare anat. Skillnaden är att vi nu även med stor säkerhet kan utläsa det i tydliga siffror.

Jag vet att bra insatser görs av många förtroendevalda och anställda runt om i förbundets 37 avdelningar, men det räcker uppenbarligen inte om vi ska höja ambitionerna till en organisationsgrad på 85 procent. Det kommer att krävas mer fotarbete och det kommer att krävas fler samtal.

Att organisera nya medlemmar får inte stanna vid att bli något vi bedriver i ett särskilt projekt, under en begränsad tid, eller att det bara är vissa personer som arbetar med organisering. Det måste självklart ingå i allas vårt arbete.

Men det räcker inte att enbart fokusera på rekrytering av nya medlemmar. Flera signaler tyder på att förbundet inte i tillräcklig omfattning lever upp till den tillgänglighet och kontakt många förväntar sig att en organisation som IF Metall borde ha. Det handlar lika mycket om att vårda de medlemmar vi har, så att de inte väljer att lämna oss på grund av att de inte ser eller förstår meningen med föreningen.

Förbundets värderingar om allas lika värde och möjlighet till utveckling är tidlösa och kommer för evigt vara våra ledord. Det är inget man ändrar på.

Däremot är det viktigt för en organisation som vill vara modern och medlemsnära, att våga och vilja prova nya arbetssätt. Vi måste kunna utvärdera om det sätt vi utför vårt fackliga arbete på alltid är det bästa sättet.

Låt mig ge ett konkret exempel från verkliga livet: Daniel Lönnqvist i IF Metall Sörmland bestämde sig för att ta reda på varför medlemmar i avdelningen valde att gå ur facket. Avdelningen i Sörmland ville få kunskap om vad som behövde förändras för att inte fortsätta att tappa medlemmar. Daniel tog kontakt med 119 personer som nyligen begärt utträde ur förbundet och intervjuade dessa.

Sammanfattningsvis kan sägas att många av utträdena hade kunnat undvikas genom en högre facklig närvaro både i ord och i handling. Genom att ta kontakt med personerna och ge en del information kunde 25 personer åter skrivas in i IF Metall. Kanske behöver det inte vara svårare än så?

Att genomföra många fackliga utbildningar är inte alltid självklart ett mått på bra facklig verksamhet. För det är först när kunskaper och lärdomar deltagarna fått i utbildningen tas i bruk som saker och ting händer, när medlemmarna och de förtroendevalda går från ord till handling och får praktisera det som de har lärt sig i sin egen vardag på sin egen arbetsplats.

Facklig utbildning är ett verktyg för att bygga organisationen starkare på alla nivåer. Därför har förbundet satsat på att göra om den grundläggande förtroendemannautbildningen, som numer så passande fått namnet Agera.

Vi satsar även på både grundläggande som kompetenshöjande ombudsmannautbildning för både centralt och lokalt anställda. Men viktigast av allt är medlemsutbildningarna. Det är där vi kan entusiasmera fler medlemmar att ta på sig förtroendeuppdrag. Det är där resan börjar.

Har ni hört talas om någon som kommit tillbaka till jobbet efter en medlemsutbildning och begärt utträde ur facket? Nej, tvärtom har ett intresse väckts hos de flesta, som vi bättre borde ta till vara. Hur startade ditt egna fackliga engagemang?

Om vi har för få deltagare i våra medlemsutbildningar så spelar det ingen roll hur fina och bra utbildningar vi har för våra förtroendevalda. Återväxten av nya förtroendevalda är avgörande för förbundets framtida verksamhet. Det är därför angeläget att vi utbildar fler medlemmar.

Om vi skulle få en utveckling mot att alltmer utåtriktat fackligt arbete endast bedrivs av anställd personal, då förändras själva fundamentet för vårt sätt att engagera medlemmar i förtroendeuppdrag. Det tror jag inte vi vill.

För IF Metall är jämställdhet en av de grundläggande värderingsfrågorna. Vi vet att jämställdhet är en kunskapsfråga, att genom kun-

skap lär vi oss att se rådande strukturer och normer i samhället och i vår egen organisation.

Vem bestämmer och vem representerar vem? Vem leder möten? Vilka arbetsuppgifter utför kvinnor respektive män i organisationen? Vem talar på träffar och möten? Vilka normer och värderingar har format verksamheten? Vem känner igen sig i verksamheten? Vem är det som blir sedd? Ja, det är exempel på frågor vi behöver ställa oss på olika nivåer i organisationen för att få kunskap om hur det ser ut och därigenom förändra ur ett jämställdhetsperspektiv.

Om jag ska raljera lite grann, skulle man nästan kunna tro att medlemmar och förtroendevalda redan tycker att vi är ett jämställt förbund, eller att jämställdhet inte är en viktig fråga, med tanke på avsaknaden av motioner på området. Förmodligen är ett av skälen att det är frågor som kan vara svåra att formulera i motioner och i att-satser. Det kan också bero på att det finns tydligt angivet i handlingslinjerna. Sedan är det även en kunskapsfråga.

IF Metall har tagit flera steg framåt mot en mer jämställd organisation, men en hel del återstår att göra. I genomsnitt består avdelningsstyrelserna av 75 procent män och 25 procent kvinnor, men det är ojämnt fördelat. Några avdelningar uppfyller 30-procentmålet med råge, medan andra har en hel del att arbeta med för att nå målet. Jag vill här poängtera att det är ett mål som inte ska ses som en rekommendation. Det är i allra högsta grad ett kongressbeslut som ska uppfyllas – i avdelningarna och på förbundskontoret.

Arbetet med att utbilda valberedningarna på alla nivåer fortsätter. Men även att lägga större vikt vid arbetet på jämställdhet vid nyrekryteringar på alla nivåer på förbundskontoret och i avdelningar. Varför har vi exempelvis så få manliga administratörer?

Att förbundets ungdomsarbete under kongressperioden har utvecklats på ett positivt sätt är bland annat antalet motioner om unga medlemmars inflytande ett tydligt tecken på. Jag får också signaler om att arbetet med skolinformation ökar och att det börjar bli en självklar del av organiseringsarbetet. Gott jobbat, till alla er som rekryterar skolungdomar!

En förenings förutsättningar för att finnas är att den har ändamålsenliga stadgar. Att förbundets stadgar genererar stort intresse att motionera om är glädjande. Stadgarna kan likställas med en lagbok i vissa delar. Att arbeta med att föreslå förändringar i stadgarna kan därför vara lite svårt.

Jag vill påstå att arbetet med stadgeförändringar dessutom kräver ett visst mått av konservatism. En ordalydelse som under många år har tolkats på ett visst sätt, kan bara genom byte eller tillägg av ett enstaka ord få en helt ny innebörd. Därför är det extra noga att vi tänker efter både en och två gånger innan vi bestämmer oss för en förändring i våra stadgar.

En av de viktigaste ledstjärnorna i stadgarna är att alla frågor hanteras på ett demokratiskt sätt. Medlemmarna ska känna att de har inflytande över besluten, att makten och ansvaret är rimligt fördelat. När

kongressen har sagt sitt och fattat beslut är det sedan allas vår uppgift att verka för dessa beslut.

Avslutningsvis ser jag nu fram emot en inspirerande debatt där olika argument och ståndpunkter kommer att ställas mot varandra, allt för att komma fram till så bra beslut som möjligt. För det är det som är själva kärnan eller essensen av att vara aktiv i en folkrörelse.

Jag vill därmed yrka bifall till förbundsstyrelsens förslag i sin helhet. Tack för ordet.

Utlåtande

Medlemskapets värde – motionerna B1–B6

IF Metalls styrka bygger på att vi är många och kunniga, både när vi driver frågor på arbetsplatserna och i samhället i stort. Organisering handlar inte enbart om att organisera nya medlemmar. Det är minst lika viktigt att vårda och utveckla de medlemmar vi redan har organiserat. Förbundet kan inte fokusera bara på medlemsantalet utan måste också få fler medlemmar att bli aktiva.

Det går inte att komma ifrån att medlemsutvecklingen och organisationsgraden inom förbundet går åt fel håll. Att vända den negativa medlemsutvecklingen är helt avgörande för att IF Metall ska stå starkt även i framtiden. Målet är därför att öka organisationsgraden från 79 procent till minst 85 procent senast 2017.

Förbundet har flyttat fram positionerna när det gäller arbetet med att organisera nya medlemmar och ett antal prioriterade målgrupper har pekats ut: Bemanningsanställda, studerande ungdomar, arbetande inom Motorbranschavtalet och enskilt anslutna i a-kassan. Förbundet ska dessutom öka tillgängligheten och vara synligare ute på arbetsplatserna, särskilt på mindre arbetsplatser utan klubb.

IF Metall har kollektivavtal på nästan 11 700 arbetsplatser, vilket motsvarar 93 procent av arbetsplatserna. Ungefär 30 000 förtroendevalda arbetar varje dag för att förbundets medlemmar ska få högre löner, utveckling i arbetet, en rättvis behandling och en bättre arbetsmiljö. Där vi har aktiva klubbar är det betydligt enklare att både organisera och behålla medlemmar. Genom att stärka klubbarna kan vi också öka organisationsgraden.

Att förhandla fram kollektivavtal är kärnan i det fackliga uppdraget och för att i det arbetet på bästa sätt kunna företräda medlemmarna måste våra förtroendevalda ha relevant kunskap och kompetens. Ett bra studiesystem är verktyget. Studiesystemet har därför förbättrats och mer fokus har lagts på att säkerställa återväxten av fackliga företrädare som kan ta på sig mer ansvarsfulla uppdrag i framtiden.

Den drivande kraften i förbundets verksamhet är medlemmarnas delaktighet, önskemål och behov. IF Metall ska vara en demokratisk organisation som tar vara på medlemmarnas engagemang och de förtroendevalda ska därför i så stor utsträckning som möjligt återspegla medlemskåren. Förbundet har ännu inte nått målet om en representativ representation trots att ett antal åtgärder har genomförts, som till exempel att utbilda ett stort antal valberedningar i avdelningarna.

Det krävs ett fortsatt strategiskt arbete för att öka jämlikheten, och då inte minst jämställdheten, i förbundet. Förbundet är helt enkelt inte tillräckligt jämställt, vilket gör att kvinnor fortfarande är underrepresenterade i vår organisation. Kongressen 2011 beslutade därför att IF Metall ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ till 30 procent senast 2017. Att skapa ett jämställt

förbund ska ses som ett viktigt steg i arbetet med att få in fler under-representerade grupper i förbundets beslutande organ.

Politiska beslut påverkar medlemmarna både på arbetet och i vardagen. IF Metall arbetar därför aktivt med att påverka politiska beslut i kommuner, landsting och riksdag, oberoende av politisk majoritet. Det politiska arbetet omfattar, mer eller mindre, alla delar av organisationen. De senaste åren har förbundet framgångsrikt drivit ett antal för medlemmarna politiskt viktiga frågor. Utan IF Metall hade till exempel korttidsarbete med statligt stöd inte blivit verklighet.

När IF Metalls förtroendevalda får snabb och korrekt information är de också organisationens främsta opinionsbildare. Med fler lokala opinionsbildare stärks IF Metalls trovärdighet och medvetenheten ökar om det fackliga medlemskapets värde. Det personliga samtalet är förbundets viktigaste kommunikationsverktyg, men samtidigt pågår en ständig utveckling av nya informationskanaler. Genom aktivt arbete med både nya informationstekniker och strategisk opinionsbildning vinner IF Metall nya framgångar och utvecklar arbetsvillkoren för medlemmarna.

I motion B1 föreslås att en demokratiutredning ska genomföras i förbundet och att en konsekvensanalys ska göras om förbundets beslutsvägar.

Förbundsstyrelsen konstaterar att medlemmarna redan i dag har möjligheter att påverka på alla plan. Medlemmarnas inflytande och demokratiska påverkan i organisationen är reglerat i stadgarna. Varje medlem har yttrande- och förslagsrätt både på arbetsplatsens möten och på avdelningens representantskapsmöten. Därutöver anordnas IF Metallträffar, strategiträffar och en rad medlemsenkäter för att ytterligare öka medlemsinflytandet. Förbundsstyrelsen ser därför inget skäl till att en arbetsgrupp bildas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B1 avslås.

I motion B2 föreslås att förbundsstyrelsen ska utreda orsakerna till blivande pensionärers utträden och ta fram förslag till en möjlig lösning för att få medlemsgruppen att stanna kvar som medlemmar. I motion B3 föreslås inrättande av ett speciellt stöd för extrakostnader för medlemsvärvning och introduktion av nya medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser inte att en utredning behövs för att ta reda på orsakerna till att äldre medlemmar väljer att lämna förbundet innan de blir pensionärer. Innan regeringen införde arbetslöshetsavgiften var det väldigt få äldre medlemmar som begärde utträde ur förbundet. Efter införandet av avgiften ökade antalet drastiskt.

Ett sammanhållet medlemskap är en viktig grundsten för förbundet. Att skilja på medlemskapet i förbundet och a-kassan skulle innebära ett avsteg från en facklig grundprincip, nämligen att solidariskt ta ansvar och dela på arbetslöshetsrisken. Solidariteten är en av hörnstenarna för IF Metalls verksamhet.

Att organisera medlemmar är en av förbundets viktigaste uppgifter. Stadgarna är tydliga med att förbundets uppgift är att organisera

ra alla anställda inom IF Metalls verksamhetsområden och metoden är att personligen uppsöka alla anställda.

Men det handlar inte enbart om att värva medlemmar utan också om att aktivera medlemmar och få dem att vilja stanna i förbundet. Att kontakta dem som begär utträde och försöka få dem att stanna kvar i förbundet är ett viktigt arbete och ska ske på lokal nivå. Det är avdelningens uppgift att ta kontakt med varje medlem som vill lämna förbundet för att prata om värdet av medlemskapet.

Det kostar inget att rekrytera nya medlemmar och i samtliga avtal finns avsatt tid för facklig introduktion för nyanställda. Förbundsstyrelsen anser därför inte att ett ytterligare bidrag för introduktion och medlemsvärning är rimligt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B2 och B3 avslås.

I motionerna B4 och B6 föreslås att övergångar mellan förbund förenklas.

LO har under 2013 haft en förbundsgemensam arbetsgrupp som har tagit fram en databas för att förenkla övergångar mellan förbunden. I databasen, som togs i bruk i februari 2014, är det möjligt att lämna uppgifter både om fackliga uppdrag och facklig utbildning i samband med övergången.

I motion B5 föreslås att en medlem som begär inträde i IF Metall ska ge förbundet en fullmakt att begära utträde från det tidigare förbundet och dess a-kassa.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det ska vara enkelt att byta fackförbund, men eftersom a-kassorna är fristående organisationer måste frågan lösas i samarbete mellan förbunden och a-kassorna. Det finns en arbetsgrupp som arbetar med webbinträden och denna grupp kommer även att se över hur man ytterligare kan förenkla övergångar mellan förbund och a-kassor.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B4–B6 anses beaktade.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna B4–B6 beaktade

att avslå motionerna B1–B3.

Medlemskapets värde – motionerna B1–B6

Motion B1

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Demokratiutredning i IF Metall

Enligt våra stadgar bygger IF Metall sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål. IF Metall är en demokratisk organisation som värnar om ett demokratiskt samhällssystem och bygger sin

verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.

På våra utbildningar lär vi ut hur vi kan påverka vår organisation, var man tar olika beslut inom vår organisation och att våra stadgar är ryggraden i vårt förbund.

Vi-känslan i vårt förbund måste stärkas så att man känner sig stolt över att få tillhöra en stark fackförening, nämligen IF Metall. Därför måste man som medlem, förtroendevald och anställd känna att man kan vara med och påverka besluten inom IF Metalls organisation, på arbetsplatsen, som arbetslös, långtidssjuk, pensionär och när det gäller klubb-, avdelnings- eller förbunds nivå.

Man ska även kunna vara med och påverka tillsättningen av förbundsledning, sammansättning av avtalsråd, avtalsförhandlingarna samt hur beslutsordningen ska ske på våra kongresser.

Då vi är en stor organisation ska det finnas tid att diskutera. Förbundsledningen måste stå bakom de beslut vi tar i organisationens olika instanser så att våra medlemmar känner trovärdighet till vår organisation.

Vi föreslår kongressen besluta

att en demokratiutredning görs i IF Metall

att en konsekvensanalys görs om IF Metalls beslutsvägar

att en arbetsgrupp bildas av medlemmar från förbundets olika nivåer med uppgift att se över och föreslå förbättringar så att alla kategorier av medlemmar känner delaktighet i besluten inom IF Metall.

Motion B2

Avdelning 38 Östra Småland

Blivande pensionär och utträde ur IF Metall

Vi upplever att många medlemmar som börjar närma sig 63–64 år begär utträde. Samtidigt är trenden att fler vill jobba kvar till 67 års ålder. Medlemmar i alla åldrar som är med och påverkar är oerhört värdefullt. Det är därför önskvärt att hitta en lösning på hur vi hanterar detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda orsakerna till blivande pensionärers utträden

att ta fram förslag på möjlig lösning för att få blivande pensionärer att stanna kvar som medlemmar fram till pensionsavgången.

Motion B3

Klubben vid Eberspächer Exhaust Tech. Sweden AB avdelning 22 Sörmland

Värva och introducera fler medlemmar i IF Metall

De kärnområden som gäller i förbundet, avdelningar och på klubbar är:

- Att teckna avtal med alla arbetsgivare i förbundets branscher och framför allt med de företag som har medlemmar i IF Metall anställda.
- Att värva de anställda i produktionen på företagen i dessa branscher som medlemmar i IF Metall.

I syfte att ytterligare lyfta fram och tydliggöra det senare, att värva medlemmar, behövs att förbundet till klubbar och lokala fackliga arbetsplatsorganisationer inrättar ett speciellt bidrag, till exempel 500 kronor för varje ny medlem denna rekryterat.

Ett ytterligare syfte med denna stödåtgärd är de kostnader som klubben eller den lokala arbetsplatsorganisationen får för extramöten, att bjuda på fika m.m. för att på ett bra och välkomnande sätt introducera de nya medlemmarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inrätta ett speciellt stöd till klubbar och arbetsplatsorganisationer för extrakostnader i samband med medlemsrekrytering och introduktion av nya medlemmar.

Motion B4

Avdelning 7 Södra Norrland

Samordnade system inom LO

Förbunden inom LO har i dag olika system för att hantera medlemmar, vilket gör att det är onödigt krångligt att byta förbund. Detta gör att vi får svårare att värva och behålla medlemmar som inte har en tillsvidareanställning.

Mest drabbar det ungdomar, som i många fall har svårt att komma in på arbetsmarknaden. När de gör det så är det oftast via tillfälliga anställningar på ett flertal ställen.

Vi har också en växande andel som jobbar på bemanningsföretag. Dessa personer kan få jobba på olika företag och inom olika avtalsområden. Detta kan göra det svårt att rekrytera dem som medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att systemen som förbunden inom LO använder blir så lika att vi kan förenkla hanteringen av övergångar mellan förbunden.

Motion B5

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarund, 43 Kronoberg

Flytt av medlemskap

När en medlem från ett annat förbund vill bli medlem i IF Metall uppstår ofta problemet att det gamla förbundet har delat på medlemskapet mellan förbund och a-kassa. Medlemmen begär utträde ur det gamla förbundet men missar att få med sig övergångsbeviset från a-kassan. När man sedan har varit medlem i IF Metall en tid uppstår problemet med att man aldrig har kommit med i vår a-kassa.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en medlem som begär inträde i IF Metall ska ge IF Metall fullmakt att begära övergångsbevis både från förbundet och a-kassan i det gamla förbundet eller från a-kassan för enskilt anslutna.

Motion B6

Avdelning 40 Västbo-Östbo

Övergång till annat förbund

När man byter förbund kan man begära övergång och i beviset står bland annat från vilken a-kassa man kommer och hur lång tid man har varit med i förbundet. Däremot saknas det andra viktiga uppgifter som både medlemmen och organisationen skulle ha stor nytta av. Vi tänker på fackliga förtroendeuppdrag som man haft i sitt tidigare förbund.

Om dessa uppgifter fanns med vid övergång skulle respektive förbund snabbare kunna ta kontakt med individen och lättare kunna rekrytera till uppdrag i det nya förbundet, om intresset kvarstår.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att respektive förbund ska lämna uppgifter om vilka uppdrag och utbildningar en medlem har haft vid övergång till annat förbund.

I debatten deltog:

Fredrik Jonasson, 38 Östra Småland

Camilla Stridh, 38 Östra Småland

Ronny Nilsson, 48 MittSkåne

Mikaela Lind, 1 Malmfälten

Martin Gunnarsson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B1–B6.

Ronny Nilssons förslag om bifall till motion B1.

Camilla Stridhs förslag om bifall till motion B2.

Mikaela Linds förslag om bifall till motion B4.

Fredrik Jonassons förslag om bifall till motion B5.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B1–B6.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B1–B6 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B1 och B4

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B2

att efter votering **bifalla** motion B5.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion B2 begärdes av Leine Johansson, 38 Östra Småland.

Votering avseende motion B5 begärdes av Marie Nilsson, förbundskontoret.

Utlåtande

Information och opinionsbildning – motionerna B7–B15

I motion B7 föreslås att förbundet ska tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram förslag om åtgärder för att vända trenden med sjunkande medlemsantal.

IF Metall strävar hela tiden efter att organisera och engagera fler medlemmar och förbundsstyrelsen avsatte därför tio miljoner kronor till organisering av nya medlemmar. Inför verksamhetsplaneringen och budgetprocessen för 2014 var detta en prioriterad fråga för samtliga enheter på förbundskontoret. Förbundsstyrelsen ser därför inget behov av någon ny arbetsgrupp för att ta fram åtgärder för att vända den negativa medlemstrenden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B7 avslås.

I motion B8 föreslås att facklig introduktion på fyra timmar ska prioriteras för nyanställda samt att introduktionen ska följas upp med ett erbjudande till varje medlem om en medlemsutbildning inom sex månader.

Efter beslut på LO-kongressen 2008 ska nya medlemmar erbjudas facklig introduktion senast sex månader efter inträdet i facket. Avdelningar och klubbar har alla möjligheter att när som helst erbjuda medlemmarna medlemsutbildning. Facklig introduktion kan genomföras både som halvdags- och heldagskurs. Det går att söka bidrag för deltagarnas tid från LO:s stipendiefond, men också för själva genomförandet genom schablonbidrag, stimulansbidrag och försäkringsinformationsbidrag som LO har tagit fram.

Förbundsstyrelsen delar ambitionen att alla medlemmar som har gått en facklig introduktionskurs ska erbjudas möjligheten att gå en medlemsutbildning inom sex månader. IF Metalls målsättning är att alla medlemmar som har gått igenom en facklig utbildning ska följas upp och erbjudas möjligheter till vidareutbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion B8 2:a attsatsen och att motion B8 1:a attsatsen anses beaktad.

I motion B9 föreslås att förbundet ska införa en facklig utbildning inom området medieträning för lokalt förtroendevalda.

IF Metall genomför regelbundet utbildningar inom medieträning för ledamöter i förbundsstyrelsen, ombudsmän på lokal och central nivå, vissa chefer på förbundskontoret samt ordförande i större klubbar. Mediefrågor ingår dessutom i utbildningar för dem som är informationsansvariga i avdelningarna.

Medieträning sker alltid efter behov och det finns kompetens inom mediehantering både på förbundskontoret och i avdelningarna. Informationsenheten på förbundskontoret har dessutom till uppgift att bistå med råd och utbildningar i mediefrågor till lokalt förtroendevalda om det skulle behövas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B9 anses beaktad.

Motionerna B10–B12 fokuserar på att alla medlemmar oberoende av ursprung eller funktionsnedsättning ska kunna ta del av information från förbundet.

Förbundsstyrelsen anser att motionerna pekar på ett viktigt område. Det är ett ständigt pågående arbete att vidareutveckla förbundets sätt att informera och kommunicera med medlemmar och förtroendevalda. Målsättningen är att nå ut till så många som möjligt. Detta gäller såväl de traditionella kommunikationsverktygen som tidning, hemsida, medlemsportal och intranät som sociala medier. Ambitionen är att språk och innehåll ska vara enkelt att förstå och tillgängligt för alla medlemmar.

Förbundsstyrelsen delar ambitionen att alla medlemmar och förtroendevalda ska kunna vara med och påverka och utvecklas i förbundet. Det finns redan en mångfaldsgrupp som närmare undersöker förbundets verksamhet utifrån ett jämställdhets-, integrations- och hbtq-perspektiv. Mångfaldsgruppens arbete borde även kunna omfatta funktionsnedsättningar. Förbundsstyrelsen ser inte behov av någon ny arbetsgrupp eller utredning.

Den tekniska utvecklingen går snabbt och öppnar nya möjligheter på hemsidan och i sociala medier. Förbundet lägger därför allt mer resurser på att informera via film och bild samt vara mer närvarande på bland annat Facebook, Youtube, Instagram och Twitter. Förbundsstyrelsens ambition är att förbundet kontinuerligt ska förbättra tillgängligheten inom informationsområdet och då inte minst för medlemmar och förtroendevalda med funktionsnedsättningar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B11 och B12 anses beaktade samt att motion B10 avslås.

I motion B13 föreslås att förbundet ska verka för att inköpspriser rabatteras på ett brett urval av facklitteratur till klubbar och förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen delar åsikten att det är viktigt att våra klubbar har tillgång till relevant och uppdaterad facklitteratur till ett förmånligt pris, vilket också har möjliggjorts genom arbetet med att utveckla medlemsförmånerna via LO Mervärde och IF Metalls medlemskort. Alla medlemmar kan till exempel genom Adlibris köpa litteratur till kraftigt subventionerade priser.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B13 anses beaktad.

I motion B14 föreslås fyra förändringar av distributionen av de tryckta avtalshäftena i samband med nya riksavtal.

Förbundsstyrelsen anser att distributionen av tryckta avtal är fullt tillräcklig som den ser ut i dag. Under 2013 erhöll till exempel 70 procent av medlemmarna på arbetsplatser med mindre än 1 000 anställda tryckta avtal och på större arbetsplatser med mellan 1 001 och 7 000 medlemmar erhöll 50 procent av medlemmarna ett tryckt avtal. Varje avdelning får dessutom ett tryckt exemplar av varje avtal.

Det är dessutom möjligt att beställa ett tryckt avtal för varje medlem och avdelningarnas ombudsmän kan beställa det antal man

behöver. När nya riksavtal träffas så är detta ett bra tillfälle för ombudsmännen att åka ut på arbetsplatserna och träffa förtroendevalda, arbetsgivare och medlemmar för att diskutera avtalen, inte minst på arbetsplatser med hängavtal.

IF Metalls hemsida, som i dag är vår största informationskanal, är under ständig förbättring. Allt fler ombudsmän och medlemmar använder sig samtidigt av digitala verktyg, vilket gör att behovet av tryckta avtal minskar. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att avtalen ska vara lättillgängliga men att detta kan ske i både digital och tryckt form.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B14 avslås.

I motion B15 föreslås att förbundet tydligare ska driva unga medlemmars frågor och att facket ska synas i miljöer där ungdomar finns.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att förbundet kan bli ännu bättre på att driva frågor som är viktiga för unga medlemmar och på att engagera fler ungdomar fackligt. Förbundet ska därför bli mer närvarande på arbetsplatserna, i skolorna, på sociala medier och på andra platser där ungdomar finns för att både lyssna in deras behov och fånga deras engagemang.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion B15.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna B8 2:a att-satsen och B15

att anse motionerna B8 1:a att-satsen, B9 och B11–B13 beaktade

att avslå motionerna B7, B10 och B14.

Information och opinionsbildning – motionerna B7–B15

Motion B7

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Kampanjer för att öka medlemsantalet

Många klubbar har svårt att värva nya medlemmar till IF Metall. Vi föreslår att förbundet måste bli mer aktivt när det gäller att värva nya medlemmar.

Fackförbundet Unionen har med stor framgång använt sig av olika kampanjer. Avgiftsreducering för nya medlemmar, välkomstpremier, fler arbetsplatsbesök, bra informationsmaterial för förtroendevalda vid värvning av nya medlemmar, uppsökeri, skolinformation, ja listan på åtgärder kan göras lång.

Vi ser att anslutningsgraden sjunker och vi måste bli bättre på att värva nya medlemmar till IF Metall. Något måste göras nu!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som får i uppdrag att snabbt ta fram förslag till åtgärder för att vända trenden med sjunkande medlemsantal.

Motion B8

Avdelning 46 Blekinge

Facklig introduktion

Vi behöver öka våra medlemmars kunskaper och intresse för den fackliga idén. Vi vill och vi ska förändra samhället åt ett visst håll. Det som har gällt i över hundra år gäller än i dag i form av gemenskap, solidaritet och rättvisa. Allas lika värde ska mynna ut i ett demokratiskt och rättvist samhälle.

Vi framhåller fördelarna med att både arbetsgivare och arbetstagare vinner på att medlemmar och förtroendevalda är välutbildade och har kunskaper om rättigheter och skyldigheter i arbetslivet.

Dagens pressade arbetssituation gör att våra fackliga utbildningar får stå tillbaka. Arbetstagarna vill inte belasta sina medarbetare eller försvåra sina egna möjligheter till en fast och trygg anställning. Särskilt svårt är det på mindre arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att facklig introduktion på fyra timmar prioriteras för nyanställda

att den fackliga introduktionen ska följas upp med ett erbjudande till varje medlem om en medlemsutbildning inom sex månader.

Motion B9

Avdelning 34 Borås

Träning i mediekontakter

Arbetsgivarnas ständiga förändringar och nedskärningar av verksamheter ställer höga krav på fackligt förtroendevalda. Inte minst gäller detta i kontakt med media som ofta vill ha kommentarer till arbetsgivarnas beslut.

Som förtroendevald är det då viktigt att man vet hur man ska föra sig för att få fram sitt budskap på ett rakt och oförfalskat sätt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa facklig utbildning inom området medieträning även för lokalt förtroendevalda.

Motion B10

Avdelning 7 Södra Norrland, 15 Stockholms län, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 22 Sörmland, 26 Östergötland

Ett IF Metall för alla

Alla medlemmar oavsett ursprung, funktionsnedsättning eller andra hinder ska kunna ta del av information, utvecklas och påverka i rörelsen.

För att kunna ta del av förbundets och avdelningarnas information behöver den vara utformad på ett sätt som möjliggör för fler att ta del. Vi måste ta detta arbete på allvar, för så länge IF Metalls information och utbildningar inte är tillgängliga för alla kan vi inte säga att alla medlemmar är lika mycket värda. Endast de som passar in i vår nuvarande struktur kan ta del av det IF Metall har att erbjuda medan övriga får nöja sig med att bara vara medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som ser över hur informationen ska utformas för att vara tillgänglig för alla medlemmar oavsett ursprung, funktionsnedsättning eller andra hinder.

Motion B11

Avdelning 12 Uppland

Ett fackförbund för alla medlemmar

Det är bra att kunna få information på nätet om den fackliga organisationen. IF Metalls hemsida och medlemsportalen är båda bra informationskällor. Medlemsportalen för de förtroendevalda är ett bra komplement till uppdraget, men bör finnas tillgänglig för alla förtroendevalda inom förbundet. Så är det inte i dag.

De synskadade förtroendevalda är inte många, men är i lika stor utsträckning som andra förtroendevalda beroende av de verktyg som står till buds.

De flesta filer i medlemsportalen är inskannade i pdf-format, vilket blir ett bildokument som synskadades hjälpmedel inte kan tyda. Det samma gäller powerpoint. Det innebär att synskadade inte kan ta del av vissa kursmaterial eller e-post som kommer via nätet.

Vanliga pdf-filer kan de synskadades hjälpmedel tyda. Det borde vara standard i allt material som förtroendevalda kan ta del av.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att allt skrivet material i medlemsportalen ska finnas i annat format än inskannade pdf-filer eller powerpoint.

Motion B12

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län

Läs- och skrivsvårigheter

Många medlemmar/förtroendevalda har läs- och skrivsvårigheter, vilket medför en begränsning för dem i sitt medlemskap/fackliga arbete.

Avsaknaden av lag och avtal samt utbildningsmaterial i ljudform till dessa personer utgör ett onödigt hinder för IF Metalls förbund och dess medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fram hjälpmedel i form av lag och avtal samt utbildningsmaterial i ljudform.

Motion B13

Avdelning 34 Borås

Rabatterad litteratur för klubbar

Vikten av att hålla våra lokala klubbar med ett uppdaterat och aktuellt bibliotek av arbetsrättslitteratur och avtalstolkningar kan inte nog betonas.

Lagstiftarens ibland något uppskruvade och kreativa förändringsiver parat med ett inte alltid förutsägbart rättsläge gör att inte bara klubbkassörerna riskerar kollektiv hjärnblödning och därtill hörande ångest-attacker, utan också att klubbkassorna riskerar att dräneras på sina sista örtugar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inköpspriser rabatteras på ett brett urval av facklitteratur till klubbar och förtroendevalda.

Motion B14

Avdelning 18 Örebro län

Kollektivavtal till alla

I samband med att nya riksavtal tecknas och det trycks nya avtalshäften skapas en onödigt administration som också leder till viss frustration på avdelningarna och på våra arbetsplatser.

Ett exempel är en arbetsplats med hängavtal och med tre medlemmar, där en är arbetsplatsombud. Då skickas i dag två avtal till ombudet. Det borde i stället skickas fyra avtalshäften direkt så att även arbetsgivaren får sitt exemplar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skicka tryckta avtal direkt till arbetsplatserna oavsett om det finns förtroendevalda eller inte

att skicka tryckta avtal i det antal som det finns medlemmar registrerat, åtminstone på företag med upp till 50 medlemmar

att skicka ett tryckt avtal till arbetsgivare med hängavtal

att skicka tryckta avtal till avdelningarna i det antal det finns ombudsmän.

Motion B15

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Vår framtid

Vi måste engagera ungdomar fackligt – de är vår framtid!

Endast var tredje ung arbetare är fackligt ansluten i dag. Det är en halvering jämfört med mitten av 1990-talet. Hur ser då framtiden för fackföreningarna ut och hur vänder vi denna negativa trend?

Mycket kan skyllas på regeringen, höjd a-kasseavgift och den allt större andelen bemanningsanställda på våra arbetsplatser som helt enkelt inte vågar ansluta sig fackligt. Vi måste även se vår egen roll i detta och bli bättre på att driva ungdomarnas frågor.

Ge unga förtroendeuppdrag så att de får vara med och utveckla framtidens fackföreningar. Vi måste få ungdomar i dag att förstå vikten av att ansluta sig fackligt, för i morgon kan de behöva en stark organisation i ryggen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tydligare driva ungas frågor, till exempel tryggare anställningar

att information om fackets roll tidigare går ut till unga, redan i skolan, på arbetsplatser, i sociala medier och på andra platser där ungdomar finns.

I debatten deltog:

Christer Eriksson, 4 Södra Västerbotten

Robert Andersson, 34 Borås

Daniel Lönnqvist, 22 Sörmland

Sait Mohammad Mbai, 15 Stockholms län

Tomas Karlsson, 2 Norrbotten

Jasmin Cosic, 26 Östergötland

Bengt Forsling, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B7–B15.

Tomas Karlssons förslag om bifall till motion B7.

Robert Anderssons förslag om bifall till motion B9.

Christer Erikssons, Daniel Lönnqvists, Sait Mohammad Mbais och Jasmin Cosics förslag om bifall till motion B10.

Bengt Forslings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B7, B9 och B10.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B7–B15 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B7 och B9

att efter votering **bifalla** motion B10.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion B10 begärdes av Marie Nilsson, förbundskontoret.

Utlåtande

Fackliga studier – motionerna B16–B23 samt B24 4:e och 5:e att-satserna

Motion B16 vill ändra LO:s regelverk i stipendiefonden genom att ta bort kravet på minst tre förbund och i stället införa krav på att erbjuda förbund i närområdet utbildningen.

Efter LO-kongressen 2012 tillsattes en arbetsgrupp med uppgiften att se över rutinerna för stipendiefonden. Det nya förslaget till ordning innebär att stipendierna ska sökas av LO-distrikten, efter att den regionala fackliga studiekommittén för respektive LO-distrikt lagt fast sin studieplanering. Avsikten är att så många förbund som möjligt ska ingå i verksamhetsplaneringen. Men LO kommer även att godkänna de ansökningar där det vid utbildningstillfället inte varit möjligt att få ihop minst tre förbund, vilket är grundkravet för att erhålla tvärfackliga stipendier från LO:s stipendiefond.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B16 anses beaktad.

I motion B17 föreslås att förbundet tillsammans med ABF tar fram en heltäckande ideologisk utbildning som i framtiden ska vara obligatorisk i vår medlemsutbildning och läggas in i prislappssystemet.

Motion B24 4:e att-satsen vill att det satsas mer på ideologisk skolning i all kursverksamhet. Motion B24 5:e att-satsen vill att det ska satsas på utbildning för våra medlemmar och framför allt på yngre så att vi kan få fler socialdemokratiska politiker med facklig bakgrund.

Förbundsstyrelsen delar övertygelsen att den ideologiska skolningen är viktig i våra utbildningar. Det är därför ideologin utgör betydande inslag i utbildningarna "Den röda tråden", "Om samhället", "Agera" samt "Insikter". Förbundet har dessutom varit en av de pådrivande parterna för att medlemsutbildningen "Den röda tråden" skulle bli uppdaterad. Ett av avsnitten omfattar de olika ideologierna.

Vidare konstaterar förbundsstyrelsen att ett resultat av studieutredningens översyn 2012–2013 är att utbildningen "Insikter", med stort ideologiskt innehåll, numera ingår i grundutbudet i det nya studiesystemet. Båda utbildningarna finns med i nuvarande bidragssystem.

För medlemmar mellan 25 och 35 år finns även Bommersviksakademien, som är ett samarbete mellan SSU, Socialdemokraterna och LO för dem som vill utveckla sitt ledarskap inom arbetarrörelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B24 4:e och 5:e att-satserna ska anses beaktade samt att motion B17 avslås.

Motionerna B18 och B22 vill att förbundet ska införa en facklig utbildning inom statistikbehandling och presentationsteknik.

IF Metalls målsättning är att de utbildningar som är möjliga att genomföra tvärfackligt tillsammans med andra förbund också ska ske tvärfackligt i så stor omfattning som möjligt. ABF anordnar kurser och studiecirklar i data och it för såväl nybörjare som för den mer avancerade användaren där både Excel och Powerpoint ingår.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B18 och B22 avslås.

Motionerna B19 och B20 behandlar vikten av att förtroendevalda regelbundet uppdateras i arbetsrätt.

Förbundsstyrelsen anser det rimligt att avdelningarna vid behov genomför arbetsrättskonferenser och arbetsrättsliga utbildningar för att uppdatera kunskaperna och förstå eventuella förändringar i arbetsrätten.

Förbundet har nyligen genomfört en studieöversyn där både utbildningarna inom lagar och avtal samt förhandlarutbildningen fått en genomgång och uppdaterats. Därutöver finns LO-förbundens gemensamma kompletterande utbildningar i arbetsrätt, som förbundsstyrelsen rekommenderar alla förtroendevalda att genomgå.

Motion B20 efterlyser också ökat finansiellt stöd för utbildningar inom området arbetsrätt. Dessa utbildningar finns redan inom ramen för bidrag för fackliga utbildningar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B19 och B20 avslås.

I motion B21 föreslås att förbundet ska återinföra en central kurs om Motorbranschavtalet och att utbildningen ska hållas av handledare med stor spetskompetens.

I den omfattande studieutredning som genomförts har det framkommit behov av att stärka kompetensen inom arbetsrätt. Förbundet har från 2014 infört ett nytt studiesystem som lägger en bra grund. Organisations- och studieenheten har i uppdrag att slutföra studieutredningens förslag i de delar som ännu inte är slutförda, vilket innebär att vi ska se över vilka ytterligare åtgärder vi behöver vidta inom arbetsrättens område.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B21 anses beaktad.

Motion B23 vill att förbundet tillsätter resurser för den så kallade verktygslådan och bibehåller verktygslådan som verktyg för att värva nya medlemmar samt att den blir en obligatorisk del i förbundets medlemsutbildningar.

Arbetet med verktygslådan har bedrivits av centralt utbildade agitatorer som främst har varit inriktade på att nå ut till medlemmar genom att presentera materialet på arbetsplatser runt om i landet. Agitatorerna har även medverkat vid konferenser, utbildningar och andra organisationers möten.

Med det nuvarande upplägget med agitatorer är det svårt att säkerställa att samtliga medlemsutbildningar ska få en genomgång av verktygslådan. Förbundsstyrelsen anser däremot att vissa inslag och avsnitt ur verktygslådan passar utmärkt i en del av förbundets utbildningar.

Förbundsstyrelsen anser dessutom att verktygslådan precis som alla andra utbildningar bör utvärderas och beslutas löpande, inte fastslås för en hel kongressperiod av kongressen. Det kan finnas skäl att förändra innehållet och upplägget för verktygslådan under kongressperioden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B23 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna B16, B21 samt B24 4:e och 5:e att-satserna beaktade att avslå motionerna B17–B20, B22 och B23.

Fackliga studier – motionerna B16–B23

Motion B16

Avdelning 13 Bergslagen

Tvärfackliga studier

Fackliga studier är ett medel för att få en fungerande organisation och en förutsättning för ett framgångsrikt fackligt arbete. Det är genom hög kompetens som medlemmarna kan argumentera för sin sak och driva på i viktiga frågor. Då är medlemsutbildningen den utbildning som lägger grunden för det fortsatta fackliga lärandet.

IF Metall tycker att tvärfacklig utbildning är positivt och en nödvändighet för framtida studier. Om man i dag genomför tvärfackliga medlemsutbildningar söker man ersättning till deltagarna från LO:s stipendiefond. Det är ett bra komplement till det förbunden genomför själva och oftast enda sättet för de mindre förbunden att kunna delta.

Regelverket för detta är att deltagarna kommer från minst tre förbund. Av olika anledningar kan det vara svårt att få deltagare från tre förbund. Man kan ha en grupp på 20 personer som vill gå medlemsutbildning men bara medlemmar från två förbund och då måste man be förbunden att själva lösa ersättningen till deltagarna. Konsekvensen blir att de stora förbunden genomför utbildningarna och de små stängs ute på de orter där det är ett eller två förbund som är aktiva. Det måste till en förenkling av regelsystemet för LO:s stipendiefond.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO ändrar regelverket för stipendiefonden så att kravet på att medlemmar från tre förbund deltar på medlemsutbildningen ändras till ett krav att erbjuda de förbund som finns i närområdet utbildningen.

Motion B17

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ideologisk utbildning

Med en stark organisation, där medlemmarna har makten i sin hand, kan vi jämföra oss med ett osänkbart fartyg på oceanen. Men vart är vi på väg? En fackföreningsrörelse utan ideologi är ett fartyg utan roder!

Fackföreningsrörelsen och socialismen kompletterar varandra. En fackföreningsrörelse utan socialism är även den som en båt utan roder! Vi ser i dag att det kapitalistiska systemet inte löser världsproblemen, utan tydligt och klart ser vi hur det i sig har skapat elände världen över. I detta nu, medan arbetsgivarna plöjer jorden med bajonett, finns det något bättre tillfälle att så jorden full av socialistiska frön?

Fackföreningsrörelsen kunde i förra valet inte välja en regering som gynnar fackets intressen på grund av en avsaknad av ideologisk skolning. Det är dags att vår fackföreningsrörelse med stor kraft satsar på ideologisk utbildning. Detta måste stå högst upp på dagordningen för att vi inte ska tappa vår bäring.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsammans med ABF skapa en heltäckande ideologisk utbildning

att utbildningen i första skedet ges till förtroendevalda för att i framtiden ingå i vår obligatoriska medlemsutbildning

att den heltäckande ideologiska utbildningen genast efter utbildningsprogrammet spikats läggs in i prislappssystemet för att skapa drivkrafter att utbilda enligt kongressens vilja.

Motion B18

Avdelning 34 Borås

Utbildning i statistik och presentationsteknik

Många gånger kan det vara svårt att övertyga arbetsgivaren om det fördelaktiga i att till exempel investera i personalen i stället för att skära ned. Att då behärska exempelvis MS Excel för att genomföra statistikbehandlingar av data och kanske MS Powerpoint för att presentera resultatet på ett övertygande sätt kan i många fall bli avgörande för förhandlingsresultatet.

Samtidigt är utbildningsnivån förhållandevis låg bland våra förtroendevalda när det gäller statistik i allmänhet och datorstödd statistik (Excel) i synnerhet. På samma sätt är det med datorstödd presentationsteknik (Powerpoint) varför också denna konstform oftast förblir outnyttjad.

Låt oss vända situationen till något bättre med rejäla utbildningsinsatser i datorstödd förhandlingsteknik. Låt oss få möjlighet att nyttja de kraftfulla redskap vi redan har men i dagsläget inte vet hur vi ska använda. Låt oss genom kunskap om den senaste tekniken bli vår motparts övermän vid förhandlingsbordet.

Hjälp oss att övertyga med pedagogiskt uppbyggda presentationer av statistiska samband och analyser som vår motpart inte kan bortse ifrån!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa facklig utbildning inom området datorstödd statistikbehandling

att införa facklig utbildning inom området datorstödd presentations-teknik.

Motion B19

Avdelning 22 Sörmland

Årlig repetitionsutbildning i arbetsrätt

Arbetsrätten befinner sig i en ständig rörelse. Varje halvår ändras ett flertal lagar som reglerar förhållandet på arbetsmarknaden och Arbetsdomstolen förser oss ständigt med en strid ström av nya tolkningar och intressanta fall.

För en förtroendevald förhandlare kan såväl det ständigt förnyade lagrummet som tolkningarna av detsamma bli näst intill överskådligt bara någon tid efter den senaste arbetsrättsutbildningen.

En uppdaterad förhandlare är en bra förhandlare, som minskar belastningen på både avdelning och förbund. En uppdaterad förhandlare ger ett seriöst och professionellt intryck. En uppdaterad förhandlare vet att kunskap är makt!

Således är vår önskan att följa upp de olika varianterna på arbetsrättsutbildning med årliga endags repetitionsutbildningar, där man tar upp nyheter i arbetsrätten och får samarbeta kring ett eller några aktuella arbetsrättsfall.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om facklig repetitiv utbildning inom området arbetsrätt.

Motion B20

Avdelning 34 Borås

Årlig repetitionsutbildning i arbetsrätt

Arbetsrätten befinner sig i ständig rörelse. Varje halvår ändras ett flertal lagar som reglerar förhållandet på arbetsmarknaden och Arbetsdomstolen förser oss ständigt med en strid ström av nya tolkningar och intressanta fall.

För en förtroendevald förhandlare kan såväl det ständigt förnyade lagrummet som tolkningarna av detsamma bli näst intill överskådligt bara någon tid efter den senaste arbetsrättsutbildningen.

En uppdaterad förhandlare är en bra förhandlare, som minskar belastningen på både avdelning och förbund. En uppdaterad förhandlare ger ett seriöst och professionellt intryck och vet att kunskap är makt!

Därför är det vår önskan att följa upp de olika varianterna på arbetsrättsutbildning med årliga en- eller tvådagars repetitionsutbildningar där man tar upp nyheter i arbetsrätten och får samarbeta kring ett eller flera aktuella arbetsrättsfall.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genom ökat finansiellt stöd till avdelningarna stimulera återkommande repetitionsutbildningar i ämnet arbetsrätt.

Motion B21

Avdelning 15 Stockholms län, 30 Bohuslän-Dal, 51 Sydvästra Skåne

Central avtalskurs Motorbranschavtalet

Inom motorbranschen har det under de senaste åren uppstått ett problem i och med att fler och fler ombudsmän och lokala företrädare med bakgrund från Motorbranschavtalet går i pension. Få nya kommer till och de ombudsmän som ska förhandla på vårt avtalsområde har inte sin bakgrund i vårt avtal utan kommer från andra branscher. Därför har vi sett att när vårt avtal ska förhandlas blir det ofta problem att veta hur avtalet ska hanteras. Klubbar, avdelningsombud och ombudsmän saknar spetskompetens inom Motorbranschavtalet.

Tidigare fanns en central utbildning i Motorbranschavtalet som genomfördes på olika platser i landet utifrån aktuellt kompetensbehov. Kursen hölls av centrala förhandlingsombudsmän med stor kompetens på området. Utbildningen var mycket uppskattad av klubbar och avdelningsombud inom branschen. Vi ser ett stort behov av bättre utbildning på avtalsområdet för att vi ska kunna ha den kompetens som krävs för att kunna förbättra villkoren för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att återinföra en central kurs om Motorbranschavtalet där man utbildar i avtalets tillämpning

att utbildningen hålls av handledare med stor spetskompetens på avtalsområdet.

Motion B22

Avdelning 22 Sörmland

Utbildning i datorstödd förhandling

Många gånger kan det vara svårt att övertyga arbetsgivaren om det fördelaktiga i att investera i personalen i stället för att skära ned på densamma. Att då behärska statistik och presentationsteknik via dator kan i många fall bli avgörande för förhandlingsresultatet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om facklig utbildning inom området datorstödd statistikbehandling

att driva frågan om facklig utbildning inom området datorstödd presentationsteknik.

Motion B23

Avdelning 10 Dalarna

Verkttygslådan i framtiden

Sedan 2010 har IF Metall satsat på ett informationsmaterial som kallas verkttygslådan. Detta material har som syfte att upplysa och informera medlemmar och tilltänkta medlemmar om kollektivavtalet, hur vi tecknar starka och bra kollektivavtal och vilka förutsättningar vi har för det. Materialet fokuserar även på att vi ska ha en hög organisationsgrad i förbundet och förklarar på ett enkelt sätt varför man ska vara med i facket och varför vi arbetar fackligt-politiskt. Spetsutbildade agitatorer framför denna information på arbetsplatser och utbildningar. Målet är att varje medlem i förbundet ska ha tagit del av materialet.

Detta material har blivit mycket uppskattat och medlemmar som tagit del av det menar att det är så bra att de önskar att alla ska få ta del av det, även icke medlemmar, eftersom man tror att det underlättar att värva dem till förbundet. En annan synpunkt är att de som själva varit medlemmar länge hade velat ha denna information för länge sedan.

Förbundet behöver ha en fortsatt satsning på verkttygslådan i syfte att fortsätta utbilda/informera medlemmar och för att värva nya medlemmar. Verkttygslådan borde även vara obligatorisk för varje ny medlem och vid medlemsutbildningar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta resurser till verkttygslådan

att bibehålla verkttygslådan som ett viktigt verktyg för att få kunniga medlemmar och för att värva nya medlemmar

att göra verkttygslådan obligatorisk i medlemsutbildningar.

I debatten deltog:

Karl-Henrik Rosberg, 36 Göteborg

Anette Myrvold, 40 Västbo-Östbo

Per Svensson, 15 Stockholms län

Monica Enarsson, 10 Dalarna

Robert Andersson, 34 Borås

Simon Ryndal, 34 Borås

L-G Blåvitt Elofsson, 14 Värmland

Lars-Eric Jönsson, 51 Sydvästra Skåne

Karin Berger, 34 Borås

Catharina Hellerstedt, 15 Stockholms län

Christer Håberg, 6 Mellersta Norrland

Stefan Larsson, 22 Sörmland

Pia Eklundh, 46 Blekinge

Magnus Persson, 34 Borås

Annette Rydell, 46 Blekinge

Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Patrik Sundin, 13 Bergslagen
Ingvar Andersson, 46 Blekinge
Per Svantes, 10 Dalarna
Gunnar Larsson, förbunskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B16–B23 samt B24 4:e och 5:e att-satserna.

Patrik Sundins förslag om bifall till motion B16.

Per Svenssons förslag om bifall till motion B21.

Stefan Larssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B22.

Ingvar Anderssons, Pia Eklundhs och Catharina Hellerstedts förslag om bifall till motion B23.

Robert Anderssons, Karin Bergers, L-G Blåvitt Elofssons, Monica Enarssons, Michael Gustafssons, Christer Håbergs, Lars-Eric Jönssons, Anette Myrvolds, Magnus Perssons, Karl-Henrik Rosbergs, Annette Rydells, Simon Ryndals och Per Svantes förslag om bifall till motion B23 2:a att-satsen.

Gunnar Larssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B16–B22, B23 1:a och 3:e att-satserna, B24 4:e och 5:e att-satserna samt ändringsförslag om bifall till motion B23 2:a att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B16–B23 samt B24 4:e och 5:e att-satserna i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive ändringsförslaget om bifall till motion B23 2:a att-satsen

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B16 samt B23 1:a och 3:e att-satserna

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B21.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion B21 begärdes av Per Svensson, 15 Stockholms län.

Utlåtande

Fackligt-politiskt arbete – motionerna B24–B30, utom B24 4:e och 5:e att-satserna

Motionerna B24 1:a att-satsen och B28 vill stärka den facklig-politiska samverkan. Motion B30 vill att IF Metall ska upphöra med ekonomiska bidrag till enskilda partier samt att anställda i förbundet inte ska bedriva valarbete för något parti på arbetstid.

Det fackliga engagemanget omfattar medlemmarnas intressen i hela samhället. För att stärka möjligheten att påverka samhällsutvecklingen behöver IF Metalls medlemmar arbeta politiskt på alla beslutsnivåer. Facklig-politisk samverkan har funnits sedan fackför-eningarna var med och bildade det socialdemokratiska partiet 1889. Den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna grundar sig på att vi delar samma värderingar och i mångt och mycket har samma åsikter i sakfrågor och synen på hur samhället bör utformas.

Det är angeläget att IF Metalls medlemmar engagerar sig poli-tiskt och lyfter fram politiska förslag som baseras på industriarbetar-nas kunskap om hur verkligheten ser ut.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna B24 1:a att-satsen och B28 samt att motion B30 avslås.

IF Metall arbetar sedan flera år tillsammans med Arenagruppen och har även gett dem ekonomiskt stöd för att stärka vår position i samhällsdebatten. De senaste åren har förbundet också bidragit till att bygga Arena Idé, fackens tankesmedja, vilket är vad motion B25 efterfrågar. I motionen föreslås dessutom en ordentlig satsning för att förbättra idéutbildningarna inom arbetarrörelsen.

I dag finns bland annat Campus Bommersvik som erbjuder idé-utbildningar. Det finns också olika regionala satsningar.

Motion B27 1:a att-satsen vill att en satsning på facklig-politiska utbildningar ska göras för medlemmar som kan tänka sig att ta politiska uppdrag.

Det görs i dag satsningar lokalt och regionalt, både inom IF Me-tall och tillsammans med andra, för att utbilda medlemmar som kan tänka sig att ta ett politiskt uppdrag eller nyligen har fått ett.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B25 och B27 1:a att-satsen anses beaktade.

I motionerna B27 2:a att-satsen och B29 föreslås att det ska fin-nas en facklig-politisk enhet på förbundskontoret.

Det finns i dag en facklig-politisk enhet vars uppgift är att utveck-la och stödja det facklig-politiska arbetet på central och lokal nivå. Förbundsstyrelsen har till uppgift att organisera förbundskontoret så att verksamheten kan genomföras på bästa sätt. Oavsett hur för-bundskontoret är organiserat kommer de facklig-politiska frågorna att vara viktiga även i fortsättningen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B27 2:a att-satsen och B29 anses beaktade.

På förbundskontoret pågår ett kontinuerligt arbete för att förbättra kvaliteten på informationen. Syftet är att informationen till medlemmar och förtroendevalda ska vara korrekt, saklig och kortfattad, vilket är vad motion B24 2:a att-satsen efterfrågar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B24 2:a att-satsen anses beaktad.

I motion B24 3:e att-satsen föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att samtliga arbetsplatser får besök av en facklig företrädare från avdelnings- eller förbunds nivå.

I handlingslinjerna som kongressen 2011 beslutade om, fanns målet att alla arbetsplatser ska besökas. I förslaget till handlingslinjer till denna kongress är målet att alla arbetsplatser, särskilt de utan klubb, ska besökas av IF Metall.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B24 3:e att-satsen anses beaktad.

Motion B26 vill att uppbördsavtalet ändras från att vara ett avtal till att bli ett riksdagsbeslut.

Hur IF Metall tar in medlemsavgifterna är en fråga för organisationen, inte för politikerna, att bestämma. Förbundsstyrelsen anser inte det är en bra väg att gå, att överlåta beslutanderätten till politikerna i stället för att kunna påverka genom förhandlingar med arbetsgivarna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B26 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna B24 1:a att-satsen och B28

att anse motionerna B24 2:a och 3:e att-satserna, B25, B27 och B29 beaktade

att avslå motionerna B26 och B30.

Fackligt-politiskt arbete – motionerna B24–B30

Motion B24

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Fackligt-politiskt arbete

LO har lanserat en kraftsamling för socialdemokratisk valseger i riksdagsvalet 2014. Stödet för det socialdemokratiska partiet bland LO:s medlemmar var 59 procent i riksdagsvalet 2002, 54 procent 2004 och 52 procent 2010. Endast 70 procent av LO:s förtroendevalda röstade på (S) 2010. LO har därför satt som mål att 60 procent av medlemmarna och 80 procent av de förtroendevalda ska rösta på (S) 2014. LO menar att om vi gör vårt jobb kommer det avgöra valet till Socialdemokraternas fördel.

Med tanke på att vi vid valet 2010 hade haft en moderatstyrd regering i fyra år är det underligt att bara 52 procent av LO:s medlemmar

röstade på (S). Nu har Alliansen suttit sammanlagt sju år i regeringsställning och vi kan alla se resultatet av deras politik. Att (SD) vinner gehör bland LO:s medlemmar är en katastrof. Allt de står för är i total motsats till LO:s värderingar om jämlikhet, solidaritet och alla människors lika värde. Valresultatet i Norge förskräcker.

Denna motion kan tyckas vara överflödigt eftersom LO:s 14 förbund har fattat beslut om egna fackliga valmanifest, samtidigt som man nu ska agera mer självständigt gentemot det parti man stödjer. Men vis av historien vill vi ändå påpeka att vi inte kan förlora ett val till. Ser vi till (S) opinionssiffror är de långt ifrån vad de en gång i tiden har varit. LO:s mål är kanske realistiskt men handen på hjärtat; väsentligt fler av medlemmarna borde rösta på (S) och engagera sig i partiet. Inte minst med tanke på att vi ska få en stark vänsterpolitik.

Vid denna kongress genomförande är det bara fyra månader kvar till valet. Då gäller full satsning fram till valdagen. Vi måste ta dialogen med våra medlemmar och med andra väljare också för den delen. Vi har tillgång till arbetsplatserna. Vi måste diskutera med våra arbetskamrater och föra fram att den borgerliga politiken är en osolidarisk politik som inte gynnar våra medlemmar.

Fackligt-politiskt arbete har varit och är grunden för att Socialdemokraterna ska vinna val. Vi måste öka den ideologiska skolningen om vikten av fackligt-politiskt arbete på kurser, konferenser och i våra utbildningar för medlemmar och förtroendevalda. Vår organisation måste fungera fackligt-politiskt både mellan val och i valarbete. Inför valet 2014 behöver vi ta fram ett bra kortfattat informationsmaterial. Efter valet måste vi ha en socialdemokratisk regering.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att stärka det fackligt-politiska arbetet

att medlemmarna ska få saklig och kortfattad information

att verka för att alla våra arbetsplatser ska få ett besök av någon facklig företrädare på avdelnings- eller förbunds nivå

att satsa mer på ideologisk skolning i all kursverksamhet

att satsa på utbildning för våra medlemmar och framför allt för yngre så vi kan få fram fler socialdemokratiska politiker med facklig bakgrund.

Motion B25

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Solidaritet och rättvisa eller mer i plånboken

För drygt 30 år sedan bestämde sig högerkrafter i samhället att ”nu har det gått för långt, nu måste vi satsa ordentligt för att ändra det svenska folkets uppfattning i viktiga ideologiska frågor”. Det blev starten av nya

tankesmedjor som Timbro. Under drygt 30 år har de lyckats förskjuta opinionen på flera områden.

Den tydligaste förändringen handlar om rättvisan och solidariteten, det gemensamma ansvaret för allas rätt till ett bra liv, till utbildning, vård och omsorg. I detta ligger att vi betalar skatt utifrån förmåga för att säkerställa att det finns resurser utifrån behoven. Men nu ska förbättrad privat standard gå före omsorg om medmänniskan. Metoderna för att stödja egoismen, som fått genomslag de senaste åren, är bland annat sänkt skatt (kallat ”jobbskatteavdrag” av någon anledning) och rut-avdrag, som både leder till ökad privat konsumtion, som att bygga om kök och köpa mer prylar, och till ekonomisk dränering när det gäller finansiering av den gemensamma sektorn.

En effekt av denna värderingsförskjutning är att flertalet i dag accepterar den stora försämringen av a-kassan och sjukförsäkringen och tycker det är bättre med mer pengar i plånboken än en bra a-kassa. Att man lyckats samla stöd för denna politik, bevisas enligt många av valresultaten de två senaste valen.

Det andra viktiga området handlar om att få oss positiva till att sälja ut/konkurrensutsätta stora delar av vår gemensamma sektor. Förskjutningen i värderingar har lett till att flertalet accepterar den stora våg av privatiseringar vi sett de senaste åren. Exempelen känner vi alla till: skolor, SJ, äldreboenden, Apoteket, Bilprovningen osv.

Mot denna värderingsförskjutning behövs en aktivare och effektivare arbetarrörelse, som förmår att gå emot nyliberalismens idéer och som förmår att i högre grad sätta agendan inför framtiden. Målet är att vår värdegrund, solidariteten och den gemensamma omsorgen, ska prägla morgondagens samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att bidra till att utveckla förmågan att politiskt påverka det svenska folket och samhället utifrån våra värderingar genom ökade insatser, exempelvis genom att i ökad grad ekonomiskt stödja effektiva tankesmedjor och genom att ordentligt satsa på att förbättra idéutbildningarna inom arbetarrörelsen.

Motion B26

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Uppbördsavtalet

Uppbördsavtalet är under hot på vissa avtalsområden. Våra motparter inom näringslivet har ett tydligt syfte – att försämra förutsättningarna för arbetarrörelsen.

Kampen om makten på svensk arbetsmarknad måste föras på alla tänkbara fronter. När vi historiskt inte kommit längre mellan parter har vi genom politisk påtryckning förändrat samhället.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genom facklig-politisk samverkan driva frågan så att beslut tas i Sveriges riksdag som gör företagen skyldiga att på fackligt ansluta anställdas löneutbetalning dra medlemsavgift till fackföreningarna om dessa så begär.

Motion B27

Avdelning 7 Södra Norrland

Stärk det fackligt-politiska samarbetet

Under de senaste åren har mycket förändrats för IF Metalls medlemmar. Vi har ett mycket försämrat skydd vid arbetslöshet eller sjukdom. Detta i tider då arbetsmarknaden varit vikande på många håll i Sverige.

Andra försämringar har också drabbat oss i fackföreningsrörelsen. Sämre förutsättningar när det gäller skyddsarbetet, med bland annat en nedlagd forskning inom arbetsmiljöområdet, är bara en av de försämringar som skett.

Detta har skett med en borgerlig regering och vi har nu en tid kvar med samma regering.

IF Metall som förbund har jobbat bra med att visa på de orättvisor som drabbat oss. Men vi måste bli ännu bättre på detta arbete både på förbunds nivå och ute i landet. Vi måste få ännu fler medlemmar att aktivera sig inom politiken för att få till en förändring.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fram till 2018 satsa på fackligt-politiska utbildningar för IF Metallmedlemmar som kan tänka sig ta politiska uppdrag

att fortsätta ha en stark enhet på förbundskontoret som jobbar med facklig-politiska frågor.

Motion B28

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Reformutrymmet är begränsat

Statens inkomster har minskat. Orsaken är främst att ingen stimulans av svensk ekonomi äger rum med Moderaterna vid regeringsmakten. Jobbskatteavdraget har medfört att det inte längre finns något reformutrymme för alliansen utan att överskrida statsbudgeten och låna pengar.

Anders Borg anser att sjukförsäkringens kostnader ökar och begränsar reformutrymmet. Det är människoförakt och diskriminerande att peka ut sjuka människor som ansvariga för att det finns ett begränsat reformutrymme. Anders Borg borde skämmas. Han har som finansminister tömt statskassan och sett till att statsskulden ökat. Under regeringsperioden har Borg och Reinfeldt sett till att sänka nivåerna i

arbetslöshetsförsäkringen, sjukersättningen och pensionerna och försatt den sociala tryggheten i Sverige till en bottennivå.

Svenska folket har avstått lön för att ha en garanti på ersättning som de kan leva på när de hamnar utanför arbetsmarknaden. Under åren 2008–2013 har finansministern norpat cirka 700 miljarder av löntagarna och använt till annat i statsbudgeten (källa; riksdagens utredningstjänst). 240 miljarder har Borg plockat av pensionsinbetalningarna (källa; riksdagens utredningstjänst). Varför har inte svenska medier granskat att närmare 1 000 miljarder använts till annat? I ett annat land hade regeringen fått avgå för länge sedan.

Genom alla privatiseringar och utförsäljningar har statens inkomster ytterligare minskat. Vår oro för framtiden är stor. Hur ska Socialdemokraterna klara av att bedriva en politik och reformera Sverige utan att omfördela resurser så att staten klarar av att betala ut ersättningar till våra medlemmar?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att stärka den facklig-politiska samverkan så att vi tillsammans får till stånd ett regeringsskifte.

Motion B29

Avdelning 10 Dalarna

Facklig-politiska resurser

Den facklig-politiska enheten har varit en förutsättning för att IF Metall ska vara en röst i samhället. Enheten har aktivt arbetat med och stöttat de facklig-politiska grupperna i förbundets avdelningar och vi har tillsammans arbetat för att påverka den samhälleliga utvecklingen. Det har visat sig vara effektivt då de facklig-politiska frågorna kommit upp på agendan för fler politiker, medborgare och medlemmar. Det är av stor vikt att förbundet fortsätter att satsa på den facklig-politiska verksamheten eftersom den mer och mer visar sig vara av stor betydelse för att bejaka medlemmarnas intressen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avsätta ekonomiska och personella resurser till den facklig-politiska enheten för ett fortsatt aktivt och målinriktat arbete med de facklig-politiska frågorna och för att kunna vara en stark röst i samhället för medlemmarnas nytta.

Motion B30

Medlem Tommy Hjertberg avdelning 1 Malmfälten

För ett politiskt aktivt men partipolitiskt oberoende fack

Det behövs ett politiskt aktivt fack som driver de frågor som är viktiga för våra medlemmar. Men det stöd som IF Metall ger till Socialdemokraterna har inte önskad effekt, vare sig genom att öka medlemmarnas

politiska engagemang eller genom att medlemmarnas intressen tas till vara i politiken.

I stället för att ge Socialdemokraterna ett ovillkorligt stöd i form av pengar och arbetsinsatser från de fackligt anställda borde facket resurser användas till en bredare kampanj mot den borgerliga regeringen för att driva de frågor som är viktiga för medlemsmajoriteten, oavsett partitillhörighet.

Jag föreslår kongressen besluta

att förbundet ska upphöra med ekonomiska bidrag till enskilda partier

att förbundets anställda inte ska bedriva valarbete för något parti på sin arbetstid.

I debatten deltog:

Monica Enarsson, 10 Dalarna

Hans Svedberg, 7 Södra Norrland

Patrik Lundqvist, 9 Västra Gästrikland

Farshid Ghaffarnejad, 9 Västra Gästrikland

L-G Blåvitt Elofsson, 14 Värmland

Marko Kosonen, 43 Kronoberg

Carin Wallenthin, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B24–B30, utom B24 4:e och 5:e att-satserna.

Marko Kosonens förslag om bifall till motion B27.

L-G Blåvitt Elofssons, Monica Enarssons, Farshid Ghaffarnejads och Hans Svedbergs förslag om bifall till motion B27 2:a att-satsen.

L-G Blåvitt Elofssons, Monica Enarssons, Farshid Ghaffarnejads, Marko Kosonens, Patrik Lundqvists och Hans Svedbergs förslag om bifall till motion B29.

Carin Wallenthins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B24–B30, utom B24 4:e och 5:e att-satserna.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B24–B30, utom B24 4:e och 5:e att-satserna, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B27 1:a att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 174 mot 138 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B27 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B29.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion B27 2:a att-satsen begärdes av Hans Svedberg, 7 Södra Norrland.

Votering avseende motion B29 begärdes av Monica Enarsson, 10 Dalarna.

Föredragning stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 2

Bjarne Rasmussen, förbundsstyrelsen: Kongressombud! På förbundsstyrelsens vägnar vill jag kort ge en bakgrund till styrelsens förslag om en förändring av stadgarna § 14 mom. 6 – och som en konsekvens även § 15 mom. 2 – som vi behöver behandla innan val av förbundsledning.

Som framgår av förbundsstyrelsens förslag vill vi formulera om strecksatserna två till fyra i detta moment till en ny strecksats med lydelsen ”tre vice förbundsordförande varav en även väljs till avtalssekreterare” i stället för nuvarande titulatur.

Orsaken till denna föreslagna förändring är att göra det möjligt att skapa ett mer modernt arbetssätt inom förbundets ledning. Den nuvarande ordningen har sin begränsning i att med varje titulatur följer ett visst preciserat ansvarsområde och en viss rangordning. Vi tror i stället att förbundets ledning mer ska präglas av kollektivt arbetssätt och ansvar och inte vara låst vad avser ansvarsfunktioner över tid till en viss titulatur.

Genom förslaget till stadgeförändring blir de tre vice ordförandena mer tydligt gemensamt ansvariga för hela förbundets arbete. Deras inbördes relation blir jämnare.

Detta främjar också ett nytänkande och innebär minskade låsningar när olika politik- och ansvarsområden ska fördelas efter kongressen. Genom förändringen blir det också mer möjligt att under en kongressperiod fördela olika ansvarsområden mellan de kongressvalda funktionärerna mer utifrån prioritet och arbetsbelastning än titulatur.

Förslaget innebär också att förbundsstyrelsen utser i vilken ordning de vice ordförandena ska träda in när förbundsordföranden exempelvis inte kan leda ett styrelsemöte. Det kollektiva ledarskapet blir således även i detta fall överordnat någon form av rangordning.

Förslaget ligger också helt i linje med hur förbundet argumenterade inför 2012 års LO-kongress.

I frågan om extra kongress – som behandlas vid stadgemotionerna – avser vi att komma tillbaka med justerat förslag när det gäller extra kongress om förbundsordföranden avgår. Vi instämmer i motionen om att extra kongress ska hållas om förbundsordföranden avgår; dock är det en praktisk fråga om en sådan avgång sker nära en ordinarie kongress. Vi återkommer med reviderat förslag om extra kongress som en konsekvens av att vi nu föreslår att gå över till tre vice förbundsordförande utan inbördes rangordning.

Avslutningsvis anser jag och förbundsstyrelsen att förslaget är en av många delar i ambitionen att stärka vårt moderna och framtidsinriktade förbund och jag yrkar därför bifall till förslaget samt bifall till att beslutet omedelbart justeras.

I debatten deltog:

Dan Andersson, 29 Norra Älvsborg
Björn Thiele, 32 Höglandet
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Bjarne Rasmussen, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag att stadgarna § 14 mom. 6 andra till fjärde strecksatserna ersätts av den nya strecksatsen ”tre vice förbundsordförande varav en även väljs till avtalssekreterare”, att stadgarna § 15 mom. 2 andra till fjärde strecksatserna ersätts av den nya strecksatsen ”tre vice förbundsordförande varav en även är avtalssekreterare” samt att beslutet omedelbart justeras.

Dan Anderssons, Björn Thieles och Ole Bak Mikkelsens yrkande om avslag på förbundsstyrelsens förslag.

Bjarne Rasmussens yrkande om bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att efter votering **avslå** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 2.

Protokollsanteckning

Förslaget rörande stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 2 behandlades före dagordningens punkt 9.

Votering begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Föredragning

Marie Nilsson, förbundskontoret: Innan vi går till beslut om valordning för val av valberedning behöver vi fatta beslut om ett förslag från förbundsstyrelsen om ändring av stadgarna § 14 mom. 7 angående ersättare till valberedningen.

Förbundsstyrelsen föreslår att antalet ersättare i valberedningen utökas från tre till fem.

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag att stadgarna § 14 mom. 7 andra stycket får lydelsen ”Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den består av ordförande, åtta ordinarie ledamöter samt fem ersättare. En sekreterare ingår bland de ordinarie ledamöterna och väljs på förslag från förbundsstyrelsen. Av det totala antalet ordinarie ledamöter ska minst sju vara verksamma i produktionen.” samt att beslutet omedelbart justeras.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 14 mom. 7

att omedelbart **justera** beslutet.

Protokollsanteckning

Förslaget rörande stadgarna § 14 mom. 7 behandlades före dagordningens punkt 12.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna

Förbundsstyrelsen tillsatte den 23 januari 2013 en stadgekommitté för att genomföra en grundläggande översyn av förbundets stadgar.

Stadgekommittén har i sin rapport till förbundsstyrelsen föreslagit ett antal justeringar av stadgarna. Dessa, tillsammans med förbundsstyrelsens behandling av motioner i stadgefrågor, har lett fram till att förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta om ett antal förändringar av stadgarna inom följande områden:

- Tydliggöra i ändamålsparagrafen att förbundet är en medlemsstyrd organisation.
- Vissa språkliga justeringar.
- Namnbyte på förbundsrådet till förbundsmöte.
- Komplettering om inträdesansökan.
- Komplettering av texten kring återbetalningsskyldighet.
- Konsekvensförändring av texten kring avgiftsbefrielse beroende på riksdagens beslut om plikten att mönstra och tjänstgöra i totalförsvaret.
- Förändring av titulaturen för de kongressvalda funktionärerna och vissa konsekvensförändringar av detta.
- Utökning av antal ersättare i valberedningen.
- Klarläggande om att rösträtten i samband med kongress inte kan överlåtas.
- Förslag om att granskningskommittén avvecklas under kommande kongressperiod och att dess roll övertas av de kongressvalda revisorerna.
- Namnändring på kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor.
- Justering av texten om avdelningarnas representantskap.
- Kompletteringar i vissa paragrafer med text från stadgehandboken.
- Klarläggande om mötesordförandens utslagsröst i avdelning och klubb samt motsvarande klarläggande i Normalstadgar.
- Klarläggande i Normalstadgar om att rösträtten inte kan överlåtas.
- Ett nytt moment om avvisande av skiljeförfarande.
- Förändringar beroende på förbundsstyrelsens förslag till utlåtande över motioner.
- Förändringar beroende på ekonomikommitténs förslag.

Förbundsstyrelsens förslag motiveras och redovisas kortfattat nedan samt återges därefter i en tvåspaltad del med markeringar som avser att göra det tydligt vilka förändringar som föreslås. Markeringarna innebär att fet och kursiv stil i höger kolumn är förslag till förändringar. Understruken text i vänster kolumn är borttagen text i det nya förslaget.

Ikraftträdande av stadgarna

Förbundsstyrelsen föreslår följande ikraftträdande för stadgarna:

- Förändringen av titulaturen för de kongressvalda funktionärerna behandlas av kongressen innan val av förbundsstyrelse påbörjas. Beslutar kongressen bifalla förslaget till förändring föreslås att denna del omedelbart justeras och träder i kraft så att efterföljande val av förbundsstyrelse sker utifrån den nya titulaturen.
- Förändringen av antalet ersättare till valberedningen behandlas av kongressen innan val av ersättare påbörjas. Beslutar kongressen bifalla förslaget till förändring föreslås att denna del omedelbart justeras och träder i kraft så att efterföljande val av ersättare till valberedningen sker utifrån det nya antalet.
- Borttagande av stadgarnas regler om granskningskommitté och överföring av granskningskommitténs arbetsuppgifter till revisorerna föreslås ske i samband med nästa ordinarie kongress 2017.
- Stadgeförslag om omräkningsfaktor för den högsta avgiften föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.
- Övriga förändringar av stadgarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

§ 2 mom. 1 Förbundets ändamål och värderingar

IF Metalls verksamhet bygger på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål. För att förtydliga att förbundet är en medlemsstyrd organisation föreslår förbundsstyrelsen följande komplettering av andra stycket:

Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål.

§ 2 mom. 3 Förbundets uppgifter

Förbundsstyrelsen föreslår att ordet *anställda* i första strecksatsen i § 2 mom. 3 ändras till *arbetstagare* i konsekvens med § 4 mom. 2.

Första strecksatsen får därmed följande lydelse:

- *organisera alla arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden*

§ 3 Förbundets organisation

Avtalsråd och förbundsråd är båda rådgivande organ i förbundet, men med den skillnaden att förbundsrådet även är beslutande i frågor som rör förbundets verksamhetsplan och budget samt har i uppgift att utöva tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning. För att synliggöra denna skillnad mellan de två råden föreslår förbundsstyrelsen att *förbundsrådet* bör byta namn till *förbundsmötet* och att de båda organen därmed får varsin strecksats med konsekvens att nuvarande femte strecksatsen blir ny sjätte strecksats.

Fjärde strecksatsen redigeras därmed om till att bli två strecksatser enligt följande:

- *i avtalsrådet som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen*
- *i förbundsmötet som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen samt har i uppgift att besluta i fråga om verksamhetsplan och budget och ha tillsyn över styrelsens förvaltning*

§ 4 mom. 2 Rätt till medlemskap

Förbundsstyrelsen föreslår att i första stycket i rent språkligt syfte byta orden *i fall då* till *om*. För att förtydliga stadgetexten gällande utslutningar föreslår förbundsstyrelsen att andra stycket kompletteras med texten *enligt de principer som framgår av § 13 mom. 3*.

§ 4 mom. 5 Ansökan och beslut om inträde

Då ansökan om inträde kan komma att ske på fler sätt än skriftligt via blankett, föreslår förbundsstyrelsen att ett nytt stycke införs efter första stycket enligt följande:

Förbundsstyrelsen kan besluta att inträdesansökan även kan ske på annat sätt.

§ 7 mom. 4 Återbetalning

För att harmoniera med arbetslöshetskassans regler om återbetalningsskyldighet vid dubbla ersättningar i samband med trakasserier föreslår förbundsstyrelsen att momentet kompletteras med texten *alternativt erhåller ersättning från arbetslöshetskassan* och redigeras om enligt följande:

Medlem som erhållit ersättning från förbundet och som därefter får ekonomiskt skadestånd från den trakasserande arbetsgivaren – alternativt erhåller ersättning från arbetslöshetskassan – är återbetalningsskyldig till förbundet. Återbetalningen till förbundet kan dock högst uppgå till det belopp som skadeståndet eller ersättningen omfattar.

§ 11 mom. 6 Högsta avgift

Omräkningsfaktorn 2,5 ändras till 2,75 på grund av att förbundsstyrelsen föreslår en sänkning av den procentuella avgiften med 0,2 procent samt en sänkning av den lägsta avgiften med 50 kronor från och med 2015. Skälet till höjningen av omräkningsfaktorn är att förbundsstyrelsen anser att den lägsta avgiften krontalsmässigt bör sänkas lika mycket som den genomsnittliga sänkningen av den procentuella avgiften och att det därmed skulle bli ett alltför stort intäktsbortfall med oförändrad omräkningsfaktor.

§ 11 mom. 11 Avgiftsbefrielse

Våren 2010 beslutade riksdagen att försvarets personalförsörjning ska byggas på frivillighet och inte på plikt. Lagen om totalförsvarsplikt finns kvar, men det nya personalförsörjningssystemet krävde ändringar i lagen. Plikten att mönstra och att tjänstgöra i totalförsvaret är numera vilande, även om regeringen kan besluta om att införa den igen av beredskapsskäl.

Av detta skäl är första strecksatsen inte längre aktuell, varför förbundsstyrelsen föreslår att den stryks. Som konsekvens av detta föreslås andra strecksatsen bli momentets första stycke och redigeras om enligt följande:

Avgiftsbefrielse gäller vid deltagande i av förbundsstyrelsen sanktionerad konflikt under den tid konflikten varar.

§ 14 Kongressen

Som konsekvens av förslaget att ändra namnet på *Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor* får moment 10 i uppräkningsnamnet *Centrala lönekommittén*.

§ 14 mom. 5 Utlysande och kallelse

Som ett förtydligande – då nuvarande skrivning endast anger förbundsmeddelande som metod – föreslår förbundsstyrelsen att första stycket redigeras om enligt följande:

Förbundsstyrelsen utlyser ordinarie kongress senast nio månader före kongressens öppnande.

§ 14 mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.

IF Metall är ett modernt och framtidsinriktat förbund som ska gå i takt med tiden. Ett sätt att möta omvärldens förändringar är att ha en mer flexibel arbetsordning inom förbundsledningen.

En specifik titel kan i det sammanhanget alltför hårt låsa förbundsledningens olika ansvarsområden. Att i stället för nuvarande ordning välja tre vice förbundsordförande ger de kongressvalda funktionärerna större frihet att fördela uppdrag och ansvarsområden och därmed i större utsträckning utgöra en kollektiv ledning för förbundet. Dock bör begreppet avtalssekreterare användas för en av de vice förbundsordförandena för att tydliggöra det specifika avtalsansvaret.

Som konsekvens av förslaget om att ändra namnet på *Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor* bör även åttonde och tionde strecksatserna justeras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att andra till fjärde strecksatserna ersätts med en ny strecksats enligt följande:

- *Tre vice förbundsordförande varav en även väljs till avtalssekreterare*

Förbundsstyrelsen föreslår vidare att nuvarande åttonde och tionde strecksatserna redigeras om enligt följande:

- *Centrala lönekommittén*
- *Ersättare för samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen, för revisorerna, granskningskommittén, centrala lönekommittén samt valberedning.*

§ 14 mom. 7 Valberedning

Under kongressperioden har bortfallet när det gäller ersättare till valberedningen varit stort. För att minska sårbarheten föreslår förbundsstyrelsen att antalet ersättare till valberedningen utökas från *tre* till *fem*.

§ 14 mom. 8 Beslut på kongressen

För att förtydliga beslutsprocessen på kongressen bör det framgå av stadgetexten att den individuella rösträtten på kongressen inte kan överlåtas till någon annan. Därför föreslår förbundsstyrelsen att momentets första mening får följande lydelse:

På kongressen har varje röstberättigad en röst som inte kan överlåtas.

§ 14 mom. 9 Granskningskommittén

Redan inför förra kongressen diskuterade förbundsstyrelsen de uppdrag som granskningskommittén respektive förbundsrevisorerna har. En speciell utredning gjordes 2009, som också föranledde kongressen 2011 att justera stadgetexten i detta avseende.

Uppdragen för de två organen – granskningskommitté och förbundsrevisorer – går delvis in i varandra, vilket skapar en onödig överlappning. Granskningskommitténs specifika uppdrag att granska hur förbundsstyrelsen verkställt beslut från senaste kongressen och dess uppgift att utgöra valberedning under kongressen för att förbereda val av valberedning bör på sikt kunna övertas av förbundsrevisorerna utan att kvaliteten i något av uppdragen försämras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att granskningskommittén avskaffas i samband med förbundets nästa ordinarie kongress och att granskningskommitténs uppdrag då överförs till revisorerna.

Av detta skäl föreslår förbundsstyrelsen att moment 9 förses med en markerande fotnot enligt följande:

** Momentet stryks efter 2017 års ordinarie kongress.*

Samma fotnot föreslås införas på övriga ställen i stadgarna där granskningskommittén nämns.

§ 14 mom. 10 Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor

För att förenkla i skrift och dagligt tal föreslås att *Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor* ändras till *Centrala lönekommittén*.

§ 15 mom. 2 Förbundsstyrelsens sammansättning

Som en konsekvens av förslaget till ändring av andra till fjärde strecksatserna i § 14 mom. 6 föreslår förbundsstyrelsen att andra till fjärde strecksatserna i § 15 mom. 2 ersätts med följande:

– tre vice förbundsordförande varav en även är avtalssekreterare

§ 15 mom. 4 Fyllnadsval

Som en konsekvens av förslaget om tre vice förbundsordförande föreslår förbundsstyrelsen att första styckets andra mening ändras enligt följande:

Förbundsstyrelsen utser tillförordnad ordförande till dess ny ordförande valts.

§ 15 mom. 8 Arbetsordning

Som en konsekvens av förslaget om tre vice förbundsordförande föreslår förbundsstyrelsen att tredje stycket ändras från singular till plural samt att stycket kompletteras med en text om ordningsföljden så att stycket får följande lydelse:

Vice förbundsordförandena biträder förbundsordföranden och är vid förhinder för ordföranden dennes ställföreträdare enligt den ordning förbundsstyrelsen fastställer.

§ 16 Förbundsrådet

Som en konsekvens av den föreslagna namnändringen av *förbundsrådet* till *förbundsmötet* ändras detta genomgående i de paragrafer och moment som berörs.

§ 18 mom. 2 Revisorernas uppgifter

I sista stycket föreslår förbundsstyrelsen en språklig förändring från *vara erforderliga* till *krävas*.

Då förbundsstyrelsen föreslår att granskningskommittén avskaffas efter ordinarie kongress 2017 och att uppgiften då övertas av förbundsrevisorerna föreslår förbundsstyrelsen att följande fotnot tillförs momentet:

** Eftersom granskningskommittén avskaffas i samband med ordinarie kongress 2017 övertar revisorerna då de uppgifter som framgår av andra till femte styckena i § 14 mom. 9 med den justeringen att texten redigeras om så att granskningskommittén ersätts med revisorerna.*

§ 19 Avdelning

Förbundsstyrelsen föreslår att ordet *funktionär* byts till *ombudsman* i mom. 8 i uppräkningsdelen samt ändras genomgående i de paragrafer och moment som berörs.

§ 19 mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning

Hur de arbetslösa tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud och om avdelningarna, förutom klubbar eller arbetsplatser med avdelningsombud, även har andra *valkretsar* inom avdelningen varierar. Därför föreslås en mer anpassad skrivning utifrån rådande verklighet.

Förbundsstyrelsen föreslår att andra stycket ändras genom att tredje styckets sista mening inredigeras i andra stycket samt att andra styckets begrepp *valkretsar* stryks enligt följande:

Representantskapet består av avdelningens styrelse samt de valda ombuden från klubbar och arbetsplatser med avdelningsombud. Arbetslösa medlemmar ska på lämpligt sätt tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud.

§ 19 mom. 4 Representantskapets arbetsformer

Förbundsstyrelsen föreslår att femte stycket redigeras om så att det tydligare framgår vid vilket tillfälle mötesordföranden är röstberättigad samt att en ny skrivning om lottning vid lika röstetal tillförs. Förändringen innebär att nuvarande sista meningen i femte stycket förändras och att stycket kompletteras med ytterligare en mening enligt följande:

Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.

§ 19 mom. 5 Representantskapets valförfarande

Förbundsstyrelsen föreslår att sista ordet i första stycket ändras från *funktionärer* till *ombudsmän*.

§ 19 mom. 8 Anställd funktionär

Förbundsstyrelsen föreslår att ny rubrik på momentet blir *Anställd ombudsman* och att orden *funktionärsbefattning* och *funktionär* byts till *ombudsmannabefattning* respektive *ombudsman*.

§ 20 mom. 2 Sektionens verksamhetsområde och uppgift

För ökad tydlighet bör det stå i stadgetexten, och inte som nu i handbokens kommentarstext, att sektioner ska använda IF Metalls normalstadgar.

Förbundsstyrelsen föreslår att ett nytt fjärde stycke tillförs med följande lydelse:

För sektioner används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.

§ 20 mom. 3 Verksamheten

För att tydliggöra sektionens verksamhet och ekonomi föreslår förbundsstyrelsen att text flyttas från handbokens kommentarstext till ett nytt andra stycke med följande lydelse:

Sektionerna har ingen egen ekonomi. De utgör en del av avdelningen och omfattas av avdelningens revision.

Förbundsstyrelsen vill också understryka vikten av att sektionerna kan få stöd och hjälp från avdelningens valberedning vid val till sektionen och föreslår att ett nytt sista stycke införs enligt följande:

Avdelningens valberedning ska vara behjälplig inför val i sektionen.

§ 22 Yrkesklubb

För att tydliggöra avdelningsstyrelsens ansvar för verksamheten, liksom bildande och upplösning av yrkesklubb, föreslår förbundsstyrelsen att andra stycket redigeras om enligt följande:

Beslut om att bilda eller upplösa en yrkesklubb fattas av avdelningsstyrelsen, som också fastställer dess uppgifter.

För att öka tydligheten föreslår förbundsstyrelsen också att handbokens kommentarstext om normalstadgar införs i ett nytt fjärde stycke enligt följande:

För yrkesklubbar används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.

§ 23 mom. 3 Medlemsmöte

Förbundsstyrelsen föreslår att fjärde stycket redigeras om så att det tydligare framgår vid vilket tillfälle mötesordföranden är röstberättigad samt att en ny skrivning om lottning vid lika röstetal tillförs. Förändringen innebär att nuvarande näst sista meningen i fjärde stycket förändras och att stycket kompletteras med ytterligare en mening enligt följande:

Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.

§ 23 mom. 8 Representantskap

Förbundsstyrelsen föreslår att sjunde stycket redigeras om så att det tydligare framgår vid vilket tillfälle mötesordföranden är röstberättigad samt att en ny skrivning om lottning vid lika röstetal tillförs. Förändringen innebär att nuvarande sista meningen i sjunde stycket förändras och att stycket kompletteras med ytterligare en mening enligt följande:

Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.

§ 23 mom. 11 Upplösning m.m.

För att tydliggöra hur klubbar ska hantera eventuella tillgångar vid klubbens upplösning föreslår förbundsstyrelsen att text flyttas från handbokens kommentarstext in i stadgetexten som ett nytt fjärde stycke enligt följande:

Det är inte tillåtet att före eller under klubbens upplösning fördela klubbens tillgångar mellan medlemmarna.

§ 27 Överklagande och skiljeförfarande

Förbundsstyrelsen föreslår att uppräknningen av moment kompletteras med ett nytt mom. 5 Avvisa skiljeförfarande.

§ 27 nytt mom. 5 Avvisa skiljeförfarande

Förbundsstyrelsen föreslår att vid de tillfällen då förbundet anser att det inte finns grund för att gå vidare med ett skiljeförfarande, ska beslut föregås av ett yttrande från en domare i Arbetsdomstolen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att § 27 kompletteras med ett nytt moment med följande lydelse:

Förbundet kan avvisa ett påkallande om skiljeförfarande då förbundet anser att den som påkallar skiljeförfarande inte har grund för detta.

Innan förbundet kan avvisa påkallande om skiljeförfarande ska frågan ha delgivits en lagfaren domare vid Arbetsdomstolen för bedömning om påkallandet av skiljeförfarande saknar grund för prövning. Kostnaderna för denna bedömning ska ersättas av förbundet.

Normalstadgar inom Industrifacket Metall

§ 2 Möten

Normalstadgarna saknar skrivning om att rösträtten inte kan överlåtas. Förbundsstyrelsen föreslår därför en ny andra mening i fjärde stycket enligt följande:

Rösträtten är personlig och kan inte överlåtas.

Som konsekvens av tidigare förslag föreslår förbundsstyrelsen att även normalstadgarna ges ett förtydligande om vid vilket tillfälle mötesordföranden är röstberättigad samt att en ny skrivning om lottning vid lika röstetal tillförs. Förändringen innebär att fjärde styckets

nuvarande sista mening förändras och att stycket kompletteras med ytterligare en mening enligt följande:

Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att förbundsrådet ändras till förbundsmötet samt att namnet genomgående ändras i stadgarna där det förekommer

att benämningen funktionär genomgående ändras till ombudsman i stadgarna där det förekommer

att stadgarna § 2 mom. 1 andra stycket får lydelsen ”Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål.”

att stadgarna § 2 mom. 3 första strecksatsen får lydelsen ”organisera alla arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden”

att stadgarna § 3 fjärde strecksatsen delas i två så att fjärde strecksatsen får lydelsen ”i avtalsrådet som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen” och femte strecksatsen får lydelsen ”i förbundsmötet som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen samt har i uppgift att besluta i fråga om verksamhetsplan och budget och ha tillsyn över styrelsens förvaltning” samt att nuvarande femte strecksatsen blir ny sjätte strecksats

att stadgarna § 4 mom. 2 får lydelsen ”Varje arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde gäller dock inte om uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger. Även andra arbetstagare, omnämnda i § 5 mom. 3, kan beviljas inträde i förbundet. Finns förhållanden som enligt stadgarna skulle ha lett till uteslutning av en medlem provas både rätten till och villkoren för inträde i varje enskilt fall enligt de principer som framgår av § 13 mom. 3.”

att stadgarna § 4 mom. 5 kompletteras med ett nytt andra stycke ”Förbundsstyrelsen kan besluta att inträdesansökan även kan ske på annat sätt.”

att stadgarna § 7 mom. 4 får lydelsen ”Medlem som erhållit ersättning från förbundet och som därefter får ekonomiskt skadestånd från den trakasserande arbetsgivaren – alternativt erhåller ersättning från arbetslöshetskassan – är återbetalningsskyldig till förbundet. Återbetalningen till förbundet kan dock högst uppgå till det belopp som skadeståndet eller ersättningen omfattar.”

att stadgarna § 11 mom. 6 första stycket får lydelsen ”Medlemsavgiften per månad, beräknad enligt mom. 2 och mom. 4, kan inte överstiga ett belopp motsvarande lägsta avgiften enligt mom. 5 multiplicerad med 2,75.”

att stadgarna § 11 mom. 11 första och andra strecksatserna ersätts med ett nytt första stycke med lydelsen ”Avgiftsbefrielse gäller vid deltagande i av förbundsstyrelsen sanktionerad konflikt under den tid konflikten varar.”

att stadgarna § 14 mom. 5 första stycket får lydelsen ”Förbundsstyrelsen utlyser ordinarie kongress senast nio månader före kongressens öppnande.”

att stadgarna § 14 mom. 6 andra till fjärde strecksatserna ersätts av den nya strecksatsen ”tre vice förbundsordförande varav en även väljs till avtalssekreterare”

att stadgarna § 14 mom. 7 andra stycket får lydelsen ”Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den består av ordförande, åtta ordinarie ledamöter samt fem ersättare. En sekreterare ingår bland de ordinarie ledamöterna och väljs på förslag från förbundsstyrelsen. Av det totala antalet ordinarie ledamöter ska minst sju vara verksamma i produktionen.”

att stadgarna § 14 mom. 8 första stycket får lydelsen ”På kongressen har varje röstberättigad en röst som inte kan överlåtas. Vid lika röstetal har tjänstgörande ordförande utslagsröst. Beslut fattas med enkel majoritet.”

att stadgarna § 14 mom. 9 stryks efter 2017 års ordinarie kongress och att detta markeras i stadgarna med en fotnot med lydelsen ”Momentet stryks efter 2017 års ordinarie kongress.”

att stadgarna § 14 mom. 10 får den nya rubriken Centrala lönekommittén samt i konsekvens med ändringen till centrala lönekommittén ändras namnet genomgående i stadgarna där det förekommer

att stadgarna § 15 mom. 2 andra till fjärde strecksatserna ersätts av den nya strecksatsen ”tre vice förbundsordförande varav en även är avtalssekreterare”

att stadgarna § 15 mom. 4 första stycket får lydelsen ”Om ordföranden avgår under kongressperioden kan förbundsstyrelsen utlysa extra kongress för nyval av ordförande. Förbundsstyrelsen utser tillförordnad ordförande till dess ny ordförande valts.”

att stadgarna § 15 mom. 8 tredje stycket får lydelsen ”Vice förbundsordförandena biträder förbundsordföranden och är vid förhinder för ordföranden dennes ställföreträdare enligt den ordning förbundsstyrelsen fastställer.”

att stadgarna § 18 mom. 2 sista stycket får lydelsen ”Revisorerna ska också vidta de åtgärder som ytterligare kan krävas för att revisionsuppdraget ska kunna fullgöras på ett riktigt sätt.”

att stadgarna § 18 mom. 2 tillförs en fotnot med lydelsen ”Eftersom granskningskommittén avskaffas i samband med ordinarie kongress 2017 övertar revisorerna då de uppgifter som framgår av andra till femte styckena i § 14 mom. 9 med den justeringen att texten redigeras om så att granskningskommittén ersätts med revisorerna.”

att stadgarna § 19 mom. 3 andra och tredje styckena får lydelsen ”Representantskapet består av avdelningens styrelse samt de valda ombuden från klubbar och arbetsplatser med avdelningsombud. Arbetslösa medlemmar ska på lämpligt sätt tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud. Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar.”

att stadgarna § 19 mom. 4 femte stycket får lydelsen ”Ordföranden leder alla möten utom årsmötet. Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.”

att stadgarna § 20 mom. 2 kompletteras med ett fjärde stycke med lydelsen ”För sektioner används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.”

att stadgarna § 20 mom. 3 kompletteras med ett nytt andra stycke med lydelsen ”Sektionerna har ingen egen ekonomi. De utgör en del av avdelningen och omfattas av avdelningens revision.” samt ett nytt sista stycke med lydelsen ”Avdelningens valberedning ska vara behjälplig inför val i sektionen.”

att stadgarna § 22 andra stycket får lydelsen ”Beslut om att bilda eller upplösa en yrkesklubb fattas av avdelningsstyrelsen, som också fastställer dess uppgifter.” samt att paragrafen kompletteras med ett nytt fjärde stycke med lydelsen ”För yrkesklubbar används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.”

att stadgarna § 23 mom. 3 fjärde stycket får lydelsen ”Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning. Röstning genom ombud är inte tillåten.”

att stadgarna § 23 mom. 8 sjunde stycket får lydelsen ”Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röste-

tal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.”

att stadgarna § 23 mom. 11 kompletteras med ett nytt fjärde stycke med lydelsen ”Det är inte tillåtet att före eller under klubbens upplösning fördela klubbens tillgångar mellan medlemmarna.”

att stadgarna § 27 kompletteras med ett nytt mom. 5 med rubriken Avvisa skiljeförfarande, med följande lydelse ”Förbundet kan avvisa ett påkallande om skiljeförfarande då förbundet anser att den som påkallar skiljeförfarande inte har grund för detta. Innan förbundet kan avvisa påkallande om skiljeförfarande ska frågan ha delgivits en lagfaren domare vid Arbetsdomstolen för bedömning om påkallandet av skiljeförfarande saknar grund för prövning. Kostnaderna för denna bedömning ska ersättas av förbundet.”

att Normalstadgar inom Industrifacket Metall § 2 fjärde stycket får lydelsen ”Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Rösträtten är personlig och kan inte överlåtas. Slutet omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.”

att förslag om förändring av titulaturen för de kongressvalda funktionärerna omedelbart justeras och träder i kraft inför de efterföljande valen av förbundsstyrelse enligt stadgarna § 14 mom. 6

att förslag om förändring av antalet ersättare till valberedningen omedelbart justeras och träder i kraft inför det efterföljande valet av ersättare till valberedningen enligt stadgarna § 14 mom. 7

att förslag om omräkningsfaktor för den högsta avgiften träder i kraft den 1 januari 2015

att förslag om borttagande av granskningskommitté och överföring av granskningskommitténs uppgifter till revisorerna träder i kraft efter ordinarie kongress 2017

att övriga förslag till stadgeförändringar träder i kraft den 1 juli 2014.

Förslag till nya stadgetexter

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Förbundets ändamål och uppgifter	
§ 2 Ändamål och uppgifter Mom. 1 <i>Förbundets ändamål och värderingar</i> (...) Förbundet bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål. (...)	§ 2 Ändamål och uppgifter Mom. 1 <i>Förbundets ändamål och värderingar</i> (...) Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål. (...)
Mom. 3 <i>Förbundets uppgifter</i> Förbundet ska sträva mot de övergripande målen genom att – organisera alla <u>anställda</u> inom förbundets verksamhetsområden (...)	Mom. 3 <i>Förbundets uppgifter</i> Förbundet ska sträva mot de övergripande målen genom att – organisera alla arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden (...)
Förbundets organisation	
§ 3 Förbundets organisation Förbundet är en landsomfattande organisation vars verksamhet utövas i följande struktur: (...) – <u>rådgivande organ till förbundsstyrelsen är avtalsråd och förbundsråd där förbundsrådets uppgift är att besluta i fråga om verksamhetsplan och budget samt att ha tillsyn över styrelsens förvaltning</u> (...)	§ 3 Förbundets organisation Förbundet är en landsomfattande organisation vars verksamhet utövas i följande struktur: (...) – <i>i avtalsrådet som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen</i> – <i>i förbundsstyrelsen som är rådgivande organ till förbundsstyrelsen samt har i uppgift att besluta i fråga om verksamhetsplan och budget och ha tillsyn över styrelsens förvaltning</i> (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Inträde i förbundet	
§ 4 Att bli medlem Mom. 2 <i>Rätt till medlemskap</i> Varje arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde gäller dock inte <u>i fall då</u> uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger. Även andra arbetstagare, omnämnda i § 5 mom. 3, kan beviljas inträde i förbundet. Finns förhållanden som enligt stadgarna skulle ha lett till uteslutning av en medlem prövas både rätten till och villkoren för inträde i varje enskilt fall.	§ 4 Att bli medlem Mom. 2 <i>Rätt till medlemskap</i> Varje arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde gäller dock inte om uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger. Även andra arbetstagare, omnämnda i § 5 mom. 3, kan beviljas inträde i förbundet. Finns förhållanden som enligt stadgarna skulle ha lett till uteslutning av en medlem prövas både rätten till och villkoren för inträde i varje enskilt fall enligt de principer som framgår av § 13 mom. 3.
Mom. 5 <i>Ansökan och beslut om inträde</i> (...) (...)	Mom. 5 <i>Ansökan och beslut om inträde</i> (...) <i>Förbundsstyrelsen kan besluta att inträdesansökan även kan ske på annat sätt.</i> (...)
§ 7 Ersättning vid trakasserier Mom. 4 <i>Återbetalning</i> Medlem som erhållit ersättning från förbundet – och som där efter får ekonomiskt skadestånd från den trakasserande arbetsgivaren – är återbetalningsskyldig till förbundet. Återbetalningen till förbundet kan dock högst uppgå till det belopp som skadeståndet omfattar.	§ 7 Ersättning vid trakasserier Mom. 4 <i>Återbetalning</i> Medlem som erhållit ersättning från förbundet och som där efter får ekonomiskt skadestånd från den trakasserande arbetsgivaren – alternativt erhåller ersättning från arbetslöshetskassan – är återbetalningsskyldig till förbundet. Återbetalningen till förbundet kan dock högst uppgå till det belopp som skadeståndet eller ersättningen omfattar.

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Medlemskapet är också ett åtagande	
§ 11 Medlemsavgifter Mom. 6 <i>Högsta avgift</i> Medlemsavgiften per månad, beräknad enligt mom. 2 och mom. 4, kan inte överstiga ett belopp motsvarande lägsta avgiften enligt mom. 5 multiplicerad med <u>2,5</u>. (...)	§ 11 Medlemsavgifter Mom. 6 <i>Högsta avgift</i> Medlemsavgiften per månad, beräknad enligt mom. 2 och mom. 4, kan inte överstiga ett belopp motsvarande lägsta avgiften enligt mom. 5 multiplicerad med 2,75. (...)
Mom. 11 <i>Avgiftsbefrielse</i> Avgiftsbefrielse gäller – <u>vid militärtjänstgöring i form av grundutbildning enligt lagen om totalförsvarsplikt, avgift ska dock erläggas om medlemmen får lön från arbetsgivaren under militärtjänstgöringen eller om avlönat arbete utförs under permissioner och helger</u> – vid deltagande i av förbundsstyrelsen sanktionerad konflikt under den tid konflikten varar. (...)	Mom. 11 <i>Avgiftsbefrielse</i> <i>Avgiftsbefrielse gäller vid deltagande i av förbundsstyrelsen sanktionerad konflikt under den tid konflikten varar.</i> (...)
Förbundets centrala verksamhet	
§ 14 Kongressen Mom. 1 Uppgift Mom. 2 Extra kongress Mom. 3 Kongressombud Mom. 4 Val av kongressombud m.m. Mom. 5 Utlysande och kallelse Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m. Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Beslut på kongressen Mom. 9 Granskningskommitté Mom. 10 <u>Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor</u> Mom. 11 Ansvarsfrihet och arvoden	§ 14 Kongressen Mom. 1 Uppgift Mom. 2 Extra kongress Mom. 3 Kongressombud Mom. 4 Val av kongressombud m.m. Mom. 5 Utlysande och kallelse Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m. Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Beslut på kongressen Mom. 9 Granskningskommitté¹ Mom. 10 <i>Centrala lönekommittén</i> Mom. 11 Ansvarsfrihet och arvoden ¹ Momentet stryks efter 2017 års ordinarie kongress

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 3 <i>Kongressombud</i> (...) Anställda <u>funktionärer</u> är skyldiga att närvara på kongressen och har yttrande- och förslagsrätt. (...)	Mom. 3 <i>Kongressombud</i> (...) Anställda ombudsmän är skyldiga att närvara på kongressen och har yttrande- och förslagsrätt. (...)
Mom. 4 <i>Val av kongressombud m.m.</i> (...) Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer och anställda <u>funktionärer</u>.	Mom. 4 <i>Val av kongressombud m.m.</i> (...) Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer och anställda ombudsmän.
Mom. 5 <i>Utlysande och kallelse</i> <u>Utlysande av ordinarie kongresser genom förbundsmeddelande till avdelningar och klubbar</u> senast nio månader före kongressens öppnande. (...)	Mom. 5 <i>Utlysande och kallelse</i> Förbundsstyrelsen utlyser ordinarie kongress senast nio månader före kongressens öppnande. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 6 <i>Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.</i> Ordinarie kongress väljer för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden: – förbundsordförande – <u>vice förbundsordförande</u> – <u>förbundssekreterare</u> – <u>avtalssekreterare</u> – ledamöter i förbundsstyrelsen – revisorer – granskningskommitté – <u>kommitté som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor</u> – valberedning – ersättare för samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen, för revisorerna, granskningskommittén, <u>kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor</u> samt valberedning. (...)	Mom. 6 <i>Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.</i> Ordinarie kongress väljer för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden: – förbundsordförande – tre vice förbundsordförande varav en även väljs till avtalssekreterare – ledamöter i förbundsstyrelsen – revisorer – granskningskommitté² – centrala lönekommittén – valberedning – ersättare för samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen, för revisorerna, granskningskommittén², centrala lönekommittén samt valberedning. (...) ² Uppdraget stryks efter 2017 års ordinarie kongress.
Mom. 7 <i>Valberedning</i> (...) Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den består av ordförande, åtta ordinarie ledamöter samt tre ersättare. En sekreterare ingår bland de ordinarie ledamöterna och väljs på förslag från förbundsstyrelsen. Av det totala antalet ordinarie ledamöter ska minst sju vara verksamma i produktionen. (...)	Mom. 7 <i>Valberedning</i> (...) Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den består av ordförande, åtta ordinarie ledamöter samt fem ersättare. En sekreterare ingår bland de ordinarie ledamöterna och väljs på förslag från förbundsstyrelsen. Av det totala antalet ordinarie ledamöter ska minst sju vara verksamma i produktionen. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 8 <i>Beslut på kongressen</i> På kongressen har varje röstberättigad en röst. Vid lika röstetal har tjänstgörande ordförande utslagsröst. Beslut tas med enkel majoritet. (...)	Mom. 8 <i>Beslut på kongressen</i> På kongressen har varje röstberättigad en röst som inte kan överlåtas. Vid lika röstetal har tjänstgörande ordförande utslagsröst. Beslut tas med enkel majoritet. (...)
Mom. 9 <i>Granskningskommitté</i> (...)	Mom. 9³ <i>Granskningskommitté</i> (...) ³ Momentet stryks efter 2017 års ordinarie kongress.
Mom. 10 <u><i>Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor</i></u> <u>Kommittén som beslutar om de av kongressen valda funktionärernas löne- och anställningsvillkor</u> väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. (...)	Mom. 10 <i>Centrala lönekommittén</i> <i>Centrala lönekommittén</i> väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. (...)
§ 15 Förbundsstyrelsen Mom. 2 <i>Förbundsstyrelsens sammansättning</i> Förbundsstyrelsen består av: – förbundsordförande – <u>vice förbundsordförande</u> – <u>förbundssekreterare</u> – <u>avtalssekreterare</u> – tretton ordinarie ledamöter som är verksamma i produktionen.	§ 15 Förbundsstyrelsen Mom. 2 <i>Förbundsstyrelsens sammansättning</i> Förbundsstyrelsen består av: – förbundsordförande – tre vice förbundsordförande varav en även är avtalssekreterare – tretton ordinarie ledamöter som är verksamma i produktionen.

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 3 <i>Ersättare</i> För <u>förbundsfunktionärerna</u> ska kongressen välja sex av förbundet anställda <u>funktionärer</u> som ersättare. (...)	Mom. 3 <i>Ersättare</i> För de kongressvalda funktionärerna ska kongressen välja sex av förbundet anställda ombudsmän som ersättare. (...)
Mom. 4 <i>Fyllnadsväl</i> Om ordföranden avgår under kongressperioden kan förbundsstyrelsen utlysa extra kongress för nyval av ordförande. <u>Vice ordföranden är tillförordnad ordförande till dess ny ordförande valts.</u> (...)	Mom. 4 <i>Fyllnadsväl</i> Om ordföranden avgår under kongressperioden kan förbundsstyrelsen utlysa extra kongress för nyval av ordförande. Förbundsstyrelsen utser tillförordnad ordförande till dess ny ordförande valts. (...)
Mom. 7 <i>Verksamhets- och revisionsberättelse</i> Förbundsstyrelsen ska årligen till <u>förbundsrådet</u> framlägga verksamhets- och revisionsberättelse för det gångna året.	Mom. 7 <i>Verksamhets- och revisionsberättelse</i> Förbundsstyrelsen ska årligen till förbundsmötet framlägga verksamhets- och revisionsberättelse för det gångna året.
Mom. 8 <i>Arbetsordning</i> (...) Vice <u>förbundsordföranden</u> biträder förbundsordföranden och är vid förhinder för ordföranden dennes ställföreträdare. (...)	Mom. 8 <i>Arbetsordning</i> (...) Vice förbundsordförandena biträder förbundsordföranden och är vid förhinder för ordföranden dennes ställföreträdare enligt den ordning förbundsstyrelsen fastställer. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
§ 16 Förbundsrådet Mom. 1 <i>Uppgift</i> <u>Förbundsrådet</u> uppgift är att, efter förslag från förbundsstyrelsen, årligen fatta beslut om verksamhetsplan och budget för kommande år samt att ha tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning. <u>Förbundsrådet</u> ska vid sitt första ordinarie sammanträde behandla förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för det gångna året samt föreslå kongressen om ansvarsfrihet ska till- eller avstyrkas för det år berättelserna avser. I övrigt är <u>förbundsrådet</u> ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i frågor om verksamheten. Förbundsstyrelsen kan till <u>förbundsrådet</u> remittera inkomna motioner som faller inom <u>rådets</u> område.	§ 16 Förbundsmötet Mom. 1 <i>Uppgift</i> Förbundsmötets uppgift är att, efter förslag från förbundsstyrelsen, årligen fatta beslut om verksamhetsplan och budget för kommande år samt att ha tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning. Förbundsmötet ska vid sitt första ordinarie sammanträde behandla förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för det gångna året samt föreslå kongressen om ansvarsfrihet ska till- eller avstyrkas för det år berättelserna avser. I övrigt är förbundsmötet ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i frågor om verksamheten. Förbundsstyrelsen kan till förbundsmötet remittera inkomna motioner som faller inom förbundsmötets område.
Mom. 2 <i>Sammanträden</i> <u>Förbundsrådet</u> sammanträder två gånger per år under perioderna april–maj och oktober–november. Förbundsstyrelsen kan vid behov besluta om ytterligare sammanträden.	Mom. 2 <i>Sammanträden</i> Förbundsmötet sammanträder två gånger per år under perioderna april–maj och oktober–november. Förbundsstyrelsen kan vid behov besluta om ytterligare sammanträden.

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 3 <i>Sammansättning</i> Ordinarie ombud i <u>förbundsrådet</u> är förbundsstyrelsens ledamöter och samtliga avdelningsordförande. Vid ordinarie ombuds förfall träder förbundsstyrelsens ersättare samt vice ordförande i respektive avdelning in som ombud i <u>förbundsrådet</u>. I det fall en avdelningsordförande eller en vice avdelningsordförande även är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen, har avdelningen rätt att ur avdelningsstyrelsen välja annat ordinarie ombud eller ersättare till <u>förbundsrådet</u>. Förbundsstyrelsen kan besluta att adjungera ytterligare grupper till <u>förbundsrådet</u>.	Mom. 3 <i>Sammansättning</i> Ordinarie ombud i <i>förbundsmötet</i> är förbundsstyrelsens ledamöter och samtliga avdelningsordförande. Vid ordinarie ombuds förfall träder förbundsstyrelsens ersättare samt vice ordförande i respektive avdelning in som ombud i <i>förbundsmötet</i>. I det fall en avdelningsordförande eller en vice avdelningsordförande även är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen, har avdelningen rätt att ur avdelningsstyrelsen välja annat ordinarie ombud eller ersättare till <i>förbundsmötet</i>. Förbundsstyrelsen kan besluta att adjungera ytterligare grupper till <i>förbundsmötet</i>.
§ 18 Revision Mom. 1 Val av revisorer Mom. 2 Revisorernas uppgifter Mom. 3 Revisionsberättelse Mom. 4 Arvode Mom. 5 Närvaroskyldighet vid kongress, <u>förbundsråd</u> och förbundsstyrelse Mom. 6 Revisorernas ansvar	§ 18 Revision Mom. 1 Val av revisorer Mom. 2 Revisorernas uppgifter Mom. 3 Revisionsberättelse Mom. 4 Arvode Mom. 5 Närvaroskyldighet vid kongress, <i>förbundsmöte</i> och förbundsstyrelse Mom. 6 Revisorernas ansvar

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 2 <i>Revisorernas uppgifter</i> Revisorerna ska årligen granska räkenskaperna och förbundsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet till <u>förbundsrådet</u>. (...) Revisorerna ska också vidta de åtgärder som ytterligare kan <u>vara erforderliga</u> för att revisionsuppdraget ska kunna fullgöras på ett riktigt sätt.	Mom. 2⁴ <i>Revisorernas uppgifter</i> Revisorerna ska årligen granska räkenskaperna och förbundsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet till förbundsmötet. (...) Revisorerna ska också vidta de åtgärder som ytterligare kan krävas för att revisionsuppdraget ska kunna fullgöras på ett riktigt sätt. ⁴ Eftersom granskningskommittén avskaffas i samband med ordinarie kongress 2017 övertar revisorerna då de uppgifter som framgår av andra till femte styckena i § 14 mom. 9 med den justeringen att texten redigeras om så att granskningskommittén ersätts med revisorerna.
Mom. 3 <i>Revisionsberättelse</i> Revisionsberättelsen för föregående räkenskapsår ska vara <u>förbundsrådet</u> till handa senast två veckor före <u>förbundsrådets</u> första ordinarie sammanträde.	Mom. 3 <i>Revisionsberättelse</i> Revisionsberättelsen för föregående räkenskapsår ska vara förbundsmötet till handa senast två veckor före förbundsmötets första ordinarie sammanträde.
Mom. 5 <i>Närvaroskyldighet vid kongress, förbundsråd och förbundsstyrelse</i> Revisorerna ska närvara vid de kongresser och <u>förbundsråd</u> som hålls under deras mandatperiod och har yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt. Föredragande är den som revisorerna utsett. Revisorerna ska redovisa revisionsberättelsen för förbundsstyrelsen och <u>förbundsrådet</u>. (...)	Mom. 5 <i>Närvaroskyldighet vid kongress, förbundsmöte och förbundsstyrelse</i> Revisorerna ska närvara vid de kongresser och förbundsmöten som hålls under deras mandatperiod och har yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt. Föredragande är den som revisorerna utsett. Revisorerna ska redovisa revisionsberättelsen för förbundsstyrelsen och förbundsmötet. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Förbundets lokala verksamhet	
§ 19 Avdelning Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Uppgifter Mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning Mom. 4 Representantskapets arbetsformer Mom. 5 Representantskapets valförfarande Mom. 6 Styrelse Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Anställd <u>funktionär</u> Mom. 9 Avdelningsombud Mom. 10 Ekonomisk förvaltning Mom. 11 Firmateckning Mom. 12 Avdelningskassör Mom. 13 Redovisning Mom. 14 Revisorer Mom. 15 Revisionsarbete Mom. 16 Revisorernas närvaroplikt Mom. 17 Förbundsstyrelsens rätt att företa revision Mom. 18 Revisorernas ansvar Mom. 19 Rapportering Mom. 20 Skiljande från uppdrag Mom. 21 Avdelnings upphörande	§ 19 Avdelning Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Uppgifter Mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning Mom. 4 Representantskapets arbetsformer Mom. 5 Representantskapets valförfarande Mom. 6 Styrelse Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Anställd ombudsman Mom. 9 Avdelningsombud Mom. 10 Ekonomisk förvaltning Mom. 11 Firmateckning Mom. 12 Avdelningskassör Mom. 13 Redovisning Mom. 14 Revisorer Mom. 15 Revisionsarbete Mom. 16 Revisorernas närvaroplikt Mom. 17 Förbundsstyrelsens rätt att företa revision Mom. 18 Revisorernas ansvar Mom. 19 Rapportering Mom. 20 Skiljande från uppdrag Mom. 21 Avdelnings upphörande

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 3 <i>Representantskapets uppgifter och sammansättning</i> (...) Representantskapet består av avdelningens styrelse <u>och</u> de valda ombuden från klubbar, arbetsplatser med avdelningsombud <u>och andra valkretsar inom avdelningen.</u> Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar. <u>Arbetslösa medlemmar ska på lämpligt sätt tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud.</u> (...)	Mom. 3 <i>Representantskapets uppgifter och sammansättning</i> (...) Representantskapet består av avdelningens styrelse samt de valda ombuden från klubbar och arbetsplatser med avdelningsombud. Arbetslösa medlemmar ska på lämpligt sätt tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud. Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar. (...)
Mom. 4 <i>Representantskapets arbetsformer</i> Ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt. Ledamöter i avdelningsstyrelsen och revisorer i avdelningen har yttrande- och förslagsrätt i alla ärenden och rösträtt i ärenden som inte rör verksamheten och förvaltningen under det gångna verksamhetsåret. Anställd <u>lokalfunktionär</u> har yttrande- och förslagsrätt. (...) Ordföranden leder alla möten utom årsmötet. Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. <u>Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.</u> (...)	Mom. 4 <i>Representantskapets arbetsformer</i> Ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt. Ledamöter i avdelningsstyrelsen och revisorer i avdelningen har yttrande- och förslagsrätt i alla ärenden och rösträtt i ärenden som inte rör verksamheten och förvaltningen under det gångna verksamhetsåret. Anställd lokalsombudsman har yttrande- och förslagsrätt. (...) Ordföranden leder alla möten utom årsmötet. Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 5 <i>Representantskapets valförfarande</i> Enligt § 19 mom. 7 nomineras kandidater till styrelse och revisorer samt ersättare för dessa. Ordförande och kassör väljs särskilt och för dessa kan inga ersättare väljas. Till kassör väljs, efter förslag från avdelningsstyrelsen, en av avdelningens <u>funktionärer</u>. (...)	Mom. 5 <i>Representantskapets valförfarande</i> Enligt § 19 mom. 7 nomineras kandidater till styrelse och revisorer samt ersättare för dessa. Ordförande och kassör väljs särskilt och för dessa kan inga ersättare väljas. Till kassör väljs, efter förslag från avdelningsstyrelsen, en av avdelningens ombudsmän. (...)
Mom. 8 <i>Anställd funktionär</i> Förbundsstyrelsen beslutar om <u>funktionärsbefattning</u> får inrättas eller återbesättas i avdelningen. Efter samråd, och med avdelningsstyrelsens godkännande, utser förbundsstyrelsen <u>funktionär</u>.	Mom. 8 <i>Anställd ombudsman</i> Förbundsstyrelsen beslutar om ombudsmannabefattning får inrättas eller återbesättas i avdelningen. Efter samråd, och med avdelningsstyrelsens godkännande, utser förbundsstyrelsen ombudsman.
§ 20 Sektioner Mom. 2 <i>Sektionens verksamhetsområde och uppgift</i> (...)	§ 20 Sektioner Mom. 2 <i>Sektionens verksamhetsområde och uppgift</i> (...) <i>För sektioner används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.</i>
Mom. 3 <i>Verksamheten</i> (...) (...)	Mom. 3 <i>Verksamheten</i> (...) <i>Sektionerna har ingen egen ekonomi. De utgör en del av avdelningen och omfattas av avdelningens revision.</i> (...) <i>Avdelningens valberedning ska vara behjälplig inför val i sektionen.</i>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
§ 22 Yrkesklubb (...) Beslut om att bilda eller upplösa en yrkesklubb fattas på <u>ordinarie avdelningsmöte</u>. (...)	§ 22 Yrkesklubb (...) Beslut om att bilda eller upplösa en yrkesklubb fattas av avdelningsstyrelsen, som också fastställer dess uppgifter. (...) För yrkesklubbar används Normalstadgar inom Industrifacket Metall.
§ 23 Klubb Mom. 3 <i>Medlemsmöte</i> (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. <u>Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst</u>. Röstning genom ombud är inte tillåten. (...)	§ 23 Klubb Mom. 3 <i>Medlemsmöte</i> (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning. Röstning genom ombud är inte tillåten. (...)
Mom. 8 <i>Representantskap</i> (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. <u>Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst</u>. (...)	Mom. 8 <i>Representantskap</i> (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Mom. 11 <i>Upplösning m.m.</i> (...)	Mom. 11 <i>Upplösning m.m.</i> (...) <i>Det är inte tillåtet att före eller under klubbens upplösning fördela klubbens tillgångar mellan medlemmarna.</i>
Avtalsråd och förhandlingar	
§ 26 Lönerörelser och förhandlingar Mom. 3 <i>Förhandlingsdelegationer</i> (...) Varje förhandlingsdelegation leds av en förhandlingsledare som utses av förbundsstyrelsen bland <u>förbunds</u><u>funktionärerna</u>.	§ 26 Lönerörelser och förhandlingar Mom. 3 <i>Förhandlingsdelegationer</i> (...) Varje förhandlingsdelegation leds av en förhandlingsledare som utses av förbundsstyrelsen bland <i>de kongressvalda funktionärerna och förbundsombudsmännen.</i>
Överklagande och skiljeförfarande	
§ 27 Överklagande och skiljeförfarande Mom. 1 Överklagande Mom. 2 Regler om överklagande Mom. 3 Delgivning av beslut Mom. 4 Skiljeförfarande	§ 27 Överklagande och skiljeförfarande Mom. 1 Överklagande Mom. 2 Regler om överklagande Mom. 3 Delgivning av beslut Mom. 4 Skiljeförfarande Mom. 5 <i>Avvisa skiljeförfarande</i>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
	<i>Mom. 5</i> <i>Avvisa skiljeförfarande</i> <i>Förbundet kan avvisa ett påkallande om skiljeförfarande då förbundet anser att den som påkallar skiljeförfarande inte har grund för detta.</i> <i>Innan förbundet kan avvisa påkallande om skiljeförfarande ska frågan ha delgivits en lagfaren domare vid Arbetsdomstolen för bedömning om påkallandet av skiljeförfarande saknar grund för prövning. Kostnaderna för denna bedömning ska ersättas av förbundet.</i>
Normalstadgar inom Industrifacket Metall	
§ 2 Möten (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. Sluten omröstning hålls om någon begär detta. <u>Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.</u> (...)	§ 2 Möten (...) Beslut fattas med enkel majoritet genom öppen omröstning om inte annat föreskrivs. <i>Rösträtten är personlig och kan inte överlåtas.</i> Sluten omröstning hålls om någon begär detta. <i>Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst. Om mötesordföranden vid lika röstetal saknar rösträtt fattas beslutet genom lottning.</i> (...)

Utlåtande

Stadgefrågor – motionerna B31–B61 och B215 2:a att-satsen

I motionerna B31 och B215 2:a att-satsen föreslås att ge möjlighet till, eller utreda möjligheten, att kunna lämna IF Metalls a-kassa men ha rätt att kvarstå som medlem i förbundet.

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt med ett sammanhållet medlemskap i både förbund och a-kassa. En fungerande arbetslöshetskassa ska vara en trygghet för den som blir arbetslös, ge ett rimligt ekonomiskt skydd och skydda mot lönedumpning. Av solidariska skäl är det viktigt att vi alla hjälps åt att finansiera arbetslöshetsförsäkringen. Skulle a-kassan enbart betalas av de mest utsatta medlemmarna, skulle det bli betydligt dyrare än i dag.

Förbundsstyrelsen anser att slopande av ett sammanhållet medlemskap dessutom kan bidra till att bana väg för en så kallad obligatorisk a-kassa, i förlängningen ett förstatligande. Förbundsstyrelsen kan konstatera att det system vi har i dag, med fackligt administrerade a-kassor, är mycket effektivt både när det gäller kostnader och service till medlemmarna.

Ett sammanhållet medlemskap är mot denna bakgrund en viktig grundsten för förbundet. När den orättvisa arbetslöshetsavgiften nu dessutom är borttagen är möjligen inte intresset lika stort för ett delat medlemskap.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B31 och B215 2:a att-satsen avslås.

I motion B32 föreslås att det ska vara möjligt att som pensionerad medlem få återinträde i förbundet.

Förbundsstyrelsen anser att förbundets huvudprincip är att organisera anställda inom förbundets verksamhetsområden. Medlemskapet utgår från en anställning och sedan kan medlemmar bli sjukskrivna, studerande, arbetslösa eller pensionärer. De enda undantagen från grundprincipen är studerande samt arbetslösa som arbetat inom förbundets verksamhetsområden innan de blev arbetslösa, eftersom förbundet eftersträvar ett sammanhållet medlemskap i både förbund och a-kassa. Förbundsstyrelsen menar att principen att det inte är möjligt för pensionärer att söka återinträde om man tidigare valt att lämna förbundet, ska fortsätta att gälla.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B32 avslås.

I motion B33 föreslås en utredning om ändring i stadgarna för att införa någon form av karenstid vid ansökan om nytt medlemskap i samband med varselsituation.

Förbundsstyrelsens grundprincip är att medlemmar ska betraktas som fullvärdiga medlemmar från inträdesdagen. De som tidigare varit medlemmar och fullgjort sina åtaganden vid utträdet ska betraktas som fullvärdiga medlemmar. Att särbehandla en viss grupp vore principiellt fel. Att införa kvalifikationstider kan dessutom innebära svårigheter att rekrytera nya medlemmar.

I en del fall är det inte lika självklart att en tidigare medlem ska beviljas återinträde och det är när medlemmen kan ha utträtt felaktigt. Dessa återinträden prövas i varje enskilt fall.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B33 avslås.

I motionerna B34–B38 föreslås att stadgarna § 8 mom. 3 ska ändras genom att karenstiden för ersättning vid konflikt ska tas bort. I motion B38 2:a att-satsen föreslås dock att förbundsstyrelsen ska ha rätten att besluta om införande av karens, helt eller delvis, om de ekonomiska förutsättningarna så kräver.

Förslagsställarnas motivering till att ta bort karenstiden är dels att förbundets ekonomi är så god att karenstid inte behövs, dels att viljan att konflikta inte tros vara lika stark om man inte får ersättning från första dagen.

Förbundsstyrelsens ställningstagande att det ska finnas en karenstid vid konflikt är inte i första hand en ekonomisk fråga. Det är i stället ett viktigt principiellt ställningstagande. När IF Metall beslutar sig för att ta till sitt starkaste vapen, konflikten, då ska alla veta att det är en tydlig gräns som nåtts och en tröskel som IF Metalls medlemmar är redo att stiga över. Tröskeln innebär att varje medlem är beredd att göra en kännbar uppoffring därför att man anser att saken vi konfliktar om är så viktig. Alla ska veta, främst vår motpart, att när IF Metalls medlemmar väl konfliktar är de dessutom uthålliga.

Förbundsstyrelsen befarar att konfliktvapnets kraft devalveras om den allmänna åsikten blir att en konflikt skulle kunna fungera mer som ett allmänt inslag i avtalsrörelsen, än som ett yttersta vapen som bara ska användas när alla andra möjligheter prövats. Förbundsstyrelsen är medveten om att en del andra förbund har valt en annan ordning. Orsaken kan vara att en del LO-förbund har ett annorlunda förhållningssätt till konfliktvapnet än vad som kännetecknat vårt förbunds hållning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B34–B38 avslås.

I motion B39 föreslås att stadgarna ändras så att det ges möjlighet att bevilja rättshjälp till medlemmar även i andra tvister än de som kan uppkomma gentemot arbetsgivaren eller genom anställningen.

Skulle en utökad möjlighet ges att via LO-TCO Rättsskydd driva tvister mot bland annat Försäkringskassan, arbetslöshetskassan och andra instanser i samhället, skulle det innebära stora kostnadsökningar som dagens nivå av medlemsavgifter inte täcker. Utgångspunkten för förbundskontorets arbete är att bevilja rättshjälp för arbetsrelaterade ärenden som bedöms vara möjliga att vinna i högre instans.

Förbundsstyrelsen kan redan i dag enligt stadgarna § 9 mom. 1 besluta att pröva om rättshjälp kan beviljas även inom andra områden, vilket skrevs in i stadgehandboken efter kongressen 2008. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inget skäl att ändra den praxis för rättshjälp som finns i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B39 avslås.

I motion B40 föreslås en ändring i stadgarna så att kongressombuden väljs på avdelningarnas årsmöten året före kongressen, för att ombuden ska ges möjlighet att komma med i arbetet tidigare än i dag.

Under de senaste åren har vi haft stora strukturförändringar inom våra branscher, vilket har lett till att våra medlemmar byter yrken, arbetsplatser och organisation allt oftare. Att tidigare lägga valen kan då i stället innebära att avdelningen får utlysa nytt representantskap för att välja nya kongressombud, vilket tar tid och kraft.

Antalet kongressombud per avdelning beräknas på antalet medlemmar året innan kongressen. En tidigare avstämning av medlemsantalet kan påverka avdelningarnas antal ombud, givetvis både uppåt och nedåt. Ombuden får underlagen inför kongressen senast sex veckor före kongressen oavsett om de utses tidigare. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inga starka skäl att ändra i stadgarna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B40 avslås.

Motionerna B41–B43 vill att valberedningarna ska släppa fram unga i större utsträckning genom att införa en målsättning att 20 procent av kongressombuden ska vara under 30 år samt att antalet kongressombud under 35 år ska stå i relation till antalet medlemmar under 35 år.

Alla avdelningars valberedningar ska se över avdelningens medlemmars åldersstruktur. Denna sammanställning ska ingå bland de underlag som används för att lägga fram förslag till avdelningens representantskap. För att valberedningens arbete ska kunna genomföras så bra som möjligt måste dess ledamöter alltid ha möjlighet att utvecklas och utbildas.

Unga fackligt engagerade medlemmar är fackets framtid och måste alltid tas om hand, vilket är något som avdelningarna måste arbeta aktivt med.

Kongressombuden bör i så stor utsträckning som möjligt återspegla medlemskåren. Det är därför viktigt att processen som leder till att kongressombuden blir valda fungerar ute i avdelningarna. Om så inte är fallet finns flera utvecklings- och utbildningsverktyg för att stärka den demokratiska processen i avdelningarna. Förbundsstyrelsen menar att utbildning är en av flera nycklar för att öka representationen av underrepresenterade grupper bland våra förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B41 och B43 1:a attsatsen anses beaktade samt att motionerna B42 och B43 2:a attsatsen avslås.

I motionerna B44–B47 föreslås att valberedningen ska lägga större vikt vid att stimulera föryngringsprocessen i förbundsstyrelsen, att en ung medlem ska kvoterats till förbundsstyrelsen samt att en representant från centrala ungdomskommittén ska adjungeras till förbundsstyrelsen.

Den kongressvalda valberedningen har till uppgift att förbereda val och dess förslag ska vara så heltäckande som möjligt. Valberedningen har i sitt arbete med att ta fram förslag till förbundsstyrelse-

ledamöter en rad kriterier att förhålla sig till, såsom ledamöternas geografiska områden, avtalsområden, ålder, annan etnisk bakgrund samt annan kompetens. En styrelse ska ha bred kompetens där ledamöterna kompletterar varandra och fungerar tillsammans. Utifrån denna bakgrund finner förbundsstyrelsen ingen anledning att valberedningen ska lägga större, eller mindre, vikt vid något enskilt kriterium i förslaget till ledamöter i förbundsstyrelsen.

Det måste vara helheten och sammansättningen av individer som är avgörande för vilket förslag som valberedningen kommer fram till. Ledamöterna i IF Metalls förbundsstyrelse utses av kongressen. De kongressombud som utsetts har i uppdrag att representera alla IF Metalls medlemmar, inte bara sin egen avdelning eller andra intresseområden. Med stor respekt och förtroende för de demokratiskt valda kongressombuden samt för en valberedning som är vald av kongressen ser vi ingen anledning att vika en plats i förbundsstyrelsen till någon, förutom dem som kongressen väljer.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B44–B47 avslås.

I motion B48 föreslås en förändring av stadgarna § 15 mom. 2 till att förbundsstyrelsens sammansättning fastställs till förbundsordförande, 1:e vice, 2:e vice och 3:e vice förbundsordförande.

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall ska vara ett modernt och framtidsinriktat förbund som ska gå i takt med tiden. Ett sätt att möta omvärldens förändringar är att ha en mer flexibel arbetsordning inom förbundsledningen. En specifik titel kan uppfattas vara ett uttryck för tradition och därmed styra vilket/vilka ansvarsområden som ska ingå. Att välja flera vice förbundsordförande ger de kongressvalda förbundsfunctionärerna en större frihet att inom sig fördela uppdrag och ansvarsområden, utifrån hur behov och omvärld ser ut.

Förbundsstyrelsen ställer sig därför i grunden positiv till en förändring av stadgarna § 15 mom. 2 men vill inte i likhet med motionen att de tre vice ordförandena ska graderas på det sätt som föreslås. I stället vill förbundsstyrelsen, vilket också framgår av förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna, att kongressen väljer tre vice ordförande varav en väljs till avtalssekreterare. På detta sätt anser förbundsstyrelsen att stadgarna bättre underlättar och främjar en flexiblare ansvarsfördelning och ett mer kollektivt ledarskap.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B48 avslås.

Motion B49 vill förändra stadgarna § 15 mom. 4 till att förbundsstyrelsen ska utlysa extra kongress för nyval om förbundsordföranden avgår under kongressperioden.

Förbundsstyrelsen anser att nuvarande skrivning, som innebär att förbundsstyrelsen har möjlighet att överväga om det ska utlysas extra kongress eller om det är möjligt att invänta nästa ordinarie kongress, är ett bättre alternativ. Att i stadgarna låsa fast att en extrakongress alltid ska hållas är praktiskt olämpligt eftersom det låser fast en ordning som ska gälla oavsett när i tid en avgång sker. Att kalla till en

extra kongress är en kostsam och arbetskrävande procedur och behöver ställas i relation till om det är rimligt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B49 avslås.

I motion B50 föreslås att förbundsstyrelsens ledamöter ska ha närvaroplikt samt yttrande- och förslagsrätt, men inte rösträtt, vid förbundsrådets sammanträden.

Förbundsrådets uppgift och sammansättning regleras i stadgarna § 16. Kongressen 2011 beslutade att utöka förbundsrådets arbetsuppgifter i förhållande till tidigare. Bland annat sammanträder förbundsrådet numera två gånger per år, i stället för ett möte som tidigare.

Under den gångna kongressperioden har dessutom förbundsrådets möten utvecklats och kopplats samman med träffar i anslutning för avdelningsordförandena. Detta arbete kan säkert utvecklas mer under kommande kongressperiod, för att öka delaktigheten och möjligheten till inflytande för ombuden.

Förbundsstyrelsens ledamöter och avdelningarnas ordförande är ordinarie ombud i förbundsrådet. I det fall en avdelningsordförande och/eller vice ordförande även är ledamot i förbundsstyrelsen, har avdelningsstyrelsen rätt att välja ett annat ordinarie ombud eller ersättare till förbundsrådet.

Förbundsstyrelsen menar att det har varit en väl fungerade sammansättning och har inte upplevt någon motsättning eller risk för att inflytandet för övriga ombud skulle begränsas på något sätt med nuvarande ordning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B50 avslås.

I motion B51 föreslås att mandatperioden för representantskapsombud ändras från ett till två år.

Förbundsstyrelsen menar att problemet i de flesta fall inte är att det är stor omsättning på representantskapsombud. Många ombud väljs ofta om vid klubbarnas årsmöten. Däremot finns det en risk vid tvååriga mandatperioder att det administrativa arbetet ökar för avdelningarna. Olika ombud ska kallas olika år beroende på om de har ett eller två år kvar. Med ettåriga mandat underlättas administrationen och alla kallas samtidigt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B51 avslås.

I motion B52 1:a att-satsen föreslås att § 20 Sektioner förstärks.

Sektioner är en möjlighet för avdelningarna att organisera sin verksamhet utifrån lokala förutsättningar och behov, som kan se olika ut i olika avdelningar. Det är representantskapet som beslutar hur en avdelning organiserar verksamheten i sektioner samt dess uppgifter och ekonomi.

I motion B52 2:a att-satsen föreslås att avdelningarna bör inrätta IF Metallambassadörer.

Förutom de medlemmar som valts till olika förtroendeuppdrag finns det inget som hindrar att medlemmar engagerar sig i den fackliga verksamheten på arbetsplatser eller i avdelningen i dag. Det är kanske mer en fråga om hur avdelningarna fångar upp engagerade medlemmar utan uppdrag och använder deras engagemang.

Motion B52 3:e att-satsen vill att 1:a och 2:a att-satsernas tankar förs vidare till LO och dess förbund. IF Metall verkar både inom LO och på många tvärfackliga arenor där erfarenhetsutbyten sker, men det är upp till varje förbund inom LO hur man väljer att organisera sin fackliga verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B52 avslås.

Motion B53 vill att § 22 Yrkesklubb får ett tillägg om yrkesklubbars uppdrag och arbetssätt.

Förbundsstyrelsen föreslår, i sitt förslag till stadgeförändringar, omformulering av texten i paragrafens andra stycke enligt följande: Beslut om att bilda eller upplösa en yrkesklubb fattas av avdelningsstyrelsen, som också fastställer dess uppgifter. Som nytt fjärde stycke föreslås: För yrkesklubbar används Normalstadgar inom Industriefacket Metall.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B53 anses beaktad.

I motion B54 föreslås att i § 23 mom. 3 ska möjlighet finnas att kalla till extra årsmöte om minst 25 procent av medlemmarna skriftligen begär detta.

Årsmötet är det tillfälle där en klubb fattar en rad olika beslut som har beröring på dess val av styrelse, frågan om ansvarsfrihet för styrelsen det gångna året, val av representantskapsombud m.m.

Förbundsstyrelsen anser att den stadgade möjligheten att ha extra medlemsmöten om minst 25 procent av medlemmarna skriftligen begär detta, är ett bättre forum då klubben exempelvis kan redovisa sitt pågående arbete och medlemmarna kan lämna synpunkter på styrelsens arbete och/eller klubbens verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B54 avslås.

I motion B55 föreslås att det ges möjlighet för berörda avdelningar att bilda klubb för arbetsplatser inom samma företag och att denna ska vara lokal part för de arbetsplatser som representeras. I motionen föreslås även att förbundsstyrelsen utreder om det är möjligt att även på andra sätt utvidga begreppet lokal part.

Det vanligaste är att en klubb verkar vid ett företag med klara geografiska avgränsningar där arbetsgivaren är en juridisk person. Möjligheten finns i nuvarande stadgar att bilda klubbar som omfattar alla medlemmar på en ort, trots att företaget är uppdelat på flera olika juridiska personer. Det finns även exempel på motsatt situation där arbetsplatser på samma ort och med samma arbetsgivare har två olika klubbar. Det finns vidare exempel på en gemensam klubb vid företag med enheter på olika platser i landet.

Förbundsstyrelsen anser att stadgarna ska vara ett stöd och inte ett hinder för den fackliga verksamheten. Det är därför viktigt att det går att finna praktiska lösningar för arbetsplatsorganisationen. Samtidigt finns starka skäl som talar för en tydlig lokal organisation.

Med begreppet lokal part menas att man har förhandlingsmandat på olika nivåer. Detta finns i avdelningar och klubbar. Mandatet är fullt möjligt att delegera av respektive styrelse med klara ramar om vad mandatet innebär.

Exakt likalydande motion behandlades vid förbundets senaste kongress 2011 och förbundsstyrelsen har inte ändrat sitt ställningstagande sedan dess.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B55 1:a och 2:a attsatserna anses beaktade samt att motion B55 3:e att-satsen avslås.

Motionerna B56 och B57 vill att avdelningsstyrelserna i IF Metall innan nästa kongress ska spegla medlemskåren gällande åldersstruktur och att minst en ung medlem ska sitta med i varje avdelningsstyrelse.

Ledamöter i IF Metalls avdelningsstyrelser utses av avdelningarnas representantskap. Representantskapen består av demokratiskt valda ombud och har i uppdrag att fatta de beslut som ska stärka IF Metall.

Med stor respekt och förtroende för de demokratiskt valda representantskapsombuden samt för valberedningsarbetet finns inte anledning att centralt besluta om att vika en plats i avdelningsstyrelserna, till någon utöver dem som representantskapet väljer. En valberedning har till uppgift att förbereda val och valberedningens förslag ska vara representativt i förhållande till medlemskåren. Det handlar om att få en styrelse som speglar medlemskåren, med ledamöter som står bakom de fackliga grundvärderingarna om allas lika värde. En styrelse behöver en bred kompetens och ledamöter som kompletterar varandra. Och, inte minst, en styrelse ska kunna fungera tillsammans. Detta ska genomsyra allt arbete som bedrivs av valberedningar inom IF Metall. Det är ett krav.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B56 och B57 2:a att-satsen anses beaktade samt att motion B57 1:a att-satsen avslås.

I motionerna B58 och B59 föreslås att avtalsrådet blir ett beslutande organ samt att ledamöter i förhandlingsdelegationerna inte ska ha rösträtt i avtalsrådet.

I förbundets stadgar § 3 och § 26 framgår att avtalsrådet har en betydande roll i varje avtalsrörelse. Avtalsrådets åsikter har stor betydelse vid förbundsstyrelsens beslut rörande avtalsfrågor.

Avtalsrådet diskuterar avtalskrav och förslag till uppgörelser och/eller konfliktåtgärder. Avtalsrådet yttrar sig om avtalskrav, samordning inom Facken inom industrin och inom LO samt väljer förhandlingsdelegationer som ansvarar för det direkta förhandlingsarbetet med arbetsgivarna.

Det slutgiltiga avgörandet om ett avtal ska godkännas, eller om konflikt ska utlösas, fattas av förbundsstyrelsen enligt § 26 mom. 6, efter yttrande från avtalsrådet. Ansvar och befogenheter är på så sätt delat mellan avtalsråd, förhandlingsdelegationer och förbundsstyrelse. Det är även viktigt att notera att det är den kongressvalda förbundsstyrelsen som slutligen fattar beslut om att avtal ska sägas upp, om att uppgörelser ska godkännas eller om stridsåtgärder ska utlösas. Den slutliga beslutsrätten regleras, förutom i förbundets

stadgar, även i LO:s stadgar och är en förutsättning för förbundets medlemskap i LO.

Att skriva fast att avtalsrådets ställningstagande alltid ska följas, som föreslås i motion B58, är därför oförenligt med stadgarnas regler och med förbundets medlemskap i LO. Förbundsstyrelsen vill ändå uttrycka att avtalsrådets ställningstaganden även i framtiden kommer ha en avgörande betydelse för förbundsstyrelsens beslut i avtalsfrågor.

Vid kongressen 2011 genomfördes en del förändringar gällande avtalsrådets sammansättning, röstningsförfarande samt valproceduren. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det råder en väl fungerande ordning med nuvarande ansvarsfördelning mellan avtalsråd och förhandlingsdelegationer.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B58 och B59 avslås.

Motion B60 vill att en person ska kunna nomineras endast till ett uppdrag i en styrelse i samband med val.

Förbundet har under den senaste kongressperioden, genom bland annat handlingslinjerna, arbetat målmedvetet med att stärka avdelningarnas valberedningar genom årliga konferenser och utbildningar. Det åligger även avdelningarna att höja statusen och kunskapen hos klubbarna när det gäller valberedningens uppdrag.

Förbundsstyrelsen anser att nuvarande ordning, som gällt sedan förbundet bildades 2006, är att föredra ur ett demokratiskt perspektiv. Exempelvis har duktiga kandidater då möjlighet att stå till förfo- gande för fler nomineringar än enbart en.

Förbundsstyrelsen föreslår att därför motion B60 avslås.

Motion B61 vill att det ska ges möjlighet att genomföra personval med acklamation till valberedningens förslag på alla nivåer.

Förbundsstyrelsen anser att det hör till god föreningssed och att det gynnar demokratin om man alltid genomför personval genom slutna val, om fler än valberedningens föreslagna kandidater ställer upp i val. Därutöver är det enligt stadgarna § 19 mom. 5 och § 23 mom. 4 möjligt att genomföra öppen omröstning vid personval, förutsatt att beslutet fattas enhälligt. Dessutom är det väl beskrivet i "Anvisningar för val i avdelning och klubb", bilaga 3 i Handbok stadgar, hur man hanterar demokratin i praktiken då slutna val kan krävas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B61 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna B41, B43 1:a att-satsen, B53, B55 1:a och 2:a att-satserna, B56 och B57 2:a att-satsen beaktade

att avslå motionerna B31-B40, B42, B43 2:a att-satsen, B44-B52, B54, B55 3:e att-satsen, B57 1:a att-satsen, B58–B61 och B215 2:a att-satsen.

Stadgefrågor – motionerna B31–B61

Motion B31

Klubben vid Scania Oskarshamn avdelning 38 Östra Småland

Medlemskapet i IF Metalls a-kassa

I samband med den borgerliga regeringens beslut om höjd a-kasseavgift har frågan väckts av klubbens medlemmar om möjligheten att gå ur a-kassan men vara kvar som medlem i IF Metall.

Klubben anser att a-kassan i dag är en ren försäkring. Det finns ingen solidaritetstanke kvar i ett sådant medlemskap. I dag används a-kassan av regeringen i politiska syften för att försämra för de arbetslösa och för att betala skattesänkningar för dem som redan har ett arbete.

En del medlemmar väljer att gå ur förbundet på grund av den högre a-kasseavgiften för att därmed kunna sänka sina totala utgifter. Alternativt väljer en del att inte gå med alls.

Tappet av medlemmar i vår a-kassa kommer att fortsätta oberoende av om klubbens yrkande går igenom eller inte. Det vi kan förhindra är ett fortsatt tapp av medlemmar i vårt förbund.

Vi föreslår kongressen besluta

att ändra stadgarna så att det blir möjligt för en medlem att lämna IF Metalls a-kassa men ändå ha rätt att kvarstå som medlem i IF Metall.

Motion B32

Avdelning 26 Östergötland

Medlemskap i förbundet

Många har valt att behålla sitt medlemskap i IF Metall efter avslutat yrkesliv. Man känner samhörighet med förbundet och med de kamrater man har arbetat tillsammans med under många år.

Det finns dock en del som när de slutar arbeta väljer att avsluta sitt medlemskap och efter en kort tid ångrar sig och önskar återinträda i förbundet som pensionerade medlemmar. Tyvärr är det inte möjligt i dag.

Vi föreslår kongressen besluta

att det blir möjligt att som pensionerad medlem få återinträde i förbundet.

Motion B33

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Karens för nytt medlemskap vid varsel

Det ska i normalfallet vara enkelt att bli medlem i vårt förbund. Medlemsrekrytering är och förblir en av våra absolut avgörande faktorer för att nå framgång.

En del anställda väljer dock att stå utanför vårt förbund, eller har gått ur av olika anledningar. Om arbetsgivaren sedan varslar om uppsägning på grund av arbetsbrist eller personliga skäl så vill man omedelbart bli medlem och få hjälp. Detta fenomen såg vi inte minst under industrikrisen 2009 och det blev ett irritationsmoment som undergräver medlemsvärdet hos våra trogna medlemmar.

Vi tror att införandet av en karenstid för nytt medlemskap i varsel-situationer skulle uppfattas som rättvist av våra medlemmar och även vara ytterligare ett argument vid sedvanlig medlemsrekrytering.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda hur vi på ett rättvist och administrativt enkelt sätt, genom en stadgeändring kan införa någon form av karenstid vid ansökan om nytt medlemskap i samband med varselsituationer.

Motion B34

Avdelning 1 Malmfälten, 5 Höga Kusten

Karensdagar vid strejkersättning

Vårt förbund har i dag en mycket god ekonomi där strejkkassan är välfylld men oanvänd. Skulle vi bli tvungna att gå ut i strejk är det fem karensdagar innan strejkersättningen betalas ut, vilket är något som skulle slå hårt mot våra medlemmars ekonomi.

Vi föreslår kongressen besluta

att karensdagarna i strejkersättningen tas bort innan nästa avtalsrörelse.

Motion B35

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten och 6 Mellersta Norrland

Karensveckan

IF Metall som förbund slår sig ofta på bröstet vid avtalsförhandlingar och betonar storleken och styrkan i strejkkassan. Därför ter det sig mycket märkligt att de medlemmar som vid konflikt tas ut i strejk ska straffas med en veckas karens. Karens är lika med ingen ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna ändras så att karensveckan för ersättning vid strejk tas bort.

Motion B36

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Stadgeöversyn

Vid konflikt då vi går ut i strejk är den första veckan karens och då får vi ingen ersättning.

Detta gör motivationen att strejka lägre än om man strejkersättning betalas ut från dag ett. Strejkvapnet blir också mycket kraftigare när motparten vet att medlemmarna i IF Metall har en hög konfliktmotivation.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna ändras så att karensveckan för ersättning vid strejk tas bort.

Motion B37

Avdelning 14 Värmland

Karenstid vid konflikt

Vid konflikt finns det i våra stadgar en skrivning om en karenstid innan konfliktersättning betalas ut. Först ska vi motivera våra medlemmar att strejka, sen drar vi karenstid för de första fem dagarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att i stadgarna § 8 mom. 3 ta bort karensen vid konflikter.

Motion B38

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Karens vid konflikt

Det är mycket viktigt för en organisation som IF Metall att ha en stark ekonomisk ställning och en god konfliktberedskap. Förbundets styrka avgörs i första hand av en hög organisationsgrad. Men en god ekonomi gör att organisationen dessutom har en finansiell uthållighet att hantera olika slag av svårigheter som kan uppstå.

Förbundets ekonomi är god och att karens vid en eventuell konflikt skulle äventyra ekonomin är inget hot. Att karensens vara eller inte vara skulle utgöra ett incitament som skapar en eftertanke att gå i konflikt eller inte, är inte heller realistiskt.

Vi vet också att risken för att en storskalig konflikt, likt den 1980, ska inträffa i dagens läge är rätt liten. Kostnaderna är helt enkelt för höga för alla inblandade. Om det mot förmodan ändå skulle ske rör det sig troligen om någon oerhört viktig principiell fråga.

Vid ett eventuellt konflikthot är det viktigt att medlemmarna är väl motiverade. Förbundsstyrelsen äger rätt att avgöra om vi ska gå i konflikt eller inte men vi får inte hamna i en situation där medlemmarnas konfliktvilja minskar på grund av karens.

Stadgarnas § 8, mom. 3 reglerar karenstid vid en konflikt till att ersättning utbetalas först vid den sjätte arbetsdagen. Förbundsstyrelsen äger i dag rätt att utfärda detaljerade anvisningar för hur karenstid och konflikttid ska beräknas. Förbundsstyrelsen kan besluta att helt eller delvis betala ersättning för karenstiden.

Andra förbund, såsom Byggnads, GS och Livsmedelsarbetareförbundet har inga stadgereglerade karensregler utan konfliktersättning utgår från första dagen.

Vi föreslår kongressen besluta

att karenstiden i stadgarna § 8 mom. 3 ska tas bort och att ersättning vid en eventuell konflikt utbetalas från första dagen

att förbundsstyrelsen äger rätt att besluta om införande av karens helt eller delvis vid konflikt om de ekonomiska förutsättningar så kräver.

Motion B39

Avdelning 44 Halland

Rättshjälp

I IF Metalls stadgar § 9 som handlar om medlems rätt till rättshjälp, står det i mom. 1 att ”Förbundsstyrelsen kan bevilja medlem eller medlems rättsinnehavare rättshjälp för att vidta rättsliga åtgärder mot arbetsgivare eller om medlem genom sin anställning av annan anledning anses vara i behov av rättshjälp.” Detta omöjliggör rättshjälp om ärendet har sitt ursprung från någonting annat än sin arbetsplats/anställning. I vissa, om än sällsynta, fall är den skrivelsen olycklig. Det kan vara fall av principiellt viktig art, till exempel Försäkringskassans regler som i vissa fall går emot andra myndigheter och får konsekvenser för våra medlemmar.

I dessa ovanliga och principiellt viktiga ärenden borde man ha en möjlighet att, efter ett beslut i förbundsstyrelsen, göra ett undantag.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa följande tillägg i § 9 mom. 1: Om förbundsstyrelsen finner att ett ärende är av sådan principiell art, trots att ärendet inte kan anses ha koppling till arbetsgivaren eller anställningen, så kan förbundsstyrelsen besluta att tillstyrka rättshjälp.

Motion B40

Avdelning 26 Östergötland, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Stärk kongressombudens roll i uppdraget

I dag kommer kongressombuden in sent i arbetet, först i december månad. Det är i normalfallet knappt ett halvår före kongressen.

För att ombuden ska bli medvetna och stärkta i sin roll och i det uppdrag som arbetskamraterna har gett dem föreslår vi en stadgeändring så att man ska kunna väljas tidigare än i dag.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna ändras så att kongressombuden kan utses på avdelningarnas årsmöten året före kongressen och på så sätt ges möjlighet att komma med i arbetet tidigare än i dag.

Motion B41

Avdelning 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Unga kongressombud för ungas talan

Antalet unga kongressombud speglar inte medlemskåren. Vem ska föra fram de ungas perspektiv om inte ungdomarna själva?

Ungdomar är den grupp som är svårast att organisera. Därför behöver nya idéer från ungdomar som är engagerade komma upp och tas på allvar. Förnyar vi oss inte och lär oss av de unga ser framtiden dystert ut för vårt förbund. Låter vi däremot unga komma till tals i alla instanser så ser vi ljus på framtiden!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarnas valberedningar släpper fram sina engagerade ungdomar i större utsträckning

att antalet kongressombud under 35 år ska stå i relation till antalet medlemmar under 35 år.

Motion B42

Avdelning 12 Uppland

Unga kongressombud för ungas talan

Antalet unga kongressombud speglar inte medlemskåren. Vem ska föra fram de ungas perspektiv om inte ungdomarna själva?

Ungdomar är den grupp som är svårast att organisera. Därför behöver nya idéer från ungdomar som är engagerade komma upp och tas på allvar. Förnyar vi oss inte och lär oss av de unga ser framtiden dystert ut för vårt förbund. Låter vi däremot unga komma till tals i alla instanser ser vi ljus på framtiden!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att målsättningen ska vara att 20 procent av kongressombuden ska vara under 30 år vid nästa kongress.

Motion B43

Avdelning 18 Örebro län, medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland, ungdomskommittén avdelning 16 Mälardalen

Unga kongressombud för ungas talan

Antalet unga kongressombud speglar inte medlemskåren. Vem ska föra fram de ungas perspektiv om inte ungdomarna själva?

Ungdomar är den grupp som är svårast att organisera. Därför behöver nya idéer från ungdomar som är engagerade komma upp och tas på allvar. Förnyar vi oss inte och lär oss av de unga ser framtiden dystert ut för vårt förbund. Låter vi däremot unga komma till tals i alla instanser ser jag ljusst på framtiden!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarnas valberedningar i större utsträckning nominerar sina engagerade ungdomar till kongressombud

att målsättningen ska vara att 20 procent av kongressombuden ska vara under 30 år vid nästa kongress.

Motion B44

Avdelning 1 Malmfälten, medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

Under ett antal år har IF Metall satsat på ungdomsverksamhet. Det har gjorts exempelvis genom att tillsätta en central ungdomskommitté, genom konferenser för avdelningarnas ungdomsansvariga och genom att ta fram verktyg och aktiviteter för avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar också för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren, bland annat genom målet att var tredje person ska vara kvinna eller genom att ge valberedningar i uppgift att beakta åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har vi kommit en bit på väg i förnyingsprocessen men när det kommer till förbundsstyrelsen har vi fortfarande långt kvar till målet att spegla medlemskåren i åldersstruktur.

Självklart är kompetens och erfarenhet en viktig del av styrelsearbetet. Men att vara ung behöver inte betyda att man saknar kompetens, bara att man har andra erfarenheter än äldre.

Vi föreslår kongressen besluta

att valberedningen ska lägga större vikt vid kriteriet att stimulera förnyingsprocessen i förbundsstyrelsen

att en plats i förbundsstyrelsen ska vara vikt åt en ung medlem.

Motion B45

Avdelning 12 Uppland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

Under ett antal år har IF Metall satsat på ungdomsverksamhet. Det har gjorts exempelvis genom att tillsätta en central ungdomskommitté, genom konferenser för avdelningarnas ungdomsansvariga och genom att ta fram verktyg och aktiviteter för avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar också för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren, bland annat genom målet att var tredje person ska vara kvinna eller genom att ge valberedningar i uppgift att beakta åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har vi kommit en bit på väg i förnyingsprocessen men när det kommer till förbundsstyrelsen har vi fortfarande långt kvar till målet att spegla medlemskåren i åldersstruktur.

Självklart är kompetens och erfarenhet en viktig del av styrelsearbetet. Men att vara ung behöver inte betyda att man saknar kompetens, bara att man har andra erfarenheter än äldre.

Vi föreslår kongressen besluta

att valberedningen ska lägga större vikt vid kriteriet att stimulera förnyingsprocessen i förbundsstyrelsen.

Motion B46

Ungdomskommittén avdelning 16 Mälardalen

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

Under ett antal år har IF Metall satsat på ungdomsverksamhet. Det har gjorts exempelvis genom att tillsätta en central ungdomskommitté, konferenser för avdelningars ungdomsansvariga och genom att ta fram verktyg och aktiviteter för avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar också för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren, bland annat genom att sätta målet att var tredje person ska vara kvinna och genom att ge valberedningar i uppgift att se till åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har vi kommit en bit på väg när det gäller förnyingsprocessen, men när det kommer till förbundsstyrelsen är vi fortfarande långt från målet med att spegla medlemskåren när det gäller åldersstruktur.

Det är klart att kompetens och erfarenhet är en viktig del av styrelsearbetet, men att vara ung behöver inte betyda att man saknar kompetens, bara att man har andra erfarenheter än äldre.

Vi föreslår kongressen besluta

att en plats i förbundsstyrelsen ska vara vikt åt en ung medlem.

Motion B47

Avdelning 26 Östergötland

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

Under ett antal år har IF Metall satsat på ungdomsverksamhet. Det har gjorts exempelvis genom att tillsätta en central ungdomskommitté, genom konferenser för avdelningarnas ungdomsansvariga och genom att ta fram verktyg och aktiviteter för avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar också för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren, bland annat genom målet att var tredje person ska vara kvinna eller genom att ge valberedningar i uppgift att beakta åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har vi kommit en bit på väg i förnyingsprocessen men när det kommer till förbundsstyrelsen har vi fortfarande långt kvar till målet att spegla medlemskåren i åldersstruktur.

Självklart är kompetens och erfarenhet en viktig del av styrelsearbetet. Men att vara ung behöver inte betyda att man saknar kompetens, bara att man har andra erfarenheter än äldre.

Vi föreslår kongressen besluta

att valberedningen ska lägga större vikt vid kriteriet att stimulera förnyingsprocessen i förbundsstyrelsen

att en representant från IF Metalls ungdomskommitté ska adjungeras i förbundsstyrelsen.

Motion B48

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Förbundsstyrelsens sammansättning

Både LO och de flesta anslutna förbund har en annan sammansättning av organisationernas förbundsstyrelse, med en ordförande, en 1:e vice ordförande, en 2:e vice och i vissa fall en 3:e vice.

Med IF Metalls sammansättning av förbundsstyrelsen enligt stadgarnas § 15 mom. 2 riskerar vi att tappa möjlig flexibilitet vad gäller ledningsfunktionen, i de fall vi är i behov av att internt göra nödvändiga förändringar mellan kongressperioderna.

Den modell som används i de flesta övriga LO-förbund skulle öka möjligheterna till en mer modern och flexibel ledningsorganisation.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarnas § 15 mom. 2 förändras till att förbundsstyrelsens sammansättning fastställs till ordförande samt 1:e vice, 2:e vice och 3:e vice ordförande.

Motion B49

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Val av förbundsordförande

Stadgarna reglerar situationer som uppstår när en förbundsordförande, avdelningsordförande eller klubbordförande avgår under pågående verksamhetsår eller kongressperiod.

Nuvarande stadgar har olika regler för förbundsordförande, avdelningsordförande och klubbordförande. Det är inte bra ur demokratiskt perspektiv att hantera dessa uppdrag olika och därför anser vi att stadgarna ska förändras.

Om en klubb- eller avdelningsordförande avgår kräver stadgarna att nyval sker men avgår en förbundsordförande under pågående kongressperiod kan förbundsstyrelsen själva utse en ny i stället för att utlysa extrakongress.

Vi föreslår kongressen besluta

att förändra stadgarna § 15 mom. 4 till att förbundsstyrelsen ska utlysa extrakongress för nyval om en förbundsordförande avgår under kongressperioden.

Motion B50

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

IF Metalls förbundsråd

I dag är förbundsrådets uppgifter att, efter förslag från förbundsstyrelsen, årligen fatta beslut om verksamhetsplan och budget för kommande år samt att ha tillsyn över förbundsstyrelsen förvaltning. Förbundsrådet ska behandla förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för det gångna året samt föreslå kongressen om ansvarsfrihet ska till- eller avstyrkas för det år berättelserna avser. I övrigt är förbundsrådet ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i frågor om verksamheten.

Är det då inte lite konstigt att förbundsstyrelsen är ombud i förbundsrådet? Varför har förbundsstyrelsen rösträtt i förbundsrådet?

Vi tycker att man ska ändra stadgarnas § 16 Förbundsrådet, mom. 3 Sammansättning så att ordinarie ombud endast är samtliga avdelningsordförande. Vi tycker också att man ska tillföra ett stycke angående förbundsstyrelseledamöters roll, med lydelsen: Förbundsstyrelsens ledamöter är skyldiga att närvara på förbundsrådets möten och har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor.

Vi föreslår kongressen besluta

att förändra stadgarna § 16 Förbundsrådet, mom. 3 Sammansättning, första stycket, till följande: Ordinarie ombud är samtliga avdelningsordförande

att tillföra ett nytt stycke under stadgarna § 16 mom. 3 Sammansättning med följande text: Förbundsstyrelsens ledamöter är skyldiga att närvara på förbundsrådets möten och har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor.

Motion B51

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Stadgeändring § 19 mom. 3

I förbundets stadgar § 19 mom. 3 står det att repskapsombud ska väljas för en mandatperiod från och med den 1 april och ett år framåt.

För att få en bättre kontinuitet i repskapsuppdraget borde mandatperioden vara två år. I dag kan ett repskapsombud delta på två möten under en mandatperiod, och sedan väljs ett nytt. I och med att repskapet är avdelningens högsta beslutande organ borde vi därför eftersträva en större kontinuitet för representantskapsombuden.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 19 mom. 3 ändras så att mandatperioden för representantskapsombud förändras från ett år till två år.

Motion B52

Klubbarna i Skultuna avdelning 16 Mälardalen

Medlemsvärvning och medlemsvård

Med anledning av att IF Metall har svårt att fånga upp och behålla medlemmar på mindre och medelstora företag har vi i IF Metall vid företagen i Skultuna funderat över orsaken. Här i Skultuna har vi inte märkt av det problemet och vi tror oss veta varför.

Vi har ett gott samarbete fackligt mellan IF Metallmedlemmarna på företagen, både större och mindre. Detta började med ett arbete med en lokal "Metallsektion" som en motvikt mot företagets antifackliga kartell på orten. Vårt arbete utvecklades till ett starkt sektionsarbete med samverkan kring lönebildning, studier, arbetsmiljö, försäkringsfrågor, den lokala infrastrukturen m.m.

Vi har som ambition att behålla och vidareutveckla detta. Det är viktigt att komma ihåg de mindre företagen som inte har möjlighet att bilda klubbar eller är för små för att ha IF Metallombud. Här ser vi att våra regelbundna besök på dessa företag gör att vi behåller medlemmarna samt att vi kan rekrytera de nyanställda till medlemskap i IF Metall. Vi fungerar som IF Metallambassadörer.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 20 mom. 1–3 om avdelningarnas arbete med sektioner förstärks med att avdelningarna bör starta och utveckla sektionsverksamhet på orter där ingen lokal avdelnings- eller sektionsverksamhet bedrivs

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att uppmana avdelningarna att inrätta IF Metallambassadörer av medlemmar som har god och långvarig erfarenhet av fackligt arbete och som är behjälpliga med att rekrytera samt med rådgivning och stöd till medlemmar på mindre arbetsplatser

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att föra tanken vidare till LO och dess förbund för att stärka den lokala fackliga verksamheten.

Motion B53

Avdelning 15 Stockholms län, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg, 51 Sydvästra Skåne

Yrkesklubbar

Yrkesklubbar utgör en mycket viktig stödorganisation för motorbranschens stora mängd av små verkstäder där verkstadsklubbar saknas och det i bästa fall finns ett avdelningsombud.

IF Metalls stadgar reglerar egentligen bara att yrkesklubbar är en accepterad företeelse, vilket gör denna regel bristfällig i jämförelse med §§ 21 och 23 där branschforums och verkstadsklubbars arbetssätt regleras.

Vi föreslår kongressen besluta

att § 22 i stadgarna som reglerar yrkesklubbar utvecklas med en skrivning om yrkesklubbars uppdrag och arbetssätt.

Motion B54

Medlem Tommy Hjertberg avdelning 1 Malmfälten

Stärk förtroendemannastyret i klubbarna

Sveriges fackföreningsrörelse behöver ställas om för att förbättra förtroendemannastyret av organisationerna. Det är nödvändigt för att kunna motverka en låg medlemsaktivitet, som gynnar arbetsgivarna.

För att stärka förtroendemannastyret i klubbarna bör IF Metall införa en entydig skrivning i stadgarna som gör det möjligt för medlemmarna att avsätta förtroendevalda som missköter sitt förtroendeuppdrag genom att till exempel göra sig skyldiga till maktmissbruk, korruption, hemlighållande av information eller bryta löften som de gett medlemmarna.

I dag finns möjligheten att inkalla ett extra möte om minst 25 procent av medlemmarna skriftligt begär det. För att möjliggöra att medlemmarna även kan avsätta sina förtroendevalda bör stadgarna uttrycka att denna rätt även innefattar möjligheten att begära ett extra årsmöte för att välja en ny styrelse under pågående mandatperiod.

Att fackliga representanter på klubbnivå i dag inte kan avsättas av medlemmarna är odemokratiskt och inte värdigt en modern fackförening. Det rimmar också illa med medlemmarnas rättsuppfattning och står i motsättning till hur det övriga föreningslivet fungerar.

Jag föreslår kongressen besluta

att skrivningen i stadgarna § 23 mom. 3 ”extra möte ska dock hållas då minst 25 procent av medlemmarna skriftligen begär detta” ersätts med ”extra möte eller årsmöte ska dock hållas då minst 25 procent av medlemmarna skriftligen begär detta”.

Motion B55

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 30 Bohuslän-Dal

Gemensam klubb

På senare år har rationaliseringarna gått hårt fram i vårt land. Många industrier har minskat sin personal till ett absolut minimum. Detta har givetvis också påverkat den fackliga verksamheten. På många platser har man inte längre möjlighet att bedriva verksamhet i klubb utan avdelningarna har tagit över som lokal part. På många av dessa arbetsplatser kan man vara färre än tio anställda.

Inte desto mindre finns det förstås fortfarande många tidigare förtroendevalda som brinner för det fackliga arbetet och som har en gedigen och påkostad facklig utbildning. Det är också dessa personer som har den bästa kännedomen om det aktuella företaget. Vi anser att detta är ett slöseri med kunskapsresurserna inom förbundet och att det lämnar en onödigt stor arbetsbörda åt lokalombudsmännen. Det som kallas koncernfackligt samarbete i stadgarna berörs inte av motionen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att berörda avdelningar kan bilda gemensam klubb för arbetsplatser inom samma företag

att verka för att denna gemensamma klubb är lokal part för de arbetsplatser som representeras i eller genom omröstning önskar omfattas av nämnda klubb

att som ett led i den fackliga förnyelsen utreda om det är möjligt att även på andra sätt utvidga begreppet lokal part.

Motion B56

Avdelning 18 Örebro län

En avdelningsstyrelse som speglar medlemskåren

I förbundet är i dag ungefär 15 procent av medlemskåren under 30 år. IF Metall har under många år på olika sätt försökt stimulera avdelningarna att spegla medlemskåren när det gäller ungdomar.

I instruktionerna till valberedningar och i andra nomineringsprocesser uppmanas avdelningarna att ta hänsyn till åldersstrukturen. I en del fall gör man det. Ungefär 50 procent av avdelningarna har någon under 30 år i avdelningsstyrelsen. Ser man till alla som sitter med i avdelningsstyrelser är det dock bara 4 procent av alla ledamöter, ersättare och adjungerade som är under 30 år.

Att 4 procent ska föra talan för 15 procent kan vi inte acceptera när det gäller kön och då ska vi heller inte acceptera det när det gäller ålder. Målet på kort sikt ska vara att alla avdelningar ska ha minst en ung medlem i avdelningsstyrelsen. På lång sikt, en kongressperiod, ska alla avdelningar ha en styrelse som faktiskt speglar medlemskåren i åldersstruktur.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarna innan nästa kongress har en avdelningsstyrelse i åldersstruktur som speglar medlemskåren.

Motion B57

Medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland

En avdelningsstyrelse som speglar medlemskåren

I förbundet är i dag ungefär 15 procent av medlemskåren under 30 år. IF Metall har under många år och på olika sätt försökt stimulera avdelningarna att spegla medlemskåren avseende ungdomar.

I instruktionerna till valberedningar och i andra nomineringsprocesser uppmanas avdelningarna att ta hänsyn till åldersstrukturen. I en del fall gör man det. Ungefär 50 procent av avdelningarna har någon under 30 år i avdelningsstyrelsen. Men ser man till alla som ingår i avdelningsstyrelser är det bara 4 procent av alla ledamöter, ersättare och adjungerade som är under 30 år.

Att 4 procent ska föra talan för 15 procent kan vi inte acceptera när det gäller kön. Då ska vi inte heller acceptera det när det gäller ålder. Målet på kort sikt ska vara att alla avdelningar ska ha minst en ung medlem i avdelningsstyrelsen. På lång sikt, en kongressperiod, ska alla avdelningar ha en styrelse som faktiskt speglar medlemskåren i ålder.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla avdelningar ska ha minst en ung medlem i avdelningsstyrelsen

att avdelningarna innan nästa kongress har en avdelningsstyrelse som speglar medlemskåren när det gäller ålder.

Motion B58

Medlem Mikael Dahl Lindström med flera medlemmar på Draken i Reftele AB avdelning 40 Västbo-Östbo

Avtalsrådet

Vår organisation är ett av tre fokusområden på kongressen. Vi anser att det är av yttersta vikt att det sker en förändring av medlemmarnas inverkan på de avtal och beslut som tas av förbundsstyrelsen. I dag har den påverkan reducerats till en alltför liten del.

I samband med bland annat avtalsrörelser har det skett en maktförskjutning som inte hör hemma i IF Metalls organisation. I motsats till stadgarnas § 2 mom. 1 dikterar förbundet uppifrån och ner de villkor som gäller vid till exempel avtalsförhandlingar.

Medlemmar upplever inte längre att de kan påverka vad som är viktigt och det som berör dem mest. I dag fungerar det ungefär som i Vatikanstaten där man hör mycket i början. Sedan tystnar det och så småningom kommer det ut vit rök ur skorstenen och man ställs inför fullbordat faktum.

För att stärka vår organisation genom att få fler att vilja bli medlemmar samt behålla de medlemmar vi har måste vi återgå till att vara en kamporganisation och inte som det upplevs nu ett medlingsinstitut med uppgift att jämka fram avtal. Det är livsnödändigt att återgå till ursprunget för att få människor att identifiera sig med organisationen och känna att man är en del av den. Våra medlemmar är beredda att ta strid för många frågor bara man ger dem valmöjligheten.

Vi föreslår kongressen besluta

att avtalsrådet ska bli ett beslutande organ.

Motion B59

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

IF Metalls avtalsråd och förhandlingsdelegationer

När vi nu precis har genomgått en ny runda av kollektivavtalsförhandlingar förundras vi över hur det står till med demokratin inom vårt förbund. I dag har ledamöterna i förhandlingsdelegationerna rösträtt när avtalsrådet ska ta ställning till det som förhandlats fram.

Vi tycker inte att ledamöterna i förhandlingsdelegationerna ska ingå i avtalsrådet. Vi anser att ledamöterna i förhandlingsdelegationerna ska ha skyldighet att närvara på avtalsrådets möten och ha yttrande- och förslagsrätt, men till skillnad från i dag ingen rösträtt.

Vi föreslår kongressen besluta

att förändra stadgarna § 26, mom. 4, första stycket, till följande lydelse: Avtalsrådet består av cirka 125 ombud som väljs av avdelningarna och där varje avdelning har rätt till minst ett ombud

att förändra stadgarna § 26, mom. 4, tredje stycket, till följande lydelse: Om ett av avdelningen valt ombud i avtalsrådet väljs till ledamot i förhandlingsdelegation inträder avdelningens valda ersättare som ordinarie ombud i avtalsrådet

att lägga till ett fjärde stycke i stadgarna § 26, mom. 4 med följande lydelse: De valda ledamöterna i förhandlingsdelegationerna för riksavtalsområden med fler än 1 000 medlemmar är skyldiga att närvara på avtalsrådets möten där de har yttrande- och förslagsrätt.

Motion B6o

Avdelning 38 Östra Småland

Nomineringsförfarande till styrelser inom IF Metall

Vid nominering till avdelningsstyrelse och klubbstyrelse kan man i dag bli nominerad både som ordförande, styrelseledamot och ersättare samtidigt. Vi tycker att det är fel. Det är lite som att ha hängslen och livrem.

Vi anser att valen ska ske i den ordning som man är nominerad i. Om det blir nej på den första nomineringen faller resterande.

Vi föreslår kongressen besluta

att återgå till ett nomineringsförfarande där man bara kan bli nominerad till ett uppdrag åt gången i styrelsen.

Motion B61

Avdelning 18 Örebro län

Stadgar vid val

IF Metalls stadgar säger att om det finns fler nominerade till ett uppdrag ska val ske med röstsedel. Det innebär att om valberedningen får in fler förslag så ska valberedningen lämna sitt förslag och redovisa att det finns fler nominerade och sedan sker val med röstsedlar. En valprocess som på ett årsmöte kan ta cirka en timme.

Valberedningen kan arbeta med att försöka få de övernominerade att dra tillbaka sina kandidaturer, men det upplevs av många som att valberedningen lägger sig i den demokratiska processen på ett felaktigt och odemokratiskt sätt. Om då valberedningen faller för påtryckningar om att de inte bör arbeta med att få den nominerade att dra tillbaka sin kandidatur så innebär det att det kommer att finnas övernominerade. Detta medför att val ska ske. Ska det ändå bli val förminskas vikten av en väl fungerande valberedning.

I tidigare stadgar som Metall hade gavs mötet en möjlighet att med acklamation godkänna valberedningens förslag men om någon begärde röstning med valsedel så skulle val ske. Det innebar att om valberedningens förslag var väl mottaget kom mötet med stor tydlighet att säga ja, vilket gav en signal till dem som inte ville rösta för valberedningens förslag. De hade ändå möjligheten att begära röstning, men kunde överväga att inte begära det då de fann att deras förslag inte har någon möjlighet att vinna.

Det här förslaget innebär att mötena kan flyta på och att de inte blir så långa så att folk drar sig för att gå på mötet. Det innebär även att valberedningen måste göra sitt jobb mer noggrant.

Vi föreslår kongressen besluta

att ändra stadgarna så att det ges möjlighet att genomföra val med acklamation till valberedningens förslag på alla nivåer.

I debatten deltog:

Mikael Johansson, 38 Östra Småland
Tomas Söreling, 38 Östra Småland
Patrik Andersson, 30 Bohuslän-Dal
Jolanta Payne, 51 Sydvästra Skåne
Caroline Wegner, 49 Nordvästra Skåne
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Simon Ryndal, 34 Borås
Jarkko Pekkala, 41 Kalmarsund
Stefan Jansson, 30 Bohuslän-Dal
Dennis Ljunggren, 29 Norra Älvsborg
Ingvar Andersson, 46 Blekinge
Ronny Nilsson, 48 MittSkåne
Fredrik Johansson, 40 Västbo-Östbo
Mikael Rosén, 47 Östra Skåne
Helena Nordh, 47 Östra Skåne
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Hannu Hietala, 26 Östergötland
Anders Friebe, 44 Halland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Simon Petersson, 41 Kalmarsund
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Jenny Pettersten, 26 Östergötland
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Hans Svedberg, 7 Södra Norrland
Tomas Nordmark, 1 Malmfälten
Patrik Lundqvist, 9 Västra Gästrikland
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Stefan Åström, 14 Värmland
Camilla Söderholm, 26 Östergötland
Emilia Töyrä, 1 Malmfälten
Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Martin Böhlenius, 5 Höga Kusten
Peter Wetterberg, 18 Örebro län
Niclas Hillestrand, 34 Borås
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Robert Roos, 18 Örebro län
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Marie Nilsson, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B31–B61.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna, utom avseende § 11 mom. 6, § 14 mom. 6 och mom. 7 samt § 15 mom. 2.

Hannu Hietalas förslag om bifall till motion B32.

Johan Järvklos, Besim Matoshis och Tomas Sörelings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B34.

Tomas Sörelings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B35 och B36.

Roger Lindells förslag om bifall till motion B36.

Tomas Sörelings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B37.

Stefan Åströms förslag om bifall till motion B37.

Besnik Zenelis förslag om bifall till motion B38 1:a att-satsen.

Johan Järvklos, Besim Matoshis och Tomas Sörelings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B38.

Martin Böhlenius, Pia Eklundhs, Annika Josefsons, Roger Lindells, Dennis Ljunggrens, Ronny Nilssons, Helena Nordhs, Tomas Nordmarks, Jolanta Paynes och Peter Wetterbergs förslag om bifall till motion B38.

Fredrik Johanssons, Jarkko Pekkalas, Simon Ryndals och Camilla Söderholms förslag om bifall till motion B40.

Simon Ryndals förslag om bifall till motion B41.

Emilia Töyräs förslag om bifall till motion B43 1:a att-satsen.

Simon Lindqvists förslag om bifall till motionerna B44–B46.

Khuanla Chalardyaems förslag om bifall till motion B47 1:a att-satsen och förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B47 2:a att-satsen.

Simon Lindqvists, Patrik Lundqvists och Robert Roos förslag om bifall till motion B47.

Ingvar Anderssons, Anders Friebes, Simon Peterssons, Mikael Roséns, Hans Svedbergs och Caroline Wegners förslag om bifall till motion B49.

Ronny Nilssons förslag om bifall till motion B50.

Lars Asks förslag om bifall till motion B51.

Patrik Anderssons förslag om bifall till motion B53.

Stefan Janssons förslag om bifall till motion B55.

Ronny Nilssons förslag om bifall till motion B59.

Mikael Johanssons förslag om bifall till motion B60.

Ole Bak Mikkelsens och Jenny Petterstens förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag om namnändring på förbundsrådet till förbundsmöte i stadgarna § 3.

Niclas Hillestrands förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag om ändring av andra meningen i stadgarna § 15 mom. 4.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B32, B37, B38 och B49.

Marie Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B40, B41, B50, B53, B55, B59 och B60 samt ändringsförslag avseende stadgarna § 15 mom. 4 och mom. 8 att behålla den befintliga lydelsen.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B34–B38.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B31–B61 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna, utom avseende § 11 mom. 6, § 14 mom. 6 och mom. 7 samt § 15 mom. 2, i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive ändringsförslaget avseende § 15 mom. 4 och mom. 8 att behålla den befintliga lydelsen

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B32, B38 2:a att-satsen, B41, B43 1:a att-satsen, B50, B55, B59 och B60

att **bifalla** motionerna B47 1:a att-satsen, B49 och B51

att efter rösträkning med siffrorna 177 mot 139 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B37 och B38 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B40

att efter votering **bifalla** motion B47 2:a att-satsen

att efter rösträkning med siffrorna 161 mot 147 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B53

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens förslag om namnändring på förbundsrådet till förbundsmöte i stadgarna § 3.

Protokollsanteckning

Förslag rörande förändring av stadgarna § 11 mom. 6 behandlades under dagordningens punkt 18, avsnittet Medlemsavgift och medlemsförsäkringar, se sidan 407.

Förslag rörande förändring av stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 2 behandlades före dagordningens punkt 9, se sidan 273.

Förslag rörande förändring av stadgarna § 14 mom. 7 behandlades före dagordningens punkt 12, se sidan 274.

Roger Lindell återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion B36.

Simon Lindqvist återtog under debatten sitt förslag om bifall till motionerna B44–B46.

Rösträkning avseende motionerna B37 och B38 1:a att-satsen begärdes av Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten.

Votering avseende motion B40 begärdes av Marie Nilsson, förbundskontoret.

Votering avseende motion B47 2:a att-satsen begärdes av Anders Ferbe, förbundsstyrelsen.

Rösträkning avseende motion B53 begärdes av Patrik Andersson, 30 Bohuslän-Dal.

Votering avseende stadgarna § 3 begärdes av Sofia Parkko, 26 Östergötland.

På presidiets förslag beslutade kongressen klockan 09.35 om streck i debatten, som startade klockan 08.23.

Utlåtande

Övriga organisationsfrågor – motionerna B62–B75

Motion B62 handlar om att en motion alltid ska ses som ett bifallsyrkande, vilket innebär att en motion alltid går till votering om inte förbundsstyrelsen också yrkar bifall till motionen eller motionsställaren aktivt drar tillbaka sin motion.

Medlemmarnas motionsrätt till kongressen regleras i stadgarna § 6 mom. 6. Ordningen där förbundsstyrelsen med ett eget utlåtande överlämnar motionen till kongressen för beslut är en bra och rimlig hantering av kongressmotioner. I många fall är motionsställaren nöjd med förbundsstyrelsens yrkande och då finns ingen anledning att motionsställaren aktivt ska behöva dra tillbaka sin motion. Det finns också en risk att motioner går till votering utan att föregås av debatt, vilket är ett problem ur demokratiskt perspektiv.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B62 avslås.

Motion B63 handlar om att fastställa IF Metalls organisation utifrån begreppet fullserviceavdelning. Närheten till medlemmar och förtroendevalda är viktig och det gör att förbundsstyrelsen strävar efter en avdelningsstruktur som innebär att förbundet kan ha så många avdelningar i landet som är långsiktigt möjligt.

Avdelningarnas medlemsservice bör vara ett uttryck för att vi utifrån gemensamma resurser stödjer varandra i olika situationer då behov uppstår. Oavsett var i landet en medlem finns ska denne ges möjlighet att bidra till organisationens utveckling och vid behov kunna få stöd och hjälp.

Uppgifterna för avdelningens verksamhet enligt stadgarna är att organisera medlemmar, teckna avtal, utveckla jobb och lön, påverka politiken och bedriva studieverksamhet. För att klara dessa grundläggande uppgifter ska avdelningarna ha den administration och bemanning som krävs. I detta ingår för närvarande bland annat att administrera medlemsregister, arbetsgivarregister och avgifter samt att handlägga arbetslöshetsförsäkringen och avdelningens ekonomi.

Vårt gemensamma arbete med att tillvarata medlemmarnas intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetsliv och samhälle underlättas när vi tillsammans tydligt definierar uppgifter och arbetssätt för förbundets olika organisationsled. Det kan försvåras om vi utan större eftertanke använder fullservice som begrepp för avdelningarnas verksamhet. Hur exempelvis delar av förbundets gemensamma administration på det effektivaste, billigaste och klokaste sättet ska hanteras under en kongressperiod bör vara en ständigt levande diskussion, som i sin tur kan leda till nya arbetssätt.

Av dessa skäl vore det oklokt att för kongressperioden låsa sig för en viss administrativ lösning av olika system. I stället bör maximal medlemsnytta vara ledstjärnan. Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B63 1:a, 3:e och 4:e att-satserna anses beaktade samt att motion B63 2:a och 5:e att-satserna avslås.

Motion B64 handlar om avdelningstillhörighet för arbetsplatser inom Hylte kommun, som i dag tillhör avdelning Västbo-Östbo. Motionärerna anser att det är mer naturligt att arbetsplatserna ingår i Hallandsavdelningen eftersom kommunen ligger i region Halland.

Frågan har tidigare prövats av förbundsstyrelsen, som inte fann skäl att ompröva avdelningstillhörigheten för arbetsplatser i Hylte kommun. Förbundsstyrelsen menar att den senaste organisationsutredningen, utifrån en helhetsbetraktelse där alla kända argument vägts in för att skapa långsiktigt hållbara avdelningar, ska fortsätta att vara styrande.

Frågan har även behandlats vid möte med representanter från båda avdelningarna och förtroendevalda i Hylte kommun under hösten 2013. Avdelningarna ansåg att frågan i och med det var utagerad.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B64 avslås.

Motionerna B65 och B66 handlar om den framtida ombudsmannarollen.

Som förbundet är organiserat i dag har vi lokalombudsmän som har sitt verksamhetsområde inom avdelningens gränser. Lokalombudsmännen har en bred kompetens och hanterar i princip alla arbetsuppgifter som förekommer i avdelningen. På central nivå har ombudsmännen hela landet som arbetsfält och tjänsterna är betydligt mer specialiserade.

Förbundsstyrelsen anser att en växelverkan mellan centrala och regionala ombudsmän är positiv. Det finns en rad exempel på ombudsmän som helt eller delvis under perioder har bytt arbetsuppgifter, för att till exempel stärka specifika delar av organisationen. Men skulle förbundsstyrelsen, som motion B66 föreslår, ändra regelverket så att det blir möjligt för centrala ombudsmän att verka i en region eller i en avdelning skulle arbetsuppgifterna breddas och förbundet därmed tappa spetskompetens. IF Metalls möjlighet att företräda medlemmarna på bästa sätt skulle då försämrats.

I motion B65 sägs att arbetsuppgifterna kan vara uppdelade som i dag, men att kontoret med teknikens hjälp kan vara var som helst i landet. Förbundsstyrelsen ser stora fördelar med att de centrala ombudsmännen är fysiskt placerade på samma ort, dels för helhetssynen på förbundets verksamhet, dels för att underlätta samarbeten mellan olika verksamhetsområden.

Motion B66 vill dessutom att förbundet ska utreda vilken ny teknik framtidens ombudsmän kan komma att behöva i sitt arbete. Förbundsstyrelsen menar att förbundskontoret och då främst it- och informationsenheterna redan har en god bevakning av vilken teknik som finns att tillgå och på utvecklingen inom it- och mediaområdet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B66 2:a att-satsen anses beaktad samt att motionerna B65 och B66 1:a och 3:e att-satserna avslås.

Motion B67 handlar om ombudsmännens arbetssituation och arbetsbelastning.

Förbundet använder i dag ett nyckeltal vid tillsättande/återbesättande av lokalombudsmän som innebär 80 arbetsplatser med avtal och medlemmar per ombudsman. Men detta nyckeltal är bara en del av de olika avvägningar som görs vid tillsättning/återbesättning av lokalombudsmän. Geografi, antal avtalsområden, många små arbetsplatser är ytterligare exempel på avvägningar som tas hänsyn till. Allt vägs samman för att ett så bra beslut som möjligt ska tas vid tillsättandet/återbesättandet av tjänster.

Anställningen av lokalombudsmän sker lokalt, efter beslut av förbundsstyrelsen, vilket innebär att personalansvaret ligger lokalt hos avdelningsstyrelsen. Det är därmed avdelningsstyrelsen som beslutar om vilka arbetsuppgifter de lokala ombudsmännen ska utföra.

Förbundsstyrelsen har beslutat att ansluta förbundet till LO:s ombudsmannautbildning för att få en heltäckande utbildning. Personalenheten anordnar därutöver utbildningar i samråd med lokalombudsmannaföreningen. Studieutredningen har tagit fram en folder som beskriver vilka möjligheter till kompetensutveckling som finns för ombudsmän när de har genomgått förbundets studiesystem.

I förbundets stadgar framgår vad som är avdelningarnas arbetsuppgifter. Förbundsledningen har dessutom tydligt kommunicerat förbundets prioriterade fokusområden: Organisera, teckna avtal, utveckla jobb och lön, facklig-politisk samverkan samt studier. Inom fokusområdena finns en prioriteringsordning för organisationen, förtroendevalda och anställda. Lokalt har avdelningsstyrelsen ansvar för att anställda och förtroendevalda arbetar med de prioriterade områdena samt att arbetsfördelningen mellan ombudsmännen är rimlig.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B67 anses beaktad.

Motion B68 handlar om att ge avdelningarna bättre förutsättningar vid större förändringar, både vad gäller tidsaspekt och utbildning.

Det är önskvärt att större ingrepp i verksamheten ska kommuniceras i så god tid som möjligt och att planeringen är långsiktig för att avdelningarna ska kunna planera och utföra sina uppgifter med en hög kvalitet. Det är förbundsstyrelsens avsikt att hantera förändringar på det sättet. Men det är också så att vi lever i en föränderlig värld som förändras snabbt, vilket vi behöver förhålla oss till. Det är inte alltid som det ges möjlighet att vara långsiktig för att skapa utrymme för planering och utbildning. Det är heller inte alltid förbundet som styr över förändringars genomförande. Ett exempel på detta är regeländringar i arbetslöshetsförsäkringen under alliansregeringens tid.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B68 anses beaktad.

I motion B69 föreslås en rad förändringar i regelverket för tillsättande av assistenttjänster i avdelningarna, både av policy och finansiering.

Assistenttjänster är en av flera utbildningsinsatser för förtroendevalda. Bakgrunden till att införa assistenttjänster var att ge unga förtroendevalda möjlighet till en facklig utbildning, som till stor del

består av praktik på lokalavdelning eller förbunds kontor. Bidraget som utbetalas är till för att underlätta och stimulera rekrytering av unga förtroendevalda och då främst från de underrepresenterade grupperna inom förbundet. Avdelningarna har ett grundläggande ansvar för förtroendemannautbildningen och förbundsstyrelsen anser därför att det kan vara rimligt att förbunds kontoret och avdelningen delar på kostnaden för utbildningen med prioritet på de underrepresenterade grupperna. Förbundsstyrelsen bör ändå ha möjlighet att justera villkoren för assistenttjänsterna när behov föreligger.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B69 avslås.

I motion B70 föreslås att förbundet ska fortsätta att stödja den centrala ungdomskommittén.

Förbundsstyrelsen är positiv till ungdomsverksamhet och det arbete som bedrivits av centrala ungdomskommittén under kongressperioden. Arbetet har varit välorganiserat och strategiskt för att få fler unga IF Metallare att vilja ta plats i organisationen. I framtiden ska ännu större fokus läggas på organiseringsarbetet och där kommer ungdomsverksamheten att ha en betydande roll. Genom till exempel bättre skolinformation ska vi på ett tidigt stadium utbilda och organisera de framtida medlemmarna.

IF Metall ska komma i kontakt med både unga och framtida medlemmar ute på arbetsplatserna. Förbundsstyrelsen ser ungdomskommittén och ungdomsverksamheten som viktiga verktyg för att driva organisationsarbetet framåt.

Förbundsstyrelsen har inga planer på att avveckla nuvarande organisation med en central ungdomskommitté. Men det hindrar inte att förbundsstyrelsen inte anser det optimalt att låsa fast arbetsformerna för förbundets ungdomsverksamhet under en hel kongressperiod. Verksamheten måste kunna anpassas och utvecklas i takt med att avdelningarnas behov förändras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B70 anses beaktad.

Motion B71 menar att förhandlingsenheten är underbemannad och har för små resurser, och till en följd av detta prioriteras vissa förhandlingar bort.

Bemanningsplanen på förbunds kontoret, som grundar sig på varje enhets specifika behov och arbetsbelastning, revideras varje år av förbundsstyrelsen och ligger till grund för förbundets budget som beslutas av förbundsrådet. Eftersom bemanningsplanen dessutom löpande utvärderas av både förbundsledningen och personalenheten, ser inte förbundsstyrelsen anledning att utreda någon utökning av resurserna till förhandlingsenheten.

Förbundet begär inte central förhandling på varje hemställan om central förhandling som kommer in till förhandlingsenheten. Det som ligger till grund för hur en hemställan handläggs är underlaget som kommer in, dvs. lokala förhandlingsframställningar och protokoll, vilken typ av tvist hemställan avser, är hemställan inom preskriptionstiden, risker med ett prejudicerande utslag om vi inte kommer överens i en central förhandling m.m. Det är med andra ord många

parametrar som vägs in i avgörandet om det ska begäras en central förhandling eller inte. Brist på resurser eller personal är däremot aldrig avgörande.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B71 anses beaktad.

I motionerna B72 och B73 föreslås att förbundet utser en kontaktperson per koncernfack eftersom stora koncerner i allt högre utsträckning vill informera och förhandla på koncernfacklig nivå.

Koncernerna omfattar ofta flera avdelningar, avtalsområden och ibland även verksamhet utanför Sveriges gränser. En del koncerner har även avtal utanför våra verksamhetsområden. Frågorna kan handla om allt ifrån avtalsfrågor och organisationsfrågor till internationella frågor, vilket gör det svårt att ha endast en kontaktperson. Flera enheter och avdelningar kan behöva vara inblandade beroende på vilka frågor det handlar om.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B72 och B73 anses beaktade.

Motion B74 vill att det skapas möjlighet för fackligt förtroendevalda att validera sina fackliga kunskaper.

Både folkhögskolor och studieförbund har utbildningar i validering av det som kallas fackliga kunskaper. Dessutom arbetar en samverkansgrupp på LO med helheten av rätten till validering av kunskap. Samverkansgruppen har undersökt vilka system som finns, både i Sverige och i andra länder, samt svarat på Yrkehögskolemyndighetens remiss om validering.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B74 anses beaktad.

Motion B75 vill tillsätta en arbetsgrupp som tar fram ett förbundsgemensamt förslag på hur fackligt arbete för bemanningsanställda kan ske.

En sådan arbetsgrupp startades under hösten 2013 av organisations- och studieenheten och består av representanter från de sex avdelningar som har flest bemanningsanställda inom sitt område.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B75 anses beaktad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att anse motionerna B63 1:a, 3:e och 4:e att-satserna, B66 2:a att-satsen, B67, B68 och B70–B75 beaktade

att avslå motionerna B62, B63 2:a och 5:e att-satserna, B64, B65, B66 1:a och 3:e att-satserna samt B69.

Övriga organisationsfrågor – motionerna B62–B75

Motion B62

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Ökad demokrati genom votering

Denna motion är ett försök att öka demokratin i förbundet och ett led i den fackliga förnyelsen.

En motion till förbunds-kongress ska i sig ses som ett yrkande på en förändring. Har förbundsstyrelsen en annan uppfattning än motions-skrivaren ska alltid votering genomföras.

Undantaget är om motions-skrivaren på kongress eller genom in-skickad inlägga tar tillbaka motionen.

Vi föreslår kongressen besluta

att en annan motionsbehandlingsordning ska råda på förbunds-kongresserna, där motionen gäller som ett yrkande och där man aktivt tar tillbaka sitt yrkande om man vill avstå att driva motionen vidare

att motioner i sig ska ses som ett bifallsyrkande även om varken kongressombud eller förbundsstyrelse yrkar bifall.

Motion B63

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland, 44 Halland

Fullserviceavdelningar

I samband med samgåendet mellan Metallindustriarbetareförbundet och Industrifacket slog man fast att lokalavdelningarna skulle vara full-serviceavdelningar. Detta innebar bland annat att arbetslöshetskassans verksamhet för förbundsmedlemmar skulle hanteras på avdelningsnivå. Om man ser till hur vi serverar våra arbetslösa medlemmar tror vi att det har varit ett klokt beslut. Det man inte slog fast, men som vi tror att många uppfattade, var att övrig administration som arbetsgivare- och medlemsreskontra, ekonomi, studiesystem, inträden/utträden m.m. även det skulle ligga på avdelningsnivå.

Sammanlagningar av avdelningar har fortsatt och från att vi var 114 avdelningar inom Metall och 22 avdelningar inom Industrifacket före förbundssammanslagningen är vi nu 37 förbundsavdelningar efter den senaste avdelningssammanslagningen.

Med ett krympande medlemsunderlag och medföljande minskande intäkter lyfter man på vissa håll möjligheten till synergieffekter med sammanslagning eller centralisering av administration. På kort sikt kan det verka som förnuftiga och kloka idéer. På lång sikt tror vi att det skulle kunna få stora konsekvenser för vår lokala service ute i landet och i vår organisation.

Om administration lyfts bort från avdelningarna innebär det allvarliga försämringar utifrån tillgänglighet och service. Engagemanget för att värva nya medlemmar, som i första läget allmänt är intresserade av att

vara med i enbart a-kassan, kan försvinna. De som av olika skäl hamnar i risk för uteslutning på grund av bristande betalning försvinner med minskat lokalt engagemang. De som begär utträde från förbundet får aldrig den lokala avdelningens reaktion. ”Strulande” arbetsgivare med dåliga betalningsrutiner blir inte punktbevakade av avdelningens ombudsmän.

Om man väljer att styra över ekonomiredovisning till regioner eller centralt tappar avdelningen sin kompetens kring en god ekonomisk kontroll. Den nära relationen, på yrkesmässig basis, mellan bokföringskontorist och kassör kommer att försvinna. Visserligen kan man lösa vissa problem via telefon eller e-post och/eller uttag av rapporter, men den bästa kommunikationen sker alltid utifrån det personliga mötet på arbetsplatsen/kontoret. Mycket kommer att ramla mellan stolarna eller nå rätt person för sent.

Vi vill en gång för alla understryka den stora betydelse det har för engagemang och ansvarstagande inom avdelningsstyrelser att man har ansvar för sin ekonomi och utifrån detta vidtar åtgärder och riktar resurser dit de bäst behövs för att på kort och lång sikt tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsplatsen och i samhället.

Det är av mycket stor vikt att kongressen fastställer i kongressbeslut vad vi menar med ”fullserviceavdelningar”. Det är mycket viktigt att man som förbund tar beslut som gynnar en positiv utveckling på lokal nivå. Det är också mycket viktigt att medlemmar känner en närhet till sin fackliga organisation.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fullserviceavdelningar även fortsättningsvis ska finnas i IF Metall

att fullserviceavdelningar ska innehålla hantering av arbetslöshetskassa

att fullserviceavdelningar även ska inkludera förbundets medlemshantering

att fullserviceavdelningar också ska ansvara för sin ekonomi och sköta sin egen ekonomiska administration

att samtliga avdelningar ska vara fullserviceavdelningar.

Motion B64

Medlem Göran Johansson avdelning 40 Västbo-Östbo, avdelning 44 Halland

Avdelningstillhörighet Hylte kommun

Vårt förbund har en tydlig struktur där kommuner inte är delade och där län och regioner normalt håller sig inom administrativa gränser. Vissa avdelningar delar på länet som exempelvis avdelningarna i region Skåne men även i Jönköping respektive Kronobergs län. De undantag som finns har ofta specifika orsaker.

Någon sådan orsak finns inte när det gäller arbetsplatserna i Hylte kommun. Kommunen tillhör region Halland i sin helhet men har av diverse orsaker tillförts gamla Västboavdelningen och i dag Västbo-Östboavdelningen. När IF Metall bildades 2006 blev Hylte en del av Västboavdelningen, främst av den orsaken att man skulle ha ett medlemsantal som gav underlag för en avdelning. Den situationen finns inte i dag.

Den uppfattning som medlemmar, förtroendevalda och klubbar har i Hylte kommun är att man bör tillhöra avdelningen i Halland. Organisationsmässigt tillhör Hylte Västsveriges LO-distrikt, Hallands parti-distrikt och ABF Halland. Man har Halmstad som regionalt centra.

Bemanningsbranschen drivs från företag som utgår från Halland och anställda i dessa företag är i stor utsträckning medlemmar i IF Metall Halland. Historiskt har ”gamla” Industrifackets Halland organiserat arbetsplatser i hela Hylte kommun. Metalls avdelning 3 Halland organiserade delar av Hylte.

Vi föreslår kongressen besluta

att Hylte kommuns arbetsplatser och medlemmar överförs till avdelning 44 Halland

att förändringen av avdelningstillhörighet sker snarast, dock senast vid årsskiftet 2014/2015.

Motion B65

Avdelning 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Den framtida ombudsmannarollen

Vi är en organisation i ständig förändring och det kommer troligen att ställas högre krav på flexibla lösningar i framtiden vad gäller avdelningsstruktur och hur vi ska organisera det övergripande förbundsarbetet.

En av utmaningarna vi har i framtiden är att kunna tillvarata den absoluta spetskompetens som finns i många frågor inom IF Metall, antingen man är anställd på en avdelning för att arbeta med avdelningsspecifika frågor eller centralt anställd, placerad i Stockholm, för specifika uppdrag.

Vi vet alla vilka krav det ställer på omgivning och ekonomi för den som söker ett uppdrag/anställning med central placering i Stockholm. Förbundet som helhet går miste om viktiga resurspersoner i det vardagliga arbetet om vi framöver håller kvar vid nuvarande principer om hur vi organiserar oss, lokalt och centralt.

Det har på bara tio år skett en enorm teknikutveckling och vi har i organisationen erhållit verktyg som skulle möjliggöra centrala anställningar med lokal placering ute i landet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten att centralt anställda ska kunna utgå från sin hemregion.

Motion B66

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Den framtida ombudsmannarollen

Vi är en organisation i förändring. En av framtidens utmaningar är hur vi ska ta vara på den spetskompetens som finns ute i landets lokalavdelningar.

Exempelvis bör en lokalombudsman kunna föra centrala förhandlingar i stället för att en ombudsman från förbundskontoret måste åka ut. Om kunskapen om den enskilda tvisten finns ute i en näraliggande avdelning bör den tas tillvara. Det skulle bli kostnadseffektivare och dessutom skulle ombudsmännens familjesituation slippa uppslitande förändringar, jämfört med dagens situation då ombudsmän är tvingade att flytta till Stockholm eller ha dubbelt boende för att kunna få anställning på förbundskontoret.

Så som arbetet är organiserat i dag går förbundet miste om viktig kunskap och kompetens i det vardagliga arbetet. Med dagens teknik finns inga hinder för kontakt och konsultation mellan lokalavdelningarna och förbundskontoret.

IF Metalls framtid ligger i att samtliga inom förbundet ligger i framkant när det gäller att utnyttja nya medier, nya kanaler och ny teknik.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundsstyrelsen utreder möjligheten att centralt anställda ska kunna utgå från sin hemregion och snarast införa möjligheten

att förbundsstyrelsen utreder hur och vilka nya kanaler, nya medier och ny teknik vi ska utnyttja i vårt framtida arbete som ombudsmän inom hela förbundet

att man ska kunna utgå från den avdelning man är placerad och verkar i.

Motion B67

Avdelning 15 Stockholms län, 22 Sörmland

Lokalombudsmännens arbetssituation

Ombudsmännen på lokal nivå verkar i en omgivning som präglas av hög arbetsbelastning och ständiga utmaningar. Det borde därför vara självklart att förbundet tillsätter tid för att ombudsmännen ska klara sina arbetsuppgifter.

Det är också viktigt att upprätthålla kompetens och kunskap inom ombudsmannakåren. I dag ansvarar avdelningsstyrelsen för ombudsmännens kompetens och introduktion. Det kan dock vara svårt för de

förtroendevalda att axla ett ansvar och sätta sig in i ombudsmännens situation eftersom de ofta byts ut.

Förbundet har en tendens att belasta lokalombudsmännen med fler ansvarsuppgifter utan att se på konsekvenserna och tillsätta mer resurser.

Det krävs en hel del åtgärder för att kunna möta framtidens utmaningar. Det finns i dag ingen universallösning på hur ombudsmännen ska utföra sina olika arbetsuppgifter; arbetssättet är mer av problemlösning där olika ärenden tar olika tid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över nyckeltalen för antal ombudsmän per avdelning

att se över ansvarsfördelningen mellan förbundskontoret och avdelningsstyrelsen

att ta fram en plan över hur man säkerställer ombudsmännens kompetensutveckling och utbildning

att ta fram en prioriteringsordning för alla de arbetsuppgifter som åläggs ombudsmännen.

Motion B68

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Införande av interna förändringar

När IF Metall som förbund gör stora förändringar internt verkställs besluten så snabbt att avdelningarna många gånger inte hinner med. Ett exempel är studieutredningen som verkställdes långt innan allt var klart med upplägg och material till våra utbildningar. Bidragssystemet ändrades utan någon som helst förvarning. Hela studieutredningen genomfördes under lång tid och sedan fick avdelningarna cirka tre månader i oklarhet innan budgetar m.m. skulle vara satta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att vid framtida förändringar efter utredning och systemändring ge avdelningarna skälig tid och tydlig utbildning innan förändringen verkställs

att stora förändringar som påverkar vår verksamhet planeras mer långsiktigt innan genomförande.

Motion B69

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal

Förändring av policy för tillsättande och finansiering av assistenter i IF Metalls lokalavdelningar

Det är viktigt att IF Metalls lokalavdelningar ges möjlighet att använda sig av assistenter. Bland annat ger det en möjlighet för avdelningen att

se hur assistenten arbetar på avdelningsnivå och assistenten ges möjlighet att pröva på att arbeta på en avdelning och utveckla sina fackliga kunskaper.

Utöver detta ökas anställningsbarheten till ombudsmannatjänster inom förbundet. Detta har oftast andra IF Metallavdelningar och förbundet centralt fördel av.

Den 1 januari 2009 trädde förändringar gällande ombudsmännens pensionsvillkor i kraft. Ombudsmän som anställdes efter detta datum erhåller inte längre förmånsbaserade pensionsvillkor utan premiebaserade. Denna förändring innebär bland annat att personer som är över 40 år vid anställningstillfället kan anställas. Här borde en harmonisering av möjligheten att bli anställd som assistent ske utifrån åldersperspektivet.

Vi vet också att många ombudsmän går i pension de närmaste åren, vilket förstärker rekryteringbehovet av ombudsmän. Här är assistenterna en viktig grupp.

Vi föreslår därför kongressen ge förbundsstyrelsen i uppdrag se över gällande policy.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att assistenttjänster riktas till förtroendevalda under 50 år

att assistentperioden förlängs från nuvarande sex månader till tolv månader

att kostnadsfördelningen ändras från 50 procent vardera till 60 procent för förbundet och 40 procent för lokalavdelningen, avseende lön och lönebikostnader

att kostnadsfördelningen gällande kvinnor och medlemmar med utländsk bakgrund ändras från 70 procent för förbundet och 30 procent för lokalavdelningen till 80 procent för förbundet och 20 procent för lokalavdelningen avseende lön och lönebikostnader

att i övrigt inte förändra gällande villkor för assistenttjänster.

Motion B70

Avdelning 1 Malmfälten, 7 Södra Norrland, 12 Uppland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 19 Östra Värmland, 22 Sörmland

Centrala ungdomskommittén

Vid kongressen 2011 fick centrala ungdomskommittén förtroendet att fortsätta sitt arbete. Sedan dess har hela ungdomsorganisationen strukturerats om. En treårig plan har utarbetats där organisering, politik och skolinformation har varit i fokus.

Verksamhetsplanen för dessa tre år indelades i 36 projekt, varav 26 är klara, 4 är pågående och 6 inte påbörjade. Förutom att driva de 36 projekten har varje regionansvarig i centrala ungdomskommittén organiserat två regionträffar per år samt besökt sina avdelningar för

att stötta och utveckla ungdomsverksamheten. Den centrala träffen för avdelningarnas ungdomsansvariga har gjorts om till en konferens för att revidera det arbete som utförts och sätta agendan för nästa år.

Centrala ungdomskommittén arbetar även med att upprätta ett kontaktnät i Norden samt internationellt där vi försöker påverka för att ge unga bättre förutsättningar att få arbete och för att ungas rättigheter ska tillvaratas. Arbetet har varit välorganiserat under dessa tre år. I många fall har ungdomsverksamheten föregått med goda exempel på hur fackligt arbete kan utföras. Centrala ungdomskommittén har fått all denna verksamhet att fungera med en budget på 162 000 kronor om året, fem ledamöter och en stor portion uppfinningsrikedom.

I en rörelse som har gått från att vara en kamporganisation till att bli en förvaltande organisation finns mycket arbete att göra. Det är detta som ungdomsarbetet har som förutsättning för att bedriva sin verksamhet. Ungdomsarbetet går ut på att organisera och engagera unga arbetare som har hamnat eller kommer att hamna inom IF Metalls verksamhetsområden. Det är inget man gör över en natt. Det krävs hårt och långsiktigt arbete och det har vi lagt en grund för. Ungdomsverksamheten har lyckats väl med att strukturera en verksamhet som fungerar utifrån de resurser som finns att tillgå.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fortsätta stödja den centrala ungdomskommittén.

Motion B71

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Förhandlingsenheten

När förtroendevalda på arbetsplatserna hör av sig till förbundet med en lokalt strandad förhandling finns en förväntan att förbundsrepresentanten står i givakt för att stödja klubbar och arbetsplatser genom att driva frågorna i nästa instans.

I rådgivningen vid de tillfällen förbundet inte valt att driva frågan vidare har argument såsom att det är ett för litet brott, alternativt att det allmänna rättsläget gör att vi inte kan driva frågan, använts.

Problemen som en, på arbetsplatsen, strandad förhandling skapar och som förbundet inte väljer att driva är stora. När hotet om central förhandling inte anses vara reellt är risken stor att de lokalt förtroendevalda försvagas mot sin motpart.

Förutsättningarna är olika på lokal och central nivå. En förlorad förhandling på central nivå berör fler än den enskilda arbetsplatsens medlemmar. Skulle vi på arbetsplatserna använda resonemanget att vi endast kan driva de frågor vi har möjlighet att vinna så skulle vi inte ha någon fackförening kvar. Vi måste ta en förhandling i varje fråga för att kunna påverka det allmänna rättsläget och för att få till de förändringar som gynnar våra medlemmars intressen.

Det går inte heller att bortse från att det i vissa fall beror på bristande hantering av lokal part på arbetsplatsen att ärenden inte drivs vidare centralt.

Farhågan som vi i denna motion vill belysa är risken att vi börjar prioritera vilka förhandlingar som är värda att driva och vilka som inte är det.

Vi tror att förbundets förhandlingsenhet är underbemannad. Vår erfarenhet säger att det finns väldigt lite ”slack” i den organisationen. Detta är naturligtvis också en arbetsmiljöfråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda behovet av att utöka resurserna för förhandlingsenheten i syfte att öka förbundets förmåga att agera.

Motion B72

Avdelning 18 Örebro län, 22 Sörmland

Koncernfacklig kontaktperson

Klubbarna vid Ericsson i Kumla och Katrineholm upplever att företagen i stora koncerner i allt större utsträckning vill informera och förhandla på koncernfacklig nivå. När vi får facklig information och förhandlar kan det vara bra att få stöd från förbundet.

En del av förhandlingarna hamnar ovanför klubbarnas nivå och kan spänna över klubbar som tillhör flera olika avdelningar, vilket ger problem med att ta hjälp av en enskild avdelning.

För dessa frågor behöver koncernfacket en tydlig dubbelriktad kommunikationskanal för att snabbt kunna komma i kontakt med förbundet och få avdelningsneutral hjälp.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utse en namngiven kontaktperson att hålla kontakten med koncernfacken

att kontaktpersonen ska ha goda kunskaper inom det avtalsområde som koncernfacket tillhör.

Motion B73

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås

Kontaktperson för koncernfacklig samorganisation

Företag i stora koncerner informerar och förhandlar i allt högre utsträckning med facket på koncernnivå. Det kan ibland medföra problem att få erforderligt stöd och hjälp från enskilda avdelningar eftersom frågorna rör ett antal klubbar som tillhör flera olika avdelningar och som ibland har olika arbetssätt.

Vi vill att förbundet inrättar en avdelningsneutral och dubbelriktad kommunikationskanal för snabb kontakt och hjälp i frågor som spänner över avdelningsgränserna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förbundskontoret ska ha en utsedd kontaktperson som håller kontakt med koncernfacken.

Motion B74

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Validering av fackliga kompetenser

Att ha varit fackligt förtroendevald har förr varit en merit. Senare i arbetslivet har denna merit kunnat ge en ny karriär som till exempel arbetsförmedlare eller inom olika personalfunktioner.

I dagens arbetsliv ses det allt oftare som ett hinder och akademiska kunskaper värderas allt högre. Att kunna validera de fackliga kunskaperna i exempelvis arbetsrätt på högskolenivå skulle kunna vara ett sätt att ge fackligt förtroendevalda en större chans på arbetsmarknaden samt en större chans till fortsatt karriär inom arbetslivet efter att det fackliga uppdraget är avslutat.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en möjlighet skapas för fackligt förtroendevalda att kunna validera sina fackliga kunskaper på till exempel högskolenivå.

Motion B75

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Svårt för inhyrd personal att engagera sig fackligt

I samband med att medlemsantalet/organisationsgraden bland den inhyrda personalen ökar så växer också intresset för att engagera sig fackligt.

Bemanningsföretagen har i stort egentligen inget emot att de anställda engagerar sig fackligt, men med fackligt arbete dyker andra problem upp.

De företag som hyr in personal av ett bemanningsföretag hyr till nästan 100 procent in arbetskraft på heltid. Fackliga uppdrag utförs till största delen på arbetstid, vilket innebär att bemanningsföretaget också beviljar ledighet enligt förtroendemannalagen och meddelar kunden.

Kunden som i sin tur har ett behov av heltidsinhyrning blir då av med arbetskraft.

Resultatet av för mycket frånvaro, oavsett anledning, blir att kunden vill byta ut inhyrd person. De vill hyra någon som är på arbetsplatsen och arbetar.

En person som är anställd av ett bemanningsföretag och vill engagera sig fackligt måste alltså tänka sig för både en och två gånger. Personen löper väldigt stor risk att bli utbytt av kunden. Ett stadigva-

rande uppdrag hos en kund kan förvandlas till en osäker ambulerande tillvaro.

Inhyrd personal kan därför känna sig tvungna att använda övertid eller enbart fritid för att fullfölja sina fackliga uppdrag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som tar fram ett förbundsgemensamt förslag på hur fackligt arbete för bemanningsanställda kan ske.

I debatten deltog:

Erika Larsson, 22 Sörmland
Mikael Widéen, 51 Sydvästra Skåne
Patrik Andersson, 30 Bohuslän-Dal
Sandra Lindberg, 30 Bohuslän-Dal
Göran Rickardsson, 44 Halland
Robert Roos, 18 Örebro län
Stefan Larsson, 22 Sörmland
Catharina Hellerstedt, 15 Stockholms län
Johan Olsson, 19 Östra Värmland
Mikaela Lind, 1 Malmfälten
Farshid Ghaffarnejad, 9 Västra Gästrikland
Karl-Henrik Rosberg, 36 Göteborg
Peter Ilar, 10 Dalarna
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Ulf Sjödin, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B62–B75.

Patrik Anderssons förslag om bifall till motion B62.

Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion B63 1:a och 3:e att-satserna.

Göran Rickardssons förslag om bifall till motion B64.

Mikael Widéens förslag om bifall till motion B65.

Mikaela Linds förslag om bifall till motion B67.

Catharina Hellerstedts, Peter Ilars och Stefan Larssons förslag om bifall till motion B67 1:a–3:e att-satserna.

Farshid Ghaffarnejads förslag om bifall till motion B68.

Sandra Lindbergs förslag om bifall till motion B69.

Johan Olssons och Robert Roos förslag om bifall till motion B70.

Erika Larssons förslag om bifall till motion B72 1:a att-satsen.

Karl-Henrik Rosbergs förslag om bifall till motion B75.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B62, B63 1:a och 3:e att-satserna, B64, B65, B67–B70, B72 1:a att-satsen och B75.

Ulf Sjärdins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B67 1:a–3:e att-satserna.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B62–B75 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B62, B64, B65, B68, B69 och B72 1:a att-satsen

att **bifalla** motion B70

att efter rösträkning med röstsiffrorna 159 mot 153 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B63 1:a och 3:e att-satserna

att efter rösträkning med röstsiffrorna 179 mot 132 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B67

att efter rösträkning med röstsiffrorna 158 mot 156 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B75.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion B63 1:a och 3:e att-satserna begärdes av Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten.

Rösträkning avseende motion B67 begärdes av Stefan Larsson, 22 Sörmland.

Rösträkning avseende motion B75 begärdes av Karl-Henrik Rosberg, 36 Göteborg.

Föredragning

Ulf Andersson, förbundskontoret: Ordförande, kongressombud! Det är nu dags för kongressens ekonomiavsnitt. Ekonomiavsnittet omfattar frågor om medlemsavgiften, konfliktersättning, medlemsförsäkringar samt en del övriga ekonomifrågor.

Inför kongressen tillsatte förbundsstyrelsen en ekonomikommitté med representanter runt om från landet, förtroendevalda och ombudsmän men även centralt anställda, som fick i uppdrag att analysera förbundets ekonomi och bland annat lägga förslag på avgiftens storlek samt konfliktersättningens nivå. Under 2013 har ekonomikommittén tittat närmare på förbundets ekonomi. En enig ekonomikommitté har tillställt förbundsstyrelsen en rapport. Rapporten finns i sin helhet i kongressens beslutsbok. Jag tänkte lyfta fram de väsentligaste punkterna i rapporten.

Förbundets ekonomiska ställning har stärkts de senaste åren. Förbundets kapital har utvecklats positivt. Räknar man dessutom kapitalet fördelat per medlem så är förstärkningen än tydligare. Det beror främst på tre saker. För det första var det många år sedan förbundet hade en riksomfattande konflikt. För det andra har avkastningen på kapitalet varit god. För det tredje har medlemsutvecklingen tyvärr varit negativ, men det har dock inneburit att det egna kapitalet räknat per medlem har ökat. Även i en jämförelse med andra fackförbund har IF Metall en mycket stark ekonomisk ställning.

Ekonomikommitténs utgångspunkt har hela tiden varit att det är av oerhört stor betydelse att förbundets ekonomiska ställning är oantastbar. Det får inte råda några som helst tvivel om att vi har en så pass god ekonomi att vi kan möta upp våra åtaganden i form av konflikter, men även i övrigt ha säkerhetsmarginaler så att vi har en buffert för att till exempel möta upp politiska beslut eller andra händelser som utgör hot mot vår organisation.

Kommittén har därför också analyserat dessa åtaganden. När det gäller olika konfliktscenarion så har omvärlden förändrats de senaste åren. En riksomfattande konflikt med samtliga arbetande medlemmar ser förmodligen inte likadan ut som för 20 år sedan. Företagen har inte längre samma lageruppbyggnad, vilket gör att effekterna av en konflikt kommer snabbare än förut. Tidigare har förbundet på olika sätt haft som ekonomisk målsättning att klara av två på varandra följande tvåveckors konflikter. Detta mål uppfylls gott och väl. Det finns dessutom säkerhetsmarginaler att klara av andra strategiska hot.

Ekonomikommittén har därför dragit slutsatsen att kapitalet inte behöver förstärkas ytterligare. Kapitalet ska heller inte minska utan det bör värdesäkras på ungefär den nivå vi befinner oss i dag.

Förbundet har tidigare haft som ekonomisk målsättning att den fackliga verksamheten ska vara i balans, dvs. att medlemsintäkterna ska täcka de fackliga verksamhetskostnaderna. Det har på goda grunder funnits skäl till detta tidigare då det funnits behov av att bygga upp kapitalet. Nu anser dock ekonomikommittén att kapitalet inte behöver

förstärkas ytterligare och föreslår därför ett nytt synsätt för den ekonomiska målsättningen.

Ekonomikommittén anser att det även fortsättningsvis ska finnas ett krav på balans i förbundets ekonomi, men att balanskravet inklusive värdesäkring av kapitalet ska avläsas på sista raden i resultaträkningen, dvs. att kapitalavkastning, bokslutsdispositioner och skatt inräknas i balanskravet.

Innebörden i den nya målsättningen är att över tid kommer kapitalet att värdesäkras på nuvarande nivå och att det samtidigt skapar ett ekonomiskt utrymme om cirka 150 miljoner kronor per år.

Med avstamp i denna slutsats har ekonomikommittén tittat närmare på nuvarande nivå på medlemsavgiften, dagens finansiering till den fackliga verksamheten samt även bedömt omfattningen på förbundets medlemsförsäkringar.

Ekonomikommittén har jämfört förbundets medlemsavgift med andra större fackliga organisationer. Slutsatsen är att avgiftsnivån är relativt hög. Om man exkluderar avgiften till a-kassan har IF Metall, för de medlemmar som tjänar cirka 25 000 kronor per månad, ungefär 125 kronor högre avgift än Unionen och cirka 60 kronor högre månadsavgift än Seko. Vi har ungefär lika avgift som Kommunal vid en inkomstnivå på 25 000 kronor per månad. Då ska man dock komma ihåg att flertalet av Kommunals medlemmar tjänar mindre och dessutom arbetar deltid, vilket i praktiken innebär en lägre avgift för Kommunals medlemmar.

För att ta reda på hur våra medlemmar förhåller sig i avgiftsfrågan har ekonomikommittén gjort två medlemsundersökningar under 2013 och ställt frågor till medlemmarna om hur de ser på medlemsavgiften. Drygt 12 000 medlemmar har svarat, och det är en väldigt hög siffra. Normalt när man gör sådana här undersökningar räcker det med 2 000–3 000 personer för att resultatet ska vara statistiskt säkerställt. 12 000 medlemmar har svarat och där säger 69 procent att de är nöjda eller mycket nöjda med IF Metalls fackliga verksamhet. Samtidigt svarar endast 40 procent att de anser att medlemskapet är prisvärt, man tycker således att avgiften är för hög. Nästan 7 av 10 medlemmar svarar också att de föredrar en sänkning av avgiften framför en utökning av den fackliga verksamheten.

Ekonomikommittén har också tittat på omfattningen av förbundets verksamhetskostnader. Slutsatsen är att IF Metalls verksamhetskostnader är relativt omfattande. Räknat per medlem har förbundet högre verksamhetskostnader än andra jämförbara förbund. Ekonomikommittén anser att vårt förbund också ska ha en omfattande facklig verksamhet med en relativt hög finansieringsnivå. Vi har den mest medlemsnära organisationen bland samtliga fackförbund i Sverige. Det är något vi i framtiden ska värna om. Vi ska även fortsättningsvis vara den mest medlemsnära fackföreningen.

Jämför man omfattningen på de fackliga verksamhetskostnaderna med andra fackförbund, exklusive medlemsförsäkringar, har IF Metall i dag en finansieringsnivå på den fackliga verksamheten som är

nästan 30 procent högre än andra förbund räknat per medlem. Ekonomikommittén anser inte att verksamhetskostnaderna ska minska, det är viktigt att poängtera, utan att de fortsatt bör ligga på denna nivå. Däremot anser inte kommittén att de bör ökas ytterligare. Vi kan inte ha en avsevärt högre kostnadsnivå på den fackliga verksamheten än andra förbund. Vi har en skyldighet mot medlemmarna att inte bedriva en verksamhet som är alltför kostsam. Utifrån den redan stora omfattningen på verksamhetskostnaderna vi har i dag anser ekonomikommittén att det finns tillräckligt ekonomiskt utrymme att utveckla verksamheten till att hela tiden bli bättre. Till detta behövs inga ytterligare ekonomiska resurser.

Här är det viktigt att betona att ekonomikommittén inte förespråkar någon sänkning av finansieringen eller ambitionsnivån på den fackliga verksamheten. Tvärtom, vill jag påstå, så kommer förbundet i och med att vi får två ben som finansierar den fackliga verksamheten – medlemsintäkter och kapitalavkastning – att ha bättre framtida förutsättningar än tidigare att långsiktigt säkra nivån på den fackliga verksamheten.

Ekonomikommittén har också tittat på förbundets medlemsförsäkringar och förbundsstyrelsen anser att förbundets medlemmar i dag har ett bra skydd genom vår olycksfallsförsäkring, barngrupplivförsäkring och den garanterade tjänstegrupplivförsäkringen som ger en ekonomisk hjälp för respektive och barn när det allra värsta händer. Man har också via medlemskapet möjlighet att frivilligt teckna en hemförsäkring till rabatterat pris och möjlighet till andra rabatterade tilläggsförsäkringar. En obligatorisk hemförsäkring skulle dessutom inte rymmas inom det ekonomiska utrymme som finns. Avseende en inkomstförsäkring så rymms den inte heller, utan det skulle i sådant fall krävas en avgiftshöjning.

Tyvärr är våra medlemmar som arbetar inom industrin särskilt utsatta för risken att bli arbetslösa. Det innebär att kostnaderna för en sådan försäkring också skulle bli mycket höga. Bedömningen är att den vid ett normalt inflöde i arbetslöshetsförsäkringen skulle kosta cirka 300 miljoner årligen. Vid en ökning av arbetslösheten kommer kostnaden att bli avsevärt högre. Om samma sak inträffar igen som vid finanskrisen kan kostnaderna för en inkomstförsäkring komma att uppgå till upp emot en miljard kronor på ett år.

Efter att ha gjort dessa avvägningar anser förbundsstyrelsen att det ekonomiska utrymmet ska användas till en sänkning av avgiften med 0,2 procentenheter. Det innebär en sänkning med cirka 50 kronor per månad för en medlem med en i förbundet genomsnittlig inkomst.

Ekonomikommittén har också diskuterat profilen på avgiftssänkningen och har där utgått från två principer.

För det första är det viktigt att samtliga medlemmar får del av avgiftssänkningen. Det vore mycket märkligt att utesluta vissa grupper från att erhålla en sänkt avgift. Det finns ju förslag om att avgiftsbefria stora grupper och det rymmer inte med förslaget som förbundsstyrelsen har lagt. För det andra bör de grupper som betalar den lägsta avgiften

i kronor få lika stor sänkning som den genomsnittlige medlemmen. Det innebär att arbetslösa, studerande och föräldralediga medlemmar relativt sett erhåller en större avgiftssänkning än den genomsnittlige medlemmen.

Vi vet att avgiftsfrågan är mycket viktig för våra medlemmar. Det är därför av stor betydelse att vi kan ha en så låg avgift som möjligt. Vi ska inte ta ut mer i avgift än vad som är absolut nödvändigt. Det finns också ur ett rekryteringssyfte starka skäl att ha en så låg avgift som möjligt. Klart är att en lägre avgift kommer att vara en positiv faktor när vi ska rekrytera nya medlemmar.

Det fina med det här förslaget om en avgiftssänkning är att samtliga våra medlemmar kommer att få en lägre kostnad för sitt fackliga medlemskap samtidigt som vi med bättre förutsättningar än tidigare kan slå vakt om den nuvarande omfattningen på den fackliga verksamheten.

Avslutningsvis vill jag föreslå bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B200–B246, att kongressen fastställer ekonomikommitténs rapport, bifall till förbundsstyrelsens förslag om att den centrala förbundsavgiften fastslås till 1,0 procent för nästkommande kongressperiod samt att konfliktersättningen för samma period fastställs till 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Tack för ordet.

Utlåtande

Medlemsavgift och medlemsförsäkringar – motionerna B200–B246, utom B215 2:a att-satsen och B246 2:a att-satsen

Förbundets ekonomi

Förbundsstyrelsen har gett ekonomikommittén i uppdrag att inför kongressen analysera vissa frågor av stor ekonomisk betydelse för förbundets ekonomi. Analysen återfinns i ekonomikommitténs rapport. Kommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning i relation till framtida ekonomiska risker, såsom bland annat konflikter, politiska påverkansfaktorer och medlemsutveckling. Kommittén har kommit fram till att förbundets kapital är tillräckligt för att möta dessa ekonomiska risker och att kapitalet inte behöver förstärkas ytterligare.

Kommittén anser vidare att det är viktigt att förbundet har en så låg avgift som möjligt och inte tar ut mer i avgift från förbundets medlemmar än vad som är nödvändigt för att bedriva en kvalitativ facklig verksamhet. Ekonomikommittén har därför också analyserat om förbundets finansieringsnivå på den fackliga verksamheten är tillräcklig för att kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet. Kommitténs slutsatser är att IF Metall jämfört med andra förbund har en relativt hög kostnadsnivå per medlem. Kommittén anser att det finns tillräckliga ekonomiska resurser att bedriva en högkvalitativ facklig verksamhet. Kommittén anser samtidigt att det heller inte finns någon anledning att minska nuvarande finansieringsnivå.

Utifrån denna analys anser förbundsstyrelsen att det finns ett ekonomiskt utrymme som ska användas till en avgiftssänkning på 0,2 procent på den centrala förbundsavgiften. Förslaget om en avgiftssänkning innebär ingen minskning av finansieringsnivån till den fackliga verksamheten utan intäktsbortfallet kommer att täckas med avkastning från förbundets kapital.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att samtliga medlemmar i förbundet får ta del av avgiftssänkningen. Det vore inte rimligt att undanta vissa grupper från att få en lägre medlemsavgift. Förbundsstyrelsen anser också att de medlemmar som inte har lönerelaterad inkomst, såsom till exempel sjuka, studerande och arbetslösa, och som betalar den lägsta avgiften i krontal ska få samma sänkning som den genomsnittlige medlemmen.

Förbundets försäkringslösningar består av dels obligatoriska försäkringar som olycksfallsförsäkringen, barngrupplivförsäkringen, kompletterande tjänstegrupplivförsäkringen och möjlighet till hjälp i arbetsrättsliga frågor. Till detta kommer de frivilliga men kollektivt upphandlade försäkringarna som hemförsäkringen, sjuk- och efterlevandeförsäkringen, medlemsbarn, Sjuk 60+, Fritid 60+ samt Sparliv 60+. Förbundsstyrelsen anser att de olika försäkringslösningar som har tagits fram är väl avvägda utifrån innehåll och kostnader och ger förbundets medlemmar goda möjligheter till ett bra försäkringskydd.

Sedan 2007 har många förbund tecknat en inkomstförsäkring för sina medlemmar. Förbundsstyrelsen anser att staten och inte enskilda fackföreningar ska ta ansvaret för en rimlig ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen. Dessutom är en inkomstförsäkring förknippad med stora, ej påverkbara, ekonomiska risker.

När det gäller det så kallade LO-paketet skulle det inte rymmas inom det ekonomiska utrymme som ekonomikommittén kommit fram till utan skulle tvärtom innebära en avgiftsökning med motsvarande ungefär en tiondels procent. Inte heller en obligatorisk hemförsäkring ryms inom detta utrymme. Både för LO-paketet och hemförsäkringen finns dessutom möjlighet för samtliga IF Metalls medlemmar att via sitt fackliga medlemskap teckna dessa försäkringar. Ungefär hälften av förbundets aktiva medlemmar omfattas i dag av en hemförsäkring i Folksam som antingen är frivilligt tecknad via IF Metall alternativt obligatorisk via partners medlemskap i annat fackförbund. Utöver det har många medlemmar också en hemförsäkring genom något annat försäkringsbolag.

Medlemsavgift

I motionerna B200 och B201 föreslås att förbundets procentavgiftssystem ska tillämpas utan vare sig nedre eller övre gräns för avgiftens storlek.

Inför kongressen har ekonomikommittén diskuterat förbundets procentavgiftssystem och anser att systemet med högsta och lägsta avgift ska gälla även fortsättningsvis. Förbundsstyrelsen instämmer i ekonomikommitténs analys och anser att kriterierna om ett solidariskt avgiftssystem är väl uppfyllda genom nuvarande system med en lägsta och högsta avgift. Den medlem som betalar den högsta avgiften bidrar ungefär med fyra gånger så mycket till den fackliga verksamheten, exklusive fasta kostnader, än den medlem som betalar den lägsta avgiften. Det är också rimligt att samtliga medlemmar är med och finansierar de fasta kostnaderna, såsom till exempel medlemsförsäkringar, a-kassan, avgift till LO samt Dagens Arbete.

Förbundsstyrelsen anser samtidigt att det är viktigt med en högsta avgift som tar bort effekten av enstaka orimliga avgiftstoppar för förbundets medlemmar. Ungefär 14 procent av förbundets medlemmar är berörda av taket i avgiftssystemet. Mestadels handlar det om enstaka eller ett fåtal månader per år för dessa medlemmar. I ekonomikommitténs förslag om en avgiftssänkning, och följaktligen även ändring av nivån för den högsta avgiften, är förslaget att inkomstnivån när taket slår till kommer att ligga på ungefär samma nivå i reala termer som i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B200 och B201 avslås.

I motionerna B202 och B203 föreslås att medlemsavgiften endast ska tas ut på grundlön och att övertidsersättning, ob-ersättning, semesterersättning etc. inte ska utgöra underlag för beräkning av den procentuella avgiften.

Förbundsstyrelsen anser att hela lönen ska utgöra underlag för avgiftsuttaget. På samma sätt som grundlönen är också tilläggen framförhandlade av förbundet och regleras i våra kollektivavtal. Det skulle även på ett betydande sätt försvaga förbundets förmåga att finansiera den fackliga verksamheten om endast grundlönen utgjorde avgiftsunderlag. I och med att det i dag finns en högsta avgift begränsas också avgiftsuttaget för de allra högsta tilläggsnivåerna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B202 och B203 avslås.

Motionerna B204–B227 handlar på olika sätt om att sänka medlemsavgiften för dels samtliga medlemmar, dels vissa grupper av förbundets medlemmar. Motionerna handlar också om att helt avgiftsbefria olika medlemsgrupper såsom långtidssjukskrivna, arbetslösa, föräldralediga, utlandsarbetande, deltidsarbetande, nya medlemmar och studerande medlemmar. När det gäller studerande medlemmar avses både gymnasieelever och medlemmar som väljer att ta ledigt för att studera senare i livet, så kallade vuxenstuderande.

Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning och kommit fram till att det finns utrymme att sänka den centrala avgiften. Ekonomikommittén föreslår i sin rapport en avgiftssänkning från och med 2015 för samtliga medlemmar inom förbundet. Avgiftssänkningen föreslås uppgå till maximalt 0,2 procent, eller motsvarande 50 kronor per månad för medlemmar som tjänar 25 000 kronor per månad. Ekonomikommittén har utgått från några principer när nivån på avgiften har behandlats. Dels anser kommittén att det är viktigt att de som inte har lönerelaterad inkomst också i kronantal får lika stor avgiftssänkning som den genomsnittlige medlemmen. Dels anser kommittén att det är viktigt att bevara principen om att betala avgift efter bärkraft. Kommittén anser också att det är viktigt att samtliga medlemmar får ta del av den föreslagna avgiftssänkningen.

För arbetslösa, sjukskrivna, föräldralediga, samt studerandemedlemmar, dvs. de medlemmar som betalar den lägsta avgiften, föreslås därför en sänkning med 50 kronor per månad. Det innebär att avgiftssänkningen för dessa grupper relativt räknat är ungefär dubbelt så stor jämfört med den medlem som tjänar 25 000 kronor per månad. Från cirka 250 kronor (vilket den lägsta avgiften beräknas uppgå till 2015) till 200 kronor från och med 2015. Avgiftssänkningen motsvarar cirka 20 procent för de medlemmar som betalar den lägsta avgiften.

Från och med januari 2014 har arbetslöshetsavgiften tagits bort. Det är också viktigt att påminna om att studerande och föräldralediga medlemmar inte heller längre betalar arbetslöshetsavgiften. Det innebär för dessa grupper att den totala sänkningen av avgifterna till förbund och a-kassa i reala termer minskar från 425 kronor till 200 kronor per månad enligt ekonomikommitténs förslag. Förbundsstyrelsen är medveten om att arbetslöshetsavgiften inte har utgjort en fackföreningsavgift, men oavsett detta har det stor betydelse för stu-

derande och föräldralediga medlemmar i fråga om betalningsförmåga och därmed också för benägenheten att stanna kvar i förbundet.

I några motioner föreslås hel avgiftsbefrielse för vissa grupper, bland annat för medlemmar som studerar och för den inkomst som studerande medlemmar erhåller vid feriearbete.

I dag är medlemmar som tidigare inte har haft någon anställning och som genomgår utbildning som förväntas leda till anställning inom förbundets verksamhetsområden avgiftsbefriade. Avgiftsbefrielsen omfattar också ungdomar under 20 år som går i annan gymnasieutbildning men som feriearbetar inom IF Metalls verksamhetsområden. Även elever som går på företagsförlagd gymnasieutbildning under de fyra första terminerna är avgiftsbefriade. Förbundsstyrelsen anser att dessa grupper även fortsättningsvis ska vara avgiftsbefriade.

I övrigt anser förbundsstyrelsen att det är viktigt att samtliga medlemmar är med och finansierar förbundets verksamhet. Förbundsstyrelsen anser inte att det vore rätt att övriga betalande medlemmar skulle betala de kostnader förbundet skulle ha för de medlemmar som skulle vara avgiftsbefriade.

Angående ersättning vid feriearbete anser förbundsstyrelsen att principen om att betala procentavgift på inkomst av arbete ska tillämpas även på denna grupp. Förslaget om att avgiftsbefria nya medlemmar har prövats tidigare. Erfarenheterna var att det inte ökade medlemsantalet och att det samtidigt var administrativt omständligt.

I motion B205 föreslås en sänkning av den centrala förbundsavgiften från 1,2 procent till 1,0 procent. Förslaget i motionen ligger i linje med förbundsstyrelsens förslag om en avgiftssänkning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion B205, att motionerna B204, B212, B215 1:a att-satsen, B216, B219 och B220 anses beaktade samt att motionerna B206–B211, B213, B214, B217, B218 och B221–B227 avslås.

I motion B228 föreslås att förbundsstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett system där medlemsavgiften kan betalas in via autogiro. Förbundet har i dag ett system där flertalet medlemmar betalar in avgiften via autogiro. Om uppbördsavtalet skulle komma att upphöra instämmer förbundsstyrelsen med motionens förslag att användandet av autogiro måste utökas till fler medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B228 anses beaktad.

Medlemsförsäkringar

Kollektiv hemförsäkring

I motion B229 föreslås att kollektiv hemförsäkring ska tecknas för samtliga medlemmar. I motion B230 föreslås att en kollektiv hemförsäkring införs som ryms inom den nuvarande medlemsavgiften.

Alla medlemmar kan ansluta sig till den kollektiva hemförsäkringen. Det ska ses som en medlemsförmån eftersom den privata försäkringen i de flesta fall är dyrare. Av IF Metalls medlemmar be-

döms cirka hälften vara anslutna till hemförsäkringen hos Folksam, antingen frivilligt via sitt fackliga medlemskap alternativt indirekt genom sin partner. Utöver det har flertalet medlemmar också en hemförsäkring genom något annat försäkringsbolag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B229 och B230 avslås.

Inkomstförsäkring

I motionerna B231–B233 föreslås att förbundet ska införa en obligatorisk inkomstförsäkring, alternativt som en frivillig tilläggsförsäkring.

Förbundsstyrelsen anser att nuvarande ersättningsnivå i arbetslöshetsförsäkringen är för låg och att ersättningen bör ge 80 procent av a-kassans medlemmar 80 procent av lönen. Ersättningsnivåerna bör dessutom finansieras solidariskt genom att staten ansvarar för att ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen är rimlig. Med ett stort underlag för riskspridning ges bättre och rättvisare finansieringsmöjligheter jämfört med att olika yrkesgrupper och branscher ska stå för finansieringen själva. När respektive kollektiv själva ska ta ansvar för att upprätthålla rimliga arbetslöshetsersättningar blir kostnadsnivåerna för vissa grupper orimligt och orättvist höga.

IF Metalls medlemmar arbetar i branscher som är särskilt utsatta för variationer i arbetslöshet. Sedan 2008 har förbundet haft en hög arbetslöshet. När den finansiella krisen inträffade hösten 2008 blev cirka 50 000 medlemmar inom IF Metall arbetslösa. Även under hösten 2012 ökade arbetslösheten kraftigt. Den högre risk för arbetslöshet som förbundets medlemmar är utsatta för jämfört med andra branscher gör att kostnaden för en inkomstförsäkring för IF Metall är högre jämfört med andra förbund.

Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomi och kommit fram till att det finns ett ekonomiskt utrymme att sänka medlemsavgiften. Ekonomikommittén har också utrett vad en inkomstförsäkring skulle kosta. Enligt de beräkningar som är gjorda utifrån historiskt inflöde i arbetslöshetsförsäkringen och en försäkring omfattande 100 respektive 200 ersättningsdagar skulle kostnaden uppgå till som lägst 275–300 mnkr per år. Det motsvarar ungefär dubbla kostnaden jämfört med det utrymme som finns för en avgiftssänkning.

Det är mycket svårt att uppskatta vad en inkomstförsäkring som mest skulle kosta. Om 2008 års nivåer på arbetslösheten skulle inträffa kan kostnaden komma att uppgå till 700–1 200 mnkr beroende på antalet ersättningsdagar. En inkomstförsäkring skulle således inte rymmas inom det ekonomiska utrymme som finns. Dessutom skulle en inkomstförsäkring innebära stora och ej påverkbara ekonomiska risker för förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B231–B233 avslås.

Lika medlemsförsäkringar för alla

I motion B234 föreslås att medlemsförsäkringarna i IF Metall ska vara lika oavsett var man bor och arbetar och att det är LO-paketet som ska vara riktmärke för IF Metalls medlemsförsäkringar.

Med undantag för medlemmar under Gruvavtalet är de obligatoriska försäkringarna lika för alla medlemmar till 65 eller 67 års ålder beroende på om man är kvar i förvärvsarbete.

Avdelningar, klubbar och koncerner har på olika ställen i landet gjort och gör försäkringslösningar utöver detta. Förbundets uppgift är inte att förhindra denna möjlighet.

De obligatoriska försäkringar som IF Metall har tecknat innehåller flera av de försäkringar som ligger i LO-paketet. Undantag är hemförsäkringen och kompletteringsdelen i Medlemsolycksfall – Fritid. Att teckna dessa försäkringar skulle bli en mycket stor merkostnad för förbundet samtidigt som många av våra medlemmar redan har hemförsäkring genom att partnern omfattas av detsamma.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B234 avslås.

Sjuk- och efterlevandeförsäkring

I motionerna B235 och B236 föreslås att sjuk- och efterlevandeförsäkringen ska gälla för medlemmar som arbetar mellan 65 och 67 år och som betalar full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning valt att teckna denna försäkring.

Sjuk- och efterlevandeförsäkringens villkor gäller till 65 år. De som har tecknat denna försäkring förs därefter med automatik över till Sjuk 60+ och har därmed ett försäkringsskydd vid vissa diagnoser.

Sjukpenning går att få i 180 dagar efter 65-årsdagen. Karens-tiden i sjuk- och efterlevandeförsäkringen är 180 dagar och därmed upphör möjligheten till ersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B235 och B236 avslås.

I motion B237 föreslås att Folksam ska erbjuda sjuk- och efterlevandeförsäkringen till alla medlemmar två gånger, så att den fackliga organisationen har möjlighet att informera om dess betydelse innan medlemmen gör sitt val.

Sjuk- och efterlevandeförsäkringen erbjuds med reservationsmetoden vid nyinträde i förbundet. Det innebär inträde i försäkringen utan hälsoprövning, vilket krävs om försäkringen tecknas senare.

Att erbjuda försäkringen vid ett ytterligare tillfälle har många risker och höga administrativa merkostnader för försäkringen. Att organisationen skulle vara bättre rustad informationsmässigt vid ett andra erbjudande är inte troligt. Vid nyinträdet har avdelning och klubb vetskap om att det finns en ny medlem och en facklig introduktion ska genomföras där också försäkringar har en given roll. Medlemmen omfattas av försäkringen direkt vid inträde i förbundet och vid uteblivet svar till dess att försäkringen makuleras, vilket kan ta upp till fem månader.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B237 avslås.

I motion B238 föreslås att villkoren i vår sjuk- och efterlevandeförsäkring förbättras så att diagnoskapitalet betalas ut vid alla cancerdiagnoser.

Sjuk- och efterlevandeförsäkringen förbättras hela tiden och flera diagnoser har tillkommit sedan försäkringen infördes 2008. Ett exempel är diabetes typ 2. Diagnoskapitalet utbetalas vid vissa diagnoser. När det gäller cancer innehåller listan både malign (elakartad) och benign (godartad). Att ta med alla cancerdiagnoser är inte relevant. Ett exempel är basaliom, en typ av hudcancer som inte ger dottertumörer eller sprider sig till andra organ.

En översyn av försäkringen pågår för eventuella villkorsförändringar 2015.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B238 avslås.

Medlemsolycksfall – Fritid

I motionerna B239–B241 föreslås att utökad Medlemsolycksfall – Fritid för medlem ska ingå i medlemsavgiften.

Den 1 januari 2009 började Medlemsolycksfall – Fritid att gälla. Försäkringen har under åren utvecklats och förbättrats och ger nu ersättning till fler medlemmar än tidigare. Till skillnad från den tidigare försäkringen ligger den största delen av ersättningen i försäkringens första skede, vilket gör att alla som råkar ut för en ”godkänd” olycka får ersättning. Under 2012 fick drygt 20 000 medlemmar ersättning med sammanlagt drygt 47 miljoner kronor, varav cirka 8 miljoner kronor för invaliditet.

Av förbundets medlemmar har i dag mer än två tredjedelar tecknat tillägget för att ha en miljon kronor i invaliditetsbelopp. Förbundets kostnad för en komplett försäkring med ett högre invaliditetsbelopp skulle innebära en merkostnad på minst 35 mnkr per år. Förbundsstyrelsen anser att innehållet i dagens obligatoriska medlemsolycksfallsförsäkring är väl avvägt i förhållande till kostnaden för försäkringen och även i förhållande till övrig verksamhet inom förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B239–B241 avslås.

I motion B242 föreslås att utökad Medlemsolycksfall – Fritid ska gälla för medlem som arbetar mellan 65 och 67 år och som betalar full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning har tecknat denna försäkring.

Medlemmar som fortsätter att arbeta mellan 65 och 67 år omfattas av förbundets obligatoriska Medlemsolycksfallsförsäkring – Fritid. Avdelningar och klubbar beslutar själva om eventuella kompletteringar utöver detta.

I motion B243 föreslås att fritidsförsäkringen ska gälla så länge man kvarstår som medlem i förbundet.

Medlemsolycksfall – Fritid gäller enligt villkoren till 65 år samt om man fortsätter att arbeta efter 65 år, även till som längst 67 år. LO-förbunden har tillsammans med Folksam arbetat fram kollektiva försäkringslösningar för medlemmar över 65 år i form av bland annat Fritid 60+. Förbundsstyrelsen anser att dessa ger ett bra försäkringskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna B242 och B243 avslås.

Juristförsäkring, juridisk rådgivning

I motion B244 föreslås att utreda möjligheten att en juristförsäkring införs och rymms inom nuvarande medlemsavgift.

LO-TCO Rättsskydd AB ägs till 90 procent av LO. Det är till dem vi vänder oss i arbets- och försäkringsrättsliga frågor. När det gäller familjerätt och arvsfrågor är det viktigt att informera våra medlemmar om Fonus och Familjens Jurist för att i möjligaste mån förhindra tvister.

Identitetsstöld ingår från årsskiftet i Folksams hemförsäkring. Folksam arbetar också med att ta fram en Juristförsäkring.

I motionen hänvisas till Elektrikerförbundets juristförsäkring. Kostnaden för denna är ungefär 50 kronor per månad och medlem, vilket skulle innebära en kostnad på cirka 150 mnkr per år.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B244 avslås.

I motion B245 föreslås att möjlighet för medlemmar att få rådgivning i vardagsjuridiska frågor ska införas.

Många avdelningar genomför konferenser tillsammans med Familjens Jurist där förbundet ersätter eventuella kostnader. Konferenserna sker mestadels på kvällstid där även medlemmars respektive inbjuds. Detta för att medlemmar och deras familjer utifrån behov ska kunna upprätta exempelvis testamente eller få behövlig rådgivning.

Via Facket Medlemsförmåner AB och vårt medlemskort har förbundets medlemmar i dag bra erbjudanden från Familjens Jurist och Fonus som tillhandahåller ett antal tjänster.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B245 anses beaktad.

Medlemsförsäkringar efter fyllda 65 år

I motion B246 1:a att-satsen föreslås att medlemsförsäkringar automatiskt ska ha samma villkor fram till det datum man tar ut sin pension.

Medlemsolycksfall – Fritid och Kompletterings-TGL gäller för den som väljer att förvärvsarbeta längre än till 65 år, dock längst så länge som den lagliga rätten att arbeta gäller, dvs. 67 år. Vid en eventuell lagändring för när ålderspension kan tas ut kommer frågan att aktualiseras.

Barngruppliven gäller så länge du är medlem.

Sjuk- och efterlevandeförsäkringens villkor gäller till 65 år. Den stora delen i försäkringen är ersättning vid arbetsoförmåga kopplad till sjukpenning. Sjukpenning går att få i 180 dagar efter 65-årsdagen. Karenstiden i sjuk- och efterlevandeförsäkringen är 180 dagar och därmed upphör möjligheten till ersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B246 1:a att-satsen anses beaktad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motion B205

att anse motionerna B204, B212, B215 1:a att-satsen, B216, B219, B220, B228, B245 och B246 1:a att-satsen beaktade

att avslå motionerna B200–B203, B206–B211, B213, B214, B217, B218, B221–B227 och B229–B244.

Medlemsavgift och medlemsförsäkringar – motionerna B200–B246

Motion B200

Avdelning 7 Södra Norrland

En solidarisk medlemsavgift

Hela idén med fackförbund bygger på solidaritet.

Som det är i nuläget betalar de med högst inkomst den lägsta procentuella medlemsavgiften. Vi tycker det är fel. Samtidigt väljer medlemmar med låg inkomst att gå ur IF Metall på grund av för hög medlemsavgift.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsavgiften ska vara lika för alla enligt en rak procentsats utan högsta eller lägsta avgift.

Motion B201

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Medlemsavgift utan golv och tak

I dag upplever våra medlemmar en orättvisa när det gäller medlemsavgiften. Den med låg inkomst betalar höginkomsttagarnas medlemsavgift på grund av golv- och takkonstruktionen.

Vi föreslår kongressen besluta

att golv och tak i medlemsavgiften tas bort.

Motion B202

Klubben vid Scania Oskarshamn avdelning 38 Östra Småland

Beräkningsgrund för medlemsavgiften

Medlemsavgiftens storlek och vad den ska beräknas på har diskuterats länge – hur stor procentsatsen ska vara och på vad den ska beräknas.

Det ska inte bestraffas med en högre avgift om man jobbar övertid, obekvämtid eller tar ut semester. Samma sak gäller även på engångsbe-
lopp, till exempel gratifikation när en arbetsgivare av någon anledning väljer att betala ut en engångssumma för att premiera eller belöna de anställda.

Vi föreslår kongressen besluta

att skapa ett avgiftssystem som innebär att den procentuella medlemsavgiften inte beräknas på övertidsersättning, ob-ersättning, semesterersättning och engångsbelopp som exempelvis gratifikation.

Motion B203

Avdelning 1 Malmfälten, medlem Stefan Niva avdelning 5 Höga Kusten

Medlemsavgift endast på grundlön

Medlemmarna upplever i dag att fackavgiften är fel.

Vi föreslår kongressen besluta

att fackavgiften enbart tas ut på grundlönen.

Motion B204

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Användande av överskott i förbundets ekonomi

Enligt förbundets ekonomikommitté finns ett finansiellt överskott i organisationens ekonomi. Detta överskott anser vi att man skulle kunna använda för att öka värdet i medlemskapet, för medlemmar som till exempel är långtidssjukskrivna, arbetslösa, vuxenstuderande i industrirelaterade utbildningar eller på annat sätt befinner sig i en situation där en eller annan form av stöd från organisationen skulle vara behjärtansvärt.

Vi föreslår kongressen besluta

att kraftigt reducera medlemsavgiften för långtidssjukskrivna

att kraftigt reducera medlemsavgiften för arbetslösa

att kraftigt reducera medlemsavgiften för studerandemedlemmar över 20 år

att kraftigt reducera medlemsavgiften för vuxenstuderande med inriktning på vårt område.

Motion B205

Avdelning 36 Göteborg

Medlemsavgiften till IF Metall

Förtroendevalda inom IF Metall som verkar för ett ökat medlemskap och ägnar mycket tid åt att värva nya medlemmar har känt av att motståndet ökat på sistone. Det finns många argument till varför kollektivanställda inte ingått medlemskap. Alltifrån att man inte sympatiserar med hur medlemsavgiften används till att man tycker att chefen är så snäll att det nog inte behövs!

Men när vi som värvar har lagt fram våra argument om vikten av att vara med tycker de allra flesta att det givetvis låter bra men man

säger att man inte har råd. Kan det vara så att IF Metall har så hög medlemsavgift att vi har passerat gränsen för vad trygghet och gemenskap är värt?

En sänkning av den högsta avgiften skulle endast gynna de med de högsta inkomsterna. Därför vore det mer rättvist att en sänkning av avgiften ska omfatta alla medlemmar. För att åstadkomma detta måste man sänka procenttalet för förvärvsarbete och den fasta avgiften för övriga.

En sänkning av medlemsavgiften skulle locka fler medlemmar till IF Metall och som konsekvens av detta medföra att organisationen därmed på sikt blir starkare.

Vi föreslår kongressen besluta

att sänka den centrala förbundsavgiften från 1,2 till 1,0 procent.

Motion B206

Sektion Ystad/Sjöbo avdelning 47 Östra Skåne

Medlemsavgift för deltidssjukskrivna

Då det i dag blir högre procentuell avgift för de långtidssjukskrivna som jobbar deltid tycker vi att detta är orättvist och missgynnar de medlemmar som redan har det tufft ekonomiskt.

Vi föreslår kongressen besluta

att den lägsta avgiften inte ska gälla de långtidssjukskrivna som arbetar deltid utan att medlemsavgiften för dessa medlemmar ska ha samma procentsats som för övriga i avdelningen.

Motion B207

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Avgiftsbefriade grupper

I det orättvisa samhälle vi i dag lever i efter att ha haft ett borgerligt styre i vårt land under alltför lång tid, anser vi att det är vår fackliga skyldighet att hjälpa och underlätta för de i samhället som inte fått ta del av regeringens generösa guldregn.

Vi är ett rikt förbund och bör använda och återföra av överskottet till medlemmar som av olika anledningar inte har en inkomst av tjänst. Det är solidaritet och grundtanken med vår ideologi!

Ett sådant genomförande borde också motverka medlemstapp, eftersom det ofta är dessa personer som inte längre har råd att betala sin fackavgift. Att samtidigt tappa sitt försäkringsskydd i en redan svår situation är rent förödande för dessa utsatta människor.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa avgiftsfritt medlemskap vid långtidssjukskrivning (från 91:a dagen), arbetslöshet, studieledighet samt föräldraledighet.

Motion B208

Avdelning 1 Malmfälten, klubben vid BAE Systems avdelning 5 Höga Kusten

Medlemsavgift för studerande

I dag väljer fler och fler att studera för att kunna utföra de arbetsuppgifter som finns på arbetsplatsen.

Under studietiden har man en lånedel och en bidragsdel. Tyvärr är denna inkomst inte särskilt hög och därför väljer många av våra medlemmar att gå ur förbundet under studietiden.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsavgiften tas bort för de studerande under tiden man uppbär ersättning från CSN.

Motion B209

Klubben vid Borealis AB avdelning 30 Bohuslän-Dal

Arbete i utlandet

Då medlemmar anställda i Sverige lånas ut till utlandet för en begränsad tid är det inte möjligt att rekommendera dem att fortsätta att vara kvar som medlem i IF Metall.

Förbundet kan inte företräda dem vid arbete i dessa länder och de får bland annat en ny karens i a-kassan då de återvänder till sin anställning i Sverige och åter blir medlem i IF Metall.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemmar som arbetar i utlandet ska kunna ha ett vilande medlemskap som är avgiftsbefriat under utlandsvistelsen.

Motion B210

Avdelning 34 Borås

Medlemskap

Det finns ett moraliskt dilemma med att vi har många ungdomar som får korta visstidsanställningar och som vi inte riktigt kan värva eftersom de ofta inte får någon inkomst efter sin visstidsanställning.

När man första gången söker medlemskap i IF Metall och dess a-kassa sker det ofta i samband med kortare visstidsanställning. I de fall man inte får förlängd anställning står man kvar utan inkomst men med en avgift till IF Metall och a-kassan. Det är då ett flertal väljer att gå ur facket för att man inte anser sig ha råd att vara kvar i båda.

Om man begär utträde är uppsägningstiden minst två månader och det kommer som en överraskning för många. Det står inte på inträdesblanketten och många känner sig lurade och blir extremt svåra att rekrytera igen när de får ett nytt arbete.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemmar under sitt första medlemsår ska vara befriade från förbundsavgiften exklusive den del som avser a-kassan på grund av eventuell risk för arbetslöshet som infaller under det första medlemsåret.

Motion B211

Sektion Ystad/Sjöbo avdelning 47 Östra Skåne

Avgiftsbefrielse för nya ungdomar

Eftersom det är svårt med ekonomin för en ny medlem i början av en anställning tycker vi att fackföreningsavgiften för ungdomar bör sänkas.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemskapet för ungdomar upp till 25 år är avgiftsbefriat i sex månader.

Motion B212

Avdelning 38 Östra Småland

Medlemsavgift för medlemmar utan inkomst av arbete

Förbundsstyrelsen har vid Strategiträffar och IF Metallträffar bland annat resonerat kring förbundets ekonomi och att vi behöver utveckla och förstärka förbundets medlemsnära verksamhet, framför allt att organisera nya medlemmar.

I frågan om förbundets ekonomi diskuterades i första hand möjligheten att sänka medlemsavgiften. Vi vill peka på möjligheten att sänka medlemsavgiften för utsatta grupper.

Vi föreslår kongressen besluta

att sänka avgiften för medlemmar som inte har inkomst av arbete.

Motion B213

Avdelning 46 Blekinge

Lägre medlemsavgift för arbetslösa

Varje månad avskriver vi många medlemmar som har blivit arbetslösa och väljer att endast vara med i a-kassan.

I dag får även de arbetslösa betala för Dagens Arbete, lokala verksamheter i avdelningarna, förbundsstyrelsens arbete, avgift till LO och andra organisationer, vilket gör att de får betala lägsta medlemsavgiften som är 232 kronor.

På grund av dessa 232 kronor väljer många att lämna oss och det blir väldigt svårt att få tillbaka dem som medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska införa en lägre medlemsavgift för våra arbetslösa kamrater så att de stannar kvar även i förbundet, till exempel 50 kronor för att täcka kostnaderna för de tjänster de utnyttjar.

Motion B214

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Medlemsavgift vid studier

Den som är berättigad till CSN har normalt en månatligt belopp på cirka 9 000 kronor. Endast cirka en tredjedel av beloppet är bidrag och resterande del är lån. Det innebär att den nuvarande medlemsavgiften är cirka 2,6 procent av hela beloppet, inklusive lånade pengar. Detta trots att studerande redan befinner sig närmare de ekonomiska marginalerna än de flesta andra med sysselsättning.

Många begär utträde från förbundet och a-kassan när de börjar studera efter att ha arbetat och varit medlemmar ett tag. Vi förlorar kontakten och de förlorar försäkringar, a-kassa och stöd från IF Metall som organisation. När de börjar arbeta igen är det inte alla som återgår i medlemskap även om en del givetvis kommer tillbaka eller hamnar i andra förbund.

Inför skolstarten varje år kan vi på verkstadsklubbarna inte göra annat än att beklaga och hålla med dem som begär utträde, men egentligen vill vara med, om att det är en orimligt hög avgift.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra det möjligt för dem som studerar på en utbildning som normalt ger rätt till CSN att ansöka om reducerad avgift för hela eller delar av studietiden.

Motion B215

Klubben vid Scania Oskarshamn avdelning 38 Östra Småland

Sänkt medlemsavgift för studerande medlemmar

På grund av den förhöjda avgiften till a-kassan har många studerande inte råd att betala sin medlemsavgift. Även om de studerar så arbetar de ofta både kvällar, helger och under sommaren. Skulle då något hända som gör att de behöver vår hjälp så finns vi inte där för dem. På så sätt förlorar de sin trygghet och vi förlorar medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att sänka avgiften för studerande medlemmar

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att se över möjligheten att gå ur a-kassan, då det är den största kostnaden, men ändå kvarstå som medlem i IF Metall.

Motion B216

Avdelning 46 Blekinge

Studera medlem på lägsta avgift, lika villkor som andra grupper

Om du är arbetslös, går på Fas 3 eller lyfter aktivitetsstöd så betalar du 232 kronor i avgift. Du slipper alltså arbetslöshetsavgiften på 175 kronor. Studerar du och har CSN-lån så läggs arbetslöshetsavgiften till och du betalar 407 kronor i avgift. Varför? Ekonomin ser inte ljusare ut för den som studerar och har CSN-lån.

Kan detta vara anledningen till att 1 116 medlemmar har lämnat förbundet under perioden den 1 oktober 2012 till den 1 oktober 2013?

Vi har cirka 2 000 studera medlemmar, men vi kunde ha haft fler. Frågan är vart de har tagit vägen. Har de gått ur för att endast vara med i a-kassan? Har de uteslutits på grund av bristande betalning? Eller är det så att de har tyckt att 407 kronor per månad har varit för mycket i avgift och valt att gå ur på grund av detta?

Enklarest vore att lägga samma lägsta avgift på alla dessa grupper. Reglerna bör därför ändras.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsavgiften för studera medlemmar blir densamma som för arbetslösa, de i Fas 3 och de som går på aktivitetsstöd.

Motion B217

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Sänkt medlemsavgift

Vi upplever i dag att en övervägande andel av de medlemmar som väljer att gå ur förbundet gör detta för att de hamnat i en negativ livssituation, exempelvis arbetslöshet. För att minska detta medlemstapp föreslår vi en sänkning av avgiften.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsavgiften sänks till 100 kronor för dem som på heltid är studera, sjuka eller arbetslösa.

Motion B218

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Avgift studera

Dagens arbetsmarknad utvecklas snabbt. Kraven på kunskap ökar och vi behöver "hänga med på tåget".

Medlemmar som i dag gör det personliga valet att kompetensutveckla sig betalar en hög medlemsavgift i förhållande till de pengar man erhåller samt lånar från CSN. Vi vill att dessa medlemmar ska välja att stanna i förbundet under sin studietid.

Vi föreslår kongressen besluta

att sänka medlemsavgiften för heltidsstuderande över 21 år med 100 kronor i månaden.

Motion B219

Avdelning 48 MittSkåne

Medlemsavgift och a-kasseavgift

Om man är arbetslös och går på Fas 3 eller uppbär aktivitetsstöd betalar man 232 kronor i medlemsavgift. Om man studerar och har CSN-lån betalar man 407 kronor i medlemsavgift.

Hur ska vi kunna rekrytera ungdomar till IF Metall om man inte har någon inkomst, men ändå ska betala en hög medlemsavgift?

Vi föreslår kongressen besluta

att studerande ska betala den lägsta medlemsavgiften.

Motion B220

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Medlemsvillkor för studielediga

Vi har sett hur allt fler av våra medlemmar som valt att ta studieledigt för att vidareutbilda sig väljer att gå ur förbundet eftersom studietiden innebär en drastiskt försämrad ekonomi. Vi vill motverka detta medlemstapp.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att minimera medlemsavgiften för studielediga medlemmar så att de kan bli kvar som medlemmar i IF Metall.

Motion B221

Avdelning 18 Örebro län, 26 Östergötland, medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland, ungdomskommitten avdelning 16 Mälardalen

Studerandemedlemskapet

Allt fler av våra kamrater som blir arbetslösa väljer att ta steget att börja studera igen efter många år i arbetslivet.

I nuläget måste dessa betala lägsta avgift till förbundet och a-kassan. Detta kan tyckas vara en liten summa, men för den som har sin huvudsakliga försörjning via studielån kan denna kostnad vara det som gör skillnaden om en månad går ihop ekonomiskt eller inte.

Tidigare fick den som var studerande och hade sin försörjning via studiemedel en reducerad avgift. Det gjorde att vi inte heller tappade de studerande som medlemmar, vilket är fallet i dag med många som ska eller har påbörjat studier.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemmar som väljer att studera ska kunna få en reducerad avgift

att avgiften för studerande ska motsvara en halv lägsta avgift.

Motion B222

Avdelning 15 Stockholms län, 51 Sydvästra Skåne

A-kasseavgift studerande medlemmar

Medlemmar som tar studieledigt enligt gällande lag betalar i dag a-kasseavgift trots obefintlig inkomst. De är inte arbetslösa och står inte till arbetsmarknadens förfogande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att studielediga medlemmar befrias från avgift till a-kassan under studietiden utan att förlora sitt medlemskap.

Motion B223

Medlem Carita Spångberg avdelning 33 Vätterbygden

Sänkt avgift för studerande

Våra medlemmar inom industrin står inför många utmaningar. Många har varit med om varsel vid sviktande konjunktur eller på grund av tuffare konkurrens. De enklare jobben tenderar att försvinna vilket gör att kraven på kunskap och utbildning ökar. Detta gör att många av våra medlemmar väljer studier för att bättre matcha framtidens industrijobb.

I dag är det många medlemmar som lämnar vårt förbund när de går in i studier. Inte för att de vill, utan för att de måste på grund av den höga medlemsavgiften. Vi tycker därför att vårt förbund ska stötta de medlemmar som väljer att höja sin kompetens genom studier, genom en lägre avgift när de studerar.

Jag föreslår kongressen besluta

att ändra reglerna så att studerande utan inkomst av tjänst endast betalar avgiften till a-kassan men kvarstår som fullvärdiga medlemmar i IF Metall.

Motion B224

Avdelning 36 Göteborg

Underlätta medlemskap för studerande

IF Metall är inget undantag när det gäller problematiken med sviktande organisationsgrad. Organisationen arbetar på ett målmedvetet sätt för att öka antalet arbetande medlemmar som väljer att ansluta sig till vårt förbund. I dag finns det ingen form av medlemskap för den medlem som väljer att vara studieledig för att läsa på universitet eller högskola. Att fortsätta vara medlem innebär i praktiken en stor påfrestning på den redan kraftigt försvagade personliga ekonomin.

Som facklig organisation borde IF Metall sträva efter att hålla så många dörrar som möjligt öppna för att främja medlemskap. Ett sätt att göra detta är att inrätta en särskild medlemsavgift för de medlemmar som väljer att börja studera, så att de alltid betalar lägsta avgift under sin studietid även om de arbetar under ferierna.

Ekonomiskt sett skulle det eventuellt kunna ses som en belastning för förbundet att införa en fast lägre avgift för studerande medlemmar men å andra sidan skulle man vinna mycket genom att öka organisationsgraden. Dessutom skulle man genom ett ökat allmänt fackligt medvetande generellt öka förutsättningarna för att stärka den svenska modellen och arbetsmarknaden, även om medlemmen efter avslutade studier organiserar sig inom ett annat förbund.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemmar som studerar ska betala lägsta avgift även om de arbetar under ferierna.

Motion B225

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Medlemsavgift studerande medlemmar

Medlemmar som tar studieledigt enligt gällande lag betalar i dag en medlemsavgift som inte står i proportion till faktiskt obefintlig inkomst. Gymnasieelever är i samma situation och är som elevmedlemmar befriade från avgift, vilket i konsekvensens namn borde gälla även studielediga medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att studielediga medlemmar behandlas likvärdigt med elevmedlemmar och befrias från avgift under studietiden.

Motion B226

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Medlemsavgift för studerande

Fler väljer i dag att vidareutbilda sig för att få en kompetenshöjning. Men de väljer då att gå ur facket på grund av en för hög avgift.

I dag krävs det en högre kompetens i arbetslivet för att kunna motsvara kraven som uppstår i och med ny teknik. Många väljer att studera på högskola för att höja sin kompetens och därmed bli attraktivare på arbetsmarknaden. Som student är marginalerna små och det är svårt att klara sig med hus och familj. Därför väljer medlemmen den lätta vägen, att gå ur facket och a-kassan för att det är för dyrt.

Flera av dem som väljer att gå ur kommer inte tillbaka igen. Detta tror vi kan motverkas genom att ta bort avgiften till facket under tiden som medlemmen studerar. Det finns i dag förbund som tillämpar detta vid högskolestudier och vi måste vara med i den fajten för att bibehålla medlemsantalet.

Vi föreslår kongressen besluta

att de som tar en paus i arbetslivet för att studera blir avgiftsbefriade.

Motion B227

Avdelning 22 Sörmland

Studerande har svårt att få ekonomin att gå ihop

Studerande har svårt att få ekonomin att gå ihop, det är de flesta överens om. Det borde vara en självklarhet att vi medlemmar befrias från medlemsavgift under tiden vi studerar. De som efter ett par år av förvärvsarbete väljer att studera vidare trots att det är en stor ekonomisk uppoffring ska inte behöva tvingas ur medlemskapet på grund av att lägsta avgiften är 232 kronor.

Vi föreslår kongressen besluta

att avgiftsbefria studerande i alla åldrar.

Motion B228

Klubben vid Swegon AB avdelning 28 Västra Skaraborg

Uppbördsavtalet

Uppbördsavtalet har sedan tidigare sagts upp av arbetsgivaren för att sedan, i förhandlingar om våra riksavtal, förlängas. För att inte arbetsgivaren ska kunna använda uppbördsavtalet som motvikt till våra krav under kommande avtalsrörelse måste vi finna en egen lösning på hur vi ska hantera medlemsavgiften.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett system där medlemsavgiften kan dras med hjälp av autogiro för alla medlemmar.

Motion B229

Avdelning 44 Halland

Kollektiv hemförsäkring i medlemskapet

IF Metall är ett av de förbund som inte har kollektiv hemförsäkring. Frågan har varit aktuell i samband med bland annat medlemsomröstningar i våra ”gamla” förbund, men det har nu gått lång tid sedan dessa genomfördes.

I dag har vi en situation där en mindre del av våra medlemmar har obligatorisk hemförsäkring medan de som inte arbetar under Gruvavtalet samt medlemmar i Musikerförbundet och delar av SEKO:s medlemmar får stå utanför denna förmånliga försäkring.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att teckna kollektiv hemförsäkring för samtliga medlemmar.

Motion B230

Avdelning 14 Värmland

Hemförsäkring i medlemskapet

IF Metalls medlemmar bör som många andra förbunds medlemmar ha en hemförsäkring som ingår i medlemsavgiften.

För att täcka denna kostnad bör det tas medel från de finansiella avkastningarna, så att medlemsavgiften inte behöver höjas utan kan vara oförändrad.

Detta är en försäkring som säkert många IF Metallare skulle tycka vara ett jämlikhetskrav och bra för att få nya medlemmar att ansluta sig.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa en kollektiv hemförsäkring som ryms inom den nuvarande medlemsavgiften.

Motion B231

Medlem Joakim Göransson avdelning 13 Bergslagen

Kollektiv inkomstförsäkring i medlemskapet

Feltänket och oviljan, oftast ideologisk sådan, att inte inse värdet av en inkomstförsäkring för IF Metalls medlemmar har fått förödande konsekvenser för de kamrater som under senare år varslats och förpassats ut i arbetslöshet. Motståndet blir också allt svårare att motivera då en stor majoritet av medlemmarna i dag ligger på inkomstnivåer långt över taket i a-kassan.

Kan det vara rimligt att en IF Metallare på 5-skift, om olyckan är framme, ska få nöja sig med en nettoinkomst under 50 procent? Det handlar också om värdet av medlemskapet. Varför ska en industriarbetare ha sämre krockkudde än en kommunalanställd eller en unionare? IF Metall måste våga stå upp för inkomstbortfallsprincipen!

Ofta möts jag av argumentet att vi ska verka för en höjning av inkomsttak i a-kassan den politiska vägen. Hur troligt är det, oavsett de styrandes politiska färg, att en höjning av a-kassans inkomsttak till behövliga 35 000 kronor skulle prioriteras/kunna genomföras statsfinansierat inom någon snar framtid? En eventuell höjning blir troligtvis i etapper under en lång tidsperiod, varför ett komplement i medlemskapet är synnerligen behövt. Nu.

Förbundet bör därför prioritera medlemsnyttan före ideologiska skygglappar och tillse att en kollektiv inkomstförsäkring upphandlas så en majoritet av IF Metalls medlemmar kan omfattas av en acceptabel inkomsttrygghet vid arbetslöshet. Målet borde vara att 90 procent av medlemmarna ska få ut minst 80 procent av sin tidigare lön i ersättning vid arbetslöshet.

Jag föreslår kongressen besluta

att en kollektivt upphandlad inkomstförsäkring införs som medlemsförmån alternativt som frivillig tilläggsförsäkring.

Motion B232

Avdelning 1 Malmfälten, klubbarna vid Sanmina, Textilia och Samhall avdelning 5 Höga Kusten

Inkomstbortfallsförsäkring

Osäkerheten på arbetsmarknaden är väldigt stor och i takt med att a-kassan försämras ökar också riskerna för medlemmarnas livssituation. Därför bör vi sträva efter en inkomstbortfallsförsäkring för att minska gapet mellan a-kassa och lön.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa en inkomstbortfallsförsäkring.

Motion B233

Avdelning 46 Blekinge

Inkomstskydd vid arbetslöshet

Konfliktkassan är välfylld och behöver inte fyllas på ytterligare, vilket öppnar möjligheten att använda dessa avsättningar till något annat. Eftersom skyddet vid arbetslöshet är bedrägligt dåligt, med en a-kassa som ger riktigt låga inkomster för många IF Metallmedlemmar, föreslår vi att pengar avsätts för att stötta arbetslösa medlemmar och stärka deras inkomstskydd på samma sätt som AGS eller föräldrapengen.

Vi föreslår kongressen besluta

att flytta avsättningen från konfliktkassan, till förmån för inkomstförstärkning vid arbetslöshet.

Motion B234

Avdelning 48 MittSkåne

Medlemsförsäkringar för alla medlemmar

Våra försäkringar är bland de största fördelarna våra medlemmar får genom sitt medlemskap i IF Metall. Försäkringsfrågorna är en mycket stor del av vår verksamhet och de är mycket uppskattade. Därför är det viktigt att de är lika för alla medlemmar oavsett var man arbetar.

IF Metalls försäkringslösningar är mycket orättvisa. Det har stor betydelse vem jag bor och lever ihop med, vilken avdelning jag tillhör, eller om jag arbetar på ett företag med eller utan klubb. Våra medlemmar tror ofta att försäkringsskyddet är lika för alla och missar att göra de kompletteringar som krävs för en tillfredsställande försäkringslösning.

Medlemskapets värde måste öka. Inlåsnings effekterna är för stora som det är i dag. I stället för att diskutera en sänkning av medlemsavgiften bör värdet av ett medlemskap i IF Metall öka med LO-paketet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att medlemsförsäkringarna i IF Metall ska vara lika oavsett var man bor och arbetar

att det är LO-paketet som ska vara riktmärket för IF Metalls medlemsförsäkringar.

Motion B235

16 Mälardalen

Sjuk- och efterlevandeförsäkring

I dag väljer en del av våra medlemmar att utnyttja sin rätt att arbeta efter fyllda 65 år. Försäkringen Medlemsolycksfall – Fritid fortsätter då att gälla för medlem mellan 65 och 67 år som avlägger full stadgeenlig avgift.

Denna regel gäller dock inte för sjuk- och efterlevandeförsäkring, vilken många medlemmar valt att teckna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjuk- och efterlevandeförsäkring ska gälla för medlem som arbetar mellan 65 och 67 år och som avlägger full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning valt att teckna denna försäkring.

Motion B236

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Sjuk- och efterlevandeförsäkring

I dag väljer en del av våra medlemmar att utnyttja sin rätt att arbeta efter fyllda 65 år. Försäkringen Medlemsolycksfall, fritid fortsätter då att gälla för medlemmar mellan 65 och 67 år som betalar full stadgeen-

lig avgift. Denna regel gäller dock inte för sjuk- och efterlevandeförsäkringen som många medlemmar valt att teckna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjuk- och efterlevandeförsäkringen ska gälla för medlem som arbetar mellan 65 och 67 år och som betalar full stadgeenlig avgift när medlem eller avdelning valt att teckna denna försäkring.

Motion B237

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Medlemsförsäkringar

Många av våra medlemmar har ingen sjuk- och efterlevandeförsäkring.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Folksam ska erbjuda denna sjuk- och efterlevandeförsäkring till alla medlemmar två gånger så att den fackliga organisationen har möjlighet att informera om dess betydelse innan medlemmen gör sitt val.

Motion B238

Avdelning 48 MittSkåne

Villkoren i sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Något av det värsta en person kan höra från en doktor är att den har fått diagnosen cancer. Det är lätt att tappa livslusten och passiviseras, kanske kommer tankar om döden och att inte längre räcka till.

I en sådan situation vill personen kanske göra något extra tillsammans med sina anhöriga; en semesterresa, få lite guldkant på vardagen eller kanske bara känna tryggheten som ett ekonomiskt tillskott ger.

När vi tar del av sjuk- och efterlevandeförsäkringens diagnosvillkor känns de inte bra och upplevs inte rättvisa. Vi konstaterar att det inte är alla cancerdiagnoser som går att få ut diagnosbeloppet för.

Våra medlemsförsäkringar ska vara rättvisa och trygga och vi ska även känna stolthet över att vi som facklig organisation tänkt på våra medlemmar i en svår situation.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren i vår sjuk- och efterlevandeförsäkring förbättras så att diagnoskapitalet betalas ut vid alla cancerdiagnoser.

Motion B239

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Medlemsolycksfall – Fritid

Vi tillbringar två tredjedelar av vår tid utanför arbetet och det är lätt hänt att man gör sig illa. Med nuvarande fritidsförsäkring som ingår i vårt medlemskap finns en begränsning när det gäller medicinsk invaliditet. Taket på ersättningen är begränsat till 200 000 kronor beroende på ålder och invaliditetsgrad.

I dag har vi som medlemmar i IF Metall möjlighet att höja taket upp till 1 000 000 kronor för 18 kronor i månaden, men det är få som tecknar den tilläggsförsäkringen. Därför är det många av våra medlemmar som har ett dåligt försäkringsskydd på sin fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att försäkringen utökad Medlemsolycksfall – Fritid för medlem ska ingå i medlemsavgiften.

Motion B240

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 44 Halland

Medlemsolycksfall – Fritid

Medlemsolycksfallsförsäkringen som ingår i vårt medlemskap är mycket uppskattad hos medlemmarna. Dock är det så att man bör teckna ett tillägg som kostar 18 kronor för att få ett fullgott försäkringsskydd.

Detta missar många av våra medlemmar och är då olyckan är framme blir ersättningen för en kroppsdel väsentligt mycket lägre med det obligatoriska försäkringsskyddet. Då får vi som facklig organisation kritik för att vi inte tillräckligt har informerat om detta.

Förbundet har signalerat att medlemsavgiften kan sänkas ganska kraftigt. Då borde det också finnas utrymme för att ge alla medlemmar ett fullgott försäkringsskydd. Ett tillägg för alla medlemmar kommer att kosta mindre än de 18 kronor som man får betala när man enskilt tecknar upp försäkringen eftersom det blir lägre administrativa kostnader.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att teckna upp villkoren i Medlemsolycksfall – Fritid till ett försäkringsbelopp på 1 miljon kronor.

Motion B241

Avdelning 44 Halland

Fullständig medlemsolycksfallsförsäkring, MOFF

Vår medlemsolycksfallsförsäkring som ingår i medlemsavgiften har bristande skydd vid invaliditet. Det finns möjlighet att teckna upp den till "det gamla" värdet genom att individuellt komplettera försäkringen. Så har skett på vissa arbetsplatser och i vissa avdelningar.

För att få ett mer likvärdigt medlemskap borde förbundet omförhandla villkoren och komplettera nuvarande försäkring med fullt invaliditetsskydd. I dag kostar den individuella kompletteringen 18 kronor per månad. Med en obligatorisk kan man anta att kostnaden skulle bli lägre.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utöka medlemsolycksfallsförsäkringen med fullt invaliditetsskydd, enligt nuvarande kompletteringsmöjlighet.

Motion B242

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 28 Västra Skaraborg

Utökad Medlemsolycksfall – Fritid

I dag väljer en del av våra medlemmar att utnyttja sin rätt att arbeta efter fyllda 65 år. Försäkringen Medlemsolycksfall – Fritid fortsätter då att gälla för medlem mellan 65 och 67 år som betalar full stadgeenlig avgift.

Denna regel gäller dock inte för utökad Medlemsolycksfall – Fritid, dvs. det förhöjda beloppet för medicinsk invaliditet som många medlemmar, klubbar och avdelningar valt att teckna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utökad Medlemsolycksfall – Fritid ska gälla för medlem som arbetar mellan 65 och 67 år och som betalar full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning har tecknat denna försäkring.

Motion B243

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Fritidsförsäkring för ålderspenionärer

Många av våra medlemmar lämnar tyvärr förbundet när de går i pension. Detta tror vi till stor del beror på att fritidsförsäkringen slutar gälla då. IF Metall är ett välmående förbund rent ekonomiskt och borde ha råd att ta kostnaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fritidsförsäkringen fortsätter att gälla så länge man kvarstår som medlem i förbundet.

Motion B244

Avdelning 14 Värmland

Juristförsäkring

Elektrikerförbundet har tecknat en försäkring för sina medlemmar som gäller juridisk hjälp i frågor som köprätt, familjerätt, identitetsstöld, arvsrätt etc. Vidare så erhåller man 15 timmars rådgivning per år samt juridisk assistans.

Detta är en försäkring som säkert många IF Metallare skulle vara i behov av, speciellt när det gäller familjerätt och arvsfrågor, men även vid hjälp med upprättande av köpeavtal.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten att en juristförsäkring införs och ryms inom nuvarande medlemsavgift.

Motion B245

Avdelning 10 Dalarna

Öka medlemskapets värde

Vi anser att medlemskapet i IF Metall är en bra men dyr försäkring för våra arbeten. För att höja värdet av denna föreslås att medlemmar ska ha möjlighet att via e-post eller telefon få rådgivning i vardagsjuridiska frågor som till exempel testamente, bodelning vid skilsmässa/separation, samboavtal, bouppteckningar, arvsfrågor och äktenskapsförord; händelser som påverkar oss och våra arbetsinsatser även om det bara är tillfälligt. Vi anser att detta ytterligare skulle öka tryggheten och värdet av vårt medlemskap.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa möjligheten för medlemmar att få rådgivning i vardagsjuridiska frågor.

Motion B246

Avdelning 46 Blekinge

En försäkring i tiden

Arbetsmarknaden har förändrats radikalt de senaste åren och allt fler jobbar efter fyllda 65 år. Problemet är att försäkringsskyddet på arbetsmarknaden inte är i fas med denna utveckling. I dag upphör både kollektivavtalade försäkringar och medlemsförsäkringar att gälla på 65-årsdagen. Det är märkligt att varken de kollektivavtalade försäkringarna eller medlemsförsäkringarna har hängt med i denna förändring. I dag är det vanligt att människor väljer att arbeta fram till 67 år och snart kan det vara 69 eller 70 år som gäller.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemsförsäkringar automatiskt har samma villkor fram till det datum man tar ut sin pension

att de kollektivavtalade försäkringarna har samma villkor fram till det datum man tar ut sin pension.

Ekonomikommitténs rapport

1. Inledning

1.1 Ekonomikommitténs uppdrag

I december 2012 fattade förbundsstyrelsen beslut om att tillsätta en ekonomikommitté inför 2014 års kongress. Det uppdrag som gavs var att behandla vissa frågor av stor ekonomisk betydelse för förbundet.

1.2 Ekonomikommitténs sammansättning

Följande personer har ingått i ekonomikommittén: Ulf Andersson, ordförande, Rune Högnäs, Sven Olander, Olle Åkerlund och Monika Theodorsson, samtliga förbundskontoret, Lennart Thörnlund, Norrbotten, Carola Andersson, Södra Västerbotten, Olof Långberg, Bergslagen, Per Svensson, Stockholms län, Lars Sonestedt, Östergötland, Jan Nilsson, Göteborg, Kent Bursjö, Bohuslän-Dal, Lis Erixon, Östra Småland, och Christina Lundin, Nordvästra Skåne. Adjungerade har varit Helena Eriksson och Per Öhman, båda förbundskontoret.

Ekonomikommittén har haft nio sammanträden.

2. Ekonomisk tillbakablick

2.1 Den centrala verksamheten

Resultatutveckling

De senaste åren har det varit stora variationer i förbundets resultaträkningar. Resultatet i den fackliga verksamheten har på totalen för åren 2010–2012 varit positivt med 91 mnkr (miljoner kronor). År 2011 blev dock resultatet negativt och för 2012 blev resultatet i den fackliga verksamheten positivt med 100 mnkr.

Svängningarna i resultaten för de tre åren beror på att medlemsintäkterna har ökat med drygt 40 mnkr under perioden och att kostnaderna i den fackliga verksamheten markant skiljt sig åt mellan åren. De stora variationerna i verksamhetskostnaderna beror till största delen på svängningar i avkastningen i förbundets pensionsstiftelse. Vid god avkastning i stiftelsen blir pensionskostnaderna lägre och vice versa. År 2011 var avkastningen i stiftelsen negativ till följd av dålig utveckling på världens kapitalmarknader. Efterföljande år gav dock låga pensionskostnader eftersom kapitalmarknaderna under 2012 utvecklades positivt.

Trots stora variationer på kapitalmarknaderna har det finansiella resultatet varit positivt under samtliga år 2010–2012. Totalt sett har det finansiella resultatet varit 667 mnkr för dessa tre år. Detta har också gjort att resultatet har varit positivt för åren.

Tabell 1: Resultaträkning (enligt årsredovisningar), mnkr

	2010	2011	2012
Fackliga verksamhetens intäkter	906	918	948
Fackliga verksamhetens kostnader	-876	-958	-848
Fackliga verksamhetens resultat	30	-40	100
Fastigheter och finansiell förvaltning	261	192	214
Bokslutsdispositioner	-48	8	62
Skatt	-45	-54	-72
Årets resultat	198	106	304

Avgiftsinkomster

Förbundets, liksom tidigare Metalls och Industrifackets, avgiftsinkomster har under perioden 2000–2007 legat på en i stort sett oförändrad nominell nivå. Detta gäller dock inte från och med 2008.

År 2007 införde den borgerliga regeringen en differentierad egenavgift, senare kallad arbetslöshetsavgift, till a-kassan. För IF Metalls a-kassa innebar detta att medlemsavgiften från och med 2007 höjdes med 246 kronor per månad. Under 2008 sänktes avgiften till som lägst 125 kronor per månad för att 2009 återigen höjas, först till 140 kronor och från och med maj till 300 kronor per månad. Från och med den 1 januari 2011 sänktes avgiften till 75 kronor för att återigen höjas, först till 125 kronor i juni 2012 och sedan till 175 kronor den 1 januari 2013. Under perioden 2007–2013 har varje IF Metallmedlem, förutom de som varit sjuka eller arbetslösa, betalat cirka 16 000 kronor i arbetslöshetsavgift. Totalt sett har IF Metalls medlemmar betalat drygt 3,6 mdkr (miljarder kronor) till statskassan i form av arbetslöshetsavgift. Riksdagen beslutade att ta bort arbetslöshetsavgiften från och med januari 2014.

Kombinationen av att villkoren för utbetalning av arbetslöshetsersättning försämrades och att avgiften till a-kassan höjdes har gjort att många medlemmar valt att lämna förbundet. Framför allt skedde detta 2007, då förbundets medlemsantal minskade med drygt 20 000 aktiva medlemmar. Medlemsutvecklingen har dock fortsatt varit negativ (se tabell 2).

Tabell 2: Medlemsutveckling

	2006	2007	2008	2009
Aktiva	336 278	315 900	304 504	286 487
Pensionärer	95 624	92 039	86 500	83 413
Totalt	431 902	407 939	391 004	369 900
Förändring	-1,70 %	-5,50 %	-4,20 %	-5,40 %
	2010	2011	2012	2013
Aktiva	275 118	273 555	266 312	256 492
Pensionärer	79 204	74 732	71 393	68 895
Totalt	354 322	348 287	337 705	325 387
Förändring	-4,20 %	-1,70 %	-3,00 %	-3,65 %

När finanskrisen inträffade hösten 2008 hade förbundet knappt 275 000 medlemmar i arbete. I februari 2010 var motsvarande siffra 220 000. Under den perioden hade 55 000 medlemmar förlorat sina arbeten. Under 2011 skedde en återhämtning till drygt 235 000 medlemmar i arbete för att under 2012 återigen minska. Per november 2013 hade förbundet 219 000 medlemmar i arbete. Denna utveckling har också påverkat förbundets medlemsintäkter, vilka har ökat sedan 2010. Prognosen för 2013 är att medlemsintäkterna är något lägre än utfallet för 2012.

Även om medlemsintäkterna har ökat något de senaste åren så är de inte på samma nivå som före 2008. Den minskning som skett, med cirka 55 000 av förbundets arbetande medlemmar sedan finanskrisen 2008, gör att medlemsintäkterna ligger 50 mnkr lägre än före krisen.

Sammantaget har det för förbundet totalt inneburit att medlemsintäkterna hittills har minskat med cirka 75 mnkr per år. Den centrala andelen uppgår till ungefär 50 mnkr och för lokalavdelningarna är motsvarande belopp 25 mnkr.

Tabell 3: Medlemmar i arbete

	2006	2007	2008	2009
Arbetande medlemmar	286 091	278 635	267 463	222 339
Förändring		-2,6 %	-4,0 %	-16,9 %
	2010	2011	2012	2013
Arbetande medlemmar	228 222	234 778	225 563	219 089
Förändring	2,9 %	2,6 %	-3,9 %	-2,9 %

Anslag till lokalavdelningar

Den budgeterade nivån på anslagen till lokalavdelningarna sänktes 2010 från 115 mnkr till 100 mnkr. Under åren har ett högre belopp utbetalats till lokalavdelningarna. För 2008 utbetalades 130 mnkr och för 2009 utbetalades 137 mnkr. Sedan 2010 har anslagen legat på budgeterad nivå.

Vid sidan av anslagssystemet betalar förbundet centralt kostnaderna för lokalombudsmännens pensioner. Även detta är en form av anslag till avdelningarna. Förbundets kostnader för lokalombudsmännens pensioner, schablonberäknade, uppgår till cirka 50 mnkr.

Pensionskostnader

En viktig förklaring till variationerna i den fackliga verksamhetens resultat har varit pensionskostnaderna. Pensionskostnaderna varierar kraftigt mellan åren. Dessa variationer beror på att pensionskostnadernas nivå i hög grad följer utfallet i förbundets pensionsförvaltares kapitalförvaltning.

De genom åren höga kostnaderna för pensionerna har sin grund i ett förmånsbestämt system där arbetsgivaren står hela risken vid

upp- och nedgångar av tillgångarna och skulderna i pensionsstiftelsen. Arbetstagaren är garanterad en viss nivå av den slutliga lönen. Nu är pensionsreglementet ändrat och nyanställda ombudsmän från och med 2009 får en årlig procentuell avsättning till pensionen. Detta kommer på sikt att innebära mer förutsägbara och även lägre pensionskostnader för förbundet.

Övriga verksamhetskostnader

Till följd av den stora minskning av antalet medlemmar i arbete som skedde i spåren av finanskrisen 2009 och därav fallande medlemsintäkter beslutade förbundsstyrelsen att minska kostnaderna i den centrala fackliga verksamheten. Förutom sänkningen av avdelningsanslagen har kostnadsbesparingar skett genom en minskning av antalet anställda på förbundskontoret med cirka 25 personer, en minskning av förbundskontorets lokalytor med nästan 40 procent samt i övrigt en generell översyn av den verksamhet som bedrivs. Sammantaget innebär detta en minskad kostnad på 60–70 mnkr per år.

Medlemsavgift till IF Metalls a-kassa

Medlemsavgiften till a-kassan har varierat de senaste åren. År 2010 var förbundets kostnad för a-kassan 93 kronor per medlem och månad. För 2011 höjdes avgiften till 94 kronor för att inför 2012 höjas till 95 kronor. För 2013 var medlemsavgiften 92 kronor. Inför 2014 beslutades att höja medlemsavgiften till 96 kronor per medlem och månad. Sammantaget har medlemsavgiften till a-kassan minskat till följd av färre antal medlemmar. Härutöver har den enskilde medlemmen betalat en arbetslöshetsavgift till a-kassan.

Avgift till LO

Från och med 2009 är LO-avgiftens utveckling kopplad till LO-förbundens genomsnittliga förändring av medlemsintäkterna per medlem. Innan dess var LO-avgiften oförändrad i många år. År 2010 var avgiften 14,77 kronor per månad och aktiv medlem. År 2011 höjdes avgiften till 14,90 kronor för att 2012 höjas till 15,87 kronor. För 2013 är LO-avgiften 16,67 kronor och för 2014 är den beslutad till 17,14 kronor per medlem och månad. Totalt sett har LO-avgiften varit på ungefär samma nivå de senaste åren eftersom avgiftshöjningarna procentuellt varit i samma nivå som medlemsantalet har minskat.

Justerat resultat

Enligt beslut på den senaste kongressen om en facklig verksamhetsekonomi i balans ska verksamhetens resultat tolkas efter ett antal justeringar.

För det första ska pensionskostnaderna beräknas till en ”normal” kostnad. Detta innebär att variationer i kostnaden för pensioner som beror på finansiella upp- och nedgångar inte ska medräknas. Det schablonbelopp som används för att beräkna resultatet är baserat på ett antagande om en över tiden normal avkastning i pensionsförvaltarens

kapitalförvaltning. För perioden 2010–2012 har schablonen varit 85 mnkr.

För det andra ska kostnader för kongressen årligen belasta verksamhetsresultatet med en tredjedel av vad kongresskostnaderna uppgår till.

För det tredje ska kostnader för valrörelser fördelas på motsvarande sätt, men över en fyraårsperiod. De två sista posterna är enbart en fördelning av kostnaderna över tiden och påverkar inte resultatet över en längre period.

Av tabell 4 framgår att den fackliga verksamhetens resultat under perioden som helhet givit ett överskott på 91 mnkr och därmed uppfyllt balanskravet.

Tabell 4: Justerat verksamhetsresultat, mnkr

	2010	2011	2012
Fackliga verksamhetens intäkter	861	865	897
Fackliga verksamhetens kostnader	-409	-419	-429
A-kasseavgift	-297	-307	-297
LO-avgift	-50	-49	-51
Medlemsförsäkringar	-75	-73	-76
Fackliga verksamhetens resultat	30	17	44

Finansiell verksamhet

Det finansiella resultatet har varit positivt de senaste åren. Finanskrisen har sedan 2008 haft stor påverkan på de finansiella marknaderna.

Avkastningen i förbundets kapitalförvaltning har varierat de senaste tre åren. För 2010 blev avkastningen 5,8 procent för att under 2011 vara negativ med 2,5 procent. För 2012 blev resultatet positivt med 7,7 procent.

Förbundets tillgångar per hösten 2013 fördelar sig med cirka 45 procent på ränteplaceringar, 40 procent på aktier och 15 procent på fastigheter.

3. Analys av förbundets ekonomiska ställning

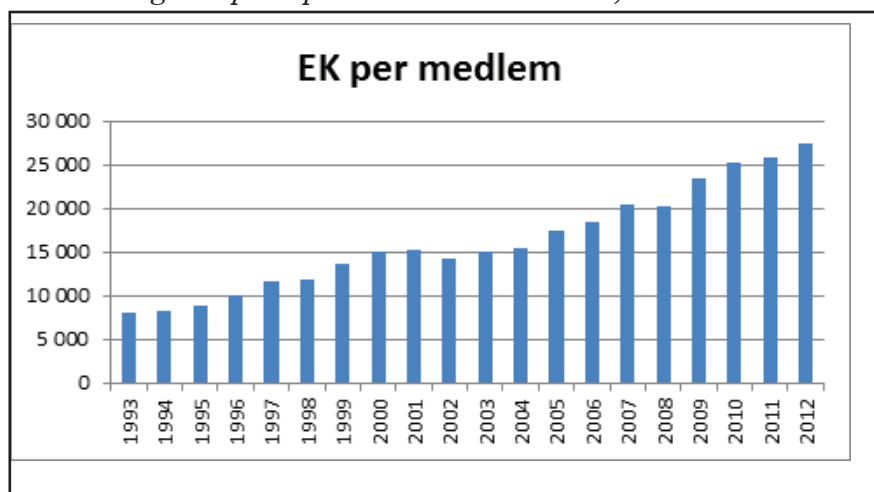
Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning. Syftet har i första hand varit att bedöma om förbundet har en tillräcklig ekonomisk konfliktberedskap, men även om förbundet i övrigt har ett tillräckligt kapital för att möta andra framtida hotbilder.

Förbundets ekonomiska styrka kan uttryckas och definieras på olika sätt; konfliktfonden, kapital, tillgångar, eget kapital m.m. Ekonomikommittén har valt att använda måttet justerat eget kapital om inte annat framgår. För enkelhetens skull benämns det fortsättningsvis som eget kapital. Justerat eget kapital är eget kapital plus det egna kapitalets andel av obeskattade reserver. Det finns flera skäl till detta. För det första är det ett allmänt vedertaget begrepp, för det andra underlättar det jämförelse över tiden och med andra förbund. Sedan är huvudsyftet med förbundets tillgångar i första hand att användas vid en konflikt och då måste nettovärdet av förbundets tillgångar och skulder beaktas.

3.1 Utvecklingen av förbundets egna kapital

De senaste 20 åren har inneburit en kraftig förstärkning av förbundets egna kapital räknat per medlem. Eftersom kapitalets huvudsyfte är att användas vid en konflikt där utbetalningarnas storlek är beroende av antalet medlemmar som får utbetalning bör analysen i huvudsak utgå från det egna kapitalets storlek per arbetande medlem. En sådan analys har dock inte kunnat ske eftersom uppgift om antalet arbetande medlemmar inte gått att återfinna så långt tillbaka i tiden. Analysen utgår därför från antalet aktiva medlemmar. Det finns således en viss försiktighetsmarginal i analysen. Förbundets egna kapital mätt per medlem har under de senaste 20 åren ökat nominellt från 8 055 kronor till 27 509 kronor. Kapitalet har således ökat med 3,4 gånger (se tabell 5).

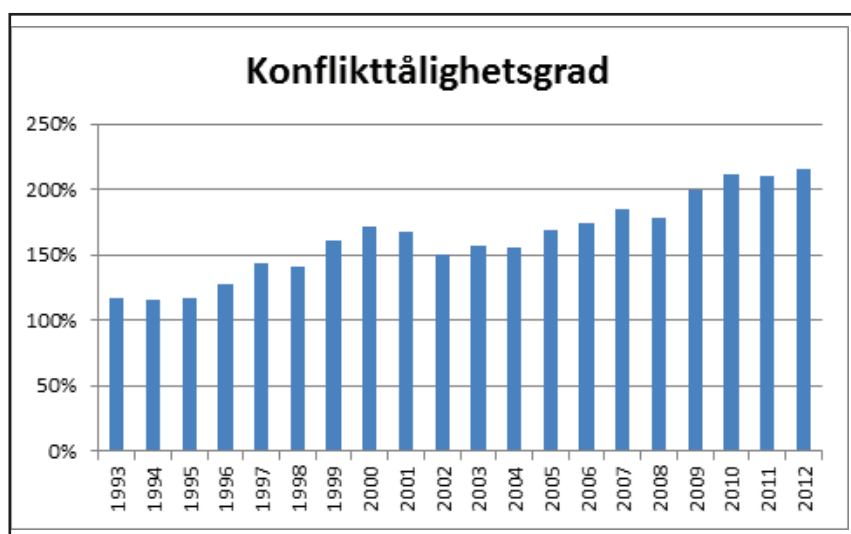
Tabell 5: Eget kapital per medlem 1993–2012, kronor

Förbundets kongresser har genom åren fastställt hur stor ekonomisk beredskap förbundet ska ha. Det konfliktberedskapsmål som funnits tidigare är att förbundet ska klara av två på varandra följande fullskaliga konflikter om vardera två veckor. För att beräkna detta har ekonomikommittén relaterat det egna kapitalet till konfliktbehovet och använt begreppet konflikttålighetsgrad (se tabell 6).

Om konflikttålighetsgraden är 100 procent är det egna kapitalet lika stort som konfliktbehovet. Om konflikttålighetsgraden överstiger 100 procent är det egna kapitalet större än konfliktbehovet. Vid en analys utifrån detta och mätt i lönenivån per respektive år, vilket gör att utvecklingen är real, hade förbundet en konflikttålighetsgrad på 117 procent 1993. År 2013 hade konflikttålighetsgraden ökat till 216 procent. Även här har antalet aktiva medlemmar använts för att kunna jämföra utvecklingen över tid. Vid en analys utifrån antalet arbetande medlemmar uppgick konflikttålighetsgraden per utgången av 2012 till 255 procent.

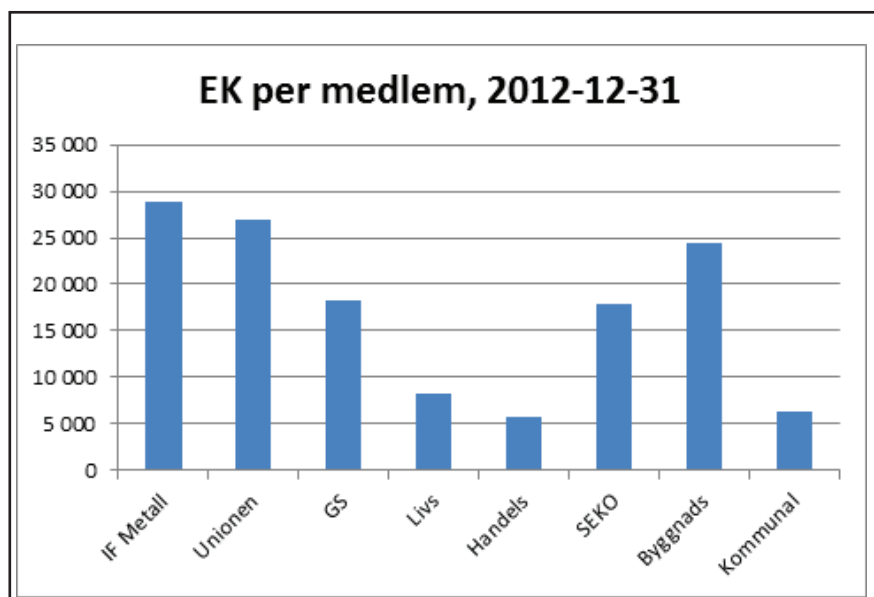
Tabell 6: Konflikttålighetsgrad 1993–2012

Vid båda dessa analyser har förbundets kapitalstyrka definierats som eget kapital. Det innebär att övervärden på finansiella tillgångar och fastigheter inte har inkluderats i beräkningarna. Om övervärdena skulle medräknas i det egna kapitalet, efter avdrag för latent skatt, skulle det egna kapitalet öka med cirka 15 procent. Om analysen avseende konflikttålighetsgrad skulle utgå från detta egna kapital skulle den uppgå till 293 procent, dvs. ett eget kapital som skulle räcka tre gånger om utifrån ett konfliktscenario med samtliga arbetande medlemmar i konflikt under tolv veckor.

För att mäta förbundets ekonomiska styrka har ekonomikommittén också analyserat förbundets egna kapital i jämförelse med andra större fackförbund (se tabell 7). Här har även övervärden i finansiella placeringar medräknats efter avdrag för latent skatt. Jämförelsen visar att IF Metall har det högsta egna kapitalet per aktiv medlem. Här skiljer det sig relativt mycket åt mellan förbunden. IF Metall, Unionen och Byggnads ligger över 20 000 kronor per aktiv medlem medan andra förbund ligger under 10 000 kronor.

Tabell 7: Eget kapital per medlem 2012-12-31

Denna utveckling beror på tre saker. För det första har förbundet inte haft en fullskalig konflikt under den analyserade perioden, för det andra har avkastningen på förbundets tillgångar varit god och för det tredje har medlemsantalet sjunkit. I absoluta tal har det egna kapitalet sedan 1993 ökat från 3,3 mdkr till 7,3 mdkr 2012. Medlemsutvecklingen under samma period har varit en minskning från 405 236 aktiva medlemmar 1993 till 266 312 aktiva medlemmar 2012.

3.2 Konfliktscenarier

Ekonomikommittén har analyserat olika konfliktscenarier. Analysens syfte har varit att uppskatta hur mycket en konflikt kan komma att kosta förbundet.

De konfliktverktyg som förbundet kan använda eller drabbas av är övertidsblockad, nyanställningsstopp, partiell eller total arbetsnedläggelse samt lockout.

Övertidsblockad och nyanställningsstopp är med all sannolikhet de första åtgärderna som förbundet skulle vidta om en konflikt skulle bryta ut. Kostnaden för detta är mycket låg. Nästa steg skulle vara att ta ut ett begränsat antal företag inom ett eller flera avtalsområden i konflikt. Till en början skulle inte en partiell arbetsnedläggelse vara särskilt omfattande, men kan successivt utökas med ökade kostnader som följd.

En total arbetsnedläggelse som omfattar hela förbundet är, tillsammans med lockout, det mest kostsamma alternativet. Sannolikheten att förbundet skulle ta ut alla arbetande medlemmar i konflikt bedöms vara väldigt låg. Risken är då större, även om den också måste anses vara ytterst begränsad, att arbetsgivarna skulle lockouta alla medlemmar i samband med en konflikt.

Det mest troliga är att en konflikt skulle bryta ut som en reaktion på krav på villkorsförsämringar från arbetsgivarnas sida. Förutsättningarna nu är dock annorlunda jämfört med för 20 år sedan. Sårbarheten för företagen har ökat på grund av kortare ledtider samtidigt som arbetsgivarna kan använda sig av fler åtgärder för att anpassa kostnader och öka flexibiliteten, som till exempel att öka inhyrningen och öka antalet visstidsanställda.

Det är således låg risk för att en fullskalig konflikt skulle vara under en längre period. Kostnaderna är helt enkelt för höga för alla inblandade parter. Effekterna på samhällsekonomin skulle också bli så pass stora att staten på ett eller annat sätt skulle tvinga parterna att komma överens eller stoppa konflikten genom ett politiskt beslut. Storlockouten 1980, som är den senaste större konflikten som Metall och Industriefacket var inblandade i, varade till exempel inte mer än en vecka. Metalls övertidsblockad 1995 varade däremot i drygt tre veckor.

Den gamla tumregeln har varit att förbundet ska klara två på varandra följande fullskaliga konflikter. Att samtliga förbundets medlemmar skulle konflikta längre än en eller två veckor kan inträffa, men ekonomikommittén bedömer det som relativt osannolikt.

Kostnadssidan i analyserna i avsnitt 3.1 baseras enbart på vad en konflikt kan tänkas kosta. Kostnaderna för en konflikt kan dessutom bli högre än beräknat eftersom vi kan tvingas att solidariskt stödja andra förbund vid en större konflikt som omfattar flera LO-förbund. Det är också viktigt att påpeka att förbundet även efter en konflikt måste ha en god ekonomisk styrka. Det finns dessutom ett behov av att täcka in framtida påverkansfaktorer som i dag är svåra att förutsäga. Politiska beslut kan till exempel snabbt förändra förutsättningarna.

Ekonomikommittén kan inte se ett realistiskt scenario där nuvarande konfliktmedel inte skulle räcka till vid en konflikt. Förbundet har aldrig stått starkare finansiellt. Det är också viktigt att det inte är någon tvekan kring att vi har kraft nog att gå i konflikt, vilket med all sannolikhet också begränsar arbetsgivarnas konfliktvilja.

Förbundets ekonomiska ställning är och bör vara så pass god att det finns stora säkerhetsmarginaler, både vad avser olika konfliktscenarier och andra risker. Det är viktigt att också komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt som i dag ekonomiskt och att denna ställning inte på något sätt får äventyras.

Konfliktfonden bör inte bli mindre eftersom det är svårt att veta vad som händer i framtiden och signalvärdet av en stark konfliktfond ska inte underskattas. Hotet om en konflikt måste alltid finnas i en avtalsrörelse.

3.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

Utifrån de analyser som har gjorts av förbundets kapitalstyrka, konfliktberedskap och övrig hänsyn till andra risker anser ekonomikommittén att det inte längre finns behov av att ytterligare öka förbundets kapital. Den nivå som förbundet har på det egna kapitalet bör inte heller minska utan bör värdesäkras på nuvarande nivå.

Förbundet har sedan länge haft som mål att den fackliga verksamhetens kostnader ska finansieras av medlemsavgifter. Kapitalförvaltningens resultat har inte medräknats i målsättningen.

Ekonomikommittén anser att balanskravet som har tillämpats på den fackliga verksamheten i stället ska mätas på sista raden i resultaträkningen, dvs. inklusive kapitalförvaltningens resultat, bokslutsdispositioner och skatt. Resultatet ska mätas över en längre period. Det innebär att enskilda år kan avvikelse ske från balanskravet.

Ekonomikommittén anser också att förbundets egna kapital ska värdesäkras på nuvarande nivå. Värdesäkringen av tillgångarna bör utgå från Riksbankens målsättning om en inflation över tiden på cirka 2 procent. Inflationen kommer att variera över tiden och även överstiga 2 procent under vissa perioder. Om inflationen stiger kommer dock räntan också att höjas, vilket ger en högre kapitalavkastning som kompenserar den högre inflationstakten.

Vid beräkning av det ekonomiska utrymme som frigörs vid en förflyttning av balanskravet till sista raden i resultaträkningen har ekonomikommittén valt att utgå från det bokförda värdet på förbundets tillgångar. Det är medvetet en försiktig värderingsmetod för att det ska finnas marginal i beräkningarna. Förbundets bokförda värde på placeringstillgångarna uppgår till cirka 8 mdkr. Genom åren har kapitalförvaltningen genererat en avkastning på cirka 6 procent årligen. Det finns inga garantier för att avkastningen i framtiden alltid ska ligga på samma nivå. Vi har under några år också haft en låg ränta sett i ett historiskt perspektiv. En låg ränta gör det svårare att få en hög avkastning på kapitalet jämfört med en hög ränta. Ekonomikommittén har därför räknat med en långsiktig förväntad framtida avkastning på cirka 5 procent.

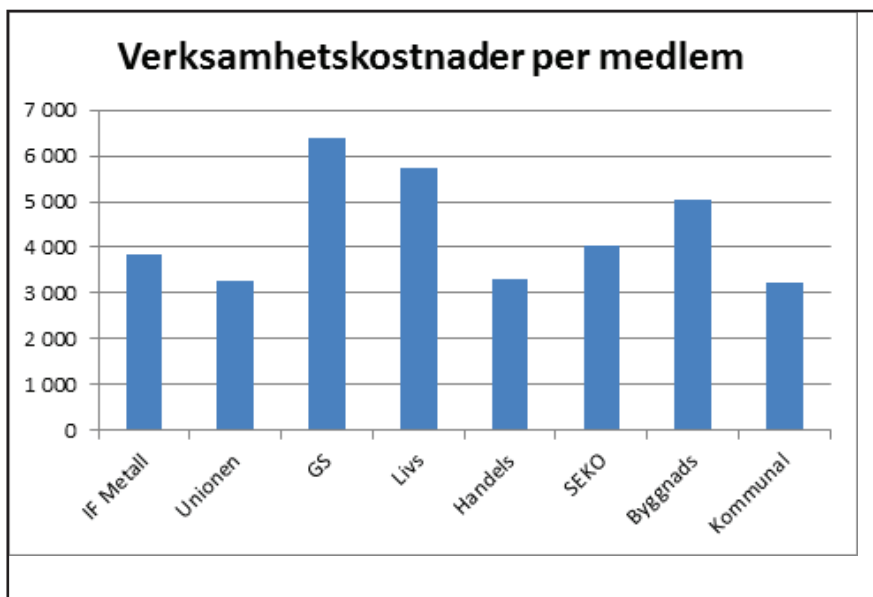
En avkastning på placeringstillgångarna med 5 procent skulle över tid motsvara ett beloppsmässigt resultat på cirka 400 mnkr årligen. Efter avdrag för värdesäkring med 2 procent och 22 procent i skattekostnad återstår cirka 150 mnkr. Det motsvarar ungefär två tiondels procentenheter på den centrala förbundsavgiften.

Dagens finansieringsnivå av den fackliga verksamheten påverkas inte av detta. Det är ingen minskning av de fackliga verksamhetskostnaderna utan kan ske genom att kapitalavkastningen finansierar den fackliga verksamheten med cirka 150 mnkr per år. För kapitalförvaltningen innebär det att inslaget av direktavkastande placeringar bör öka samtidigt som frekvensen av realiseringar av tillgångar också kommer att öka. Eftersom målet är att ekonomin ska vara i balans över tiden ska detta dock inte behöva innebära att tillgångar avyttras vid ogynnsamma tillfällen.

Ekonomikommittén har också analyserat nivån på finansieringen av förbundets fackliga verksamhet. Det har skett genom att jämföra hur mycket den fackliga verksamheten kostar för olika fackförbund. Analy-

sen omfattar förbundets och andra fackförbunds hela verksamhet, dvs. både den centrala och lokala verksamheten (se tabell 8).

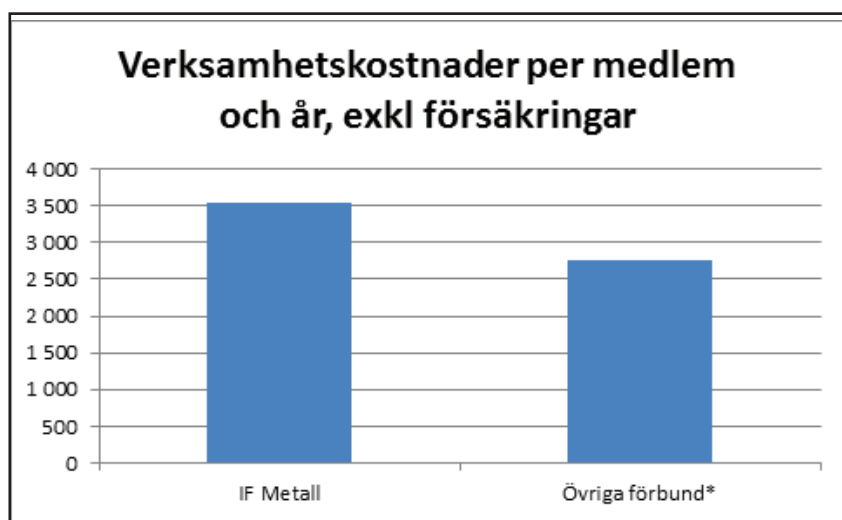
Tabell 8: Verksamhetskostnader per medlem och år, medeltal 2011–2012, kronor

Om man slår ut samtliga verksamhetskostnader, exklusive kostnader för a-kassan, på alla aktiva medlemmar framgår att IF Metall jämfört med andra förbund ligger på ett genomsnitt. Vi har högre kostnader per medlem än Unionen, Kommunal och Handels. Vi ligger i nivå med Seko och har lägre verksamhetskostnader per medlem än GS, Livs och Byggnads.

I analysen ovan ingår kostnader för förbundets olika försäkringslösningar. Om man analyserar den renodlade fackliga verksamheten exklusive kostnaderna för medlemsförsäkringar har IF Metall knappt 30 procent högre verksamhetskostnader jämfört med de andra förbunden (se tabell 9). IF Metall som är ett relativt stort förbund bör ligga bland de lägre i denna typ av analys. Här är det viktigt att poängtera att detta inte säger något om kvaliteten på den fackliga verksamheten utan endast på vilken nivå den finansieras.

Tabell 9: Verksamhetskostnader per medlem och år exklusive försäkringar, medeltal 2011–2012, kronor

*) Övriga förbund utgörs av Unionen, GS, Livs, Handels, Seko, Byggnads och Kommunal.

Ekonomikommittén har också tittat på andra nyckeltal relaterat till antalet aktiva medlemmar, såsom antal anställda, antal klubbar och antal förtroendevalda. För samtliga nyckeltal är slutsatsen att förbundet snarare ligger i överkant än underkant när det gäller att tillskjuta resurser till den fackliga verksamheten.

Ekonomikommittén gör bedömningen att den finansieringsnivå som i dag finns för den fackliga verksamheten bör vara tillräcklig för att bedriva den fackliga verksamheten med hög kvalitet. Det finns inte heller någon automatik i att utökade ekonomiska resurser skulle ge en bättre facklig verksamhet.

Däremot anser ekonomikommittén att det är av stor vikt att det fackliga arbetet utvecklas i takt med de förändringar som sker i omvärlden. En av de främsta utmaningarna står att finna i att öka organisationsgraden. Det finns ingen snabb och enkel lösning utan det måste ske med långsiktig ökad facklig närvaro på arbetsplatser för att få en ökad kommunikation mellan förbunds företrädare och våra nuvarande medlemmar, men också med presumtiva medlemmar. Denna utvecklingsprocess kan genomföras inom ramen för nuvarande nivå på verksamhetsekonomi.

Ekonomikommittén föreslår att förbundets ekonomi över tiden ska vara i balans. Balanskravet ska avläsas på sista raden i resultaträkningen, dvs. efter finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Nuvarande nivå på förbundets egna kapital ska värdesäkras. Värdesäkringen ska över tiden beräknas utifrån en årlig inflationsnivå på 2 procent.

3.4 Ekonomiskt scenario för nästa kongressperiod

IF Metalls medlemmar arbetar till övervägande del i företag som direkt eller indirekt är beroende av globala marknader och hur efterfrågan på dessa marknader, och då särskilt i Europa, utvecklas. Den minsk-

ning som skett av antalet industriarbetare de senaste åren till följd av finanskrisen har påverkat förbundets ekonomi. Medlemsintäkterna har ökat de senaste två åren till följd av en viss återhämtning av antalet medlemmar i arbete. Medlemsintäkterna är dock inte på samma nivå som före finanskrisen. Förbundet centralt har mött detta genom kostnadsbesparingar, vilket gjort att resultatet i den fackliga verksamheten har varit i balans. Det är viktigt att förbundet bedriver en så kostnads-effektiv verksamhet som möjligt – dels är det en skyldighet mot våra medlemmar, dels ger det en större ekonomisk frihet.

Tillväxttalen, mätt i BNP, återhämtade sig 2010 och 2011 för att åter falla under 2012 och 2013. Euroländerna sammantaget hade negativ tillväxt under 2012. Prognosen för 2013 är en negativ tillväxttakt på 0,6 procent, vilket i och för sig är en positiv utveckling jämfört med 2012, men fortfarande negativ. För 2014 bedöms tillväxttakten vara positiv med cirka 1 procent. Tillväxten i USA väntas bli 1,7 procent under 2013 och 2,7 procent under 2014.

Det positiva är att euroländerna lämnat recessionen bakom sig efter en tid med fallande tillväxt. Viktigt för svenska företag är att Tysklands utveckling är bättre än genomsnittet i Europa i övrigt.

Trots allt tycks det som att krisen i Europa har bottnat. Det är dock väl tidigt att blåsa faran över. Det är för flera länder, främst i Sydeuropa, en oändligt lång väg tillbaka till balans och full sysselsättning. De största negativa effekterna av krisen har vi sannolikt bakom oss. Tillväxttalen i den svenska ekonomin ser bättre ut än för Europa som helhet. För 2013 prognosticeras en tillväxt på 1,1 procent och för 2014 bedöms BNP-tillväxten uppgå till 2,5 procent. Den svenska ekonomin ser generellt starkare ut än ekonomin i omvärlden. Det råder dock en osäkerhet om hur och när en återhämtning kommer att ske.

Ekonomikommittén förutspår inte något stort fall av antalet industrijobb de närmaste åren, som det som inträffade 2008–2009. Däremot fortsätter den strukturella minskningen av industrijobben. Samtidigt har vi löneökningar under perioden som bör motverka den strukturella minskningen. Utifrån de förslag som ekonomikommittén presenterar kommer medlemsintäkterna att hamna på en lägre nivå än tidigare. Detta ska dock kompenseras med avkastning från kapitalförvaltningen, vilket gör att de ekonomiska förutsättningarna kommer att ligga på ungefär samma nivå som de senaste åren.

4. Analys av lokalavdelningarnas ekonomiska ställning

Ekonomikommittén har analyserat lokalavdelningarnas ekonomiska ställning. Syftet med analysen har varit att se hur lokalavdelningarnas ekonomiska utveckling varit sedan bildandet av förbundet och att rekommendera vilken målsättning lokalavdelningarna bör ha för sin ekonomi.

4.1 Resultatutveckling

Verksamhetens resultat

Sammantaget för perioden 2007–2012 har den lokala fackliga verksamheten gjort ett överskott på 177 mnkr. Nettoresultatet, dvs. efter finansiella poster och skatt, för motsvarande period har sammantaget givit ett överskott på 254 mnkr.

Sedan den senaste kongressen har en omstrukturering skett av lokalavdelningarna. Bakgrunden var den stora minskning av arbetande medlemmar som skedde under 2008–2009. Från och med 2013 har förbundet 37 lokalavdelningar. Sammanslagningarna skedde successivt från och med hösten 2011 till och med den 1 januari 2013.

Ser man till intäkterna för perioden 2007–2012 har utvecklingen varit snarlik som för förbundet centralt. Medlemsintäkterna sjönk kraftigt 2009–2010 för att sedan öka något. Intäkterna är dock inte på samma nivå som före 2008–2009 (se tabell 10). Analyserar man däremot kostnadssidan så ligger den kvar på ungefär samma nivå som under periodens inledande år. Räknat per aktiv medlem har lokalavdelningarnas intäkter under perioden ökat med drygt 10 procent medan verksamhetskostnaderna per medlem har ökat med ungefär 25 procent.

Ekonomikommittén gör bedömningen att verksamhetskostnaderna under 2013 och 2014 kommer att sjunka. Anledningen till detta är att kostnadsbesparingar till följd av omstruktureringen ännu inte har realiserats i form av lägre administrativa kostnader, främst avses lokal- och personalkostnader. Flera lokalavdelningar har höga administrativa kostnader i förhållande till de nyckeltal som förbundet tagit fram.

Tabell 10: Resultatutveckling lokalavdelningar 2007–2012, mnkr

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Medel
Intäkter	578	599	587	513	547	550	562
Kostnader	-498	-559	-587	-511	-513	-527	-533
Fackliga verksamhetens resultat	80	40	-1	2	34	22	30
Finans/dispositioner/skatt	15	-29	56	17	2	15	13
Resultat	95	11	55	19	36	38	42
Intäkt per medlem, kr	1 831	1 965	2 047	1 866	1 999	2 064	
Kostnad per medlem, kr	-1 577	-1 834	-2 050	-1 859	-1 873	-1 981	

De ökade verksamhetskostnaderna 2008 och 2009 är främst en följd av ökad omfattning på studieverksamheten. Studiekostnaderna uppgick 2009 till 103 mnkr, en ökning med 30 mnkr jämfört med 2008 och en ökning med 47 mnkr jämfört med 2007. Personalkostnaderna har under perioden legat på oförändrad nivå.

Det finansiella resultatet har för perioden 2007–2012 givit överskott. Inklusiv bokslutsdispositioner och skatt har det totala resultatet uppgått till 42 mnkr. Det har varit stora variationer mellan åren. Det har sin förklaring i att finanskrisen under 2008 påverkade börserna negativt. Under 2009 skedde en återhämtning.

4.2 Lokalavdelningarnas egna kapital

I och med de positiva resultaten sedan 2007 har lokalavdelningarnas totala egna kapital förstärkts. Totalt uppgick det bokförda egna kapitalet per den 31 december 2012 till 1 261 mnkr. Det genomsnittliga egna kapitalet är 34,1 mnkr. Sex avdelningar har ett eget kapital understigande 20 mnkr och tio avdelningar har ett eget kapital som överstiger 40 mnkr. I och med den minskning som skett av antalet avdelningar har respektive avdelning en starkare ekonomi än tidigare. Dels har det egna kapitalet per lokalavdelning i genomsnitt ökat sedan 2010, dels har den genomsnittliga verksamhetsekonomi per avdelning blivit större.

Tabell 11: Avdelningarnas balansräkning 2012-12-31, mnkr

Finansiella tillgångar	1 187
Övriga tillgångar	173
Eget kapital	1 261
Skulder	99
EK per ett års verksamhetskostnader	2,4

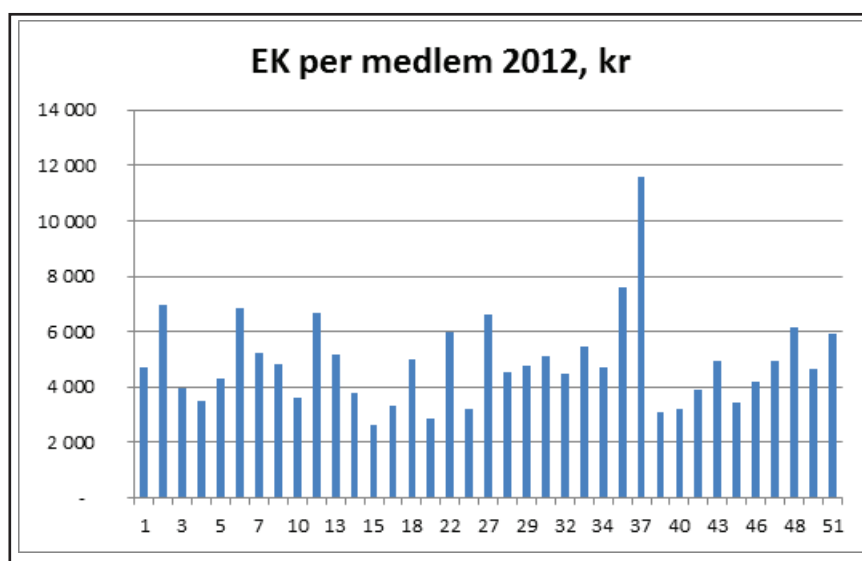
Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen av det egna kapitalet räknat per aktiv medlem. Sedan 2006 har lokalavdelningarnas egna kapital räknat per aktiv medlem ökat med drygt 40 procent (se tabell 12). Ökningen har berott både på att antalet medlemmar minskat under perioden och att resultaten för samtliga år varit positiva. Sammantaget har resultatet för dessa år uppgått till 321 mnkr.

Tabell 12: Eget kapital per aktiv medlem, totalt, kronor

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
3 307	3 495	3 721	4 091	4 394	4 365	4 735

Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna (se tabell 13). Den avdelning som har lägst eget kapital per medlem ligger på drygt 2 600 kronor och den som har högst ligger på knappt 11 600 kronor. Om man räknar bort de avdelningar som avviker mest kan ekonomikommittén konstatera att 33 lokalavdelningar ligger mellan 3 000 och 7 000 kronor i eget kapital per medlem.

Tabell 13: Eget kapital per aktiv medlem, per avdelning, kronor

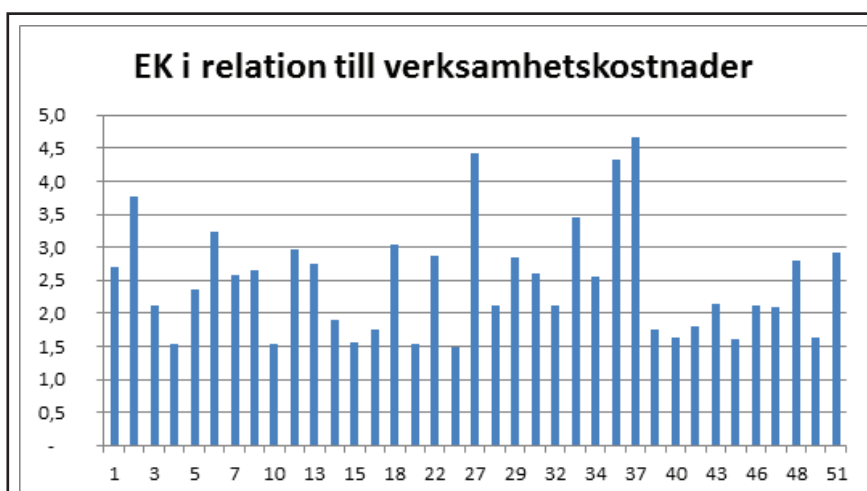
Ekonomikommittén har också analyserat det egna kapitalet i relation till de fackliga verksamhetskostnaderna (se tabell 14). Här har inte 2006 medräknats eftersom det var det år som lokalavdelningarna bildades och verksamhetskostnaderna var påverkade av samgåendekostnader. Ekonomikommittén har valt att använda begreppet täckningsgrad. Täckningsgraden har för samtliga år varit högre än två år. Per 2012 var täckningsgraden 2,4 år. Det innebär att det egna kapitalet räcker till att driva verksamheten i cirka två år och fem månader.

Tabell 14: Eget kapital i relation till verksamhetskostnader, totalt (täckningsgrad)

2007	2008	2009	2010	2011	2012
2,2	2,0	2,0	2,4	2,3	2,4

Det är även här variation mellan lokalavdelningarna. Den avdelning som har den lägsta täckningsgraden ligger på ett och ett halvt år i täckningsgrad och den avdelning som ligger högst har drygt fyra år och sju månader i täckningsgrad.

Tabell 15: Eget kapital i relation till verksamhetskostnader, per avdelning

Ekonomikommittén har resonerat om det egna kapitalets utveckling och även om storleken på kapitalet i relation till verksamhetskostnaderna. Ekonomikommittén anser att det inte finns något syfte med att ytterligare öka det egna kapitalet. Förbundet centralt har ett syfte med att kapitalet ska vara tillräckligt stort för att klara av olika konfliktscenarier och även kunna hantera andra faktorer, som till exempel politiska risker. För lokalavdelningarna finns inget behov att ha ekonomisk konfliktberedskap. Däremot är även lokalavdelningarna påverkade av politiska risker och bör också i övrigt ha ekonomiska säkerhetsmarginaler. Förbundsstyrelsen har tidigare rekommenderat lokalavdelningarna att ha ett eget kapital motsvarande cirka ett års verksamhetskostnader.

Det egna kapitalet ska vara en buffert för variationer av storleken på intäkter och kostnader. I samband med finanskrisen minskade förbundets medlemsintäkter totalt med cirka 10 procent. Det var en mycket stor minskning som uppgick till motsvarande drygt en månads medlemsintäkter. Därefter har en återhämtning av intäkterna skett. Lokalavdelningarnas verksamhetskostnader steg under 2009 till följd av ökade studiekostnader. De ökade studiekostnaderna fördelades mellan lokalavdelningarna och förbundet centralt. Det var en stor kostnadsökning som motsvarade ungefär en månads verksamhetskostnader.

Ekonomikommittén anser att en täckningsgrad på ett års verksamhetskostnader även fortsättningsvis kan vara en rimlig målsättning. Ekonomikommittén anser att måttet snarare är i överkant än i underkant, men det kan motiveras av att det är önskvärt att ha vissa säkerhetsmarginaler.

4.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

Ekonomikommittén anser att det inte finns skäl för lokalavdelningarna att ha ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader. I och med att genomsnittet ligger på 2,4 års verksamhetskostnader i eget kapital och ingen avdelning har lägre än ett och ett halvt års verksam-

hetskostnader i eget kapital anser ekonomikommittén att det inte finns anledning att öka det egna kapitalet ytterligare.

Som en konsekvens av detta anser ekonomikommittén att målsättningen för lokalavdelningarnas löpande ekonomi bör vara en ekonomi i balans, beräknat på sista raden i resultaträkningen. Det innebär att över ett antal år bör resultatet, inklusive finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt, vara i balans.

I och med att det finansiella resultatet räknas in i balanskravet tillförs cirka 50 mnkr årligen till den fackliga verksamheten. Lokalavdelningarnas bokförda värde på de finansiella placeringstillgångarna per den 31 december 2012 uppgick till cirka 1,2 mdkr. Uppskattat marknadsvärde på tillgångarna är cirka 1,5 mdkr. En aktiv kapitalförvaltning bör över tiden ge en årlig avkastning på cirka 5 procent. Efter avdrag för skatt skulle det innebära cirka 60 mnkr årligen. Det är viktigt att de finansiella tillgångarna, precis som andra resurser inom förbundet, används på ett så effektivt sätt som möjligt och därigenom kan bidra till att finansiera den fackliga verksamheten. Förutsättningarna mellan lokalavdelningarna varierar. Tre fjärdedelar av förbundets lokalavdelningar har finansiella placeringstillgångar överstigande 20 mnkr, varav sex har finansiella placeringstillgångar överstigande 40 mnkr.

På totalen har lokalavdelningarna uppvisat positiva resultat de senaste åren. En orsak till överskotten är att ambitionsnivån på den fackliga verksamheten är hög vid tillfälle för budgetering/verksamhetsplanering. Senare visar det sig att de planerade verksamheterna av olika skäl inte har kunnat genomföras. Ekonomikommittén har följt verksamhetskostnaderna under många år och även jämfört verksamhetens kostnader per medlem med andra förbund. Ekonomikommittén anser att det generellt inte finns behov av att öka verksamhetskostnaderna. Det betyder inte att det gäller för samtliga lokalavdelningar. Ibland finns det också behov för lokalavdelningarna att tillfälligtvis finansiera strukturellt viktiga projekt eller verksamheter. Mot bakgrund av att lokalavdelningarna blivit allt mer resursstarka anser ekonomikommittén att det finns utrymme även för den typen av insatser.

Som nämnts ovan anser ekonomikommittén att det är centralt för förbundet att vända den negativa utvecklingen av organisationsgraden. Det innebär att förbundet centralt och lokalavdelningarna måste utveckla sin verksamhet. Ekonomikommittén anser att det kan ske inom ramen för nuvarande finansieringsnivå på den fackliga verksamheten. För att vända utvecklingen handlar det mer om ändrade arbetssätt än om en ökad finansiering.

Efter att ha vägt samman flera faktorer, som att kapitalavkastningen inräknas i balanskravet, att nuvarande resultatnivå i den fackliga verksamheten ger överskott, att det finns möjlighet till kostnadsminskningar samt att förbundets lokalavdelningar är välkapitaliserade, anser ekonomikommittén att en anpassning av de lokala avgifterna till en lägre nivå bör övervägas. Ekonomikommittén är medveten om att anpassningsmöjligheterna varierar mellan lokalavdelningarna.

5. Uppbördsavtal

Sedan många år har förbundet haft avtal med arbetsgivarmotparterna om att arbetsgivaren ska göra löneavdrag för fackavgiften och betala in den till förbundet, det så kallade uppbördsavtalet. I december 2011 valde Teknikarbetsgivarna att ensidigt säga upp avtalet. Uppsägningen skulle gälla från och med den 1 januari 2015. I efterföljande avtalsrörelse gjorde Ikem (Innovations- och Kemiindustrierna i Sverige) likadant. Totalt omfattades per augusti 2013 cirka 112 000 medlemmar av Teknikavtalet och cirka 25 000 medlemmar av avtalet med Ikem.

Uppbördsavtalet är ett mycket effektivt sätt att ta in avgiften. Det kostar inte särskilt mycket eftersom någon avisering inte behöver ske till de medlemmar som finns på en arbetsplats. Det är också betalnings-säkert eftersom det är företaget och inte individen som betalar in avgiften, vilket betyder att arbetet med påminnelser etc. underlättas. Det ger oss också automatiskt information om var våra medlemmar arbetar.

I och med uppsägningen av avtalet tillsatte förbundsstyrelsen en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utreda konsekvenserna av uppsägningen. Utifrån ett organisatoriskt perspektiv var analysen att det fanns en uppenbar risk att antalet medlemmar skulle minska. Detta skulle kunna få allvarliga konsekvenser för förbundet i form av minskad styrka vid avtalsförhandlingar, minskat politiskt inflytande och även minskade medlemsintäkter. Det skulle också kosta mer att ta in avgiften och administrationen skulle öka. Med andra ord skulle ett upphörande av uppbördsavtalet få stora konsekvenser för förbundet.

Vid avtalsförhandlingarna 2013 träffades en överenskommelse med Teknikarbetsgivarna om att skjuta fram uppsägningen ett år. Liknande överenskommelse gjordes med Ikem.

Den 27 november 2013 träffade IF Metall och Teknikarbetsgivarna avtal om korttidsarbete. Avtalet löper med samma tidsperiod som riksavtalen och består av tre delar:

- Korttidsarbete med statligt stöd
- Korttidsarbete utan statligt stöd
- Bibehållet uppbördsavtal

Uppgårelsen är konstruerad så att om någon av de tre delarna sägs upp så faller samtliga delar i avtalet. Innebörden av avtalet är att den tidigare uppsägning som Teknikarbetsgivarna gjort av uppbördsavtalet inte längre gäller. I och med avtalsuppgörelsen har förbundet säkrat uppbördsavtalet. Motsvarande avtalsuppgörelse har dock inte träffats med Ikem.

Ekonomikommittén har behandlat frågan om uppbördsavtalet och anser att det är en central fråga för förbundet. Effekterna av en eventuell uppsägning kommer att påverka förbundet negativt. Ekonomikommittén anser emellertid att tack vare avtalet om korttidsarbete bör uppbördsavtalet vara säkrat under överskådlig tid för åtminstone nära 90 procent av förbundets arbetande medlemmar.

6. Medlemsavgiften

6.1 Inledning

Från och med den 1 januari 2014 har regeringen avskaffat arbetslöshetsavgiften, vilket medfört att förbundsstyrelsen fattat beslut om att ta bort det fasta krontalet i förbundets avgiftssystem. Borttagandet har fått positiva konsekvenser för förbundets medlemmar genom en avgiftssänkning på 175 kronor per månad. För vissa grupper – såsom studerandemedlemmar som tidigare inte haft någon anställning, elever som går företagsförlagd gymnasieutbildning samt medlemmar som är lediga för studier utan att ha lönerelaterad ersättning (vuxenstuderande) – innebär det relativt sett en större avgiftssänkning än för den genomsnittlige arbetande medlemmen.

Ekonomikommittén föreslår en sänkning av den centrala medlemsavgiften. Om den centrala avgiften sänks i genomsnitt motsvarande 50 kronor per månad innebär det att förbundets medlemmar från och med 2015 sammantaget kommer att få en avgiftssänkning med 225 kronor per månad. Detta är en mycket stor avgiftssänkning som på årsbasis uppgår till 2 700 kronor.

En annan effekt av att det fasta krontalet tagits bort är att avgiftssystemet blivit enklare. Förbundets avgiftssystem har med åren blivit allt mer komplicerat. Mycket av detta har varit hänförligt till införandet av det fasta krontalet och olika undantag kopplade till införandet.

Det har också diskuterats mycket om de som är lediga för studier utan att ha lönerelaterad ersättning (vuxenstuderande) och elever som går företagsförlagd gymnasieutbildning (för dessa gäller detta från termin fem) ska betala det fasta krontalet. Nu har dessa grupper blivit befriade från det fasta krontalet och därigenom erhållit en kraftig avgiftssänkning. Ekonomikommittén föreslår dessutom en sänkning av den lägsta avgiften, vilket innebär att avgiftssänkningen för dessa grupper blir mer än 50 procent.

6.2 Avgiftssänkning

Ekonomikommittén föreslår att den centrala procentuella förbundsavgiften som i dag är 1,2 procent ska sänkas. I och med att förbundets kapital inte behöver förstärkas ytterligare frigörs ett ekonomiskt utrymme motsvarande 0,2 procentenheter i avgiftssystemet. Det motsvarar 50 kronor per månad för en medlem som tjänar 25 000 kronor.

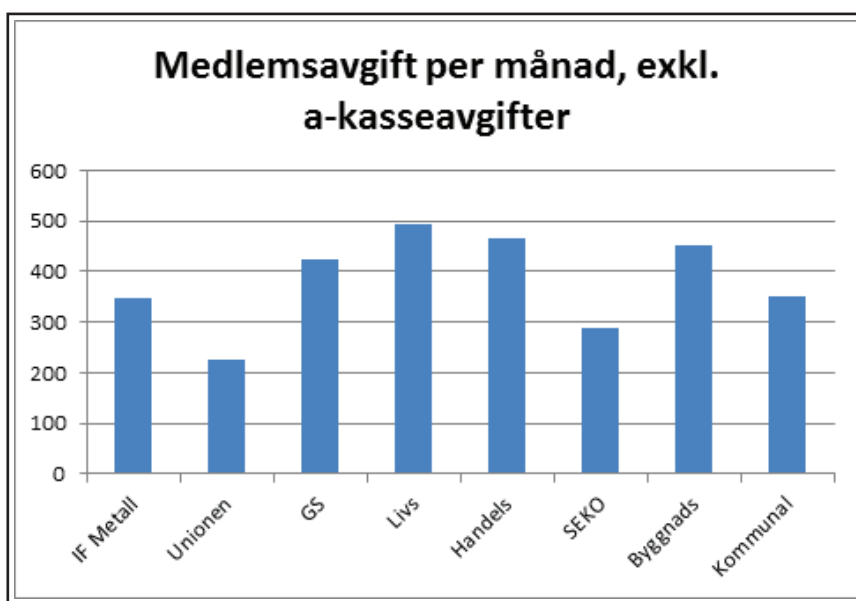
Det finns flera anledningar till att utrymmet ska användas till en avgiftssänkning. Den mest grundläggande är att det inte finns några skäl till att ta ut mer i avgift från våra medlemmar än vad vi behöver. Det är vår skyldighet som förening.

Avgiftens storlek har betydelse för medlemsrekryteringen. Framför allt vid nyrekrytering av medlemmar är avgiften av stor betydelse, men också för att behålla befintliga medlemmar. Antalet övergångar från förbundsmedlem till enskild medlem i a-kassan har ett direkt samband med avgiftsförändringar. När arbetslöshetsavgiften har höjts har övergångarna ökat och när den har sänkts har övergångarna minskat.

Ekonomikommittén har analyserat avgiftens storlek i jämförelse med andra fackförbund (se tabell 16). För att kunna jämföra med andra förbund där a-kassan inte ingår i det fackliga medlemskapet har jämförelsen skett exklusive den del av avgiften som går till a-kassan. IF Metalls avgift, beräknat på en medlem som tjänar 25 000 kronor, uppgår i dag till 346 kronor i månaden. Unionen, som är det fackförbund vi har flest övergångar till, har en avgift på 225 kronor. Sekos avgift är 288 kronor. Kommunal ligger i nivå med oss medan GS, Handels, Livs och Byggnads ligger högre.

Samtliga förbund som har högre avgift än IF Metall, förutom Byggnads, har både en inkomstförsäkring och en hemförsäkring i medlemskapet. Jämförelsen blir mest relevant med Unionen, där det skiljer 121 kronor i månaden, trots att det ingår en inkomstförsäkring i Unionens medlemskap. Slutsatsen är att förbundets avgift är relativt hög jämfört med andra förbund och särskilt stor är skillnaden gentemot Unionen. Viktigt att föra fram här är att IF Metall är det förbund som har flest lokalavdelningar.

Tabell 16: Medlemsavgift per månad, exklusive a-kasseavgifter

Att avgiftens storlek är viktig för förbundets medlemmar framgår av två medlemsundersökningar som ekonomikommittén låtit göra under 2013. I den ena svarar 91 procent av de tillfrågade att de tror sig veta hur mycket de betalar i medlemsavgift. I båda undersökningarna svarar bara knappt 40 procent att de tycker att medlemskapet är prisvärt. På frågan hur nöjda medlemmarna är med sitt medlemskap i förbundet svarar 69 procent att de är ganska eller mycket nöjda.

I den ena undersökningen, där 2 601 medlemmar svarat, uppger 53 procent att de hellre vill sänka avgiften än satsa på bättre medlemsförmåner. I denna fråga skiljer det sig åt mellan förtroendevalda och icke förtroendevalda. Av de förtroendevalda vill 42 procent sänka avgiften och 53 procent satsa på bättre medlemsförmåner. Bland med-

lemmar som inte har förtroendeuppdrag vill 55 procent sänka avgiften och 37 procent satsa på bättre medlemsförmåner. I den andra undersökningen, med totalt 12 542 svarande, uppger 76 procent att det är ett ganska eller mycket bra förslag att använda det ekonomiska utrymmet till att sänka avgiften med cirka 50 kronor per månad. I samma undersökning svarar 67 procent att de hellre ser en sänkning av avgiften med 50 kronor än att det ekonomiska utrymmet används till att utöka den fackliga verksamheten.

Några slutsatser som ekonomikommittén gör av undersökningarna är att medlemmarna till stor utsträckning är ganska nöjda med medlemskapet men att det är dyrt. Det finns en hög medvetenhet om avgiftens storlek och man vill hellre sänka avgiften än öka innehållet i förbundets fackliga verksamhet.

6.3 Riskanalys

Ekonomikommittén har utifrån ett ekonomiskt scenario analyserat olika risker. Riskerna är inte direkt kopplade till en avgiftssänkning utan det är risker som finns redan i dag. Syftet med analysen har varit att bedöma om förbundet har svårare att hantera dessa risker vid en avgiftssänkning. Det är här viktigt att påminna om att avgiftssänkningen inte innebär någon minskad nivå på finansieringen av den fackliga verksamheten. De minskade medlemsintäkterna ersätts av avkastning på kapitalet.

Förbundet har under en längre tid genomgått en minskning i medlemsantal. Till övervägande del beror minskningen på att det strukturellt skett en minskning av industrijobben i Sverige. Minskningen i medlemsantalet beror också på en sjunkande organisationsgrad. Ekonomikommittén ser allvarligt på utvecklingen och anser att förbundets målsättning måste vara att vända utvecklingen så att organisationsgraden ökar. Ekonomikommittén har ovan beskrivit att det inte finns någon snabb och enkel lösning utan det måste ske med långsiktig ökad facklig närvaro på arbetsplatser för att få en ökad kommunikation mellan förbunds företrädare och våra nuvarande medlemmar, och även med presumtiva medlemmar.

Detta organisationsstärkande arbete står inte i konflikt med en avgiftssänkning eftersom nivån på finansieringen av den fackliga verksamheten behålls. Det finns också möjlighet även fortsättningsvis att finansiera förbundet strukturellt viktiga insatser om det bedöms nödvändigt. Det är heller inte osannolikt att en avgiftssänkning ger positiva effekter på organisationsgraden. En lägre avgift bör i varje fall inte försvåra arbetet med att nyrekrytera medlemmar till förbundet.

Det finns politiska risker som kan få stor påverkan på förbundets ekonomi. Det som mest sannolikt kan komma att inträffa är en höjning av ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen. Det är främst något positivt i och med att försäkringen i sådant fall förbättras och a-kassan därmed också kan vara ett ännu starkare rekryteringsargument än det är i dag. Vi vet genom medlemsundersökningar att våra medlemmar

har medlemskapet i a-kassan som ett av de viktigaste argumenten till att vara med i IF Metall.

En höjning av ersättningsnivån skulle dock också innebära att kostnaden för a-kassan och därmed även medlemsavgiften till a-kassan höjs. Efter att arbetslöshetsavgiften tagits bort finansierar a-kassorna cirka 10 procent av de utbetalda försäkringsersättningarna. Höjningen av taket till de nivåer förbundet anser rimliga och de nivåer som det socialdemokratiska partiet har indikerat skulle innebära en merkostnad för förbundet på cirka 50 mnkr per år. Det är dock osäkert om takhöjningen kommer att genomföras under 2015. Om den genomförs kommer höjningen förmodligen att ske successivt med en upptrappning under den kommande fyraårsperioden.

Andra negativa politiska risker är ändrade skatteregler för konfliktersättning och ändring av förtroendemannalagen. Att dessa risker ska inträffa bedömer ekonomikommittén som osannolikt. Något som skulle vara positivt för förbundets medlemsutveckling är om skattereduktion för fackföreningsavgiften återigen införs.

Avgörande för förbundets finansieringsförmåga är organisationsgradens utveckling. Förbundet har de senaste åren haft en negativ utveckling av organisationsgraden. Vi vet att den är högre på arbetsplatser där vi har klubb och med fallande organisationsgrad är det risk att ytterligare ett antal klubbar försvinner. Det är svårt att exakt uppskatta de ekonomiska konsekvenserna och ekonomikommittén har därför räknat på olika scenarier. En medlemsminskning på 10 procent motsvarar en nettoeffekt på förbundets ekonomi med motsvarande en tiondels procent på medlemsavgiften. En medlemsminskning på 20 procent motsvarar en nettoeffekt på förbundets ekonomi med motsvarande två tiondels procent. Här är det viktigt att påminna om att det förmodligen är lättare att rekrytera nya medlemmar med en lägre medlemsavgift.

I detta sammanhang är det viktigt att påminna om att avkastningsberäkningarna är gjorda med försiktighet. Dels är 5 procent i förväntad avkastning relativt lågt i ett historiskt perspektiv. Dels är underlaget lågt värderat. En marknadsvärdering skulle öka underlaget med cirka 25 procent. En ökning av avkastningen från 5 till 6 procent motsvarar ungefär en tiondels procent på medlemsavgiften. En avkastning med 5 procent på ett marknadsvärdeberäknat underlag motsvarar en tiondels procent på medlemsavgiften.

Förbundet har alltid varit och kommer alltid att vara utsatt för risker, oavsett politiskt styre, motparternas agerande eller samhällsutvecklingen i övrigt. Det är viktigt att komma ihåg att förbundsstyrelsen, precis som det alltid har varit, har möjlighet och skyldighet att göra förändringar i organisationen om det bedöms nödvändigt. Efter att ha gjort en riskbedömning anser ekonomikommittén att förbundet långsiktigt kan hantera de olika scenarier som finns även efter en sänkning av medlemsavgiften.

6.4 Avgiftssystem

Förbundet har sedan tillkomsten 2006 haft ett procentavgiftssystem. Både Metall och Industrifacket hade procentavgiftssystem – det är således väl inarbetat i förbundet.

Ekonomikommittén har undersökt vad våra medlemmar tycker om procentavgiftssystemet. Cirka 50 procent tycker att det är en bra modell medan cirka 30 procent tycker att det är en dålig modell. Ekonomikommittén anser att det är ett rättvist system att ta in avgiften på; våra medlemmar betalar efter bärkraft. Tjänar man mindre har man en lägre avgift och tvärtom.

Förbundets medlemmar med inkomst av arbete betalar en procentavgift. Procentavgiften har i sin tur flera delar; en förbundsavgift och en avdelningsavgift samt på vissa arbetsplatser dessutom en klubbavgift. Förbundsavgiften är 1,2 procent och avdelningsavgiften i genomsnitt 0,55 procent.

Procentavgiftssystemet har 2014 en lägsta avgift på 240 kronor per månad och en högsta avgift på 600 kronor per månad. Den högsta och lägsta avgiften kan variera mellan olika avdelningar beroende på om avdelningen har tecknat en kompletterande medlemsförsäkring. Avgiften kan dessutom variera mellan olika arbetsplatser beroende på om det förekommer klubbavgifter.

Det stora flertalet av förbundets medlemmar med inkomst av arbete omfattas av avtal som förbundet träffat med våra arbetsgivarmotparter om att arbetsgivaren ska göra löneavdrag och leverera avgiften till förbundet. En minoritet arbetar dock på arbetsplatser som inte berörs av något uppbördsavtal. Dessa medlemmar aviseras individuellt.

Det har vid många tillfällen förts diskussioner om vilka inkomster som ska ingå i underlaget för procentavgiften. Inte minst har framförts att övertids- och ob-ersättning bör undantas från avgiftsunderlaget. Ekonomikommittén konstaterar att även övertids- och ob-ersättning m.m. är resultat av kollektivavtal som förhandlats fram av förbundet.

Om underlaget för procentavgiften endast ska utgöras av någon form av grundlön skulle en sådan minskning av avgiftsunderlaget leda till ett stort intäktsbortfall för förbundet. En avgränsning av avgiftsunderlaget skulle i praktiken dessutom riskera att försvåra avgiftsuppbörden.

Ekonomikommittén föreslår att nuvarande avgiftssystem behålls och att underlaget för procentavgiftssystemet även fortsättningsvis ska utgöras av hela bruttolönen.

6.5 Medlemsavgiftens nivå

Förbundsavgiftens nivå

Ekonomikommittén har konstaterat att det finns utrymme för en sänkning av den procentuella centrala avgiften med 0,2 procentenheter. Det motsvarar i genomsnitt cirka 50 kronor per månad.

Ekonomikommittén har diskuterat hur den lägsta och högsta avgiften i förbundets avgiftssystem ska påverkas av sänkningen och har då utgått från två principer. Den ena är att det är viktigt att värna om procentavgiftssystemet i den mening att det är önskvärt att en stor

del av förbundets medlemmar betalar avgift efter bärkraft. Det innebär att spannet mellan den lägsta och högsta avgiften bör vara stort. Den andra principen är att det är viktigt att de medlemmar som är arbetslösa, sjuka, studerar eller av andra orsaker betalar den lägsta avgiften också får en i kronor räknat lika stor avgiftssänkning som den genomsnittlige medlemmen. I dag uppgår den lägsta avgiften till 240 kronor per månad. Bedömningen är att den för 2015 skulle uppgå till cirka 250 kronor. Ekonomikommittén anser därför att den lägsta avgiften från och med 2015 bör sänkas till 200 kronor per månad.

Förbundets tak, den så kallade högsta avgiften, är en uppräkningsfaktor av den lägsta avgiften med 2,5 gånger. Beräkningarna om det utrymme som finns för sänkning av avgiften baseras på att förbundets medlemmar i genomsnitt ska erhålla en sänkning med 50 kronor. För att kalkylen ska gå ihop blir konsekvensen att nuvarande omräkningsfaktor måste ändras. Vid bibehållen omräkningsfaktor skulle medlemsintäkterna minska alltför mycket. Ekonomikommittén gör bedömningen att omräkningsfaktorn bör ändras till 2,75. Det innebär att den högsta avgiften för 2015 skulle komma att uppgå till 550 kronor; en sänkning beräknad utifrån 2015 års högsta avgift på motsvarande cirka 75 kronor per månad. Det innebär också att den reala inkomstnivån när man betalar högsta avgift kommer att ligga på ungefär samma nivå som i dag.

Ekonomikommittén föreslår mot denna bakgrund att den centrala avgiften sänks med 0,2 procentenheter till 1,0 procent och att den lägsta avgiften i förbundets avgiftssystem fastställs till 200 kronor per medlem och månad från och med 1 januari 2015.

I övrigt framhåller ekonomikommittén vikten av att förbundsstyrelsen har ett betydande stadgemässigt utrymme att förändra avgiftssystemet om politiska beslut omöjliggör eller kraftigt försvårar ett upprätthållande av gällande avgiftssystem.

7. Medlemsavgifter för medlemmar med särskilt reglerade avgiftsnivåer

7.1 Avgift för medlem med lönerelaterad ersättning

Ett stort antal medlemmar har någon form av lönerelaterad ersättning. Det är medlemmar som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller Försäkringskassan. I denna grupp ingår även medlemmar som är vuxenstudenter och får lönerelaterad ersättning.

Dessa medlemmar betalar lägsta avgift, dvs. 240 kronor per månad under 2014. Ekonomikommittén anser att principen med likabehandling av olika medlemsgrupper med lönerelaterad ersättning bör behållas. Alternativet att ha en procentuell avgift även på dessa inkomster skulle i och för sig inte leda till någon större höjning av avgiften eftersom ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen är så pass låga. Det skulle ändå bli en höjning. Dessutom underlättar likabehandlingen administrationen av avgiften. Dessa grupper får också en avgiftssänkning med 50 kronor per månad från och med 2015.

Ekonomikommittén föreslår att medlemmar med lönerelaterad ersättning även fortsättningsvis ska betala lägsta avgift.

7.2 Avgift för medlem som är ledig för studier utan lönerelaterad ersättning

Medlemsgrupp med egen avgiftsklass

Från och med 2008 har dessa medlemmar betalat lägsta avgift och fast krontal. Det fasta krontalet togs bort i januari 2014 och denna grupp får också en avgiftssänkning med 50 kronor per månad från och med 2015. Det innebär en total avgiftssänkning med 225 kronor per månad.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7.3 Studerandemedlem

Med studerandemedlemmar avses medlemmar som tidigare inte haft någon anställning och som genomgår utbildning som förväntas leda till anställning inom förbundets område. Till övervägande del avses ungdomar som går på en gymnasieutbildning med inriktning mot förbundets verksamhetsområden. Det omfattar också ungdomar under 20 år som går i annan gymnasieutbildning men som feriearbetar inom IF Metalls verksamhetsområden.

En studerandemedlem är helt avgiftsbefriad. Anledningen till avgiftsbefrielsen är vikten av en så tidig rekrytering som möjligt av nya medlemmar.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7.4 Elever i företagsförlagd gymnasieutbildning

Elever som går på företagsförlagd gymnasieutbildning är avgiftsbefriade under utbildningens fyra första terminer. Från och med termin fem ska dessa medlemmar även vara medlemmar i a-kassan. Medlem betalar då avgift enligt procentavgiftssystemet.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7.5 Medlem som arbetar efter 65 års ålder

Medlem som arbetar efter 65 års ålder betalar i dag lägsta avgift i förbundets avgiftssystem. Gruppen omfattade i oktober 2013 cirka 400 medlemmar.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

8. Stadgereglerad förändring av lägsta och högsta avgift och pensionärsavgift

8.1 Lägsta avgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en lägsta avgift i procentavgiftssystemet för medlemmar med lönerelaterad ersättning m.fl. Den högsta avgiften i procentavgiftssystemet ska enligt stadgarna automatiskt förändras med ett krontal som är 2,5 gånger större än förändringen av den lägsta avgiftens krontal.

I och med de föreslagna ändringarna av den lägsta avgiften bör också omräkningsfaktorn justeras. Ekonomikommittén föreslår att omräkningsfaktorn ändras till 2,75. Det innebär att den reala inkomstgränsen för när man betalar den högsta avgiften är på ungefär samma nivå som i dag. Det innebär också att den högsta avgiften reall sänks med cirka 75 kronor per månad.

Den lägsta avgiften ska höjas i samma takt som löneutvecklingen bland förbundets aktiva medlemmar. Hur denna följsamhet mot löneutvecklingen ska åstadkommas är en fråga för förbundsstyrelsen att avgöra.

Ekonomikommittén föreslår att omräkningsfaktorn av den högsta avgiften ändras till 2,75 gånger den lägsta avgiften.

8.2 Pensionärsavgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en pensionärsavgift. Nuvarande tillämpning är att pensionärsavgiften ska höjas i proportion till höjningarna av det basbelopp som tillämpas vid beräkning av nivåerna i det allmänna pensionssystemet.

För 2014 är pensionärsavgiften 288 kronor per år. Ekonomikommittén anser att pensionärsavgiften principiellt också bör sänkas i relation med den genomsnittliga förändringen av procentavgiften.

Ekonomikommittén föreslår att pensionärsavgiften, utifrån 2014 års nivå, sänks med motsvarande den procentuella sänkning som sker av procentavgiften den 1 januari 2015.

9. Konfliktersättning

Nuvarande konfliktersättning är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt. Skälet till nivåbestämningen har tidigare varit att ersättningen ska ligga i nivå med ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen. Ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen har sänkts av den borgerliga regeringen. Ekonomikommittén anser dock inte att förbundet ska sänka nivån på konfliktersättningen. Skälet till skatteavdraget är att konfliktersättningen är skattebefriad.

Enligt förbundets stadgar ska konfliktersättningens nivå fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén har därför behandlat även denna fråga.

Det har, enligt ekonomikommitténs uppfattning, inte tillkommit några omständigheter som talar för en förändring av nuvarande nivå på konfliktersättningen.

Ekonomikommittén föreslår att konfliktersättningen under kommande kongressperiod är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att godkänna ekonomikommitténs rapport

att förbundsavgiften under 2015, 2016 och 2017 fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att konfliktersättningen fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under 2015, 2016 och 2017.

I debatten deltog:

Aneth Amundson, 32 Höglandet
Jenny Ilke Hjelm, 38 Östra Småland
Robert Andersson, 34 Borås
Anneli Norlin, 10 Dalarna
Dan Andersson, 29 Norra Älvsborg
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Mikael Rosén, 47 Östra Skåne
Henry Andersson, 36 Göteborg
Per Nilsson, 48 MittSkåne
Stefan Jönsson, 43 Kronoberg
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Johan Lindvall, 22 Sörmland
Fredrik Jonasson, 38 Östra Småland
Tobias Borgström, 33 Vätterbygden
Roger Norman, 1 Malmfälten
Lars-Eric Jönsson, 51 Sydvästra Skåne
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal
Eva-Lena Lange, 15 Stockholms län
Magnus Persson, 34 Borås
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Mikael Sällström, förbundsstyrelsen
Eine Ikonen, 16 Mälardalen
Nils Farken, 28 Västra Skaraborg
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Lina Nyberg, 1 Malmfälten
Simon Petersson, 41 Kalmarsund
Patrik Lundqvist, 9 Västra Gästrikland
Ove Holmström, 36 Göteborg
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Carina Ferbe, förbundskontoret
Jan Eriksson, förbundskontoret
Marie Nilsson, förbundskontoret
Ulf Andersson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B200–B246, utom B215 2:a att-satsen och B246 2:a att-satsen.

Ekonomikommitténs rapport.

Förbundsstyrelsens förslag att förbundsavgiften under 2015, 2016 och 2017 fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget.

Förbundsstyrelsens förslag att konfliktersättningen fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under 2015, 2016 och 2017.

Förbundsstyrelsens förslag att stadgarna § 11 mom. 6 första stycket får lydelsen ”Medlemsavgiften per månad, beräknad enligt mom. 2 och mom. 4, kan inte överstiga ett belopp motsvarande lägsta avgiften enligt mom. 5 multiplicerad med 2,75” med ikraftträdande från och med den 1 januari 2015.

Dan Anderssons, Robert Anderssons, Nils Farkens, Leine Johanssons, Patrik Lundqvists och Simon Peterssons förslag om bifall till motion B204.

Ove Holmströms, Stefan Jönssons och Mikael Sällströms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B205.

Annika Josefsons förslag att motion B205 avslås.

Magnus Perssons förslag om bifall till motion B210.

Fredrik Jonassons, Lina Nybergs och Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion B212.

Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion B213.

Jenny Ilke Hjelms förslag om bifall till motion B215 1:a att-satsen.

Eva-Lena Langes förslag om bifall till motion B222.

Tobias Borgströms förslag om bifall till motion B223.

Henry Anderssons förslag om bifall till motion B224.

Johan Lindvalls och Patrik Lundqvists förslag om bifall till motion B227.

Besnik Zenelis förslag om bifall till motion B230.

Roger Normans förslag om bifall till motion B232.

Besnik Zenelis förslag om bifall till motionerna B238 och B239.

Annika Josefsons förslag om bifall till motion B240.

Anneli Norlins förslag om bifall till motion B245.

Eine Ikonens och Sabahudin Varenikics förslag om bifall till motion B246 1:a att-satsen.

Carina Ferbes förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B238 och B246 1:a att-satsen.

Jan Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B245.

Monica Enarssons, Ferenc Kovacs, Patrik Lundqvists och Per Nilssons förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag om avgiftssänkning.

Per Nilssons tilläggsförslag att ”samma summa som motsvarar förslaget om avgiftssänkning med 50 kronor ska riktas som ett särskilt verksamhetsanslag och fördelas mellan samtliga avdelningar där förbundet centralt tar ansvar och skapar förutsättningar för anställningar på avdelningarna i syfte att arbeta med organisationsarbete”.

Lars-Eric Jönssons förslag om bifall till förslaget om ändring av stadgarna § 11 mom. 6.

Aneth Amundsons, Ole Bak Mikkelsens och Mikael Roséns förslag om avslag på förbundsstyrelsens förslag om ändring av stadgarna § 11 mom. 6.

Marie Nilssons förslag om avslag på Per Nilssons tilläggsförslag.

Ulf Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B200–B246, ekonomikommitténs rapport samt förbundsstyrelsens förslag om förändring av stadgarna § 11 mom. 6.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B200–B246, utom B215 2:a att-satsen och B246 2:a att-satsen, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B204 2:a–4:e att-satserna, B205, B210, B212, B215 1:a att-satsen, B222–B224, B230, B232, B238 och B245

att efter rösträkning med röstsiffrorna 196 mot 121 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B204 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B227, B239, B240 och B246 1:a att-satsen

att **godkänna** ekonomikommitténs rapport

att **fastställa** förbundsavgiften till 1,0 procent av avgiftsunderlaget under 2015, 2016 och 2017 (därmed föll Per Nilssons tilläggsförslag)

att **fastställa** konfliktersättningen till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under 2015, 2016 och 2017

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 11 mom. 6.

Protokollsanteckning

Fredrik Jonasson återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion B212.

Fredrik Svensson återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion B213.

Rösträkning avseende motion B204 1:a att-satsen begärdes av Simon Pettersson, 41 Kalmarasund.

Votering avseende motion B239 och B240 begärdes av Sandra Lindberg, 30 Bohuslän-Dal.

Votering avseende motion B246 1:a att-satsen begärdes av Eine Ikonen, 16 Mälardalen.

Kontrapositionsvotering genomfördes rörande motionerna B215, B204 3:e och 4:e att-satserna, B222–B224 och B227. Motion B227 utsågs att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Votering avseende motion B227 begärdes av Johan Lindvall, 22 Sörmland.

Utlåtande

Andra ekonomi- och avgiftsfrågor – motionerna B247–B255

LO-bank

I motion B247 föreslås att en utredning ska tillsättas under kongressperioden med syfte att undersöka möjligheterna till en gemensam fackföreningsbank. I motionen anges syftet med en sådan bank vara att låna ut pengar till medlemmarna mot en ränta som ständigt kan ligga under övriga bankräntor.

Att bedriva bankverksamhet är komplicerat och förenat med hög risk. Det krävs också stora ekonomiska resurser. En förutsättning för att en sådan verksamhet ska ge medlemmarna de bättre villkor som motionen utpekar, är att verksamheten blir effektivare än övriga bankers. Det är osäkert om en fackföreningsbank verkligen skulle bli effektivare än de banker som finns på marknaden i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B247 avslås.

Alkolås i tjänstebilar

I motion B248 föreslås att IF Metalls tjänste- och personalbilar utrustas med alkolås.

Förbundsstyrelsen ställer sig bakom riksdagens nollvision i trafiken. Alkoholrelaterade olyckor i trafiken kan och ska förhindras. Att förare av de fordon som framförs i IF Metalls tjänst är drog- och alkoholfria är en självklarhet. Ett hjälpmedel är att den bil- och trafikpolicy som ligger till grund för inköp av tjänste- och/eller personalbilar ställer krav på att fordonen ska vara utrustade med alkolås.

Alkohol, narkotika och andra droger har skadlig inverkan på individer och arbetsplatser och därför ska dessa frågor alltid ingå i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Att IF Metalls tjänste- och/eller personalbilar utrustas med alkolås visar att IF Metall tar sitt samhälls- och arbetsgivaransvar. Det innebär också en utökad säkerhet för IF Metalls personal.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion B248.

Alkoholfri representation

I motion B249 föreslås att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri. Förbundskontorets representationsreglemente är restriktivt vad gäller alkohol i samband med representation. Det finns inget absolut förbud mot alkohol, men sådan representation ska alltid ske med återhållsamhet. För internationell representation gäller att en bedömning ska göras i varje enskilt fall, utifrån vad som är sedvanlig gästfrihet i umgänget mellan länderna. Endast ett fåtal befattningshavare har rätt att representera och attestera utgifter för representation.

De restriktiva regler som gäller för förbundskontoret bör kunna tjäna som en förebild för avdelningarna, som själva beslutar om sina representationsregler.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B249 avslås.

Avdragsrätt för fackföreningsavgift

I motionerna B250, B252 och B253 föreslås att avdragsrätten för medlemsavgiften återinförs. I motion B251 föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för avdragsrätt för den del av avgiften som avser medel för konfliktändamål.

När den moderatledda regeringen tillträdde 2006 bestämde man sig snabbt för att ta bort rätten till skattereduktion för medlemsavgiften i arbetslöshetskassan och för fackföreningsavgiften. Förbundsstyrelsen anser att avdragsrätten bör återinföras.

När det gäller den del av medlemsavgiften som avser medel för konfliktändamål är det svårt att ange hur stor del av medlemsavgiften som är destinerad för konflikter. Om emellertid hela avgiften utgör underlag för skattereduktion omfattas även den del som kan anses destinerad för konfliktändamål.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna B250, B252 och B253 samt att motion B251 avslås.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst till anhörig

I motion B254 föreslås att en nära anhörig ska kunna få ersättning för förlorad förtjänst vid partners deltagande i fackliga utbildningar m.m. Förbundsstyrelsen anser att syftet med motionen, nämligen att anhörig som kanske måste ta ledigt från sitt arbete för att hämta barn på dagis ska kunna få ersättning för förlorad förtjänst, är värt att pröva. Det skulle kunna bidra till att ge fler medlemmar bättre förutsättningar att delta i fackliga utbildningar.

I motionen föreslås att hela anhörigkretsen ska kunna komma i fråga för ersättning. Förbundsstyrelsen anser att anhörigkretsen bör specificeras och avgränsas. Därför kommer förbundsstyrelsen att söka ta fram ett regelverk som närmare preciserar i vilka situationer sådana ersättningar ska kunna utbetalas och vilka som kan komma i fråga för ersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår att motion B254 anses beaktad.

Ersättning till förtroendevalda

I motion B255 föreslås att arvode, motsvarande ett bestämt antal timmar per dag, ska införas till förtroendevalda som avsätter ledig tid mellan arbetsskift för aktivitet eller till medlemmar som genomgår utbildning som avdelningen eller förbundet skulle betala om det utfördes på ordinarie arbetstid och som inte regleras i förtroendemannalagen eller då stipendium inte utbetalas.

Enligt förbundsstyrelsen är det en viktig princip att det fackliga uppdraget är ideellt. Ett förtroendeuppdrag kan inte likställas med

ett arbete som ska avlönas. Däremot måste en förtroendevald ersättas för inkomstförluster när det fackliga uppdraget utförs under arbetstid. Motionens förslag skulle innebära att fackliga uppdrag som utförs på fritiden skulle ersättas med lön, vilket strider mot de principer som förbundsstyrelsen anser är viktiga att vidmakthålla.

När det gäller ersättning till medlemmar för utbildning finns sådana regler i studiereglementet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion B255 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna B248, B250, B252 och B253

att anse motion B254 beaktad

att avslå motionerna B247, B249, B251 och B255.

Andra ekonomi- och avgiftsfrågor – motionerna B247–B255

Motion B247

Avdelning 13 Bergslagen

LO Bank

Inom pensionsområdet har vi skapat ett eget pensionsbolag, FOLO, vars främsta uppgift är att sänka förvaltningsavgifterna för medlemmarnas pensioner.

Att starta en bank bör vara ett nästa steg, med syftet att låna ut pengar till medlemmarna mot en ränta som ständigt kan ligga under övriga bankräntor. Genom att inte ha oskäligen vinst- och utdelningskrav kan räntan sättas lägre än på övriga marknaden. Det skulle öka medlemskapets värde inom berörda fackföreningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att tillsätta en utredning under kongressperioden med syftet att undersöka möjligheterna till en gemensam fackföreningsbank.

Motion B248

Avdelning 41 Kalmarund

Minska risken för alkohelpåverkade förare i trafiken

Alkohol är en laglig drog i Sverige som kan påverka oss mer än vi tror. Risken för direkt påverkan är betydligt större än vi anar. Det innebär tragedier inom familjer, ökning av våldsbrott och inte minst många onödiga olyckor i trafiken.

När vi är ute på vägarna så är risken rätt stor att vi möter någon som är påverkad av alkohol. Har man alkohol i kroppen så fungerar den inte som vanligt. Man reagerar långsammare och omdömet försämras märkbart, vilket ökar risken för trafikolyckor.

Enbart under 2011 anmäldes 26 900 fall av rattfylleribrott och båda könen finns med i statistiken. Då ska vi tänka oss hur den verkliga sanningen ser ut. Om så här många anmäls av polisen, hur många är det då som polisen inte påträffar ute på vägarna? Det enda vi kan vara säkra på är att mörkertalet är betydligt högre.

Den bistra sanningen om alkoholrelaterade dödsfall i trafiken är att i genomsnitt sker mer än en begravning i veckan på grund av alkoholanvändning och bilkörning. Men det finns så många fler som skadas både fysiskt och psykiskt av rattonykterhet.

Om alla IF Metalls tjänstebilar och/eller förmånsbilar utrustas med alkolås vid inköp (kostnaden för alkolås är som minst vid nybeställning) kan vi förmedla att vår organisation tar ett aktivt ansvar i samhället för att förebygga olyckor på våra vägar. Samtidigt kan vi sprida budskapet ut i hela samhället att IF Metall verkar för ett säkrare samhälle såväl under som utanför arbetstid.

Om en tjänstebil används i tre år för att sedan bytas ut, så kommer antalet fordon med alkolås att öka ute bland normalbilisterna. Kan vi sedan få med samtliga fackförbund och även trycka på ute på företagen, då pratar vi om en oerhörd ökning.

Det kanske kan bli lika vanligt med alkolås som med trepunktsbälte, vilket verkligen har minskat antal skadade och döda i trafiken.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genomföra krav, så samtliga tjänstebilar och/eller förmånsbilar som helt eller delvis finansieras av IF Metall, utrustas med alkolås vid nyköp/leasing

att verka för att samtliga tjänstebilar och/eller förmånsbilar som helt eller delvis finansieras av IF Metall och redan är i drift, utrustas med alkolås.

Motion B249

Avdelning 15 Stockholms län

Alkoholfri representation

En del av medlemmarnas pengar används till inköp av alkoholhaltiga drycker i samband med representation. Det anser vi är felaktigt. Medlemmarnas pengar skulle kunna användas till bättre nytta för organisationen i stort.

I Stockholms län har vi en policy att ingen alkohol får köpas för medlemspengar. Det gör att förtroendet för oss som organisation ökar bland medlemmarna. Man får fortfarande ofta höra att ”facket bara festar” när man är ute på uppdrag och i dag kan vi inte svara att så inte är fallet, att inga medlemspengar går till alkohol.

Motargumentet brukar vara att ”det hör ju till god sed att bjuda på öl eller vin” men varför är det så? Varför måste man bjuda på alkohol? Att bjuda på en bit mat säger vi ingenting om men vi vill inte att medlemmarnas pengar ska användas till alkohol!

Om pengarna räcker till att i stället skicka en förtroendevald till på utbildning eller driva ett ärende till gentemot Försäkringskassan eller till Arbetsdomstolen är det bättre spenderade pengar.

Det finns också en hälsoaspekt. Vi anser inte att vår fackliga organisation ska riskera att stjälpa individer med alkoholproblem. Visst, då kanske någon säger att man kan ju alltid säga nej, men hur lätt är det om man redan har problem?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri så tillvida att inga medlemspengar ska användas för inköp av alkohol.

Motion B250

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Avdrag för medlemsavgiften

Regeringen drog efter förra valet in avdragsrätten för våra medlemsavgifter. Det har inneburit en större kostnad för att vara medlem i facket.

Arbetsgivarna får fortfarande göra avdrag för sin medlemsavgift till sin arbetsgivarorganisation. Vi kräver att vår avdragsrätt ska återinföras snarast.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdragsrätten för medlemsavgift till facket återinförs.

Motion B251

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Avdrag på del av medlemsavgiften

Medlemsavgifter till föreningar får man normalt inte dra av. Om föreningen har ett särskilt servicebolag som utför direkta tjänster åt medlemmarna får man normalt dra av avgiften till servicebolaget (vad som är medlemsavgift och vad som är serviceavgift framgår normalt av fakturan).

Om man betalar avgift till en arbetsgivarorganisation får man göra avdrag för den del av avgiften som avser medel för konfliktändamål. Men våra medlemmar får inte göra några avdrag på sin medlemsavgift oavsett vad avgiften avser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fackets medlemmar får samma möjligheter som arbetsgivare till avdragsrätt för den del av avgiften som avser medel för konfliktändamål.

Motion B252

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Skattereducering på fackföreningsavgiften

Som ett led i att försvaga facket har den moderatledda regeringen tagit bort avdragsrätten på fackföreningsavgiften. Detta har bland annat finansierat skattesänkningar genom jobbskatteavdraget, med störst effekt för höginkomsttagare.

Ett återinförande av avdragsrätten gör medlemskapet i facket billigare och minskar viljan att lämna facket för medlemmar med låga inkomster.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdragsrätten på fackföreningsavgiften återinförs.

Motion B253

Avdelning 7 Södra Norrland

Medlemskapets värde

Regeringen tog när den fick makten bort avdragsrätten på fackavgifter för alla medlemmar, vilket har inneburit en större kostnad för att vara medlem. Arbetsgivarna får fortfarande göra avdrag för medlemsavgift till sin arbetsgivarorganisation.

Vi kräver att avdragsrätten ska återinföras snarast.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdragsrätten återinförs på deklarationen.

Motion B254

Avdelning 34 Borås

Ersättning för förlorad förtjänst i familjen vid förtroendeuppdrag

Inom IF Metall har vi haft svårare och svårare att rekrytera medlemmar till förtroendeuppdrag och utbildningar. Orsakerna är säkert många men vi måste underlätta för dem som vill ha uppdrag och som önskar utbilda sig.

I samband med att en förtroendevald går en utbildning som är förlagd som internat kommer resten av familjen i kläm. Barn ska lämnas och hämtas i skola och på dagis och då finns det ibland behov av att ta ledigt från sitt arbete för den part som är hemma. Det kan inte vara vår ambition att familjen ska betala för att ena parten är fackligt aktiv.

Vi föreslår kongressen besluta

att ändra reglemente/stadgar så att även en nära anhörig kan få ersättning för förlorad förtjänst vid partners deltagande i fackliga utbildningar m.m.

Motion B255

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Ersättning vid fackliga studier och fackligt arbete utanför ordinarie arbetstid

Medlemmar med skiftarbetstider som kallas till ett fackligt uppdrag eller till att delta i studier vid tillfällena då de har fridagar och därmed viloperiod, får inte någon ersättning. Tidigare motioner i denna fråga har avslagits med motiveringen att mycket av det fackliga arbetet är ideellt och inte avsett som någon extra inkomstkälla.

Det må så vara men vid de tillfällena man betalar ut stipendium sker det oavsett ordinarie arbetstid, vilket innebär att möjligheten ändå finns fast i en dold form.

Då det mest är på vardagar och inte på kvällar eller helger som utbildningar och aktiviteter hålls får medlemmar med skiftande arbetstider bryta sin ledighet oftare. Det upplevs som orättvist och ställer till stora problem vid rekrytering till aktiviteter som inte omfattas av 7 § i förtroendemannalagen (FML). När nu tyngre skift dessutom blir allt vanligare blir problemet än större.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa arvode till förtroendevalda som avsätter ett av förbundet bestämt antal timmar per dag ledig tid mellan arbetsskift för aktivitet som avdelningen eller förbundet skulle betala om det utfördes på ordinarie arbetstid och som inte regleras enligt 7 § FML

att införa arvode till medlemmar som avsätter ett av förbundet bestämt antal timmar per dag ledig tid mellan arbetsskift för utbildning som avdelningen eller förbundet skulle betala om det utfördes på ordinarie arbetstid och som inte regleras enligt 7 § FML och där det inte heller utgår stipendium.

I debatten deltog:

Zemka Curic, 15 Stockholms län
Dennis Ljunggren, 29 Norra Älvsborg
Mikaela Lind, 1 Malmfälten
Niclas Bergström, 13 Bergslagen
Tomas Nordmark, 1 Malmfälten
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge
Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Petrus Eriksson, 46 Blekinge
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Peter Ilar, 10 Dalarna
Ulf Sjödin, förbundskontoret
Ulf Andersson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B247–B255.

Niclas Bergströms förslag om bifall till motion B247.

Zemka Curics, Åsa Dahlstens, Petrus Erikssons, Peter Ilars, Leine Johanssons, Mikaela Linds, Sabahudin Varenikics och Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motion B249.

Dennis Ljunggrens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B249.

Dennis Ljunggrens och Tomas Nordmarks förslag om bifall till motion B255.

Ulf Sjärdins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B249.

Ulf Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B247–B255.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B247–B255 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B247 och B255

att efter rösträkning med röstsiffrorna 191 mot 117 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B249.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion B249 begärdes av Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge.

Reservationer

Petrus Eriksson, 46 Blekinge, Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge, och David Wasberger, 49 Nordvästra Skåne, reserverade sig mot kongressens beslut avseende motion B249.

Dagordningens punkt 19 Vårt samhälle

Paneldebatt

Som inledning på dagordningspunkten visades en 5-minuters introduktionsfilm på temat Vårt samhälle. I filmen medverkade medlemmen Emilia Töyrä, anställd vid LKAB.

På grund av tidsbrist för kongressen genomfördes inte den planerade paneldebatten.

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelse: Ordförande, kongressdeltagare. Samhällsavsnittets motioner spänner över ett omfattande område och berör en rad viktiga frågor. Att läsa dessa motioner, liksom alla de andra vi redan behandlat, visar ett samhällsengagemang och en internationell solidaritet som är fantastisk. Det visar den bredd vårt förbund har. Det visar hur våra medlemmar upplever sin situation och hur man vill att den ska åtgärdas.

Under dessa dagar har vi sett ert engagemang i talarstolen och jag är djupt imponerad av er alla ombud. För ert sätt att argumentera och ert engagemang, att slåss för det ni tror på.

Eller som det sades i filmen vi såg nyss; vi inom industrin vet hur verkligheten ser ut. Tillsammans med Socialdemokraterna kan vi använda den kunskapen för att öka sysselsättningen och tillväxten.

I utlåtandena över de olika motionerna har förbundsstyrelsen, förutom att svara på att-satserna, försökt att mer principiellt ange förbundets politiska riktning i olika frågor. Jag tänkte inte upprepa dessa utan i stället fokusera på bemanningssituationen på arbetsplatserna. Inte för att de andra områdena i avsnittet är mindre viktiga, absolut inte, men otryggheten på våra arbetsplatser ökar.

Oron över de tillfälliga anställningarna och inhyrningen är stor runt om på våra arbetsplatser, vilket också märks bland motionerna. Här finns också frågorna om en rimlig och vettig omställning, bristen på kompetensutveckling och om en anorektisk arbetsorganisation. Vi behöver därför än tydligare forma en facklig strategi och se över vår verktygslåda. Den nuvarande situationen är i längden ohållbar för människorna och för industrin.

Bemanningsfrågan handlar om vilka som finns på arbetsplatserna och om villkoren för arbetets utförande. Främst handlar det om visstidsanställning och bemanningsföretag.

Inhyrning från bemanningsföretag är en realitet. Många gånger sägs det handla om flexibilitet. Att kunna gå upp och ned i antalet anställda och för att göra det som krävs för stunden. När detta sedan kompletteras med ett stort antal visstidsanställningar drabbar de osäkra anställningarna allt fler.

Men handlar detta bara om att klara upp- och nedgångar? Eller handlar det om att skapa en buffert av anställda, valbara för chefer att sortera bland, där människor rings in och någon får vara kvar om det passar? Handlar det om att bemanna där arbetsuppgifterna försliter och tråkar ut? Eller handlar det om att slippa rubriker i massmedia vid varsel av fast anställd personal?

Jag tror att det finns olika svar på dessa frågor. Men vi behöver fråga oss: Är detta industrins framtid? Är det så svenska arbetsmarknad ska ta form? Vårt entydiga svar är nej! Detta är ingen framtidsväg för industrin. I stället måste vi skapa hållbara jobb i en utvecklad industri.

Vårt vägval för vad vi ska göra är flera. Men innan vi väljer väg ska vi ha en gemensam startpunkt. Den är att avgörande för vår styrka på

tusentals arbetsplatser med hundratusentals medlemmar är hur väl vi är organiserade.

Därför är våra insatser för organiseringen helt avgörande. En stark facklig organisation är grunden för möjliga avtals- och förhandlingsresultat. Då ligger avgörandet i parternas händer och vår styrka avgör villkorens utformning. Om vi är överens om att startpunkten är vår förmåga att organisera kan vi gå vidare till vägvalet.

Det första vägvalet är: Ska vi i direkta diskussioner och förhandlingar med våra motparter försöka komma till rätta med andelen osäkra anställningar, eller ska vi välja att lita på riksdag och regering?

För mig är valet självklart. Det vi når i avtalslösningar är stabilt. Överlåter vi åt politiken att bestämma, har vi också abdikerat från vårt fackliga grunduppdrag. Att vi sedan behöver en grundläggande arbetsrättslagstiftning och rimligt lika lagkrav på företagen är en annan sak. Men lagar blir alltid trubbiga i svåra frågor eftersom de ska täcka en hel arbetsmarknad. Branschanpassade avtal blir mer spetsiga.

Vägval ett är således lag eller avtal.

Det andra vägvalet är om vi ska stå upp för alla anställda på arbetsplatserna eller om vi ska fokusera på villkor för de fast anställda.

Även här är vägvalet självklart för mig. Vi ska organisera alla som är möjliga oavsett anställningsform. Därför ska vi också ta strid för dem med osäkra anställningar. Det ska vi göra i diskussioner både med bemanningsföretagen och med dem som anlitar bemanningsföretagen.

Vår första utgångspunkt är att bemanningsföretagen ska fastanställa sin personal, tillämpa Bemanningsavtalet, inklusive regeln om genomsnittsförtjänst, samt underlätta facklig organisering och facklig aktivitet.

Vår andra utgångspunkt är att det inhyrande företaget i sin upphandling ska ställa krav på seriösa bemanningsföretag, att de använder sig av tillsvidareanställning, tillämpar Bemanningsavtalet och ger utrymme för facklig aktivitet.

Dessa två utgångspunkter bygger på att företagen som anlitar bemanningsföretag har ett särskilt ansvar för de inhyrdas situation, även om själva arbetsgivaransvaret åvilar bemanningsföretaget.

Vår tredje utgångspunkt är att vi själva har ett ackord, och det är att ytterligare intensifiera medlemrekrytering bland bemanningsanställda, samt stödja och hjälpa dem vid facklig aktivitet.

Sammantaget innebär vägval två valet mellan att företräda alla eller bara en del. Att ställa krav på såväl uthyrande som inhyrande företag.

Det tredje vägvalet är om vi törs öppna Pandoras ask och inleda en konstruktiv diskussion och förhandling med våra motparter om hela otrygghetsproblemet.

Syftet vore att avtalsvägen komma till rätta med utarmad arbetsorganisation, bristfällig kompetensutveckling, snål bemanning och en växande andel osäkra anställningar.

Pandoras ask syftar på att det vore naivt att tro att motparten, om de överhuvudtaget vill diskutera, inte då kommer att lyfta upp frågor som är viktiga för dem. Det kan handla om flexibilitet, regler vid anställning

och uppsägning, Las, arbetstider osv. Tuffa puckar som måste hanteras. Trots denna utmaning anser jag att vi ska försöka. Vägval tre handlar således om om vi ska göra verkstad av bemanningsfrågan eller om vi ska säga pass.

Kongressdeltagare, dessa vägval är avgörande för vår framtid. I de tre vägvalen väljer jag tydligt avtalsspåret, att företräda alla och inleda förhandlingar om hur vi kan åtgärda otrygga anställningar, utarmade jobb, bristfällig arbetsorganisation och kompetensutveckling.

Medlemmarnas trygghet behöver öka. Och jag tror att vi faktiskt kan åstadkomma något som är bra både för medlemmarna och för företagens långsiktighet. Vad vi vet är att vi inte kan fortsätta som nu.

Det blir en tuff, knagglig och svår förhandlingsresa. Den kommer att ta tid och den kommer att kantas av nya svåra vägval och överväganden. Jag tror att det nu är dags att syna motparten i dessa frågor och jag tror att många företag ser precis samma problem som vi. Med dessa vägval kan och ska vi utveckla människor och industri i vår fackliga verkstad.

Emilia Töyrä säger i filmen vi just såg att hon ser ljust på framtiden. Jag gör också det. Genom att inleda diskussionen om hur vi ska ha det på arbetsplatserna så ger vi också ljus och hopp åt många medlemmar. Vi är IF Metall och vi är förbundet som visar på behov och lösningar.

Med detta yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C1–C147.

Utlåtande

Internationell solidaritet och övergripande samhällsfrågor – motionerna C1–C39, utom C32 2:a och 3:e att-satserna

IF Metall är en kraft för samhällets utveckling. Vårt samhällsengagemang hämtas ur de villkor som våra medlemmar upplever såväl i arbetslivet som i vardagen utanför arbetsplatserna. Vi verkar med medlemmars engagemang för medlemmars intressen. Vår bärande idé om alla människors lika värde lever genom engagemanget på tusentals arbetsplatser runt om i landet. Engagemanget spänner över olika politiska områden och finns både lokalt och globalt.

Demokratiskt valda ombud samlas till kongresser och fattar de beslut som vägleder förbundets engagemang i både internationella frågor och samhällsfrågor av betydelse för våra medlemmar. Kongressbesluten avgör förbundets agerande i samhällspolitiken.

Vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna har sin utgångspunkt i den verklighet som påverkar våra medlemmars arbetsliv och vardag. Samverkan har djupa anor och tar fasta på gemensamma värderingar, men sker samtidigt alltid med nuets behov av den politik som rymmer angelägna frågor för IF Metalls medlemmar. Samverkan handlar om att våra medlemmars intressen ska få genomslag.

IF Metall är en facklig rörelse som binder samman det nära med det globala. Det som sker i vår omvärld påverkar villkoren på alla de arbetsplatser där våra medlemmar verkar. Nationella gränser sätter inga hinder för kapitalets makt. Därför är det gränsöverskridande fackliga samarbetet nödvändigt. Detta samarbete sker såväl genom fackliga internationaler som koncerngemensamt mellan fackligt engagerade människor på arbetsplatser i olika delar av världen. Solidariteten tar konkret form i förmågan att se de egna förhållandena i ett sammanhang med andras verklighet.

IF Metalls medlemmar verkar i branscher där villkoren avgörs gränsöverskridande, både politiskt och inom globala koncerner. Handelsavtal, internationella miljöregler och EU-bestämmelser påverkar. Beslut som fattas gemensamt av EU-ländernas regeringar och de folkvalda i Europaparlamentet spelar roll för situationen på arbetsplatserna runt om i Sverige. Det som påverkar våra medlemmars arbete och liv ska vi som facklig rörelse ha förmåga att påverka. Europeiska unionen är ett politiskt verktyg för oss som facklig rörelse.

Det gränsöverskridande samarbetet skapar fri rörlighet för människor, kapital, varor och tjänster. Det ger människor större frihet och ärliga spelregler för företagens konkurrens. Vi vet av erfarenhet att den fria rörligheten behöver gemensamma regler för att steg för steg också stärka arbetstagarnas rättigheter i arbetslivet. På så sätt skapas en fungerande balans och risker undanröjs för att företag kan spela ut arbetstagare i olika länder mot varandra.

Sverige ska vara ett jämlikt land. I ett jämlikt samhälle har alla människor friheten att kunna utvecklas utifrån sina egna drömmar. Friheten skyddas av en generell välfärd som finansieras solidariskt och gemensamt. Välfärden motverkar att människors bakgrund i klasstillhörighet, kön eller etniskt ursprung konserverar ett samhälle av över- och underordning. Generell välfärd stärker landets förmåga att växa ekonomiskt.

Den gemensamma välfärden ska ge trygghet i livets olika skeden, från barndom till glada pensionärsdagar. Tryggheten ska bära genom riskerna för arbetslöshet och ohälsa. Socialförsäkringar och arbetslöshetsersättning ska ge en god inkomstrygghet och vara ett stöd i människors omställning.

Skolans utbildningar ska berika människors liv och lägga grunden för yrkeslivet. En utbyggd barnomsorg ska se till barnens behov och äldreomsorgen ska hålla god kvalitet, inte syfta till att berika vinstintressen. Vården ska vara den bästa tillgängliga, inte ett besparingsobjekt för att skapa utrymme för allt fler skattesänkningar.

Pensionerna är en omistlig del av välfärden. Alla ska ha rätt till en värdig pension uppbyggd av livets timmar i arbetslivet. Pensionsåldern ska möta många människors behov och därför vara flexibel. Ett starkt pensionssystem kräver en stark politik för jobb och tillväxt. Det krävs också ett förändrat arbetsliv som möjliggör för alla att kunna jobba fram till pensionsåldern. Aktivt arbetsmiljöarbete på arbetsplatserna behöver få stöd av en politik som ser arbetslivets behov. IF Metall accepterar inte ett arbetsliv som skadar och försliter. Det ska alltid finnas en trygg väg tillbaka till arbete och rehabiliteringsinsatserna måste se till människors behov, inte till myndigheternas.

Klimat- och miljöhoten är vår tids stora utmaning. Hoten påverkar våra medlemmar på samma sätt som de påverkar alla andra. IF Metall är därför en kraft för ett hållbart samhälle. Vi vill medverka i en miljömässigt hållbar utveckling som blir bestående genom att också vara ekonomiskt och socialt hållbar. Som facklig organisation har vi en uppgift att länka samman hållbar utveckling med våra medlemmars strävan efter ett Sverige i full sysselsättning och ekonomisk tillväxt med kapacitet att bära höga välfärdsambitioner.

Klimat- och miljöhoten är gränsöverskridande. Därför ska de mötas gränsöverskridande. Industrin i Sverige medverkar till miljöpåverkan, men inom industrin finns också lösningarna.

Sverige må vara litet som land, men landets arbetsplatser har förutsättningar att bli de bästa i den globala konkurrensen. Därför behöver Sverige en industri- och näringspolitik som ser möjligheterna med att utveckla industrin och människorna som verkar inom den. Forskning och utveckling som sker i samverkan mellan akademi och näringsliv ger mervärde. Transport- och infrastrukturinvesteringar gör att människor får ökade möjligheter att röra sig mellan arbete och hem samtidigt som exportindustrin får ökad förmåga att kunna nå ut i omvärlden. Sverige behöver också snabbt skaffa sig en bostadspolitik.

IF Metall ska fortsätta att verka för en uthållig energipolitik som ser till hushållens och industrins behov.

Sverige ska vara ett land i full sysselsättning. Vi accepterar inte att massarbetslösheten trasar sönder landets utvecklingsförmåga och håller människor i rädsla för att bli arbetsmarknadens förlorare. Människors omställning ska leda framåt i trygghet. Arbetslöshetserättningen ska ge 80 procent av inkomstbortfallet till 80 procent av de a-kasseanslutna.

Vi vill se en aktiv arbetsmarknadspolitik där människor får växa genom erfarenhet och utbildning. Vi vill se investeringar som svarar mot de kompetensbehov som arbetsplatserna behöver. Investeringar som når fler människor i livslångt lärande på arbetsplatserna, skolför-lagd utbildning eller yrkesutbildning genom arbetsmarknadspolitik. Sveriges framtid byggs starkare av kunskap och kompetens, inte av en tävlan om vem som jobbar till den lägsta lönen och med de sämsta arbetsvillkoren.

Ordning och reda ska råda på arbetsmarknaden. Det måste bli ett slut på att låta bristfällig lagstiftning medverka till att människor exploateras. Anställningsformer ska inte förvägra arbetst-gare rimliga arbetsvillkor. Samtidigt har vi som facklig organisation ett viktigt beting. Vårt fackliga kärnuppdrag är vår strävan efter att utveckla arbetets villkor. Vårt arbete med kollektivavtal för att stärka arbetsvillkor för visstidsanställda och inhyrda grundläggs av facklig organisering och lokalt fackligt arbete.

Internationell solidaritet

Internationellt solidaritetsarbete

Motion C1 tar upp behovet för länder att kontrollera den finansiella sektorn och hindra den från att orsaka störningar för övriga sektorer och för den ekonomiska politiken. Problemen blev särskilt påtagliga under den djupa krisen 2008–2009 och på ett sätt som ännu i dag påverkar världens ekonomiska utveckling.

Bankerna har en central roll i det finansiella systemet. Det är naturligt att samhället ställer höga krav på en ansvarsfull verksamhet. Men under krisen visade banksystemet allvarliga brister. Bland annat var det svårt även för välskötta industriföretag att låna pengar till viktiga investeringar.

Den utlösande orsaken till krisen 2008–2009 var emellertid inte de svenska bankerna utan det sätt på vilket riskfyllda bostadslån i USA kunde ompaketeras och säljas vidare i flera led. Till sist blev det omöjligt att bedöma de bakomliggande riskerna och kraschen var ett faktum.

Att minska riskerna för bankernas kunder genom att separera mer riskfylld verksamhet från ”traditionell” bankverksamhet är dock mycket svårt. Bankerna ingår i ett komplext finansiellt system där det inbördes beroendet mellan olika delmarknader och mellan olika

aktörer är stort. Åtgärder måste, för att bli effektiva, dessutom genomföras av ett flertal länder i samarbete.

För att företagens och hushållens investeringar ska vara möjliga krävs att någon med överskott lånar ut pengar mot en ränta för att inte skillnaderna i räntenivåer ska bli orimliga mellan olika länder och platser. Därefter säljs sådana skuldebrev vidare på globala finansmarknader. Alla som investerar gör inte samma värdering av risker och möjligheter. Därför pågår en ständig ”andrahandshandel” som har funktionen att räntenivåer drivs ned och tenderar att ligga nära varandra i de flesta länder.

Det är svårt att exakt veta hur stora riskerna faktiskt är. Alla sitter inte med samma information och där den ene ser en möjlig vinst, anar den andre ett kommande prisfall. Att fullt ut reglera denna marknad är inte möjligt och erfarenheten säger att många regleringar leder till nya problem när aktörer finner vägar att kringgå eller sko sig på regelverket. Slutsatsen är naturligtvis inte att lämna marknaden oreglerad, utan att nya regler måste planeras mycket noga för att få avsedd effekt.

Med öppna gränser för handel och finansiella transaktioner har det blivit intressant för länder att konkurrera med låga skatter. Sverige och den borgerliga regeringen initierade 2012 en sådan rörelse genom sänkningen av bolagsskatten som snabbt fick efterföljare i andra länder. Men nu är inte låga skatter den enda faktorn som avgör var företagens investeringar hamnar. Företag gör i stället en samlad bedömning av många olika faktorer där närhet till marknader, kompetensförsörjning, infrastruktur och politisk stabilitet är bland de viktigaste.

Att som föreslås i motionen binda EU-länderna vid gemensamma skattenivåer är enligt förbundsstyrelsens mening inte rätt väg att gå. Detta finns i viss mån redan i dag i form av rekommendationer för momssatser och vissa miljöskatter. Att vidareutveckla dessa innebär därutöver inskränkningar i medlemsländernas möjligheter att själva bestämma över statens inkomster och utgifter. Det skulle också innebära en betydande överföring av makt, dels från länderna till den centrala EU-nivån, dels från politiker till experter och tjänstemän.

När det gäller motionens förslag att begreppet lägstalön bör bytas ut mot begreppet levnadslön tolkar förbundsstyrelsen det så att regeringar i allmänhet har ett större ansvar för sina medborgare än att bara kontrollera att de får en minimilön. Samhällets ansvar ska därför vara att ge medborgarna möjlighet till en skälig levnadsnivå, oavsett om någon arbetar eller hindras från detta av sjukdom, arbetslöshet eller ålder. Hur detta hanteras hänger samman med de respektive medlemsländernas uppbyggnad av sociala trygghetssystem. Ambitionerna i inkomstskydd i gemensamt finansierade socialförsäkringar och nivåerna i försörjningsstödet är i sin tur beroende av medlemsländernas skattepolitik. Förbundsstyrelsen menar att även detta perspektiv är skäl att behålla makten över skattenivåer nationellt.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C1 2:a och 6:e att-satserna samt att motion C1 1:a och 3:e–5:e att-satserna avslås.

Globaliseringens ökande krav

Motion C2 tar upp globaliseringens ökande krav på förbundet och dess förtroendevalda. Förbundsstyrelsen delar intentionen i motionen och har under kongressperioden ökat sitt engagemang i de globala och europeiska organisationer där IF Metall är medlem.

Eftersom förtroendevalda i globala företag är en viktig målgrupp anordnas dels en studieresa till aktuella delar av världen där förtroendevalda i storföretag bjuds in att delta, dels en konferens för storföretagens förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen vill för kommande kongressperiod ytterligare stärka hela förbundets internationella arbete i enlighet med motionen. En sådan möjlighet är tecknandet av fler globala ramavtal.

Förbundsstyrelsen menar att de åtgärder som motionen tar upp redan i dag rymms inom förbundets verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C2 anses beaktad.

Övergripande samhällsfrågor

FN:s barnkonvention

Motion C3 tar upp införandet av barnkonventionen i svensk lag. Barnkonventionen är den konvention som flest länder har anslutit sig till. Hittills har 193 stater ratificerat barnkonventionen och Sverige ratificerade den 1990.

Sverige har dock aldrig infört konventionen i svensk lag. I mars 2013 beslutade regeringen (socialdepartementet) att tillsätta en utredning om översyn av barns rättigheter i svensk lag. Utredningen ska bland annat analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen i svensk lag. Uppdraget ska vara klart i mars 2015.

Unicef och flertalet svenska riksdagspartier, där ibland Socialdemokraterna, vill införa konventionen i svensk lag eftersom det skulle stärka barns rättigheter. Förbundsstyrelsen delar denna uppfattning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C3.

Förskola och föräldraledighet

Motionerna C4 och C6 tar upp förskolan och dess omfattning när det gäller tillgänglighet för alla barn och tillgänglighet på obekväma arbetstider. Förbundsstyrelsen anser att en väl fungerande förskola är en viktig start i barnens livslånga lärande, men också för att föräldrarna ska kunna förena arbetsliv med föräldraskap.

Barn som gått i en bra förskola klarar sig bättre i skolan och senare i livet. Det gäller särskilt barn med tuffa uppväxtvillkor eller barn som har föräldrar med kort utbildning. Alla barn ska ha rätt till en bra start med tidiga insatser i förskolan och under de första åren i skolan kan detta förverkligas. Därför bör förskolan successivt fortsätta att byggas ut så att den i högre utsträckning kan vara öppen och tillgänglig och svara mot föräldrars och familjers behov av omsorg.

För många är det svårt att förena arbetslivets krav med föräldraskap. Därför borde en utbyggd barnomsorg på kvällar, nätter och helger vara en naturlig del av en modern välfärd. Det stärker både kvinnors och mäns möjligheter att jobba, samtidigt som barnen får trygghet och kontinuitet. Det är bra att antalet kommuner som erbjuder barnomsorg under dessa tider ökar, men möjligheten behöver finnas i alla kommuner. Det behövs investeringar i bra barnomsorg både för föräldrarnas, barnens och landets skull.

Motion C5 tar upp utökade möjligheter till föräldraledighet. Förbundsstyrelsen anser att möjlighet till flexibelt uttag av föräldraledighet för båda föräldrarna under barnens första år underlättar möjligheterna att förena arbetsliv och föräldraskap. År 2014 förändras reglerna så att rätten att vara föräldraledig utökas till när barnet fyller tolv år. Möjligheten till föräldraledighet behöver utgå från barnens bästa och baseras på en balans mellan föräldrarnas vilja, arbetsgivarens behov av planering av bemanning och de arbetsuppgifter som behöver utföras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C6 samt att motionerna C4 och C5 anses beaktade.

Bostadspolitik, rot- och rut-avdrag

I motionerna C7–C9 tas bostadspolitik samt rot- och rut-avdrag upp.

Motionerna C7 och C8 behandlar det bostadspolitiska området. Det är förbundsstyrelsens uppfattning att Sverige behöver en bättre och mer rättvis bostadspolitik. Dessutom är bostadsförsörjningen en del av förutsättningarna för att tillgodose arbetskraftsförsörjningen i såväl privat som offentlig verksamhet.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen i motion C7 om att det krävs en bostadspolitik som tillgodoser medborgarnas nuvarande och framtida behov av bostäder samt att stat och kommun måste tillse att det finns tillräckligt med hyresrätter. I dag finns i huvudsak tre olika upplåtelseformer; egna hem, bostadsrätter och hyresrätter. Det råder en orättvisa mellan dessa. Villan är förmånligast eftersom avdrag kan göras för räntor på hela uppförandekostnaden. Därefter kommer bostadsrätten där bostadsrättsinnehavaren får göra avdrag för räntekostnaden på sin del (insatsen). Hyresrätten får däremot inga som helst räntesubventioner, vilket innebär att det är hyresgästen som får bära hela uppförandekostnaden. Det behövs ett nytt system för att jämna ut dessa skillnader.

Motionerna C8 och C9 tar upp rot- respektive rut-avdragen. Alliansregeringen har under sina snart åtta år vid makten genomfört stora förändringar i skattesystemet. Rot- och rut-avdragen är tillsammans med jobbskatteavdragen och sänkt restaurangmoms de främsta exemplen. Dessa sänkta skatter har bland annat fått konsekvenser i form av besparingar inom vård, skola och omsorg.

Dessutom har rot- och rut-avdragen införts i en form som leder till en kraftig snedfördelning mellan olika grupper i samhället. Rot-

avdraget kostade 2013 drygt 16 miljarder. Rut-avdraget svarade för cirka 2,5 miljarder och är snabbt växande.

Det är rimligt som det föreslås i motion C8 att om rot-avdraget behålls bör avdraget, eller ett motsvarande system, utvecklas till att också omfatta hyresrätter. Speciellt mot bakgrund av de omfattande underhållsbehoven i de så kallade miljonprogrammen. Exakt hur en utveckling av rot-avdraget tekniskt kan utformas vill dock förbundsstyrelsen inte ha någon uppfattning om.

Vad gäller rut-avdraget anser förbundsstyrelsen att det är rimligt att en ny regering efter höstens val närmare utreder hur avdraget kan ges en bättre fördelningsprofil.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C7 samt att motionerna C8 och C9 anses beaktade.

Transportstöd

Motion C10 tar upp transportstöd för industriproduktion i hela Sverige.

I dag finns det offentliga resurser för att kunna ge regionala transportbidrag. De regionala transportbidragen har en funktion för att knyta samman regionalpolitiska och industripolitiska målsättningar.

Det regionalpolitiska värdet av att kunna kompensera de kostnadsnackdelar som industrier i de nordligaste delarna av Sverige kan ha ska kunna förenas med höga ambitioner för att utveckla svensk industri. Det regionala transportbidraget behöver därför vara utformat för att kunna ge långsiktighet hos industriföretag och vara knutet till näringspolitiska målsättningar.

Förbundsstyrelsen är kritisk till de förändringar som regeringen genomfört i stödets utformning, vilket i likhet med vad motionen tar upp innebar negativa konsekvenser för Volvo Lastvagnar i Umeå.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C10 anses beaktad.

Egna märkesvaror

Motion C11 tar upp frågan om ursprungsmärkning av livsmedel och produkter samt att det orimliga vinstuttaget på lokalproducerade produkter behöver motverkas.

Förbundsstyrelsen konstaterar att frågan om ursprungsmärkning är och har varit föremål för diskussion i olika delar av världen. Information om ursprungsland är generellt sett dock inte tillräckligt för att dra säkra slutsatser om kvalitet, vilka arbetsvillkor som de anställda haft eller om produktens miljöpåverkan. Ursprungsmärkning ger helt enkelt inte några garantier för det som motionen önskar.

För livsmedelsprodukter finns det redan i dag krav på ursprungsmärkning av nöt- och kalvkött, fisk och vissa andra livsmedel. Dessutom har EU beslutat att anta nya regler som träder i kraft i slutet av 2014 och som innebär att även kött från gris, får, get och fjäderfä ska ursprungsmärkas. De nya reglerna omfattar bland annat krav på förbättrad information till konsumenter och information om huvudingrediensens ursprung i ett livsmedel om det kommer från annat land än produktionslandet samt en produkts näringsinnehåll.

Andra konsumentprodukter är ännu mer komplicerade att ursprungsmärka, eftersom exempelvis ett klädesplagg, skor eller en leksak kan bestå av material från många olika länder. Det var bland annat därför som EU-kommissionen drog tillbaka sitt förslag om ursprungsmärkning av textilvaror, kläder, möbler, verktyg och porslin hösten 2012.

Förbundsstyrelsen anser att producerande, inköpande och återförsäljande företag bör vara mer transparenta med information om var och under vilka arbetsförhållanden deras varor och produkter producerats. Det finns i dag exempel på klädföretag som "DNA"-märker sina produkter, vilket ger konsument, konsumentorganisationer, fackföreningar och andra frivilligorganisationer möjlighet att spåra varifrån råvarorna kommer, var olika beståndsdelar producerats och var slutproduktion skett. Den typen av information skulle kunna bidra till ökad kunskap och information om var och under vilka förhållanden produkter har tillverkats. Det skulle dessutom kunna vara ett verktyg för världens fackliga organisationers organisationsarbete.

Avseende motionens krav på att motverka vinstuttaget på lokalproducerade livsmedel kan förbundsstyrelsen konstatera att efterfrågan har ökat de senaste åren. Det skapar i sin tur förutsättningar för högre vinstmarginaler. Om detta dock generellt sett lett till orimliga vinstuttag på lokalproducerade produkter kan inte förbundsstyrelsen bedöma.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C11 1:a att-satsen anses beaktad och att motion C11 2:a att-satsen avslås.

Klimat- och miljöfrågor

Motionerna C12 och C13 tar upp förbundets engagemang i klimat- och miljöfrågor.

Det moderna samhället påverkar vår livsmiljö i takt med att en allt större andel av mänskligheten får del av ett växande välstånd. Tillsammans med andra sektorer bär industrin ett ansvar för att minimera denna miljöpåverkan så att kommande generationers livsbetingelser inte hotas.

Olika effekter av industrins verksamhet är ofta bland de mer allvarliga hoten. Industrin bär samtidigt också på kompetenser som är nödvändiga för att långsiktigt kunna förena lösandet av mänskliga behov med aktsamheten om miljön. Att förbättra industrins processer, att förändra varors sammansättning och material samt att utveckla nya hållbara industriprodukter kräver en kompetent och konkurrenskraftig industri.

IF Metalls organisationsområde täcker omkring 70 procent av den svenska industrin. Genom företagets höga utlandsberoende har dessa också ett ansvar att utveckla en mer klimat- och miljövänlig verksamhet i resten av världen. Många företag har kommit långt i att förändra sin verksamhet, men vägen som återstår är lång och vi är bara i början av detta arbete. Ännu fortsätter människans belastning på miljön att öka – vilket inte är någon hållbar utveckling!

IF Metall har en viktig uppgift i klimat- och miljökampen. Som facklig organisation vill vi länka samman hållbar utveckling med våra medlemmars strävan efter ett Sverige i full sysselsättning och ekonomisk tillväxt, med kraft att bära höga välfärdsambitioner. Vår roll är dels att vara pådrivare av hållbara lösningar, dels att bevaka att de åtgärder som vidtas har en rimlig fördelningsprofil. Förändringar av den omfattning det handlar om ställer frågan om vem som ska betala på sin spets.

Svaret är att alla måste ta sin del, men intresset hos olika samhällsgrupper eller länder skiljer sig åt. Om samhällen ska kunna hållas samman måste därför fördelningsfrågorna vara en central aspekt också i klimatkampen. IF Metall ska driva på för en hållbar industri samtidigt som vi står upp för det solidariska samhället, för demokratin och för våra medlemmars intressen.

För att kunna fylla dessa roller krävs att vi har kunskap och att vi avsätter resurser för att påverka och bidra till en positiv utveckling. Frågorna skär genom alla våra arbetsområden. När vi arbetar med förhandlingar, med industriell utveckling och med utbildningsfrågor behöver klimat- och miljöfrågorna vara närvarande. IF Metall behöver också ha en expertkompetens inom de frågor vi särskilt väljer att arbeta med för att bli relevanta för andra aktörer och verkligen kunna påverka.

Förbundsstyrelsen vill därför se över hur IF Metalls resurser och insatser för dessa frågor kan öka och bli mer effektiva. En grundbult i denna strävan bör vara att utveckla mer av samarbeten och kontakter med andra aktörer, i första hand med våra motparter men också med andra organisationer som arbetar för en hållbar utveckling.

Motion C13 pekar på orimligt långa beslutsprocesser och en vittgående rätt att överklaga beslut i högre instans. Behovet av industrins investeringar och sysselsättning kan komma att ställas mot olika miljöintressen. Också det förhållandet att vid nyinvesteringar ska även den befintliga verksamheten prövas, lägger ribban för en i grunden viktig miljöprövning väl högt. Däremot menar förbundsstyrelsen att ett krav på att likställa sysselsättning med miljöhänsyn riskerar att ytterligare befästa bilden av att jobben ska ställas mot miljön.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C12 1:a och 2:a att-satserna samt motion C13 1:a att-satsen, att motion C13 2:a–4:e att-satserna anses beaktade och att motion C12 3:e att-satsen avslås.

Energipolitik

Motionerna C14–C16 handlar om inriktningen på den svenska energipolitiken.

I motion C14 vill man att en utfasning av fossila bränslen prioriteras vid utbyggnad av vind- och solenergi framför utfasning av kärnkraft. Förbundsstyrelsen anser att en viktig uppgift för energipolitiken bör vara att minska Sveriges bidrag till växthuseffekten. Förbundsstyrelsen delar därmed motionens uppfattning.

Motion C15 tar upp den svenska industrins beroende av billig, trygg och pålitlig tillgång på elkraft. Förbundsstyrelsen instämmer med motionen. Svensk elproduktion vilar till stor del på vattenkraft och kärnkraft samt en förhållandevis snabb utbyggnad av vindkraften med stöd av elcertifikatsystemet. Starka politiska krafter har på agendan att nästa mandatperiod stänga två kärnkraftsreaktorer med åtföljande risker för ökade elkostnader, något som vore olyckligt för såväl hushållen som industrins konkurrenskraft.

Förbundsstyrelsen anser att vindkraften, liksom andra intermittenta produktionssätt, exempelvis solkraft, kan ge välkomna bidrag till elproduktionen. Dessa produktionsformer saknar emellertid förutsättningar att ersätta kärnkraften, vars uppgift är att producera baskraft. Minskar elproduktionen från kärnkraften kommer det i sin tur att påverka vattenkraftens förmåga att leverera reglerkapacitet. Baskraften och tillgången på reglerkapacitet är viktig för att kunna producera el när de intermittenta kraftslagen, såsom sol- och vindkraft, inte producerar el, eller omvänt för möjligheten att kunna dra ned då de intermittenta kraftslagen producerar rikligt med el.

Motion C16 menar att Sverige ska öka satsningen på forskning kring kärnteknologi. Förbundsstyrelsen anser att det behövs forskningsresurser. Några restriktioner för forskningen inom detta område finns inte längre och bör inte heller finnas. Oavsett vad som sker inom sektorn för energiproduktion behöver nya och moderna kunskaper inom området för kärnteknologi ständigt kunna uppdateras och utvecklas. Sverige kommer inom en överskådlig framtid att producera el i våra kärnkraftverk och inte minst ur säkerhetssynpunkt finns det skäl för Sverige att ligga långt fram inom forskning och utveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C14, C15 och C16 1:a att-satsen samt att motion C16 2:a att-satsen anses beaktad.

Infrastruktur

Motion C17 tar upp samhällets kontroll och ägande över bland annat infrastruktur och vill se en omfattande återföring av dessa uppgifter till staten.

Att staten tar ett brett ansvar för samhällsutvecklingen, ibland på en ganska detaljerad nivå, har på många sätt varit till fördel för Sveriges utveckling. Förutsättningarna för statens åtaganden har genom globaliseringen och även genom andra större samhällsförändringar ändrats över tid.

Motionen tar också upp att bankerna behöver förstatligas. Kontrollen över finanssektorn har under senare decennier inte hängt med i den snabba globalisering av kapitalförsörjningen som ägt rum och som har varit en förutsättning för den snabba tillväxten och välståndsökningen i världen. Det finns ett behov av gränsöverskridande engagemang för bättre fungerande och stabilare kapitalmarknader, snarare än att Sverige förstatligar banker.

När det gäller infrastruktur finns ingen given gräns för vad som ska vara statens åtagande och vad andra aktörer kan utföra. Under ett par decennier har delar av statens uppgifter inom infrastrukturområdet, helt eller delvis, överförts till andra/privata utförare. Staten har i stället tagit på sig mer av en övervakande roll.

Förbundsstyrelsen anser det avgörande att vår gemensamma infrastruktur fungerar väl. Det har stor betydelse både för företagen och för hushållen/löntagarna. Oavsett vem som utför dessa tjänster kan det inte finnas något annat mål än att de ska hålla hög kvalitet, vara kostnadseffektiva och ha en hög leveranssäkerhet. Tyvärr har detta inte alltid varit fallet, vare sig före eller efter det att privata aktörer övertagit driftsansvaret.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C17 avslås.

Skattefrågor

Motionerna C18–C22 tar upp olika skattefrågor, såsom jobbskatteavdragen, beskattningen av pensioner, nedsättningen av momsen för restauranger och catering samt avdragsrätten för gåvor.

Förbundsstyrelsen är bekymrad över de effekter som alliansregeringens ensidiga skattesänkarpolitik får på rättvisan och välfärden. De stora skattesänkningar som skett har kraftigt ökat de ekonomiska klyftorna och dessutom äventyras välfärdens långsiktiga finansiering. En utgångspunkt för förbundsstyrelsen är att skattesystemet ska vara omfördelande och därmed en del av den generella välfärden. Det ska omfördela mellan fattig och rik och det ska ske genom en progressiv inkomstbeskattning, eftersom inkomstskillnaderna är så stora.

År 2014 genomfördes ett ytterligare steg i regeringens skattesänkarpolitik. Det femte jobbskatteavdraget ökar skillnaderna ännu mer och är heller ingen kostnadseffektiv åtgärd för att bekämpa arbetslösheten. Det finns ett behov av att se över de genomförda jobbskatteavdragen.

Jobbskatteavdragen har sammantaget medverkat till att öka inkomstskillnaderna i Sverige, eftersom det endast är de med arbetsinkomster som får ta del av dessa. Sedan den moderatledda regeringen införde jobbskatteavdraget för löntagare har Sverige intagit den unika positionen att vara det enda landet i världen som beskattar pensionärer högre än löntagare. Detta är inte en acceptabel politik. Pension är i realiteten uppskjuten lön och det finns inga sakskäl till att pensionärer ska beskattas högre än löntagare. Steg för steg behöver denna orättvisa åtgärdas. Detta är också viktiga delar i en kommande översyn av de genomförda jobbskatteavdragen.

Löneutvecklingen är en viktig komponent som ligger till grund för hur pensionerna utvecklas. Men i ett hållbart pensionssystem är också sysselsättning och arbetade timmar avgörande för att pensionerna ska få en gynnsam utveckling. Därför är sysselsättningen avgörande för pensionerna framöver.

Sänkningen av restaurangmomsen är ett av många exempel på de avvikelser från ett mer enhetligt skattesystem som gjorts de senaste

åren. Förbundsstyrelsen anser att det är problematiskt att skattesänkningar används för att, inom vissa delar av ekonomin, subventionera fram arbetstillfällen eller försämra det offentliga försäkringskyddet efter skatt. Selektiva skattestimulanser har naturligtvis positiva effekter på de verksamheter som får del av dem, men för ekonomin som helhet är risken stor att effekten blir negativ. Ekonomins resurser fördelas på ett ineffektivt sätt med negativa effekter på produktiviteten. De som inte får skattestimulanser börjar till slut ställa krav på att också få del av skattesänkningarna och skattesystemets legitimitet ifrågasätts. I slutändan hotas den offentliga välfärdens finansiering.

Under alliansregeringens tid vid makten har skattereglerna ändrats på ett ineffektivt sätt och beskattningen sker allt mindre enligt principen om likformig beskattning. De avvikelser från likformig beskattning som gjorts har dessutom skett på ett sådant sätt att det främst har gynnat hushåll med högre inkomster.

Välgörenhet är ett komplement till en god välfärdsstat och som sådant är välgörenhet viktigt. Det finns många välgörenhetsorganisationer som ger viktiga komplement till det som det offentliga bidrar med. Men förbundsstyrelsen menar att det vore bättre att använda skattemedlen till en god generell välfärd för alla.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C18 3:e att-satsen, C19, C21 och C22, att motionerna C18 1:a och 2:a att-satserna samt C20 2:a att-satsen anses beaktade och att motion C20 1:a att-satsen avslås.

Välfärdens verksamheter

Motion C23 tar upp privatiseringar av vård, skola och omsorg medan motion C24 och C25 6:e att-satsen tar upp vinster i välfärden.

Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för dem som har köpkraften på sin sida. Därför ska vård, skola och omsorg finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag, i den verklighet som gäller på ort och ställe. Människors nära inflytande över omsorgen, skolans utbildningar och vården är därför helt avgörande för välfärdens utveckling.

Rätten att kunna välja utförare behöver finnas, oavsett om det sker genom kommunens demokratiskt fattade beslut eller genom att vi som enskilda kan få välja på egen hand. Det privat utförda och offentligt ägda kan verka sida vid sida för att stärka människors tillgång till en välfärd som håller god kvalitet. Kommuner ska ha möjligheter att exempelvis finansiera barnomsorg som utförs av privata kooperativ. Människor ska ha möjlighet att på egen hand kunna välja vuxenutbildning som bedrivs av folkrörelseägda skolor.

Förbundsstyrelsen menar att det är kvaliteten i vården och skolan samt i barn- och äldreomsorgen som ska stå i fokus för inriktningen i välfärdspolitiken. Lika lite som vi kan acceptera att kommuner skär

ned på kvaliteten i de egna verksamheterna för att ge underlag till skattesänkningar, får privatiseringar ske som självändamål.

Den offentliga verksamheten har ett ansvar för att ge människor god omsorg och vård samt bra utbildningar. Privata utförarens möjligheter att gå med överskott får aldrig leda till att vinstintresset går ut över kvaliteten. Därför behövs tydliga nationella regleringar och riktlinjer för bemanning och de anställdas arbetsvillkor, som blir styrande för privata vård- och omsorgsföretag. Etableringen av fristående skolor behöver ställas under kontroll. Kommuner och landsting behöver få bättre verktyg för att kunna ställa och följa upp kvalitetskrav vid offentlig upphandling.

IF Metall har medverkat i LO:s arbete med att ta fram ståndpunkter om vinst i välfärden. LO:s styrelse antog i januari 2012 ett åtgärdsprogram i ämnet. I programmet konstaterades ”... att det är viktigt att betona att kvalitetsbristerna i dagens välfärdssektor inte i första hand orsakats av att privata aktörer har tagit ut orimligt höga vinster.”. I det LO-gemensamma programmet betonas vikten av att införa specifika krav på bemanning och utbildning inom välfärdstjänsterna.

LO-programmet skissar också på behovet av en ny bolagsform, kallad samhällsbolag, där möjligheterna till vinsthantering blir begränsad. Förslaget till ny bolagsform påminner om de aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (SVB) som redan i dag utgör en möjlighet för välfärdsföretag som vill bedriva sin verksamhet i icke vinstdrivande form. LO:s skiss om samhällsbolag utgår från att formen ska vara frivillig för kommuner och landsting att anlita.

Den lokala bestämmanderätten och ansvaret över välfärdsverksamheterna är väsentligt, liksom värdet av att regleringar tas fram i politisk samsyn och med respekt för de fackliga organisationer vars medlemmar direkt berörs av dem.

I maj 2013 presenterade Friskolekommittén en blocköverskridande överenskommelse som omfattade alla riksdagspartier, utom Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet. Överenskommelsen innehåller bland annat förslag som rör prövning av ägarnas lämplighet och långsiktighet, meddelarskydd för anställda vid friskolor och skärpta sanktioner vid allvarliga brister.

I september 2013 presenterade flera fackliga organisationer, bland annat Kommunal, Akademikerförbundet SSR, Vårdförbundet och Vision, tillsammans med arbetsgivarorganisationer, bland annat Sveriges kommuner och landsting, Arbetsgivareföreningen KFO och Vårdföretagarna, en gemensam etisk plattform om ökad öppenhet om kvalitet, ekonomi och anställningsvillkor. En plattform som utförare inom vård och omsorg med offentlig finansiering kan ansluta sig till. I överenskommelsen ingår att under 2014 fortsätta det gemensamma arbetet med att ta fram en kravspecifikation som berör kvalitet, ekonomi och anställningsvillkor.

Motion C25 1:a–5:e att-satserna lyfter fram olika samhällsutmaningar såsom hög arbetslöshet och risken för att grogrunden för främlingsfientlighet och rasism växer.

Förbundsstyrelsen delar den övergripande uppfattningen om vikten av att det finns möjligheter till utbildning och nya chanser. Rätten till arbete och bostad är viktiga delar för ett sammanhållet välfärdssamhälle.

Sedan 2006 har IF Metall kritiserat den moderatledda regeringens nedmonteringar av våra generella trygghetssystem och ställt krav på en aktiv jobbpolitik. Förbundsstyrelsen lyfter i sitt förslag till program för arbetsmarknaden fram behovet av att Sverige får en fungerande jobbpolitik. De som drabbas av arbetslöshet ska ges aktiva insatser med praktik- och utbildningsmöjligheter.

När otryggheten ökar och människor känner att stödet saknas och samhällsinsatserna brister ligger det nära till hands att söka andra orsaker till problemen. Att de främlingsfientliga och intoleranta tongångarna har ökat bottnar sannolikt i hög arbetslöshet och allt färre möjligheter till en bra och ekonomiskt trygg omställning.

Förbundsstyrelsen menar att jobb- och utbildningsinsatser måste stärkas för att möta framtida utmaningar och att tidiga insatser ska prioriteras. För att företagen ska kunna växa är det viktigt att den kompetens som saknas finns att tillgå. Det leder till att fler arbetstillfällen skapas och det stärker konkurrenskraften.

För individerna är det också avgörande att få tillgång till kompetensutveckling och utbildning för att stärka sig på en förändrad arbetsmarknad. Ett jämlikt samhälle bygger i grunden på människors möjligheter, oavsett bakgrund eller ursprung.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna C24 och C25 3:e–5:e att-satserna anses beaktade samt att motionerna C23, C25 1: a, 2:a och 6:e att-satserna avslås.

Medföljare

Motion C26 vill att alla IF Metalls medlemmar ska ha rätt att ha någon med sig vid enskilda samtal med arbetsgivaren eller av denne utsedd representant för företaget samt att Socialdemokraterna verkar för att rätten till medföljare lagstadgas till att också omfatta förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Förbundsstyrelsen menar att frågan ska ses i sammanhanget av den fackliga organiseringen. En bärande tanke i vår fackliga organisering är att medlem i IF Metall aldrig står ensam. Rätten och möjligheten att bli företrädd av facklig organisation regleras direkt när man blir medlem. I och med medlemskapet blir fackföreningen också medlemmens ombud. Om en medlem vill ha med sig en förtroendevald, kan inte arbetsgivaren neka. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inte behov av att lagstadga om medföljare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C26 1:a att-satsen anses beaktad och att motion C26 2:a att-satsen avslås.

Arbetsplatsrelaterad forskning och Arbetslivsinstitutet

Motionerna C27–C29 tar upp behovet av att återskapa möjligheten till en samlad forskning kring arbetslivs- och arbetsmiljöfrågor.

Förbundsstyrelsen delar motionernas syn på behovet. Under kongressperioden har just tomrummet efter Arbetslivsinstitutet påtalats i ett flertal forum. Genom opinionsbildning har vi i kampanjen Nolltolerans mot dödsolycker krävt att regeringen inrättar ett kunskapscentrum för arbetsmiljö. Det skulle ge Sverige en möjlighet att återigen bli världsledande inom arbetsmiljö- och arbetslivsforskning. IF Metall har ett antal gånger uppvaktat regeringen med krav på insatser.

I det förslag till program för arbetsmarknaden som förbundsstyrelsen lägger fram till kongressen ingår att forsknings- och utvecklingsresurser behöver riktas till att främja parternas engagemang för konkurrenskraftiga och hållbara lösningar för produktionens och arbetets organisering.

På LO:s kongress 2011 bifölls två motioner från IF Metall i de frågor som efterfrågas i motionerna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C27 och C28 1:a att-satsen samt att motionerna C28 2:a att-satsen och C29 anses beaktade.

Arbetsmiljöverkets verksamhet och satsning på arbetsmiljö och arbetarskydd

Motionerna C30, C31, C32 1:a att-satsen och C33–C36 tar upp olika aspekter på Arbetsmiljöverkets tillsynsverksamhet.

Förbundsstyrelsen anser att det finns behov av ökade resurser till arbetsmiljöarbetet och IF Metall bedriver också en aktiv opinionsbildning kring detta. IF Metall anser att antalet besök av inspektörer påkallar ett ökat behov av resurser. Genom kampanjen Nolltolerans mot dödsolyckor har arbetsmarknadsministern uppvaktats. Även arbetet med Verktygslådan uppmärksammar behovet av ökade resurser till arbetsmiljöarbetet. Inom LO-samverkan sker ett aktivt arbete för att öka resurserna och Socialdemokraternas 10-punktsprogram siktar in sig på arbetsmiljöarbetet.

I det program för arbetsmarknaden som förbundsstyrelsen lägger fram till kongressen ingår ett avsnitt som lyfter fram arbetsmiljöinsatserna. Bland annat nämns behovet av att öka antalet arbetsmiljöinspektioner, vikten av att påföljderna skärps vid överträdelser av arbetsmiljö- och arbetstidslagar samt att en strategi för nolltolerans mot dödsolyckor i arbetslivet bör tas fram i samverkan med parterna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C30, C31 1:a att-satsen, C32 1:a att-satsen, C33, C34 och C36 1:a att-satsen samt att motionerna C31 2:a och 3:e att-satserna, C35 och C36 2:a att-satsen anses beaktade.

Mer resurser till åklagarmyndigheten

I motion C37 föreslås att det tillförs mer resurser till åklagarmyndigheten, så att arbetsmiljöbrott enligt brottsbalken hinner utredas

innan de preskriberas samt att lagstiftningen ändras för arbetsmiljöbrott enligt brottsbalken till att preskriptionstiden börjar löpa först när åklagaren har slutfört förundersökningen.

Förbundsstyrelsen delar motionens intention. Det är inte acceptabelt att allvarliga olycksfall inte hinner utredas färdigt innan preskriptionstiden har löpt ut och att ansvariga inte lagförs.

I det program för arbetsmarknaden som förbundsstyrelsen lägger fram till kongressen framhålls att arbetsmiljöutbildning bör bli obligatorisk på Polishögskolan samt påföljderna skärpas vid överträdelse av arbetsmiljö- och arbetstidslagarna.

I motion C37 2:a att-satsen föreslås att preskriptionstiden ska ändras så att den börjar löpa först när förundersökningen är klar. Förbundsstyrelsen ser detta som en möjlighet, men vill inte låsa sig utan kunna arbeta med olika lösningar.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C37 1:a att-satsen och att motion C37 2:a att-satsen anses beaktad.

Entreprenader

Motion C38 vill förtydliga lagkraven gällande samverkan och information vid anlåtande av entreprenörer samt att entreprenörer i lag ges skyldighet att samverka, anmäla och förnyat riskbedöma vid antagande av underentreprenörer.

IF Metall har uppmärksammat denna fråga efter de olyckor som skett där flera anställda hos entreprenörer har skadats eller omkommit. Förbundsstyrelsen vill i likhet med motionen driva frågan för att få till stånd förändringar i regelverken.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C38.

Ersättningen i trafikmål

Motion C39 tar upp frågan om rättshjälp vid trafikmål.

Genom en ändring i rättshjälplagen 1988 togs rätten till juridiskt ombud vid reglering av personskador i trafiken bort. Försäkringsbolagen åtog sig i stället att svara för kostnaderna för juridisk hjälp åt den skadade. Många försäkringsbolag har gått ifrån åtagandet och ger inte längre den skadade rätt till juridiskt biträde vid skaderegleringen. Skillnaderna är stora mellan försäkringsbolagen.

Nu har ett läge präglat av godtycke och rättsosäkerhet uppstått. Har den som skadas "tur" regleras skadan av ett försäkringsbolag som medger rätt till juridiskt biträde. I annat fall är man utlämnad åt försäkringsbolagets ensidiga bedömning.

Förbundsstyrelsen anser att den skadade måste ges möjlighet att rättssäkert kunna hävda sin rätt mot de resursstarka försäkringsbolagen. Regeringen behöver därför vidta åtgärder, ytterst genom lagstiftning, för att säkerställa att den trafikskadade garanteras ekonomiska förutsättningar att få sin sak prövad i domstol. Även om det vore bäst att försäkringsbolagen själva åtgärdade problemen, är regeringens ansvar stort eftersom politiska beslut ligger bakom att den allmänna rättshjälpen inte gäller för trafikskadade.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C39 anses beaktad.
Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna C1 2:a och 6:e att-satserna, C3, C6, C7, C12 1:a och 2:a att-satserna, C13 1:a att-satsen, C14, C15, C16 1:a att-satsen, C18 3:e att-satsen, C19, C21, C22, C27, C28 1:a att-satsen, C30, C31 1:a att-satsen, C32 1:a att-satsen, C33, C34, C36 1:a att-satsen, C37 1:a att-satsen och C38

att anse motionerna C2, C4, C5, C8–C10, C11 1:a att-satsen, C13 2:a–4:e att-satserna, C16 2:a att-satsen, C18 1:a och 2:a att-satserna, C20 2:a att-satsen, C24, C25 3:e–5:e att-satserna, C26 1:a att-satsen, C28 2:a att-satsen, C29, C31 2:a och 3:e att-satserna, C35, C36 2:a att-satsen, C37 2:a att-satsen och C39 beaktade

att avslå motionerna C1 1:a och 3:e–5:e att-satserna, C11 2:a att-satsen, C12 3:e att-satsen, C17, C20 1:a att-satsen, C23, C25 1:a, 2:a och 6:e att-satserna samt C26 2:a att-satsen.

Internationell solidaritet och övergripande samhällsfrågor – motionerna C1–C39

Motion C1

Avdelning 37 Gotland

Internationellt solidaritetsarbete

Världen har öppnats för det globala kapitalet att röra sig fritt. Det finns få regleringar för flytt av kapital mellan nationer inom den globala ekonomin. Nationer har till och med sänkt sina skatter till noll för den som vill.

Detta slår hårt mot alla länder och urholkar maktfördelningen i världen. Många länder går på knäna ekonomiskt och måste låna tillbaka de pengar som man egentligen skulle ha fått in genom skatter. Det ger mer och mer makt till de riktigt stora företagen som inte sätter medborgarnas bästa framför sin kommande kvartalsrapport.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bankerna delar upp risktagande verksamhet från traditionell bankverksamhet och därigenom flyttar risktagandet från kunderna till banken

att motverka skattefria zoner

att begreppet lägstalön byts ut till begreppet levnadslön

att EU inför skattesatser som liknar Sveriges skattenivå
att skattesatserna inom EU blir mer likvärdiga
att kravet på bankernas samhällsansvar ökas.

Motion C2

*Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal,
36 Göteborg*

Internationellt fackligt arbete

I samband med IF Metalls förra kongress konstaterades att företagens ökade internationalisering ställer allt större krav på förbundet och då framför allt på de fackliga representanterna inom de globala företagen i Sverige.

För att undvika att arbetare ställs mot varandra, mellan företag men även inom samma koncerner, behöver vi inrätta ett starkt fackligt nätverk verksamt också utanför Sveriges gränser i dessa företag. Internationella enheten har en viktig roll på den globala arenan och utför i dag riktade insatser, men ofta sker detta arbete gentemot enskilda företag.

Rätten som en facklig företagsbunden klubb i dag har och som ger tillträde till företagens anställda också utanför Sverige kan aldrig erhållas av förbundet självt.

IF Metall föreslår upprätta ett nätverk, där ett antal globala industriföretag skulle ingå, genom bland annat kunskapsöverföring samt bedrivande av företagsöverskridande gemensamma utbildningsinsatser etc. Dessa insatser ska utföras av fackliga företagsrepresentanter i samverkan med förbundet riktade mot dessa företag i enskilda länder. Det skulle troligtvis innebära att vi inte bara skulle stärka de lokala facken utan även flytta fram förbundets internationella arbete och på ett helt annat sätt än i dag även kunna påverka företagsledningars vilja att börja samverka i för oss som förbund och fackliga företagsrepresentanter viktiga internationella frågor, såsom globala ramavtal m.m.

Självklart syftar detta nätverkande, som på sikt också förhoppningsvis kan expanderas till att omfatta flera klubbar, till att stärka det fackliga arbetet internationellt, men också nationellt där arbetare inte ska behöva ställas mot varandra och behöva konkurrera på felaktiga grunder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inledningsvis snarast skapa ett fackligt nätverk inom IF Metall bestående av ett mindre antal globala svenska industriföretag med syfte att gränsöverskridande, mellan företagen, och med förbundets internationella enhet som sammanhållande länk, samverka utanför Sverige med syfte att stärka och utveckla både anställda och industri samt att utvärdera detta arbete inför nästa kongress.

Motion C3

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Barnperspektivet behöver stärkas

I dag finns det många barn i Sverige som lever i både fattigdom och i socialt utsatta miljöer där de blir utsatta för våld, droger, hot och diverse övergrepp.

Dagens sociala nätverk fungerar på olika sätt i våra kommuner och det behövs en lag som styr de olika instanserna, som socialtjänsten, rättsväsendet, förskolor och skolor, så att barnens behov sätts i centrum.

Socialtjänsten, skolor och förskolor arbetar alldeles för olika med dessa frågor och sätter inte alltid barnet i fokus.

För att stärka barnens rättigheter har FN skrivit en konvention som bland annat Sverige skrivit under att vi ska följa. För att öka barnens rätt samt sätta press på våra politiker att ta ansvar för det vi åtagit oss vill vi att IF Metall ska verka för att FN:s barnkonvention upptas i svensk lag. Detta så att våra barn får ett stärkt skydd i samhället, eftersom barns rätt och intressen ofta åsidosätts. I stället utgås det från föräldrars intresse.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att FN:s barnkonvention införs i svensk lag för att stärka barns skydd, rättigheter och alla barns lika värde.

Motion C4

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Förskola

Som det ser ut i dag får barn bara vara 15 timmar per vecka på sin förskola om ena föräldern är föräldraledig. Vi vill verka för att förskolan ska vara öppen för alla barn full tid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att barn alltid ska ha rätt till förskola (dagis).

Motion C5

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Föräldraledighet

I dagsläget har en förälder laglig rätt att under ett kalenderår dela upp föräldraledigheten vid tre tillfällen. Är arbetstagaren och arbetsgivaren överens kan detta utökas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den lagliga rätten till föräldraledighet utökas så att tiden med barnen kan optimeras under småbarnsåren.

Motion C6

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Nattdagis

För många industriarbetare och andra som jobbar skift på olika arbetsplatser finns inte tillräcklig plats på nattdagis när föräldrarna jobbar nattskift.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler platser på nattdagis skapas och byråkratin minskas när man ansöker om plats.

Motion C7

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Hysesbostäder

Utförsäljningen av allmännyttans hyresbostäder och ombildandet av hyresrätter till bostadsrätter har medfört att låginkomsttagare och framför allt ungdomar inte har råd att skaffa boende.

Det har också fått till följd att bostadsrättspriserna skjutit i höjden. Vi måste ha en fungerande bostadsmarknad där stat och kommun går in och ser till att det finns hyresbostäder åt så många som möjligt.

Det skulle få till följd att marknadspriserna skulle sjunka till mer rimliga nivåer och ren spekulation skulle hållas på en mer hälsosam nivå. Men framför allt så skulle våra ungdomar och pensionärer ha råd att skaffa ett boende.

Den socialdemokratiska bostadspolitiken måste fungera som en motpol där marknaden inte vill eller kan leverera, men även som en garanti för allas möjlighet till boende och boende med rimliga hyror. Om alla har möjlighet till en bostad, så skulle även mycket av den vardagsrasism som råder i Sverige kunna motverkas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det arbetas fram en bostadspolitik som tillgodoser medborgarnas nuvarande och framtida behov av varierande boendeformer.

Motion C8

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Rot-avdrag

Vi har en hög arbetslöshet i Sverige och behöver finna nya vägar att skapa fler arbetstillfällen. Ett sätt kan vara att utöka rot-avdraget till att även innefatta renovering av hyresrätter. Vi har till exempel miljonprogrammen som är i stort behov av upprustning. Som det är i dag gäller det bara bostadsrätter och det innebär att cirka 3 miljoner människor som hyr sin bostad inte har samma möjlighet att få sin lägenhet renoverad till en reducerad kostnad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att hyresrätter ska omfattas av rot-avdraget.

Motion C9

Avdelning 46 Blekinge

Hushållsnära tjänster

Den borgerliga regeringen har infört hushållsnära tjänster, så kallat rut-avdrag.

Detta avdrag är tänkt för dem som har det bra i samhället som har råd att betala för städhjälp och andra hushållsnära tjänster och att samhället ska stå för 50 procent av den kostnaden, vilket är över 2 miljarder om året.

Det måste vara fel att samhället ska använda skattemedel till dem som har det bra ställt när det behövs så mycket resurser till de människor som lever under knappa förhållanden.

Dessa resurser borde i stället användas till dem som bäst behöver denna hjälp genom kommunala offentliga tjänster.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rut-avdraget i nuvarande form avskaffas

att en utredning tillsätts som föreslår hur dessa resurser överförs till den offentliga sektorn för att användas till dem som bäst behöver hushållsnära tjänster.

Motion C10

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Ett reformerat transportstöd för ett rundare Sverige

Vårt förbund måste vara en stark och aktiv part för att utjämna de regionala förutsättningarna för produktion och industriell verksamhet i vårt avlånga land.

Om Norrland ska få en möjlighet till en industriell utveckling av företag som satsar på tillverkning och bearbetning för en internationell marknad, måste transportstödet utvecklas i takt med de förändrade förutsättningarna inom den globala ekonomin.

Tillverkningsindustrin är känslig för transportkostnader. Syftet med transportstöd är just att utjämna förutsättningarna för produktion genom att minska de nackdelar som kommer av ett geografiskt läge. En av den borgerliga regeringens första åtgärder var att förändra transportstödet. För Norrlands största tillverkningsindustri, Volvo Lastvagnar i Umeå, innebär det en halvering av transportstödet och negativ belastning när beslut om framtida investeringar och kapacitetsökningar ska göras.

Industripolitik handlar ytterst om utveckling och arbeten. Det är hög tid att ta ett grepp som innefattar hela Sveriges möjlighet till industriell utveckling. Transportstödet är i detta avseende en nyckelfråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett transportstöd införs för att undanröja de geografiska nackdelarna och ge förutsättningar för industriproduktion i hela Sverige.

Motion C11

Avdelning 37 Gotland

Egna märkesvaror EMV

Konsumenter förväntas i dag ha stor kunskap om hur och var alla varor som vi handlar är framställda. I dagens öppna samhälle är det inte enkelt att veta vad som är rätt eller fel för oss pliktskyldiga medborgare. Priset blir ofta det avgörande och kvalitet och miljömedvetenhet kommer alltför ofta i andra hand.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att märkning av livsmedel och produkter ska ange ursprungsmärkning

att det orimliga vinstuttaget på lokalproducerade produkter motverkas.

Motion C12

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Klimat och miljö

I år har vi redan i augusti tagit ut mer av vår jord än vad som egentligen är nyttigt och vi har en miljöpåverkan som också påverkar vårt klimat. Vi i vår del av världen tar helt enkelt ut mer än vad vi har rätt till.

Tidigare generationer menade att jorden förvaltar vi åt våra barn. Vi skulle hellre lämna över något som var bättre än det vi själva hade tagit över. I dag lever vi på våra barns arv och vi tar ut i förskott det de ska ärva.

Vi lever i en globaliserad värld och vi kan inte säga att de delar av mänskligheten som inte har nått till vår standard inte ska få nå dit. Vi måste föregå med gott exempel och hitta nya vägar för att därigenom hoppas att andra inte gör de misstag som vi har gjort.

Vi kan inte lita på att kapitalet och politikerna tar ansvar för vår framtid. Vi som förbund måste ta vårt ansvar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förbundet skaffar sig kompetens i miljö- och klimatfrågor

att aktivt arbeta med att påverka våra motparter och politiker för att få ned vår gemensamma miljöpåverkan

att avsätta ett kapital som ska användas för innovationer som kan bidra till att förbättra vårt klimat och/eller miljö samt skapa jobb inom dessa sektorer.

Motion C13

Avdelning 37 Gotland

Begränsning i överklagandeprocesser vid miljötillståndsgivning

Arbeten i mineral- och gruvbranscherna har drabbats genom problemen med att få fram tillstånd till verksamheten inom rimliga tider.

Vi har till IF Metall- och LO-kongresser tidigare motionerat om detta vid flera tillfällen och fått svar att tiderna ska kortas. I stället har de gått precis tvärt emot våra kongresser.

Nu väntar stora delar av landet på olika beslut och arbetslösheten är ofta hög i de delar av landet där utvinningen ska genomföras. Mineral- och gruvindustrin och dess brytning räknas som riksintresse, liksom också miljöintressena.

Det vore önskvärt om en konsekvensbeskrivning, i god tid, kunde utvärdera vilket riksintresse som har prioritet innan tillståndsgivning ges.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att korta tiderna för överklagande vid miljötillståndsgivning

att införa en konsekvensanalys om vad stoppad verksamhet kan komma att innebära för den lokala arbetsmarknaden innan överklagande kan göras

att en prioriteringsordning på de olika riksintressena i lämplig instans införs

att arbete och arbetsmarknad flyttas upp till klassningen riksintresse eller högre.

Motion C14

Avdelning 36 Göteborg

Intensifiera utfasningen av fossila bränslen

Det dominerande problemet för vår jord är nedsmutsningen av vår livsmiljö och den globala klimatförändringen som leder till en långsam och förödande temperaturhöjning. Orsaken är, enligt bland andra FN:s klimatpanel, människans bruk av fossila bränslen som kol, olja och naturgas.

Vår framställning av elektrisk kraft i Sverige är till 97 procent klimatneutral och fossilfri. Vi bidrar därför i mindre grad till miljöförstöringen än generellt i världen.

Sverige har en ambition att minska användningen av fossila bränslen. Fortfarande täcks cirka 21,5 procent av vårt energibehov av fossila bränslen i form av råolja, oljeprodukter som bensin och diesel, kol och koks. Det är framför allt inom transportsektorn som denna energiform dominerar.

Grön elproduktion som vindkraft och solenergi har byggts ut kraftigt de senaste åren och svarar numera för lite mer än 4 procent. Den har ett gott rykte och starkt stöd i opinionen. Det finns en stark politisk vilja att öka denna form av energiproduktion. Frågan är hur denna ökade produktion ska användas. Vissa föreslår att fasa ut motsvarande kärnkraft. I det fallet ersätter man klimatneutral energi med annan klimatneutral och inget bidrag till att minska den negativa påverkan på klimatet åstadkoms.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att påverka de politiska besluten inom energisektorn så att utfasning av fossila bränslen prioriteras vid utbyggnad av vind- och solenergi före utfasning av kärnkraft.

Motion C15

Avdelning 36 Göteborg

Kärnkraft har fortfarande en framtid

Det svenska samhället vilar stadigt på existensen av en livskraftig industri. Rykten om dess minskade betydelse är starkt överdrivna. Fortfarande spelar pappers- och skogsindustrin, kemisk industri, stålverken och den metallurgiska industrin samt gruvnäringen en betydande nationalekonomisk roll för vår välfärd med sina exportinkomster och arbetstillfällen.

En viktig faktor för att vår industri ska vara konkurrenskraftig på den internationella marknaden är tillgången till billig, trygg och pålitlig elektrisk kraft. Energikällorna och vårt elnät garanterar få avbrott i tillförseln av el.

Vår produktion av elström består av å ena sidan kärnkraft som baskraft som det ena benet och å andra sidan vattenkraften som flexibel

och reglerande kraft som det andra benet i vårt energiförsörjningssystem. Massproduktion och hög tillgänglighet säkrar ett lågt elpris.

Vindkraft byggs ut i förhållandevis snabb takt och motsvarar i dag mer än 4 procent av elproduktionen. Kostnaden för sådan elproduktion är dock högre än från vatten- och kärnkraft och produktionen fluktuerar med vädret och årstiderna.

Det elektriska nätet behöver byggas ut för att distribuera den elektriska kraften från alla de tusentals produktionskällor som väntas byggas i framtiden. Kostnaden för denna utbyggnad läggs oundvikligen på kunderna.

Vindkraft subventioneras genom elcertifikat. Just nu ligger den på 0,20 kronor per kilowattimme. Denna kostnad läggs på elpriset som kunderna betalar. Det kan vara motiverat att inledningsvis hjälpa en produktionsmetod att introduceras på marknaden. Om subventionen sedan permanentas blir dock effekten i stället en konkurrensnackdel för vår industri.

Starka politiska krafter har på agendan att fasa ut kärnkraften på sikt. Förslag att redan kommande mandatperiod 2014–2018 stänga två kärnreaktorer är allvarligt menade. Vid stängning av reaktorer är risken stor att industrins kostnader för elektrisk kraft ökar kraftigt. Risken finns då att lönsamheten minskar och fortsatt verksamhet i vårt land hotas. Konsekvenserna för arbetstillfällen och skatteintäkter till vårt välfärdsystem kan i det läget inte överbryggas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att påverka de politiska besluten så att äventyrliga förslag om stängning av kärnreaktorer stoppas innan säkra, billiga och trygga alternativ finns.

Motion C16

Avdelning 36 Göteborg

Öka forskningen kring modern kärnteknik

Kärnkraften i Sverige kommer med stor säkerhet att finnas som elproducent under avsevärd tid framåt. Kärnkraftverken har uppgraderats, byggts om och genomgått stora underhåll under åren sedan de byggdes, men börjar i vilket fall uppnå en avsevärd ålder. Ska vi skrota dem när bäst före-datum så småningom uppnås eller ska vi bygga nytt?

Kärnkraftsteknik behöver utvecklas och förbättras som all annan teknik. Nya moderna produktionsmetoder, nya bränsletyper, nya metoder för att höja säkerheten, kärnavfallets lösning och mycket annat är föremål för forskarnas och teknikernas intresse. På universitet, högskolor och teknikföretag forskas det febrilt på nya lösningar för framtidens energiproduktion. I en snar framtid hägrar lösningen på energiproblematiken när fusionskraft förhoppningsvis får ett genombrott.

Mellan 1987 och 2006 fanns ett förbud att forska kring kärnteknik i vårt land. Följden blev att Sveriges ställning som ledande inom kärntek-

nikkunnande försvann. I dag finns detta kunnande någon annanstans. Låt oss slippa sådana bestämmelser i framtiden.

Kärnkraft är en viktig källa till vår energiproduktion. Vare sig den får en fortsättning i Sverige eller inte så har vi nytta av att återta tåten på kunskapsområdet inom denna verksamhet. Kärnkraftverk kommer att byggas i många länder och ett stort behov finns. På global nivå dominerar de fossila bränslena vid energiförsörjning (= 85 procent). Vatten- och kärnkraft står bara för i runda tal 7 procent var. Här har vi ett område där vi kan få exportintäkter att strömma in i landet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att påverka de politiska besluten för en ökad satsning på modern forskning kring kärnteknologi

att motverka inskränkningar i FOU-verksamheten vad gäller kärnteknik.

Motion C17

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Infrastruktur

I ett modernt framtidsinriktat och miljöanpassat samhälle där alla människors behov blir tillgodosedda är väl utvecklade infrastrukturer ett måste.

Då krävs överblick och samordning. Det är bara staten/samhället som kan ta ansvar för och klara av att axla den bördan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att staten tar kontroll över produktionen och distributionen av el

att staten tar över drift och underhåll av Sveriges järnvägar och övriga vägar

att staten tar över ansvaret för telefon, datatrafik och post

att staten tar ansvaret för landets flygplatser

att bankerna förstatligas.

Motion C18

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Jobbskatteavdragen

I dag pratar vi om att skolan är för dålig, äldreomsorgen undermålig och pensionerna för låga. Fackföreningsrörelsen kräver en högre a-kassa och mer satsningar på de arbetslösa. För att åtgärda detta behövs det mer pengar till stat och kommuner.

Den borgerliga regeringen har med fyra jobbskatteavdrag sänkt skatterna med cirka 80 miljarder kronor och planerar för ytterligare ett femte jobbskatteavdrag. Det femte jobbskatteavdraget beräknas kosta cirka 13 miljarder kronor.

Socialdemokraterna förklarar att det femte jobbskatteavdraget vill partiet absolut inte se genomfört. Om det ändå förverkligas, vilket det med stor sannolikhet gör, kommer en regering där Socialdemokraterna ingår ändå inte avskaffa det. Nu är det dags för oss inom fackföreningarna att sätta ned foten. Vill vi ha bra vård, bra skola och omsorg, en arbetslöshetskassa värd namnet, en pension man kan leva på och mer satsningar på de arbetslösa? För en fungerande välfärd måste stat och kommuner ha resurser som finansieras solidariskt genom skatter.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det femte jobbskatteavdraget inte införs

att om det femte jobbskatteavdraget införs, verka för att det tas bort

att de redan genomförda jobbskatteavdragen ses över.

Motion C19

Avdelning 15 Stockholms län

Rättvis beskattning av livränta och pension

Den 1 januari 2007 infördes skattelättnader för arbetsinkomster genom första steget av det så kallade jobbskatteavdraget. Skattelättnaden lämnades i form av en skattereduktion för skattepliktiga inkomster av anställning och av aktiv näringsverksamhet (arbetsinkomster), justerade med hänsyn till eventuella avdrag.

Exempel på inkomster som inte ger rätt till jobbskatteavdrag i dag är sjukpenning från Försäkringskassan, föräldrapenning, ersättning från arbetslöshetskassa, aktivitetsstöd, pension och egen arbetsskadelivränta.

Vi anser att pension är en uppskjuten lön som alla arbetstagare har jobbat ihop till under sitt aktiva arbetsliv. Detta gäller även livränta, som egentligen är en kompensation för förlorad arbetsinkomst på grund av arbetsskada. Vi tycker det är orättvist att människor i samhället behandlas olika. Vi som organisation måste alltid stå i opposition mot alla orättvisor i samhället.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att livränta jämställs med lön ur skattehänseende

att pension jämställs med uppskjuten lön ur skattehänseende.

Motion C20

Avdelning 46 Blekinge

Lika skatt för pensionärerna

Den borgerliga regeringen har skapat en klyfta mellan pensionärer och förvärvsarbetare. Vi kan inte acceptera en skillnad i beskattning mellan dessa grupper. Pensionen är en ersättning för tidigare utfört arbete, dvs. pensionärerna har tidigare avstått en del av sin lön till den kommande pensionen.

Pensionssystemet måste förbättras så att man kan leva drägligt på den pension man tjänat in under sitt arbetsverksamma liv. Det är inte alla som har haft en inkomst så att de har kunnat spara själva till pensionen. Det är bara de högavlönade som klarar detta och det medför ännu större skillnader när man blir äldre.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skatterna ska vara lika för alla samhällsgrupper i respektive inkomstskikt

att pensionerna räknas upp i takt med löneökningarna för löntagarna.

Motion C21

Avdelning 46 Blekinge

Restaurangmomsen

Den borgerliga regeringen har infört den så kallade krogmomsen, dvs. sänkt moms för restauranger från 25 procent till 12 procent, till en kostnad av cirka 5,4 miljarder kronor.

En sänkt moms på restauranger skulle skapa fler arbetstillfällen och det skulle bli billigare att äta på restauranger.

Maten har inte blivit mycket billigare och sysselsättningen har ökat ytterst lite i förhållande till kostnaden av reformen.

Om man räknar om dessa 5,4 miljarder kronor skulle man kunna anställa cirka 13 000 välfärdsarbetare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den så kallade krogmomsen återgår till den förutvarande nivån 25 procent.

Motion C22

Avdelning 46 Blekinge

Ta bort skattereduktionen på gåvor till hjälporganisationer

Jag har ett fadderbarn sedan några år tillbaka som jag har gett en mindre summa till varje månad.

När en vän gått bort i cancer ger jag en minnesgåva till Cancerfonden. I januari 2013 kom det en kontrolluppgift från Cancerfonden och SOS barnbyar att jag kommer få en skattereduktion med 25 procent på gåvorna som jag gett under 2012.

Under 2012 skänktes 1 miljard i gåvor till hjälporganisationer och 250 miljoner betalas nu tillbaka genom skattereduktion till givarna.

Avdragsmöjligheten innebär att gåvogivaren, som ska vara en fysisk person, kan få skatteminskning på 25 procent på gåvor förutsatt att Skatteverket godkännt gåvomottagaren.

Gåvan ska vara på minst 200 kronor vid varje tillfälle och minst 2 000 kronor om året, högsta belopp är 6 000 kronor. Avdraget beräknas kosta statskassan 300 miljoner årligen.

Ett problem är att bara vissa organisationer blivit godkända som gåvomottagare i systemet. Exempelvis är gåvor till Svenska Freds och Ecpat som arbetar mot barnsexhandel inte godkända för denna skattereduktion, eftersom avdraget i dagsläget endast gäller gåvor till verksamhet som kan klassas som vetenskaplig forskning eller hjälpverksamhet till ekonomiskt behovande.

Ett annat bekymmer är den så kallade registreringsavgiften organisationen måste betala på 10 000 kronor till Skatteverket och sedan 7 000 kronor årligen. En summa flertalet organisationer anser att de ej kan betala.

Det här nya skattereduktionssystemet anser vi ska tas bort omgående.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att möjligheten till skattereduktion på gåvor till hjälporganisationer tas bort.

Motion C23

Avdelning 46 Blekinge

Privatiseringar

IF Metall måste ta en klarare ställning mot den obalans som skett när det gäller marknaden och medierna. Marknaden har tagit över och politiken tappar makt. Man måste ha en valfrihet så inte samhällets resurser flyter bort åt olika håll, dvs. facklig-politisk kontroll över hur pengarna används.

Allt konkurrensutsätts på bekostnad av vård och omsorg. Allmännyttan privatiseras, sjukhus säljs ut och friskolor öppnas.

Vi i IF Metall måste ta mer hänsyn till de enskilda människorna, alla ensamstående mammor och pappor, de lågavlönade barnfamiljerna, pensionärerna med låg pension, arbetslösa, sjuka och handikappade. Listan kan göras lång. Vi ska sträva efter jämlikhet, trygghet och gemenskap. Vi ska värna om vår välfärd.

Vi vill ha solidariskt finansierade tjänster som skola, vård och omsorg samt ta upp kampen mot privatiseringsivern.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skolor, vård och omsorg inte privatiseras.

Motion C24

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Vinster i välfärden

Vinsterna i välfärden måste tas bort.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort vinsterna i välfärden.

Motion C25

Medlem Jan Johansson avdelning 3 Norra Västerbotten

Socialdemokratisk valseger

Att socialdemokratin förlorat två val i följd, beror till stor del på att man inte hörsammat de strömningar som funnits ute i samhället. Att socialdemokratin förlorat många väljares stöd bygger till största del på fem frågor och givetvis en moderatledd regering som skickligt, och i många fall rent av lögnaktigt, utnyttjat de strömningar som uppstått i samhället.

Att Moderaterna kunde komma till makten som det nya "arbetarpartiet" beror till största del på ett felaktigt nyttjande och i vissa fall rent av fusk när det gäller våra gemensamt finansierade välfärdssystem som sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen.

Även om själva fusket inte varit så utbrett, så har motviljan till detta fuskande varit massiv. Möjligheterna att fuska har av medborgarna upplevts som obegränsade. Därför har det varit lätt för den moderatledda regeringen att utlova förmåner till den arbetande massan, samtidigt som de kraftigt sänkt försörjningsförmågan för den potentiellt "fuskande" delen av LO-kollektivet. Detta har skett med en stor del av den arbetande massans goda minne. För att komma ur detta skamgrepp som Moderaterna tagit på hela arbetarrörelsen måste vi se till att alla som bor i detta land har rätt till arbete, utbildning eller samhällsnyttig sysselsättning. När det gäller fusk, så bör inte huvudprincipen vara att jaga och straffa möjliga syndare, utan att förebygga möjligheterna till fusk (tillfället gör tjuven). Vi måste se till att förtroendet för hur våra gemensamt inbetalade skattepengar används aldrig ska ifrågasättas.

Det andra som gör att socialdemokratin inte är förstahandsvalet bland en majoritet av väljarkåren är kravet om att på sikt dela föräldraförsäkringen i två delar.

Självklart är det här ett mycket bra förslag i en perfekt värld, där vi alla är varandras perfekta motparter. Men det är inte så verkligheten fungerar. Jag tror inte jag behöver dra de självklara skillnaderna mel-

lan könen när det gäller själva graviditeten, födandet, amningen och kroppslig återhämtning. Förslaget skulle innebära att en del barn bara får vara hemma 195 dagar i stället för 390 på grund av att en del föräldrar, främst då kanske pappor eller egna företagare, inte kommer att ta ut sina föräldradagar.

En del mammor skulle vara tvungna att avbryta amning för att lämna in 6-månaders bebisar, som inte ens tagit sina första stapplande steg, på dagis. Det ska till synnerliga skäl innan man får lämna barn under 1 år på dagis. Hur gör man med föräldrar med ensam vårdnad, där den ene föräldern är ute ur bilden av någon anledning – ska de få 390 dagar eller 195 dagar? Om föräldrar med ensam vårdnad skulle få 390 dagar så skulle vi få bevittna ett nytt fenomen. Det skulle kanske inte vara så många, men en del (främst pappor) skulle skriva över vårdnaden på mammorna för att de ska få ut 390 dagar. Vi ser redan i dag detta fenomen när det gäller de 60 dagar som är knutna bara till en förälder.

Kravet på tredelad och i förlängningen delad föräldraförsäkring är en av anledningarna till att väljarna är tveksamma till att rösta på socialdemokratin. Många väljare röstar på andra partier i just denna fråga, omedvetna om att det slår tillbaka på dem själva flera gånger om i andra frågor.

Enligt Demoskop vill över 85 procent av svenska folket inte ha delad föräldraförsäkring. Sedan måste vi komma ihåg att vi redan har delad föräldraförsäkring, med den enda skillnaden att familjen kan välja hur de tar ut den efter sina egna förutsättningar. Om jag på minsta sätt kände att ett delat uttag av föräldraförsäkringen skulle lösa jämlikhetsfrågan, så skulle jag stå först i kön för att rösta fram detta förslag. Viss effekt skulle delad föräldraförsäkring kunna få, men man måste sätta det mot vad en valförlust skulle innebära för det svenska samhället och den svenska välfärden. Den moderata politik vi upplever i dag har endast bidragit till att jämlikheten och jämställdheten minskat. Så jag frågar: Är det värt att driva den här frågan och riskera tolv år av oavbruten moderat slakt av det gemensamt uppbyggda välfärdslandet Sverige?

Den tredje frågan som socialdemokratin måste ta tag i är invandring, asyl och integrationsfrågorna. Det är skrämmande hur alla etablerade partier, inklusive Socialdemokraterna, har låtit Sverigedemokraterna ta över taktpinnen och driva denna fråga. För hur vi än talar oss varma om allas lika värde och rätt till ett bra liv, så finns det reella problem ute i samhället, som inte försvinner genom att vi bara pratar högtravande om dem.

Vi måste se till att alla har samma rättigheter som skyldigheter gentemot det samhälle vi alla delar. Det får aldrig upplevas som ”vi och dom”, för i slutändan finns det bara vi. Vi måste se till att alla kan finna en bostad där de vill verka och leva. Vi måste se till att alla har rätt till ett arbete, utbildning eller samhällsnyttig sysselsättning. Vi måste se till att alla får utbildning i hur det svenska samhället och vår demokrati är uppbyggd. Observera att detta gäller alla som bor i eller på något sätt tar del av det svenska samhället; svenskar, invandrare eller

asylsökande. Sedan måste vi se till att klyftorna minskar. Alla ska ha en rimlig chans att förverkliga sina drömmar. Det får aldrig bero på fattigdom att vuxna eller barn sitter fast i ett evigt kretslopp av uteblivna möjligheter, bara för att pengarna endast räcker till livets nödtröft.

Den fjärde frågan som socialdemokratin inte riktigt greppat är våra medborgares krav på samt vilja och förmåga till utbildning. I dagsläget är det 25–30 procent som hoppar av eller går ut det svenska gymnasiet med betyget icke godkänt. Detta är ett enormt misslyckande. Det går inte att som Moderaterna ta bort möjligheter till fortsatta studier. Men det går inte heller att som Socialdemokraterna försöka pådyvla elever kunskaper de inte är intresserade av, kan tillgodogöra sig eller på annat sätt inte ser någon mening med. För resultatet blir sorgligt nog detsamma; färre och färre elever fortsätter till högre studier, om de nu inte helt lägger av och inte ens tillgodogör sig det de hade klarat av.

Vi måste se till att alla ska kunna studera efter sina egna förmågor och förutsättningar. Vi måste se till att lärandet kan ske hela livet, både ekonomiskt och praktiskt, när man är redo för det. Vi måste se till att individers eventuella misslyckande att nå den utbildningsnivå de eftersträvar inte ska bero på klass eller ekonomiska hemförhållanden, för få eller för utbildade lärare eller otillräckliga resurser när det gäller material eller lokaler. Kort sagt, vi måste se till att vi har en svensk skola där alla kan nå sin fulla potential. Men det ska vara upp till individen att välja hur långt den vill nå, samhällets skyldighet ska vara att uppmuntra och göra detta möjligt.

Den femte frågan som socialdemokratin måste se över för att vinna väljarnas förtroende är privatiseringarna och vinsterna i välfärden. Här måste socialdemokratin vara väldigt tydlig med vad man vill, för i dagsläget så upplevs socialdemokratin, i och för sig av en många gånger dåligt insatt väljarkår, som väldigt slätstruken och ambivalent. Men valförlusterna är lika smärtsamma för det. För även om det är plåster på såren att Socialdemokraterna med största sannolikhet bildar regering efter nästa val med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, så ska socialdemokratin med rätt förd politik, som folk kan förstå i sin vardag, kunna stå på egna ben, med över 50 procent av rösterna.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en sysselsättningsgaranti införs för alla som på något sätt tar del av det svenska samhällssystemet

att kommunerna tillsammans med arbetsgivarna eller annan lämplig part, ska se till att det alltid finns utbildad arbetskraft som med råge motsvarar det specifika behovet som finns på orten eller regionen

att politiskt motverka rasism och främlingsfientlighet genom att ta tag i grogrunden för dessa motsättningar, vilka är bostadsbrist, sysselöshet, inadekvat utbildning, otillräckliga svenskakunskaper och

ett socioekonomiskt utanförskap som delar upp samhället i ”vi och dom”

att uppdra till det socialdemokratiska arbetarepartiet att så långt det är rimligt, tillse varje individs möjlighet till utbildning utifrån individens egna förmågor, förutsättningar eller önskemål

att det i Sverige ges bättre möjligheter att studera när man är redo för det, det livslånga lärandet står i fokus och flera chanser ges till studier oberoende av ekonomiska förutsättningar

att driva på det socialdemokratiska arbetarepartiet att klart och tydligt ta avstånd från vinster i välfärden och privatiseringen av densamma.

Motion C26

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Medföljare

En grundläggande rättighet i en rättsstat är den enskildes rätt att fritt få välja ombud. Tyvärr upphör denna medborgerliga rättighet innanför dörrarna på våra arbetsplatser. Arbetsgivare kan kalla in en anställd utan att denne har rätt att bli åtföljd av vare sig fackligt förtroendevald, arbetskamrat eller någon annan som den anställde känner förtroende för. Det är bara vid rehabärenden som man har rätt att följas av någon som man känner förtroende för.

Denna orättfärdiga maktförskjutning har lett till att anställda suttit ensamma med flera representanter från företaget trots att man vädjat om att få någon med sig. När det inte finns vittnen eller åhörare är det mer vanligt med förtäckta eller öppna hot om avsked, indragna förmåner och rena trakasserier, speciellt från oseriösa eller på annat sätt mer eller mindre kompetenta arbetsgivare/arbetsledare. Allt för att tysta anställda från att ställa krav eller kritisera.

Är det inte snart dags att åtgärda detta medeltida tillvägagångssätt på våra arbetsplatser?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla IF Metalls medlemmar ska ha rätt till att ha någon med sig vid enskilda samtal med arbetsgivaren eller av denne utsedd representant från företaget

att Socialdemokratiska arbetarepartiet verkar för att individens okränkbara rätt till ombud/medföljare lagstadgas till att gälla även i förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare på våra arbetsplatser.

Motion C27

Avdelning 14 Värmland

Arbetsplatsrelaterad forskning

I frågor kring arbetsmiljö, jämställdhet och utveckling på arbetsplatser saknas det i dag samordning av den arbetsplatsrelaterade forskningen. Efter det att Arbetslivsinstitutet lagts ned har ingen myndighet tagit över det samlade ansvaret för frågorna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det samlade ansvaret för arbetsplatsrelaterad forskning läggs hos en för ändamålet lämplig myndighet.

Motion C28

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Arbetslivsinstitutets nedläggning

Arbetslivsinstitutet har lagts ned av den borgerliga regeringen troligen i syfte att spara pengar.

Det verkar inte vara behövligt för svenska arbetare att få en förbättrad arbetsmiljö att arbeta i och att känna sig trygga och säkra vid sina maskiner.

Arbetslivsinstitutet forskade fram lösningar och förbättringar och var ett ovärderligt institut som lade grunden till det moderna arbetarskyddet. De tekniska lösningar som togs fram av institutet har räddat många människor i sitt yrkesutövande från arbetsskador och stort lidande.

Ett Arbetslivsinstitut och ett fungerande Arbetsmiljöverk ska vara en självklarhet för alla arbetare i ett rikt land som Sverige. Utan Arbetslivsinstitutet stannar utvecklingen och det betyder att många får lida för denna besparing.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att påverka regeringen att inse Arbetslivsinstitutets betydelse för den svenska arbetsmiljön och sträva efter nolltolerans mot olyckor i arbetslivet

att tillsammans med övriga LO-förbund delta i strävan efter Arbetslivsinstitutets återkomst som så väl behövs för våra medlemmar.

Motion C29

Avdelning 46 Blekinge

Arbetslivsinstitutet

Den borgerliga regeringen avvecklade Arbetslivsinstitutet, som bland annat hade till uppgift att samla in forskning och kunna ge bidrag

till forskning inom arbetsmiljöområdet. De för arbetsmiljön så viktiga arbetsområden som Arbetslivsinstitutet hade samlat inom sitt verksamhetsområde spreds till olika verk och myndigheter.

Ska vi i Sverige kunna leva upp till att vi ska ha en bra arbetsmiljö för löntagarna och kunna ge företagare bra förutsättningar att leva upp till detta behövs stödfunktioner.

Vi anser att Arbetslivsinstitutet var en sådan opartisk resurs som gagnade parterna på svensk arbetsmarknad att kunna leva upp till en bra och framåtriktad arbetsmiljö.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetslivsinstitutet ska återskapas och ekonomiska anslag tillföras enligt tidigare modell.

Motion C30

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Säkerställ tillsynsverksamheten inom Arbetsmiljöverket

Den borgerliga regeringen har minskat anslagen till Arbetsmiljöverket (AV) med motsvarande 157 miljoner kronor under de senaste åren. Detta har orsakat att många tjänster inom AV har försvunnit och medfört en minskad tillsyn av företag med bristfällig och dålig arbetsmiljö.

Nu kommer ytterligare besparingskrav från den borgerliga regeringen där man vill "effektivisera" verksamheten genom att fortsätta minska de ekonomiska ramarna samt slå ihop inspektionsavdelningar och distrikt. Förutsättningarna för ett aktivt myndighetsutövande kommer därför att fortsätta minska i en allt högre takt. Skyddsombudens möjligheter att påtala brister i arbetsmiljön och begära inspektioner av Arbetsmiljöverket kommer därmed att försvåras.

En av de viktigaste möjligheterna för skyddsombud är att skriva en framställan i arbetsmiljöfråga enligt arbetsmiljölagen. Denna framställan ska sedan skyndsamt behandlas av Arbetsmiljöverket och eventuella myndighetskrav måste sedan åtgärdas av arbetsgivaren. Med de nu planerade försämringarna inom Arbetsmiljöverket kommer man inte få den tid som krävs och därigenom undgår många arbetsgivare eventuella krav på åtgärder, vilket i förlängningen kommer att drabba våra medlemmar på arbetsplatserna. AV får i dag inte den tid som krävs för detta arbete och därigenom undgår många arbetsgivare eventuella krav på åtgärder.

Med alla de arbetsmiljöproblem som redan finns på många av våra arbetsplatser kommer detta beslut att ytterligare försvåra och försämra för våra arbetskamrater, i värsta fall till priset av deras liv eller hälsa.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetsmiljöverket tillförs mer anslag så att de kan bedriva en aktiv myndighetstillsyn av våra arbetsplatser.

Motion C31

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Stoppa nedbantning av Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverket i Sverige har drabbats av den borgerliga regeringens nedbantning som påverkar oss alla. De senaste sju åren har Arbetsmiljöverket blivit av med en betydande del av sina resurser i form av minskad bemanning och indragna anslag. Alla som arbetar i tillverkningsindustrin med tunga och farliga jobb kommer att bli mer otrygga i och med att inspektionerna minskar och tillsynen av våra arbetsplatser sker mer sällan.

Sverige, som förut var ledande i arbetsmiljöfrågor, har halkat ned ordentligt och har lägst antal arbetsmiljöinspektörer per anställd av alla nordiska länder. Regeringen säger att man ska effektivisera Arbetsmiljöverket, men det är svårt att förstå hur minskade anslag och minskad personal ska kunna förbättra situationen.

Vi måste göra det vi kan för våra medlemmar och kräva tillbaka de förlorade resurserna så att arbetsplatserna kan fortsätta med skyddsarbetet. Vi kan aldrig tolerera att en av våra arbetskamrater dör för att regeringen har minskat resurserna och kallar det för att effektivisera. Detta svek måste bekämpas med alla medel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tydliggöra det stora problemet som har drabbat så många av våra medlemmar i form av arbetsskador och dödsfall

att verka för att ställa regeringen till svars för att arbetsplatsolyckorna kontinuerligt ökar i antal trots deras så kallade effektiviseringar

att tillsammans med övriga LO-förbund verka för att återställa Arbetsmiljöverkets status till den nivå som den en gång hade, dvs. bäst i hela världen.

Motion C32

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Mer resurser till arbetsmiljön

”Sluta svartmåla Sverige och dess välfärd” var Fredrik Reinfeldts budskap till Socialdemokraterna när han talade till sin partikongress i oktober 2013.

Dagen efter sker det igen, en ny dödsolycka inträffar på en stor arbetsplats i Sverige. Två män drunknar i tjära som väljer ut ur en cistern. Statsministerns uttalande blir paradoxalt i dubbel bemärkelse. IF Metall är helt på det klara med att även denna olycka hade kunnat undvikas om Arbetsmiljöverket hade gjort inspektion på arbetsplatsen.

Sedan den borgerliga alliansen tog över makten har man kraftigt försämrat Arbetsmiljöverkets möjligheter att sköta sina inspektioner, man har halverat antalet arbetsmiljöinspektörer.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att antalet arbetsmiljöinspektörer ökar

att skyddsombud får utbildning som ger trygghet i att våga agera när man upptäcker risker på arbetsplatsen

att antalet regionala skyddsombud ökar.

Motion C33

Avdelning 22 Sörmland

Satsning på arbetsmiljön

Över 50 personer har omkommit på våra arbetsplatser sedan 2006 och deras liv måste vara mer värda. Den nu sittande regeringen har skurit ned på arbetsmiljöarbetet tillräckligt.

Det är dags att vi sätter press på att återinföra Arbetslivsinstitutet och att man återigen satsar på Arbetsmiljöverket.

I en budget på cirka 30 miljarder tycker vi inte att det duger med 270 miljoner till arbetsmiljöarbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att sätta tryck på nästa regering i arbetsmiljöfrågor

att verka för att våra politiker ska förstå vikten av en god fysisk och psykisk arbetsmiljö.

Motion C34

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverkets inspektörer blir färre till antalet, vilket resulterar i att skyddsombuden får sämre stöd i sitt arbetsmiljöarbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återinföra fler inspektörer hos Arbetsmiljöverket så att skyddsombuden får större och effektivare stöd i sitt arbetsmiljöarbete.

Motion C35

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsmiljön

Arbetsmiljön blev mycket sämre när Arbetsmiljöverket sparade pengar och besöken av arbetsmiljöinspektörer på arbetsplatserna i det närmaste upphörde. Arbetsmiljön har ingen prioritet. Problemen skjuts på framtiden och inget händer.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetsmiljöverkets besök på arbetsplatserna ska återupptas i samma omfattning som tidigare.

Motion C36

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetskydd

Antalet olyckor ökar på våra arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetsmiljöverket ska få mer resurser och vara mer aktivt på arbetsplatserna

att alla arbetsplatser ska få besök av inspektör minst vart femte år.

Motion C37

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Mer resurser till åklagarmyndigheten

Preskriptionstiden för vållande till kroppsskada är enligt brottsbalken i dag två år. Det innebär att en person inte får åtalas efter viss tid från det att brottet har begåtts, vilket gör att gärningsmannen inte kan dömas efter denna tid.

Detta har medfört att många allvarliga arbetsmiljöbrott aldrig kommer till enskild åtalsprövning, eftersom åklagaren inte hinner utreda och åtalspröva brotten inom den fastställda tiden.

Kvar finns då endast möjligheten att fälla företaget till företagsbot, vilket i sin tur innebär att en eventuell gärningsman går fri från straff.

För den som blir drabbad av kroppsskada i samband med sitt arbete är detta ett riktigt slag i ansiktet. Dessutom kan det inte ha varit lagstiftarens mening att eventuella brott ska preskriberas innan åklagaren har hunnit slutföra sin förundersökning. I praktiken är det bara arbetsmiljöbrotten som blir drabbade av denna korta preskriptionstid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tillförs mer resurser till åklagarmyndigheten så att de hinner utreda arbetsmiljöbrott enligt brottsbalken innan de preskriberas

att lagstiftningen ändras för arbetsmiljöbrott enligt brottsbalken så att preskriptionstiden börjar löpa först när åklagaren har slutfört förundersökningen.

Motion C38

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Entreprenader

Entreprenader på våra fasta arbetsställen är en mycket stor källa till tillbud och olyckor.

Entreprenörer är inte alltid väl bekanta med säkerhetsregler eller andra aspekter som bör tas hänsyn till när dessa entreprenörer utför arbeten på våra fasta arbetsställen. De senaste åren har flera olyckor skett som genererat såväl allvarliga skador som dödsfall.

Det finns via arbetsmiljölagen och medbestämmandelagen skrivningar om att det ska förhandlas, riskbedömas och informeras när entreprenörer tas in. Trots detta regelverk sker det fortfarande många olyckor där entreprenörer och deras underentreprenörer är inblandade.

Hade arbetsmiljölagen och medbestämmandelagen varit tillräckligt tydligt skrivna och hade lagefterlevnaden varit tillräckligt god hade dessa olyckor med stor sannolikhet inte skett.

En tydligare formulerad anmälningsskyldighet av entreprenörer och tillkommande underentreprenörer är en direkt nödvändighet. Arbetsmiljölagen måste formuleras så att det ska gå att leda i bevisning att alla vid tidpunkten för riskbedömningen kända aspekter har lyfts fram och bemötts på ett betryggande sätt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett förtydligande görs av lagkraven gällande samverkan och information vid anlitan av entreprenörer

att entreprenörer i lag ges skyldighet att i samverkan anmäla och göra förnyad riskbedömning vid antagande av underentreprenörer.

Motion C39

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ersättningen i trafikmål måste höjas

I samband med trafikolyckor törs inte våra medlemmar driva frågan till tingsrätten, en process som kan kosta flera hundratusen kronor vid en förlust. Vi har haft, som vi bedömer det, medlemmar som lidit flera

miljoner i inkomstförlust på grund av att de inte haft ekonomi att tvista och riskera en förlust.

Försäkringsbolagen är väl medvetna om detta och kompetensen i Trafikskadenämnden är begränsad när det gäller det medicinska. Detta innebär att de experter som försäkringsbolagen anlitar väldigt ofta får sin vilja igenom.

År 1988 togs rättshjälpen bort vid skadereglering. Försäkringskassan lovade därefter att ersätta den skadade för ombudskostnaderna. Försäkringsinspektionen (nuvarande Finansinspektionen) och Domstolsverket fick ett uppföljningsuppdrag. Domstolsverket vet själva inget om detta och Finansinspektionen har meddelat att de inte har resurser till en sådan uppföljning.

Vid tvist i domstol efter avslutad reglering fick man fram till 1997 rättshjälp under förutsättning att man inte tjänade för mycket. År 1997 togs rättshjälpen bort och den ersattes med rättsskyddet i hemförsäringen eller fordonsförsäringen. Rättsskyddet är därmed begränsat beloppsmässigt till nackdel för de skadade. Den som ger sig in i en tvist riskerar att hamna i en skuldfälla, vilket försäkringsbolagen högst sannolikt är införstådda med.

Statlig rättshjälp finns kvar för grova våldsbrott men inte för de personskadade; de som skadas i trafiken, inom vården, genom brottsliga handlingar, halkolyckor, olyckshändelser, arbetsskador m.m.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det görs en uppföljning av vilket framtida behov av rättshjälp som behövs vid skaderegleringen i trafikmål.

I debatten deltog:

Martin Björkman, 36 Göteborg
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Mikael Larsson, 2 Norrbotten
Sandra Lindberg, 30 Bohuslän-Dal
Lars Sundin, 6 Mellersta Norrland
Lennart Thörnlund, 2 Norrbotten
Annette Rydell, 46 Blekinge
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten
Farshid Ghaffarnejad, 9 Västra Gästrikland
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Johnny Fröjd, 9 Västra Gästrikland
David Wasberger, 49 Nordvästra Skåne
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland
Ola Asplund, förbundskontoret
Erica Sjölander, förbundskontoret
Lea Skånberg, förbundskontoret
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C1–C39, utom C32 2:a och 3:e att-satserna.

Lars Asks, Martin Björkmans och Sandra Lindbergs förslag om bifall till motion C2.

Roger Lindells förslag om bifall till motion C4.

Annette Rydells förslag om bifall till motion C9.

Albert Vonkavaaras och Kjell-Åke Wahlströms förslag om bifall till motion C10.

David Wasbergers förslag om bifall till motion C12 3:e att-satsen.

Lars Sundins förslag om bifall till motion C17.

Mikael Larssons förslag om bifall till motion C20.

Johnny Fröjds förslag om bifall till motion C24.

Annette Rydells förslag om bifall till motion C29.

Farshid Ghaffarnejads förslag om bifall till motion C31 2:a och 3:e att-satserna.

Lennart Thörnlunds förslag om bifall till motion C37.

Ola Asplunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C2, C10, C12 3:e att-satsen och C17.

Erica Sjölanders förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C4 och C9 samt ändringsförslag att motion C20 1:a att-satsen ska anses beaktad.

Lea Skånbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C29, C31 2:a och 3:e att-satserna samt C37.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C1–C39, utom C32 2:a och 3:e att-satserna, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C9, C12 3:e att-satsen, C17, C20 (inklusive ändringsförslaget att 1:a att-satsen ska anses beaktad), C31 2:a och 3:e att-satserna samt C37

att **bifalla** motionerna C2 och C10

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C4

att efter rösträkning med siffrorna 198 mot 115 **bifalla** motion C24

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C29.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion C4 begärdes av Tobias Hellberg Söderhäll, 16 Mälardalen.

Rösträkning avseende motion C24 begärdes av kongressordföranden.

Votering avseende motion C29 begärdes av Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge.

Utlåtande

Social trygghet, pension och livsarbetstid – motionerna C40–C79

Social trygghet

Socialförsäkringarnas konstruktion och finansiering

I motionerna C40 och C42 berörs socialförsäkringssystemets uppbyggnad och finansiering.

Socialförsäkringarna och hur dessa finansieras handlar om ett vägval för hur vi vill att Sverige ska vara som välfärdsland. I ett modernt och starkt välfärdssamhälle där solidaritet och jämlikhet råder behöver vi gemensamt ta ett långtgående ansvar för alla människors trygghet.

IF Metall har i olika sammanhang gett uttryck för ett antal principer som vägleder vår uppfattning om samhällets trygghetssystem. En avgörande utgångspunkt är att de sociala trygghetssystemen ska vara solidariskt och gemensamt finansierade. De ska vara utformade så att de medverkar till en rättvis och jämlik riskutjämning mellan olika grupper i samhället. De ska kunna möta människors varierande behov under olika skeden i livet. De ska kunna se såväl barnens behov i utformningen av föräldraförsäkringen som förandet av ett hållbart pensionssystem för ekonomisk trygghet efter ett långt arbetsliv för både tjänstemän och arbetare. Trygghetssystemen ska utformas för att motverka orättvisor och främja jämställdheten mellan kvinnor och män.

Trygghetssystemen ska vara långsiktigt hållbara och tydligt knutna till att främja människors deltagande i arbetslivet. Välfärdens förmåga att skapa trygghet och styrkan i den aktiva arbetslinjen är ömsesidigt beroende av varandra.

Ersättningsprincipen ska därför bygga på individens inkomstbortfall men samtidigt kunna garantera en rimlig levnadsnivå. Stödet i omställningen från ohälsa eller arbetslöshet ska ske med ekonomisk trygghet. Sjukdom ska aldrig tvinga människor in i ett liv av fattigdom. Tilliten mellan människor i och utanför arbetslivet blir stark av en välfärd som omfattar alla och där alla bidrar till den gemensamma finansieringen. Trygghetssystemen får därför inte bli en smitväg för politiken att dölja arbetslöshet eller för att ge människor en livslång bidragsförsörjning då samhället svikit med aktiva insatser.

Trygghetssystemen ska vara förutsägbara och sammanhängande för den enskilda människan. Människor får inte hamna mellan myndigheternas stolar.

Med ett gemensamt ansvar för trygghetssystemens finansiering följer också behovet av att kunna göra avvägningar mellan individens förmåga att bidra till det gemensamma genom skatter, sociala avgifter eller kollektivavtalade lösningar och det individen själv ska

stå för. De gemensamma resurserna för den sociala tryggheten är begränsade och kan därför inte i alla lägen räcka till allt. Politiken har en uppgift att prioritera och fördela mellan olika typer av välfärdsbehov. Politikens vägval handlar om hur prioriteringen och fördelningen sker för att Sverige ska vara ett välfärdsland.

Parterna på arbetsmarknaden har en viktig roll när det handlar om trygghet och möjlighet till omställning på svensk arbetsmarknad. Socialförsäkringarna finansieras till stor del genom sociala avgifter. Hur de sociala avgifterna hanteras är därför centralt för parterna. Motionerna C40 och C42 tar upp överskotten i socialförsäkringarna respektive att socialförsäkringarna ska hanteras i ett partsgemensamt bolag.

Under vissa perioder har olika delar inom socialförsäkringarna genererat överskott och under andra perioder underskott. Regering och riksdag har möjlighet att flytta såväl kostnader som intäkter mellan olika transfereringssystem via statsbudgeten.

Att denna rörlighet i stället skulle läggas på den enskilde anser inte förbundsstyrelsen är en framkomlig väg. Det skulle innebära att individer kan drabbas genom höga avgifter eller genom neddragningar av ersättningsnivåer. Detta står i motsättning till ett gemensamt finansierat system. Förbundsstyrelsen anser att de resurser som löntagare avstår i löneutrymme för sociala avgifter ska användas till att utveckla välfärden och tryggheten och inte gå till stora skattesänkningar.

Riskerna med ett fristående system kring socialförsäkringar är stora, både ur ett kostnads- och ett lönepolitiskt perspektiv. Förbundsstyrelsen motsätter sig därför ett partssystem som skulle kunna leda till att förhandlingsutrymmet påverkas av hur exempelvis arbetslösheten utvecklas eller av hur ohälsotalet rör sig upp eller ned över tid. Förutom att systemet skulle riskera att bli mycket kostsamt skulle även personer utanför arbetsmarknaden ställas utan tillräckligt skydd.

Förbundsstyrelsen menar att dagens system i grunden fungerar väl med en uppbyggd administration och ett förvaltningssystem som skapar rättssäkerhet för individen. Däremot finns det anledning att kritisera den moderatledda regeringens förda politik och dess effekter.

Under alliansregeringens tid vid makten har detta blivit tydligt när flera delar inom socialförsäkringarna har genererat överskott samtidigt som de löntagare som omfattats har upplevt kraftigt reducerade förmåner. Under de senaste åren har många förbundsmedlemmar drabbats hårt av arbetslöshet och därmed av regeringens försämringar i arbetslöshetsförsäkringen. Låg ersättning och höga avgifter undergräver tilltron till systemet.

IF Metall är tydliga i kritiken mot försämringarna i försäkringsvillkoren. Vi är klara på vad vi anser att de sociala avgifterna i grunden är avsedda för. Det är inte genom ekonomisk press på enskilda individer som gemensamma samhällsutmaningar löses. Förbundsstyrelsen menar därför att IF Metall fortsatt ska vara en tydlig och

stark röst för försäkringar som ger enskilda medlemmar möjligheter och som förhindrar lönepress på svensk arbetsmarknad.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna C40 och C42 avslås.

Arbetskadeförsäkringen

Motionerna C41 och C43 tar upp arbetskadeförsäkringen.

Motion C41 vill se en höjning av socialförsäkringens arbetsskadeavgift från 0,3 till 1,0 procent. IF Metall menar att det är angeläget att den som skadas i sitt arbete hålls ekonomiskt skadeslös och att arbetskadeförsäkringen därför fortsättningsvis ska vara solidariskt finansierad. Arbetskadeförsäkringen behöver förstärkas. Det är bekymmersamt att regeringen har ökat de allmänna löneavgifternas andel i arbetsgivaravgiften. Förbundsstyrelsen vill dock inte låsa sig vid en position som innebär att arbetsskadeavgiften ska höjas från 0,3 till 1,0 procent.

Motion C43 vill ändra bevisreglerna när det gäller prövning av arbetssjukdom. Vidare föreslås införandet av en arbetsskadesjukpenning från första dagen och att karensdagen ska tas bort vid arbetsskada.

Från den 1 juli 2002 prövas arbetsskada enligt följande bevisregel: ”Med arbetsskada förstås i denna lag skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet. En skada ska anses ha uppkommit av sådan orsak, om övervägande skäl talar för detta”. Bevisregeln är lika i såväl lagen som avtalsförsäkringen. Förbundsstyrelsen menar att det inte är möjligt att ändra bevisregel vid arbetssjukdom eftersom det skulle innebära olika bevisregler beroende på typ av arbetsskada. Problemen med att få arbetssjukdom godkänd som arbetsskada beror snarare på sjukskrivningens längd och bevisningen av att övervägande skäl talar för samband. Det är snarare denna knut som måste lösas.

När det gäller frågan om arbetsskadesjukpenning hade Sverige fram till december 1992 en ordning som innebar att ersättningen var högre än vid vanlig sjukdom. Detta ändrades och i dag gäller att sjukpenningen ligger på lika nivå oavsett sjukdomsorsak. Förbundsstyrelsen är principiellt positiv till återinförandet av en arbetsskadesjukpenning. Däremot vill förbundsstyrelsen inte låsa sig vid konstruktionen av denna, till exempel om den ska gälla från första dag eller inte.

När det gäller förslaget om karensdagen i arbetskadeförsäkringen har Sverige efter kritik från ILO tvingats ta bort denna. Det innebär att en person som beviljas livränta eller arbetsskadesjukpenning automatiskt ska kompenseras för de två karensdagarna. Har personen till följd av skadan haft inkomstbortfall för fler dagar får denne ansöka om arbetsskadesjukpenning för ytterligare karensdagar hos Försäkringskassan.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C43 2:a attsatsen samt att motionerna C41 och C43 1:a och 3:e att-satserna anses beaktade.

Arbetsgivarnas sjuklöneansvar

I motionerna C44 och C45 1:a och 2:a att-satserna återfinns förslag som rör arbetsgivarnas sjuklöneansvar. Medan motion C44 föreslår att arbetsgivarna fortsättningsvis ska ansvara för de två första sjuklöneveckorna, så är förslaget i 1:a och 2:a att-satserna i motion C45 att arbetsgivarna ska befrias från det ensamma ansvaret för 14 dagars sjuklön samt att samhället tillsammans med arbetsgivarna och eventuellt andra, tar ansvaret för sjukskrivningskostnaderna i Sverige.

Avsikten med införandet av en sjuklöneperiod om 14 dagar var att arbetsgivarna skulle ta ett större ansvar för arbetsmiljön. Insatser för en bättre arbetsmiljö skulle löna sig genom lägre kostnader för sjuklöner.

Någon större effekt på arbetsmiljön har dock inte påvisats. Studier visar snarare att arbetsgivaren i stället blivit mer selektiv när det gäller att anställa personal med högre sjuklönekostnader, vilket drabbar arbetslinjen. Arbetsgivare vittnar om att man i högre grad skulle anställa någon med en sjukdomshistoria i bagaget om kostnaden för sjuklönen minskades.

Förbundsstyrelsen anser, i likhet med det socialdemokratiska partiet, att ett avskaffande av arbetsgivarnas finansieringsansvar för den andra sjuklöneveckan skulle inverka positivt på många arbetsplatsers vilja att anställa ny personal. Utgångspunkten ska vara att kostnaderna för sjukskrivningarna ska bäras solidariskt och finansieras genom skattemedel. Det skapar rättvisa över hela arbetsmarknaden. Att lämna över finansieringsansvaret helt eller delvis till andra aktörer riskerar att bana väg för mer hälsoprövningar eller för en framtid där tuffa villkor ställs för att kvala in i försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C45 1:a attsatsen, att motion C45 2:a att-satsen anses beaktad samt att motion C44 avslås.

Sjukförsäkringsersättning och rehabilitering

Motionerna C45 3:e att-satsen, C46–C54 och C55 1:a att-satsen tar alla upp olika frågeställningar som rör sjukförsäkring och rehabilitering, bland annat krav på ersättningsnivåerna och taket. Vidare finns förslag om att ta bort den tidsgräns som finns för sjukpenning i socialförsäkringsbalken samt krav på att sjukpenning på normalnivå ska utökas till 720 dagar. Motion C45 3:e att-satsen och motionerna C50–C52 tar upp karensdagen i sjukförsäkringen. Motion C54 behandlar problematiken med rehabiliteringskedjan och motion C55 1:a att-satsen tar upp förslaget om att möjligheten till ”sjukersättning tillsvidare” ska återinföras.

Rätten till en god inkomsttrygghet under sjukdom är en omistlig del av välfärden. Förbundsstyrelsen menar att det är angeläget att rusta upp sjukförsäkringen och insatserna för rehabilitering. De

försämringar som regeringen genomfört har drabbat människor hårt och riskerar att rubba tilltron till en sjukförsäkring som är generell och solidariskt finansierad. Behoven är omfattande och därför är det viktigt att understryka prioriteringarna. Ersättningsnivån behöver först och främst nå 80 procent och taket måste höjas med riktmärket tio prisbasbelopp.

I närtid kan därför ett borttagande av karensdagen inte anses prioriterat. Fler karensdagar kan däremot inte accepteras. De politiska krafter som verkar för fler karensdagar i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen ska möta motstånd från IF Metall.

Förbundsstyrelsen menar att ökade insatser för rehabilitering är en annan viktig politisk prioritering. Systemen måste hänga samman. Sjukförsäkringen ska ge en inkomsttrygghet under frånvaro från arbete och har därför också en bortre gräns. Vid bestående frånvaro från arbetslivet ska andra trygghetssystem ta vid som också de ska medge ett försörjningsskydd. I ett land med höga välfärdsambitioner får ohälsa aldrig leda till fattigdom.

Insatserna för människors väg tillbaka i arbete är helt avgörande. De många insatserna måste hänga ihop för ett gemensamt mål. En långsiktigt hållbar arbetslinje innebär därför stärkande av företagshälsovården, främjande av arbetsplatsernas långsiktiga och strukturella arbetsmiljöarbete samt en fungerande medicinsk och arbetslivsinriktad rehabilitering, förenat med inkomsttrygghet under ohälsa och omställning.

Förbundsstyrelsen menar att tidsgränserna i sjukförsäkringen bör omvandlas till stödpunkter för den enskildes individuella rehabiliteringsrättigheter. Det stärker rehabiliteringsarbetet och sätter ökad press på dem som verkligen kan leverera arbetslivsinriktad rehabilitering. Vidare måste olikheter och behov hos individen beaktas för en framgångsrik rehabilitering.

När det gäller att utöka sjukpenning på normalnivån till 720 dagar anser förbundsstyrelsen att det vore olämpligt att binda sig vid en specifik lösning.

Socialförsäkringsbalken trädde i kraft den 1 januari 2011. Socialförsäkringsbalken innebär en ny sammanhållen och heltäckande socialförsäkringslag som innehåller ungefär 30 socialförsäkringsförfattningar. Balken ska vara mer överskådlig och mer enhetlig.

Från den 1 januari 2012 har riksdagen beslutat om nya regler i sjukförsäkringen. Bland annat kan sjukpenning betalas ut i 2,5 år (914 dagar). Därefter finns möjlighet till ytterligare dagar med sjukpenning i de fall där något av undantagen är uppfyllda, exempelvis vid arbetsskada eller vård på sjukhus etc. Försäkringskassan kan också bevilja sjukpenning på fortsättningsnivå för fler dagar om det skulle framstå som oskäligt att inte betala ut sjukpenning.

Beträffande ökad tilltro till behandlande läkare och läkarintyg har Socialstyrelsen utfärdat rekommendationer för sjukskrivning utifrån sjukdomar och tillstånd. Bedömningen av en persons arbetsförmåga ska alltid vara individuell och utgå från individens unika

förutsättningar. Försäkringskassan fattar beslut om sjukpenning och informationen i läkarintyget ligger till grund för beslutet. En läkares bedömning i ett läkarintyg innebär dock ingen ovillkorlig rätt till sjukpenning.

I motion C55 1:a att-satsen återfinns förslaget om att möjligheten till sjukersättning tillsvidare ska återinföras. Tidsbegränsad sjukersättning avskaffades som ersättningsform den 1 juli 2008. Övergångsregler tillämpades fram till och med december 2012. Numera finns endast ersättningsformen sjukersättning tillsvidare. Rätt till denna ersättningsform har personer vars arbetsförmåga är stadigvarande nedsatt under minst ett år. Bedömningen av arbetsförmågan ska göras i förhållande till hela arbetsmarknaden.

Över tid har möjligheten att erhålla sjukersättning skärpts och samhällsekonomiskt är en restriktivare hållning också rimlig. Inriktningen bör vara att i första hand rikta insatserna till att främja människors förmåga att kunna delta i arbetslivet. Stödet ska dock vara utformat så att personer som är fortsatt svårt sjuka ska ha möjlighet att på nytt ansöka om sjukersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C45 3:e att-satsen, C46 1:a och 3:e att-satserna, C47, C48 1:a att-satsen och C54, att motionerna C46 2:a att-satsen, C48 2:a att-satsen, C49 2:a att-satsen, C53 och C55 1:a att-satsen anses beaktade samt att motionerna C49 1:a att-satsen och C50–C52 avslås.

Reglerna kring sjukpenninggrundande inkomst

Motionerna C56–C58 tar upp förslag som rör beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

I motion C56 föreslås att CSN:s beslut inte ska avgöra om medlemmen får behålla sin SGI. Förbundsstyrelsen menar att det regelverk som i dag finns på området i huvuddrag möter de krav som motionen framhåller. SGI-skydd gäller under den tid den försäkrade bedriver studier, förutsatt att han eller hon uppbär studiestöd enligt studiestödslagen. Om den försäkrade inte beviljas studiestöd eller utbildningsbidrag enligt studiestödslagen har han eller hon inte rätt till vilande SGI.

Försäkringskassan har dock skyldighet att utreda möjligheten till vilande SGI om studier sker inom den studerandes egna yrkesområden. När studierna är avslutade och personen börjar arbeta kan den vilande SGI:n bli gällande igen. Är en person dock arbetslös efter avslutade studier ska personen anmäla sig direkt till Arbetsförmedlingen för att få behålla sin SGI. Reglerna finns i socialförsäkringsbalken och är alltså inget som CSN råder över i handläggningen av studiestödet.

I motion C57 föreslås att schablonavdraget vid beräkning av SGI ska slopas. Förbundsstyrelsen delar den uppfattningen.

Motion C58 tar upp regelverket för beräkningen av SGI och vill att den gäller från den dag lönehöjningen ska ske, till exempel den 1 april 2013, och inte från när avtalet undertecknats, till exempel

den 15 september 2013. Förbundsstyrelsen delar även denna uppfattning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C57 och C58 samt att motion C56 anses beaktad.

Försäkringskassans beslut om indragen sjukpenning

I motionerna C59 och C60 föreslås förändringar i Försäkringskassans former för beslutsfattande.

Motion C59 tar upp att Försäkringskassan inte ska kunna fatta interimistiska beslut och att informationen till den försäkrade ska tydliggöras.

Försäkringskassan kan i dag fatta ett interimistiskt beslut i pågående sjukpenningärenden om det är sannolikt att sjukpenning antingen inte ska betalas ut alls eller betalas ut i lägre omfattning. Ett interimistiskt beslut kan till exempel fattas när den försäkrade har arbetat utan att meddela det till Försäkringskassan. Om ett interimistiskt beslut fattats om att den försäkrade inte har rätt till sjukpenning ska inte sjukpenning betalas ut under kommuniceringstiden och fram till dess att det slutliga beslutet är fattat.

Försäkringskassan är enligt förvaltningslagen skyldig att informera den försäkrade om vad han/hon ska göra för att ha sin SGI skyddad, bland annat genom att anmäla sig till Arbetsförmedlingen.

Motion C60 tar upp att Försäkringskassan i god tid borde meddela den försäkrade att sjukersättning kan komma att dras in. Förbundsstyrelsen konstaterar att så också ska ske enligt förvaltningslagen.

Vad avser motionens krav på att det vid överklagan av indragen sjukersättning ska fortsätta att betalas ut sjukersättning till dess beslut är fattat, är förbundsstyrelsen mer tveksam. Detta för att det kan innebära att om beslutet efter överklagan går den försäkrade emot, kan denne bli återbetalningsskyldig till Försäkringskassan.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C60 1:a uppsatsen, att motion C59 anses beaktad samt att motion C60 2:a uppsatsen avslås.

Tandvården

Motionerna C61–C65 tar upp tandvården.

Rätten till tandvård får aldrig bli en klassfråga. Många tvingas avstå nödvändig tandvård av ekonomiska skäl. Tandvårdens högkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Sedan är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor.

Förbundsstyrelsen menar att om tandvårdskostnaderna ska ingå i hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd, skulle det innebära mycket höga kostnader för samhället varför det måste prioriteras bland andra viktiga reformkrav.

När det gäller den avgiftsfria ungdomstandvården vill IF Metall prioritera en förlängning upp till 25 års ålder.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C63 3:e attsatsen, att motionerna C62, C63 1:a och 2:a att-satserna, C64 och C65 2:a och 3:e att-satserna anses beaktade samt att motionerna C61 och C65 1:a att-satsen avslås.

Pension och livsarbetstid

Livsarbetstid och pensionssystemet

Motionerna C55 2:a att-satsen och C66–C77 tar upp det allmänna pensionssystemet och att motsätta sig en höjd pensionsålder.

Ett väl utbyggt, hållbart och rättvist pensionssystem utgör en central del av den generella välfärden. Pensionssystemet ska ge människor ekonomisk inkomsttrygghet under tiden som pensionärer.

Det svenska pensionssystemet bygger i dag på livsinkomstprincipen. Alla inkomster utgör underlag för människors framtida pension. Ju längre deltagande i arbetslivet och ju högre arbetsinkomster, desto högre blir pensionerna. Det lägger grunden för enskilda människors ekonomiska trygghet och det lägger samtidigt grunden för att långsiktigt kunna säkra hela det nationella pensionssystemets hållbarhet.

Därför är det väsentligt att landet för en aktiv politik för att främja tillväxt, produktivitet och full sysselsättning. Industripolitik och åtgärder för att bekämpa ungas arbetslöshet och motverka ohälsan i arbetslivet är nödvändiga, också för att trygga människors kommande pensioner.

Förbundsstyrelsen menar att ett hållbart pensionssystem måste kunna fungera över generationer. Dagens unga behöver få känna tillit till att pensionssystemet förmår att bära en framtida ekonomisk trygghet. Därför behöver pensionerna vara anpassade till tillväxt- och löneutveckling. Det är en rimlig ordning att de inkomstgrundade pensionerna, alltså inkomstpension och tilläggspension, följer landets ekonomiska realitet genom att ett inkomstindex används vid den årliga pensionsomräkningen.

Förbundsstyrelsen menar att det är väsentligt att pensionssystemet fortsatt medger flexibel pensionsålder och är därmed tveksam till att livsarbetstid skulle ersätta fastslagen pensionsålder.

Livsinkomstprincipen är en sund ordning som också i fortsättningen ska gälla för pensionssystemet och förbundsstyrelsen instämmer därmed inte med förslag om att införa en kvalifikationstid för att gå i pension. Samtidigt innebär livsinkomstprincipen en spegling av människors arbetsliv. Orättvisor i arbetslivet bärs vidare. Därför är också förbundsstyrelsen kritisk mot tankarna på generell höjd pensionsålder.

När pensionsutredningens Åtgärder för ett längre arbetsliv (SOU 2013:25) slutbetänkande kom i början av april 2013 var IF Metall ett av få fackförbund som reagerade kraftigt på utredningens förslag om höjda åldrar i pensionssystemet. IF Metall anser att samhället och arbetslivet måste utformas så att människor kan vara kvar i arbetslivet till 65 år, något som inte stämmer med dagens verklighet för många

inom IF Metall. Mycket återstår därför att göra för att arbetslivet ska medge att kvinnor och män faktiskt orkar jobba till 65-årsdagen.

I förslaget till program för arbetsmarknaden pekar förbundsstyrelsen bland annat på behovet av att utveckla det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Insatserna för rehabilitering behöver stärkas. Människors arbetsliv behöver berikas med mer kompetensutveckling. Arbetsmarknadspolitiken behöver också stärkas för att motverka att arbetsplatsernas seniorer riskerar att slås ut från arbetslivet.

Förbundsstyrelsen vill också framhålla att branschanpassade delpensionslösningar kan medverka till att underlätta den inre omställningsförmågan på många arbetsplatser.

Tyvärr kan vi konstatera att pensionsåldersutredningen lägger förslag som kan komma att få betydande negativ effekt på ingångna avtal, vilket i sin tur påtagligt påverkar förutsättningarna för att, via kollektivavtal, komma fram till partsgemensamma lösningar. Också detta har förbundet reagerat skarpt på.

Premiepensionssystemet (PPM) är frukten av en politisk kompromiss. Ett system som infördes för att nå blocköverskridande enighet om pensionsreformer, men som i dag har överlevt sig självt.

Förbundsstyrelsen menar att systemet med premiepensionen inte fungerar tillfredsställande. Det finns skäl att avveckla systemet. Det är alltför oöverskådligt med svårbegripliga avgiftssystem och opåkalat många fonder. Många upplever sig inte ha kunskap nog för att kunna göra trygga val. Med det uppstår risken att det kan bli omotiverade skillnader i pensionsnivån mellan olika personer som i grunden har haft samma ekonomiska förutsättningar.

Förbundsstyrelsen instämmer i tanken att en möjlig modell för avvecklingen av systemet kan vara att minska avgiften till premiepensionen och föra över den delen av avgiften till inkomstpensionen.

Förbundsstyrelsen menar vidare att IF Metall, även fortsättningsvis, ska bevaka utvecklingen av pensionsfrågan och deltar därför aktivt i den pensionsutredning som LO tillsatt, i syfte att analysera vilka konsekvenser förändringar i det allmänna pensionssystemet kan få för medlemmar i LO-anslutna förbund.

I nuläget vet vi att pensionsåldersutredningens förslag ligger på pensionsgruppens bord tillsammans med ett antal andra utredningar som tangerar pensioner, exempelvis den tidigare nämnda PPM-utredningen. Sammantaget bildar dessa underlag för Pensionsgruppens förhandlingar som alla kommer att förhandlas samtidigt. I skrivande stund har förbundsstyrelsen inga detaljer om detta eller hur tidsplanen ser ut. Vi vet däremot att vår facklig-politiska samverkan är av betydelse för att möta våra medlemmars intressen, också vad gäller pensionsfrågorna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C67, att motionerna C55 2:a att-satsen, C68, C69, C72 2:a att-satsen, C73, C76 och C77 1:a att-satsen anses beaktade samt att motionerna C66, C70, C71, C72 1:a att-satsen, C74, C75 och C77 2:a att-satsen avslås.

Friåret

Motionerna C78 och C79 handlar om återinförande av friåret.

Förbundsstyrelsen oroas över den stora andel medlemmar som inte orkar arbeta fram till pensionsåldern. Här finns en mängd olika åtgärder som behöver genomföras för att förbättra förutsättningarna. Ett återinförande av friåret är dock inte en sådan.

Analysen av friåret visar att arbetsmarknadseffekterna för friårslediga varit negativa. Många arbetsgivare tvekade att anställa personer som varit friårslediga eftersom de ansågs vara sämre uppdaterade på utvecklingen ute på företagen efter sin frånvaro. Det finns en betydande risk, vilket också friåret i Sverige visade, att det blir en kvinnofälla. Det var nämligen en stor andel kvinnor som utnyttjade friåret.

En viss positiv effekt syntes för de friårsledigas vikarier som i viss mån kunde stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Förbundsstyrelsen ser dock mer effektiva sätt att förbättra arbetsmarknadspolitiken.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna C78 och C79 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna C43 2:a att-satsen, C45 1:a och 3:e att-satserna, C46 1:a och 3:e att-satserna, C47, C48 1:a att-satsen, C54, C57, C58, C60 1:a att-satsen, C63 3:e att-satsen och C67

att anse motionerna C41, C43 1:a och 3:e att-satserna, C45 2:a att-satsen, C46 2:a att-satsen, C48 2:a att-satsen, C49 2:a att-satsen, C53, C55, C56, C59, C62, C63 1:a och 2:a att-satserna, C64, C65 2:a och 3:e att-satserna, C68, C69, C72 2:a att-satsen, C73, C76 och C77 1:a att-satsen beaktade

att avslå motionerna C40, C42, C44, C49 1:a att-satsen, C50–C52, C60 2:a att-satsen, C61, C65 1:a att-satsen, C66, C70, C71, C72 1:a att-satsen, C74, C75, C77 2:a att-satsen, C78 och C79.

Social trygghet, pension och livsarbetstid – motionerna C40–C79

Motion C40

Avdelning 1 Malmfälten, 5 Höga Kusten

Socialförsäkringar

I dag har statsmakten rätt att använda överskottet i socialförsäkringen till annat än vad socialförsäkringslagen 2000:981 säger. Detta har gjorts, har det visat sig. Förutom intäktsminskningen till sjukförsäkring och a-kassa, genom att flytta över procentenheter från sjukförsäkring och arbetsmarknadsavgift till allmän löneavgift, jagas det överskott för sjuk och a-kasseförsäkringen.

År 2003 var kostnaden för sjukförsäkringen 200 miljarder. År 2012 var den kring 70 miljarder och detta utan att man ökat resurserna för att göra löntagarna friskare. Statsmakten har försämrat rätten till försäkringen för att öka överskottet.

Vi anser att löntagarna, som äger och betalar avgiften till försäkringen, ska få tillgodoräkna sig eventuella överskott genom höjda ersättningsbelopp och/eller förvalta överskottet för att täcka eventuella underskott.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att statsmaktens rätt att använda överskottet i socialförsäkringen till annat än vad lagen föreskriver tas bort

att eventuella överskott går tillbaka till försäkringstagarna; löntagarna.

Motion C41

Avdelning 36 Göteborg

Förändring i socialförsäkringssystemet

En förändring i socialförsäkringssystemet skulle bidra till att våra medlemmar, i stället för att bli utförsäkrade och hamna i utanförskap, skulle få en chans att bidra till vår gemensamma välfärd.

Denna förändring kan finansieras utan att lägga belastning på arbetsmarknadsparterna. Genom att ändra i socialförsäkringens transfereringssystem från allmän löneavgift till arbetskadeavgift skulle det möjliggöra att flera av våra medlemmar skulle bidra till morgondagens välfärd.

I dag så utgör arbetskadeavgiften 0,3 procent av socialförsäkringen och här borde avgiften öka till 1 procent. År 2010 uppgick socialavgifterna till 493 miljarder kronor där 0,3 procent motsvarar 1,48 miljarder kronor. Genom denna förändring skulle detta ge 3,5 miljarder för proaktiva insatser som förbättrade bevisregler, tidig prövning, förebyggande insatser och utbildning för att komma sig vidare.

Socialförsäkringssystemet är i dag uppbyggt för att kunna finansiera förmåner.

Avgift	Avgiftsnivå 2013
Ålderspensionsavgift	10,21 %
Efterlevandepensionsavgift	1,17 %
Sjukförsäkringsavgift	4,35 %
Föräldraförsäkringsavgift	2,60 %
Arbetskadeavgift	0,3 %
Arbetsmarknadsavgift	2,91 %
Allmän löneavgift	9,88 %
Totalt	31,42 %

Det finns ett utrymme i dag som är 9,88 procent i den allmänna löneavgiften som inte är kopplad till några förmåner i socialförsäkrings-systemet. Från dessa borde det vara möjligt att transferera utan att för den sakens skull behöva öka bördan för arbetsmarknadsparterna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att våra folkvalda politiker i riksdag och regering arbetar för att socialförsäkringens arbetsskadeavgift höjs från 0,3 till 1,0 procent.

Motion C42

Avdelning 1 Malmfälten, 5 Höga Kusten

Socialförsäkringarna

Vi har sett i aktuell dagspress att skattebortfallet under 2014 beräknas bli 141 miljarder på grund av Alliansens skattesänkningar. Samtidigt beräknas finansministern hämta 141 miljarder ur socialförsäkrings-systemet, allt för att försöka finansiera sin budget. I klartext betalar svenska löntagare sina skattesänkningar med ökad social otrygghet. Vi anser att detta inte kan få fortsätta.

Varför är det finansministern som äger makten över våra försäkringspremier och försäkringsvillkor och inte vi, som solidariskt avstått löneutrymmet som finansierar dessa försäkringar och som även behöver nyttja försäkringarna?

I valfrihetens omhuldade namn ska självklart vi äga makten, åtminstone bör vi ha en stark röst i debatten. I dagsläget är det majoriteten i Sveriges riksdag som bestämmer alla villkor. Vår ståndpunkt är att makten över vår trygghet måste spridas genom att ett partsgemensamt bolag bildas. Ägarna ska vara LO, Svenskt Näringsliv och den svenska staten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett partsgemensamt bolag bildas i vilket socialförsäkringarna administreras.

Motion C43

Avdelning 46 Blekinge

Arbetskadeförsäkringen (LAF)

I Sverige har vi haft ett heltäckande ekonomiskt skydd när vi drabbats av sjukdomar och olycksfall orsakad av arbetet. Detta skydd fungerade bra för många drabbade fram till den borgerliga regeringens kapning av arbetskadeförsäkringen från 1992. En bevisregel som gör det näst intill omöjligt att få en arbetssjukdom godkänd som arbetsskada. Det är den sjuke som ska bevisa att sjukdomen är av hög grad och sannolikt orsakad av arbetet.

Efter detta har väldigt många, främst från LO-kollektivet, gjort stora inkomstförluster då de drabbats av sjukdom eller genom olyckor orsakade av arbetet.

Självklart måste målet vara att inga människor ska drabbas av ohälsa på grund av sina arbetsuppgifter, men detta går inte att lösa genom att minska ersättningarna till de som drabbats av ohälsa genom arbetet.

Under LO-kongressen 2000 talade vår statsminister Göran Persson om hur riktigt och rättvist det är att förbättra arbetsskadeförsäkringen. Det är tid att göra det nu och vi har råd med det och de som har fått sina arbetsskador godkända ska också få en rimlig ersättning framöver.

Vi måste få tillbaka en arbetsskadeförsäkring som ger full inkomsttäckning när man skadar sig eller blir sjuk genom arbete. I dagens Sverige får man inkomstförlusten täckt om man skadar sig i en trafikolycka på väg till eller från arbetet, däremot inte om man skadar sig i en olycka på arbetet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bevisreglerna ändras vid arbetsskadesjukdom så att de som drabbats får full ersättning för sin skada

att arbetsskadesjukpenningen införs från första dagen

att karensdagen tas bort vid arbetssjukdomar och olycksfall.

Motion C44

Avdelning 1 Malmfälten, 5 Höga Kusten

Återlämnande av andra sjuklöneveckan till arbetsgivarna

Det kommer förslag från SAP och LO om att föra över andra sjuklöneveckan från arbetsgivaren till Försäkringskassan samt vår sjukförsäkring och avtalsförsäkring.

Ett förslag som betyder ökade kostnader för löntagarnas trygghetsförsäkring. SAP:s förslag är villkorslöst medan LO:s förslag villkoras med krav på att arbetsgivaren ska stå för rehabiliteringskostnaden. Återigen ska arbetsgivarna få tillbaka delar av löntagarnas lön.

Arbetsgivarnas sjuklönekostnad finansieras med en sänkning av arbetsgivaravgiften på 5 procentenheter. Med andra ord så sänktes arbetsgivarnas betalningsansvar för att förmedla löntagarnas försäkringspremie till inkomstbortfallsförsäkringen med 5 procentenheter.

Löneavdraget, avgiften som löntagarna betalar till arbetsgivaren, den så kallade arbetsgivaravgiften, förändras inte. Lönekostnaden för arbetsgivarna sänktes med 5 procentenheter och de blev skyldiga att betala sjuklön för de två första sjukveckorna. En annan vinning till denna reform, enligt SAP, var att arbetsgivare med en bra arbetsmiljö tjänade på reformen.

Men det är löntagarna som står kostnaden för dessa två sjuklöneveckor. Detta eftersom socialförsäkringspaketet är finansierat genom den, tidigare nämnda, avgift som alla löntagare betalar till sin arbetsgivare. Arbetsgivaren ska vidareförmedla den till socialförsäkringen.

Ger man tillbaka betalningsansvaret för en sjukvecka så motsvarar det en lönesänkning med 2,5 procentenheter för Sveriges alla löntagare. En annan konsekvens blir att vår lagstadgade sjukförsäkring kommer att få ökade kostnader lika som avtalssjukförsäkringen. Konsekvensen av detta törs vi inte tänka på speciellt inte med tanke på överskottsjakten i båda försäkringarna och på grund av den förtjänst till arbetsgivare och statsmakt som det skapar.

Vi tycker det är dags att bygga och återupprätta den ekonomiska trygghet för löntagarna som tidigare reformer och avtal gett och ett första steg i detta är att värdesäkra våra löneavdrag till våra inkomstbortfallsförsäkringar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarna fortsättningsvis ska ansvara för de två första sjuklöneveckorna.

Motion C45

Medlem Jan Johansson avdelning 3 Norra Västerbotten

Sjuklön

När arbetsgivarna 1991 tog över ansvaret för sjuklönen de första 14 dagarna, ska vi komma ihåg att arbetsgivarna också fick betalt för att ta över detta ansvar. Detta har inte slagit så väl ut för någon part. Arbetsgivarna har blivit mer restriktiva när det gäller att anställa personer med viss sjukdomshistorik, men också äldre personer, som av naturliga skäl får mer problem med hälsa och utslitningsskador i takt med åldern.

Trots att arbetsgivarna fick betalt för att ta över detta ansvar, så har det nu glömts bort och arbetsgivarsidan skulle nog inte säga nej till att få DNA-testa jobbsökande för predestinerade sjukdomar. Även om debatten kring att DNA-testa möjliga framtida medarbetare inte är särskilt stor i dag, så kommer den att öka i samma takt som tekniken blir mer lättillgänglig och ekonomiskt försvarbar. Detta skulle vara extremt olyckligt.

Tanken med att arbetsgivarna skulle ta över ansvaret för 14 dagars sjuklön var väl att arbetsgivarna också skulle känna ansvar för att hålla medarbetare friska och tillhandahålla en god arbetsmiljö, där förslitningsskador minimerades. Även om ett företag sköter sig exemplariskt när det gäller både arbetsmiljö och medarbetarhälsa för att minimera sjukskrivningarna, så kan man ju anställa medarbetare som kommer från mindre seriösa företag.

Arbetsgivarnas tilltro till systemet urholkas när de till största delen får betala för influensa, magsjuka, fritidsskador, idrottsskador samt

alkohol- och drogrelaterade skador. Kvinnors situation på arbetsmarknaden skulle också stärkas om arbetsgivarna inte behövde känna ensamt ansvar för sjukskrivningar i samband med graviditet. Det finns även en oro, speciellt från mindre företag, att de kan tvingas in i ekonomiskt obestånd om de har otur med plötsliga och många sjukskrivningar.

För att skapa tilltro till systemet måste samhället och arbetsgivarna tillsammans finansiera sjukskrivningarna. En solidariskt finansierad sjuklön skulle medföra att arbetsgivarna hade en fast summa pengar att ta hänsyn till när de lägger budget. Arbetsgivarna skulle se mer till personers kompetens i stället för sjukdom – historisk eller framtida. Speciellt kvinnors ställning skulle stärkas på arbetsmarknaden.

Sammantaget skulle det inte bli billigare för arbetsgivar sidan om företagens ensamma ansvar för 14 dagars sjuklön togs bort, men det vore inte längre olyckliga tillfällen som avgjorde om ett företag klarar av det eller inte. Vi skulle också få bort en del av den vi och dem-attityd som råder i allt större utsträckning på arbetsmarknaden, om vi gemensamt och solidariskt finansierar ett samhällsproblem.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarna befrias från det ensamma ansvaret för 14 dagars sjuklön

att samhället tillsammans med arbetsgivarna och eventuellt andra, tar ansvaret för sjukskrivningskostnaderna i Sverige

att en dags karens vid sjukskrivning kvarstår.

Motion C46

Avdelning 46 Blekinge

Ersättningsregler i sjukförsäkringen

Den 1 juli 2008 trädde nya regler i kraft inom den allmänna sjukförsäkringen.

Sjukpenningen på ersättningsnivå 80 procent betalas i högst 364 dagar under en ramtid på 450 dagar. När dessa dagar är förbrukade får man ansöka om förlängd sjukpenning på ersättningsnivå 75 procent. Om förlängd sjukpenning beviljas är den tidsbegränsad till 550 dagar.

Som huvudregel kan man få sjukpenning plus förlängd sjukpenning i sammanlagt högst 914 dagar. Därefter är man utförsäkrad ur sjukförsäkringen såvida man inte uppfyller kriterierna för sjukersättning ("förtidspension").

I dag har gruppen av sjuka personer det extra svårt med de regelverk som finns inom socialförsäkringssystemet. Har du en sjukdom som håller i sig mer än ett halvår blir du bedömd av ett näst intill hänsynslöst regelverk.

Först efter 90 dagar ska det prövas om du kan komma tillbaka till ditt arbete och efter 180 dagar inträffar en ännu tuffare bedömning. Då bedöms du efter modellen att det finns rimlig chans att återgå till ditt arbete.

Annars bedöms du efter arbetsförmågan på hela arbetsmarknaden och kan mista din sjukpenning.

Detta kan väl verkligen inte vara den modell som ska få fotfäste i vårt land. Vi måste kunna acceptera att man kan råka ut för sjukdomar och vi måste ha tilltro till att läkare och sjukhuspersonal har kompetens att bedöma hur lång tid olika sjukdomar i förhållande till vad olika arbetens fysiska och psykiska förhållande kräver för sjukskrivning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att reglerna i den allmänna sjukförsäkringen ändras så att det blir en försäkring som ger ett bra ekonomiskt skydd vid sjukdom som leder till nedsatt arbetsförmåga samt ger trygghet och stöd på vägen mot rehabilitering och återgång till arbete

att ersättningsnivån ska vara 90 procent på sikt, men tills vidare 80 procent under hela sjukdomstiden

att en ökad tilltro till behandlande läkares bedömning sker.

Motion C47

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Sjukpenningnivå

Under en följd av år har ersättningsnivån kontinuerligt urholkats så att tillfredsställande inkomsttäckning inte erhålls i dagsläget.

Detta förhållande har skapat avsevärda svårigheter för våra långtidssjuka och lågavlönade medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nivån i sjukförsäkringen höjs till 80 procent av faktisk inkomst upp till 10 prisbasbelopp så att en rimlig inkomsttäckning erhålls.

Motion C48

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Sjukförsäkringen

Under en följd av år har ersättningsnivån vid sjukdom kontinuerligt urholkats så att tillfredsställande inkomsttäckning i dagsläget ej erhålls. Detta förhållande har skapat avsevärda svårigheter för våra långtidssjuka och lågavlönade medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nivån på sjukförsäkringen höjs så att en rimlig inkomsttäckning erhålls

att antalet dagar med sjukpenning på normalnivå utökas till 720 dagar.

Motion C49

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Förbättrad sjukförsäkring

Vi ser att allt fler sjuka blir utförsäkrade och utslagna i en sjukförsäkring där hänsyn tas till datum i stället för sjukdomsbild och besvär. Människor har också olika villkor i sjukförsäkringen när det gäller tidsbegränsning av sjuktiden beroende på om de haft tur i oturen med att lyckats få sina besvär bedömda som arbetsskada eller inte.

I ena fallet har de sin sjukdom utan tidsbegränsning, medan de i andra fallet kan ha samma sjukdom med en tidsbegränsning för att vid ett bestämt datum vara friska nog att stå till arbetsmarknadens förfogande trots att de är sjuka. Vi vill ändra denna kalla och godtyckliga hantering av människor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen slopas

att sjukförsäkringen reformeras.

Motion C50

Avdelning 46 Blekinge

Karensdagen

Enligt lagen om sjuklön utges inte sjuklön för den första dagen för vilken sjuklön kan utges. Detta anser vi för med sig att många arbetstagare med arbetsgivarens goda minne tar ut annan ledighet, till exempel semester, för att undvika en ekonomisk förlust.

De arbetstagare som sjukskriver sig och får en karensdag tror vi är sjukskrivna längre än de nödvändigtvis behöver. Detta för att inte bli sjuka igen och därigenom riskera en ny sjukskrivning med ny karensdag.

Vår uppfattning är att samhället rent ekonomiskt inte tjänar eller sparar något genom att ha en karensdag i lagen om sjuklön, men även att medborgarna, kanske speciellt många låginkomsttagare, tar av sina semesterdagar som de så väl behöver för att vila upp sig och få andra intryck utanför sin arbetsplats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen i lagen om sjuklön snarast tas bort.

Motion C51

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Sjukfrånvaro

Sjuknärvaron på våra arbetsplatser ökar. Karensdagen vid sjukfrånvaro spelar en allt större roll för våra medlemmars ekonomi. I stället för denna karensdag tar fler och fler ut kompledighet eller semester eller går helt sonika till jobbet. Detta medför en psykisk ansträngning och det blir mindre effektivt på arbetet. Detta drabbar både den som är sjuk men även arbetsgivaren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen i sjukförsäkringen tas bort.

Motion C52

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Avskaffa karensdagen

Karensdagen infördes för att undvika att arbetare sjukanmäler sig för att de inte orkar gå till jobbet. Nu har sjuknärvaron blivit en klassfråga. Många tvingas på grund av sin ekonomi gå till jobbet fast de är sjuka och borde ha stannat hemma. Man har helt enkelt inte råd att stanna hemma.

Kategorier av arbetstagare som karensdagen slår extra hårt mot är de som är anställda inom bemanningsföretag och inom Samhall. Man törs helt enkelt inte vara hemma och vara sjuk. Anställda inom Samhall riskerar vid sjukdom att ifrågasättas eller bli omplacerade. Anställda inom bemanningsföretag riskerar att inte bli uthyrda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen vid sjukdom tas bort.

Motion C53

Avdelning 19 Östra Värmland

Sjukskrivningsregler

Vi har under många års tid följt utvecklingen när det gäller våra medlemmar som råkar bli sjuka och tvingas jobba eller söka jobb under förevärdningen att man, trots sin sjukdom, har en arbetsförmåga.

Visst kan det vara så i en del av dessa fall, men många gånger är det så att arbetsförmågan egentligen är obefintlig och att man riskerar sin hälsa för lång tid framöver om man ändå jobbar/söker jobb under sin sjukdomstid.

Som vi ser det vore det mer logiskt att fokusera på att hjälpa personen i fråga. Då kan lämplig rehabilitering genomföras så att man blir så pass frisk och kry att det går att återgå till sitt arbete/annat arbete utan att för den skull riskera långvarig/permanent sjukdom.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjukskrivningsreglerna förändras så att fokus läggs mer på rehabiliterande åtgärder.

Motion C54

Avdelning 9 Västra Gästrikland

En rehabilitering värd namnet

Sedan rehabkedjan infördes 1 juli 2008 ökar nu sjukskrivningarna och är snart uppe i samma nivå som då.

En av reformens huvudtankar var att främja en aktiv och enhetlig rehabiliteringsprocess men, tyvärr fungerar det inte i praktiken.

Såväl handläggare på Försäkringskassan som sjukskrivna upplever att systemet är oflexibelt och inte tar hänsyn till individers olikheter och skilda behov. De fasta tidsgränserna har medfört en ökad orättvisa för de sjukskrivna.

I dag ligger ansvaret och kraven på den enskilde försäkrade, medan arbetsgivaren kan vänta ut de fasta tidsgränserna i rehabiliteringskedjan. På så sätt kan de sortera ut de anställda som inte kan arbeta i maximalt tempo och därför inte är önskvärda hos arbetsgivaren.

När dessa människor sedan ska anmäla sig hos Arbetsförmedlingen anses de ofta inte vara fullt arbetsföra, vilket gör att de i slutänden riskerar stå utan försörjning då de heller inte är "sjuka nog" hos Försäkringskassan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de fasta tidsgränserna i rehabiliteringskedjan tas bort

att rehabiliteringen ska anpassas efter individers olikheter och behov för att en återgång till arbetet ska vara möjlig.

Motion C55

Avdelning 22 Sörmland

Sjukersättning tillsvidare och pensionsåldern

Många av våra medlemmar arbetar i miljöer och med skifttider som gör att de flesta blir utslitna eller sjuka långt innan man fyllt 65. Trots

detta föreslås det i åldersutredningen att vi alla ska orka arbeta allt längre eftersom vi har en högre medellivslängd i Sverige. Det kanske inte riktigt stämmer för en del yrkesgrupper eftersom man redan i dag har en genomsnittlig pensionsålder långt under 65 år och ofta också återfinns i den gruppen som inte kommer upp till medellivslängden.

Kraven för att få sjukersättning tillsvidare har skärpts och man ska prövas för att hitta andra arbeten på en arbetsmarknad som inte har plats för en utsliten eller sjuk arbetare. Åldersutredningen anger ännu vidare visioner om att det ska gå att ta lån för att studera under max ett år för sedan kunna vara något som arbetsgivarna vill anställa igen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att möjligheter till sjukersättning tillsvidare återinförs

att pensionsåldern inte höjs för utsatta yrkesgrupper utan till och med kan sänkas.

Motion C56

Avdelning 10 Dalarna

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) utan påverkan av CSN

CSN har en avgörande roll om man ska få behålla SGI eller inte.

I dag blir det en nollställning av SGI:n om inkomsten har varit så hög att man fått avslag på ansökan om studiemedel från CSN och, trots detta, ändå börjar studera inom ett område som inte har med anställningen att göra.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsammans med LO få till stånd ett regeringsbeslut så att inte CSN:s beslut avgör om medlemmen får behålla sin SGI.

Motion C57

Avdelning 14 Värmland

Schablonavdraget vid beräkning av SGI

Urholkad välfärd och sämre social trygghet sätter en allt större press på människor och vi lever med ett allt sämre och sämre socialt skyddsnät. Den allmänna välfärden är och ska vara ett inkomstskydd för olika situationer och skeden i livet.

I de fall man är berättigad till en inkomstrelaterad ersättning från Försäkringskassan så ska en sjukpenninggrundande inkomst beräknas. Vid beräkning av SGI så har regeringen infört ett schablonavdrag på 3 procent. Innebörden av detta är att staten minskar sina utgifter genom att spara 3 procent av utbetalningarna från socialförsäkringssystemet.

Denna besparing finansieras fullt ut av bland annat våra medlemmar, i livssituationer då varje krona är extra viktig och behövd. Denna

omvända Robin Hood-politik gynnar vare sig våra medlemmar eller samhällets långsiktiga utveckling.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att schablonavdraget vid beräkning av SGI slopas.

Motion C58

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Försäkringskassans regelverk

Försäkringskassan är myndighetsutövare. Våra medlemmar med ersättning baserad på sjukpenninggrundande inkomst (SGI) får sämre förutsättningar om de lokala löneförhandlingarna drar ut på tiden, eftersom Försäkringskassan inte räknar upp SGI:n förrän avtalet skrivs under på lokal nivå. Detta oavsett avtalets retroaktiva mekanik.

Detta kan ha en demoraliserande effekt på medlemskåren. Våra förhandlare kan uppleva ett tryck att avsluta snabbare, eftersom sjukskrivna och föräldralediga annars riskerar förlora ekonomisk bärkraft, med konsekvensen att sämre avtal tecknas. Detta är en onödig press på vårt kollektiv under löneförhandling.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Försäkringskassans regelverk görs om så att det synkas mot våra avtal gällande lönerevision, innebärande att SGI:n räknas upp från och med nya avtalets början och inte underskriftdatumet på avtalet, dvs. med retroaktivitet enligt gängse praxis på arbetsmarknaden.

Motion C59

Avdelning 44 Halland

Försäkringskassans beslut om indragen sjukpenning

Vid långa sjukskrivningar, där man drabbas av Försäkringskassans tidsgränser för sjukskrivning, meddelar kassan att man överväger att inte betala ut ersättning från och med ett visst datum.

Den sjukskrivne har ofta ett läkarintyg som sträcker sig förbi det datum som Försäkringskassan har meddelat. De som får meddelandet om att man eventuellt inte kommer att få ersättning, trots läkarintyg, uppfattar inte alltid att man måste anmäla sig hos Arbetsförmedlingen, alternativt gå till sin arbetsplats dagen efter den planerade indragna ersättningen. Risken att bli "nollad" i den sjukpenninggrundande inkomsten är stor om man inte är medveten om kraven på den enskilde.

Indragen/avslutad sjukpenning anser vi måste beslutas och meddelas den försäkrade innan den verkställs, så att man kan vidta de åtgärder som krävs, dvs. anmäla sig första dagen efter sista dagens sjukpenning från Försäkringskassan till arbetsförmedling alternativt arbetsgivare.

Försäkringskassan ska även ha ett myndighetskrav på att upplysa om regelverket och vilka konsekvenser det blir i de fall man underlåter att gå tillbaks till arbetsgivaren alternativt stå till arbetsmarknadens förfogande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en ändring sker i regelverket för Försäkringskassan som gör att retroaktiva avslutningar av sjukpenning inte kan ske

att Försäkringskassan har en skyldighet att informera om konsekvenser av avslutad sjukpenningsperiod när det gäller arbetskyldighet eller anmälan hos arbetsförmedlingen.

Motion C60

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Trygghetssystem

Efter rehabiliteringskedjans införande ska rätten till sjukersättning omprövas vart tredje år. Ifall det bedöms att den sjuke är frisk nog att ta något på arbetsmarknaden förekommande jobb kan denna rätt till sjukersättning dras in, trots att ingen tillfriskning skett.

Den enskilde står då helt utan någon form av ersättning efter beslutet och i väntan på att en överklagan behandlas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Försäkringskassan i god tid ska meddela ifall sjukersättningen kan komma att dras in

att då en överklagan gällande indragen sjukersättning lämnas ska ersättning fortsätta att betalas ut till dess överklagan är behandlad i alla instanser.

Motion C61

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kämpar i dag med höga kostnader för tandskador/tandvård. Under tiden har sittande högerregering genomfört sänkningar i socialförsäkringssystemet, sänkningar som gjort att tandvård i dag är en klassfråga.

Tandvårdsförsäkringen, som är tänkt att vara en försäkring för god munhälsa, fyller i dag många gånger ingen funktion eftersom taket är så pass högt. Referenspriset som högkostnadsskyddet beräknas utifrån, kan skilja sig från tandläkare till tandläkare eftersom de är fria att sätta egna priser. Syftet med referenspriserna är dels att undvika höj-

ningar när Försäkringskassan höjer ersättningen, men också att fungera som jämförelsepris. Detta borgar dock för mellanskillnader, ogynnsamma mellanskillnader som individen i slutändan får stå för.

Tandhälsa ska inte vara en klassfråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kostnaderna för tandvård ska finansieras på samma sätt som allmän sjukvård.

Motion C62

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Tänderna ska ingå i kroppen

Tänderna sitter i kroppen, men räknas inte dit. Vid normala kroppsliga sjukdomar, normala skador på kroppen får man stöd utifrån behov, inte plånbok.

Konsekvensen är att tandstatusen blivit en tydlig klassfråga, precis som den var i början av förra seklet. Allt fler arbetslösa vittnar om att de inte har råd att betala tandläkarräkningen och att de måste förhandla om avbetalningsplaner för att kunna laga tandskador/-fel i munnen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvård ska räknas som sjukvård.

Motion C63

Avdelning 15 Stockholms län

Tandvård ska jämföras med övrig sjukvård

Många människor i Sverige kämpar i dag med höga kostnader för tandskador/tandvård. Under tiden har sittande högerregering genomfört sänkningar i socialförsäkringssystemet, sänkningar som gjort att tandvård i dag är en klassfråga.

Tandvårdsstödet, som är tänkt att vara en försäkring för de som har det sämre ställt, fyller i dag många gånger ingen funktion då taket är så pass högt.

Referenspriset som högkostnadsskyddet beräknas utifrån kan skilja sig från tandläkare till tandläkare då dessa är fria att sätta egna priser. Syftet med referenspriserna är dels att undvika höjningar då Försäkringskassan höjer ersättningen, dels för att fungera som jämförelsepris. Detta borgar dock för mellanskillnader, ogynnsamma mellanskillnader, som individen i slutändan får stå för.

Tandhälsa ska inte vara en klassfråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att samma generella avgift ska tas vid ett besök hos tandläkaren som vid ett besök hos landstingets läkare

att högkostnadskortet ska gälla inom tandläkarvård såväl som inom övrig sjukvård

att höja rätten till fri tandvård från 20 till 25 år.

Motion C64

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg

Tandvård ska ingå i högkostnadsskyddet

Tandvård i dag är en klassfråga. Många av våra medlemmar har i dag inte råd att gå till tandläkaren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kostnaderna för tandvård ska ingå i högkostnadsskyddet.

Motion C65

Avdelning 46 Blekinge

Tandvårdsreform

Tandvård har blivit en klassfråga och många låginkomsttagare, både unga och äldre, väljer i dag bort nödvändig tandvård för att de inte har råd. Det är nu dags att betrakta tänderna som en del av kroppen. Målet måste vara att tandvården görs till en del av den övriga sjukvården och bekostas på samma sätt.

Med nuvarande ersättningssystem så innebär exempelvis en rotfyllning i en kindtand en högre kostnad för den enskilde jämfört med att dra ut densamma. För personer med låg inkomst kan kostnaden upplevas så hög att man hellre väljer att dra ut tanden i stället för att laga den.

En enkätundersökning visar en uppdelning i två grupper. För majoriteten har priset på tandvård mindre betydelse för att besöka en tandvårdsgivare. Denna grupp uppger också att man skulle besöka tandvården även om högkostnadsskyddet försämrades. Den andra gruppen omfattar personer som påverkas av priset på tandvård. Gruppen omfattar framför allt unga personer, personer med låg inkomst och personer med dålig tandhälsa.

Dålig tandhälsa i yngre år riskerar att leda till ett liv med sämre livskvalitet även när man har blivit äldre. Det finns dessutom ett samband mellan dålig munhälsa och andra sjukdomar, till exempel är risken för hjärt- och kärlsjukdomar kraftigt förhöjd hos patienter med stora tandproblem.

Många sjukdomsfall och dödsfall skulle kunna förebyggas om fler fick tandvård i tid när det behövs utan att behöva tänka på den personliga ekonomin. På sikt blir det en besparing för samhällsekonomin.

Citat från Göran Persson på LO-kongressen 2000: "Min uppfattning är att när tandvårdsförsäkringen blivit så dålig att man ser vilken samhällsklass folk kommer ifrån när de öppnar munnen, då har vi vridit klockan tillbaka. Tandhälsan får inte bli ett klassmärke som den var en gång i tiden".

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fri tandvård upp till 19 års ålder höjs stegvis till 29 år snarast

att kostnaden för tandvård ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd

att tandvårdsförsäkringen ska ingå i sjukförsäkringen.

Motion C66

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Livsarbetstid

Inom bland annat verkstadsindustrin har många svårt att jobba ända tills uppnådd pensionsålder på i dag 65 år. Många har börjat direkt efter grundskolan eller ett yrkesförberedande gymnasium och har således drygt 45 år i arbetslivet och har på den tiden oftast slitit ut kroppen på flera sätt.

En högre tjänsteman har ofta en eller flera högskolekurser i bagaget när han/hon träder in på arbetsmarknaden. När pensionsåldern infinner sig har den personen arbetat mellan 35 och 40 år ute i arbetslivet. Åren har varit skonsamma utan fysiska åkommor och varit mentalt stimulerande vilket gör att individen torde ha närmare 10 år kvar att producera attraktiva tjänster.

Vi vill ha ett mer jämlikt sätt att se på pensionsåldern och förespråkar en livsarbetstid i stället för en fix pensionsålder. I praktiken har många verkstadsarbetare redan slutat några år före 65, vilket borde vara den tidslängd vi siktar mot så att alla fysiskt klarar av livsarbets-tiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om livsarbetstid i stället för en fix pensionsålder.

Motion C67

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Delpension

Under den borgerliga regeringens tid vid makten har möjligheten till delpension för våra medlemmar kraftigt försämrats. IF Metallarbetare är i dag, i princip, utslitna vid 59,1 års ålder.

Möjlighet till delpension skulle kunna innebära att fler orkar arbeta fram till uppnådd pensionsålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förändra reglerna för delpension så att våra medlemmar kan använda denna möjlighet för att kunna arbeta längre.

Motion C68

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Pensionsåldrarna

Under året har en utredning rörande pensionsåldrarna varit ute på remiss. I denna utredning har man bland annat föreslagit en kraftig höjning av åldersgränserna för att ta ut avtalspension, när man kan börja ta ut inkomst och att premiepensionen ska knytas till medellivslängden.

Genomförs dessa förändringar innebär det att:

1. riksdagen lägger sig i vår rätt att förfoga över de avtal som slutits rörande avtalspension,
2. ett stort missgynnande av pensionsåldern för de grupper som arbetar i de tyngsta och mest slitsamma jobben, och
3. problem för de yngre att komma in på arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att uttala sig mot utredningar rörande pensionsåldrar när det gäller riksdagens rätt att ändra avtal som slutits rörande avtalspension, pensionsålder och problem för de yngre att komma in på arbetsmarknaden

att opinionsbilda och informera om utredningsförslaget om pensionsålder så att de verkningar som det kan ge blir kända för våra medlemmar och dessa får chans att uttrycka sin mening.

Motion C69

Avdelning 22 Sörmland

Pension

En höjd pensionsålder skulle vara förödande för många industriarbetare. Att den sittande regeringen pratar om att höja pensionsåldern förvånar väl kanske ingen.

Samtidigt har vi pensionssystem som inte fungerar eller i alla fall inte kommer att fungera i framtiden, men att höja pensionsåldern *får* inte vara ett alternativ då många av våra medlemmar har svårt att ens orka hålla igång tills de är 65 år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att kraftfullt motverka sittande regerings förslag till höjd pensions-
ålder

att i samverkan med LO hitta en annan lösning på ett eventuellt
kraschande pensionssystem.

Motion C70

*Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten,
6 Mellersta Norrland*

Inte en dag efter 65 år – Nej till höjd pensionsålder

Förslag om en höjd pensionsålder är provocerande för varje arbetare.
I nuvarande situation har äldre arbetare det svårt att hänga kvar på
arbetsmarknaden.

Samtidigt har ungdomarna svårt att ens komma in och få jobb. Då
är det inte en höjning av pensionsåldern som ska diskuteras. Om pro-
duktivitetssökningarna och tillväxten i ekonomin fördelas solidariskt har
Sverige råd att ge bra pensioner och låta människor avsluta arbetslivet
med hälsan och livslusten i behåll.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta striden för att slå tillbaka varje försök att höja pensionsåldern.

Motion C71

Medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Inte en dag efter 65 år

Folkpension infördes i Sverige år 1913 och pensionsåldern sattes till
67 år. Då var medellivslängden blott 60 år. År 1976 hade medellivsläng-
den stigit till 75 år. Ändå kunde man sänka pensionsåldern till 65 år.
Pensionsåldern kunde sänkas därför att produktiviteten i samhället
hade ökat så pass kraftigt. Det gör den än i dag.

Detta visar att den ökande medellivslängden varken kräver höjd
pensionsålder eller sänkta pensioner. Det handlar bara om fördelning.
Tyvärr är det alltför många arbetare som inte kan njuta av sin pensio-
nering till fullo eftersom de har slitit ut sig fysiskt, psykiskt eller båda-
dera. Samtidigt är drygt 100 000 unga människor i dag öppet arbetslösa
eller i arbetsmarknadsåtgärd. Alltför många av dessa kommer aldrig in
i arbetslivet över huvud taget.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt motverka varje höjning av pensionsåldern – inte en dag
längre än till 65 år.

Motion C72

Medlem Thomas Dahlén avdelning 36 Göteborg

Pensionsåldern

Folkpension infördes i Sverige år 1913 och pensionsåldern sattes till 67 år. Då var medellivslängden blott 60 år. År 1976 hade medellivslängden stigit till 75 år. Ändå kunde man sänka pensionsåldern till 65 år. Pensionsåldern kunde sänkas därför att produktiviteten i samhället hade ökat så pass kraftigt. Det gör den än i dag.

Detta visar att den ökande medellivslängden varken kräver höjd pensionsålder eller sänkta pensioner. Det handlar bara om fördelning. Tyvärr är det alltför många arbetare som inte kan njuta av sin pensionering till fullo eftersom de har slitit ut sig fysiskt, psykiskt eller båda-dera. Samtidigt är drygt 100 000 unga människor i dag öppet arbetslösa eller i arbetsmarknadsåtgärd. Alltför många av dessa kommer aldrig in i arbetslivet över huvud taget.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt motsätta sig alla försök till höjd pensionsålder

att aktivt motarbeta varje försök till att tvinga människor att jobba längre på grund av försämrad pension.

Motion C73

Avdelning 36 Göteborg

Nej till generellt förhöjd pensionsålder

Vi vill kämpa för att pensionsåldern ska vara flexibel utifrån vilken arbetsförmåga man har kvar. Många är utslitna vid 60 år efter många års fysiskt hårt arbete och arbete där arbetsmiljön varit undermålig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att motarbeta en generellt förhöjd pensionsålder, om det framöver skulle komma ett förslag om att pensionsåldern ska höjas.

Motion C74

Stenarbetarnas fackklubb i Bjärlöv avdelning 47 Östra Skåne

Nej till höjd pensionsålder

Stora delar av det politiska etablissemanget påstår att om vi lever längre måste vi också jobba längre. Man vill ge sken av att höjd pensionsålder är en självklar konsekvens av att vi lever längre.

Detta är ett fullständigt bedrägeri. Pensioner och pensionsålder handlar inte om matematik utan om fördelning och om politik. Hur stor del av produktionsöverskottet i samhället ska tilldelas dem som jobbat färdigt? Så enkel är frågan.

Förslagen om höjd pensionsålder rimmar illa med den verklighet vi arbetare lever i. Äldre arbetare har svårt att hänga kvar på arbetsmark-

naden samtidigt som ungdomarna har svårt att komma in och ens få ett jobb. Då är det inte en höjning av pensionsåldern som ska diskuteras. Om de ökade värden som skapas i produktionen fördelas solidariskt har Sverige råd att både ge bra pensioner och låta människor avsluta arbetslivet med hälsan och livslusten i behåll.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att gå emot varje försök till höjning av pensionsåldern.

Motion C75

*Klubbarna vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten, Trelleborg Material & Mixing
Trelleborg Forsheda AB avdelning 40 Västbo-Östbo*

Inte en dag efter 65 – nej till höjd pensionsålder

Förslaget om höjd pensionsålder är provocerande för varje arbetare. I dagens situation har äldre arbetare svårt att hänga kvar på arbetsmarknaden. Samtidigt har ungdomarna svårt att ens komma in och få jobb. Då är det inte en höjning av pensionsåldern som ska diskuteras! Om produktivitetsökningarna och tillväxten i ekonomin fördelas solidariskt har Sverige råd att både ge bra pensioner och låta människor avsluta arbetslivet med hälsan och livslusten i behåll.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall ska ta striden för att slå tillbaka varje försök att höja pensionsåldern.

Motion C76

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Rättvist pensionssystem

Vi ser att många som arbetat på obekväma tider inom industrin och slitit ut sig efter många år inte lever speciellt länge efter sin 65-årsdag.

Många har slitit ut sig i förtid och kan inte arbeta till sin 65-årsdag, utan sjukpensioneras med bruten hälsa flera år innan normal pensionsålder.

Vi vill inte att människor ska förbrukas som reservdelar på en maskin och kastas bort, utan vi vill motverka detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kvalifikationstiden för att gå i pension inte ska vara högre än 40 år i arbetslivet.

Motion C77

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Skrota PPM och bort med bromsen i pensionssystemet

Premiepensionssystemet infördes i slutet av 1990-talet. Tanken var att vi skulle leka börsspekulanter.

Utvecklingen har varit katastrofal. I stället för stabilitet kännetecknas pensionssystemet av osäkerhet. Höga förvaltningsavgifter och aktiebörsens variationer har inneburit en sämre utveckling av pensionerna än vad som utlovades. Till det kommer den så kallade bromsen som innebär att pensionerna åker jojo upp och ned mellan åren.

Det enda rimliga är att PPM avvecklas med garanti för att alla de som sedan 1999 betalat in till systemet får full kompensation inom ramen för inkomstpensionen. Detta i kombination med ett avskaffande av bromsen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att PPM skrotas och att avgifterna förs över till inkomstpensionssystemet

att bromsen i pensionssystemet slopas.

Motion C78

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Friår

I en allt mer accelererande tillvaro både på arbete och fritid kan det vara en otrolig möjlighet att kunna ta ledigt, med viss ekonomisk kompensation, under exempelvis ett år.

Kopplar man detta sedan till att arbetsgivaren måste ta in en arbetslös i stället så får man flera effekter. En person går hem och känner tillfredsställelse i att kunna umgås med familj och barn. En arbetslös får chansen att prova på ett nytt jobb och arbetsgivaren får tillfälle att få en ny medarbetare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att friåret införs igen.

Motion C79

Avdelning 10 Dalarna

Friårets återinförande

Många av oss som jobbar inom industrin i dag skulle vara lyckliga om vi orkat och haft förutsättningar att hålla oss hela och friska utan skador till den dagen vi går i pension. Ett avbrott i arbetslivet skulle vara

välkommet för många individer som arbetat många år och som börjar känna sig slitna både i kropp och själ.

Samtidigt som någon får möjlighet att ta igen sig ges förutsättning till arbete för någon arbetslös, som senare kanske får fortsatt anställning. Detta kan också säkerställa rekryteringen av kompetenser vid pensioneringar.

För att alla ska ha möjlighet att nyttja friåret är det viktigt att ersättningsreglerna utformas så att även de lägst avlönande ska kunna överleva ekonomiskt. Vi ser också positivt på att en kvalifikationstid införs på minst tio år i arbetslivet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åter införa friåret och att alla oavsett inkomst ska överleva ekonomiskt vid nyttjandet av friåret med förutsättning att man uppfyllt kvalifikationstiden.

I debatten deltog:

Erika Larsson, 22 Sörmland
Lennart Önblad, 5 Höga Kusten
Andreas Wiström, 7 Södra Norrland
Mikael Larsson, 2 Norrbotten
Malin Persson, 10 Dalarna
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten
Susanne Blid, 49 Nordvästra Skåne
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Heino Wahter, 2 Norrbotten
Maria Gustavson, 15 Stockholms län
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Lea Skånberg, förbundskontoret
Annika Nilsson, förbundskontoret
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C40–C79.

Lennart Önblads förslag om bifall till motion C40.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag om bifall till motion C41.

Lennart Önblads förslag om bifall till motion C44.

Leine Johanssons förslag om avslag på motion C45.

Susanne Blids och Besnik Zenelis förslag om bifall till motion C49.

Mats Bäcklunds förslag om bifall till motion C49 1:a att-satsen.

Pia Eklundhs förslag om bifall till motion C50.

Andreas Wiströms förslag om bifall till motion C51.

Carola Anderssons förslag om bifall till motion C52.

Malin Perssons förslag om bifall till motion C56.

Maria Gustavsons förslag om bifall till motion C63 1:a och 2:a att-satserna.

Erika Larssons förslag om bifall till motion C69.

Mikael Larssons förslag om bifall till motion C70.

Heino Wahters förslag om bifall till motion C77 2:a att-satsen.

Lea Skånbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C50–C52.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C40, C41, C44, C45, C56, C63 1:a och 2:a att-satserna, C69, C70 och C77 2:a att-satsen samt ändringsförslag om bifall till motion C49 1:a att-satsen.

Anders Ferbes ändringsförslag att anse motion C77 2:a att-satsen beaktad.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C40–C79 i de delar där inga motförslag förelåg inklusive ändringsförslagen om bifall till motion C49 1:a att-satsen och att motion C77 2:a att-satsen anses beaktad

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C41, C44, C45 2:a och 3:e att-satserna, C49 2:a att-satsen, C50–C52, C69 och C70

att **bifalla** motion C63 1:a och 2:a att-satserna

att efter rösträkning med siffrorna 249 mot 58 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C40

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C45 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** motion C56.

Protokollsanteckning

Heino Wahter återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion C77 2:a att-satsen och anslöt sig till Anders Ferbes ändringsförslag.

Rösträkning avseende motion C40 begärdes av Lennart Önblad, 5 Höga Kusten.

Votering avseende motionerna C44 och C45 1:a att-satsen begärdes av Petrus Eriksson, 46 Blekinge.

Votering avseende motion C56 begärdes av Anders Ferbe, förbundsstyrelsen.

Utlåtande

Omställning, a-kassa och bemanning – motionerna C80–C147

Omställning

Utbildnings- och arbetsmarknadspolitik

Motionerna C80 och C81 tar från olika utgångspunkter upp behovet av att arbeta fram en sammanhållen syn och förslag på hur IF Metall vill att utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken ska utformas.

Ett litet land som Sverige är beroende av en stark exportindustri för att kunna garantera jobben och utveckla välfärden. Sveriges stora omvärldsberoende ställer höga krav på industrins förmåga till förnyelse och omställning för att stå sig i den globala konkurrensen. Det ställer i sin tur krav på en utvecklad näringspolitik som kan främja utvecklingen av både nya och befintliga jobb och detta, i kombination med en aktiv utbildnings- och arbetsmarknadspolitik, gör det möjligt för människor att utvecklas i takt med industrins förändrade kompetensbehov.

Förbundsstyrelsen menar därför, i likhet med vad som föreslås i motionerna, att dagens politikinriktning på dessa områden behöver ses över och resultera i en sammanhållen syn som möjliggör IF Metalls krav och förslag till en bättre fungerande arbetsmarknad. Förbundsstyrelsen lägger därför fram ett program till kongressen som innehåller förslag för att stärka Sveriges förmåga att hantera förändringar på arbetsmarknaden. Programmet rymmer även förslag på förändringar i omställnings- och trygghetssystemen samt förslag till hur Sverige kan bli ett bättre land för företag att etablera sig och växa i.

För att få genomslag för förslagen krävs att förbundet samverkar med andra organisationer och aktörer, exempelvis LO:s pågående arbete på området. Vår samverkan med fack och arbetsgivarorganisationer inom ramen för Industrirådets verksamhet har betydelse. Fortsatt facklig-politisk samverkan med Socialdemokraterna är också en förutsättning för att IF Metalls program för arbetsmarknaden ska få genomslag i praktiken.

Därtill behöver IF Metall fortsätta att utveckla fackliga verktyg för att stödja utvecklingen av industriarbetarnas arbetsmarknad. Flera viktiga insatser har arbetats fram för att stärka både medlemmar och företag, exempelvis Yrkesintroduktionsavtalet som särskilt vänder sig till ungdomar som saknar industrirelevant utbildning, fortsatt utveckling av Teknikcollege-konceptet som en lösning på kompetensförsörjningsfrågorna och ett omfattande arbete med Kompetensbanken i syfte att korta tiden mellan jobb. Satsningar på att utveckla arbetsorganisationen, produktionssystem och de anställdas kompetenser i syfte att stärka industriföretagens konkurrenskraft

och skapa hållbara arbeten är viktiga delar för att behålla företagen på den svenska arbetsmarknaden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C80 4:e uppsatsen samt att motionerna C80 1:a–3:e uppsatserna och C81 anses beaktade.

Utveckling av Arbetsförmedlingens roll och avskaffande av Fas 3
Motionerna C82–C88 behandlar behovet av att utveckla Arbetsförmedlingens roll och verksamhet där fokus ska vara att erbjuda insatser som matchar arbetssökande mot möjliga jobb.

Förbundsstyrelsen är starkt kritisk till de insatser som i dag genomförs för att bekämpa arbetslösheten. Regeringens skattelättnader, subventioner och sänkta arbetsgivaravgifter är ineffektiva åtgärder som inte har rätt bot på den höga arbetslösheten. Detsamma gäller regeringens inrättande av sysselsättningsfasen (Fas 3), som i dag är den enskilt största insatsen inom arbetsmarknadspolitiken och har till syfte att sysselsätta långtidsarbetslösa med uppgifter som ingen efterfrågar på riktigt. Detta är slöseri med både ekonomiska och mänskliga resurser.

Förbundsstyrelsen menar, i enlighet med intentionerna i motionerna C82 och C83, att Arbetsförmedlingens uppdrag i grunden måste förändras till att bli en central aktör i att stärka matchningen på arbetsmarknaden. För att klara det uppdraget krävs ett mer flexibelt regelverk och en rikligare verktygslåda som gör det möjligt för Arbetsförmedlingen att erbjuda individanpassade lösningar.

Det måste finnas ett större utbud av insatser som kan kombineras och skraddarsys efter den arbetssökandes och arbetsplatsernas behov. Som motionerna C84–C88 tar upp menar förbundsstyrelsen att Fas 3 inte ingår bland dessa och att Fas 3 ska fasas ut och ersättas av fler yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar och fler praktik- och utbildningsinsatser. Dessa kan vara helt eller delvis subventionerade anställningar som riktar sig till arbetslösa som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden. Det behövs också meningsfulla jobb i näringslivet, i kommuner och landsting och i föreningslivet, med försäkringar och lön enligt gällande kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen vill precis som föreslås i motion C85 också se en förändring av gällande direktiv för Arbetsförmedlingen så att det inte ska göras skillnad på olika arbetslösa. Människor ska snabbt få möjligheter till aktiva insatser och inte som i dag behöva kvala in med långa arbetslöshetsperioder för att omfattas av insatserna.

Förbundsstyrelsen menar också att med en hög ambitionsnivå när det gäller aktiva åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken och ersättningsnivåer följer också tuffa krav. Därför behöver kontroller och sanktioner finnas kvar, men ska stå i proportion till det stöd som erbjuds.

Arbetsförmedlingen behöver få mer tid och resurser till att samverka med arbetsmarknadens parter, enskilda arbetsplatser, omställningsaktörer och utbildningsanordnare för att stärka kvaliteten i in-

satserna. Samverkan sker lämpligen inom ramen för lokala/regionala bransch- och arbetsmarknadsråd.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C83, C84, C85 1:a och 2:a att-satserna, C86, C87 1:a att-satsen, C88 1:a och 2:a att-satserna samt att motionerna C82, C85 3:e att-satsen, C87 2:a att-satsen och C88 3:e att-satsen anses beaktade.

Bekämpa ungdomsarbetslösheten

I motion C89 föreslås att en arbetsgrupp tillsätts med uppdrag att utreda och ta fram förslag på vilka åtgärder och verktyg som behövs för att bekämpa ungdomsarbetslösheten.

Ungdomsarbetslösheten är en av Sveriges största utmaningar. Över hälften av de arbetslösa beskrivs av Arbetsförmedlingen stå långt ifrån arbetsmarknaden och en stor andel bedöms ha otillräcklig utbildning eller erfarenhet för de jobb som är lediga. Många unga saknar en fullföljd gymnasieutbildning. Ungdomsarbetslösheten är ett slöseri, både för den som drabbas och för samhället. Därför är det viktigt för IF Metall att på olika sätt agera för att motverka ungdomsarbetslösheten.

Regeringens politik har inneburit att Sverige har lyckats sämre än jämförbara länder. Det talar för att det krävs en helt annan politik för att Sverige ska kunna vända utvecklingen åt rätt håll. IF Metall har därför tagit fram ett förslag till program för arbetsmarknaden som ska behandlas av kongressen. Programmet innehåller flera förslag för att komma till rätta med den höga arbetslösheten, däribland ungdomsarbetslösheten. Förslagen handlar i stort om att föra en politik för kompetensförstärkning, att på olika sätt rusta arbetslösa, både unga och vuxna, att kunna ta de lediga jobben.

Förbundsstyrelsen menar att IF Metall redan i dag arbetar på olika sätt för att bidra till att underlätta för ungdomar att få jobb och därigenom motverka ungdomsarbetslösheten. Yrkesintroduktionsavtalet och Yrkesåret har som huvudsyfte att både bidra till industrins kompetensförsörjning och minska ungdomsarbetslösheten. IF Metalls engagemang i Teknikcollege är ett annat exempel. Utöver detta är framtagandet av Kompetensbanken en del i IF Metalls arbete för att minska arbetslösheten bland förbundets medlemmar.

Nyligen har IF Metall även arbetat fram måldokumentet IF Metall och Europa 2020, som beskriver IF Metalls ambitioner vad gäller Europeiska socialfonden och dess möjligheter. Syftet är att förbundet ska arbeta aktivt för att resurser ska användas till att på olika sätt bidra till industrins kompetensförsörjning. I det ingår också att erbjuda kompetenshöjande insatser för att stärka arbetslösas möjligheter till jobb.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C89 anses beaktad.

Lärlingsplatser

Motion C90 och C91 tar på olika sätt upp behovet av fler lärlingsplatser, i syfte att få tillgång till arbetsplatsförlagd utbildning och arbetslivserfarenhet som kan leda till jobb.

Den politiska diskussionen har på senare tid alltmer kommit att betrakta olika lärlingsformer som en universallösning för att komma till rätta med den höga ungdomsarbetslösheten. Detta har gjort att det i dagsläget redan finns en del olika former av lärlingsutbildningar, dels inom gymnasieskolans yrkesinriktade program, dels inom yrkesvux och yrkeshögskolan. Det finns även möjlighet att inom ramen för arbetsmarknadspolitiken få en lärlingsutbildning. Samtidigt utreder regeringen möjligheten att också i lag införa lärlingsanställningar. Begreppet lärling har alltså kommit att omfatta mycket, såväl traditionella avtalslärlingar som planerade framtida reformer.

Förbundsstyrelsen menar att lärlingsutbildning i viss mån kan bidra till arbetslivets kompetensförsörjning och öka chanserna till jobb för enskilda individer. Utgångspunkten för inrättandet av lärlingsutbildningar måste dock vara behovet av att stärka utbildningarnas kvalitet. Arbetsplatsförlagd utbildning får inte ses som en generell lösning för elever som inte bedöms klara av eller mäkta med en skolförlagd utbildning.

Förbundsstyrelsen menar att ett arbete inom industrin kräver goda kunskaper i kärnämnen. Svenska, engelska och matematik är i dag en förutsättning för att kunna arbeta och vidareutvecklas inom industrin. Dessutom kräver lärlingsutbildningar mycket resurser och engagemang från arbetsplatserna för att bli lyckade, varför lärlingsutbildning främst lämpar sig inom yrkesområden med tradition av att i stor utsträckning låta färdigutbildningen ske på arbetsplatserna.

Samtidigt pågår ett utvecklingsarbete inom IF Metall för att bidra till att hitta fungerande vägar till industrin. IF Metalls Yrkesintroduktionsavtal är ett sådant exempel, där avtalet ska ge möjlighet för arbets sökande att komplettera med industrirelevant utbildning genom att varva arbetsplatsförlagt lärande med teoretisk utbildning samtidigt som lön utbetalas.

Utifrån ovanstående menar förbundsstyrelsen att det redan i dag finns möjlighet till olika lärlingsplatser, som beroende av utbildningsform kan finansieras via CSN-medel, aktivitetsersättning eller avtalade löner och som även kan utmynna i tjänstgöringsintyg eller diplomerad utbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna C90 1:a och 2:a att-satserna och C91 anses beaktade samt att motion C90 3:e att-satsen avslås.

Ekonomiskt stöd till arbetsgivare vid arbetsmarknadspolitiska insatser
Motionerna C92–C94 behandlar vilka regler och villkor som ska gälla i samband med ekonomiskt stöd till arbetsgivare vid arbetsmarknadspolitiska insatser.

Förbundsstyrelsen håller med om inriktningen i motionerna C92 och C93 att på olika sätt arbeta för att motverka att ekonomiskt stöd för arbetsmarknadspolitiska åtgärder beviljas oseriösa arbetsgivare, som utnyttjar arbetslösa som billig arbetskraft.

Förbundsstyrelsen menar att en omläggning av arbetsmarknadspolitiken, där Arbetsförmedlingen får tid och resurser till kontinuerlig kontakt med arbetsmarknadens parter, enskilda arbetsplatser och arbetssökande, kommer att öka förutsättningarna för att insatser inte används till att tränga ut ordinarie arbeten eller för att runda kollektivavtalens villkor. Samtidigt måste de fackliga organisationerna fortsätta att aktivt arbeta för att säkerställa att avtalen följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen anser att samrådsförfarandet är en bra grund för samverkan, men det måste precis som påpekas i motion C93 stärkas genom att ge de fackliga organisationerna en tydligare roll. Ett påverkansarbete för att förbättra och förstärka samrådet sker inom ramen för LO, som är part i den överenskommelse med Arbetsförmedlingen som reglerar samrådet.

Motion C94 tar upp behovet av att förändra nuvarande regelverk så att det blir möjligt att få lönebidrag beviljat på sin nuvarande arbetsplats.

Förbundsstyrelsen menar att det med dagens regelverk redan finns en sådan möjlighet. Lönebidrag kan lämnas om en person med nedsatt arbetsförmåga inte bedöms kunna få eller behålla ett arbete om inte stödet lämnas. Som förutsättning för lönebidrag i detta fall gäller att den som anställs är långtidssjukskriven från sin anställning och att arbetsgivaren fullgjort sina rehabiliteringsskyldigheter, men arbetstagaren ändå inte bedöms kunna återgå till anställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C93 samt att motionerna C92 och C94 anses beaktade.

Praktik för arbetslösa

Motion C95 tar upp behovet av att underlätta generationsskiften på arbetsplatser genom att erbjuda arbetslösa praktik samt att verka för att lättare kunna genomföra pensionsavgångar genom att nyanställa arbetslösa.

Förbundsstyrelsen delar åsikterna som framförs i motionen om att praktik kan vara en bra åtgärd för att ge arbetslösa yrkeserfarenheter, möjlighet att bygga på sin yrkeskompetens eller att under kortare tid pröva på ett yrke.

Förbundsstyrelsen menar också att det via avtal eller insatser som sker genom Arbetsförmedlingen redan i dag finns flera olika typer av praktikinsatser och anställningsstöd för arbetsgivare som vill erbjuda plats åt någon arbetslös.

De yrkesintroduktionsavtal som IF Metall tecknat har som en av utgångspunkterna att medverka till att stärka arbetsplatsernas kompetensbehov inför pensionsavgångar. Avtalen erbjuder arbetsplatser

möjlighet till anpassade yrkesintroduktionsanställningar som kombi-
neras med arbetsplatsförlagt lärande.

Industrins Yrkesår, som bygger på Yrkesintroduktionsavtalet, innebär att Arbetsförmedlingen har i uppdrag att medverka till genomförandet av pilotprojektet i fyra så kallade marknadsområden.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C95 anses beaktad.

Livslångt lärande

Motion C96 behandlar behovet av utbildning och kompetensförsörjning under hela livet fram till pensionen.

IF Metall vill förbättra möjligheterna för medlemmar inom våra avtalsområden att under hela yrkeslivet utveckla och förnya sin kompetens. Förbundsstyrelsen delar åsikterna om att utbildning och kompetens i dag är en förutsättning för att kunna fortsätta arbeta fram till pensionen, samtidigt som det är en förutsättning för företagens konkurrenskraft och fortlevnad.

IF Metall arbetar på många olika plan med att stärka medlemmarnas ställning på arbetsplatserna, men också på arbetsmarknaden i stort. Det handlar både om att gentemot arbetsgivarna driva på och teckna avtal för rätten till kompetensutveckling för anställda och om politisk påverkan. I IF Metalls program för arbetsmarknaden som ska behandlas av kongressen finns flera förslag om hur utbildnings- och arbetsmarknadspolitikerna ska formas för att ge möjlighet för alla att på olika sätt vidareutveckla och förnya sin kompetens.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C96 anses beaktad.

Omställningsstöd för varslade

Motionerna C97–C102 tar upp omställningsstödet som sker via TSL.

Omställningsstödet kom till genom ett gemensamt avtalskrav från samtliga LO-förbund i avtalsrörelsen 2004. Omställningsstödet ska fungera som ett komplement till arbetsmarknadspolitikerna.

Styrelsen för TSL har som mål att 70 procent av dem som får omställningsstöd ska ha fått ett nytt jobb innan de lämnar omställningsprogrammet. Det är ett mål som har uppnåtts och visar att våra leverantörer inom TSL-systemet ofta genomför fungerande omställningsinsatser. Samtidigt finns det, i likhet med vad flera av motionerna tar upp, ett behov av att utveckla omställningsstödet. Förbundsstyrelsen menar att stödet behöver nå fler och kunna rymma mer aktivitet.

IF Metall har i flera avtalsrörelser framhållit kravet på att oavsett vilken anställningsform man har ska man inom ramen för regelverket få tillgång till omställningsstödet. Utöver detta finns behov av fler förbättringar, men förbundsstyrelsen menar samtidigt att en förändring av kvalificeringsvillkoret för anställningstiden, enligt förslaget i motion C99, i nuläget inte är prioriterat.

LO och Svenskt Näringsliv har i en partsgemensam arbetsgrupp analyserat frågan om att erbjuda utbildning inom TSL-systemet. Det visar sig att utbildning i stället för jobbcoachning hittills varit undantag. Få personer får utbildning inom ramen för TSL-systemet.

Av dem som kommer in i systemet och som efter tolv månader fortfarande är arbetssökande anser en stor andel, runt 30 procent, att kompetensbrist är deras avgörande hinder för att få ett nytt jobb. Resurserna i TSL-systemet är i dag otillräckliga för att kunna erbjuda utbildningsinsatser. Därför krävs statliga stöd för utbildning under varseltid.

Motion C98 tar upp att omställningsstödet konkurrenssystem övergår till ett monopolsystem. Det finns för närvarande cirka 130 olika leverantörer inom TSL-systemet. Det kan tyckas vara många. Samtidigt har den lokala förankringen ett värde i sig. Det är de lokala parterna som bedömer och väljer vilken leverantör som de anser kan erbjuda de bäst anpassade omställningsinsatserna för de behov som finns på ort och ställe. Förbundsstyrelsen anser att omställningsavtalets möjligheter att konkurrensutsätta leverantörerna av omställningsstödet fungerar på ett rimligt sätt och därför finns inget behov av förändring.

I motion C101 föreslås att strängare regler för omställningsföretagen skapas inom ramen för omställningsstödet samt att uppföljningen av omställningsföretagen sker oftare och reglerna efterlevs.

I det samarbetsavtal som finns avseende omställningsprogram finansierade av TSL-leverantörerna finns regler om uppföljning och kvalitetskontroller. Leverantören ska bland annat redovisa varje genomfört omställningsprogram till TSL och har också förbundit sig att till företag och den fackliga organisationen rapportera resultatet av omställningsprogrammet för berörda deltagare.

Motion C102 2:a att-satsen tar upp att avsättningen till TSL ska anpassas så att ersättningsnivåerna bibehålls. TSL:s styrelse, som består av representanter för Svenskt Näringsliv och LO:s medlemsorganisationer, har ansvaret för att årligen göra en bedömning och besluta vilka ersättningsnivåer som ska gälla. IF Metalls förbundsstyrelse menar att ersättningsnivåerna ska vara av sådan storlek att det möjliggör en effektiv omställning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C97, C100 och C102 1:a att-satsen, att motionerna C99, C101 och C102 2:a att-satsen anses beaktade samt att motion C98 avslås.

A-kassa

Ersättningsnivåerna och taket i arbetslöshetsersättningen

Motionerna C103 1:a och 2:a att-satserna, C104 1:a och 2:a att-satserna, C105 1:a–5:e att-satserna och C106–C111 innehåller krav på ersättningsnivåerna och taket i arbetslöshetsförsäkringen.

Då det får anses vara absolut nödvändigt med en rättvis arbetslöshetsförsäkring som skapar trygghet för att vi ska få den fungerande arbetsmarknad vi vill ha, uppskattar förbundsstyrelsen det engagemang som motionerna visar på området.

I dag, efter snart två mandatperioder med borgerligt styre, ger arbetslöshetsförsäkringen tyvärr vare sig trygghet eller rättvisa.

En viktig del för att vända detta faktum är att skapa en fungerande omställningspolitik som bland annat ska innehålla krav på att taket i arbetslöshetsförsäkringen höjs, så att 80 procent av a-kassans medlemmar kan få ut 80 procent i ersättning vid arbetslöshet. I det förslag till program för arbetsmarknaden som förbundsstyrelsen lägger fram till kongressen lyfts utvecklingen av arbetslöshetsersättningen fram som en viktig del i en väl fungerande omställning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C103 2:a att-satsen, C105 1:a och 4:e att-satserna, C106 och C108, att motionerna C105 3:e att-satsen, C107, C109–C111 anses beaktade samt att motionerna C103 1:a att-satsen, C104 1:a och 2:a att-satserna samt C105 2:a och 5:e att-satserna avslås.

Deltidsbegränsningsregeln i arbetslöshetsförsäkringen

Motionerna C103 3:e att-satsen, C105 8:e att-satsen och C116 innehåller förslag som rör deltidbegränsningsregeln i arbetslöshetsförsäkringen.

I nuvarande regelverk finns en begränsning om 75 dagar som en deltidarbetslös kan få ersättning från a-kassan. Den begränsningen infördes i april 2008.

År 2011 krävde majoriteten i arbetsmarknadsutskottet att regeringen skulle se över regeln, eftersom den anses diskriminera deltidarbetslösa. Regeringen har därefter lagt frågan i den parlamentariska socialförsäkringsutredning som ska redovisa sitt arbete senast den 31 januari 2015.

Förbundsstyrelsen menar att det är mycket viktigt att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring. En situation som tillåter deltidarbetslösa att uppbära a-kassa år efter år utan begränsningar gynnar i längden varken den enskilde, arbetsmarknaden eller samhället i stort. Någon form av begränsning för deltidarbetslöshet bör därför finnas. Däremot ifrågasätter förbundsstyrelsen de nuvarande reglerna av samma skäl som anges i motionerna.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motion C116 samt att motionerna C103 3:e att-satsen och C105 8:e att-satsen anses beaktade.

A-kasseersättning beroende på ålder

Motionerna C104 3:e att-satsen och C115 innehåller förslag som rör ersättning från a-kassan beroende på ålder.

Den som är under 25 år får skrivas in i jobbgarantin för ungdomar efter 90 arbetslösa dagar. Efter 100 dagar i garantin sänks ersättningsnivån till 70 procent och efter ytterligare 100 dagar sänks nivån till 65 procent.

Då arbetslösa som är 25 år eller äldre skrivs in i jobb- och utvecklingsgarantin först efter 300 arbetslösa dagar, innebär det i realiteten att yngre arbetssökande har en snabbare nedtrappning av ersättningsnivån.

Förbundsstyrelsen anser att en viktig princip vad gäller försäkringar är att de ska vara lika för alla. Det ska inte spela någon roll om du är gammal eller ung när det gäller vilken ersättningsnivå du har rätt till.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C104 3:e att-satsen och C115.

Avgifter till a-kassan

Motion C105 6:e att-satsen handlar om avgifter till a-kassan.

Avgifterna till a-kassan har förändrats vid flera tillfällen de senaste åren. Vid senaste ändringen i januari 2014 avskaffades arbetslöshetsavgiften och nu finns bara själva medlemsavgiften med en finansieringsavgift kvar.

Det är dock rimligt att det finns en egenfinansierad grundavgift för en försäkring som ger 80 procent i ersättning till den arbetslöse. Denna avgift, i dag runt 100 kronor per månad, ska vara så låg att arbetstagare väljer att vara med i a-kassan. Den ska också vara lika för arbetare och tjänstemän samt för människor i arbete och arbetslösa.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C105 6:e att-satsen avslås.

Karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen

I motion C105 7:e att-satsen föreslås att karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen avskaffas.

Förbundsstyrelsen är kritisk till den utökning av antalet karensdagar som den borgerliga regeringen genomförde under förra mandatperioden. Utökningen med två ytterligare dagar tjänar inte något syfte och ska snarast avskaffas. Samtidigt kan man inte bortse från att alla de hundratusentals naturliga byten mellan två arbetsgivare som sker varje år på den svenska arbetsmarknaden, ofta resulterar i några dagar utan lön.

Karensdagarna har en funktion för att den enskilde och den nya arbetsgivaren ska anstränga sig för att uppsägning och nyanställning sker med kortast möjliga fördröjning, helst samma dag. Det är en rimligare ordning än att en arbetslöshetsförsäkring i brist på karensdagar ska behöva bekosta alla fördröjda övergångar mellan arbetsgivare.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C105 7:e att-satsen avslås.

Arbetsmarknadspolitiska program och a-kassegrund

Motionerna C112 och C113 tar upp särskilt anställningsstöd och vill att all anställning ska ge rätt till a-kassa.

Särskilt anställningsstöd är en arbetsmarknadsåtgärd som inte kan användas vid beräkning av arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen. För den som får särskilt anställningsstöd under jobb- och utvecklingsgarantin betalar staten 85 procent av lönen. Åtgärden ges framför allt till långtidsarbetslösa och till dem i Fas 3.

Förbundsstyrelsen menar att anställningar normalt ska vara a-kassegrundande, men att göra det kravet absolut är sannolikt att göra arbetsmarknadspolitiken en otjänst. Det finns nämligen en poäng med åtgärder för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden, där åtgärden å ena sidan uppfyller de krav vi ska ställa på anställningar avseende arbetsmiljö och lön, men å andra sidan inte leder till rundgång i systemet.

De aktiva insatser som arbetsmarknadspolitiken ger ska vara utformade med syftet att öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får därför inte övergå till att få andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller löpande förlänga a-kasseperioder. Då riskerar arbetsmarknadspolitiken att förlora sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motionerna C112 och C113 anses beaktade.

Medlems- och arbetsvillkoren i a-kassan

I motion C114 föreslås att medlemsvillkoret och arbetsvillkoret sänks till sex månader.

I dag är arbetsvillkoret sex månader. Medlemsvillkoret är tolv månader och har sett likadant ut sedan 1974. För en arbetslös som uppfyller arbetsvillkoret men inte medlemsvillkoret utbetalas ett grundbelopp.

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det ska gå en tid från det att medlemskap söks till att full a-kassa kan erhållas och där har tolv månader visat sig vara en lämplig tid. Detta för att undvika en situation där medlemskap i a-kassa och förbund söks först när varsel läggs eller uppsägning beslutas.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C114 avslås.

Krav på arbetsgivarintyg till a-kassan

I motion C117 ställs krav på att arbetsgivare ska utfärda arbetsgivarintyg till a-kassan.

Enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring ska arbetsgivare på begäran utfärda arbetsgivarintyg. Någon sanktion mot arbetsgivare som vägrar finns inte i lagen.

Normalt ska a-kassan ändå kunna räkna ut dagpenning och bevilja ersättning med hjälp av lönespecifikationer, deklARATIONER, anställningsavtal m.m. Men det kan bli problem om medlemmen inte har dessa handlingar och det kan leda till fördröjningar i handläggningen.

Förbundsstyrelsen anser att det skulle underlätta arbetet med att bistå medlemmar, som inte får ut arbetsgivarintyg, om det fanns sanktioner att backa upp kraven med. Sådana sanktioner ska enligt den svenska modellen inte finnas i lag utan i kollektivavtal. Förändringar i avtal får hanteras i kommande avtalsrörelse och då ställas i relation till andra avtalskrav som kan komma att prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att motion C117 3:e att-satsen överlämnas till avtalsrådet samt att motion C117 1:a och 2:a att-satserna avslås.

Bemanning

Anställningsformer och inhyrning av personal

Motionerna C118–C147 tar på olika sätt upp lagstadgade anställningsformer samt inhyrning av personal.

Inom industrin har användningen av visstidsanställningar ökat kraftigt under de senaste decennierna. Bakgrunden är dels en ökad konkurrens som företag möter globalt, dels förändringar i lagar och avtal som reglerar anställningsformerna. Företagen har eftersträvat en högre flexibilitet i bemanningen medan konsekvenserna för många anställda blivit ökad otrygghet. Det är en oacceptabel utveckling.

IF Metall motsätter sig en ohämmad användning av otrygga anställningar även om det i vissa fall krävs tidsbegränsade anställningar. Men då krävs det också att företagen tar ett stort ansvar för att skapa trygghet och utveckling även för visstidsanställda och inhyrda. Förbundsstyrelsen menar, i likhet med vad motionerna C118 och C121–C123 tar upp, att det är väsentligt att andelen otrygga anställningsformer på arbetsmarknaden minskar. Detta samtidigt som det blir enklare för människor att få tillsvidareanställningar.

Trots en stor ökning av visstidsanställningar utgör tillsvidareanställning fortfarande norm för svensk arbetsmarknad. IF Metall menar att det även fortsättningsvis ska vara så. Det ingår i företagens skyldigheter gentemot de anställda att så långt det är möjligt planera och organisera arbetet så att anställda kan känna trygghet för sin inkomst och ta vara på sina livsmöjligheter.

En stor del av dem med otrygga anställningar finns i bemanningsföretag som hyr ut personal till företag med mer eller mindre tillfälliga behov av arbetskraft. Bemanningsanställda finns inom många sektorer, men andelen på IF Metalls arbetsplatser växer. Även om skillnaderna mellan olika branscher där IF Metall organiserar kan vara stora och inhyrning inte förekommer på alla arbetsplatser, kan vi se en tendens till att inhyrning utgör en allt större andel av bemanningen på allt fler arbetsplatser.

Det förekommer att industriföretag ensidigt satt upp mål för andelen inhyrd arbetskraft eller visstidsanställda. Sådana mål sätts i allmänhet för högt och motsvarar inte de faktiska svängningar företagen möter. Det innebär i praktiken att en stor andel av de anställda undanhålls kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter. Företagen riskerar ett lägre engagemang från anställda som inte kan räkna med att bli kvar i verksamheten under någon längre tid. Förutom nackdelar för de anställda finns därför flera konsekvenser som på kort och lång sikt är negativa även för företagen.

Det är mycket viktigt att det inte utvecklas en separat arbetsmarknad som kännetecknas av sämre villkor och otrygghet. I likhet

med vad motion C141 lyfter fram vill förbundsstyrelsen understryka vikten av att bemanningsföretagen tar ett större ansvar för de anställdas trygghet. Förbundet har därför varit pådrivande i arbetet med att reglera villkoren för anställda i bemanningsföretagen och att organisera dessa fackligt.

För IF Metall är det en viktig princip att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna. I så stor utsträckning som möjligt vill vi att kollektivavtalen ska styra vilka regler som ska gälla på arbetsplatsen. På den grunden bygger vi vår fackliga organisering. Kollektivavtal formar vår svenska modell för hur villkoren på arbetsmarknaden sätts. Det vore därför olyckligt att motverka bemannings- och visstidsanställningar huvudsakligen genom krav på politiskt bestämd lagstiftning. Att förbättra villkoren för människor som jobbar i otrygga anställningsformer måste framför allt ske i direkt kontakt med motparterna.

Missbruk ska alltid motverkas. IF Metall har därför på olika sätt, bland annat tillsammans med LO, verkat för att förhindra missbruk där visstidsanställningar staplas på varandra. Brister i lagstiftning ska heller inte kunna möjliggöra för arbetsgivare att först säga upp människor till följd av arbetsbrist för att sedan direkt via bemanningsföretag hyra in dem igen till samma jobb.

Förbundsstyrelsen menar dock att ett regelrätt förbud mot en hel bransch inte är en framkomlig väg. Bemanningsbranschen är i dag etablerad som en del av förutsättningarna i ekonomin, inte bara i Sverige utan i de allra flesta länder. Det är sannolikt att företagen skulle lägga stor energi på att försöka kringgå ett förbud mot inhyring, i sista hand genom att fler arbetstillfällen läggs utanför landet.

Förbundsstyrelsen menar att vägen framåt snarare handlar om att utveckla vår fackliga styrka på tre sammanhängande områden.

Det handlar för det första om att bygga vårt förbund starkare genom att öka den fackliga organiseringen bland anställda på bemanningsföretag. Vår fackliga verksamhet ska ge utrymme för bemanningsanställdas delaktighet.

För det andra handlar det om att genom vårt fackliga engagemang förmå bemanningsbranschen att teckna kollektivavtal, se till att ingångna avtal följs samt att företag i bemanningsbranschen inordnar sig i villkoren på svensk arbetsmarknad. Vi har kommit en bit på väg, även om mycket återstår för att utjämna villkoren.

Den tredje delen handlar om hur vi använder vårt fackliga engagemang för att stärka bemanningsanställdas villkor på de företag som anlitar bemanningsföretagen. Förbundsstyrelsen kan se framkomstvägar för detta genom att vi kan medverka till att anlittande företag ställer krav som att Bemanningsavtalet ska tillämpas, att andelen tillsvidareanställningar på bemanningsföretaget ska vara hög samt att bemanningsföretaget och det inhyrande företaget är överens om att underlätta facklig introduktion och fackligt arbete för bemanningsanställda.

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall under kongressperioden bör ta upp dessa krav med företag som, i hög utsträckning, anlitar bemanningsföretag.

Motion C120 2:a att-satsen tar specifikt upp krav på att våra kollektivavtal ska förstärkas vad gäller anställningstryggheten. Förbundsstyrelsen anser att förändringar i avtal får hanteras i kommande avtalsrörelse och då ställas i relation till andra avtalskrav som kan komma att prioriteras.

Motion C129 lyfter frågan om villkoren för utstationerad arbetskraft. I förbundsstyrelsens förslag till program för arbetsmarknaden som ska behandlas på kongressen, framhålls att utstationerad arbetskraft ska kunna ges rättigheter i enlighet med svenska kollektivavtal. Bland förslagen för att stärka den svenska arbetsmarknaden finns vikten av att ersätta Lex Laval med en reglering som möjliggör att svenska kollektivavtal ska kunna gälla för alla som jobbar i Sverige.

I motion C129 2:a att-satsen lyfts skattereglerna för utstationerad arbetskraft upp. Förbundsstyrelsen menar att det väsentliga för att skapa rättvisa villkor på svensk arbetsmarknad är att få till en ordning där svenska kollektivavtal ska kunna gälla alla. En översyn av skattereglerna för utstationerad arbetskraft kan dock ses som en del i en reformering av villkoren för utstationerad arbetskraft.

Förändringar av skatteregleringar för utstationerad arbetskraft omfattar många olika överväganden. Reglerna påverkas av EU-gemensamma bestämmelser, bilaterala avtal och om företag har driftsställen i Sverige eller inte. Förändringar av beskattning vid utstationering av arbetskraft behöver också ske mot rimliga avvägningar mellan hur snabbt den som arbetar i ett land ska omfattas av de nationella skattereglerna och den administration som tillfälliga uppdrag i andra länder medför. Nationella regler för sociala avgifter har utöver skattereglerna också betydelse.

Motion C147 tar specifikt upp rätten till heltid, vilket är en angelägen fråga för att skapa ett mer jämlikt arbetsliv. I dag är det i högre utsträckning kvinnor än män som ofrivilligt arbetar deltid och det är framför allt inom kvinnodominerade branscher som problemen med ofrivillig deltid är besvärande stora. Rätten att arbeta heltid bör vara norm på svensk arbetsmarknad och det är därför viktigt att skapa incitament och verktyg för att det ska bli verklighet. Bland politiska initiativ kan noteras att Socialdemokraterna lovar att i socialdemokratiskt styrda kommuner och landsting verka för att varje ny tjänst ska vara en heltid och att alla anställda ska erbjudas heltidsanställning.

Principiellt anser förbundsstyrelsen att avtal går före lag för att långsiktigt säkerställa arbetsvillkor för löntagarna på arbetsmarknaden. I första hand bör rätten till heltid alltså lösas genom förhandlingar och kollektivavtal. Svårigheter att nå framgång via avtalslösningar medverkar emellertid till att krav på lagstiftning har rests.

IF Metall behöver därför ha en öppen hållning om lagstiftning blir aktuell hos regering och riksdag.

Förbundsstyrelsen föreslår därför bifall till motionerna C118, C121–C123, C129 1:a att-satsen och C141, att motionerna C119 1:a och 2:a att-satserna, C124 2:a och 3:e att-satserna, C125, C127, C128, C129 2:a att-satsen, C130, C131, C137 3:e att-satsen, C142, C143 1:a och 2:a att-satserna, C144 och C147 anses beaktade, att motionerna C117 3:e att-satsen och C120 2:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet samt att motionerna C119 3:e att-satsen, C120 1:a att-satsen, C124 1:a att-satsen, C126, C132–C136, C137 1:a, 2:a och 4:e att-satserna, C138–C140, C143 3:e att-satsen, C145 och C146 avslås.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta

att bifalla motionerna C80 4:e att-satsen, C83, C84, C85 1:a och 2:a att-satserna, C86, C87 1:a att-satsen, C88 1:a och 2:a att-satserna, C93, C97, C100, C102 1:a att-satsen, C103 2:a att-satsen, C104 3:e att-satsen, C105 1:a och 4:e att-satserna, C106, C108, C115, C116, C118, C121–C123, C129 1:a att-satsen och C141

att anse motionerna C80 1:a–3:e att-satserna, C81, C82, C85 3:e att-satsen, C87 2:a att-satsen, C88 3:e att-satsen, C89, C90 1:a och 2:a att-satserna, C91, C92, C94–C96, C99, C101, C102 2:a att-satsen, C103 3:e att-satsen, C105 3:e och 8:e att-satserna, C107, C109–C113, C119 1:a och 2:a att-satserna, C124 2:a och 3:e att-satserna, C125, C127, C128, C129 2:a att-satsen, C130, C131, C137 3:e att-satsen, C142, C143 1:a och 2:a att-satserna, C144 och C147 beaktade

att överlämna motionerna C117 3:e att-satsen och C120 2:a att-satsen till avtalsrådet

att avslå motionerna C90 3:e att-satsen, C98, C103 1:a att-satsen, C104 1:a och 2:a att-satserna, C105 2:a och 5:e–7:e att-satserna, C114, C117 1:a och 2:a att-satserna, C119 3:e att-satsen, C120 1:a att-satsen, C124 1:a att-satsen, C126, C132–C136, C137 1:a, 2:a och 4:e att-satserna, C138–C140, C143 3:e att-satsen, C145 och C146.

Omställning, a-kassa och bemanning – motionerna C80–C147

Motion C80

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

En arbetslinje för jobb och framtidstro

När man är ung borde tillvaron präglas av hoppfullhet. Men i dag känner många unga och deras föräldrar en oro inför framtiden. Enligt Statistiska Centralbyrån har ungdomsarbetslösheten bitit sig fast på

en nivå kring 25 procent. Det är betydligt högre än i de flesta andra jämförbara länder, till exempel Finland, Danmark, Norge och Tyskland. Dessutom möter många unga som lyckas få ett jobb otrygga villkor på arbetsmarknaden. Följden blir ofta att andra stora livsprojekt som egen bostad och familjebildande skjuts på framtiden.

I detta läge hävdar borgerliga företrädare att sänkta ungdomslöner och sämre anställningsvillkor skulle ge fler ungdomar jobb. Senast på ekonomitoppmötet i Davos våren 2013 framhöll statsminister Fredrik Reinfeldt att Sverige har för få jobb med låga löner. Bortsett från att detta blottar en okunskap om den svenska partsmodellens funktions-sätt, som borgerliga politiker annars vill ge sken av att hylla, finns det svagt empiriskt stöd för att idén om sänkta löner skulle fungera i verkligheten. Flera forskare och internationella organisationer, bland annat OECD, är kritiska till att lägre minimilöner skulle påverka sysselsättningen positivt.

Vad vi däremot vet är att den borgerliga politiken leder till större inkomstskillnader och en ökad polarisering på svensk arbetsmarknad. Unga människor används som murbräcka, men på sikt är det villkor i hela branscher som står på spel. Även andra grupper kan pekas ut som aktuella för lägre löner och sämre villkor.

Vi motsätter oss denna utveckling, och vill tvärtom se en politik som tillvaratar unga människors potential och ger dem framtidstro. Grundläggande är därför att utveckla en politik för full sysselsättning. Hög arbetslöshet kostar mycket, såväl för den enskilde som för samhället. Hög arbetslöshet innebär också en maktförskjutning från löntagare till arbetsgivare. När många människor saknar jobb pressas löner och villkor och de som inte ses som hundraprocentigt attraktiv arbetskraft sorterar bort.

Om unga människors livsvillkor ska kunna förbättras är det nödvändigt med både hög sysselsättningsgrad och låg arbetslöshet. Det är också nödvändigt med breda utbildningsinsatser. I dag är en bra utbildning ofta avgörande för möjligheten att få jobb. Arbetslösheten är mer än dubbelt så hög bland 20–24-åringar som saknar gymnasieutbildning som bland dem med gymnasieexamen. Det är därför angeläget att skolan ges förutsättningar att klara sitt uppdrag så att alla unga kan slutföra sin gymnasieutbildning. Att minska avhoppet från gymnasieskolan bör vara en central prioritering. Det är även viktigt att unga människor får en andra utbildningschans. En starkt bidragande orsak till unga människors försämrade möjligheter till ett arbete är regeringens försämringar av vuxenutbildningen.

Vidare måste ungas möjligheter till arbetslivserfarenhet prioriteras. För att underlätta etableringen på arbetsmarknaden efter avslutade studier är det viktigt att tidigt stärka ungas kontakter med arbetslivet. Det handlar om att förbättra ungas möjligheter till exempelvis traineeplatser, arbetslivspraktik och sommarjobb. Många unga som borde få hjälp att komma ut i arbetslivet är i dag placerade i olika former av konstgjorda arbeten utan utvecklingsmöjligheter, till exempel Fas 3. Det är också viktigt att aktivitetsförbudet på Arbetsförmedlingen tas bort.

Vi vill se tidiga insatser för unga arbetslösa. Ungdomar som blivit arbetslösa ska senast efter 90 dagar erbjudas jobb och utbildning. En viktig satsning på unga, som tydligt kombinerar utbildning och arbete, vore att införa ett utbildningskontrakt för alla unga arbetslösa under 25 år som inte fullgjort sina gymnasiestudier. Utbildningskontraktet kan innebära heltidsstudier, lärlingsutbildning eller studier som varvas med jobb eller yrkespraktik. Kontraktet ska garantera den arbetslösa insatser som leder till en gymnasieexamen, samtidigt som det egna ansvaret betonas.

En angelägen fråga är även unga människors trygghet på arbetsmarknaden. I dag får många unga bara tidsbegränsade anställningar eller deltidsarbete. Många beskriver hur de måste bevaka telefonen för att visa att de ständigt är tillgängliga för att hoppa in och jobba några timmar. I åldersgruppen 20–24 år har i dag nästan 40 procent av männen och nästan 60 procent av kvinnorna en tidsbegränsad anställning. Tillfälliga anställningar får ofta negativa konsekvenser för arbetstagen, såsom ekonomisk otrygghet, sämre möjligheter till kompetensutveckling och sämre arbetsmiljö. Det är en myt att unga människor skulle föredra ett liv i otrygghet med ständiga jobbyten. Tvärtom är trygga jobb en förutsättning för unga människors frihet och utvecklingsmöjligheter.

I dag finns också ett stort antal unga som har varit utanför arbete och studier flera år i följd. Enligt en rapport från Arbetsförmedlingen (2003) uppgår antalet unga som varken arbetat eller studerat tre år i följd, åren 2008–2010, till drygt 77 000, motsvarande 4,5 procent av befolkningen. Frånvaron från arbete och studier under så lång tid tyder på att det finns många unga med etableringsproblem. Detta är oacceptabelt och kräver facklig-politisk handlingskraft.

Slutligen menar vi att det behövs en välfungerande arbetslöshetsförsäkring. En arbetslöshetsförsäkring som är kopplad till en aktiv arbetsmarknadspolitik är en viktig länk i en fungerande arbetslinje. Enligt en LO-rapport (2013) har antalet unga arbetslösa som får ersättning från a-kassan minskat med 76 procent sedan valet 2006 samtidigt som ungdomsarbetslösheten har ökat. Bara en tiondel av arbetslösa unga får nu ersättning från a-kassan. Det innebär att många saknar inkomstrygghet vid arbetslöshet och måste söka försörjningsstöd. Det tycker vi är oacceptabelt. Om arbetslöshetsförsäkringen ska fungera som en allmän och generös omställningsförsäkring krävs en sammanhållen översyn av hela regelverket kring a-kassan.

Förbundet har sedan regeringsskiftet gjort ett antal saker för att motverka den nuvarande regeringens utbudspolitik vars främsta mål är att genom förändringar i trygghetssystemen sänka reservationslönen, sätta press på lönerna och riva våra skyddsvallar till skydd för kollektivavtalet. Förbundet har arbetat fram förslag som Kompetensbanken, yrkesintroduktion, Teknikcollege, korttidsarbete m.m. som uppstått ur olika situationer och problem som förbundet identifierat eller stått inför och var för sig står de på egna ben. Men förbundet behöver en sammanhållen beskrivning av hur vår arbetslinje för jobb och framtidstro ser ut.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att så snart som möjligt påbörja ett arbete som ska utmynna i en sammanhållen beskrivning av IF Metalls syn på en arbetslinje för jobb och framtidstro

att detta arbete presenteras i form av en rapport till förbundets nästa ordinarie kongress

att detta arbete synkroniseras med LO:s arbete inom detta område inför nästa LO-kongress

att genom facklig-politisk samverkan påverka riksdagens beslut i dessa frågor under kommande mandatperioder.

Motion C81

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Företagsflytt/företagsnedläggning

Under senare år har den svenska arbetsmarknaden drabbats hårt av att industriföretag har lagts ned eller flyttat sin produktion utomlands. Ett exempel är gräsklippartillverkaren Stiga AB i Tranås.

Den svenska modellen har varit framgångsrik och har hjälpt många arbetstagare, men har inte följt med i den globala utveckling som krävs för att fortsättningsvis vara det skyddsnet som behövs när företag avyttras. Att flytta/lägga ned producerande industriföretag i Sverige är bland det billigaste och enklaste i Europa, vilket leder till att svensk industri och arbetstillfällen försvinner.

Enklast vore att göra det dyrare för företagen när de flyttar eller lägger ned, men det är troligen inte den bästa vägen för nyföretagande. Företagen måste ta mer ansvar för omskolning och trygghetssystem på svensk arbetsmarknad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta fram förslag till nödvändiga och tidsenliga förändringar i omställnings- och trygghetssystemen

att göra en översyn av hur vi bättre kan behålla företagen på svensk arbetsmarknad.

Motion C82

Avdelning 7 Södra Norrland

Hjälp i stället för övervakning

Under hösten 2013 införde regeringen nya regler för övervakning av arbetslösa. Den nya lagen gör att arbetslösa varje månad vid en viss tid ska rapportera in till Arbetsförmedlingen vad de har gjort.

Om den arbetslöse missar att skicka in rapporten i tid eller om Arbetsförmedlingen anser att den arbetslöse inte gjort tillräckligt så får den arbetslöse varningar i olika steg tills den blir helt avstängd.

Arbetsförmedlingens tid borde gå till att hjälpa arbetslösa till arbete och inte till att granska dem som är arbetslösa.

I dag drar sig många för att kontakta Arbetsförmedlingen eftersom det många gånger känns som att Arbetsförmedlingen granskar och straffar mer än den hjälper.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att påverka regeringen så att Arbetsförmedlingens roll framöver kommer att vara stödjande och inte granskande.

Motion C83

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsförmedlingens roll

Arbetsförmedlingens roll har förändrats över tid. En allmän uppfattning är att Arbetsförmedlingen ska förmedla arbeten till dem som inget har. Denna uppfattning är inte med verkligheten överensstämmande, eftersom uppdraget för Arbetsförmedlingen faktiskt handlar om att förmedla kompetens till arbetsgivare. Därav de tvingande kraven på medborgare att lämna orten och ibland landet för att ta en anställning.

På Arbetsförmedlingens hemsida ligger fokus tydligt och klart på vilka ekonomiska stöd och bidrag arbetsgivare kan få vid anställning. Det finns exempel då arbetssökande får frågor under anställningsintervjun om denne vet vilka stöd Arbetsförmedlingen kan ge arbetsgivaren om denne skulle bli anställd. Kompetensutveckling av individer under Arbetsförmedlingens försorg är ett minne blott.

Detta tror vi motverkas om Arbetsförmedlingens övergripande roll byter fokus till att handla om den enskilde arbetslöse och rätten att kunna försörja sig!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetsförmedlingens övergripande roll görs om från grunden till att handla om att förmedla arbete åt dem som inget har.

Motion C84

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Långtidsarbetslöshet

När den borgerliga alliansen tog över regeringsmakten i Sverige startade genast hetsjakten på de svagaste i samhället. Man införde det synnerligen ovärdiga och vidriga systemet Fas 3.

Allt fler höjer nu sina röster om att Fas 3 inte har lett till att fler har kommit tillbaka i arbete eller blivit friskare. Tvärtom har utanförskapet och klyftorna i samhället ökat. De som har hamnat i Fas 3 och hamnat i någon slags åtgärd får utföra ordinarie arbetsuppgifter, men till samma ersättning som arbetslösa och i vissa fall ännu lägre. Samtidigt får arbetsgivaren bidrag för att ta emot dessa människor.

Det här är bara ett raffinerat tillvägagångssätt för att justera statistiken över långtidssjukskrivningar och arbetslöshet. Det är varje facklig organisations skyldighet att motverka att detta system får fortsätta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Fas 3 avskaffas med omedelbar verkan

att ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program införs med inriktning på utbildning, rätt ersättning och ett arbete med lön.

Motion C85

Avdelning 14 Värmland

Arbetsmarknadspolitik

Regleringsbrevet till Arbetsförmedlingen har skapat hinder för att få arbetslösa i arbete. Det finns ett omfattande coachsystem som hjälper till att skapa cv och att lära sig presentera sig själv på arbetsmarknaden. När man talar om matchning på arbetsmarknaden med de behov som finns i arbetslivet är behovet av kvalificerad yrkesutbildning akut.

Arbetsförmedlingen har genom åren tappat en av sina huvudsakliga uppgifter, nämligen att finna arbetsgivare som har behov av att anställa. Det har gett andra intressenter möjlighet att etablera sig inom denna sektor samtidigt som bemanningsbranschen har tagit över rollen som arbetsförmedlare. Arbetsförmedlingens kontakter med arbetslivet måste prioriteras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Arbetsförmedlingen ska få direktiv att inte göra skillnad på arbetslösa via olika regelverk utan genomföra snabba arbetsmarknadsinsatser som till exempel bristyrkesutbildning och lönebidrag efter analys av arbetslivets behov

att Fas 3 ska avvecklas

att samtliga arbetsförmedlingskontor inrättar arbetsmarknadsråd där arbetsmarknadens parter deltar.

Motion C86

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsmarknad

När människor har nått ”botten” så blir de placerade i Fas 3. Där tjänar företagen pengar på dem medan de får utföra meningslösa uppgifter och hamnar i ett fruktlöst tillstånd i stället för att med hjälp åt rätt håll få ett riktigt arbete där de får lön och tillbaks sitt människovärde.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att klart ta avstånd från denna borgerliga skapelse, Fas 3, och klargöra för alla att vi minsann ska komma på lösningar för ett bättre arbetsmarknadssystem där man får behålla sitt värde som människa även under omställning i arbetslivet.

Motion C87

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Avskaffa Fas 3

Den moderatledda regeringens så kallade arbetslinje med Fas 3 som slutstation (sysselsättningsfasen) fungerar inte och är ur ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv en katastrof, inte minst för drabbade IF Metall-medlemmar.

Den leder till förnedring och inte sällan till en känsla av att inte vara behövd och bekräftad. Detta medverkar inte till möjligheten att få ett arbete.

Det finns dessutom fördelaktiga ekonomiska incitament för arbetsgivaren som kan missbrukas.

Samhällsekonomiskt och mer humant är det då att satsa på vuxenutbildning, kunskapslyft, riktade utbildningsinsatser etc. som ökar våra medlemmars chanser att få ett nytt jobb.

Den moderatledda regeringens arbetslinje med Fas 3 skapar bara förnedring och fortsatt arbetslöshet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Fas 3 (sysselsättningsfasen) avskaffas

att en modell tas fram som kan hjälpa våra medlemmar tillbaka till arbetslivet.

Motion C88

Avdelning 46 Blekinge

Sysselsättningsgarantin (Fas 3)

Sedan införandet av Fas 3 i mars 2009 har den sista fasen i Sysselsättningsgarantin ökat lavinartat. I juni 2012 hade den passerat 31 000 deltagare.

Riksdagen beslutade och gav i uppdrag till regeringen att den skulle stoppa anvisningarna till Fas 3 i juni 2011, ett beslut som regeringen har valt att ignorera.

Det som dock har hänt är att under inledningen av 2013 bytte regeringen namn från Fas 3 till Sysselsättningsgaranti.

Deltagarna i Fas 3 får leva på en minimal ersättning. För dem som inte uppfyller kraven för a-kassa utbetalas 223 kronor per dag i 450 dagar. Därefter får de vända sig till socialtjänsten eller till någon annan.

Om personerna tidigare har haft arbetslöshetsersättning motsvarar aktivitetsstödet 65 procent av den tidigare dagsförtjänsten (max 680 kronor per dag för den som arbetat heltid). Anordnare/arbetsgivare får 5 000 kronor i månaden för varje anvisad person i Fas 3.

Det är anmärkningsvärt att regeringen inte satsar mer på att få arbetslösa att delta i arbetsmarknadsutbildningar, då detta underlättar för att komma in på arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att slopa Fas 3/Sysselsättningsgarantin som den ser ut i dag

att se över regelverket så att det inkluderar att fler får möjlighet att delta i en arbetsmarknadsutbildning

att deltagarna i arbetsmarknadspolitiska program ska ha lön och försäkringar enligt kollektivavtal.

Motion C89

Avdelning 38 Östra Småland

Bekämpa ungdomsarbetslösheten

I dag står många ungdomar utan arbete och det är förödande såväl för den enskilde individen som för samhället.

De insatser som genomförs för att bekämpa ungdomsarbetslösheten är i dag i huvudsak ineffektiva och av dålig kvalitet.

Vårt förbund har legat i frontlinjen vad gäller effektiva insatser. Bland annat med tecknande av avtal om yrkesintroduktion, Teknikcollege och Yrkesåret, men mer kan göras. Om vi ser ungdomsarbetslösheten i ett Europaperspektiv så har Tyskland, Norge och Danmark betydligt lägre ungdomsarbetslöshet.

Åtgärderna och de verktyg som behövs för att bekämpa ungdomsarbetslösheten bör utredas och goda förslag tas fram. Vi vet att det finns

god kompetens och erfarenhet i vårt förbund för att kraftsamla i denna utomordentligt viktiga fråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att snarast tillsätta en arbetsgrupp med inriktning på att komma med förslag om hur vi kan bekämpa ungdomsarbetslösheten samt att denna grupp får ordentliga resurser för att fullgöra uppdraget.

Motion C90

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Tillväxt

I dagens samhälle ökar kraven på utbildning på nyanställd personal, vilket medför att de individer som inte orkar med att gå högskolan får sämre förutsättningar att få jobb.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler lärlingsplatser införs

att lärlingsplatserna ska utmynna i diplomerad utbildning

att kostnaden för lärlingsplatserna ska delfinanseras med studielån.

Motion C91

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Lärlingsplatser

Lärlingsplatserna, som tidigare erbjöds, bör tas tillbaka. Nu finns bara Arbetsförmedlingen och där får man ingen utbildning och näst intill inga pengar. Det är en bra erfarenhet som fås genom en lärlingsplats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa lärlingsplats där det går att genomföra.

Motion C92

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Kollektivavtal vid stöd i samband med anställningar

Alla vill vi att det ska vara ordning och reda på arbetsmarknaden så att anställda inte utnyttjas, men även för att konkurrensen inte ska snedvridas. En mycket god grund för detta är att det finns kollektivavtal som reglerar förhållandena mellan företag och anställda.

Det finns i dag en stor mängd stöd till företag som anställer personal. Arbetsförmedlingarna runt om i landet beslutar om dessa stöd. I dag är kravet på arbetsgivarna, som får dessa stöd, att de har tecknat försäk-

ringar. Det finns också regler om att den fackliga organisationen ska informeras och underteckna sådana anställningsstöd.

Det är viktigt att stöden ges så att de inte snedvrider konkurrensen mellan olika företag. I detta sammanhang har den fackliga organisationen ofta mycket bra information att tillföra så att balansen upprätthålls mellan olika företag inom samma bransch. Det är också viktigt att arbetsförhållandena för de anställda följer de kollektivavtal som finns inom varje bransch.

Det förekommer i dag, alltför ofta, att ingen avgift till pensionen betalas in när det inte finns kollektivavtal som reglerar dessa frågor.

Övriga frågor som regleras i kollektivavtal såsom ob, övertidsersättning m.m. utbetalas inte heller. Samhällsstödet blir då som en snedvridning av konkurrensförhållandena, där företag med kollektivavtal riskerar att slås ut.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genom facklig-politisk samverkan och på andra sätt aktivt agera för att kollektivavtal alltid ska vara en förutsättning för att bevilja samhällsstöd vid anställning.

Motion C93

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Anställa med ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen

Arbetslösa som har svårt att få jobb reas i dag ut av Arbetsförmedlingen till företag genom olika åtgärder. Med hjälp av ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen kan ett företag ta in en arbetslös och få en procentuell ersättning av dennes lön och i vissa fall ersättning för handledning av den arbetslöse.

Problematiken i frågan är komplex. Samtidigt som detta är den enda möjligheten för många människor att komma in på arbetsmarknaden finns det risk att systemet missbrukas av mindre seriösa arbetsgivare. Tendenser finns att i stället för att själv anställa så kan oseriösa arbetsgivare utnyttja detta billigare alternativ och hela tiden byta ut människor för att få nya bidrag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förhindra oseriösa arbetsgivares missbruk av Arbetsförmedlingens ekonomiska stöd genom att utnyttja arbetslösa

att verka för att det ska vara tydligare regler och att den fackliga organisationen får en tydligare roll i samrådsförfarandet.

Motion C94

Avdelning 44 Halland

Lönebidragsanställning på den egna arbetsplatsen

I nuvarande regelsystem har en person som har svårt att få en anställning beviljats lönebidrag. Tillämpningen av reglerna är att man ska vara arbetslös, eller riskera att bli arbetslös, ha ett anställningsstöd i form av lönebidrag samt erhålla en ny anställning hos en arbetsgivare.

I vissa fall har vi medlemmar där en arbetsförmåga på 100 procent inte finns på den egna arbetsplatsen. Trots det skulle arbetsgivaren kunna skapa en tjänst som delvis finansieras med ett lönebidrag, dvs. personerna skulle kunna vara kvar på arbetsplatsen, men detta förhindras av dagens tillämpning av stödet.

Med en förändring av reglerna för lönebidrag skulle man kunna öppna upp möjligheten att ge stöd till individen i form av lönebidrag samt kunna vara kvar på sin arbetsplats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillåta beviljande av lönebidrag på sin nuvarande arbetsplats.

Motion C95

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Skapa en ny typ av praktik för arbetslösa

När företag har anställda som närmar sig pension anmäls detta till Arbetsförmedlingen. När det exempelvis är ett år kvar kan någon få gå in och praktisera, ”lära upp sig” bredvid den som ska gå i pension.

Detta utan att personen förlorar a-kassa och företaget behöver endast betala mellanskillnaden från a-kassan till normal lön. Efter praktiktiden övergår praktiken till en tillsvidareanställning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan om praktik för arbetslösa

att verka för att lättare kunna genomföra pensionsavgångar genom att nyanställa arbetslösa.

Motion C96

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Utbildning

Arbetsmarknaden utvecklas och förändras, behovet av utbildning av all personal är mycket viktig för företagare. Om företag ska etableras eller/och utvecklas krävs att arbetskraft har rätt kompetens. Samhället och företagen måste gemensamt satsa pengar för att kompetensutveckla arbetskraften.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ge medborgarna rätt att kompetensutvecklas hela livet fram till pension.

Motion C97

Avdelning 14 Värmland

Utbildning för varslade

Anställda inom LO-kollektivet som varslas kommer in i TSL-systemet. Det är ett system som man genom olika TSL-leverantörer får tillgång till. Man blir coachad och får hjälp och stöd för att snabbt komma tillbaka i anställning.

Det finns i dag en summa pengar som TSL-leverantören får för varje uppsagd person, för att täcka de kostnader som det innebär att hjälpa till med coaching och stöd för skrivande av cv och jobbansökningar. Det som saknas är möjligheten för TSL-leverantören att hjälpa till med eller utföra utbildningsinsatser för varslade.

Vi anser att det borde finnas möjligheter att ge ersättningar även för utbildningspaket, så att varslade därigenom kan bli mer anställningsbara.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta för att finna lösningar till en utbildningspeng för varslade.

Motion C98

Avdelning 15 Stockholms län

Monopolsystem omställningsstöd TSL

Svenskt Näringsliv och LO träffade en överenskommelse om en avgiftsbestämd omställningsförsäkring och startade en stiftelse (TSL) år 2004 för att hantera försäkringen. När en arbetstagare blir uppsagd på grund av arbetsbrist får de berörda arbetstagarna hjälp av ett omställningsföretag för att så fort som möjligt hitta ny sysselsättning till arbetstagaren.

Val av omställningsleverantör görs av fack och företag och det finns i dag över 100 omställningsföretag att välja på inom TSL-systemet. Tanken när försäkringen skapades var att konkurrensen skulle göra så att de uppsagda skulle få ut mer av stödet om det fanns en konkurrenssituation mellan omställningsföretagen. Fack och företag skulle ha upphandlingar som skulle leda till att bästa möjliga leverantör fick uppdraget samt med bästa innehåll för de pengar som utgått för uppdraget.

Vi har nu haft omställningsstödet i snart tio år utan några större förändringar av innehållet och vi känner att systemet inte fungerar som tänkt. Valen sker oftast utan upphandlingar där de valda omställningsleverantörerna själva skriver uppdragsavtalen utan fackets vetskap om innehållet. Vi som ska välja leverantörer får mycket bristfälliga rappor-

ter från TSL där det endast framgår rikstäckande statistik som underlag för val av lokala leverantörer. Vi upplever inte att konkurrensen bidrar till bättre omställning då vi helt saknar underlag för sådana val.

Många av omställningsföretagen lägger mycket pengar på marknadsföring för att få konkurrensfördelar mot sina konkurrenter. En hel del pengar går också till vinster då de vinstdrivande företagen delar ut vinstpengar till sina ägare, pengar som bör gå till dem som har blivit uppsagda i stället.

Vi vill att förbundet ska verka för att göra om omställningsstödet till ett som liknar tjänstemännens Trygghetsråd. Att ha en leverantör som parterna äger ser vi stora fördelar med, fördelar som vi i dag går miste om. En partsägd leverantör utan vinstintressen skulle göra att vi kan få ut mer från stödet och även kunna bygga upp kontaktnät ut mot de olika branscherna inom LO likt vår Kompetensbank. Leverantören kan bygga upp olika enheter för olika branscher för att specialisera sig för bästa möjliga omställning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att omställningsstödet konkurrenssystem övergår till ett monopol-system.

Motion C99

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Omställningsförsäkring

Visstidsanställningarna ökar bland våra medlemmar och när anställningen avslutas omfattas dessa inte av TSL.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att visstidsanställda ska omfattas av TSL om den sammanlagda anställningstiden under de senaste två åren uppgår till tolv månader.

Motion C100

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Omställningsförsäkring

I dag kan man som tillsvidareanställd ha rätt till omställningsförsäkring om man haft en anställning på minst tolv månader på ett företag med kollektivavtal.

Samtidigt kan en visstidsanställd med samma anställningstid inte ha rätt till samma försäkring på samma företag. Detta är fel och snudd på diskriminerande.

Så som det många gånger kan se ut på ett företag när man anställer är att man använder sig av någon form av visstidsanställning innan man får en tillsvidareanställning.

För att ge alla på arbetsmarknaden möjlighet till samma rättigheter vill vi att försäkringen förändras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förändra omställningsförsäkringen så att den gäller alla som uppfyller anställningstiden för försäkringen.

Motion C101

Medlem Kjell Ahlf avdelning 26 Östergötland

Omställningsstöd

Det finns ett stort antal aktörer inom TSL och det arbete som gäller omställningsstöd till våra medlemmar. Alla dessa företag är inte seriösa. Våra medlemmar känner inte att de får den hjälp de förväntar sig. Aktörerna ser dem som ska få hjälp mer som en inkomst till TSL-företagen.

Det finns en tillsynsinstans som ska sköta tillsynen så att TSL-företagen gör det som är inom ramen för deras åtagande. Det tycker inte jag räcker. Jag vill att det ska vara strängare regler och mer uppföljning, förslagsvis att det införs någon form av revidering av omställningsföretagen enligt en ISO/TS-standard likt den som görs av arbetsmiljö och kundföretag/leverantörer. Det ska även finnas en skyldighet att uppvisa praktiska exempel.

De medlemmar som är i omställning ska känna att de får den hjälp de förväntar sig och inte som det är i dag få inrikta sig på att skriva cv, fika tillsammans, gå promenader m.m. Detta har alltför ofta kommit till min kännedom från medlemmar som är i omställning och så kan det inte få fortsätta. Det finns medlemmar som har coachats till ”nytt jobb” fyra gånger på sju år, bara för att gå tillbaka till sin gamla arbetsplats. För varje coaching har ett omställningsföretag dragit in 20 000 kronor. Det finns åtskilliga som råkar ut för detta och det är inte acceptabelt.

Det är också så att omställningsföretag som ägs av bemanningsföretag har ”en helt dominerande ställning avseende omställning inom bemanningsföretagen själva”. Det är alltså ofta det egna omställningsföretaget som sköter jobbcoachandet när bemanningsföretaget säger upp.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att strängare regler för omställningsföretagen skapas inom ramen för omställningsstödet

att uppföljningen av omställningsföretagen sker oftare och att reglerna efterlevs.

Motion C102

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Förändra anställningsvillkoret i omställningsförsäkringen

Eftersom många av våra medlemmar har visstidsanställningar som sträcker sig över längre tid än ett år och får gå hem först vid driftsin-skränkningar, tycker vi att man ska se över regelverket för TSL:s om-ställningsstöd.

Utdrag ur villkoren för TSL:

”En uppsagd arbetstagare omfattas av omställningsstödet om han eller hon:

- Är tillsvidareanställd vid uppsägningsdatumet.
- Har haft anställning under en sammanhängande tid av minst 12 månader räknat bakåt från sista anställningsdagen där den avtalade arbetstiden uppgått till minst 16 timmar per vecka.”

Den som går ut i arbetslöshet från en visstidsanställning längre än tolv månader, har lika stort behov av omställningsstöd som den som har gått ifrån en tillsvidareanställning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kravet på tillsvidareanställning i TSL:s villkor tas bort

att avsättningen till TSL anpassas så att ersättningsnivåerna bibehålls.

Motion C103

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

A-kassan

Den borgerliga regeringen har genom sin politik genomfört ett system-skifte bland annat genom att socialförsäkringssystemen urholkats.

Efter att den borgerliga alliansen vunnit valet 2006 höjde de avgiften till a-kassan kraftfullt. Effekten av detta beslut blev försämrad ekono-mi för den enskilde samt att många lämnade facket på grund av ökad avgift.

LO-kollektivet måste försvara den svenska modellen med rimliga inträdesvillkor, god ersättning samt låga och lika avgifter i a-kassan.

Vi kan konstatera att endast 52 procent av LO:s medlemmar röstade på Socialdemokraterna i valet 2010. Varför rösta på Socialdemokraterna om politiken inte är ett alternativ till den borgerliga alliansens politik?

Låt oss slå fast att ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen är på tok för låg. Människor ska inte straffas för att de blir arbetslösa. Om Socialdemokraterna ska vinna kommande val måste partiet driva en klassisk socialdemokratisk politik, en politik som inger förtroende och som människor känner igen.

Att bli arbetslös är en mycket stor belastning både för individen och familjen. Att dessutom bli drabbad av en raserad ekonomi gör att alla förr eller senare blir sjuka. Med arbetslösa föräldrar drabbas barnen mycket hårt. Att leva på en ersättningsnivå på 80 procent eller ännu lägre är i princip omöjligt om familjen ska ha något sånär vettig ekonomi.

Därför anser vi att a-kassan bör höjas till 90 procent och att 75-dagarsregeln för halvtidsarbetslösa tas bort. Det kan inte vara rimligt att den halvtidsarbetslöse ska lämna sin halvtid och bli heltidsarbetslös för att klara sin ekonomi.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen höjs till 90 procent

att taket i arbetslöshetsförsäkringen höjs

att 75-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen för halvtidsarbetslösa tas bort.

Motion C104

Avdelning 46 Blekinge

En rättvis a-kassa

I dag är ersättningsnivåerna så pass dåliga att de flesta inte når upp till en a-kassa som går att leva på.

Har man uppfyllt kriterierna för att få en fullvärdig a-kassa ska man inte bli straffad på grund av ålder. För att finansiera en rättvis a-kassa ska man betala efter möjlighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att taket för a-kasseersättning slopas

att ersättningsnivån höjs till 90 procent av den genomsnittliga inkomsten de senaste sex månaderna, under hela tiden man uppbär a-kassa

att differentieringen på grund av ålder vad det gäller ersättningsnivåer tas bort.

Motion C105

Avdelning 46 Blekinge

En a-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen (det som finns kvar av den svenska modellen). Denna modell har visat sig framgångsrik och har vuxit fram tack vare en facklig och politisk

samverkan mellan det socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO.

Väldigt många regelförändringar i a-kassan som den borgerliga regeringen har genomfört gör försäkringen väldigt komplicerad både för den som ska använda försäkringen och för personalen som ska sköta och administrera försäkringen. Detta har gjort att mer personal har fått anställas och gett generellt längre handläggningstider för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den borgerliga regeringen gjort i vår a-kasseförsäkring har lett till att många ungdomar och andra inte vill vara med. De tycker helt enkelt att försäkringen är för krånglig att förstå och ger för lite ersättning om den behöver användas.

Vi har sett följderna av en sådan politik under krisen 2008–2010 där våra medlemmar har fått lämna hus och hem. En av anledningarna är att de i vissa fall endast fått ut runt 50 procent av sin tidigare lön. Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr inte tjänar mer än 16 000–20 000 kronor plus många deltidsarbetare som också tjänar väldigt dåligt. De blir dubbelbesträffade med dagens regler angående deltidsstämpling.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet oftast utan egen förskyllan ska behöva söka stöd av kommunen. Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

Det är viktigt att löntagarna känner att samhället ger en bra trygghet i a-kassan vid arbetslöshet, så att inte vissa grupper i arbetslivet ordnar sin trygghet genom privata försäkringslösningar och med det urholkar trygghetssystemet med a-kassan.

LO antog 90 procent i ersättning på sin kongress och samma beslut togs också på Blekinges partikongress. Ska IF Metall vara sämre?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vår arbetslöshetsförsäkring går att leva på under omställningsperioden mellan jobb

att arbetslöshetsförsäkringen i framtiden ska ge 90 procent i ersättning

att a-kassetaket höjs till 1 090 kronor om dagen så att den största delen av löntagarna får 80 procent av sin inkomst när man blir arbetslös

att a-kassetaket följer löneutvecklingen

att a-kassan ska vara under hela tiden man är arbetslös och taket ska gälla under hela tiden man är arbetslös

att finansieringsavgiften avskaffas helt

att karensdagarna tas bort på sikt, men omgående sänks till fem karensdagar när vi vinner valet

att man får tillgodoräkna sina dagar som man har i a-kasseperioden när man arbetar deltid.

Motion C106

Avdelning 15 Stockholms län

Höj taket i arbetslöshetsersättningen

Nu har det gått nästan tre år sedan den senaste kongressen och nästan åtta år med Alliansen i regeringsställning. Höjningen av taket i arbetslöshetsersättningen har debatterats sedan första gången regeringen sänkte den till 680 kronor per dag. Resultatet av det beslutet har inneburit drastiska försämringar för våra arbetslösa medlemmar och vi måste agera för att ändra på detta.

Målet, som det formulerades på senaste kongressen, är att 80 procent av de försäkrade ska få motsvarande 80 procent av inkomsten i ersättning vid arbetslöshet. Detta är en enkel princip som stärker arbetslinjen. Om alla skulle omfattas av 80-procentsregeln utan tak skulle det begränsa möjligheten att någon skulle få orimligt hög arbetslöshetsersättning.

Vi anser att taket ska indexregleras för att kunna följa löneutvecklingen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja taket i arbetslöshetsersättningen

att taket indexregleras.

Motion C107

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ekonomi

Såväl ersättningsnivån i a-kassan som taket på ersättningen måste höjas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja ersättningsnivån i a-kassan så att ersättningen motsvarar 80 procent av förlorad inkomst.

Motion C108

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ekonomi

För att få en drägligare tillvaro vid arbetslöshet måste ersättningstaket i a-kassan höjas, om man ska komma i närheten av 80 procent av sin tidigare inkomst.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att taket på ersättningsnivån i a-kassan höjs.

Motion C109

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

A-kassan

Vi kräver en tryggad omställning vid arbetslöshet. Våra trygghetssystem har i dag blivit kraftigt försämrade. Ersättningsnivåerna har blivit lägre, medan kostnaderna för att vara med i a-kassan har blivit högre.

Vi kräver en bättre ersättning till alla löntagare så att den verkliga blir 80 procent av den tidigare inkomsten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att a-kassetaket höjs till 80 procent av den verkliga inkomsten.

Motion C110

Avdelning 1 Malmfälten, 5 Höga Kusten

A-kassans ersättningsnivå

I dag får genomsnittsledanden i IF Metall cirka 50 procent i ersättning vid arbetslöshet. Detta innebär flera nackdelar både för den enskilda individen och för oss som förbund samt för Sverige.

I kombination med hög skuldsättning, till exempel dyra bostäder, så kan en hel familjs liv vändas upp och ned om en partner blir arbetslös. Vi upplever att arbetsplatserna blir allt tystare och vi vet varför. När en anställning är livsavgörande, vem vågar opponera sig och vem vågar byta arbete?

Rörligheten på arbetsmarknaden minskar och det inverkar negativt på svenska företags konkurrenskraft.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att a-kassans ersättningsnivå ska motsvara 80 procent av tidigare inkomster upp till 300 000 kronor under minst tre månader.

Motion C111

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Ta strid för en a-kassa värd namnet

Efter snart åtta år med en borgerlig riksdagsmajoritet har a-kasseersättningen sjunkit till en nivå som är helt oacceptabel. De flesta erhåller en ersättning på cirka 50–60 procent av tidigare lön.

Konsekvensen för arbetslösa är också en minskning av pensionen. I solidaritetens namn måste frågan om en rimlig ekonomi vid arbetslöshet bli en av de viktigaste frågorna framöver. Det är orimligt att lämna stora delar av medborgarna efter, unga och gamla, de som har jobb.

Den påfrestning som en dålig ekonomi leder till skulle vara lärorik för samtliga svenskar att erfara. Då skulle a-kassan garanterat se annorlunda ut.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningen vid arbetslöshet höjs till 80 procent.

Motion C112

Avdelning 48 MittSkåne

Särskilt anställningsstöd inte a-kassegrundande

Det är med stor förvåning man träffar medlemmar som Arbetsförmedlingen hänvisat till arbetsgivare och som har en anställning som inte är a-kassegrundande.

Ett exempel är en anställd som har 20 000 kronor i månaden och där arbetsgivaren har 85 procent i bidrag för den anställde. Personen i fråga arbetar flitigt och gör ett mycket gott arbete för arbetsgivaren, men det är inte a-kassegrundande.

Detta är bara ett exempel som vi har i vår avdelning just nu. Exempelen är nog många runt om i landet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att all anställning ska vara a-kassegrundande.

Motion C113

Avdelning 47 Östra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Särskilt anställningsstöd inte a-kassegrundande

Det är med stor förvåning man träffar medlemmar som Arbetsförmedlingen hänvisat till arbetsgivare och som har en anställning som inte är a-kassegrundande.

Ett exempel är en anställd som har 25 000 kronor i månaden och där arbetsgivaren har 85 procent i bidrag för den anställde. Personen i fråga arbetar flitigt och gör ett mycket gott arbete för arbetsgivaren, men det är inte a-kassegrundande.

Detta är bara ett exempel som vi har i vår avdelning just nu. Exempelen är nog många runt om i landet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att all anställning ska vara a-kassegrundande.

Motion C114

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Förändra medlemsvillkoret och arbetsvillkoret till a-kassan

Eftersom många av våra medlemmar och potentiella medlemmar har korta visstidsanställningar vill vi sänka kraven för att få ersättning från a-kassan.

Samhället har blivit mer instabilt och en konsekvens av det är att cyklerna mellan hög- och lågkonjunkturer blir kortare och kortare. Det innebär att det på många av IF Metalls kollektivavtalsanslutna företag hinns med både hög och låg produktionstakt under samma år. Det gör att människor allt oftare erbjuds korta anställningar, vilket försvårar villkorsuppfyllnad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlems- och arbetsvillkoret till a-kassan sänks till sex månader så att tröskeln blir lägre och fler människor omfattas av systemet.

Motion C115

Avdelning 19 Östra Värmland

Lika ersättning i a-kassan

I dag får arbetslösa olika ersättning från a-kassan beroende på hur gammal personen är.

Under 25 år hamnar man i jobbgarantin efter 100 dagar och får därmed sänkt ersättning i förhållande till den som är 25 år eller äldre. Efter 200 dagar kommer nästa sänkning.

Detta tycker vi är fel. Alla borde ha samma ersättningsregler när man kvalificerat sig för a-kassa, oberoende av ålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla oavsett ålder ska ha samma ersättningsregler i a-kassan.

Motion C116

Avdelning 7 Södra Norrland

A-kassa som stämmer med arbetslinjen

Regeringens målsättning med arbete i stället för a-kassa är en god ambition. Det känns dock inkonsekvent när samma regering skapar ett regelverk där den enskilde tvingas säga nej till arbete för att över huvud taget överleva ekonomiskt.

Deltidsstämpling med 75-dagarsregel i a-kassan måste förändras och anpassas till den verklighet som råder ute i företagen.

När nu hjulen åter börjar snurra efter den extrema lågkonjunkturen råder det en försiktighet att anställa. Det innebär att många medlem-

mar anställs på korta anställningar. Ibland bara några dagar per vecka. Detta gör att personen förbrukar 5 av dessa 75 dagar även om personen endast haft arbete under 1 dag.

När de 75 dagarna börjar tryta tvingas den enskilde tacka nej till fortsatt arbete för att över huvud taget klara sig på sin a-kassa. Att dessa dagar även räknas av från det totala antalet a-kassedagar gör det ännu mer orimligt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta upp problemet med 75-dagarsregeln i a-kassan med regeringen i syfte att förändra regelverket så att arbete alltid går före a-kassa.

Motion C117

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsgivarintyg

I lagen om arbetslöshetsförsäkring (1997:238) anges i 47 § följande:

Ansökan om ersättning görs hos arbetslöshetskassan. Till ansökan ska fogas intyg av arbetsgivaren om den sökandes arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av den sökandes ersättningsrätt. Kan ett sådant intyg bara skaffas med stora svårigheter, får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på annat sätt. Arbetsgivare ska på begäran utfärda intyget enligt formulär som fastställts av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

I de allra flesta fall så utfärdar företagen arbetsgivarintyget, men vi har i dag i Sverige en situation där oseriösa företag ”poppar upp som svampar ur jorden”. Det finns företag med ibland oklara ägarförhållanden, inga kollektivavtal, arbetare hyrs som ut mellan ägarens olika företag, innan man hyrs ut till externa företag. På dessa företag är det svårt, om inte omöjligt, att få utskrivet ett arbetsgivarintyg. Det finns i dagsläget ingen påföljd i lagen för arbetsgivare som vägrar utfärda arbetsgivarintyg.

En lag eller ett avtal som innebär ekonomisk/strafflig påföljd för arbetsgivare som inte utfärdar arbetsgivarintyg inom en föreskriven tid skulle kraftigt sätta käppar i hjulet för oseriösa företagare som hänsynslöst utnyttjar människor på vår arbetsmarknad.

Vi är helt övertygade om att lagstiftarna/avtalsrådet kommer med en skrivning som skyddar alla våra seriösa företagare från att drabbas av lagens långa arm eller böter i detta ärende. Är lagen/avtalet dessutom dispositivt så kan företaget alltid förhandla med facket om en förlängning av tiden för att utfärda ett arbetsgivarintyg. Är det inte dags att lagstifta eller på annat sätt beivra detta bedrägliga beteende?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lag införs som medför straffpåföljd för arbetsgivare som inte utfärdar arbetsgivarintyg inom föreskriven tid

att lagen utformas efter samtal med arbetsmarknadens berörda parter

att kollektivavtalen ger arbetsgivaren skyldighet att utfärda arbetsgivarintyg samt om så inte sker inom föreskriven tid ska ekonomiskt skadestånd betalas.

Motion C118

Avdelning 15 Stockholms län

Rätt till tillsvidareanställning

Vi har i dag en trend där andelen tillsvidareanställda på företagen sjunker till förmån för visstidsanställningar och inhyrning. Detta drabbar framför allt våra unga som med detta får problem med att komma in i samhället på ett smidigt sätt.

Det uppstår en konkurrens på arbetsmarknaden som går ifrån att vara en lönekonkurrens till att bli en konkurrens om anställningstrygghet. Detta innebär att många personer med dessa anställningsformer inte vill stöta sig med sin arbetsgivare av rädsla för att inte få en fast anställning. Har du ingen stabil anställning så har du också svårare att klara dig ute i samhället. Det är svårt att få lån eller lägenhetskontrakt som visstidsanställd och även betydligt svårare att få lån som inhyrd.

Vi får med detta också svårare att bedriva fackligt arbete för dessa personer när de inte vågar berätta för oss om sina bekymmer de har med arbetsgivaren.

Företagen säger att frågan är direkt kopplad till deras behov av flexibilitet. Problemet är att det i slutändan blir en fråga om makt. Ju fler personer som företagen har inne med otrygga anställningar, desto större makt får man. Detta är givetvis arbetsgivarna väl medvetna om och vi måste börja ändra på den maktförskjutningen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att andelen otrygga anställningsformer minskar.

Motion C119

Avdelning 14 Värmland

Anställningsformer och inhyrning

Tillfälliga anställningar används i dag av många arbetsgivare för att ha en flexibel arbetsstyrka. Visstids- och bemanningsanställda får ta smälarna när bemanningen anpassas till arbetstoppar och dalar i tillverkningen. Inklusiva tillfälligt anställda omfattar bemanningsbranschen i

dag omkring 135 000 anställda. Efter krisen 2008–2009 ersattes många ordinarie arbetstillfällen inom industrin med visstids- och bemanningsanställda, i stället för att anställa så många som behövs. Bemanningsbranschen finns vare sig vi vill det eller inte.

Genom Bemanningsavtalet har LO:s förbund skapat en viss ordning på bemanningsföretagens uthyrning av arbetskraft, förutsatt att avtalet följs och respekteras. Något som långt ifrån alltid är fallet. Bortsett från problemet med bristande avtalstillämpning är ordningen med flexibel bemanning genom bemanningsanställda ytterst bekymmersam. Arbetsgivare måste självfallet kunna anställa vikarier och tillfällig personal som täcker upp i kortare perioder när den ordinarie personalen inte räcker till. Det är när de bemanningsanställda ses som en del av den ordinarie bemanningen som gränsen för respekt och anständighet passeras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsvidareanställning ska vara norm på arbetsmarknaden, dvs. det måste finnas särskilda skäl till att anställa någon på tillfälligt kontrakt

att tillsvidareanställning ska erbjudas efter maximalt tolv månaders visstidsanställning

att lagstiftningen skärps vid inhyrning från bemanningsföretag så att bemanningsanställning överstigande tolv månader förbjuds.

Motion C120

Avdelning 46 Blekinge

Anställningstryggheten

Löne- och arbetsmarknadspolitik är olika delar som tillsammans och var för sig påverkar de anställdas rättigheter och möjligheter. Det handlar också om trygghet och välfärd.

Tryggheten på arbetsplatserna har blivit sämre, dels genom den snabba utvecklingen inom arbetslivet, dels genom prov-, projekt- och korttidsanställningar där den anställde inte vet vad hon/han har för trygghet nästa månad eller nästa månad igen. Att inte vara riktigt ”fullgoda” medborgare i samhället, till exempel när de ska hyra lägenhet eller ta ett lån i banken för att köpa hus, lägenhet eller bil.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagstiftning med fastare anställningar (tillsvidareanställning) införs

att förstärka skrivningarna om anställningstrygghet i våra kollektivavtal.

Motion C121

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Fast anställning

Reglera anställningstiden så att det blir lättare att få en fast anställning. All tid borde räknas in så att det inte skiljer någon månad till fast anställning för att man haft olika anställningsformer.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det blir lättare att få en fast anställning.

Motion C122

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Rätt till tillsvidareanställning

Vi har i dag en trend där andelen tillsvidareanställda på företagen sjunker till förmån för visstidsanställningar och inhyrning. Detta drabbar framför allt våra unga som med detta får problem att komma in i samhället på ett smidigt sätt. Det uppstår en konkurrens på arbetsmarknaden som från att vara en lönekonkurrens går till att bli en konkurrens om anställningstrygghet.

Detta innebär att många personer som har denna typ av anställningsformer inte vill stöta sig med sin arbetsgivare. Detta av rädsla att inte få en tillsvidareanställning. Har du ingen stabil anställning så har du också svårare att klara dig ute i samhället. Det är svårt att få lån eller lägenhetskontrakt som visstidsanställd. Du har även betydligt svårare att få lån som inhyrd. Samtidigt ser vi att antalet olyckor och skador ökar för bemanningsanställda.

Vi får med detta också svårare att bedriva fackligt arbete för dessa personer, eftersom de inte vågar berätta för oss om de bekymmer de har med sina arbetsgivare.

De säger att frågan är direkt kopplad till företagets behov av flexibilitet. Problemet är att det i slutändan blir en fråga om makt. Ju fler personer som företagen har inne med otrygga anställningar, desto större makt får de. Detta är givetvis arbetsgivarna väl medvetna om och vi måste börja med att ändra på den maktförskjutningen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att andelen tillsvidareanställda på våra företag ökar.

Motion C123

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Rätt till tillsvidareanställning

Inom vårt avtalsområde går det att jobba ihop till en klocka utan att ha haft en fast tjänst i företaget.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att stärka tim- och visstidsanställdas rätt till fast arbete.

Motion C124

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Visstidsanställdas förutsättningar

Enligt klausul 5 i EU:s direktiv för visstidsarbete (1999/70/EG), vars innehåll kommer från ett avtal mellan arbetsmarknadens parter på europeisk nivå, är varje medlemsland skyldigt att ha regler som förhindrar missbruk av på varandra följande visstidsanställningar.

I dagsläget är det uppenbart att vår motpart missbrukar visstidsanställda. I kvartalskapitalismens spår minskar arbetsgivarna den så kallade risken genom att kontinuerligt hålla en konstant andel av grundbemanningen på tidsbegränsad anställning. Normen i dag är tre månaders anställning. I Teknikavtalet finns ingen egentlig bortre gräns för hur många gånger korta visstidsanställningar kan förlängas, inte heller för hur många år en anställd kan gå på visstidsanställningskontrakt.

När vi diskuterar flexibilitet på arbetsplatserna och på arbetsmarknaden är vi övertygade om att flexibilitet erhålls genom kompetensutveckling. Vår motpart pratar om flexibilitet genom otrygga anställningar.

Vi förtjänar en bättre samhällsutveckling!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en stupstock införs vid visstidsanställningar som innebär att anställningen efter tolv månaders visstidsanställning per automatik övergår till en tillsvidareanställning

att det ska krävas lokal överenskommelse med facket för att arbetsgivaren ska kunna visstidsanställa

att i regelverket begränsa antalet visstidsanställningar till att som före borgarnas lagförsämringar gälla maximala antalet fem per företag.

Motion C125

Avdelning 46 Blekinge

Ta bort möjligheten att förlänga visstidsanställningar mer än tolv månader

Som arbetsmarknaden ser ut i dag blir det allt svårare att förhandla fram anställningsformen tillsvidareanställd hos arbetsgivarna.

Fler och fler får korta anställningskontrakt staplade på varandra utan att få någon fast tjänst.

Vi måste stoppa att man från centralt håll lägger mer och mer ansvar på de lokala förhandlarna, eftersom det hårda förhandlingsklimatet i arbetslivet i dag gör att vi inte når framgång utan ofta hamnar i ett läge där vi ska ta ansvar för arbetsplatserna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att begränsa maxtiden för visstidsanställningar till tolv månader.

Motion C126

Avdelning 14 Värmland

Visstidsanställningar

Sverige har i ett antal år kritiserats av EU för sina regler om visstidsanställningar. Kritiken grundar sig på att många visstidsanställningar kan staplas på varandra i stället för att tillsvidareanställa.

Samtidigt finns i våra kollektivavtal ett kryphål där man lokalt kan teckna visstidsanställningar längre än tolv månader.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagändring införs där maximum är tolv månaders visstidsanställning.

Motion C127

Avdelning 1 Malmfälten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Anställningstrygghet med olika anställningsformer

Den nuvarande formen med olika typer av anställningar, såsom visstidsanställning och vikariat, missbrukas av många arbetsgivare.

Vi inom Gruvarbetarnas branschforum anser att det är dags att öka möjligheten för den enskilde att få en tillsvidareanställning genom att räkna samman de olika anställningsformerna och med det öka anställningstryggheten. Detta yrkande bygger på att man fortsättningsvis har samma ramtid för beräkningen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att samtliga tillfälliga anställningsformer likställs och räknas samman och då tiden överstiger 24 månader övergår anställningen i en tillsvidareanställning.

Motion C128

Avdelning 18 Örebro län

Anställningsformer

Den nuvarande formen av olika typer av anställningar, såsom visstidsanställning och vikariat, missbrukas av många arbetsgivare.

Vi anser att det är dags att öka möjligheten för den enskilde att få en tillsvidareanställning genom att räkna samman de olika anställningsformerna och med det öka anställningstryggheten. Detta yrkande bygger på att man fortsättningsvis har samma ramtid för denna beräkning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att samtliga tillfälliga anställningsformer likställs och räknas samman och då tiden överstiger 24 månader övergår i en tillsvidareanställning.

Motion C129

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Begränsning av inhyrd arbetskraft

Andelen tillsvidareanställd personal på vårt och andra tillverkningsföretag minskar kontinuerligt. Det är i dag inte ovanligt att arbetsgivaren hyr in så mycket som 50 procent av arbetskraften. Det är en oroväckande utveckling.

En anledning till den omfattande inhyrningen är att spelreglerna inte är rättvisa. Företag som utstationerar arbetstagare till Sverige kan göra det under förutsättningar som snedvrider konkurrensen och undergräver de svenska kollektivavtalen. Det är alltför enkelt för företag som konkurrerar med låga löner och oschysta villkor att lägga orimligt låga anbud.

För att rätta till spelreglerna behöver intensifierade insatser göras på ett flertal områden. Det handlar om att förändra europeisk och svensk lagstiftning och praxis på flera fronter. IF Metall behöver vara drivande i detta arbete.

Ett socialt protokoll bör fogas till EU-fördraget i samband med nästa stora fördragsförändring. Protokollet ska slå fast att de fackliga fri- och rättigheterna aldrig får underordnas den fria rörligheten på den inre marknaden. Detta skulle ge fackföreningarna möjlighet att börja agera effektivt mot lönedumpning, usla arbetsvillkor och annan exploatering som nu förekommer vid utstationering av arbetskraft.

När den pågående revideringen av upphandlingslagstiftningen inom EU har slutförts måste det göras tydligt i det svenska regelverket att krav motsvarande kollektivavtalsvillkor alltid ska kunna ställas i den offentliga upphandlingen.

Lex Laval behöver ändras så att det blir möjligt för fackföreningar att sluta bekräftelseavtal. Utländska företag som säger sig tillämpa

likvärdiga löne- och anställningsvillkor ska inte kunna freda sig mot stridsåtgärder utan att bekräfta att man uppfyller dessa villkor med en svensk facklig organisation.

Detta är bara några exempel. Listan kan och bör göras längre. Den generella inriktningen ska vara att utstationerad arbetskraft ska ha samma löner och villkor som övrig arbetskraft.

Utöver detta är det viktigt att göra en översyn av skattelagstiftningen kopplad till utstationerad arbetskraft. Särskild uppmärksamhet bör riktas mot möjligheten att helt eller delvis avskaffa den regel som säger att inkomstskatt inte behöver betalas för arbete i Sverige under de första sex månaderna. I Finland och Norge har sådana reformer genomförts. Det skulle kunna vara en bra modell även för svensk del.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att spelreglerna på svensk arbetsmarknad görs mer rättvisa genom att de svenska kollektivavtalen ges en starkare ställning när företag från andra EU-länder utstationerar arbetskraft till Sverige

att den svenska skattelagstiftningen kopplad till arbetskraft som utstationeras till Sverige ses över.

Motion C130

Avdelning 9 Västra Gästrikland

Visstidsanställningar – den nya tidens slaveri

Lagen om anställningsskydd (LAS) urholkas alltmer och gör livssituationen osäker för våra medlemmar. I takt med att försämringar införs gällande anställningsformerna i LAS tvingas vi att urholka våra kollektivavtal inom detta område i avtalsrörelse efter avtalsrörelse för att ändå vara snäppet bättre än lagen. Visstidsanställningarna ökar i allt snabbare takt även inom IF Metalls branscher eftersom våra avtal blir allt mer generösa.

Timanställningar har inte kommit in i våra kollektivavtal ännu, men vi vet inte om det är nästa steg. I samtal säger medlemmar som jobbar på visstidsanställningar i våra branscher att: "Jag känner mig som andra klassens medborgare. Det känns som en modern form av slaveri".

En annan medlem konstaterade krasst att: "Jag kan inte flytta från min tvårummare med tre barn och fru för jag får inte låna pengar på banken eftersom jag inte har fast anställning". På en arbetsplats beskriver en individ det så här: "Det känns som om företaget vill ha mig som en slaskhink som ställer upp på allt i tron om att det kommer leda till den efterlängtdade tillsvidareanställningen". Vi anser inte att det är rätt att våra medlemmar ska uppleva denna förnedring på dagens arbetsmarknad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få tillbaka skrivningen i LAS om visstidsanställning om minst en månad och högst tolv månader för att undvika att arbetsgivarna staplar visstidsanställningar på varandra

att med riktiga krafttag förbättra anställningsformerna i våra avtal och minimera möjligheterna till visstidsanställningar.

Motion C131

Avdelning 46 Blekinge

Bemanningsfrågan

Det är faktiskt år 2013 och situationen för våra medlemmar ute på arbetsplatserna och för dem som står utan jobb i dag är onödig och orättvis.

Vi styrs av våra kollektivavtal, men ändå kommer inhyrd arbetskraft och tar jobb för en månadslön som inte stämmer överens med vad som står i kollektivavtalet.

Vi vill att facket och arbetsgivaren ska teckna lokalt avtal om hur det ska gå till när företagen anser sig ha behov av att plocka in arbetskraft och har för avsikt att säga upp ordinarie anställda.

Inhyrd arbetskraft på ett företag med kollektivavtal ska oavsett härkomst och nationalitet, ha rätt till den lön som kollektivavtalet säger. Har de inte samma lön är det lönedumpning och kollektivavtalsbrott ifrån företagets sida.

När så många står utan jobb finns det ingen plats för dessa orättvisor. Vi vill att kongressen tar ställning till detta och arbetar för en framtid med lika villkor för alla anställda oavsett om de är inhyrda eller ordinarie personal. Alla ska ha lika lön och lika villkor.

På detta vis blir det inte billigare för arbetsgivaren att ta emot tillfällig arbetskraft och på så vis minskar vi denna arbetslöshet som i dag råder i Sverige samt kämpar för dem som i dag har hamnat i en orättvis och utsatt situation på arbetsmarknaden.

Alliansen har bara ett mål och det är att slå ut fackförbunden. Det är vår uppgift att slå tillbaka och visa att vi fortfarande kämpar för våra medmänniskor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbättringar för facket görs i lag och avtal i samband med förändringar i antalet anställda

att politiskt arbeta för en starkare lagstiftning som den som gällde i början på 1990-talet på detta område.

Motion C132

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Bemanningsföretag skadar den fackliga styrkan

Användande av bemanningsföretag är resultatet av ett medvetet beslut från arbetsgivaren att varaktigt begränsa eller minska antalet fast anställda. Det argument som ofta används för att göra detta är behovet av att maximera flexibiliteten. Med andra ord, att det blir lättare att göra sig av med arbetstagare från ena dagen till den andra eller att söka efter billigare alternativ på grund av globalisering och marknadskrafter.

Effekten av tillfällig arbetskraft är en förskjutning av risken till de anställda. Företagen behöver inte på samma sätt som tidigare överväga affärsbeslut när riskerna är överlåtna på de anställda.

För att kunna hantera tillfälliga arbetstagare övergår företagen alltmer till starkt styrda arbeten där arbetsuppgifterna är enkla och utvecklingsmöjligheterna små, dvs. sämre arbeten.

Ett utbredd nyttjande av bemanningsföretag är ett hot mot oss som fackförening. Med många olika företag inne på arbetsplatsen försämras de lokala fackliga organisationernas förhandlingsposition. Samtidigt ska IF Metall givetvis fortsätta att försvara och aktivt förbättra villkoren för de anställda inom bemanningsföretagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att under den kommande kongressperioden, politiskt och avtalsmässigt, driva frågan om att begränsa bemanningsföretagens utbredning på svensk arbetsmarknad.

Motion C133

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Bemanningsföretag

I Sverige har världens bästa avtal tecknats för bemanningsföretagsanställda; Bemanningssavtalet. Samtidigt är vårt förbund det enda förbund i världen som är positivt inställt till bemanningsföretag. Det är givet att vi vid varje tillfälle ska teckna så bra avtal som möjligt, men det finns en ideologisk svårighet när det kommer till arbetsgivare som säljer annan arbetskraft till de företag där vi har medlemmar.

Bemanningsanställningar som fenomen har ett fackföreningsfientligt syfte och de bemanningsanställda har sämre förutsättningar än övriga på arbetsmarknaden. Bemanningssanställda måste hela tiden vara på tå för att inte göra det inhyrande företaget besviket och förlora arbetet; en känsla av rättslöshet, att inte våga påtala arbetsmiljöbrister för att undvika risken att vara obekväma.

Även om verkligheten ser ut som den gör i dag innebär det inte att vi ger upp vår ambition att påverka samhällsutvecklingen. Vi kan och bör både teckna avtal och vara kritiska till företeelsen bemanningsföretag så länge dessa existerar på svensk arbetsmarknad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att revidera IF Metalls hållning i bemanningsfrågan genom att i samhällsdebatten öppet uttrycka att bemanningsföretag är ett hot mot arbetarrörelsen och de fackliga organisationerna.

Motion C134

Medlem Sven-Arne Persson, John Näsman avdelning 36 Göteborg

Förbjud bemanningsföretag

Bildts högerregering på 1990-talet tillät på nytt bemanningsföretag. Fram till dess hade de varit förbjudna i vårt land sedan 1942.

Bemanningsföretagens intåg på den svenska arbetsmarknaden har inneburit att många fått otrygga anställningar. Företag har kunnat avskeda sin egen personal och återbesätta tjänsterna med bemanningsföretag och rättigheter luckras upp. Vår förbundsordförande frågade i ett pressmeddelande i januari 2013: ”Vem ställer krav på sin arbetsmiljö när det viktigaste är att få fortsatt anställning”.

Den som har en osäker anställning ställer inte heller krav på rättvisa löner eller arbetsvillkor i övrigt. Vågar kanske inte vara fackligt aktiv.

De bemanningsanställda blir ett B-lag på arbetsplatsen. Detta splittar och försvårar sammanhållningen mot arbetsgivarna och den fackliga organiseringen försvagas. Vi måste försvara principen att alla som behövs på en arbetsplats ska ha rätt till en tillsvidareanställning på heltid på denna arbetsplats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt kräva att bemanningsföretagen åter förbjuds.

Motion C135

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, klubben vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten, medlem Stevan Tomulevski avdelning 36 Göteborg, klubben vid Trelleborg Material & Mixing Trelleborg Forsheda AB avdelning 40 Västbo-Östbo

Förbjud bemanningsföretag

Carl Bildts högerregering på 1990-talet tillät bemanningsföretag på nytt. Fram till dess hade de varit förbjudna i vårt land sedan 1942.

Bemanningsföretagens intåg på den svenska arbetsmarknaden har inneburit att många fått otrygga anställningar. Företag har kunnat avskeda sin egen personal och återbesätta tjänsterna med bemanningsföretag. Rättigheter har luckrats upp. Den som har en osäker anställning ställer inte krav på rättvisa löner, arbetsvillkor och arbetsmiljö. De bemanningsanställda blir ett B-lag på arbetsplatsen. Detta försvårar sammanhållningen mot arbetsgivarna. Den fackliga organisationen försvagas. Vi måste försvara principen att alla som behövs på en arbetsplats ska ha rätt till tillsvidareanställning på heltid på sin arbetsplats.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag
att aktivt kämpa för att bemanningsföretagen åter förbjuds.

Motion C136

Avdelning 34 Borås

Begränsa andelen inhyrda

När bemanningsföretagen växte fram var syftet att företag skulle få förstärkning under tillfälliga toppar. Den tiden är sedan länge förbi och inhyrd personal blir alltmer en konstant företeelse i många företag. Andelen inhyrd personal är ibland större än andelen anställda i företaget.

Inhyrda får aldrig tryggheten att veta att de har ett jobb att gå till varje dag. De har inte samma karriärmöjligheter som anställda i inhyrningsföretaget och de har kort uppsägningstid. En begränsning i lag skulle förbättra arbetsvillkoren för många av våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att andelen inhyrd personal hos en arbetsgivare begränsas i lag.

Motion C137

Medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Tryggare medlemmar på tryggare anställningar

I Göteborg har ansvarig ombudsman för ett antal bemanningsanställda som hyrts in till AB Volvos Tuvefabrik redan från början skrivit avtal med Adecco om att den första sex månader långa visstidsanställningen skulle kunna förlängas med ytterligare sex månader visstid. Därmed punkteras argumentet att bemanningsanställning är bättre än visstidsanställning vid det företag dit man blir utbokad. De bemanningsanställda kan uppenbarligen inte lita på att med tiden bli tillsvidareanställda, enligt huvudregeln i Bemanningsavtalet.

Detta är oacceptabelt. På arbetsplatser med klubbar bör huvudregeln därför vara att förhandlingsansvaret för bemanningsanställda som huvudsakligen är utbokade dit, helt överförs till klubben ifråga.

I Göteborg organiserar Volvo verkstadsklubb bilarbetare inom de två helt skilda koncernerna Volvo och Geely. Då är det orimligt att inhyrda arbetare i Volvos och Geelys fabriker inte får tillhöra samma klubb som sina Volvo- respektive Geelyanställda arbetskamrater. För att bemanningsanställda på bästa sätt ska kunna utöva sina demokratiska rättigheter inom vårt förbund bör de organiseras som medlemmar i klubben på den arbetsplats dit de huvudsakligen är utbokade, om där finns en klubb.

Såväl visstidsanställningar som bemanningsföretag är gissel som fackföreningsrörelsen bör bekämpa.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bemanningsföretagen åter förbjuds i lag, som innan Bildts högerregering gjorde dem lagliga

att möjligheten att visstidsanställa kraftigt begränsas eller helt förbjuds

att bemanningsanställda medlemmar, så länge bemanningsföretagen förblir lagliga, så långt möjligt organiseras som medlemmar i klubben på den arbetsplats dit de huvudsakligen är utbokade

att, om sistnämnda yrkande av kongressen anses kräva förändringar i IF Metalls stadgar, förbundsstyrelsen ges uppdraget att utarbeta och till nästa kongress föreslå nödvändiga stadgeförändringar.

Motion C138

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Bemanningsföretag

IF Metalls grundläggande inställning är att vi ska sträva efter fasta anställningar. Det ger arbetstagarna en tryggare ställning i arbetslivet.

I dag tar företagen in bemanningsföretag i stället för att anställa folk. Det måste finnas lokala avtal och regler innan man hyr in. Företag ska inte få ta in bemanningsföretag om det inte finns en lokal överenskommelse.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att komplettera kollektivavtalet så att företag inte får ta in bemanningsföretag om det inte finns en lokal överenskommelse.

Motion C139

Avdelning 13 Bergslagen

Inhyrning

Efter avregleringen av arbetsförmedling under tidigt 1990-tal har antalet inhyrda på svenska företag stadigt ökat. Även inom industrin är så kallade konsulter flitigt anlidade för arbete hos inhyraren.

Även om avtal rörande lön och andra ersättningar finns för de inhyrda, så är de inhyrda utsatta. De kan bokas ut till flera olika arbetsgivare inom en ganska kort tidsperiod och får inte samma kontinuitet och samöre med en arbetsplats som de tillsvidareanställda får. Eller så kan de inhyrda bli kvar i flera år hos samma inhyrningsföretag och hela tiden misströsta när de inte fick en "riktig tillsvidareanställning i år heller".

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via kollektivavtalsförhandlingar ge IF Metallklubbarna ökat inflytande vid inhyrning genom att det ska vara krav på en lokal överenskommelse för att inhyrning ska bli aktuellt.

Motion C140

Medlem Simon Lindqvist avdelning 7 Södra Norrland, ungdomskommittén avdelning 16 Mälardalen

Begränsa andelen inhyrda på företag

Då bemanningsföretagen växte fram var syftet att företag skulle få förstärkning under tillfälliga toppar. Den tiden är sedan länge förbi och inhyrd personal är mer och mer en konstant företeelse på många företag.

Av företagets personal är ibland andelen inhyrda högre än andelen fast anställda. De inhyrda får aldrig tryggheten att veta att de har ett jobb att gå till varje dag, de har inte samma karriärmöjligheter som anställda på det inhyrande företaget och de har kort uppsägningstid.

Om tiden som ett företag får anlita inhyrd personal skulle begränsas så skulle många fler få anställning på företaget de arbetar på och inhyrning skulle ske under toppar i verksamheten. Får vi in detta i lag så förbättras arbetsvillkoren för många av våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inhyrning av personal hos en arbetsgivare i lag begränsas till högst åtta månader under en ettårsperiod

att andelen inhyrd personal hos en arbetsgivare i lag begränsas till högst 20 procent av de anställda på företaget.

Motion C141

Avdelning 26 Östergötland

Inhyrd personal

I dagens Sverige ökar antalet inhyrda hela tiden och det skapar ytterligare hinder för trygga anställningar. Människan flyttas från den ena arbetsplatsen till den andra med mycket begränsad trygghet. Man måste ställa upp på vad som helst och vilket jobb som helst med väldigt kort varsel, eftersom man jobbar ur ett kundperspektiv där kortsiktiga vinster går före individens trygghet.

Eftersom det är de anställda på bemanningsföretagen som blir övertaliga först vid en nedgång är det också de som får betala priset för företagets vinster. Vi ser i dagens samhälle att inhyrd arbetskraft blir en modern människohandel, vilket strider mot FN:s kärnkonventioner. Bemanningsföretagen tjänar enorma pengar på själva människan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bemanningsföretagen ska ta ett större ansvar för den anställdes trygghet.

Motion C142

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Reglera användningen av inhyrd arbetskraft

De senaste åren har bemanningsbranschen växt på bekostnad av fasta och trygga anställningar. Vi ser en trend där man inte bara använder inhyrning vid arbetstoppar utan även bemannar den normala produktionen med inhyrda arbetare. Många fyller ett permanent arbetskraftsbehov. Ur ett arbetsgivarperspektiv handlar det om makt och om att slippa regleringar.

Detta är inget nytt. Arbetsgivare har i alla tider strävat efter att få göra som de vill utan att behöva ta hänsyn till enskilda arbetare eller förhandla med facket. Vi ser med stor oro på utvecklingen och anser att det måste regleras. Inhyrda ställer få krav på utveckling eller på sund arbetsrotation. Få vågar sätta ned foten när arbetsmiljön är dålig eller om de får ont på jobbet.

Tystnaden och oviljan att ställa krav och hävda sin rätt sprider sig på arbetsplatsen. De fast anställda förstår ju att även deras arbetsuppgifter skulle kunna utföras av otrygg inhyrd arbetskraft. Vi måste stoppa denna utveckling som för oss tillbaka till svunna tiders villkor med tysta arbetare som inte vågar ställa krav, inte vågar organisera sig fackligt och som är rädda för att inte vara önskvärda när arbetsgivaren pekar ut vilka han vill ha.

Anställningstryggheten blir i praktiken lika dålig som den daglönnerna hade för över hundra år sedan! När arbetsgivaren inte längre har ett arbetsgivaransvar för dem som utför arbetet sätts LAS ur spel och arbetare reduceras till en handelsvara.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare enbart ska få möjlighet att hyra in vid tillfälliga arbetstoppar

att inhyrning av arbetskraft endast får ske efter lokal överenskommelse med berörd facklig organisation.

Motion C143

Avdelning 15 Stockholms län

Den ökande användningen av inhyrd arbetskraft

De senaste åren har bemanningsbranschen växt på bekostnad av fasta och trygga anställningar. Vi ser en trend där man inte bara använder inhyrning vid arbetstoppar utan även bemannar den normala produk-

tionen med inhyrda arbetare. Många fyller ett permanent arbetskraftsbehov. Ur ett arbetsgivarperspektiv handlar det om makt och om att slippa regleringar.

Det här är inget nytt. Arbetsgivare har i alla tider strävat efter att få göra som de vill utan att behöva ta hänsyn till enskilda arbetare eller förhandla med facket. Vi ser med stor oro på denna utveckling och anser att detta måste regleras. Inhyrda ställer få krav på utveckling eller sund arbetsrotation och få vågar sätta ned foten när arbetsmiljön är dålig eller om de får ont på jobbet.

Tystnaden och oviljan att ställa krav och hävda sin rätt sprider sig på arbetsplatsen, de fast anställda förstår ju att även deras arbetsuppgifter skulle kunna utföras av otrygg, inhyrd arbetskraft. Vi måste stoppa denna utveckling som för oss tillbaka till svunna tiders villkor med tysta arbetare som inte vågar ställa krav eller organisera sig i en fackförening. Arbetare som är rädda för att inte vara önskvärda när arbetsgivaren pekar ut vilka han vill ha.

Anställningstrygghet som i praktiken är lika dålig som daglönare hade för över hundra år sedan! När arbetsgivaren inte längre har ett arbetsgivaransvar för dem som utför arbetet sätts LAS ur spel och arbetare reduceras till en enkel handelsvara.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare enbart ska få möjlighet att hyra in vid tillfälliga behov

att inhyrning av arbetskraft endast får ske efter lokal överenskommelse med berörd facklig organisation

att förbud mot privat arbetsförmedling (bemanningsföretag) på sikt ska återinföras.

Motion C144

Avdelning 13 Bergslagen

Inhyrning

Efter avregleringen av arbetsförmedling under tidigt 1990-tal har antalet inhyrda på svenska företag stadigt ökat. Även inom industrin är så kallade konsulter flitigt anlätade för arbete hos inhyraren.

Även om avtal rörande lön och andra ersättningar finns för de inhyrda, så är de inhyrda utsatta. De kan bokas ut till flera olika arbetsgivare inom en ganska kort tidsperiod och får inte samma kontinuitet och samöre med en arbetsplats som de tillsvidareanställda får. Eller så kan de inhyrda bli kvar i flera år hos samma inhyrningsföretag och hela tiden misströsta när de inte fick en "riktig tillsvidareanställning i år heller".

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att den politiska vägen ändra 38 § MBL, så att det krävs en lokal överenskommelse för att inhyrning ska bli aktuellt.

Motion C145

Avdelning 22 Sörmland

Begränsa andelen inhyrda på företag

Då bemanningsföretagen växte fram var syftet att företag skulle få förstärkning under tillfälliga toppar. Den tiden är sedan länge förbi och inhyrd personal är mer och mer en konstant företeelse på många företag. Andelen inhyrda av personalen är i bland högre än de anställda på företaget.

De inhyrda får aldrig tryggheten att veta att de har ett jobb att gå till varje dag, de har inte samma karriärmöjligheter som anställda på det inhyrande företaget och de har kort uppsägningstid.

Om tiden som ett företag får anlita inhyrd personal skulle begränsas, så skulle många fler få anställning på företaget de arbetar på då inhyrning bara skulle ske under toppar i verksamheten. Får vi in detta i lag så förbättras arbetsvillkoren för många av våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inhyrning av personal hos en arbetsgivare i lag begränsas till max åtta månader under en ettårsperiod

att andelen inhyrd personal hos en arbetsgivare begränsas i lag till max 20 procent av de anställda på företaget.

Motion C146

Avdelning 22 Sörmland

Dyrare att anställa på korttidskontrakt

För att motverka de senaste årens kraftiga ökning av prekära anställningsformer med upprepade korttidsjobb måste det bli dyrare att anställa på korttidskontrakt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i syfte att motverka de senaste årens kraftiga ökning av prekära anställningsformer med upprepade korttidsjobb, bör arbetsgivaravgifterna höjas för korttidskontrakt gällande en till tre månaders anställning vid tillfälliga konjunkturtoppar, med 1,5 procent samt med 3 procent för korttidsjobb kortare tid än en månad.

Motion C147

Avdelning 46 Blekinge

Rätt till heltid, möjlighet till deltid

Deltidsanställning är tyvärr fortfarande en mycket vanlig företeelse i vårt samhälle. Vård och omsorg liksom handel och distribution är områden som speciellt utmärker sig med många deltidsanställda.

Många anställda som arbetar inom dessa grenar är dessutom kvinnor med ofta låga löner, vilket också medför att dessa grupper får en dålig pension. Det är viktigt att alla har rätt till heltidsarbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagstiftning införs om rätt till heltid och möjlighet till deltid.

I debatten deltog:

Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Björn Thiele, 32 Högländet
Pierre Tornedal, 38 Östra Småland
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Vlasta Corduneanu, 51 Sydvästra Skåne
Markku Sandelin, 15 Stockholms län
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Jan Anders Lindfors, 46 Blekinge
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Linda Jansson, 36 Göteborg
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Anders Randell, 41 Kalmar
Magnus Persson, 34 Borås
Torgny Lundmark, 2 Norrbotten
Mikael Widéen, 51 Sydvästra Skåne
Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Karl-Henrik Rosberg, 36 Göteborg
Tony Lundin, 16 Mälardalen
Simon Lindqvist, 7 Södra Norrland
Emilia Töyrä, 1 Malmfälten
Mikael Johansson, 38 Östra Småland
Tomas Nordmark, 1 Malmfälten
Susanne Malm, 16 Mälardalen
Aneth Amundson, 32 Högländet
Roland Antonsson, 3 Norra Västerbotten
Albert Vonkavaara, 3 Norra Västerbotten

Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Angelica Teiffel, förbundskontoret
Olle Åkerlund, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C80–C147.

Aneth Amundsons och Björn Thieles förslag om bifall till motion C81.

Pierre Tornedals förslag om bifall till motion C89.

Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motionerna C92 och C95.

Johan Järvklos och Markku Sandelins förslag om bifall till motion C98.

Pia Eklundhs, Jan Anders Lindfors och Tony Peterssons förslag om bifall till motion C103 1:a och 3:e att-satserna.

Pia Eklundhs, Jan Anders Lindfors och Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion C105 2:a och 7:e att-satserna.

Vlasta Corduneanus förslag om bifall till motion C105 2:a, 5:e, 7:e och 8:e att-satserna samt bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C105 4:e att-satsen.

Albert Vonkavaaras förslag om bifall till motionerna C109 och C110.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion C124.

Roland Antonssons förslag att motion C127 överlämnas till avtalsrådet.

Tommy Kraghs förslag om bifall till motion C128.

Karl-Henrik Rosbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C130.

Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C132.

Hans Anderssons, Jasmin Cosics, Åsa Dahlstens, Monica Enarssons, Gunnar Petterssons och Emilia Töyräs förslag om bifall till motion C132.

Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C133.

Hans Anderssons, Martin Berglunds, Jamin Cosics, Gunnar Petterssons och Emilia Töyräs förslag om bifall till motion C133.

Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C135.

Hans Anderssons, Jasmin Cosics, Michael Gustafssons och Anders Randells förslag om bifall till motion C135.

Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C137 1:a att-satsen.

Linda Janssons förslag att motion C137 2:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

Mats Bäcklunds och Monica Enarssons förslag om bifall till motion C138.

Sven-Erik Källmans förslag om bifall till motion C139.

Simon Lindqvists förslag om bifall till motion C140.

Torgny Lundmarks och Magnus Perssons förslag om bifall till motion C142.

Tony Lundins, Susanne Malms och Mikael Widéens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C143.

Monica Enarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C143 3:e att-satsen.

Michael Gustafssons, Torgny Lundmarks, Mikael Johanssons och Tomas Nordmarks förslag om bifall till motion C143.

Angelica Teiffels förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C81, C89, C92, C95 och C98.

Olle Åkerlunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C103, C105, C109 och C110.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C127, C128, C132, C133, C135, C137 2: a att-satsen och C143 samt ändringsförslag att motionerna C124 1:a att-satsen, C138 och C139 anses beaktade.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C80–C147 i de delar där inga motförslag förelåg inklusive ändringsförslaget att motion C139 anses beaktad

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C89, C92, C95, C98, C103 3:e att-satsen, C105 5:e och 8:e att-satserna, C109, C110, C124 (som enligt ändringsförslag anses beaktad i sin helhet), C127, C128, C135, C137 1:a och 2:a att-satserna, C138 (som enligt ändringsförslag anses beaktad) C140, C142 samt C143 2:a och 3:e att-satserna

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C81, C103 1:a att-satsen, C105 2:a och 7:e att-satserna samt C132

att efter rösträkning med siffrorna 194 mot 118 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C133

att efter rösträkning med siffrorna 173 mot 138 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C143 1:a att-satsen.

Protokollsanteckning

Ordningsfråga anmäldes av Johan Järvklo angående avbrutet plenum och av Khuania Chalaradyaem angående sent plenum samt kongressens längd. Båda påtalade vikten av kvalitet i debatt och beslut. Anders Ferbe meddelade att förbundet kommer att se över kongressens längd och disposition.

Sven-Erik Källman återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion C139.

Magnus Persson avstod från talarlistan utan att återta sitt förslag om bifall till motion C142.

Votering avseende motion C81 begärdes av Mikael Johansson, 38 Östra Småland.

Kontrapositionsvotering genomfördes avseende motionerna C109, C110 mot C103 1:a att-satsen och C105 2:a att-satsen. Motionerna C103 1:a att-satsen och C105 2:a att-satsen utsågs till motförslag till förbundsstyrelsens förslag. Votering avseende motionerna C103 1:a att-satsen och C105 2:a att-satsen begärdes av Fredrik Svensson, 46 Blekinge.

Votering avseende motion C105 7:e att-satsen begärdes av Jan Anders Lindfors, 46 Blekinge.

Kontrapositionsvotering genomfördes avseende motionerna C135, C137 1:a att-satsen, C143 3:e att-satsen mot C132 och C140. Motion C132 utsågs till motförslag till förbundsstyrelsens förslag. Votering avseende motion C132 begärdes av Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten.

Rösträkning avseende motion C133 begärdes av Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten.

Kontrapositionsvotering genomfördes avseende motionerna C142 1:a att-satsen mot C143 1:a att-satsen. Motion C143 1:a att-satsen utsågs till motförslag till förbundsstyrelsens förslag. Rösträkning avseende motion C143 1:a att-satsen begärdes av Märten Karlsson, 18 Örebro län.

På presidiets förslag beslutade kongressen om streck i debatten, som pågick söndagen den 18 maj klockan 17.05–17.30 och måndagen den 19 maj klockan 08.49–09.40.

Reservationer

Carola Andersson, Hans Andersson, Martin Berglund, Åsa Dahlsten och Christer Eriksson, samtliga 4 Södra Västerbotten, samt Barbro Brix, Birgitta Petersson och Lennart Önblad, samtliga 5 Höga Kusten, reserverade sig mot besluten avseende motionerna C132 och C133.

IF Metalls program för arbetsmarknaden

I debatten deltog:

Christer Eriksson, 4 Södra Västerbotten

Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till program för arbetsmarknaden.

Christer Erikssons förslag till ny text om Samhall, under rubriken Omställning där alla är en resurs, med följande lydelse: IF Metall ser med stark oro på att Samhall nu ifrågasätter det ”regionalpolitiska ansvaret” samt att Samhall inte längre tar hänsyn och prioriterar verksamhet där behoven finns. Det får inte vara så att ekonomin får vara den mest styrande parametern för Samhalls verksamhet.

Christer Eriksson förslag om ny att-sats om följande lydelse: Att Samhall fortsätter med sitt regionalpolitiska ansvar samt att verksamhet prioriteras där behoven finns.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag om ny att-sats med följande lydelse: Att en strategi tas fram med parterna som syftar till att förbättra den psykosociala arbetsmiljön i arbetslivet.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag om ny att-sats om följande lydelse: Att satsningar ska genomföras för att förbättra den psykosociala arbetsmiljön i arbetslivet.

Anders Ferbes ändringsförslag att Christer Eriksson förslag om ny att-sats och Carlos Rebelo Da Silvas första förslag om ny att-sats ska tillföras programmet för arbetsmarknaden.

Kongressen beslutade

att **anta** programmet för arbetsmarknaden med Anders Ferbes ändringsförslag.

Protokollsanteckning

Christer Erikssons förslag om ny text i programmet för arbetsmarknaden togs inte upp till debatt på grund av att kongressen bara behandlar slutsatserna.

Carlos Rebelo Da Silva återtog under debatten sitt andra förslag om ny att-sats.

IF Metalls program för arbetsmarknaden

IF Metalls färdplan för en fungerande arbetsmarknad

Inledning

Vi är IF Metall och det är oss det handlar om

IF Metall är en kraft för att utveckla både människor och industri. IF Metall engagerar kvinnor och män på tusentals arbetsplatser. Vi finns på små som stora orter från nordligaste Norrbotten till Skånes sydspets. Vi är en facklig kraft nationellt, europeiskt och globalt. Vårt medlemsnära engagemang verkar i ett sammanhang med många människor på många arbetsplatser, tillsammans i det nära och i samhället i stort.

Vi behöver en omvärld som bryr sig om utvecklingen på industrins arbetsplatser, om jobben och ett fungerande arbetsliv. Men så är det inte. Vårt engagemang har mötts av en alliansregering som står i vägen för människors chanser att utvecklas i trygghet. De betraktar världsledande industri som historiskt passé och vill hellre skattesubventionera snabbmat än angripa växande arbetslöshet och ökande klyftor.

IF Metall vill annat. Vi vill förändring. Förändringen är vår drivkraft för varje medlems utveckling i arbetslivet. Framför oss ser vi ett Sverige som sätter jobben först, ser värdet av arbetslivets utveckling och gör det som är nödvändigt för att forma en fungerande omställning på arbetsmarknaden.

IF Metalls medlemmar verkar på arbetsplatser, i olika branscher, där tillverkning och tjänsteproduktion växer samman till den konkurrenskraft som bär upp landets välfärd. Vi finns på arbetsplatser som förtjänar bättre än att hämmas av kompetensbrist. Vi organiserar industri- och metallarbetare som vill framåtskridande och utveckling, väl värda att investera i.

IF Metalls medlemmar är de första att bära riskerna för ekonomins omvandling och omstrukturering. Vi vet vad det innebar när den globala finanskrisen slog till. Vi vet vad det innebär när Europas ekonomier sackar efter. Det är våra medlemmar som får bära risker och konsekvenser av felaktiga koncernbeslut och av en nationell politik som inte vågar investera i den industripolitik som är nödvändig för att arbetsplatserna ska kunna vara de ständigt bästa i den globala konkurrensen.

Handelsregler som tar hänsyn till människor och miljö betyder något på industrins arbetsplatser. För IF Metalls medlemmar spelar den politiska kampen inom EU roll. Arbetstagares gränsöverskridande likvärdiga rättigheter är vårt värn mot arbetsgivares och regeringars strävan att spela ut arbetare och arbetsplatser mot varandra.

IF Metalls medlemmar vet vad som krävs för att omstrukturering ska bli det som vi vill att Sverige ska fortsätta att bejaka. Det krävs en framåtsyftande omvandling där det nya får växa fram och skapa nya, bättre jobb. Det krävs en omvandling där IF Metalls medlemmar kan få ses för vad de är; en avgörande resurs för Sverige.

Omställning handlar om att bana väg för fler jobb

Arbetslösheten har bitit sig fast i vårt land. Jobben måste bli fler. Därför behöver Sverige en politik som sätter jobben först. IF Metall vill att jobben blir den gemensamma färdriktning som styr såväl politikens nära prioriteringar som utformningen av de många olika politikområdena.

Jobben först handlar om ett vägval för Sverige. Under snart två mandatperioder har Sverige kört fast. Lägre skatter och försök att få fart på låglönesektorer genom subventioner fungerar inte. Urholkad arbetslöshetsersättning förenat med hårda och meningslösa krav på arbetslösa, har vare sig gjort jobben fler eller löst arbetsplatsernas behov av kompetens. Att flytta sjukskrivna till Arbetsförmedlingens köer gör inte människor friskare. Vägen framåt handlar om att hålla samman Sverige och våga satsa på utveckling av människor och arbetsplatser.

Framsynt industripolitik banar väg för fler jobb

Ett Sverige som sätter jobben främst behöver en framsynt och modern industripolitik. Det är ett nationellt allmänintresse. Det ger insatserna för omställningen ett färdmål. Industrin samlar tillverkning och tjänsteproduktion till drivkrafter för utveckling. IF Metall ser möjligheterna i en energipolitik som både svarar upp mot basindustrins behov och mot Sveriges ansvar för att möta det globala klimathotet. Vi vet att mer kan göras för att forsknings- och utvecklingsresurser ska kunna samverka med behoven i företagen. Sverige kan bli ett bättre land för både svenska och utländska företag, inom alltifrån gruvnäring till mindre forskningsbolag, att etablera sig och växa i. Satsningar på offentlig innovationsupphandling kan skapa nya jobb runt om i Sverige. Finns det livskraftiga delar i företag som lägger ned ska dessa delar kunna få hjälp att leva vidare och utvecklas.

Investeringar i välfärden, bostäder och infrastruktur banar väg för fler jobb

Utveckling av vår gemensamma välfärd är jobbpolitik. Tillgången till bra utbildning, god barn- eller äldreomsorg och sjukvård är drivkrafter för ett land som vill framåt. Det är förutsättningar för ett praktiskt, jämställt och välfungerande arbetsliv. Satsningar på välfärdens kvalitet är därför avgörande för hela arbetsmarknadens utveckling.

Människors tillgång till bra bostäder till skäliga kostnader rör hela landets förmåga att växa och skapa jobb. Sverige är ett exportland i behov av fungerande transporter och utskeppningshamnar. Arbetsmarknaden mår bra av att människor får bättre möjligheter att pendla mellan hem och arbete. Sverige behöver investeringar i bostäder och infrastruktur.

IF Metalls färdplan för fungerande omställning

IF Metalls färdplan för en sammanhållen omställningspolitik tar utgångspunkt i de värn som IF Metalls medlemmar behöver för att fortsatt bejaka omvandling och förnyelse. För oss handlar omställning om ett Sverige som ställer om från arbetslöshet till jobb, från kompetensbristens tröghet till kunskapsdriven tillväxt och från den ekonomiska otrygghetens oro till modets vilja att våga nytt och få uppleva framgångskänslan av tillhörighet.

Vår färdplan inkluderar alla, för ett Sverige

- där jobben sätts först
- där framsynt industripolitik och investeringar i välfärd, bostäder och infrastruktur banar väg för nya jobb
- där arbetsmarknadspolitiken verkar för människors och arbetsplatsers behov
- där utveckling på arbetsplatserna är ett gemensamt intresse
- där alla människor har rätt till ordning och reda på arbetsmarknaden
- där arbetslöshetsersättning ger rimlig trygghet under omställning.

1. Røj upp för att ge plats åt framtidens arbetsmarknad

Sverige har en tudelad arbetsmarknad. För många av IF Metalls medlemmar fungerar arbetslivet väl, för andra handlar tyvärr arbetslivet mycket om att vara tacksam för att ha ett jobb. Människor betraktas snarare som något lätt utbytbart än som en resurs för arbetsplatsernas utveckling. En ständig brist på produktions- och yrkeskunnig arbetskraft kan verka inom samma fabriksväggar som där organiseringen av arbetet mer utarmar än berikar arbetsinnehållet.

IF Metalls medlemmar möter i dag en verklighet där ungas inträde i arbetslivet allt mer blir en fråga om arbetsgivares jakt på subventioner och skattelättnader. Förmågan att kunna möta förändring med flexibilitet blir liktydigt med att billigt och enkelt använda tillfälliga anställningar. Det är jakten efter det billiga och enkla som i en del sektorer på arbetsmarknaden slår över i en hänsynslös exploatering av migrantarbetare.

IF Metall ser ett annat vägval för omställningspolitiken. Vår färdplan handlar om att stärka, inte utarma, arbetslivet. Ordning och reda på arbetsmarknaden är en förutsättning för en fungerande omställning. Vägen framåt behöver röjas upp.

Tillfälliga anställningar och bemanningsföretag är inslag också på en fungerande arbetsmarknad. Däremot ska inte inhyrningar och visstidsanställningar kunna missbrukas och staplas på varandra under långa perioder. Brister i lagstiftningen ska inte möjliggöra för arbetsgivare att först kunna säga upp människor till följd av arbetsbrist för att sedan direkt via bemanningsföretag hyra in dem igen till samma jobb.

Mångfald, jämställdhet och olika erfarenheter på arbetsplatserna stärker arbetslivet. Därför behövs nationella insatser som stärker arbets-

platsernas åtgärder för jämställdhet och mångfald. Lönekartläggningar och jämställdhetsplaner är värdefulla verktyg. Diskriminering och kränkande särbehandling behöver motverkas med såväl lagar som insatser för att öka människors medvetenhet. Erfarenheter och kunskaper samlade under ett långt arbetsliv är tillgångar på arbetsmarknaden.

Arbetskraftsinvandring är bra för Sverige. Därför ska Lex Laval rivas upp och ersättas med regelverk som möjliggör att svenska kollektivavtal ska kunna gälla alla som arbetar i Sverige. Utstationerad arbetskraft ska kunna ges rättigheter i enlighet med svenska kollektivavtal. Migrationsverket ska granska och kontrollera de företag som godkänts för att anställa migrantarbetare i Sverige. Avtalsenliga löner ska betalas och överenskomna arbetsvillkor hållas. Missbruk skadar majoriteten seriösa företagare och ska bestraffas. Sociala villkor i enlighet med kollektivavtal ska kunna säkerställas när staten och kommunsektorn handlar upp varor och tjänster. Sverige ska ratificera ILO-konvention 94.

IF Metalls färdplan för en fungerande omställningspolitik säger

att lagen om anställningsskydd ska justeras så att det inte är möjligt att stapla visstidsanställningar på varandra under långa perioder

att insatser ska genomföras för att stärka arbetsplatsernas åtgärder för jämställdhet, mångfald och tillvaratagandet av jobbseniorers erfarenheter

att Lex Laval ska ersättas med en reglering som möjliggör att svenska kollektivavtal ska kunna gälla för alla som jobbar i Sverige och att utstationerad arbetskraft ska kunna ges rättigheter i enlighet med svenska kollektivavtal

att Migrationsverket ska ges ett tydligt uppdrag att granska och kontrollera de företag som godkänts för att anställa migrantarbetare

att sociala villkor i enlighet med kollektivavtal ska kunna säkerställas vid offentlig upphandling och att Sverige ratificerar ILO-konvention 94.

2. Omställning med utvecklad kunskap och erfarenhet

Över hälften av de arbetslösa beskrivs av Arbetsförmedlingen stå långt ifrån arbetsmarknaden. Skälen är många, men det är också möjligheterna att ta vara på varje människa. En stor del bedöms ha otillräcklig utbildning eller erfarenhet för de jobb som är lediga. Med ihållande hög arbetslöshet och bristande insatser inom arbetsmarknadspolitiken blir chanserna till jobb små. Många unga saknar en fullföljd gymnasieutbildning. Äldre som förlorat jobbet riskerar att få sin erfarenhet, uppbyggd under ett långt arbetsliv, upplevd som otillräcklig för de nya jobben.

Regeringen har satt sitt hopp till återkommande skattelättnader och subventioner. Arbetsgivaravgiften har justerats ned för unga. Mångmiljardbelopp, som kunde ha använts för industrins kompetensförsörjning, gick i stället till insatser som gav få nya jobb. Där insatser uteblev för att rusta människor för dagens arbetsmarknad inrättades i stället Fas 3. IF Metall vill annat.

För IF Metall handlar Sveriges utveckling om att ta vara på och utveckla kompetensen hos varje människa. Landets framtidskridande byggs upp av kunskaper och färdigheter. Färdriktningen för jobben behöver därför en sammanhållen politik för satsningar på kompetensförstärkning.

Inom samma postnummerområden verkar i dag arbetskraftsbrist och långtidsarbetslöshet sida vid sida. Återkommande undersökningar visar att många arbetsplatser, år ut och år in, har svårt att rekrytera människor med efterfrågad utbildning eller erfarenhet. Svårigheterna drabbar enskilda arbetsplatser. Hoppet om nyinvesteringar slocknar. Kunder får beskedet att ”tyvärr, det klarar eller hinner vi inte”. Övertidsarbete får ta vid där nya arbetskamrater inte står att finna.

IF Metall menar att arbetsmarknadspolitiken behöver se förnyelsens ljus. Vi vill se en utökning av antalet platser inom framför allt yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning. Arbetsförmedlingen ska få möjligheter att erbjuda skraddarsydda praktik- och utbildningslösningar som passar arbetsplatsernas behov.

Vägarna till jobb eller utbildning behöver bli smartare. Ett nationellt krafttag för kompetenskartläggning och validering är nödvändigt. IF Metall vill att resurser riktas till att utveckla nationella valideringsmodeller för fler yrkesområden. Lokalt och regionalt ska kompetenskartläggning och validering finnas tillgängligt för arbetslösa, men även för anställda som en del av stödet för arbetsplatsernas arbete med kompetensutveckling.

Ge utbildningspolitiken en stark roll för jobben

Utbildningspolitiken måste få en starkare roll för jobben. Kraven på kunskap växer. Därför spelar utbildningspolitiken en helt avgörande roll för hur arbetsmarknaden utvecklas.

Utbildning innebär förverkligande av livschanser som sträcker sig längre än möjligheten till en arbetsinkomst. Därför får aldrig kön, etnisk härkomst eller klasstillhörighet bli hinder för människors rätt att kunna välja utbildning. Jämlikhet ger de många människorna den frihet som gör Sverige starkare. Därför är satsningar på grund- och gymnasieskola helt avgörande för framtiden på svensk arbetsmarknad.

IF Metall menar att det måste finnas trygga broar mellan skola och arbetsliv. Samverkan ger både högre utbildningskvalitet och den kompetensförstärkning som landets arbetsplatser eftersöker. Arbetsmarknadens inflytande över utbildningarnas utformning och dimensionering behöver öka. En bättre fungerande arbetsmarknad behöver en sammanhållen satsning på yrkesutbildningar.

IF Metall ser behov av att Sverige investerar i ett yrkesutbildningspaket, som även rymmer satsningar på studie- och yrkesvägledning för unga och vuxna. Rekryteringen av yrkeslärare behöver öka. Nationella satsningar behövs för att på ort och ställe öka söktrycket till och kvaliteten på gymnasiets yrkesprogram och för att stärka kontakterna mellan enskilda skolor och arbetsplatser.

Tonåringars könsbundna gymnasieval delar upp svensk arbetsmarknad i kvinno- respektive mansdominerade yrken. Industrin mår bättre av fler kvinnor, vården och omsorgen av fler män. Därför behövs nationella satsningar för att stärka lokala engagemang som kan bryta upp de könsbundna utbildningsvalen.

IF Metall menar att det behövs fler vägar till och fler platser inom Yrkeshögskolan. Bristyrkesområden ska prioriteras. I ett yrkesutbildningspaket ska utveckling av Yrkesvux rymmas så att det tydligare blir en varaktig utbildningsform som också ger kvinnor och män möjlighet att byta utbildnings- eller yrkesbana.

Lärlingsutbildningar kan utvecklas inom yrkesområden med tradition av att i stor utsträckning låta färdigutbildningen ske på arbetsplatserna.

IF Metalls färdplan för en fungerande omställningspolitik säger

att arbetsmarknadspolitiken tydligare ska inriktas på att främja arbetsplatsernas behov av kompetens

att antalet platser inom framför allt yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar ska utökas och samordnas med satsningar på ökad tillgänglighet till Yrkesvux

att riktade satsningar ska genomföras för att främja genomslaget av kompetenskartläggning och validering

att satsningar ska genomföras på grund- och gymnasieskolan med målet att öka andelen elever med gymnasiebehörighet respektive gymnasieexamen

att ett nationellt yrkesutbildningspaket ska tas fram som stärker yrkesutbildningar i olika former riktade till såväl unga som vuxna.

3. Arbetslöshetsförsäkringen blir en omställningsförsäkring

Arbetslöshetsförsäkringen är en oumbärlig del av en fungerande omställning på arbetsmarknaden. Den kan ge den ekonomiska trygghet som är nödvändig i ett land som bejaktar strukturomvandling. Försäkringen kan hålla uppe efterfrågan i ekonomin när arbetslösheten stiger. Försäkringen kan vara ett värn mot att löner och villkor sätts under press när konkurrensen om jobben hårdnar.

Men så fungerar inte arbetslöshetsförsäkringen i dag. Den är gravt eftersatt. Långt under varannan arbetssökande är inte ens kvalificerad för att kunna använda försäkringen. Urholkat tak medverkar till att det är mycket få som kan få ut 80 procent. Mångmiljardbelopp har taxerats ut i förhöjda avgifter i ett befängt experiment för att påverka lönebildningen.

Vägen framåt handlar om att steg för steg se till att arbetslöshetsförsäkringen blir en fungerande del i omställningen på arbetsmarknaden.

Arbetslöshetsförsäkringen ska fungera för alla på arbetsmarknaden. IF Metall motsätter sig en utveckling där tilläggsförsäkringar blir särlösningar för människor med resurser att betala för sig. Tilläggslösningar fördjupar orättvisorna mellan arbetstagare. Det urholkar i grunden förtroendet för gemensamma försäkringar. Vägen framåt handlar om att hålla ihop, inte dra isär. Därför behöver taket höjas. Riktmärket bör vara att 80 procent av de a-kasseanslutna ska kunna få ut 80 procent i ersättning vid arbetslöshet.

Tillgängligheten till en fortsatt frivillig försäkring måste bli bättre genom rimligare kvalificeringsvillkor och låga avgifter. Fackliga a-kassor med förankring i branschernas verklighet ger välfungerande service och stöd till a-kasseanslutna.

Förstärkningen av försäkringen behöver gå hand i hand med förstärkningen av arbetsmarknadspolitiken. Aktivitet ska alltid prioriteras före passivitet. Rätten till en god rimlig inkomsttrygghet kan då förenas med ansvaret för att aktivt ta del av de insatser som erbjuds inom arbetsmarknadspolitiken. Ersättningen kan hållas högre tidigt under omställningen. Utformningen av kontroller och sanktioner ska gå hand i hand med en hög ambitionsnivå i en aktiv arbetsmarknadspolitik.

Med ett gott stöd kan tydliga krav ställas på aktivitet. Regelverken kan utformas så att Arbetsförmedlingen och a-kassorna kan inrikta sig på stöd till enskilda, inte belastas med tungrodd byråkrati.

En arbetsmarknadspolitik tydligt inriktad på arbetsplatsernas kompetensbehov öppnar möjligheten för människor att gå utbildningar med bibehållen a-kasse- eller aktivitetsersättning. Det kan ske som ett led i att öka rekryteringen till bristyrkesutbildningar eller för att stärka rehabiliteringsinsatserna. Varje människa är en resurs. Därför ska arbetsmarknadspolitiken växla över från utförsäkringar till att ge fler människor tillgång till meningsfulla arbeten i helt eller delvis subventionerade anställningar.

IF Metalls färdplan för en fungerande omställningspolitik säger

att taket i arbetslöshetsförsäkringen ska höjas med riktmärket att 80 procent av de a-kasseanslutna ska kunna få ut 80 procent i ersättning vid arbetslöshet

att anslutningen till arbetslöshetsförsäkringen ska vara frivillig och a-kassorna administreras av fackliga organisationer

att en arbetsmarknadspolitik som sätter aktivitet framför passivitet är en grundförutsättning för en fungerande omställningsförsäkring

att möjligheterna att studera med a-kasse- eller aktivitetsersättning ska utvecklas.

4. Omställning i verkligheten, på ort och ställe

Arbetsmarknadspolitikerna behöver nå verkligheten, på de arbetsplatser där nya medarbetare behövs och på de platser runt om i landet där människor lever och verkar. Insatserna behöver få verkningsfullt innehåll anpassat efter behoven på enskilda arbetsplatser och hos enskilda människor.

Vad Sverige i stället har fått se är en arbetsmarknadspolitik som avlövats på aktivitet. Hårda regleringar från regeringskansliet har dessutom lett till att miljardbelopp, avsatta för insatser, blivit oåtkomliga för arbetslöshetsbekämpningen och skickats tillbaka till staten. Samtidigt växer långtidsarbetslösheten och många arbetsplatser har svårt att hitta personal med rätt utbildning eller erfarenhet. IF Metall ser en annan väg.

IF Metall vill att arbetsmarknadspolitikerna ska få koncentrera sig på arbetsplatsernas behov. Arbetsplatserna måste ses som startpunkten för en fungerande omställning. Arbetsförmedlingen behöver därför få mer tid att samverka med arbetsplatserna. Kontroll av arbetslösa och upphandlingsadministration får då stå åt sidan. Arbetsplatserna ska se sitt lokala arbetsförmedlingskontor som ett självklart stöd för jobbmatchning och kompetensförsörjning. Långsiktig samverkan med omställningsaktörer och utbildningsanordnare som stärker kvaliteten i insatserna ska ta över ideologiskt framtvungad konkurrensutsättning.

Ökad kontakt med arbetsplatserna innebär också att Arbetsförmedlingen får bättre förutsättningar för att se till att insatser inte används för att tränga ut ordinarie arbeten eller runda kollektivavtalens villkor.

IF Metall menar att samverkan, på lokal och regional nivå, mellan utbildnings- och arbetsmarknadspolitikerna genomförande behöver bli bättre. I dag sätter administrativa gränser hinder för människors väg till arbete och arbetsplatsernas kompetensförsörjning. I nära perspektiv måste samverkan lokalt och regionalt få större inflytande över resurs- och samordningen. Det kan till exempel handla om att samordna vilka Yrkesvux och yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar som behöver

erbjudas. I detta ingår att Arbetsförmedlingen generellt bör få möjlighet att handla upp och erbjuda arbetslösa reguljära utbildningar som kan kombineras med praktik.

På sikt bör ett större ansvar för resurssamordning också kunna läggas över regionalt för gymnasieutbildningar och eftergymnasiala utbildningar, till exempel Yrkeshögskoleutbildningar, som är avgörande för kompetensförsörjningen. På den grunden kan också ett nätverk byggas upp av utbildningsanordnare och expertis som stödjer de enskilda arbetsplatsernas genomförande av kompetensutveckling.

Snabba insatser för en piggare omställning

IF Metall vill se en omläggning av arbetsmarknadspolitiken så att insatser ska kunna sättas in snabbt. Administrativa gränser ska ersättas med individanpassade lösningar som ger möjligheter till utveckling via praktik och utbildning. Människor ska inte via långa arbetslöshetsperioder behöva kvala in till aktiva insatser.

En arbetsmarknadspolitik som stödjer kompetensförsörjning ska vara öppen för att ge människor möjlighet att via utbildning eller praktik varaktigt kunna etablera sig i arbetslivet. Hellre det än att människor ska se framför sig en upprepad lång rad av osäkra anställningar. Ett jobb är viktigt, men möjligheten till rätt jobb är ännu viktigare.

IF Metall stödjer införandet av en 90-dagarsgaranti för unga. Vi vill att insatser som sker inom ramen för omställningsavtalen tydligt samordnas med, och ska kunna fördjupas med, Arbetsförmedlingens insatser. Arbetsförmedlingen behöver få ett rakt uppdrag att se omställningsavtalen som en tillgång och samverka med omställningsaktörerna. En stark samverkan ger i sin tur förutsättningar för bredare avtal som når även visstidsanställda och blir verktyg för rehabiliteringsinsatser.

Arbetsmarknadspolitikens fokus på arbetsplatsernas behov förutsätter att resurserna kan användas mer flexibelt och komma till nytta utifrån de behov som finns på ort och ställe. Kontakter med arbetsplatserna ska kunna fullföljas med skraddarsydda lösningar för de behov som finns. En rikligare verktygslåda med olika utbildnings- och praktikinsatser ska kunna kombineras med möjligheten att skraddarsydda lösningar anpassade efter de arbetssökande och arbetsplatserna. På den grunden blir det också möjligt att utveckla innehållet i och genomslaget för avtalsbaserade lösningar, såsom IF Metalls avtal om yrkesintroduktion.

Omställning där alla är en resurs

Sverige har genomgått en dyster utveckling där människor dag för dag tillåtits att hamna allt längre ifrån arbetsmarknaden. En omläggning av arbetsmarknadspolitiken med mer av snabba aktiva insatser anpassade till varje människas behov kan förebygga risken för att långtidsarbetslöshet drabbar allt fler. Samtidigt krävs en omedelbar kraftsamling mot den rådande långtidsarbetslösheten.

Hit hör subventionerade anställningar riktade till människor med tillfällig eller mer bestående nedsatt arbetsförmåga. Det kan till exempel handla om meningsfulla jobb i näringslivet, i landets kommuner och landsting eller i föreningslivet, med riktade anställningsstöd. Hit hör inte sysselsättningsfasen (Fas 3). Fas 3 ska fasas ut.

Förutsättningarna för att komma i arbete varierar från människa till människa. En och samma administrativa lösning kan inte passa alla. Däremot är alla en resurs, och alla ska också få uppleva det. Därför måste också insatserna kunna variera och kunna kombineras på ett sätt som passar både individer och arbetsplatser, i form av studier och/eller rehabiliteringsinsatser.

Trygghetssystemen måste snabbt styras över till en arbetslinje som ser till människors behov och möjligheter. Människor med kronisk eller långvarig sjukdom ska ha rätt till ekonomisk trygghet. De stelbenta tidsgränserna för sjukpenningen gynnar inte vägen tillbaka till arbete och måste därför ersättas med aktiva rehabiliteringsinsatser med fungerande uppföljning.

Samhall spelar en viktig roll för omställningen på arbetsmarknaden. Tyvärr fungerar det inte så på alla ställen. IF Metall vill därför förstärka Samhall. Förstärkningarna behöver vägledas av tre sammanhållna delar. Fler platser är en del. Samhall måste samtidigt få resurser att kunna utveckla arbetet för Samhallanställda. Trygghet och utveckling i arbetet är en annan del i en förstärkning av Samhall.

För det tredje vill IF Metall se en tydligare samverkan mellan Samhall och arbetsmarknadspolitiken. Mål ska finnas för att, där det är möjligt, stödja människors väg tillbaka till den reguljära arbetsmarknaden. Målen behöver stödjas av en arbetsmarknadspolitik som har resurser att erbjuda individanpassade lösningar som också kan upplevas trygga för individen.

IF Metall tror inte på en återgång till gångna tiders omfattande utpensionering av arbetsmarknadsskäl. Däremot ser vi att avtalsbaserade lösningar, anpassade utifrån verklighetens möjligheter, kan få växande betydelse. Möjlighet till avtalad delpension är ett sådant område. IF Metall motsätter sig därför varje politiskt försök att försvåra parternas gemensamma arbete med avtalspensioner eller andra lösningar som rör arbetstidsflexibilitet.

IF Metalls färdplan för en fungerande omställningspolitik säger

att arbetsmarknadspolitiken tydligare ska medge tidiga och kompetenshöjande insatser, flexibelt genomförda utifrån behov hos individer och rekryterande arbetsplatser

att arbetsmarknads- och utbildningspolitiken ska samordnas utifrån lokala och regionala behov

att Arbetsförmedlingen ska få i uppdrag att medverka till att insatser som sker inom ramen för omställningsavtalen kan samordnas och fördjupas med arbetsmarknadspolitiska insatser

att arbetsmarknadspolitiken ska öka bredden av insatser kombinerat med lönesubventioner riktade till arbetslösa som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden

att sysselsättningsfasen (Fas 3) ska avvecklas

att de stelbenta tidsgränserna i sjukförsäkringen ska ersättas med ökade insatser för att stärka de arbetsmarknadsinriktade rehabiliteringsinsatserna

att Samhall ska förstärkas för att främja de nationella omställningsinsatserna och för att utveckla de Samhallanställdas arbeten

att Samhall fortsätter sitt regionalpolitiska ansvar och att verksamhet prioriteras där behoven finns.

5. Omställningen startar på varje arbetsplats

Arbetsplatsernas vägar att möta behov och utmaningar formar ett vägval för omställningen på hela arbetsmarknaden.

IF Metalls medlemmar finns på arbetsplatser där varje anställds kompetens bygger arbetsplatsen starkare. På arbetsplatserna är arbetets organisering, arbetsmiljöarbetet och arbetstagarnas kompetensutveckling verktyg för att flexibelt kunna ställa om och därmed stå än starkare i konkurrensen.

IF Metalls medlemmar finns på arbetsplatser där vårt fackliga engagemang för Hållbart arbete gör verklig skillnad. IF Metalls medlemmar finns på alla de arbetsplatser som skapar aktivitet i partsgemensamma samarbeten, såsom Teknikcollege, Yrkesåret eller Produktionslyftet.

För oss i IF Metall är det omställningspolitik när politiken ser värdet och vill, utan att ta över företagets ansvar eller peta i parternas rätt till självständighet, bidra till engagemanget på dessa arbetsplatser. Vägvalet för politiken är att bidra mer, inte mindre, till arbetsplatsernas engagemang för god arbetsmiljö, välfungerande arbetsorganisationer och allas möjlighet att få lära mer i arbetslivet.

Arbetsplatsernas arbetsmiljöarbete ger en bättre arbetsmarknad

Varje anställds rätt till en god arbetsmiljö bygger upp en fungerande svensk arbetsmarknad. Arbetsplatser som försliter, skadar och pressar människor psykiskt skadar hela arbetsmarknaden. Brister i arbetsmiljön minskar antalet produktiva timmar och slår ut många människor helt och hållet från arbetsmarknaden.

Därför är arbetsmiljöarbetet på varje enskild arbetsplats en omistlig del av den nationella omställningspolitiken. IF Metall menar att utvecklingen på Sveriges arbetsplatser behöver stöd av nationella arbetsmiljö-satsningar. Vi vill se ökade resurser till arbetsmiljöinspektioner och skärpta sanktioner mot arbetsgivare som bryter mot arbetsmiljö- och arbetstidsregler. Arbetsmiljöverket ska ha tillräckliga resurser för att kunna utveckla och uppdatera föreskrifter. Kunskapen om arbetsmiljöbrottslighet behöver bli större hos polis och åklagare.

Skärpta kontroller och uppföljningar av arbetsplatsernas arbetsmiljö behöver ske balanserat med förstärkt utvecklingsarbete.

IF Metall ser ett behov av att öka resurserna till utbildning av såväl skyddsombud som chefer med ansvar för produktion och personal. Pressen och stressen på arbetsplatserna ökar. Därför behöver resurser öronmärkas för utbildningar i psykosocial arbetsmiljö.

Vi vill att staten lyfter av sjuklöneansvaret, som fördyrar och riskerar att sortera ut mer än det hjälper upp utvecklingen. Vi ser hellre att arbetsplatserna får en reell funktion i myndighetssamverkan för att hitta fungerande lösningar för människors rehabilitering i jobbet eller på arbetsmarknaden som helhet.

IF Metall menar att det är nödvändigt att Sverige höjer ambitionsnivån för det förebyggande arbetet. Fler arbetsplatser måste få tillgång till kvalificerad företagshälsovård. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet behöver prioriteras. Staten bör därför pröva tanken på att låta Arbetsmiljöverket få ett tydligt uppdrag och riktade resurser för att med expertis understödja det förebyggande arbetet.

Sverige behöver en omedelbar strategi för nolltolerans av dödsolyckor i arbetslivet. Strategin ska tas fram i samverkan med parterna. Döden på jobbet får aldrig vara en realitet.

Utveckling av produktionens och arbetets organisering är avgörande för såväl arbetsplatsernas konkurrenskraft som villkoren för människors arbetsvardag. Forsknings- och utvecklingsresurser behöver riktas till att främja parternas engagemang för konkurrenskraftiga och hållbara lösningar för produktionens och arbetets organisering. IF Metall anser att Sverige behöver inrätta ett nationellt kunskaps- och utvecklingscentrum för produktiva och hållbara arbetsorganisationer. Centrat kan bli ett nav för forskning och handfast utvecklingsarbete, i nära samverkan med företag och arbetsmarknadens parter.

Arbetsplatser som kan och vet mer skapar en bättre arbetsmarknad

Lärande i arbetslivet handlar om utveckling av arbetsmarknadens största resurs – alla de miljontals kvinnor och män som är i arbete.

Kompetensutveckling i arbetslivet betyder framgång i strävan efter att låta kunskap snarare än försämrade arbetsvillkor vara ledstjärna för internationell konkurrenskraft. Mångkunnighet ger arbetsplatser förmåga att hantera inre omställningskrav när produktionen med order- och konjunkturläge rör sig upp och ned. Påbyggda kompetenser ger i omställningen rekryterande arbetsplatser mer kunskap och erfarenhet. Det förebygger risken för långvariga arbetslöshetsperioder och är en nyckel till framgång i arbetsmarknadsinriktad rehabilitering.

Politiken behöver se det stora värde som lärande i arbetslivet skapar för hela samhället. Lärande i arbetslivet kan inte längre bara uppfattas som personalutbildning som arbetsgivare eller enskilda får sköta efter eget tycke och plånbok. Sverige måste nå längre.

Sverige behöver en infrastruktur för lärande i arbetslivet. IF Metall vill därför se nationella insatser, som sker i samverkan med parterna på arbetsmarknaden, för att ge väsentligt fler människor tillgång till kompetensutveckling. Arbetsplatserna behöver i sin närhet känna stöd i hur genomförandet av kompetensutveckling faktiskt kan ske. Genomförandestöd kan också komma till nytta för parternas medverkan i projekt finansierade via Europeiska Socialfonden.

IF Metall menar att nationella resurser ska finnas tillgängliga för att stödja arbetsplatsernas finansiering av kompetensutvecklingen. På sikt bör företagens möjligheter att få göra avskrivningar för investeringar i personalutbildning eller ett system för kompetensförsäkring prövas. I det nära perspektivet, redan i morgon, bör resurser kunna riktas till lösningar för att använda kompetensutveckling vid ekonomisk nedgång – då tiden men inte resurserna finns på arbetsplatserna.

Staten bör pröva möjligheten att utveckla lösningar motsvarande IF Metalls idé om ”100-lappen”, dvs. att staten skjuter till runt en hundring i timmen för kompetensutveckling av arbetstagare som annars riskerar att bli uppsagda. Det nyligen beslutade systemet om statligt stöd till korttidsarbete, vid allvarliga kriser, bör också innehålla resurser till arbetsplatsernas kompetensutveckling. Svensk arbetsmarknad mår bättre av utveckling än av att arbetsplatser tappar kompetens och arbetstagare förlorar jobben.

IF Metalls färdplan för en fungerande omställningspolitik säger

att antalet arbetsmiljöinspektioner ska öka samt påföljderna skärpas vid överträdelser av arbetsmiljö- och arbetstidslagarna

att arbetsmiljöutbildning ska bli obligatorisk på Polishögskolan

att resurserna ska öka till arbetsmiljöutbildningar

att strategi för nolltolerans mot dödsolyckor i arbetslivet ska tas fram i samverkan med parterna

att satsningar ska genomföras för att stärka arbetsplatsernas tillgång till företagshälsovård och för att utveckla det förebyggande arbetsmiljöarbetet

att en strategi tas fram med parterna som syftar till att förbättra den psykosociala arbetsmiljön i arbetslivet

att forsknings- och utvecklingsresurser ska riktas till att främja parternas engagemang för konkurrenskraftiga och hållbara lösningar för produktionens och arbetets organisering

att Sverige ska bygga upp en infrastruktur för lärande i arbetslivet och staten medverka till finansieringen av arbetsplatsernas insatser för kompetensutveckling.

Dagordningens punkt 20

Handlingslinjer

Föredragning Vår arbetsplats

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Kongresskamrater, jag ska vara väldigt kortfattad. Vi ska nu behandla det första avsnittet i handlingslinjerna. Som framgår i förordet har vi den här gången försökt att fokusera ytterligare på de väldigt specifika frågor som vi bedömer vara prioriterade frågor under den kommande kongressperioden, att vi ska försöka aktivera många i de punkter vi lyfter upp.

Målen kan vara långsiktiga, men det är åtgärder under kongressperioden som gör att vi kan förflytta oss närmare de mål vi sätter upp och det ska också vara möjligt att utvärdera desamma. Det är den principiella hållning vi har haft när vi har utformat förslaget till handlingslinjer och den baseras på den erfarenhet vi har från förra kongressens handlingslinjer, som ju var ganska omfattande. Därför är de i dag färre till antalet och mer kortfattade som ett försök att göra det mer fokuserat.

De tre handlingslinjer som vi nu har att behandla är först den som handlar om att teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser där vi har medlemmar. Jag ska inte motivera den mer, ni vet precis vad den handlar om.

Den andra handlar om att vi vill att klubbar ska inventera och genomföra åtgärder för att kunna skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö, med just att lyfta hållbara arbeten som en väldigt viktig del i vårt framtida arbete.

Den tredje slutsatsen på det här området handlar om att göra särskilda insatser för att främja kvinnornas yrkesutveckling på arbetsplatserna. Försöket här är att ta ytterligare ett steg i jämställdhetstänkandet, att få det att genomsyra hela vårt arbete ute på arbetsplatserna. Här ligger hela frågan om hållbart arbete med kompetensutveckling, arbetsorganisation och lönesystemsutveckling, men utifrån ett väldigt bra jämställdhetstänkande.

Jag yrkar bifall till förslaget till handlingslinjer, avsnittet Vår arbetsplats.

I debatten deltog:

Farshid Ghaffarnejad, 9 Västra Gästrikland

Gert Jakobsson, 51 Sydvästra Skåne

Ludwig Fungmark, 26 Östergötland

Sofia Parkko, 26 Östergötland

Petrus Eriksson, 46 Blekinge

Leine Johansson, 38 Östra Småland

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vår arbetsplats.

Farshid Ghaffarnejads förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall ska prioritera skyddsarbete högt för att få bort dödsolyckorna från våra arbetsplatser.

Gert Jakobssons ändringsförslag att punktsats 2 får följande lydelse: Varje IF Metallklubb, *och när klubb saknas avdelning*, ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö.

Ludvig Fungmarks förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall ska arbeta för att hitta en långsiktig lösning som minskar antalet otrygga anställningar och samtidigt möter företagens krav på flexibilitet.

Sofia Parkkos ändringsförslag att punktsats 1 får följande lydelse: IF Metall ska teckna *rätt* kollektivavtal på alla arbetsplatser inom vårt område där vi har medlemmar.

Sofia Parkkos ändringsförslag att punktsats 2 får följande lydelse: Varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö *med ett så rikt arbetsinnehåll som möjligt*.

Sofia Parkkos ändringsförslag att punktsats 3 får följande lydelse: IF Metall ska göra särskilda insatser för att *stärka* kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen.

Gert Jakobssons ändringsförslag på sidan 507 i beslutsboken, att andra stycket, andra meningen får följande lydelse: Därför vill vi se bättre möjligheter att utveckla och förnya yrkeskompetensen så att *medlemmarnas* ställning på arbetsmarknaden stärks.

Petrus Erikssons ändringsförslag att punktsats 2 får följande lydelse: Varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och bättre arbetsmiljö *och särskilt uppmärksamma kvinnors arbetsuppgifter*.

Leine Johanssons förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall ska verka för att riksdagen genom incitament hjälper företag och fack att utveckla hållbara arbeten.

Anders Ferbes förslag att remittera förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Föredragning Vår organisation

På grund av tidsbrist för kongressen avstod Anders Ferbe från att hålla sin föredragning på detta avsnitt.

I debatten deltog:

Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten

Emilia Töyrä, 1 Malmfälten

Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge

Susanne Öhrn, 46 Blekinge

Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten

Carlos Rebelo Da Silva, 36 Göteborg

Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vår organisation.

Hans Anderssons förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall är en feministisk organisation. Samt förslag att kongressen ska besluta om förslaget utan remittering till kongressberedningen.

Emilia Töyräs förslag att i handlingslinjernas text beskriva att IF Metall är en feministisk organisation.

Sabahudin Varenikics och Susanne Öhrns ändringsförslag att punktsats 2 får följande lydelse: IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå och målet *minst* 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2017.

Sabahudin Varenikics förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall ska öka andelen ungdomar i förbundets beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå, minst 20 procent ska vara uppfyllt 2017.

Gunnar Petterssons förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF Metall kommer aktivt arbeta för att utbilda och informera medlemmar/ icke medlemmar om den ideologiska grunden till vår organisation.

Carlos Rebelo Da Silvas förslag till ny slutsats med följande lydelse: Att den psykosociala arbetsmiljön ska vara ett fokusområde.

Ferenc Kovacs förtydligande om att det måste bli mer mångfald i IF Metalls beslutande och rådgivande organ till nästa kongress.

Anders Ferbes förslag att remittera förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att efter votering avseende Hans Anderssons förslag **remittera** samtliga förslag till kongressberedningen.

Protokollsanteckning

Votering avseende Hans Anderssons förslag att kongressen skulle besluta om ny slutsats utan remittering till kongressberedningen begärdes av Petrus Eriksson, 46 Blekinge.

Föredragning Vårt samhälle

På grund av tidsbrist för kongressen avstod Anders Ferbe från att hålla sin föredragning på detta avsnitt.

I debatten deltog:

Farshid Ghaffarnejad, 9 Västra Gästrikland

Stefan Jönsson, 43 Kronoberg

Jan Anders Lindfors, 46 Blekinge

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vårt samhälle.

Farshid Ghaffarnejads förslag till ny slutsats med följande lydelse:

IF Metall ska på alla nivåer motarbeta främlingsfientlighet och rasism.

Stefan Jönssons ändringsförslag att punktsats 1 får följande lydelse:

IF Metall ska på lokal, regional och nationell nivå aktivt driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för *alla* medlemmar.

Stefan Jönssons ändringsförslag att punktsats 2 får följande lydelse:

IF Metalls avdelningar ska *aktivt* engagera sig i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.

Stefan Jönssons ändringsförslag att punktsats 3 får följande lydelse:

IF Metall ska *aktivt* stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att på alla nivåer engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna och i detta samverka med Socialdemokraterna.

Jan Anders Lindfors förslag till ny slutsats med följande lydelse: IF

Metall prioriterar en bättre a-kassa, såväl ersättningsnivåer som inträdesregler ska ses över för att ge ökad trygghet vid arbetslöshet.

Anders Ferbes förslag att remittera förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Fastställande av handlingslinjer

Kongressberedningens ordförande Anders Ferbe redogjorde för de förändringar av texten som hade gjorts efter de tre debattomgångarna. De reviderade handlingslinjerna fanns i ombudens läsplattor, med synliga ändringsmarkeringar. En enig kongressberedning föreslog kongressen att fastställa de reviderade handlingslinjerna.

I debatten deltog:

Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Kongressberedningens förslag till handlingslinjer.

Gert Jakobssons, 51 Sydvästra Skåne, förslag till ändring av text i punktsats 2 från tidigare debattomgång under avsnittet Vår arbetsplats.

Sabahudin Varenikics förslag till ändring av text i punktsats 2 från tidigare debattomgång under avsnittet Vår organisation.

Leine Johanssons förslag till ändring av texten i handlingslinjerna, avsnittet Vår arbetsplats, från: *Hållbart arbete är en del i IF Metalls strategi mot otrygga anställningar som också möter företagets krav på flexibilitet* till: *IF Metall ska ha en strategi mot otrygga anställningar som också möter företagets krav på flexibilitet*.

Anders Ferbes förslag om bifall till kongressberedningens förslag till handlingslinjer.

Kongressen beslutade

att **avslå** Gert Jakobssons förslag till ny text

att efter votering **avslå** Leine Johanssons förslag till ny text

att **bifalla** kongressberedningens förslag till handlingslinjer.

Protokollsanteckning

Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge, återtog under debatten sitt förslag om ändring av text från tidigare debattomgång och anslöt sig till kongressberedningens förslag.

Votering avseende Leine Johanssons förslag till ny text begärdes av Leine Johansson, 38 Östra Småland.

Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne, och Lars Ask, 27 Östra Skaraborg, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Handlingslinjer

Handlingslinjernas syfte är att formulera mål och strategier inom viktiga områden för IF Metall. Inom varje område anges konkreta mål och inriktningar för förbundets arbete under den kommande kongressperioden. Handlingslinjerna har tre rubriker:

- Vår arbetsplats
- Vår organisation
- Vårt samhälle

Handlingslinjerna täcker inte in hela förbundets verksamhet. Vid sidan av de frågor som behandlas i handlingslinjerna bedrivs ett kontinuerligt arbete inom hela vårt fackliga område med utgångspunkt i kongressens och förbundsstyrelsens beslut.

Handlingslinjerna är kongressens styrdokument som sätter fokus på några områden som ska vägleda verksamheten på alla nivåer i förbundet under den kommande kongressperioden. Efter kongressen kommer förbundsstyrelsen att besluta om förbundskontorets verksamhetsplan där aktiviteter för att uppfylla handlingslinjernas slutsatser kommer att planeras. På motsvarande sätt bör avdelningar och klubbar basera sina verksamhetsplaner på de mål och inriktningar som handlingslinjernas slutsatser innehåller.

Vår arbetsplats

Kollektivavtalet är en grundpelare i det fackliga arbetet. I kollektivavtalet finns de löne- och anställningsvillkor som förbundet genom åren förhandlat fram för medlemmarnas räkning. Kollektivavtalet är ett regelverk som skyddar och stärker medlemmarna och är ett viktigt verktyg för det fackliga arbetet. Det ger medlemmarna trygghet och utvecklingsmöjligheter. Det anger minimivillkoren på arbetsplatserna. Därför ska det finnas kollektivavtal på alla arbetsplatser där IF Metall har medlemmar.

I varje avtalsrörelse förhandlas om villkor och lön. Grunderna för löneökningarna kräver ett stabilt ramverk. Industriavtalet har de senaste 15 åren tjänat väl som styråra för lönebildningen genom att den konkurrensutsatta industrin är normerande för löneökningstakten på hela arbetsmarknaden. En viktig men ibland underskattad egenskap i lönebildningen är förmågan att skapa nödvändig (eller tillräcklig) samsyn om den internationellt konkurrensutsatta sektorns lönenormerande roll. Efter de många åren med industriavtal finns en tendens att glömma bort tidigare erfarenheter av långtgående splittring och urholkad konkurrenskraft. Det återskapade förtroendet för parternas förmåga att hantera lönebildningen har uppstått genom att industrins parter regelmässigt satt ett kostnadsmärke som stora delar av övriga arbetsmarknaden accepterat.

För IF Metalls medlemmar är rikstäckande kollektivavtal med löneökningar ett prioriterat mål. När de sifferlösa avtalen ökar riskerar vi att få allvarliga bekymmer med att försvara rikstäckande kollektivavtal med löneökningar som alla får del av. Då riskerar vi att hamna i en situation där ojämlikheten och orättvisorna ökar. Följden blir att Sverige lämnar den nuvarande framgångsrika lönebildningsmodellen och i längden finns bara förlorare. IF Metall måste fortsätta att bemöta de utmaningar som finns mot en väl fungerande lönebildning. IF Metall ska även i fortsättningen kräva så bra avtalsinnehåll och löneökningar som möjligt utan att äventyra konkurrenskraften och jobben.

Även i IF Metalls internationella arbete är avtalstecknande prioriterat. IF Metall arbetar för att nå fler internationella ramavtal i de internationella företagen. Innehållen i avtalen ska baseras på respekten för fackliga och mänskliga rättigheter och ge företagen möjlighet att ta ökat socialt ansvar.

IF Metall har både ambition och kunskap för att vara med och forma kraven för morgondagens arbetsplatser. En effektiv produktion i företagen är förutsättningen för medlemmarnas jobb och trygghet och ska genomföras med aktiv medverkan från IF Metall. Företagens flexibilitetskrav ska bemötas med lösningar som långsiktigt är bättre för både företagen, de anställda och svensk industri.

Vi i IF Metall ser med oro på utvecklingen på arbetsmarknaden, där de otrygga anställningarna ökar snabbt. Förutom de många gånger allvarliga problem som drabbar enskilda människor skapar en växande andel otrygga anställningar problem för möjligheterna till en positiv utveckling på arbetsplatserna. Brist på utveckling av nödvändig kompetens och ett försvagat fackligt inflytande leder till en utarmad arbetsorganisation och riskerar att försämra företagets konkurrenskraft.

Hållbart arbete handlar om ett bättre sätt att organisera arbetet, om betydelsen av kompetensutveckling och en god arbetsmiljö. Här behövs stöd av lönesystem som främjar utveckling i arbetet, jämställdhet och ökad produktivitet. Hållbart arbete är en del i IF Metalls strategi mot otrygga anställningar som också möter företagets krav på flexibilitet. IF Metalls klubbar och avdelningar ska öka aktiviteten och initiativen för ett hållbart arbete.

För att uppnå ett jämställt arbetsliv krävs arbete på bred front. Ska vi uppnå långsiktigt hållbara resultat måste jämställdhetstänkande finnas med i allt vårt fackliga arbete; när det gäller kompetensutveckling, arbetsorganisation, arbetsmiljö, arbetstider, löner och trygghet i anställningen.

Bland IF Metalls medlemmar får kvinnor ofta färre möjligheter till utveckling i arbete och lön. En förbättrad arbetsorganisation kan bidra till ökad jämställdhet genom att ge ett bredare arbetsinnehåll för alla och att utvecklande och mindre utvecklande arbetsuppgifter blandas i befattningarna i stället för att delas upp som ofta sker i dag.

I samverkan med företagen vill vi skapa en genomtänkt arbetsorganisation som fördelar resurser och befogenheter så att våra medlemmar bättre kan använda sina kunskaper, erfarenheter och förmågor. Det ökar medlemmarnas möjlighet till utveckling i jobbet och ger förutsättningar för ökad produktivitet och lönsamhet. Att införa en modern arbetsorganisation är en genomgripande och krävande uppgift för hela företaget.

Återkommande kompetensutveckling ska stärka de anställdas och företagets utveckling. Därför vill vi se bättre möjligheter att utveckla och förnya yrkeskompetensen så att medlemmarnas ställning på arbetsmarknaden stärks. Ett genomtänkt arbete med kompetensutveckling kan också bidra till en jämnare könsfördelning inom olika yrken, befattningar och enheter på företaget.

Arbetsmiljöarbetet är en oersättlig del i det hållbara arbetet. En god arbetsmiljö bidrar till attraktiva arbetsplatser för framtidens industriarbetare. Den borgerliga regeringen har gjort stora nedskärningar på arbetsmiljöområdet. När samhället backar från ansvaret för arbetsmiljöarbetet är det industriarbetarna som, med sin hälsa som insats, får betala priset.

Vi i IF Metall accepterar inga dödsolyckor på jobbet. Arbetsolycksfall och arbetsrelaterade sjukdomar måste minska kraftigt. För att uppnå detta behöver kunskapen förbättras om hur arbetsolyckor kan förebyggas och arbetet med att göra riskbedömningar och rapportera tillbud förbättras. Dessutom måste arbetsmiljöorganisationen på arbetsplatserna stärkas och det systematiska arbetsmiljöarbetet bli bättre på alla arbetsplatser.

Många av IF Metalls medlemmar har i dag slitsamma jobb och klarar inte att arbeta ända fram till pensionen. Inom industrin är risken att drabbas av sjukdom klart högre än genomsnittet. Pressen och stressen på arbetsplatserna ökar, vilket gör att den psykosociala arbetsmiljön också måste vara i fokus för vårt arbetsmiljöarbete. Alla måste få möjlighet att arbeta ett helt yrkesliv med bibehållen fysisk och psykisk hälsa. Den vars kropp börjar säga ifrån måste få stöd för att kunna arbeta några år till och den arbetsskadade ska få stöd för att kunna komma tillbaka i arbete.

Att kvinnor i industrin i högre grad än männen drabbas av belastningsskador är ett känt faktum. Men det beror inte på att kvinnor och män har olika fysiska förutsättningar. I stället är det så att kvinnor, trots att de har samma yrke som männen, tilldelas de mest monotona och repetitiva arbetsuppgifterna. Om vi jobbar målmedvetet med förbättringar av arbetsorganisationen, kompetensutveckling och lönesystem ur ett jämställdhetsperspektiv kommer också belastningsskador hos både kvinnor och män kunna minska.

En bra utformad rehabilitering omfattar såväl stöd och hjälp till individen som anpassning av arbetsuppgifter. Kompetensutveckling är ett viktigt verktyg för rehabiliteringsarbetet. Rehabiliteringsinsatser ska sättas in tidigt i samverkan mellan företaget, facket och medlemmarna. Företagshälsovården ska medverka i processen.

Slutsatser

- IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom vårt område där vi har medlemmar.
- Varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö med nolltolerans mot dödsolyckor.
- IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetsuppgifter och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen.

Vår organisation

IF Metall är en feministisk organisation. Det är medlemmarnas organisation och vi vill tillsammans vara med och forma framtiden. Vårt fackförbund ska vara jämställt, kompetent, utstråla kraft och uthållighet. Vi vill vara ett opinionsmässigt starkt fackförbund bland beslutsfattare och opinionsbildare. Vi vill ha en stark position i samhällsdebatten. Därför fortsätter vi att prioritera fackliga studier baserat på vår ideologiska grund.

Vår styrka bygger på att vi är många, både när vi driver våra frågor på arbetsplatsen och när vi hävdar våra intressen i samhället. Vår organisation, IF Metall, ger oss möjlighet att använda vår kollektiva styrka. En hög organisationsgrad gör att villkoren på arbetsmarknaden även fortsättningsvis kan regleras med starka kollektivavtal. Det är viktigt med hög organisationsgrad över hela arbetsmarknaden för att inte fackföreningsrörelsen och kollektivavtalsmodellen ska försvagas. Eftersom kollektivavtalens villkor och löner bärs av alla på arbetsplatsen, är det avgörande att fripassagerarna är så få som möjligt.

IF Metall är ett starkt förbund, men utvecklingen på arbetsmarknaden med fallande organisationsgrad är oroande. Särskilt bekymmersamt är det att allt fler unga står utanför facket. Det ställer krav på oss som är medlemmar i förbundet – vi måste bli bättre på att förklara värdet av medlemskapet för dem som står utanför.

Vår gemensamma styrka vilar på att arbetsplatserna omfattas av kollektivavtal och att medlemmarna är aktiva på sin arbetsplats. Det är svårare att rekrytera medlemmar bland dem som har en lösare anknytning till en arbetsplats. Det måste vara tydligt att medlemskap i IF Metall också är viktigt för dem som inte har en tillsvidareanställning. Vi ska organisera alla industriarbetare på arbetsplatsen.

Medlemmarnas delaktighet, önskemål och behov bygger upp IF Metalls verksamhet. Tillsammans med arbetskamrater och fackligt förtroendevalda får den enskilde medlemmen styrka. Alla som delar våra värderingar ska känna sig hemma som medlemmar i vårt förbund. Vi i IF Metall bygger tillsammans en demokratisk folkrörelse som ska ta vara på alla medlemmars engagemang och som står upp för våra gemensamma värderingar och medlemmarnas intressen. Viktigt i en aktiv medlemsrekrytering är att utbilda och informera om den ideologiska grunden för vår organisation.

IF Metalls framtida styrka bygger på att vi lyckas med medlemsrekryteringen. Vårt arbete med skolinformation är viktigt för att nå ut till unga potentiella medlemmar. Att öka organisationsgraden handlar dels om att rekrytera nya medlemmar, dels om att behålla och vårda medlemmarna som finns i förbundet i dag. Där vi har aktiva klubbar som har nära kontakt med medlemmarna är det lättare att rekrytera nya och att behålla medlemmar. Genom att stärka klubbarna kan vi öka organisationsgraden.

De förtroendevalda ska vara synliga i vardagen på arbetsplatserna. IF Metall ska vara tillgängligt med många möjliga kontaktytor för medlemmarna, både genom personliga möten och via andra kanaler. Arbetet med att öka kontakter med medlemmarna har stärkts de senaste åren men ytterligare ansträngningar behöver göras. Särskilt på mindre arbetsplatser behöver vår fackliga närvaro förbättras. Arbetsplatsbesöken är också ett viktigt tillfälle för rekrytering av nya medlemmar.

IF Metall ska fokusera på frågor som medlemmarna anser är viktiga. Vi behöver vara närvarande och agera där beslut tas som påverkar våra medlemmar. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med IF Metall och gå snabbt att få svar på sina frågor. Vi ska bli bättre på att visa vilka möjligheter medlemmarna har att påverka fackets verksamhet och erbjuda alla medlemmar en facklig grundutbildning. IF Metall och arbetarrörelsen ska vara en naturlig samlingsplats för medlemmarna där det ska finnas möjligheter att träffas och utvecklas.

Medlemskapets värde ökar genom starka kollektivavtal, men också genom att kunskapen om avtalen förbättras och innehållet görs tydligt för medlemmarna. Vid sidan av den kollektiva styrka som medlemskapet ger har vi också byggt på medlemskapet med andra mer individinriktade förmåner, till exempel olika försäkringar. Dessa förmåner ger ett bra tillskott till medlemskapets värde.

Den fackliga styrkan beror inte bara på antalet medlemmar. Avgörande är också det fackliga engagemanget hos medlemmarna. En engagerad medlem ger kraft i det fackliga arbetet och är samtidigt en ambassadör för förbundet. Drygt 30 000 medlemmar i IF Metall har fått förtroendet av sina arbetskamrater att väljas till ett förtroendeuppdrag. De jobbar för mer jämställda löner, utveckling i arbetet, system för lönesättningen och för en bättre arbetsmiljö. De ger stöd till arbetskamrater som får problem. De deltar också i vårt internationella solidaritetsarbete för att stödja industriarbetare i andra länder.

Vi behöver rekrytera fler förtroendevalda, inte minst för att klara av den generationsväxling som måste ske under kommande år. De förtroendevalda behöver i högre grad svara mot och återge de olika bakgrunder och förutsättningar som finns bland medlemmarna. Mångfald berikar förbundet. Med ett strategiskt och medvetet arbete ska vi öka andelen kvinnor, få in fler ungdomar och personer med utländsk bakgrund i våra beslutande organ. Det handlar om utbildningsinsatser och tydligare uppdrag för valberedningar att ta hänsyn till representativiteten. Vi har kommit en bit på väg i arbetet de senaste åren men ytterligare ansträngningar behöver göras för att vi ska nå våra mål.

För IF Metall är jämställdhet en grundläggande fråga. Ett aktivt jämställdhetsarbete kräver ökad kunskap och medvetenhet om praktiskt utvecklingsarbete och befintlig forskning om jämställdhet. En minoritet bör uppgå till minst 30 procent för att reellt kunna göra sig hörd och få inflytande. Vi måste öka kunskapen och medvetenheten om de strukturer inom vår organisation som ibland leder till att kvinnor inte i tillräcklig omfattning erbjuds eller önskar fackliga uppdrag eller att män och kvinnor typiskt sett har olika slag av fackliga uppdrag.

Förtroendevalda och anställda inom organisationen behöver stärkas. Det krävs utbildning om fackligt ledarskap och erfarenhetsutbyte för att bättre klara av och känna sig trygg och utvecklas i sin roll som representant för sina arbetskamrater och förbundets medlemmar. IF Metall vill utveckla de fackliga utbildningarna ytterligare och låta fler förtroendevalda bli delaktiga.

Slutsatser

- IF Metall ska på bred front arbeta med att öka organisationsgraden med det gemensamma målet att 2017 har förbundet minst 85 percents organisationsgrad.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå och målet minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2017.
- IF Metall ska besöka alla arbetsplatser varje år och särskild vikt ska läggas på arbetsplatser utan klubb.

Vårt samhälle

Medlemmarnas vilja till utveckling, strävan efter solidaritet och rätt till trygghet sträcker sig utanför arbetsplatsen. Villkoren på arbetsplatserna påverkas av omvärlden. Vårt fackliga engagemang omfattar därför medlemmarnas gemensamma politiska intressen i hela samhället. För att stärka möjligheten att påverka samhällsutvecklingen behöver IF Metalls medlemmar arbeta politiskt på alla beslutsnivåer.

Vårt fackligt-politiska arbete handlar dels om politisk påverkan på regeringen, riksdagen och andra beslutsfattare på nationell och lokal nivå, dels om att utveckla den facklig-politiska samverkan med det socialdemokratiska partiet. Det är angeläget att IF Metalls medlemmar engagerar sig och lyfter fram politiska förslag som baseras på deras kunskap om hur verkligheten ser ut. Samverkan stärks genom att medlemmar tar plats i politiken, är med i de politiska samtalen och väljs till förtroendeuppdrag på olika nivåer. IF Metalls medlemmar har mycket att tillföra politiken i frågor som rör industrins förutsättningar, tillväxten, de nya jobben och arbetslivets olika aspekter.

Genom fackligt-politiskt arbete tar vi även krafttag i arbetet för solidaritet och alla människors lika värde. Ökade klyftor i samhället är en grogrund för främlingsfientlighet. Vi i IF Metall accepterar inte främlingsfientlighet. IF Metall ska på alla nivåer motarbeta främlingsfientlighet och rasism. Vi måste diskutera och öka kunskaperna om de

samhällsproblem som kan vara grogrund för rasism och främlingsfientlighet bland medlemmar, förtroendevalda, anställda och samhället i stort. Tillsammans med andra fackförbund ska vi fortsätta att synliggöra och bemöta det hot som Sverigedemokraterna utgör mot våra grundläggande värderingar.

Arbete åt alla är vårt viktigaste politiska mål. Industrins betydelse för tillväxt och jobb hänger samman med välfärden. Sverige behöver en stark industri för att klara de stora framtida utmaningar för samhället som välfärdens utveckling och klimatomställningen innebär. Vi i IF Metall vill fortsätta bidra till att stärka insikterna om industrins roll för Sveriges ekonomiska utveckling. Industriarbetarnas jobb och trygghet bygger på att svensk industri klarar den internationella konkurrensen. Strukturomvandlingen betyder att produktionen och jobben förändras. För att långsiktigt hävda sig behöver industrin satsa på investeringar i hög produktivitet, forskning, utveckling, miljömässig hållbarhet, arbetsmiljö och de anställdas utbildning. Staten bör skapa fördelar för företag som utvecklar hållbara arbeten.

Sverige behöver utveckla konkurrensfördelar som inte enkelt låter sig kopieras och som ger förutsättningar för en hållbar och framgångsrik industri. Det svenska arbetssättet med samarbete mellan forskning och företag, inom starka industrikluster och i företagens inre verksamhet, där goda partsförhållanden spelar stor roll, behöver fortsätta att utvecklas och bli ännu mer framgångsrikt. Staten har en viktig uppgift att samverka med industrin för att utveckla forskning, infrastruktur, energiförsörjning m.m. som stärker förutsättningarna för långsiktiga industriinvesteringar. Staten kan underlätta för företag att utveckla nya produkter, effektivare processer och nya jobb i Sverige.

Industrins kompetensförsörjning är en nyckelfaktor för att möta förändrade kompetenskrav. Över hela landet medverkar IF Metall i Teknikcollege, som är ett samarbete om industriutbildningar och en plattform för att hitta lösningar på de lokala kompetensförsörjningsfrågorna. Vi vill se ett närmare samarbete mellan fack, företag och stat i utvecklandet av nya former för utbildning och kompetensutveckling som kan matcha förändrade kompetenskrav inom industrin.

I dag ser vi en fortlöpande omstrukturering på arbetsmarknaden. För att bevara konkurrensförmågan slimmar företagen bemanningen hårt och använder en alltmer utvecklad produktionsteknik. Vissa flyttar verksamhet utomlands, andra lägger ned. Samtidigt växer nya företag upp, med annan produktion. Det ställer krav såväl på företagen som på de anställda. Omfattas inte alla av möjlighet till utveckling och utbildning för detta förändrade arbetsliv får både företag och anställda problem. Företaget riskerar att utvecklingsarbetet haltar. Den anställde riskerar jobbet vid nästa nedskärning med hänvisning till bristande kompetens och kan få svårt att få ett nytt jobb.

IF Metalls medlemmar är hårt utsatta vid konjunktursvängningar och strukturförändringar. Industrins utveckling och omställning skapar fördelar för hela Sverige, men industriarbetarna bär de största bördorna genom högre risk för arbetslöshet. Dessa bördor har blivit tyngre att

bära när samhället alltmer har backat från ansvaret för rimliga villkor för dem som tvingas till omställning. Inte heller företagen är beredda att ta sin del av ansvaret. Därmed hotas hela omställningen på arbetsmarknaden.

IF Metall har via avtal bidragit till bättre villkor för medlemmarnas omställning. Dessa avtal är viktiga, men har tillkommit som komplement till de offentliga systemen. När staten steg för steg försämrade den gemensamma tryggheten undergrävs den balans mellan fack, arbetsgivare och samhälle som garanterar stabilitet och rättvisa i trygghetsystemen.

Långvarig arbetslöshet är oacceptabelt. Målet med aktiva insatser och stöd är att den arbetslösa ska komma tillbaka till arbete. Starka trygghets- och omställningssystem gynnar hela samhället och en långsiktig utveckling av fler jobb. Då får vi ett samhälle med större möjlighet att möta förändringar, bättre utbildning, mindre inkomstskillnader och högre produktivitet. IF Metall prioriterar en bättre a-kassa, såväl ersättningsnivåer som inträdesregler ska ses över för att ge ökad trygghet vid arbetslöshet.

IF Metall vill att den generella välfärden och tryggheten ska utvecklas. Det är en förutsättning för ett mer jämställt och välfungerande arbetsliv. Välfärden och den sociala tryggheten ska vara solidariskt finansierad och möta människors behov. De resurser som löntagare avstår i löneutrymme genom sociala avgifter ska användas till att utveckla och stärka välfärden och tryggheten och inte gå till stora skattesänkningar.

Slutsatser

- IF Metall ska på lokal, regional och nationell nivå aktivt driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för alla medlemmar och minska de otrygga anställningarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska aktivt stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att på alla nivåer engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna, i detta samverka med Socialdemokraterna och på alla nivåer motarbeta främlingsfientlighet och rasism.

Dagordningens punkt 21 Kongressens uttalanden

Under kongressdagarna den 16–19 maj behandlade kongressen följande förslag till uttalanden:

- Uttalande om Vitryssland
- Uttalande om industripolitik
- Bidra till fackligt organisationsarbete i Bangladesh
- Uttalande om en ny politik

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslagen till uttalanden.

Protokollsanteckning

Kongressens internationella gäster enades under kongressen om ett uttalande till Turkiets regering med anledning av den gruvolycka som inträffade i Soma, Turkiet, några dagar före kongressen.

Insamlingen till organisationsprojektet i Bangladesh, som ägde rum mellan klockan 11.00 och 12.00 den 19 maj, gav 10 pund, 1 500 isländska kronor och 18 021 svenska kronor.

Uttalande Vitryssland

IF Metall kräver fackliga och mänskliga rättigheter i Vitryssland!

I dagarna solar sig Europas sista diktator, Aleksandr Lukasjenko, i glansen av pågående ishockey VM. Med ett prestigefyllt VM vill Lukasjenko visa upp en fasad som ska ge omvärlden en positiv bild av Vitryssland och sitt eget ledarskap.

Verkligheten är dock inte lika ljus för medborgarna i landet och särskilt inte dem som kämpar för demokrati, yttrande- och mötesfrihet samt rätten att organisera sig i fria demokratiska fackföreningar. Genom statligt monopol på tryckerier, prenumerationer, postgång och radio- och tv-stationer har han full kontroll på informationsflödet i landet. Lukasjenko styr landet med järnhand och regimkritiker förföljs och riskerar att kastas i fängelse.

De oberoende fackföreningarna motarbetas genom omständliga och byråkratiska processer som gör det närmast omöjligt att registrera nya fackföreningar. Facken kontrolleras genom avlyssning, nekade mötes- och demonstrationstillstånd, razzior på fackföreningskontor där material och utrustning beslagtogs. Fackligt aktiva i de oberoende facken avskedas systematiskt på grund av sitt fackliga engagemang. Även deras familjer, till och med barnen, hotas och trakasseras.

Arbetare tystas och vågar inte framföra kritik på sina arbetsplatser. Man törs inte organisera sig med risk för att anställningskontraktet inte förlängs eller avbryts i förtid. Det ger en otrygg tillvaro. Ofta med dåligt betalt, brister i arbetsmiljön och inga möjligheter till inflytande på sin egen och sina kamraters arbetssituation.

Oberoende fackliga organisationer i landet har en näst intill omöjlig uppgift och det är endast genom stöd utifrån, sitt eget mod och övertygelse som man kan fortsätta att existera. Regimen stryper stödet utifrån genom att omöjliggöra överföringar av ekonomiskt stöd och vägran att utfärda visum till fackliga kamrater från väst.

ILO:s rekommendation när det gäller implementering av ILO:s kärnkonventioner ignoreras av regimen och EU:s sanktioner gentemot Vitryssland har inte haft någon påtaglig effekt, vilket delvis är en effekt av den politiska situationen i regionen. Behovet av stöd till oberoende fackliga organisationer, den politiska oppositionen och andra demokratiska krafter i landet är stort.

Den svenska regeringen har uttryckt kritik mot Lukasjenko och den vitryska regimen men borde tydligare och oftare ta upp situationen i landet inom EU och med regimer som samarbetar med Vitryssland. Den svenska regeringen kan bevisa att den inte accepterar brott mot grundläggande mänskliga och fackliga rättigheter genom att kraftigt öka det politiska och ekonomiska stödet till de demokratiska krafterna i landet.

Lukasjenko har lyckats säkerställa sin egen maktposition genom dekret, valfusk, hot, trakasserier och fängslande av oliktankande. Så agerar en sann diktator.

Situationen är oacceptabel och IF Metall kommer att fortsätta stödja de oberoende fackliga organisationerna i landet!

Det vitryska folket förtjänar ett fritt och demokratiskt Vitryssland!

IF Metalls kongress den 17 maj 2014

Dags att agera för industrins och jobbens framtid!

Det pågår ett utmattningstest av svensk industri

Under lång tid har produktiviteten ökat utan att vi investerat i tillräcklig grad. Det produktiva kapitalet i svensk industri krymper och blir allt äldre. Det går en tid, men det är i längden inte hållbart.

Industrin står för Sveriges viktigaste utbyte med omvärlden. Exporten motsvarar nära hälften av Sveriges BNP och det är industrin som står för huvudparten av detta och är motorn i den ekonomiska tillväxten. Industrin är avgörande för Sveriges möjligheter att behålla och utveckla välfärden.

Men svensk industri investerar allt mindre: när det gäller investeringar i produktion har dessa minskat under 15 års tid. Under 2000-talet har Sverige också tappat en femtedel av investeringarna i forskning och utveckling. Regeringen har dragit ned på viktiga utbildningsområden, bland annat arbetsmarknadsutbildning och vuxenutbildning. Detta gör att det blivit svårare för arbetsgivarna inom industrin att hitta personal med rätt kompetens till jobb som är lediga.

Ett problem bakom de svaga investeringarna är en tilltagande kortsiktighet. Ägare saknar den uthållighet som krävs för att industriella investeringar ska ge avkastning.

IF Metall vill se en aktiv industripolitik

Sverige behöver en konkurrenskraftig industri och industrin behöver anställa kunnig och erfaren personal. IF Metall har föreslagit och drivit politiska förslag och arbetar konkret med en rad projekt för att bidra till att vända utvecklingen. Men det behövs en bred politisk insikt och vilja att engagera sig för en långsiktig och hållbar utveckling av den svenska industrin!

Vi efterlyser en gemensam strategi – en aktiv industripolitik – där företagen och staten gemensamt arbetar för en ny industrialisering av Sverige. Trenden med ett krympande industriellt kapital behöver vändas och långsiktigheten i ägandet måste öka. Det behövs tillväxt i befintliga företag och det behövs nya företag. Det behövs satsningar på innovation och energiförsörjning. Det behövs mycket högre ambitioner så att matchningen mellan arbetskraftens kompetens och företagens behov förbättras.

IF Metall vill utveckla människor och industri. Men också företagens ägare och regeringen behöver driva på för att vi ska lyckas – Sverige behöver en aktiv industripolitik!

Det är dags att kraftsamla för en ny industrialisering av Sverige!

IF Metalls kongress den 18 maj 2014

Bidra till fackligt organisationsarbete i Bangladesh

IF Metalls kongress uppmanar ombud och anställda på IF Metall att skänka motsvarande ett halvt dagsarvode till fackligt organisationsarbete i Bangladesh.

Industri All Global genomför ett organisationsprojekt med syfte att stärka fackföreningsrörelsen i Bangladesh. Projektet innehåller facklig utbildning, rekrytering samt utveckling av den fackliga strukturen och det fackliga arbetssättet.

Ni lämnar era bidrag i de insamlingskartonger som kommer att finnas vid utgångarna vid måndagens lunchuppehåll.

IF Metalls kongress den 18 maj 2014

Uttalande för en ny politik

IF Metall kräver en ny politik!

Den moderatledda regeringen har sedan makttillträdet 2006 på många sätt förändrat sådant som tidigare var självklart i Sverige.

Den generella välfärdspolitiken och de inkomstbaserade försäkringsystemen har dränerats på innehåll och tvingat många medborgare att komplettera med privata lösningar. Klyftorna ökar snabbare än i något annat land inom OECD och vi har förlorat vår plats som det mest jämlika landet i världen och i stället hamnat någonstans i mitten av jämförbara länder.

Arbetet för full sysselsättning har förändrats från att stödja människor till nya jobb genom aktiva insatser, till att i stället sänka ersättningar och tvinga människor att söka arbeten med lägre löner och sämre villkor. Regeringen har subventionerat hushållsnära tjänster och restaurangbesök i syfte att skapa en stor låglönesektor i stället för att främja utbildning och utveckling av nya högproduktiva arbeten. Regeringens massiva skattesänkningar, mest till dem som redan har mest, har visat sig vara ett synnerligen ineffektivt medel att skapa fler jobb. Resultatet är 100 000 fler arbetslösa.

Det har blivit enklare att visstidsanställa och förslag finns på att göra det billigare och enklare att säga upp människor av personliga skäl. Risken för social dumpning har ökat när rätten till konfliktåtgärder försvagats i och med införandet av Lex Laval.

Regeringen har ofta försvarat den svenska modellen i retoriken, men i praktiken har de senaste åren av borgerligt styre i Sverige medfört en kraftig förskjutning av maktbalansen på svensk arbetsmarknad.

Det här är en utveckling som vi i IF Metall inte accepterar!

IF Metall kämpar för att byta inriktning på politiken med fokus på full sysselsättning och ökad jämlikhet.

Det behövs en ny och verklig arbetslinje som skapar goda förutsättningar för ett bra företagsklimat, som stärker individens kompetens och minskar klyftorna i samhället. En bra skola, en fungerande vård och en trygg omsorg är viktiga delar i ett jämlikt samhälle och en förutsättning för stark och hållbar tillväxt.

Vi vet att vi kan göra skillnad. I valrörelsen 2014 är IF Metall aktivt. Vi diskuterar på våra arbetsplatser, ringer våra medlemmar och syns i den offentliga debatten.

Industrin och industriarbetarna behöver en ny regering. En regering som tar den svenska modellen på allvar både i retorik och i praktik.

Vi behöver en socialdemokratiskt ledd regering!

IF Metalls kongress den 19 maj 2014

Dagordningens punkt 22

Firmateckning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Under denna punkt har vi att fatta ett formellt beslut.

Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen på sedvanligt sätt ger förbundsstyrelsen fullmakt att företräda förbundet och teckna dess firma beträffande alla rättsliga angelägenheter och att förbundsstyrelsen sålunda bland annat äger att kära och svara för förbundet inför domstol samt hos myndigheter, banker och enskilda utkvittera förbundet tillkommande medel och värdehandlingar.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 23

Beslut om stadgarnas ikraftträdande

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsen föreslår att omräkningsfaktorn för den högsta avgiften träder i kraft den 1 januari 2015, att stadgarnas förändring om borttagande av granskningskommittén och överföring av granskningskommitténs uppgifter till revisorerna träder i kraft efter ordinarie kongress 2017 och att övriga förslag till stadgeförändringar träder i kraft den 1 juli 2014.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 24

Andra frågor

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Nu går vi in i slutfasen av den här kongressen, men också i inledningen på valsapurten. Vi har haft, och jag har sagt det tidigare, en fantastisk kongress. Vi har nu ett antal år framför oss att försöka genomföra de olika kongressbesluten. Ni ska alla känna mitt och hela förbundsstyrelsens varma tack för ert engagemang och givande i debatten. För även om vi ser lite olika vägval, så vet vi att vi ska åt samma håll.

Ni har under de här kongressdagarna, i debatterna, visat hur mycket ni och vi alla brinner för IF Metall och IF Metalls medlemmar. För det ska ni ha ett stort och varmt tack.

På söndag stänger vallokalerna runt om i Sverige. Det är då som valet avgörs till EU-parlamentet. Vi ska ta med oss under de dagar som återstår att vars och ens röst är lika mycket värd. Den är lika mycket värd oavsett om man sitter i en sjurumslägenhet på Östermalm eller om man befinner sig på vägen ned till Trollhättan. Vars och ens röst är lika mycket värd. Jag tror att vi emellanåt behöver påminna våra kamrater om detta demokratins grundfundament.

På söndag ska det avgöras vilket Europa vi ska ha. Det ska avgöras om det ska vara ett blått eller rött Europa. Vi har möjligheter att kunna få en röd majoritet. Det här valet handlar inte om att 20 svenskar ska åka ned och företräda Sverige. Det här valet handlar om att vi ska få iväg sex eller sju socialdemokrater som tillsammans med andra socialdemokrater från andra länder i Europa kan forma en löntagarvänlig politik.

Det är så valet ser ut. Det är inte ett val om Sverige ska vara med eller inte. Det är ett val om hur vi påverkar. Allt det där vet ni, kamrater. Vi behöver bara påminna oss själva om det.

Vi har en situation i Europa som är speciell. Vi har problem här hemma med drygt 400 000 arbetslösa och sammantaget i Europa är 26 miljoner människor arbetslösa. Har man inget annat skäl till varför man ska gå och lägga sin röst i EU-parlamentsvalet, kan man åtminstone tänka att man ska göra det för de 26 miljoner människor som är utan jobb. Det finns alltså 26 miljoner skäl till att rösta och rösta fram ett rött Europa.

Det är också viktigt vilka som företräder oss på den socialdemokratiska listan. S-listan är den enda lista som på valbar plats har fackliga företrädare. Vi har en förbundsmedlem på plats nummer två, Olle Ludvigsson. Han kommer snart och talar till kongressen. Vi har känt varandra i ganska många år Olle och jag. Jag vet att han är en av alla dessa förbundsmedlemmar, förtroendevalda, som vi kan lita på i vått och torrt. Han kommer att försvara våra intressen i parlamentet.

Han kommer att göra vad han kan för att påverka i den socialdemokratiska partigruppen för att så småningom få till stånd en politik som faktiskt ger människor arbete och sätter fart på investeringarna. Som gör att människor i Europa får tillbaka ett framtidshopp.

När vi är klara med valet på söndag lägger vi fokus på valet den 14 september. Det är en lång resa kvar, vi har mycket jobb att göra. Själv tänker jag här och nu: Prio ett det är valarbetet. Prio två kommer att vara att prioritera prio ett. Ni gör era val och ni vet vad jag kommer att finnas i för rörelse, fram till den 14 september.

Med detta är punkten valaktiviteter inledd. Tack.

Valaktivitet

Inbjudna talare var:

Stefan Löfven, Socialdemokraternas partiordförande

Olle Ludvigsson, Europaparlamentet

Michael Vassiliadis, ordförande Industri All Europa, ordförande IG BCE

Talen återfinns som bilagor till protokollet.

Anders Ferbe uppmärksammade de 48 unga medlemmar från IF Metall som i november 2013 deltog vid LO:s ungdomsforum på Runöskolan och där vann en tävling om att ta fram en valslogan för riksdagsvalet 2014. Deras vinnande slogan var "Dags att laga Sverige". Representanter för IF Metalls centrala ungdomskommitté mottog ett symboliskt tack i form av ett gåvobevis till Industri All Globals projekt i Bangladesh.

Kulturinslag under valaktiviteten:

Floid Gumbo med band

Zinat Pirzadeh

Dessutom visades två nyproducerade filmer med syfte att öka motivationen för att få fler att rösta i EU-parlamentsvalet den 25 maj 2014.

Dagordningens punkt 25 Kongressens avslutning

Avtackningar

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Jag vill inleda den här punkten med att tacka ett antal personer. Jag kommer att läsa upp alla namn och jag vill då att ni kommer upp på scenen.

Jag börjar med avgående förbundsstyrelseledamöter. Ni är alla värda var sitt långt tal, men av tidsskäl får jag fatta mig kort. Flera av er som nu lämnar förbundsstyrelsen har suttit i förbundsstyrelsen sedan IF Metall bildades. Vi har kämpat väl tillsammans och ni kommer att lämna ett stort tomrum efter er.

Först ut är avgående ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen.

Lena Fornstedt gick med i dåvarande Metall 1974 och från 1999 var hon ordinarie ledamot, först i Metalls och sedan i IF Metalls förbundsstyrelse. Lena har också varit ordförande i Järnbruksklubben på SSAB i Oxelösund och under två år ordförande i avdelning 22 Sörmland. I dag är Lena vice ordförande både på klubben på SSAB och i avdelning 22 Sörmland. Lena har bidragit i förbundsstyrelsen, jag sammanfattar det så. Stort tack, Lena.

Jan Nilsson, från avdelning 15 Stockholms län, har varit medlem i IF Metall, och tidigare Metall, i 40 år. Han har varit Alfa Laval i Tumba trogen i alla år. Där blev han klubbens ordförande 1997 och han är det än i dag. Janne är även ledamot i Alfa Lavals bolagsstyrelse och han har också varit ordförande i Stockholmsavdelningen och i Stockholms läns avdelning. I dag är han vice avdelningsordförande. Han har varit ledamot i både Metalls förbundsstyrelse och i IF Metalls sedan bildandet 2006. Janne är lite av klok gubbe i förbundsstyrelsen. Därmed inte sagt att det behövs så många kloka, för det är redan mycket kloka människor där. Men spetsfundighet och de där frågorna, som när man tänker efter ett förslag, att just den frågan vill jag inte ha, det är Jannes specialitet. Stort tack, Janne.

Berth Thulin kommer från avdelning 16 Mälardalen och har varit medlem i mer än 39 år. Han är sedan 1999 klubbordförande på Volvo Construction Equipment i Eskilstuna och sitter i bolagsstyrelsen. Han sitter även i den av kongressen valda kommittén för de kongressvalda funktionärernas löne- och anställningsvillkor, numera lönekommittén. Han har även suttit i förbundsstyrelsen sedan förbundet bildades och dessförinnan i dåvarande Metalls förbundsledning. Berth är på det sättet också som Janne. De är två personer, inte minst Berth, med just de kniviga och kloka frågorna. Men också med den enorma lojalitet som kommer av att ha varit ledamot i förbundsstyrelsen, lojalitet med av styrelsen fattade beslut som ibland sker under ganska tuffa överväganden. Stort tack, Berth.

Lis Erixon kommer från avdelning 38 Östra Småland. Hon har varit ersättare i förbundsstyrelsen sedan 2008 och blev ordinarie ledamot i april i år. Lis gör en väldigt kort karriär som ordinarie ledamot, det är

lite trist men så är världen emellanåt. Lis har tidigare varit ordförande för avdelning Östra Småland och arbetar på Scania i Oskarshamn. Med sin bakgrund i Småland och sin erfarenhet från Scania har Lis både som ersättare, och inte minst under de sammanträden vi har hunnit med sedan hon tillträdde som ordinarie, kunnat ge bra och väldigt viktiga verklighetsbeskrivningar om hur det är att jobba med svetsning på Scania. Tack Lis för din tid i förbundsstyrelsen.

Martin Gunnarsson från avdelning 40 Västbo-Östbo har nyligen lämnat sitt uppdrag som ordförande i avdelningen och blivit anställd på förbundskontorets organisations- och studieenhet. Martin var avdelningens ordförande under närmare åtta år, först i Östbo och därefter i Västbo-Östbo. Martin har suttit som ordinarie i förbundsstyrelsen sedan 2009. Eftersom han framgent ska vara anställd på förbundskontoret så väljer jag att inte ge några fler kommentarer till Martin.

Ytterligare en som har avgått, men honom får vi tacka senare, är vår tidigare förbundsordförande, Stefan Löfven. Han är inte med här just nu, men jag tänkte att vi skulle passa på att tacka honom i samband med att han kommer hit i eftermiddag.

Sedan har vi ersättare i förbundsstyrelsen. Några som inte är på plats är Fredrik Holmgren, avdelning 10 Dalarna, Magnus Bergkvist, avdelning 14 Värmland, och Arijana Jazic, avdelning 32 Högländet.

Men Roger Lamell, avdelning 12 Uppland, Johan Järvklo, avdelning 15 Stockholms län, Marie Lönn, avdelning 16 Mälardalen, Ulf Carlson, avdelning 18 Örebro län, Bo Pettersson, avdelning 40 Västbo-Östbo och Hans-Åke Mårtensson, avdelning 49 Nordvästra Skåne, nu får ni komma fram.

Dessutom har vi då tre ersättare för de kongressvalda förbundsfunktionärerna. Det är Ulf Sjödin, det är Anna Gustafsson och det är Lars Ankarfjäll. Välkomna fram ni också.

Samtliga av er ska ha varmt tack från förbundsstyrelsen. Jag skulle kunna prata länge om er, men jag väljer att inte göra det. Jag vill bara att ni ska känna kongressens stora tack. Flera av er kommer att fortsätta med fackliga aktiviteter på sedvanligt sätt. Några kommer så småningom kanske att gå i pension. Hur det må vara med vilket, så ska ni känna kongressens lycka till inför framtiden. Tack så väldigt mycket kamrater.

Så vill jag också be en av våra kongressvalda revisorer, ledamöter av granskningskommittén, valberedning samt lönekommitté att komma fram för avtackning.

Det är revisor Roland Larsson, avdelning 15 Stockholms län, från granskningskommittén Leif Håkansson, avdelning 29 Norra Älvsborg, och Hannu Hakala, förbundskontoret.

Vi har också två ersättare i granskningskommittén som avgått. Det är Ulf Mattsson, avdelning 18 Örebro län, och Gerry Strandberg, avdelning 27 Östra Skaraborg. Miroslav Milurovic, avdelning 46 Blekinge, har varit ledamot i lönekommittén. Dessa är inte på plats.

Så har vi då valberedningens ledamöter som lämnar sina uppdrag. Det är Lennart Thörnlund, avdelning 2 Norrbotten, Anders Ovemar,

avdelning 5 Höga Kusten, Lena Storm, avdelning 14 Värmland, Mikael Romell, avdelning 18 Örebro län, som tyvärr inte är på plats, Janne Nilsson, avdelning 36 Göteborg, Thomas Hurtig, avdelning 49 Nordvästra Skåne, heller inte på plats, och Anne Sandberg, förbundskontoret.

Jag vill också passa på att tacka våra externa samarbetspartners som arbetat med det praktiska och som har gjort vår kongress möjlig att genomföra. Bland dessa kan nämnas Stockholm City Conference Centre, Resekompani, Bantorget, Easymeet och Stockholm Waterfront.

Ett särskilt tack vill jag rikta till producenten Mats Abrahamsson från Abaton och alla tekniker som tillsammans med honom har gjort ett fantastiskt arbete. Jag tycker att vi ger Mats en stor, varm applåd. Den applåden tar du med dig till hela gänget som har jobbat med kongressen.

Jacke Sjödin, du är inte färdig med ditt för i dag, men jag vill på det här sättet verkligen tacka för hur du har fått kongressen att skratta. Om allt från fulla flaskor till manliga feminister. Jag yrkar därför att det inrättas en rolighetsminister!

Jag vill tacka all vår personal, både ni som är på plats här i kongresshallen och de som är kvar på förbundskontoret samt de som är på plats på andra ställen här i Folkets hus. Det är ett enormt slit i ett kongressarbete för väldigt, väldigt många och jag vet att ni har utfört det med en fantastisk bravur.

Särskilt vill jag uppmärksamma kongresskommittén som har lagt ned många, många timmar för att vi ska kunna genomföra den här kongressen. För många av oss är kongressen klar frånsatt att vi ska kommunicera budskapet. Men jag kan lova er att det är en hel del praktiskt arbete kvar att genomföra. Jag vet också att ni har en hel del att göra och jag kallar därför inte upp er alla på scen.

Jag vill särskilt uppmärksamma Britt Gomez och Anna Almqvist. Britt och Anna får på det här sättet vara representanter för alla dem som har jobbat med kongressen. Britt har gjort sin första kongress som kongressamordnare, med bistånd från Anna och många fler, och ni har lyckats oerhört, oerhört bra. Tack så hemskt mycket!

Avslutningsvis ska jag också tacka vårt presidium och de sekreterare som arbetat med att skriva ned allt det vi sagt under dessa fyra dagar, och det kan inte vara lite det. Som representant för sekreterarlagen vill jag be Helena Eriksson komma upp. Helena får representera alla de sekreterare som faktiskt har en hel del jobb att göra nu när vi andra kan lämna kongressen i eftermiddag.

En annan del i presidiet är ordförandena. Ni har inte ett lätt uppdrag. Vi vet alla, som har suttit ordförande i olika sammanhang, att det inte är helt enkelt. Men ni har sett till att det har fungerat på ett både proffsigt och varmt sätt. Jag vet hur ni har slitit med både förberedelser och under kongressen och hur ni har behärskat tämligen komplicerade kontrapositionsvoteringar. Jag tycker att vi tackar er med en stor hjärtlig applåd. Varmt tack! Det är då Madlen Gunnarsson, avdelning 36 Göteborg, Emma Åkesson, avdelning 44 Halland, Peter Johansson,

avdelning 34 Borås, och Lennie Håkansson, avdelning 46 Blekinge. Annika Josefson, avdelning 30 Bohuslän-Dal och Lennart Thörnlund, avdelning 2 Norrbotten, har varit ersättare och varit med på allt förberedelsearbete, men har inte fått sola sig i glansen, men det kan ni få göra nu.

Så kamrater, nu ska vi överlämna ett gåvobrev till var och en av er och under tiden jag gör det så ska ni känna kongressens varma och innerliga tack till er alla. Tack så hemskt mycket, kamrater!

Jag ska bara lägga till att den insamling till Bangladesh vi hade under lunchtimmen mellan klockan 11.00 och 12.00 har renderat i att det till Bangladeshs organiseringsprojekt inkommit 10 pund, 1 500 isländska kronor och 18 021 svenska kronor. Tack kamrater!

Tal av Berth Thulin från avgående förbundsstyrelseledamöter

Jag ska försöka hålla ett litet tacktal. Ett litet avskedstal på sitt sätt också, naturligtvis. Jag har blivit tillfrågad och fått förtroendet. Vi är ett stort gäng här, så jag tänkte ägna någon minut åt det även om det är lite stressigt tidsmässigt.

Vi har kommit till en punkt då ett antal av oss lämnar ett förtroendeuppdrag som vi har haft under kortare eller längre tid inom förbundet. Jag tycker själv att det är vemodigt, och jag tror att det är flera som tycker det. Men vi kommer att gå vidare på olika sätt. Många av oss kommer att fortsätta i det fackliga arbetet. Det är ju inte så att vi står här och är pensionärer allihop.

Att ha varit förtroendevald av sina arbets- och förbundskamrater har varit stort, spännande och ansvarsfullt. Att bli vald av en förbundskongress som den här hos IF Metall är för de flesta en stor höjdpunkt. Ja, det är ett stort förtroende som vi har fått i det fackliga arbetet. Verkligen en höjdpunkt!

Att så många ute i landet trott på oss och gett oss mandat att företräda förbundet inom olika områden, där stora, små och kanske framtidsavgörande beslut tas, är enormt tillfredsställande och väldigt stort.

Det viktiga är dock att inse att det inte på något sätt enbart hänger på oss som står här och inte heller enbart på er som sitter där ute i salongen, utan vi har fått förtroendet från medlemmar. Det är viktigt att inse att vi enbart företräder och är verktyg i förbundet.

Det största och viktigaste jobbet sker dagligen ute i landet, på klubbarna, förbundsavdelningarna och i det fackligt-politiska arbetet. Fortfarande gäller att vi inte blir starkare som förening om vi inte håller ihop och fortsätter att arbeta tillsammans och kämpar mot orättvisor i arbetslivet. Att vi tillsammans fortsätter att kämpa för ökad jämställdhet, hållbara arbeten och att vi ska kunna gå till våra arbetsplatser varje dag utan att skada oss. Med andra ord gäller det att hålla ihop. Vi har en motpart som vi på olika sätt får kämpa emot varje dag, varje vecka, varje månad, varje år.

Slutligen vill vi tacka er för att vi har fått ert förtroende. Vi vill också önska de nya kongressvalda och förtroendevalda lycka till i det kommande fackliga arbetet. Särskilt lycka till för den nyvalda förbundsstyrelsen. Tack så mycket och kämpa vidare i det fackliga arbetet, för det behövs!

Avslutning

Kongressordföranden: Vi från presidiet vill tacka er kongressdeltagare för en mycket väl genomförd kongress. Ett stort tack till er alla som gjort vårt arbete här framme möjligt. Jag ställer frågan: Kan vi härmed avsluta IF Metalls tredje ordinarie kongress? Svar: Ja!

Ordförande

Madlen Gunnarsson

Lennie Håkansson

Peter Johansson

Emma Åkesson

Sekreterare

Helena Eriksson

Berit Bengtsson

Annika Nilsson

Sven Olander

Stefan Wiberg

Protokollsjusterare

Sirpa Mäkipää

Robert Roos

Per Svensson

Permissioner

Bo Andersson, förbundskontoret, måndagen den 19 maj hela dagen.

Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten, måndagen den 19 maj från klockan 13.45.

Christer Eriksson, 4 Södra Västerbotten, måndagen den 19 maj från klockan 13.45.

Tom Honkala, 40 Västbo-Östbo, måndagen den 19 maj hela dagen.

Per-Erik Johansson, ombudsman 4 Södra Västerbotten, måndagen den 19 maj från klockan 13.45.

Markus Kristiansson, ombudsman 7 Södra Norrland, måndagen den 19 maj klockan 10.00–13.00.

Tomas Lundmark, ombudsman 4 Södra Västerbotten, måndagen den 19 maj från klockan 13.45.

Lars Magnor, förbundskontoret, måndagen den 19 maj hela dagen.

Billy Moström, ombudsman 4 Södra Västerbotten, måndagen den 19 maj från klockan 13.45.

Kjell Persson, 7 Södra Norrland, måndagen den 19 maj klockan 10.00–13.00.

Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten, söndagen den 18 maj klockan 17.00–18.00.

Håkan Sundman, ombudsman 15 Stockholms län, söndagen den 18 maj klockan 10.00–17.00.

Pär Unander, 10 Dalarna, måndagen den 19 maj hela dagen.

I stället för blommor och gåvor till artister, inbjudna talare och andra medverkande samt till dem som vid kongressen avtackades från olika uppdrag lämnar IF Metall bidrag, dels till Unicef för poliovaccin, dels till Industri All Globals organisationsprojekt med syfte att stärka fackföreningsrörelsen i Bangladesh.

Tal av Karl-Petter Thorwaldsson, LO:s ordförande

Jag vill börja med att framföra ett stort grattis till er som har blivit valda till viktiga uppdrag i IF Metall under den kommande kongressperioden!

Jag är i dag ordförande i en organisation med 14 förbund, men det är bara vid en kongress som jag kan säga att jag talar till förbundskamrater. Det känns mycket speciellt! Jag är väldigt stolt att få vara här i dag och tala på er kongress.

Min första arbetsdag i svensk industri gjorde jag för ganska exakt 36 år sedan. Det var vid Kosta Glasbruk. Det var den 13 juni och jag gick i sjunde klass. På den tiden var man tvungen att ha en så kallad arbetsbok om man skulle börja jobba innan man fyllt 14 år. Jag var bara 13,5 år vilket betydde att jag fick gå till skolsköterskan för en undersökning. Jag vet inte hur jag lyckades, kanske mutade jag henne på något sätt, men direkt efter skolavslutningen gick jag till glasbruket för att börja mitt första jobb.

Det var ett ovanligt jobb, jag skulle nämligen laga glas. Jag skulle fixa till ljuslyktor som hette snöbollar och hade blivit skeva i botten. Den som hade gjort de här ”felen” var min pappa, som hette Sten-Ragnar Sixten. Till min hjälp fick jag en kork, och med lera skulle jag sedan se till att lyktorna blev någorlunda bra och blanka nog för att kunna säljas. För detta arbete fick jag en timlön på 15,92 kronor. Jag lagade ungefär 20 sådana ljuslyktor i timmen. De gick raka spåret ut till sekunda boden där de sålde som smör i solsken, även om de var snöbollar, för 39 kronor styck. Under min första timme på jobbet fick jag ihop 15,92 kronor i lön men företaget kunde sälja det jag hade gjort för 780 kronor. Det var så jag lärde mig sambandet mellan arbete och kapital.

Jag fortsatte att jobba hela sommaren och tänkte på mitt intresse, som på den tiden var att fotografera insekter. För min lön den sommaren, som blev 1 475 kronor, köpte jag en östtysk kamera som hette Practical LTL3.

För 31 år sedan, i augusti 1983, blev jag IF Metallare på heltid på ett företag som hette Bröderna Hammarstedt Verkstad i Växjö.

Den som tog hand om mig min första dag på jobbet, efter att personalchefen sagt välkommen, var en man som hette Gösta. Han gav mig en introduktion och berättade att på torsdag denna vecka har vi klubbmöte, och då måste du komma. Jag kunde naturligtvis inte säga nej, så jag gick på mitt första klubbmöte. Dagordningen såg väl ut ungefär som i dag. Den hade 18 punkter med rapport från arbetsmiljökommittén, rapport från MBL-kommittén, rapport från bolagsstyrelsekommittén med mera. Jag måste ärligt erkänna; att jag överlevde den kvällen var ett under.

Under punkten övriga frågor begärde jag ordet och tänkte hålla en längre utläggning om socialismen, tränad som jag var från SSU. Jag hann väl säga ungefär ordet socialismen när Gösta sade: ”Du är ju inget annat än en bofinkarjäväl, du har ingen aning om hur det hänger ihop”.

Hela klubben skrattade åt mig. Jag kan väl inte säga att jag kände mig på toppen av min karriär just då.

Dagen efter kom Gösta till bordet när vi fikade. Han satte sig och sade: ”Du Karl-Petter, det där var inte bra gjort av mig i går. Det var dålig pedagogik”. Jag trodde han menade att det var dålig pedagogik att skälla ut mig. Men då sade han: ”Du måste väl ändå veta någonting om sambandet nu när du har blivit en IF Metallare. För det första måste du bli bra på att kröka rör, så att du tjänar möe pengar, för då tjänar företaget möe pengar och då tjänar du möe pengar. Då betalar företaget möe pengar i skatt och du betalar också möe pengar i skatt. Då kan vi göra allt det där du ville på mötet i går, men först måste vi bli bra på att kröka rör”. Det mina vänner var nationalekonomi på 30 sekunder.

På den tiden hade vi haft en socialdemokratisk regering vid makten i något år, sedan 1982, efter sex år i opposition. Olof Palme var statsminister och Leif Blomman Blomberg var ordförande i Metall. Vi tyckte då att vi hade massarbetslöshet i Sverige och protesterade våldsamt från Metalls sida, mot den höga arbetslösheten som då låg på 3 procent och ställde till stora problem på arbetsmarknaden. Vi tyckte på den tiden att 3 procent var högt.

På SSU-kongressen året efter pratade bland annat ombud från Kronoberg om hur vi skulle knäcka ryggen på massarbetslösheten i Sverige. Hela arbetarrörelsen bubblade av framtidstro. Vi trodde på att den socialdemokratiska regeringen skulle få ned arbetslösheten. Vi trodde på utökad rättvisa och bättre jämlikhet i samhället.

Frågan är: Hur har det kunnat ske, att vi på så få år har fått de snabbast växande klyftorna i hela OECD-området? Det finns inget annat land i hela OECD där klyftorna växer snabbare mellan rik och fattig än vad de gör i Sverige i dag.

Vem hade kunnat tro att vi skulle ha 440 000 arbetslösa, långt över 8 procent av befolkningen? Vem hade kunnat tro att vi skulle släppa upp ungdomsarbetslösheten till 171 000 ungdomar utan jobb? Jag hade i alla fall inte trott det. Ingen här inne tror jag hade trott det, att det skulle kunna gå så illa för Sverige. Så vad är det då som har hänt?

Anders Ferbe beskrev detta väldigt bra i sin inledning. Det som har hänt är att vi har haft en borgerlig regering i Sverige i åtta år, vilket är den längsta sammanhållna period som en borgerlig regering har suttit i modern tid. Denna regering har konsekvent jobbat för att de som har det bäst ställt i Sverige ska få det ännu bättre. De har medvetet skapat den här politiken. Ibland säger man att de har otur. Men det är inte otur, det är borgerlig politik. För om man ensidigt använder våra resurser till att ständigt sänka skatten, då räcker inte pengarna till något annat. Skatten har sänkts med 140 miljarder om året.

Låt oss säga att de i stället hade använt 140 miljarder till att anställa fler undersköterskor. Då hade samma mängd pengar som skattesänkningarna uppgått till sedan 2006, räckt till att anställa 400 000 undersköterskor på heltid utan visstidsanställning. Det går att göra något åt arbetslösheten, och det ska vi göra!

Reinfeldt sade 2006 när han blev vald till statsminister: ”Utvärdera mig om jobben”. Det kan vi göra nu. Vi har 100 000 fler arbetslösa och 50 000 fler arbetslösa ungdomar. Sverige får i dag ta emot krisstöd av EU för vår höga ungdomsarbetslöshet tillsammans med Portugal, Spanien, Grekland och Italien. Så illa är det med ungdomsarbetslösheten i vårt land. Regeringen skyller alltid det här på endera finanskrisen eller Socialdemokraterna. Men det blir ganska märkligt när man har haft regeringsmakten i åtta år, att det kan vara någon annans, sossarnas, fel att man inte har fått bukt med arbetslösheten.

Och hur är det med a-kassan? Var det finanskrisen som bestämde a-kassan i Sverige? Nej, det var ett medvetet politiskt beslut hösten 2006 när man höjde avgiften för till exempel IF Metalls medlemmar med 246 kronor varje månad. På bara några månader lämnade 500 000 människor a-kassan. Det var regeringen som medvetet förstörde a-kassan, eller hur, inte finanskrisen.

För så ligger det till med den svenska regeringen, med Anders Borg och Fredrik Reinfeldt, att de hade bara en enda idé och det var att göra de arbetslösa fattiga. Det enda de hade att erbjuda när de kom till makten hösten 2006, var att se till att människor skulle tvingas ta jobb långt under de lönenivåer vi är vana vid. Men det fungerar inte. Problemet i Sverige är att det finns alldeles för få jobb. Vi måste skapa jobben i ekonomin för det är först då vi kan få ned arbetslösheten. Därför har vi inom LO, alla 14 förbunden, startat den största utredningen i LO:s moderna historia.

Vi har lovat oss själva att på nästa kongress år 2016 här inne i detta rum svara på frågan: Hur ska vi kombinera en global ekonomi med full sysselsättning? Jag kan lova er alla här i dag att jag ska lägga all min möda under alla år som jag är LO-ordförande på den frågan, för det finns ingen fråga som är värre för ett land än hög arbetslöshet. Låt oss tillsammans se till att en gång för alla krossa arbetslösheten! Det är oerhört viktigt att vi lyckas med det.

Ibland undrar jag hur svårt det kan vara. Jag brukar berätta om min farfar, som hette Thorwald Johansson. Han var glasarbetare. Han jobbade också vid Kosta Glasbruk. På 1930-talet när Wall Street gick ned och Sverige drabbades av en mycket kraftig nedgång med massuppsägningar i de svenska företagen, då fanns det naturligtvis inget större intresse av att köpa slipat konstglas från Kosta Glasbruk. Farfar blev arbetslös.

Men året före, 1932, fick vi en ny regering. För första gången valde en stark socialdemokratisk regering att redan från början prioritera kampen mot arbetslösheten. År 1932 träffades en överenskommelse mellan Socialdemokraterna och dåvarande Centerpartiet, som då hette Bondeförbundet. Vi träffade en överenskommelse, kohandel hette det, om att vi skulle betala mer till bönder så att de fick bättre betalt för mjölken och vad fick vi i gengäld? Jo, för första gången använde vi oss av statliga pengar för att sätta arbetslösa i arbete.

Min farfar fick på rekordtid omskola sig till vägbyggare. Han byggde väg mellan Kosta och Lessebo. Det kan jag säga, att det har gjort mig

förbannad många gånger eftersom det tvingade mig att gå på högstadiet i Lessebo! Det var ingen höjdare.

Det hette AK-arbete, ett beredskapsjobb i stället för att vara arbetslös. I dag 90 år senare när man åker mellan Kosta och Lessebo är det fortfarande den här vägen man åker på. Dessa vägar finns överallt i Sverige. Någon gång när ni är ute och kör, tänk på det. Ibland kommer ni till en väg som är spikrak, den alltid spikrak, den går upp och ned i landskapet hela vägen. Vet ni vad det beror på? Jo, på det enkla faktum att de som byggde de här vägarna inte kunde bygga vägar. Farfar var glasarbetare och vad tror ni han visste om att bygga vägar?

Men frågan vi måste ställa oss är om Sverige på något sätt hade blivit bättre om min farfar fått gå arbetslös på 1930-talet, i stället för att bygga den här vägen? Jag tror att ni alla med mig svarar nej på den frågan.

Så jag ställer frågan igen: Varför är det så svårt att få ned arbetslösheten? Finns det inga behov i Sverige som är bättre än att betala 67 miljarder till dem som är arbetslösa för att gå hemma och inte göra något alls? Det kan ju inte ens vara svårt att hitta saker att göra. Bygga bostäder exempelvis. Vi har bostadsbrist i över 120 kommuner. Vore det inte bättre i den här krisen att bygga bostäder än att betala a-kassa till arbetslösa? Självklart vore det bättre att 40 000 människor kunde få arbete i byggbranschen.

Jag brukar inte säga hans namn längre för det är ändå ingen som vet vem han är, men han heter Atterfall och är kristdemokrat. Vi brukade ha en bostadsminister i Sverige, men sedan han kom till makten bygger vi inga bostäder längre. Han kommer in med pendeltåget till jobbet på morgonen, landar på departementet tio över åtta med de andra ministrarna och får en kopp kaffe av sin personal. Sedan får han Svenska Dagbladet och Dagens Industri, för dem måste alla ministrar läsa. Fem i halv nio har han läst ut tidningarna. Jag bara undrar: Vad gör han fram till klockan halv fem?

I dag är det 100 000 färre som jobbar inom äldreården jämfört med 1980, trots att vi har så många fler äldre. Vi har en vård, skola och omsorg med enormt dåliga arbetsvillkor för dem som jobbar där, med delade turer och annat elände som har kommit in på svensk arbetsmarknad, tack vare eller på grund av massarbetslösheten. Jag skulle naturligtvis hellre sätta människor i arbete inom vård, skola och omsorg än att låta dem gå arbetslösa.

Arbetslösheten kostade 67 miljarder förra året i Sverige. Låt oss i stället använda pengarna till arbete för aktiva åtgärder. Vi kan redan i höst få en ny politik som sätter arbetslösa i arbete. Låt oss välja en ny regering som sätter jobben främst! Det är vår viktigaste uppgift.

Vi har jobbat fackligt-politiskt mellan LO, förbunden och Socialdemokraterna under de senaste två åren. Vi har kommit långt och gjort stora förändringar. Det finns två löften vi kan ge väljarna i höst, som jag är jättestolt över.

Det ena löftet gäller våra ungdomar. Jag har själv varit en av dem som gått ut i arbetslöshet efter gymnasiet. Det finns inget sämre sätt

att börja sitt vuxenliv än att börja det i arbetslöshet. Som ni vet är ungdomsarbetslösheten i Sverige i dag en av Europas högsta. Det går att göra något åt.

Vi har lovat att göra tvärtom mot vad regeringen gör i dag. Regeringen har sagt att det inte ska göras något för arbetslösa ungdomar de första 90 dagarna. Varför inte börja jobba med de arbetslösa från dag ett, och särskilt med ungdomar så att de inte hinner vända på dygnet och förlora självkänslan? Förslaget att inte göra något alls de första 90 dagarna, det är faktiskt inte bara borgerligt, det är riktigt korkat!

Så vad lovar vi i stället? Jo, att göra precis tvärtom. Man ska ha hjälp från dag ett och från dag 90 ska man vara garanterad en aktiv åtgärd. Ingen ung människa i Sverige ska vara öppet arbetslös i mer än 90 dagar. Det är ett härligt löfte att ge i valrörelsen!

Och jag säger det igen: Kom inte och säg att det inte går, för det går. Det har vi visat förut. Ni kommer ihåg 1990-talskrisen, när vi också hade en borgerlig regering och en statsminister som hette Carl Bildt. Han sade att vår ekonomiska kris berodde på att de hade semestervikarier på Dagens Industri. Minns ni den sommaren? Kräftskiva på Rosenbad. Jag vet inte om det var före eller efter festen han gjorde intervjuerna. Men i vart fall fick vi 500 procents ränta i Sverige och massarbetslöshet.

Efter valet 1994 fick vi en socialdemokratisk regering. Ingvar Carlsson blev statsminister och Göran Persson finansminister. Facket och Socialdemokraterna satte gemensamt upp målet att på fyra år, mellan 1996 och 2000, halvera den öppna arbetslösheten från 8 procent till 4 procent.

Jag kommer ihåg vad de borgerligas ledare sade. Han hette Tobisson just då, eftersom Carl Bildt var utlånad till ett Bosnienprojekt. Han sade: "Det är lika troligt att LO och Socialdemokraterna lyckas med målet att halvera den öppna arbetslösheten till år 2000 som att hela världen skulle börja älska böckling och äta det varje dag".

I november månad 2000 var den öppna arbetslösheten i Sverige nere på 3,8 procent. Tobisson nämnde aldrig mer böckling. Det går att göra något åt arbetslösheten!

Det andra löftet handlar om långtidsarbetslöshet bland unga. Vi lovade 1994 att vi skulle se till att ingen ung människa behövde vara långtidsarbetslös. År 1995 hade vi 72 000 långtidsarbetslösa ungdomar i Sverige. Fem år senare, med vår politik, hade vi minskat den öppna arbetslösheten och långtidsarbetslösheten bland ungdomar till 3 500. Det är stor skillnad mellan 72 000 och 3 500.

Det går att bekämpa arbetslösheten. Senast nästa kongress ska LO ha svaret på hur vi ska uppnå full sysselsättning i Sverige, trots att vi lever i en global ekonomi och med den konkurrensutsättning vi har i dag.

Detta måste vi göra genom facklig-politisk samverkan. Vi måste göra det tillsammans med er i förbunden och det är oerhört viktigt att IF Metall är med i det arbetet. I dag tror många att industrins betydelse har försvunnit eller minskat. Men de vet inte hur Sverige fungerar,

att över hälften av det vi kan konsumera i Sverige beror på att vi är så framgångsrika i att exportera våra varor. Jag blev chockad när jag hörde Fredrik Reinfeldt säga i Davos att de svenska industrijobben är basically gone.

Sedan jag blev LO-ordförande har jag besökt många av era arbetsplatser. Från Kiruna och Pajala i norr till Ystad och Trelleborg i söder. Från Göteborg i väster till Kalmar i öster. Jag har träffat industriarbetare, kanske inte varje vecka, men i varje fall varannan vecka under de senaste två åren.

Vi har oerhört framgångsrika företag och en mycket framgångsrik export. Titta till exempel på den svenska gruvindustrin. Den är världsunik. Vår härliga järnmalm från Kiruna ska vi vara stolta över! Vet ni att 90 procent av all järnmalm som används i Europa kommer från våra duktiga gruvarbetare i Norrbotten?

Om vår svenska industri är basically gone är det ju märkligt att företag slåss om att få köpa den. Det kan för övrigt vara farligt att vi inte har mer svenskt ägande i svensk industri.

Det är viktigt för oss att gemensamt ta fram en ny och bättre industripolitik. Industrijobb ger inte bara jobb till dem som går från arbetslöshet till arbete, det ger också Sverige ökade inkomster och export. Det gör att Sverige också i framtiden kan bli ett rikare land att leva i. Låt oss gemensamt i rapporten Full sysselsättning ta fram en bättre och modernare industripolitik som leder till fler jobb inom industrin. Det är jätteviktigt!

Jag ska också säga några ord om lönebildningen. Veli-Pekka har varit på mig i flera veckor. Han skickar sms till mig: "Du måste ta upp detta". Ni i IF Metall får oförtjänt mycket kritik för den roll ni har i lönebildningen. Men den är oerhört viktig. I Sverige hade vi en lång period med löneökningar på 10–11 procent, där inflationen gjorde att vi fick minus i plånboken vartenda år. Många av er minns den tiden.

Jag kommer ihåg min mest misslyckade löneförhandling. Jag och mina kamrater gick in och slog näven i bordet som man gör i en förhandling och sade: "Vi kräver 5 kronor i löneökning till alla som jobbar i fabriken". Vi hade då ungefär 50 kronor i snitt, så det var en löneökning på 10 procent. Arbetsgivaren kom tillbaka dagen efter och sade att vårt motbud är 6 kronor i timmen. Jag kände mig inte som den bästa löneförhandlaren någonsin just den dagen. Det var tur att mitt bud inte var normerande.

Jag har själv fått uppleva hur avundsjuk omvärlden är på vår lönebildning i Sverige. Jag blev i år inbjuden till World Economic Forum i Davos, där Reinfeldt sade att vi inte hade någon industri. Fem fackliga ledare var inbjudna och 2 500 direktörer. Jag kände mig lite som en katt bland hermelinerna.

Jag tog för mig så mycket jag kunde. Redan i första diskussionen ställdes frågan: Hur har ni burit er åt i Sverige för att få en reallöneförbättring för era arbetare och tjänstemän på 40 procent på 15 år?

Tro nu inte att direktörerna för en sekund hade någon rättvisekänsla när de undrade det. Problemet för dem är att de ökade reallönerna för

arbetare och tjänstemän i våra länder medför att fler har råd att köpa en bättre bil, ett nytt kylskåp eller att åka på en resa.

I deras länder, i USA till exempel, har man inte haft ett enda öre i reallöneförbättring sedan 1980-talet, vilket företagen nu tydligt märker effekten av eftersom få har råd att köpa deras varor. Det betyder att företagen har blivit fattigare för att de är så giriga. Det är ganska bra, eller hur? Det är också nationalekonomi på 30 sekunder.

Vår köpkraftsökning i Sverige har medfört att vi har kunnat mildra effekten av krisen och att människor har fått det bättre ställt. Där vill jag verkligen skicka ett stort tack till den lönebildning som Industriavtalet var med och skapade. Det var oerhört bra gjort att ta kontroll över lönebildningen i Sverige. Jag stödjer Industriavtalet, att industrin ska normera våra löner. I princip alla andra 13 medlemsförbund inom LO tycker att modellen är bra.

Men som ni vet skaver det också en del när vi har löneförhandlingar och alla vill vara med och bestämma hur en fördelningsprofil ska se ut. Och jag tror de har rätt faktiskt. Om vi lovar att ni får normera, då får ni bjussa på makten så att alla får vara med och bestämma hur det ska gå till.

Men vi måste också lyckas med andra saker än att bara höja våra löner. Vi måste se till att de som har låga löner kommer ikapp. Därför ställde vi i förra avtalsrörelsen lönekrav både i procent och i kronor, för att de som har de lägsta lönerna inom LO skulle gå lite snabbare fram. Jag tror, än så länge, ta i trä, att vi lyckades det första året och det ska vi fortsätta med.

För vad händer annars, och vad händer i dag? Jo, då försöker alla smita från sitt ansvar när det gäller lönebildningen. Först de som säger att det är fel att normera med ett avtal som går före och säger att då ska vi ha statlig inblandning i lönepolitiken, att staten ska vara med och reglera i efterhand. Eller kanske ännu värre, det som Anders så tydligt sade i sitt inledningsanförande, att sifferlösa avtal gör att några grupper eventuellt går snabbare fram i sin löneökning än de som har ställt upp på lönenormering. I så fall kommer vår lönebildningsmodell inte att fungera.

Därför är mitt klara och tydliga budskap till er här i dag: Detta är oerhört viktigt för Sveriges framtid, och Veli-Pekka har rätt när han säger att det finns ett samband mellan lönebildning och full sysselsättning.

För några veckor sedan hade vi i LO-styrelsen besök från LO i Norge. De har 3 procents arbetslöshet i dag och har klarat detta utan att inflationen tagit fart. Vad säger de? Jo, att det beror på att de är enormt samordnade i sin lönebildning. Låt oss ge varandra det ömsesidiga löftet här i dag, att vi lovar att stötta er normerande roll och ni lovar att alla andra får vara med och bestämma så att vi också kan utjämna skillnaden mellan till exempel män och kvinnor. Det kan väl vara värt en applåd på en IF Metallkongress?

Det här är vår framtid. Lönebildningen, att klara den, det är den viktigaste frågan vi har. Vi har orättvisor på svensk arbetsmarknad som är

omöjliga att leva med. En av dem är att vi har så enormt mycket lägre löner i kvinnodominerade branscher. Kvinnor i Sverige tjänar faktiskt i genomsnitt ungefär 76 procent av vad män tjänar. Det kan vi aldrig acceptera som facklig organisation. Vi är alla feminister här inne. Vi tycker naturligtvis att män och kvinnor är lika mycket värda. Men allt handlar nu inte om lönebildningen, det handlar också om många andra saker; om underordning, om uttag av föräldraförsäkring, om rätt till heltid och många andra saker som vi inte kan lösa bara genom lönebildningen. Så är det. Men det är i dag otvetydigt att kvinnor har det svårare på arbetsmarknaden.

Bemanningsföretag och annat ska vi diskutera under de kommande dagarna. Jag var strax före första maj på två arbetsplatsbesök i Göteborg. Först var jag på Sahlgrenska universitetssjukhuset. Det sjukhuset sms:ar 1 107 personer som får sin anställning när sjukhuset skickar ett sms till dem, 1 107 anställningar för att sköta något som sjukhuset redan vet om dag för dag hur det ska gå till!

På eftermiddagen var jag på Santa Maria Kryddor. Där gör de TexMex, det är de som har gett er det fredagsmyset. Om ni trodde att det kom från Mexiko så trodde ni fel, det kommer från Mölndal. Det är livsmedelsarbetare i Mölndal som gör dessa kryddor. Det är en enormt framgångsrik verksamhet som har nyanställt, ändå träffade jag en kille där som varit visstidsanställd månad för månad i sju år!

I går var jag på Alimak i Skellefteå, där många är visstidsanställda. Hur har det kunnat bli så många som saknar fasta anställningar? Varför har vi bemanningsföretag och annat som i dag skiljer på arbetare och arbetare?

Eller ta detta med delade turer. Det jobbade vi ju bort på 1970- och 1980-talen. Det senaste jag hörde är tredelade turer för dem som jobbar som personliga assistenter. De behöver jobba på morgonen för att hjälpa till med morgontoalet, uppstigning, påklädning och frukost. Sedan har de ledigt när vårdtagaren är på dagverksamhet eller jobb. Efter det kommer de in och jobbar några timmar under lunchen och sedan är de lediga igen fram tills vårdtagaren behöver hjälp att lägga sig på kvällen. De börjar alltså vid sex eller halv sju på morgonen och slutar kanske åtta på kvällen, men får bara betalt för en vanlig heltid. Så kan vi inte ha det. Vi kan inte ha en arbetsmarknad där människor måste jobba dygnet runt utan att få betalt för det.

Jag träffade en kommunaltjej som skulle göra sin långa helg inom äldreomsorgen. Hon jobbar på ett äldreboende i Uddevalla. På lördagen skulle hon jobba mellan halv sju på morgonen och halv elva, vara ledig mellan halv elva och sex och sedan jobba igen mellan sex och tio på kvällen. Hon får bara betalt för de timmar hon är i tjänst. Hon bor åtta mil från sin arbetsplats. Hon kan inte åka hem utan får vara kvar på jobbet och dessutom får hon hjälpa till när det behövs under sin lediga tid. Vi kan inte ha ett arbetsliv där människor måste jobba från tidig morgon till sen kväll utan att få betalt för det.

Det här beror i grunden på massarbetslösheten och på att arbetsgivarna oblygt har flyttat fram sina positioner. Vi behöver verkligen en

ny inriktning på politiken i Sverige, så att arbetsvillkor, arbetsmiljö och arbete åt alla blir de viktigaste frågorna. Vi måste jobba gemensamt för detta och då är lönebildningen en oerhört viktig del.

Avslutningsvis, vad har vi framför oss under de kommande månaderna? Vi har två oerhört viktiga val framför oss. De kanske viktigaste valen som någon av er har varit involverad i.

Val till Europaparlamentet är det nästa söndag, då vi bestämmer vilka som ska representera Sverige i EU. Vi vet att många av våra viktiga frågor i dag avgörs där, till exempel regler för hur många transporter ett transportföretag får göra inom Sverige.

Det är ganska roligt att Moderaterna hade en kampanj som sade att det inte finns några problem med utländsk arbetskraft i Sverige. Samma dag hade DN Debatt en artikel från åkeribranschen, som sade att 120 000 svenska jobb i transportnäringen kommer att försvinna, om vi inte gör något åt den utveckling vi ser i Europa i dag. Jag tror inte att de ringde Moderaterna innan. Moderaterna tycker inte att det här är fel, tvärtom är det bra eftersom Moderaterna ju vill att arbetare ska konkurransutsättas.

Det allra värsta som det här har lett till är den misstänksamhet som har uppstått mellan arbetare. Ni märker säkert det på era arbetsplatser, mellan fast anställd personal och bemanningspersonal, mellan dem som har eller inte har en fast anställning.

På bygget vid Karolinska till exempel, där kommer kanske en fjärdedel av dem som jobbar på bygget från ett utländskt företag. Men det är inte det som är problemet, att de kommer från ett annat land. Problemet är att Byggnads inte vet vad de har för löner och villkor och det gör att det uppstår misstänksamhet mellan arbetarna.

Från Trelleborgs hamn har jag ett förfärligt exempel med Sverigedemokrater som gör mig orolig för framtiden. Utanför Trelleborgs hamn står det mellan 40 och 200 långtradare dygnet runt, året runt, med personer som är beredda att ta ett jobb i Sverige under våra kollektivavtal, utan skatteregler och utan lagar.

Det var två killar som kom till ett möte för att häckla mig. Det märktes tydligt redan från början. Det var två ungdomar som hade blivit sverigedemokrater. De pekade ut genom fönstret och tittade på personerna som stod där och sade: "Det är de som tar våra jobb". Jag sa till de här grabbarna: "Hör ni, de som står där ute, vet ni vilka de är? De är vanliga mammor och pappor. De kommer från Bulgarien och Polen och Ungern. De är arbetare precis som vi. De vill bara en enda sak. De vill få lite bättre levnadsförhållanden och lite bättre löner, så att de kan köpa bättre kläder till sina barn och kanske ha råd att åka på en resa någon gång med ungarna. De är precis som vi. Skäll inte på dem. Skäll på de jäkla speditörer som konkurransutsätter jobben i Sverige".

Detta står på spel nästa söndag. Vi måste ha en politik som säger, säkert och för evigt, att svenska kollektivavtal ska gälla på svensk arbetsmarknad. Svenska löner ska gälla i Sverige och inga andra länders kollektivavtal, för då kommer inte våra jobb att vara trygga i fram-

tiden. Svenska löner ska gälla i Sverige. Det röstar vi om nästa söndag och naturligtvis i september.

Tänk er om vi skulle få en tredje mandatperiod med Fredrik Reinfeldt och Anders Borg som statsminister och finansminister? Jag tror att risken är liten. De har inte haft några idéer under de senaste fyra åren, så de har väl inga nu heller. Men ändå. Tänk om det skulle ske, att vi inte får en ny regering.

Det betyder så mycket för oss att vi får det. Ni vet löftena: Vi ska ha Europas lägsta arbetslöshet år 2020. Vi ska ha en ungdomsgaranti så att ingen ung människa i Sverige ska vara arbetslös i mer än 90 dagar. Vi ska satsa nya pengar på vård, skola och omsorg. Vi ska få fart på bostadsbyggandet. Vi ska bygga bättre infrastruktur i Sverige. Det är det Socialdemokraterna går till val på. Vi ska minska vinsterna i välfärden. Vi ska göra det olagligt för vem som helst att få starta en skola när de vill, var som helst. Vi ska ha ett kommunalt veto, så att det faktiskt är kommunpolitiker och landstingspolitiker som bestämmer om det ska komma en privat vårdgivare till kommunen. Allt det vill Socialdemokraterna göra. Det är en stor kontrast till vad de borgerliga vill.

Ett annat för oss viktigt löfte är a-kassan. Vi vet betydelsen av a-kassan. Vi vet betydelsen när våra medlemmar vågar stå rakryggade, för att de litar på att även om de blir arbetslösa så blir de inte fattiga.

Jag har precis som Anders rest runt vid många varsel. Kvällen vi hade i Säffle, när alla hade blivit varslade om uppsägning och där ofta både mannen och kvinnan jobbade i företaget, det var en tung kväll. De visste att det inte bara handlade om jobbet. Det handlade också om möjligheten att betala för villan och möjligheten för ungarna att ha det bra och leva ett bra liv.

Socialdemokraterna har lovat ta beslut om att höja taket i a-kassan varje dag från 670 kronor, där taket är i dag, till 910 kronor och det redan i årets budget. Det är nästan 250 kronor i höjt tak i a-kassan för varje dag man är arbetslös. Det är två helt olika a-kassor. Låt oss göra det möjligt i september. Vi behöver en bra a-kassa!

Grädden på moset är kandidaterna. Jag har sagt det förut och jag säger det igen: Jag tror aldrig att jag någon gång i livet har träffat en person med så snabb utvecklingskurva som Stefan Löfven. Alla här inne vet hur bra han är redan från början. Men se vilken otroligt snabb resa han har gjort som partiledare för Sveriges största parti! Jag är säker på att Stefan kommer att bli en fantastisk statsminister. Han kommer att lyssna på människor och inte tro att han själv har alla svar från början. Han kommer att analysera vad vi andra har att säga.

Sedan är han kanske den människa jag bråkar allra mest med just nu, för så är våra roller. Det ingår i mitt uppdrag som LO-ordförande att med kraft driva LO:s frågor. Han står upp för det han tycker att Socialdemokraterna ska stå upp för. Och jag står upp för det som LO ska stå upp för. Det är en bra person att bråka med. Han blir inte långsur, då är det nog värre med mig. Han är ändå från Norrland så han borde ju bli långsur. Men nej, han kommer tillbaka igen och vi fortsätter. Det är så

det måste vara i facklig-politisk samverkan. Vi ska driva på politiken. Vi ska se till att den passar för LO:s 1,5 miljoner medlemmar.

Jag kan inte låta bli att låna en mening från Tobias Baudin, vår vice ordförande. Det är från 1970-talet och det är Gösta Boman som säger det här. Jag tycker den är så bra, för den visar vad Moderaterna tycker om vanliga arbetare. Det var när vi skulle införa lagen om bolagsstyrelserrepresentation. Många av er här inne är representanter i era bolagsstyrelser och är med och fattar otroligt viktiga framtidsbeslut. När jag träffar företagsledare säger de att bland det viktigaste vi gjort i Sverige är att få in fackliga organisationer i våra bolagsstyrelser, för då får vi information som vi aldrig fick ta del av innan. Vi kan göra saker bättre, mer rättvist, om vi vet vad facket tycker.

Men när lagen skulle införas i Sverige tyckte naturligtvis Gösta Boman och Moderaterna att det var det värsta de hade hört. Boman sade då följande: ”Jag tror inte man vinner mycket på att låta en svetsare delta i beslut som gäller företagets långsiktiga investeringsplaner. Han är inte skolad för sådana svåra uppgifter. Jag tror han skulle få sova illa om natten”. Och nu kamrater, har vi en svetsare som statsministerkandidat!

Jag tror nog i och för sig att Stefan sover illa om natten ibland, när han tänker på alla saker som vi ska lösa, och inte minst på att bryta ryggen av massarbetslösheten. Men tänk om vi i september fackligt-politiskt, på varje arbetsplats runt om i landet, kan få människor att gå till valurnorna och rösta. I år kan vi för första gången rösta på en svetsare. I september kan vi för första gången få en arbetare som statsminister i Sverige. Det tror jag vi har mycket att vinna på i framtiden.

Tack för att jag fick komma och tala till kongressen!

Tal av Jyrki Raina, generalsekreterare Industri All Global

God dag kamrater! Det är trevligt att vara tillbaka i Stockholm. Några av er vet att jag levde sex lyckliga år här i Stockholm och jag har fortfarande Stockholm i mitt hjärta, ja Göteborg är också min stad. Med mig har jag en varm, solidarisk, hälsning från 50 miljoner medlemmar av Industri All Global Union inom energi-, gruv- och tillverkningsindustrin i 140 länder. Ni alla i IF Metall är en viktig del av vår globala fackliga familj och i vår kamp för förbättrade arbetsvillkor och en starkare facklig rörelse. Tillsammans är ni med och utvecklar konkret global solidaritet.

I en globaliserad värld behöver vi arbeta tillsammans över gränserna mer än någonsin tidigare. Endast när vi förenar våra fackliga krafter överallt i världen, kan vi med framgång kämpa för rätten att ansluta sig i facket, trygga arbetsplatser och drägliga anställningsvillkor för arbetare överallt i världen. En förändring är möjlig. En annan värld är möjlig. Industri Alls 600 medlemsförbund har lovat arbeta tillsammans för att bygga global solidaritet. Och här spelar IF Metall en viktig roll.

Jag kommer just tillbaka från Bangkok och Bogotá där Industri All organiserade två regionala konferenser för Asien och Latinamerika. Vilken stämning, och vilken entusiasm! Vilken fantastisk facklig kraft jag kände i dessa hundratals fantastiska unga kvinnor och män och facket växer så att det knakar!

I Bangkok pratade vi mycket om Bangladesh så jag måste gå tillbaka till den här historien. Tack vare ett överflöd av billig arbetskraft har textilindustrin de senaste tio åren växt lavinartat i Bangladesh och sysselsätter nu 4 miljoner människor. Men det är en fullständigt, ohållbar produktionsmodell med slavlöner, som Påven Franciskus kallade det för i fjol. 60–66 timmars arbetsveckor och i stort sett ingen facklig tillhörighet. Priset har varit högt. Sedan 2005 har 1800 arbetare, unga män och kvinnor, omkommit i bränder och kollapsande byggnader medan de syr kläder för dig och mig.

Därför valde Industri All för två sedan Bangladesh som ett prioritetland. Vi påbörjade diskussioner med globala klädjättar, H&M, Zara och andra, om att bygga en hållbar klädnadsindustri med trygga arbetsplatser, minimilöner man kan leva på, och rätten att bilda fackföreningar. Men det gick trögt, ingen brådska hade de och sedan hände Rana Plaza. Det är tragiskt nog att den här byggnaden behövde kollapsa innan bränderna togs på allvar.

1 131 arbetare omkom och 2 500 skadades, mest unga män och kvinnor. Men då tog vi tillfället. Med hjälp av den väldiga reaktionen runt världen, tvingade Industri All tillsammans med UNI, och Energi All och sina medlemsförbund klädjättarna att skriva under ett historiskt, juridiskt bindande avtal om brand- och byggnadssäkerhet i Bangladesh. Tack till IF Metall för er hjälp att få H&M att skriva på som var de första. I dag omfattar avtalet fler än 120 klädmärken, nästan 2 000 fabriker och 2 miljoner arbetare. Varje månad genomförs 250 oberoende

fabriksinspektioner och i september kommer fler än 1 500 fabriker att ha inspekterats med rekommendationer på medföljande åtgärdsplan.

En nyckelfaktor i det juridiskt bindande avtalet är att klädmärkena kommer att behöva förhandla med fabriksägarna för att säkerställa finansieringen av reparationerna av fabriker som bedöms vara farliga för arbetarna. Det är inte utan svårigheter, men med detta massiva 5-åriga projekt kommer vi att göra beklädnadsindustrin i Bangladesh trygg och hållbar. Det här är riktig global solidaritet.

Kamrater, det är inte allt. Efter en lång kamp och mobilisering, ökade Bangladesh regering minimilönerna med 77 procent i november från 38 till 67 dollar i månaden. Det är fortfarande skamfullt men det är ett första steg på vägen mot en levnadslön.

Det som vi gör nu är att vi har inlett ett stort organiseringsprojekt eftersom det inte fanns fack. Det var en "union-free-zone" hela textil- och beklädnadsindustrin för ett år sedan. Tack vare ett stort organiseringsprojekt med våra partner, har Industri Alls medlemsförbund under de senaste tolv månaderna rekryterat 50 000 arbetare i 150 fabriker. Ja, det finns några miljoner kvar så projektet måste fortsätta och jag tackar IF Metall för ert stöd till detta stora projekt. Jag vill be er om lite mer. Ni vet hur man bildar starka fackförbund. Vi vet att det inte räcker att man bara skriver på ett medlemskort. Man har nya fackliga företrädare som behöver utbildning för att kunna förhandla, hälsosäkerhet, sådana frågor. Jag behöver ert stöd, praktiskt stöd för att utbilda dessa nya fackliga företrädare i Bangladesh. Är ni med?

Förändringen i Bangladesh kommer att förändra spelreglerna för hela den globala textil- och beklädnadsindustrin och sedan tar vi elektronikindustrin efter det. Det här fyller mig med självförtroende och framtidstro. Yes we can! Men det finns så mycket att göra i vår ojämlika värld, eller vad säger ni om dessa siffror: 80 procent av världens befolkning har ingen socialförsäkring, ingen sjukförsäkring och ingen pension. 80 procent! Om du blir allvarligt sjuk så dör du helt enkelt. 40 procent av världens befolkning lever på mindre än 2 dollar per dag. Det är mindre än 5 000 kronor om året. 40 procent!

Hur ska vi komma till rätta med den globala ojämlikheten? Det är komplicerat, men en del av svaret är att de rika och multinationella storföretagen ska betala skatt och inte utnyttja skatteparadis. Det behövs internationellt samarbete. Å andra sidan, förbättrade levnadsvillkor för fattiga är ett effektivt sätt att minska ojämlikhet. Alla ska ha rätt till ett socialt skyddsnät. De senaste årens, vi säger två årens löneökningar av minimilöner på mellan 50 och 80 procent i länder som Bangladesh, Kambodja och Indonesien har inneburit förbättrade levnadsvillkor för tiotals miljoner människor. Industri All fortsätter sin globala kampanj för levnadslöner och socialt skyddsnät med ITUC.

Men skillnaden mellan de rika och fattiga ökar i många länder runt om i världen. I en värld utan gränser flyttas kapital lätt från ett land till ett annat. En ny affärselit växer fram i asiatiska länder med låga skattesatser. I Ryssland och USA äger ett fåtal en allt större del av de totala tillgångarna. I USA vill några republikaner nu avskaffa all skatt

på räntor och inkomst av kapital. Det blir ett bättre liv utan skatter, och vem bryr sig om de fattiga?

Jag läste i mars i en tidning att Bror Aros, den här arroganta själv-goda finske miljardären ska flytta från Finland till Sverige. Vet ni varför? Han blir skatteflykting i Sverige. Nu är det bara så att när han äntligen tar Stockhomsfärjan så kommer halva Finland att vara där i södra hamnen och säga, tack Sverige. Om ni kan ta emot några fler likadana och kanske till och med den där lilla ön som ligger mellan oss, om ni ger oss Zlatan och bröderna Sedin så ska jag tro på er när ni säger att Finlands sak är vår.

Kära kamrater, att komma till rätta med ojämlikheten handlar om politisk vilja, värderingar och kamp. Låt oss tillsammans fortsätta att bygga en kraftfull facklig rörelse och slåss för ekonomisk och social rättvisa. Vi måste slåss för en ekonomisk och social modell som sätter människan främst. Beslutsfattare behöver investera i att skapa bra arbete i stället för osäkra anställningar i en hållbar tillverkningsindustri i stället för finansiell spekulation. Industrin är samhällsekonomin ryggrad, som ni säger. Men industriell framgång kommer inte per automatik. Regeringar måste skapa möjligheter för industrin att växa, de måste investera i infrastruktur och gynna innovation, forskning och utveckling. Det är väldigt viktigt att säkerställa utbildning och kompetensutveckling för de strukturförändringar som kommer att hända.

Det har betydelse vem som sitter i regering och riksdag. Vi behöver representanter som förstår våra frågor, inte sådana som agerar mot de våra värdevärderingar eller slåss mot oss. Det är dags för ett regerings-skifte i Sverige i september. Se till och mobilisera så att Stefan Löfven blir statsminister!

Kära kamrater. Stefan Löfven vet hur världen fungerar. Hans initiativ till en "New global deal" handlar om nya relationer mellan arbete och kapital. Vi i de globala fackföreningarna ska leda arbetet med att garantera arbetsvillkoren i en värld utan lönedumpning.

Den bistra verkligheten i dag är att det är svårt att gå med i eller bilda ett fackförbund i ett flertal länder i världen. Varje vecka reagerar Industri All på regeringars och företags övertramp mot fackliga rättigheter. Varje vecka för oss är en kampanjvecka.

I Saudiarabien och Förenade Arabemiraten är fackförbund olagliga. I Colombia under de senaste 25 åren har 2 500 fackföreningsmedlemmar mördats. I Vitryssland berättade Anders vad som händer. Där har alla nu under diktatorn Lukasjenko tidsbegränsade anställningsavtal. Det är helt klart att när avtalet tar slut, blir det ingen förlängning för fackligt anslutna. Guennady Fedynitch och hans förbund fortsätter att kämpa. Tack IF Metall för det konkreta stöd ni ger till självständiga förbund i Vitryssland och i Colombia.

IF Metall, ni ska vara stolta över ert förbund. Ni utvecklar människor och industri inte bara i Sverige utan i hela världen. Ni tar ert ansvar för att bygga starka fack överallt i världen.

Och det måste vi göra, eftersom endast sju procent av världens arbetskraft är medlemmar i fria fackföreningar. Vi måste öka medlems-

talen för att bli starkare. Organisering är grunden till vår gemensamma styrka och vår legitimitet som arbetarnas röst. Vi måste organisera fler arbetare, särskilt unga arbetare, de med tillfälliga anställningar och kvinnor, och bygga starka fackförbund. Vi behöver fler kvinnor i ledande ställningar i facket, både på den lokala, nationella och globala nivån.

Nu ska jag säga en sak. Jag har tittat på arbetsberedningens förslag som ni uppenbarligen godkände. Båda våra regioner och konferenserna i Latinamerika och Asien godkände en resolution som de ska driva fram i Industri All, om att det måste vara minst 40 procent kvinnor i vår styrelse och vår ledning år 2016. Jag hoppas att ni stödjer det.

Kära kamrater. Den goda nyheten är att facket växer så att det knakar i Indonesien, Indien och andra länder – med ert stöd!

Ni har flera projekt i världen men jag ska bara nämna några. Ett stålindustriprojekt i Indien. Där har de organiserat 44 000 nya fackliga medlemmar under de senaste tre åren. I Indonesien på tre år 100 000 nya medlemmar. Vi har 1,3 miljoner medlemmar i Indonesien och i Sydafrika Metallarbetarförbundet Numsa bara på tre år 90 000 medlemmar. De ökar och de vinner.

Jag skulle vilja utmana er att förhandla fram fler globala ramavtal med svenska företag. Industri All har tecknat 44 avtal som täcker 10 miljoner arbetare. De globala avtalen säkerställer fackliga rättigheter, i företagets alla verksamheter runt om i världen.

Kära kamrater. Till sist: Låt oss tillsammans bygga facklig kraft överallt i världen för att kämpa för en ekonomisk och social modell som sätter människan först. Låt oss visa att en "injury to one is an injury to all". Också du, alla ni kan delta. Gå och rekrytera folk. Bli medlem i ett fackligt nätverk, ett EWC. Delta i våra solidaritetskampanjer, skicka ett protestmeddelande, det är lätt på vår hemsida. Läs och sprid information och agera. Organisering, konkret solidaritet och gemensam aktion bortom nationella gränser gör oss starka.

Jag önskar er en bra och kraftfull kongress, och lycka till i ert värdefulla arbete i Sverige men också som medborgare i Europa och i världen. Som jag alltid avslutar mina tal: "Global solidarity for ever". Tack.

Tal av Michael Vassiliadis, ordförande Industri All Europa (översatt från engelska)

Kära kamrater! Det är ett nöje för mig att få delta vid er kongress här i Stockholm. Gratulationer till alla valda styrelseledamöter och till Anders Ferbe!

Innan jag börjar med mitt tal, låt mig säga några ord om gruvkatastrofen som ägde rum förra veckan i Soma, Turkiet.

Jag är informerad om ert uttalande och jag stödjer det till fullo.

I förra veckan kontaktade jag Nurettin Akçul, ordförande i Maden-Is. Jag erbjöd Maden-Is allt stöd från mitt förbund IG BCE och från Industri All Europa. Vi kommer att ge stöd till de familjer som har drabbats av katastrofen.

Vi kommer dessutom att börja utbilda fackligt aktiva i arbetsmiljöfrågor, för att förebygga att en liknande katastrof ska hända igen och för att öka trycket på den turkiska regeringen att ratificera ILO:s konvention 176 och garantera en fullständig undersökning av de verkliga skälen till explosionen i gruvan och eventuella brister i säkerhetsstatistiken i Somagruvan.

Nästa vecka har Industri All Europa styrelsemöte i Bryssel, och jag kommer att föreslå ett initiativ för att utöka vårt stöd till europeisk nivå. Som jag förstått av IF Metalls uttalande så är alla internationella gäster här redo att gå i denna riktning.

Jag är övertygad om att våra kolleger inom Maden-Is kommer att uppskatta denna direkta solidaritet. Det är vad jag vill säga innan jag kommer tillbaka till frågan om valet till Europaparlamentet, och jag hoppas att ni har förståelse för att jag ville få säga några ord om situationen i Turkiet.

Kommande söndag avgörs vilket parti som blir det starkaste i det nyvalda Europaparlamentet. Vi ska också bestämma vem som ska vara ordförande för Europeiska kommissionen.

Denna fackliga förbundskongress äger rum vid en mycket spännande och betydelsefull tidpunkt; strax före, förhoppningsvis, förändringar i Europa och Sverige. För första gången i EU:s historia kan väljarna rösta direkt på vilken politisk riktning som ska vara i stånd att bemästra Europas framtida utmaningar.

Kommer Europas folk att välja de nyliberala krafter som fortfarande inte har någon annan lösning att erbjuda än att hålla fast vid en ineffektiv åtstramningspolitik? Kommer de att övertalas av extremhögern och vänster-eurokritiska partier som hävdar att en återgång till förstatligande kommer att lösa problemen? Eller, kommer valet att landa på de sociala och progressiva partier som tror på ett mer socialt Europa, där det inte enbart är ekonomiska intressen som räknas och där politiska strategier bestäms av folkets intressen?

Under senare år har vi fackliga företrädare ofta påpekat att en politik som ensidigt förespråkar budgetåtstramningar är mer benägen att göra de ekonomiska problemen värre än att lösa dem.

Med 26 miljoner människor utan arbete, har arbetslösheten nu nått den högsta nivån sedan EU grundades. Var fjärde ung vuxen i Europa är arbetslös och söker desperat arbete.

Detta är deprimerande siffror och vi kan bara ana alla de enskilda öden som döljer sig bakom dem. Det är därför som vi, fackföreningarna, kräver social rättvisa och rättvisa framtidsutsikter för alla.

Som ordförande för Industri All Europa är jag mycket glad över att antagandet av vårt manifest för att få industrin tillbaka till arbete, framgångsrikt har uppnått två saker:

För det första har vi presenterat en dagordning som erbjuder konkreta alternativ till den nuvarande politiken. De 190 medlemsorganisationerna inom Industri All Europa har tillsammans arbetat fram en konkret plan som kan trygga befintliga arbeten och skapa nya arbetstillfällen.

Att förena våra olika erfarenheter och olika utgångspunkter var inte en lätt uppgift, men till slut nådde vi en samsyn och nu drar alla åt samma håll för att uppnå gemensamma mål. Detta är också en betydelsefull prestation på så sätt att fackföreningarna alltid har visat sin styrka när det gäller att peka ut vad som gått fel, men nu också spelar en konstruktiv roll för att rätta till saker och ting.

För det andra har vi lagt fram specifika krav som svar på kommissionens nyväckta intresse för en hållbar industripolitik för Europa.

I oktober 2012 meddelade kommissionen sitt nya mål att höja andelen av industrin i BNP från 15 till 20 procent. I vårt manifest har vi presenterat möjliga strategier för att nå detta mål. Vårt manifest överlämnades till Europaparlamentet och kommissionen omedelbart efter vår konferens i Madrid. Vi är nu redo att inleda förhandlingar om dess innehåll.

Kära kamrater, även om fackföreningarna i Europa kan tala med en röst så ser vår vardag faktiskt väldigt olika ut. Det är ingen idé att låtsas som om detta inte vore sant.

Våra vänner i södra Europa har ryggen mot väggen. Arbetslösheten och de sociala problemen är särskilt allvarliga i dessa länder. Den ekonomiska utvecklingen är dålig och det finns inga tecken på återhämtning inom en snar framtid.

Våra grekiska kamrater inom POEM för en desperat kamp för att rädda Skaramangavarvet och det är bara ett av många exempel. Fackförbunden i södra Europa kämpar inte bara för att försvara traditionella arbetstagar rättigheter, utan också mot den allmänna opinionen som faktiskt anklagar dem för att orsaka krisen.

Det ekonomiska läget i Sverige och även i Tyskland är mycket bättre och de fackliga organisationerna har ett gott rykte hos allmänheten. Ändå vill jag påminna er om att det på 1990-talet var Tyskland som betraktades som "Europas sjuke man" och det var fackföreningarna där som hade ryggen mot väggen. Vi drabbades svårt av den aktuella politiken tillsammans med den konservativa allmänna opinionen. Det fanns en nedgång i antalet fackföreningsmedlemmar under den tiden. Vi ändrade vår strategi i samband med krisen 2008/2009.

Fackföreningarna i norra Europa bör fortsätta att definiera nya ämnen och nya verksamhetsområden som övertygar framtidens anställda och nya grupper av anställda att gå med i en fackförening. Vi måste vinna tillbaka det rykte vi har förlorat i samhället. Aldrig mer ska vi hållas ansvariga för att orsaka massarbetslöshet.

Kamrater, efter den djupa krisen på 1990-talet har de tyska fackföreningarna riktat sin uppmärksamhet mot nya frågor. Vårt Goda Arbete-projekt har framgångsrikt lyft fram anställdas rättigheter i samband med deras arbetsförhållanden och arbetsmiljö och har lett till en konstruktiv dialog med de anställda. Projektet har gjort det möjligt att nå personalgrupper som tidigare varit svåra eller omöjliga att nå.

Vi har systematiskt och medvetet börjat bearbeta medlemmar i bolag som tidigare inte hade någon facklig representation. Vi har identifierat nyckelföretag för vår verksamhet och där höjt andelen fackliga medlemmar. Även om det inte har blivit några spektakulära ökningarna så har vi i varje fall uppnått att människor pratar om facket igen, på arbetsplatsen och bland allmänheten.

Vi har också använt oss av detta nya intresse för fackföreningarna för att ta itu med de viktigaste utmaningarna i arbetslivet, nämligen otrygga anställningsförhållanden och bemanningsföretag.

Systematiska trakasserier av arbetstagarrepresentanter på arbetsplatsen och även åldersanpassade arbetsvillkor för en åldrande arbetskraft har nu kommit i fokus för allmänheten och regeringen och vi får mer och mer makt att forma beslut på dessa områden.

Jag är helt övertygad om att vi måste förmedla våra positiva erfarenheter till andra, titta bortom våra egna nationella horisonter och samla våra krafter i Europa för att utveckla en hållbar facklig strategi för framtiden.

Tillsammans har vi många positiva erfarenheter att bidra med och det är klokt att samla våra idéer. Våra vänners kampanj i Storbritannien för att vinna nya medlemmar och de nordiska fackföreningarnas ställningstaganden om industripolitik är bara två exempel.

Enligt min mening måste en hållbar fackföreningspolitik fokusera på just de tre områden som är centrala teman i er kongress:

- Hur kommer min arbetsplats att se ut i framtiden?
- Hur måste min fackförening organiseras i framtiden?
- Hur måste vårt samhälle se ut i framtiden?

Kära kamrater, låt mig till sist återvända till frågan om det kommande valet till Europaparlamentet.

En sak är helt klar: De utmaningar som Europa står inför kan bara lösas genom ett enat Europa, genom ett EU som bygger på social rättvisa, en stark ekonomi och demokratiskt valda institutioner.

Jag tror att följande punkter är av central betydelse för att förbättra det politiska läget:

Europa behöver en social union. Solidaritet och social rättvisa måste prioriteras framför ekonomiska intressen. Vi kan inte acceptera att friheten för tjänster och etablering i Europa tas som skäl för att minska rättigheterna för nationella fackförbund. Sociala standarder såsom lika lön för lika arbete, autonomi för arbetsmarknadens parter och skydd mot uppsägning utan saklig grund är grundläggande sociala rättigheter och måste gälla i hela Europa.

EU behöver en dynamisk industri. Vi behöver omfattande investeringar i den reala ekonomin samt en pålitlig och innovativ energiförsörjning för att återställa en hållbar tillväxt och goda arbetsförhållanden med rättvisa löner i hela Europa.

Europa behöver mer demokrati. Nationalistiska och anti-europeiska krafter gör sitt onda arbete igen över hela Europa. De förtjänar inte vår tillit. Vi sätter vår tilltro till demokratiska partier och kräver att EU och EU:s institutioner är demokratiskt valda.

Detta är viktiga skäl att gå till valurnorna den 25 maj 2014. Varenda röst räknas!

Vare sig vi vill det eller inte, är valet en indikator på stämningen i de enskilda medlemsstaterna och medborgarnas belåtenhet med sina nuvarande regeringar.

Även om jag tvivlar på att resultaten i Tyskland faktiskt kommer att avslöja i vilken utsträckning väljarna är nöjda med socialdemokraternas arbete i koalitionsregeringen, hoppas jag verkligen att resultatet av valet i Sverige kommer att innebära ett första steg mot en förändring av regeringen och att jag i höst kan gratulera min vän och kollega Stefan Löfven till att ha blivit statsminister.

Kära kamrater! Jag önskar er, er förbundsordförande Anders Ferbe och IF Metall lycka till framöver och ser fram emot ett framgångsrikt samarbete i Europa.

Tack för er uppmärksamhet!

Tal av Olle Ludvigsson, Europaparlamentet

Jag har varit här nu i en och en halv dag ungefär, och jag känner mig väldigt trygg över att det här förbundet går åt rätt håll. Jag är stolt och väldigt imponerad av alla de nya killar och tjejer som är här för första gången. Som går upp i talarstolen och argumenterar på ett väldigt bra sätt. Det är dessutom på det viset att de ser till att rösta ned förbundsstyrelsen några gånger, det får man ju gratulera till.

När jag kommer hit så längtar jag tillbaka.

Vi står inför utmaningar i Europa som är väldigt stora. Det är bara att konstatera. Som det nämndes här tidigare har vi en arbetslöshet som är bortåt 26 miljoner. Vi har närmare 6 miljoner ungdomar som är arbetslösa. Vi har haft en höger som har styrt i 15 år i Europa. De ska ta ansvar för det som de har orsakat Europa. Det är någonting som vi måste prioritera väldigt högt.

När det gäller arbetslösheten har jag inte sett en enda prioritering, varken från borgerligheten nere i Europa eller från borgerligheten här i Sverige. Man har inte satt upp arbetslösheten högst upp på listan, och det är vad vi kommer att göra. Jag vet att även den socialdemokratiska regeringen när den kommer till, som jag är övertygad om att den gör, kommer att prioritera arbetslösheten. Vi kan inte ha en arbetslöshet som är så hög utan att vi faktiskt sätter upp mål för att ta ned den. Det håller inte, helt enkelt.

När det gäller ungdomar så ligger vi på snittet av Europas arbetslöshet. Det är skrämmande och det är rent skamligt. En hel ungdomsgeneration kan vi tappa bort om vi inte hittar lösningar. I EU togs fram ett förslag om att ingen skulle vara arbetslös i mer än fyra månader innan denn ska få ett jobb, en praktik, en lärlingsplats eller utbildning. I Sverige pratar vi om att det ska gå på 90 dagar i stället. Det är att sätta mål! Och det är det vi måste göra. Vi kan alltså inte tappa bort en hel ungdomsgeneration som vi håller på att göra.

Tänk er själva, att som ungdom ha gått arbetslös i ett, två eller tre år och kanske söka sitt femtonde eller tjugonde jobb. Vilket självförtroende har du? Det syns i ögonen på dig när du kommer till arbetsgivaren att du tror "det här jobbet får jag inte heller". Det håller inte helt enkelt. Vi måste ge våra ungdomar självförtroende igen, så att de faktiskt tror att de ska kunna få ett jobb, att de faktiskt tror att de ska kunna få en verklighet att leva i där de kan försörja sig på sin egen lön. Vi har ett rejält jobb att göra, både i Europa och i Sverige. Till det ska vi sätta alla krafter vi har, annars får vi problem som är ännu större.

Någon säger ibland att, det där att ge dem den här möjligheten till en praktik eller lärlingsplats eller utbildning eller ett jobb, det kostar väldigt mycket pengar. Men hur mycket pengar kostar det att ha en hel mängd ungdomar gå hemma utan att göra ett skit? Det kostar mycket, mycket mer än någonting annat. Varenda krona som satsas på ungdomar ger flerfalt tillbaka.

Vi behöver ordning och reda på arbetsmarknaden. Vi vet, alla vi som har jobbat fackligt under lång tid, att när vi får en hög arbetslöshet så

får facket ta ett steg tillbaka. Det är inget ovanligt, särskilt när politiken inte hjälper till att stötta de fackliga fri- och rättigheterna. Jag är övertygad om att starka fackliga organisationer vågar fatta beslut och dessutom stå för dem. Och det är väldigt viktigt. Det är till och med en tillgång för arbetsgivarna, som de tydligen inte har uppfattat eller upplevt, att ha starka fackliga organisationer. Som talar om vad de tycker och tänker och står för de uppgörelser de har gjort.

Jag har varit ute många gånger på verkstadsgolvet på Volvo när vi har fattat beslut i olika förhandlingar och fått ta diskussionen och debatten och blivit utskälld utan dess nåde när vi har stått upp och tagit fajten. Vi gör det för att vi tror att det är bättre än att träda tillbaka och inte försöka påverka. Vi ska påverka och det är bara att konstatera att Laval- domen har inneburit att facket än en gång fått ta ett steg tillbaka. Det måste vi försöka få ordning på.

Majoriteten är väldigt betydelsefull i Europa. När vi hade lagt ändringsförslag i sysselsättningsutskottet, där vi troligtvis skulle ha haft en mycket bättre utgångspunkt för de förhandlingar som senare skulle ske i rådet, så blev vi nedröstade med ett fåtal röster. Hade vi fått igenom våra förslag så hade det troligtvis sett bättre ut i det genomförandedirektiv vi nu har röstat om och fått igenom. Vi sade i slutändan ja till det, men vi är så väldigt medvetna om att det inte räcker. Vi måste få in de fackliga fri- och rättigheterna i EU:s grundlag eller i fördragen. Det måste vi se till och vi måste kämpa utav bara den. Då behöver vi ett mer rätt Europa.

Det är inte helt fel om Stefan Löfven blir vald till rådet och sittande bland de andra 28 länderna. Han kommer att kunna påverka från den posten. Så inte bara EU-parlamentsvalet är viktigt, utan självklart även vårt riksdagsval. Och det är viktigt att vi får fler med röd färg i rådet för att faktiskt kunna ta upp debatten och diskussionen. För vi alla vet, precis som jag sade innan, att starka fackföreningar tar ett ansvar. Starka fackföreningar vågar också driva kniviga beslut. Men när vi väl är färdiga så tar vi varandra i näven, arbetsgivare och arbetstagare är överens och vi står kvar vid det vi har fattat beslut om.

Vi ska inte konkurrera med låga löner. Vi ska konkurrera med forskning och utveckling i framkant. Vi behöver en industri som ligger i framkant när det gäller forskning och utveckling. Det är det vi behöver. Och lyssnar man då på vad Reinfeldt sade för ett tag sedan i Davos att "industrin är basically gone", kan man konstatera att han lever i en helt annan värld än vad vi gör. Vi vet vad industrin betyder. Vi vet att industrin är ryggraden i europeisk ekonomi. Att en statsminister kan uttala sig på det viset! Man kan ju börja undra om han varit utanför Stockholm över huvud taget.

Jag vill också lyfta upp en annan fråga, nämligen frågan om jämställdhet. Jämställdhet är en av de stora utmaningarna för Europa. Det finns forskning i dag som talar om att skulle vi få ett fullständigt jämställt Europa så skulle vi kunna öka tillväxten med 28 procent. Ett fullständigt jämställt Sverige skulle kunna öka med 21 procent. Viktiga siffror.

Då får det inte se ut som det gör i vissa länder ute i Europa, att blir du med barn så riskerar du att få sparken. Eller att det finns skatte- lagstiftning med sambeskattnig, som gör att om någon av föräldrarna stannar hemma så får man lägre skatt. Vem är det som får stanna hemma? Jo, det är kvinnorna. Och det håller inte.

Här ska vi gemensamt kämpa för ett jämställt Europa och ett jämställt Sverige. Det är inte bara det att jämställdhet är viktigt i sig, vi tjänar allihopa på det, båda könen. När jag har varit ute och pratat om jämställdhet och diskuterat och haft debatter är det inte helt ovanligt att det bara är kvinnor som reser sig upp och diskuterar. En rekommendation till alla män: Ställ upp i kampen för jämställdhet! Båda könen tjänar på det.

Vi hade två omröstningar i parlamentet för inte så länge sedan. En gällde en resolution, eller ett förslag, alltså ingen lagstiftning över huvud taget. EU skulle uttala sig om jämställdhet. Uttala sig om vad man tyckte. Vi blev nedröstade med tio röster. En annan omröstning gällde kvinnans rätt till sin egen kropp. Där blev vi nedröstade med sju röster. Hela högerflanken satt och klappade händerna. Sällan har jag varit så förbannad som jag blev då. Att de sitter och klappar händerna.

Arbetsmiljön är en viktig fråga. Där ser vi att kvinnor drabbas mer av dålig arbetsmiljö än vad män gör. Det håller inte att i regelförenkling sätta ett maxtak för arbetsmiljön, alltså där man inte ska kunna göra det bättre i de olika länderna. Ett maxtak för företag med upp till 250 anställda. Nio av tio jobb finns inom små och medelstora företag. Det röstades också igenom med en majoritet bestående av högern. Vi röstade emot. Det är majoriteten som formar det samhälle vi ska leva i, därför är det väldigt viktigt att gå och rösta.

Vi vet att om vi kan få ett rödare Sverige och ett rödare Europa, då kommer Europa att ta ett steg åt rätt håll. Men vi behöver hjälp för det.

När det gäller just majoriteter så kan man konstatera att det ibland inte skiljer speciellt mycket. Att gå och rösta kommer att vara en av de viktigaste saker vi gör under den här perioden när det gäller till exempel EU-parlamentsvalet, men även vårt riksdagsval. För det är majoriteten som avgör.

Vi socialdemokrater nere i parlamentet försöker dra frågorna så långt som möjligt åt det håll som stämmer överens med våra värderingar. Men vi skulle vilja ta det en bit till, för då skulle vi kunna påverka de här frågorna på ett helt annorlunda sätt än vad vi gör i dag. Vi måste se till att bryta en femtonårig majoritet av högerpartier och vi måste se till att bryta åtta år av borgerlig majoritet i det här landet om vi ska få det här landet och Europa att gå åt rätt håll. Och det är nödvändigt.

Vi ska också börja tänka på, vi som är lite äldre, vad det är för samhälle vi lämnar över till våra barn och barnbarn. När det gäller miljö, när de gäller arbete, när det gäller jämställdhet. Vad är det vi lämnar över? Det är därför det är så viktigt att få lägga den där röstsedeln i valurnan.

Men det finns en orsak till. Främlingsfientlighet är något av det värsta jag vet. Jag kan aldrig över huvud taget ställa upp på det. När

jag började på Volvo 1968 var jag i princip ensam svensk på linen. Volvo hade aldrig stått på plats utan invandring. Aldrig. När det är någon som skäller på invandrare, då skäller den på mina vänner. Och det tillåter jag inte. Vi måste bekämpa främlingsfientlighet med alla medel vi har. Går vi inte och röstar så lämnar vi över den röstsedeln till de främlingsfientliga partierna. Det är precis det vi gör. Främlingsfientlighet tillhör inte ett modernt samhälle. Det tillhör historien och ska förpassas dit med all kraft och vi ska gemensamt ställa upp för att faktiskt se till att vi fixar det. Främlingsfientlighet tillhör inte ett modernt samhälle och ska aldrig göra det.

Jag vet att rent ekonomiskt så har invandrarna bidragit mer till det svenska samhället än de tagit ut. Det finns de som säger att det där var arbetskraftsinvandring – ja, det var det – nu är det flyktingar. Europa är en av världens rikaste regioner. Sverige är ett av världens rikaste länder. Ska inte vi kunna sträcka ut en hand och hjälpa människor i nöd? Jag skulle inte vilja leva i ett land som inte gjorde det. Min solidaritet, den stannar banne mig inte vid ytterdörren, inte vid kommungränsen, inte vid riksgränsen. Den är global och så ska det vara!

Som sagt, jag är väldigt glad över att vara Metallmedlem, IF Metallmedlem. Jag har varit med i båda förbunden. Jag kan lova er att jag ska göra allt som står i min makt för att driva en socialdemokratisk politik, för att ändra Europa att gå åt rätt håll. Men vi behöver hjälp. Vi behöver fler socialdemokrater. Och vi måste gemensamt fatta besluten om att faktiskt ta de här stegen åt rätt håll. Vi kan inte se ett Europa som drar isär. Vi kan inte se fattigdom som ökar. Vi kan inte se arbetslöshet som ökar. Vi ska rätta till det här. Tack ska ni ha!

Tal av Stefan Löfven, Socialdemokraternas partiordförande

Tack så mycket! Ni vet ju att jag är för blyg för sådana här ovationer!

Det är lite oschyst av er i förbundsledningen tycker jag, att sätta in mig direkt efter Jacke Sjödin. Hur tänkte ni där? Nu jäklar ska han få något att bita i? Men vad ni inte vet är att jag har haft Jackes pappa Nicke som lärare på Gudlav Bilderskolan i Sollefteå. En mycket fin man!

Jag ska börja, mina vänner, med att framföra det socialdemokratiska arbetarepartiets varma hälsningar till IF Metall. Vi önskar – och här är jag lite kluven eftersom jag själv är med – hela förbundet och den nyvalda förbundsledningen all framgång. Ni behövs. Ni är en otroligt viktig del i det svenska samhället.

Jag vill inledningsvis säga att jag är oerhört tacksam för allt jag har fått uppleva i vårt fantastiska förbund. Ni vet ju att de som är på den andra kanten, funderade på om en industriarbetare verkligen kan klara av det uppdrag jag har nu. Det faktum att jag inte har suttit i riksdagen, det får jag höra titt som tätt. Det stämmer, men jag har en annan erfarenhet och bakgrund som jag är väldigt, väldigt stolt över.

Jag har suttit med matdosan, med både blodpudding och fläsk och potatis. Jag har gått omkring bland arbetskamrater och vi har diskuterat, drivit fram våra krav om bättre arbetsmiljö och bättre löner. Jag har fått göra det lokalt, jag har fått göra det i avdelningar och jag har fått göra det centralt. Jag har fått resa runt och ta del av allt detta, träffa er ute på arbetsplatser, i studiecirklar, på kurser och konferenser. Jag har fått ta del av demonstrationer och manifestationer. Och vi tog ett ansvar 2008 och 2009 som regeringen aldrig orkade ta! Vi tog det ansvaret!

Jag träffade på Hägglund och Larsson på Bromma flygplats när vi hade tecknat vårt krisavtal och de tyckte att vi hade gjort det så bra. Jag sade att ni gjorde ingenting men det gjorde vi! Jag har en annan bakgrund och jag stolt över den. Tack IF Metall!

Men nu vänner, nu är fascismen på frammarsch igen. Nu ser vi dem i Grekland, Rumänien, Ungern, till och med här hemma i Sverige. På vårt första maj, då gick de där med sina hakkorsfanor, sin vidriga ideologi och sitt hat. Och precis som Jönköpings kyrkklockor ringde och signalerade samhällsfara, kommer vi alltid att höja rösten mot de här hatets hantlangare. Vi står rakryggade emot! Vi levererar alternativen en annan väg! Vi viker icke en tum mot fascismen! Vi står upp för det solidariska samhället! Låt det vara fullständigt klart.

När någon försöker ställa människa mot människa, då är behovet av samarbete än större. För mig betyder fackligt arbete också förståelse, för arbetskamraters behov, förbundskamraters behov, för olika förutsättningar, olika villkor men också för allas stolthet. Förståelse skapar, i ett förbund, en gemensam identitet. Den skapar i sin tur en säkerhet som gör att vi kan förstå andra fackförbund, andra LO-förbund såväl som tjänstemanna- och akademikerförbund. De har också sina roller och

sin identitet. Man kan till och med förstå motparterna ibland och deras utgångspunkter.

Förståelsen leder dock inte till principiöshet eller mjäkighet. Det är precis tvärtom. Att stå stabilt med sin identitet och ideologi, gör det möjligt att lyssna på andra. När man vet vart man själv vill gå, då kan man få med andra på den vägen. Därför ska den fackliga rörelsen vara mycket, mycket stolt över den förståelsen och insikten. För vänner, det är den som ytterst gör förändring möjlig och det är förändring vi ska åstadkomma. Nu är det socialdemokratins uppgift att se och förstå olika intressen och samla Sverige.

Vi står inför rejäla utmaningar. Vi har klimatomställning och globalisering. Vi har en demografisk utmaning. Det här är gigantiska utmaningar som ingen människa, organisation eller enskild del av samhället kan klara själv. Detta måste vi göra tillsammans!

Vi har i snart åtta år haft en regering som konsekvent har pratat om särintressen. De har sett skattesänkningar som sitt enda mål och de har både med oförståelse och förakt betraktat en av Sveriges största styrkor, nämligen samarbetet. Deras eftermäle blir därför något som kan sammanfattas i sex ord; arbetslösheten steg, skolresultaten sjönk, välfärden brast. Det är precis av det skälet som Sverige måste byta väg. Skattesänkningarnas och privatiseringarnas tid ska vara över. Nu är det tid för samarbete och solidaritet. Det är socialdemokratisk politik!

Då kan vi också se utmaningarna som de möjligheter de faktiskt är. På skrivbordet i mitt arbetsrum i riksdagen har jag en sådan där A3-plansch liggande på bordet, för den vill jag titta på jämt. Det är OECD:s prognos över världs-BNP:n i framtiden. Jag tittar på den för att jag ska förstå vad som sker här och nu och för att jag vill tänka på hur ska vi hantera förändringarna.

Om vi tittar bakåt i tiden kan vi konstatera att sedan 1990-talet har ungefär 700 miljoner människor lämnat fattigdomen. Ett enormt framsteg för hela världen. Tittar vi framåt, ja då är det så att 2030 har ungefär 475 miljoner indier blivit en del av en global medelklass tillsammans med nästan en miljard kineser. Och 2030 beräknas Indonesien vara den sjunde största ekonomin i världen.

Det kommer att vara en enorm rörelse framåt. Ökad handel, ökat välstånd, men naturligtvis också ökade krav på schysta sociala villkor. Och i det här finns redan nu allt fler människors krav på en hållbar värld. Jag tvivlar inte en sekund på att detta går att åstadkomma! Jag vet att Sverige kan vara i framkant i den här utvecklingen om vi står tillsammans. Är det något jag bär med mig efter mina år i arbetarrörelsens tjänst, så är det detta, att står vi där sida vid sida då finns det inte en utmaning i världen som inte vi kan möta. Det ska vi göra tillsammans!

I den här utmaningen behöver vi naturligtvis sätta mål och ha milstolpar. Vårt främsta och tydligaste mål nu, är att Sverige ska ha den lägsta arbetslösheten i EU år 2020. Det ska vi nå med att få fler arbetade timmar i ekonomin, men vi ska också se till att kvinnor har samma sysselsättningsgrad och förvärvsfrekvens som män. Det är en viktig

fråga, därför att det avgör individers möjlighet till frihet att styra sina liv. Det avgör också vår samlade möjlighet att bygga upp och utveckla det välstånd och den välfärd vi vill ha. Om någon frågar mig vilket som är arbetarrörelsens viktigaste projekt här och nu, då är det precis detta.

Det kommer att krävas en rad reformer. Det kommer krävas ansträngningar av oss alla från hela samhället. Det kommer att krävas slit, samarbetsvilja och styrka. Men vänner, detta kommer att vara Sveriges viktigaste solidariska projekt på ett decennium och lite till!

Och ändå är det bara ett delmål, för vi kan inte ha något annat långsiktigt mål för arbetsmarknaden än att Sverige ska tillbaka till full sysselsättning. Och det går! Det finns ingen naturlag som säger att ett visst antal män eller kvinnor måste bli kvar i arbetslöshet. Kunde vi ha full sysselsättning i en tid när Sverige var fattigare och den globala efterfrågan mindre, varför skulle det då inte gå i dag? Vi ska bära med oss detta och känna självförtroende. Den som vet vad arbetarrörelsen en gång har åstadkommit tvekar aldrig om vad vi kan göra i framtiden. Nu ska vi visa det!

Socialdemokratin har tagit fram en jobbstrategi som bygger på tre pelare:

- Vi ska investera tillsammans för framtiden.
- Vi ska öka efterfrågan på arbetskraft.
- Vi ska utbilda så att människor får rätt kompetens att möta efterfrågan.

Låt mig börja med investeringarna. Vi kan inte ha ett samhälle där vi ser tågen stanna titt som tätt eller havsnivån höjas eller unga gå utan bostad, samtidigt som några tillskansar sig skattesänkningar i 100-miljardersklassen. Det är därför vi socialdemokrater vill vara tydliga med att det behövs investeringar i vägar och järnvägar. Vi ska bygga bostäder igen. Vi ska investera i klimatomställningen. Vi ska investera i forskning, som kan föra såväl företagen som hela samhället framåt. Vänner, framtiden ska inte vara något, vilket högern nu tycks anse, som vi avvecklar. Framtiden är något vi utvecklar! Det skapar jobb, det skapar framtidstro och det skapar ett Sverige som är värdigt att lämna över till våra barn. Så ska vi tänka!

Den andra pelaren är att skapa efterfrågan på arbetskraft, och där ligger väl den här regeringens största misslyckande. I åtta år har de nu hävdat – ja lite till faktiskt – att fler jobb det får vi om människor blir fattigare och mer otrygga.

Jag har ännu aldrig någonsin, till denna dag, stött på en företagare som sagt att vårt företags största problem är att folk mår för bra! Aldrig har jag hört det. Det krävs annat för att skapa jobb och då måste vi se den gemensamma offentliga sektorn för sig och den privata, med andra förutsättningar, för sig. Om vi börjar med vår gemensamma sektor så kan vi skapa jobb i den! Om vi har skattemedel kan vi lägga in dem i sjukvården, i omsorgen och säga att så här många fler jobb vill vi ha. Och det ska vi göra!

Vi ska inte anställa fler ”händer och fötter” som det var tal om ett tag. Vi ska anställa hela människor. Hela människor som har tiden, kunskapen och orken att se till att Sverige har en världsledande sjukvård och äldreomsorg. Vi behöver bli fler kvinnor och män i vår gemensamma sektor och det är dessa kvinnor och män som ska se till att när du är som svagast, då är vårt samhälle som starkast. Det är en mycket tydlig socialdemokratisk princip!

Vi behöver också skapa förutsättningar för den privata sektorn. Där styr inte vi politiker, men vi kan ge förutsättningar. Vi kan understödja och vad är det då vi ska göra? Jo, vi ska se till att fler idéer blir varor och tjänster som går att sälja och som kan bygga ett nytt företag eller göra ett befintligt företag större. Vi ska ha produktionssystem naturligtvis, gångbara på den globala marknaden. Det är bara så jobb skapas i den privata sektorn.

Nu drar en intressant nyindustrialiseringsvåg över världen, också i utvecklade länder. Nu ser vi att regeringar i Frankrike, USA och Storbritannien har upptäckt möjligheten att satsa på industrin igen och få sin industri att satsa på hemmamarknaden och skapa sin produktion på hemmaplan. Det är många regeringar som ser den chansen. Men inte Sveriges! Vi har begåvats med en regering som åker utomlands och säger att industrin är ”basically gone”. Vi känner svensk industri. Är det något som är på väg att bli ”basically gone” så är det den här regeringen, inte svensk industri!

Nu vill vi socialdemokrater driva på för en ny offensiv för nyindustrialisering. Fler företag har kunnat lägga sin produktion och göra sina investeringar i Sverige. Vi ska investera i samverkan mellan företagen och politiken, forskningen, akademien och arbetsmarknadens parter, så att vi tillsammans röjer undan hindren för en snabb tillväxt. Vi ska stärka innovationskedjan, investera i både testbäddar, större provanläggningar, inkubatorer och kapitalförsörjning så att fler idéer utvecklas till nya varor och tjänster, som blir till nya företag som växer. Dessutom ska vi ge ett riktigt exportstöd så att fler företag kan exportera på en större global marknad. Det är så vi tar till vara den globala ekonomin, med svenskt självförtroende.

Här kan IF Metall göra en fantastisk insats. Ni fattar det här. Ni förstår hur viktigt detta är för Sverige, så höj era röster i valrörelsen! Visa regeringen och dem som inte tror på industrin att industrin icke är borta. Den kommer fortfarande att slå hela världen med häpnad! Det är vad vi tror på.

Detta för oss in på den tredje pelaren, nämligen att utbilda för rätt kompetens. Nästan vartannat företag säger att de har problem med att rekrytera rätt utbildad personal och vart femte rekryteringsförsök misslyckas på svensk arbetsmarknad. Räknar vi efter hur många det blir, ja då är det mellan 80 000 och 100 000! Så många jobb har inte blivit verklighet därför att människor inte har fått utbildning, i samma stund som vi har 400 000 människor arbetslösa!

I stället har regeringen tvingat Arbetsförmedlingen till byråkratisk bestraffning genom att skjutsa in allt fler i Fas 3. Det är befängt! Vi

socialdemokrater vill nu skapa ett nytt brett kunskapslyft som ska ge gymnasieexamen eller yrkesutbildning till alla som behöver det. Vi vill göra om Arbetsförmedlingen i grunden, låta arbetsförmedlarna faktiskt vara arbetsförmedlare, låta proffsen vara proffs och bli en matchnings-specialist som fokuserar på att fritt möta både företagets och de arbets-sökandes behov. Och mina vänner, vi ska befria alla från Fas 3! Det är det mest själlösa skämt till arbetsmarknadspolitik vi har skådat på länge. Alla ska ha rätt till riktig utbildning eller jobb. Det är vårt alter-nativ och det går jag mycket gärna till val på!

Och aldrig är väl arbetslösheten så hård, så skoningslös och sam-hällsförstörande, som när den drabbar unga människor. Unga kvinnor och män med hela livet framför sig ska inte gå arbetslösa. De ska plugga eller jobba. Punkt.

Därför vill vi socialdemokrater investera i en garanti och skicka ett väldigt tydligt budskap till Sveriges ungdomar. Garantin ska ge alla unga en rätt att kliva in i arbetslivet. Unga ska få jobb, utbildning eller praktik inom 90 dagar. Ingen ung människa ska lämnas i arbetslöshet. Alla ska få känna att det finns en plats att fylla i samhället, i arbete och gemenskap! Det är det viktigaste budskapet vi skickar till våra ung-domar och det ska de höra!

Men ska vi göra detta, vilket vi ska, då måste vi också ta oss an skolkrisen. Skolresultaten sjunker för varje år med den här regeringen och samtidigt har de valt att konsekvent prioritera skattesänkningar. Senast i fjol avsatte regeringen 20 gånger mer till skattesänkningar jämfört med vad de ville satsa på skolan, trots att de vet att våra skol-resultat faller mest av alla bland de 44 länder som ingår i PISA-under-sökningen.

Nyligen fick jag ta del av en hemsk historia. Det var en förälder som beskrev sin dotters tid i lågstadiet. Hon berättade om en klass där lärarna helt enkelt inte räckte till, där det blev bråk och stök. Hennes dotter halkade efter därför att hon blev vad som kallades en ”buffert-flicka”. Ett tyst, lugnt barn som används som buffert för att sitta bred-vid andra barn som har problem när lärarna har förlorat kontrollen över klassen.

Buffertflicka! Har ni hört ett så fruktansvärt ord? Kan man tänka sig vad det gör med en, när man inser att ens barn och dess framtid har blivit en buffert? Kan vi tänka oss vad det gör för jämställdheten, när en ung flicka får uppleva att hon har blivit en buffert?

Nu får det vara nog! Nu måste vi satsa. Det är dags nu att investera i mindre klasser i just de lägre åldrarna, så att lärarna och barnen får mer tid med varandra. Det är dags att höja läraryrkets status. Det är dags att se till att barnen får tidiga insatser och hjälp när de behöver det. Vi ska skapa en jämlik skola. En skola utan vinstjakt, som inte går i konkurs och inte ger barnen vatten och bröd. Vi ska ha en skola där alla kan känna hopp och framtidstro! Inget barn, absolut inget barn ska någonsin vara en buffert! Alla barn ska få lära sig i lugn och ro och lyckas i den svenska skolan! Inget annat duger.

Kära vänner, under sin tid som statsminister skrev ofta Olof Palme och brevväxlade med både Willy Brandt och Bruno Kreisky. Breven finns tillgängliga och i ett av dem skriver Olof Palme så här, jag citerar: "Vi har närmat oss en klasslös vård av sjuka människor, men de moderna påfrestningar som leder till behov av vård, de är långt ifrån klasslösa".

Jag är i första hand här för att tala om riksdagsvalet, men i dag är arbetsvillkoren och dess påfrestningar inte bara en fråga om klass. Det är också en fråga om etnicitet. Om detta står vi om en knapp vecka inför ett mycket viktigt val, ett vägval för Europa. Den europeiska högern har med all tydlighet visat att de icke ger ett öre för tanken att människor ska ha lika villkor, oavsett varifrån man kommer.

Vi ser här i Sverige att löntagare får komma hit för att arbeta för 35 kronor i timmen. De bor och arbetar under usla förhållanden. De har inga egna verktyg, ingen makt, och ingen röst för att förändra sin framtid. Samtidigt har vi en statsminister som driver på den här utvecklingen och inte lyfter ett finger för att lagstifta om rättvisa villkor för alla. Vi har en statsminister som nu till och med tar strid mot EU, för att 65 000 människor ska kunna fortsätta att utnyttjas när visstidsanställning staplas på visstidsanställning i all oändlighet. Det är en praxis så vidrig att Sverige riskerar att dras inför EU-domstolen. Fredrik Reinfeldt: Det du gör just nu, det är ett skamlöst svek mot den svenska modellen och det ska vi sätta stopp för!

Så vänner, vi har ett val. Endera fortsätter vi längs den här vägen eller så skapar vi ett EU och ett Sverige som står upp för arbetsvillkoren och alla människors lika värde och lika rätt. Jag vet ju vad jag väljer och vad ni väljer, men nu gäller det att få hela Sverige att göra det valet och rösta för rättvisa löner och villkor i EU-valet. Vi ska stå upp för människovärdet, oavsett varifrån i världen man kommer!

Det finns mycket, mina vänner, som vi kan göra redan i dag. Jag vet att ni här på kongressen har haft bra diskussioner, inte minst om utnyttjandet av bemanningsanställningar.

Fusket med det är ett förbannat oskick. Men det är också något som måste bemötas, självfallet. Och är det någon som kan bemöta det, så vet jag att det är just ni. Jag välkomnar att ni tar den spets ni gör för att lösa det här problemet och vi som parti kommer att följa det väldigt, väldigt noga. En sak är klar: Svensk arbetsmarknad ska kännetecknas av både rörlighet och flexibilitet men också av trygghet för löntagarna och därför behöver vi stoppa det här fusket. Vi ska ge alla människor rätt till anständiga arbetsvillkor! Inget annat duger på svensk arbetsmarknad.

Jag ser att ni har tagit fram ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program här på kongressen, en gedigen genomgång som vanligt av detta förbund med viktiga reformer och insatser. Investeringar i Yrkesvux, nolltolerans mot arbetsplatsolyckor och det ni kallar för en infrastruktur för lärande i arbetslivet. Mycket liknar den kompetensförsäkring som Socialdemokraterna vill utveckla.

”Vi vill förändring” skriver ni. Det vill jag också. Jag känner det ända in i själen. Det är dags för en förändring på svensk arbetsmarknad och jag ser fram emot att ta med mig också er rapport när vi har vunnit höstens val och ska skapa den arbetsmarknad där alla människor kan utvecklas och växa!

Rapporten tar också upp det faktum att arbetsvillkoren inte bara är en fråga om klass och etnicitet, det är i allra högsta grad en fråga om kön. Det är dags att återta och påbörja det feministiska reformarbetet. Det är ett arbete som ska bekämpa den könsmaktsordning som finns i Sverige och som är en skam för landet. Det är ett arbete som ska ge alla kvinnor makt över sina liv.

Det behöver ske i arbetslivet, för att stärka arbetsmiljön och stoppa enformiga arbeten som leder till belastningsskador och sliter ut kvinnor. Stoppa nedvärderingen av kvinnlig kompetens! Stoppa kvoteringen av män till högre positioner! Stå upp mot de delade turerna och för rätten till heltid!

Det behöver naturligtvis också ske i familjelivet, med rättvis delning av hemarbetet, med jämlik och jämställd fördelning av föräldraförsäkringen. Det behöver, mina vänner, ske i hela arbetslivet, genom investeringar i äldreomsorg och förskola, i en värdig mänsklig sjukförsäkring, i en smart arbetslöshetsförsäkring, i trygga pensioner och på vartenda område där dagens regeringspolitik slår mot just kvinnor.

Och vi behöver bemöta hat, hot och våld. Allt det – ursäkta uttrycket – för djävliga som kvinnor måste utstå ska vi bemöta var än det uppstår. Det är inte värdigt. Jag lovar er, att om vi vinner makten då bildar vi en feministisk regering och den ska göra Sverige till en feministisk förebild att vara stolt över! Det här är icke bara ett löfte. Det är, mina vänner, en plikt.

För bara några dagar sedan såg vi den fruktansvärda gruvolyckan i Turkiet och jag vet att du Anders också tidigare har tagit upp de hjärtskärande händelserna i Bangladesh. Det här är tragedier, men också tecken, signaler till oss om att vårt arbete för arbetsrätt inte kan sluta vid Sveriges gräns, eller EU:s.

Med en socialdemokratisk regering kommer Sverige att vara ledande i arbetet med att åstadkomma globala handslag mellan arbete och kapital, som kan säkra alla människors rätt att organisera sig och förbättra sina villkor. Och nu hör ni att vi pratar om ett rätt stort ackord. Svindlande!

Ibland tröstar jag mig med ett citat som tillskrevs Robert Kennedy. Han sade så här: ”Det finns de som ser verkligheten som den är och frågar, varför? Jag drömmer om det som ännu inte finns och frågar, varför inte?”. Själv är jag övertygad om, i själ och hjärta, att det är möjligt att forma en global ekonomi som kuvar ingen men gynnar alla.

Olyckorna i Turkiet och Bangladesh, de är inte de första och dessvärre tror jag inte att de kommer vara de sista. Men en dag måste det få ett slut. En dag måste varje människa rimligen ha rätten till värdiga, mänskliga arbetsvillkor. En dag måste vi avsluta utnyttjandet av män-

niskor som varor och verktyg och det är vår, den internationella arbetarrörelsens, strid att ta! Den ska vi ta!

Så kära vänner, får jag bara avsluta där jag började. Fackligt arbete betyder, till en del, förståelse. Men det betyder också mobilisering, organisering och nu är det precis det som krävs. Nu har den här regeringen lagt åtta år på att sänka skatten. Nu bråkar de om ifall de ska fortsätta sänka skatten nästa år, eller ett år senare. Det är det vi kallar borgerlig idédebatt.

Mot det står socialdemokratin, arbetarrörelsen, med målet om EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Med målet om en skola där varje barn ska lyckas. Med målet om en värdig välfärd, utan vinstjakt. Nu krävs det fokus kamrater, för att visa att här går skiljevägen. Det val vi gör i höst avgör hur det ser ut om ett antal år.

Nu är det endera fortsatta skattesänkningar, eller satsningar på jobben, skolan, och välfärden. Det är där det står och det kommer att krävas hårt arbete. Ta aldrig något för givet! När man pratar om blocken, att det skiljer si och så mycket, tänk alltid först så här: Sverigedemokraterna måste läggas bredvid regeringen, därför att Sverigedemokraterna röstar i nio fall av tio med den borgerliga regeringen. Då ser vi att då krymper avståndet. Det blir tufft. Låt er aldrig luras in i något om att det är klart. Det är hårt arbete varenda dag som gäller. Tänk så här: Det är möjligt – ja, men om vi inte gör allt vi kan så kan vi förlora. Det ska vi inte göra. Nu krävs det att vi håller ihop. Vi måste visa vad vi kan göra när vi står sida vid sida.

Så fortsatt att mobilisera, organisera, kolleger, kamrater. Fortsätt att göra era värderingar till verklighet. Fortsätt att förstå, fortsatt att förändra. Då kan vi stå där om en knapp vecka och säga: Ja, vi lyckades! Nu är den socialdemokratiska gruppen i EU-parlamentet den största. Nu kan vi börja förändra Europa! Sedan mina vänner, i höst den 14 september – en solig dag – då kan vi säga: Nu gjorde vi det igen! Det var stentufft men vi gjorde det! Nu kan vi börja förändra Sverige, bygga Sverige i den riktning vi vill. Och om ytterligare fem, tio år så kan du själv säga: Jag var med och gjorde ett solidariskt samhälle möjligt!

Tack ska ni ha!

IFMETALL
www.ifmetall.se